

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2020
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 5

Inhoud

[Zitting van 4 november 2020](#)

rolnummer 2020/634

rolnummer 2020/636

rolnummer 2020/638

rolnummer 2020/639

rolnummer 2020/662

rolnummer 2020/669

rolnummer 2020/671

rolnummer 2020/676

rolnummer 2020/679

rolnummer 2020/684

[Zitting van 6 november 2020](#)

rolnummer 2020/599

rolnummer 2020/630

rolnummer 2020/633

rolnummer 2020/637

rolnummer 2020/647

rolnummer 2020/651

rolnummer 2020/664

rolnummer 2020/670

[Zitting van 9 november 2020](#)

rolnummer 2020/456

rolnummer 2020/557

rolnummer 2020/559

[Zitting van 9 november 2020 \(2\)](#)

rolnummer 2020/590

[Zitting van 13 november 2020](#)

rolnummer 2020/672

rolnummer 2020/675

rolnummer 2020/685

rolnummer 2020/690

rolnummer 2020/694

rolnummer 2020/699

rolnummer 2020/726

rolnummer 2020/729

rolnummer 2020/733

[Zitting van 16 november 2020](#)

rolnummer 2020/688

rolnummer 2020/691

rolnummer 2020/702

rolnummer 2020/710

rolnummer 2020/730

[Zitting van 18 november 2020](#)

rolnummer 2020/696

rolnummer 2020/708

rolnummer 2020/713

rolnummer 2020/714

rolnummer 2020/715

rolnummer 2020/716

rolnummer 2020/720

rolnummer 2020/721

rolnummer 2020/731

rolnummer 2020/732

Zitting van 4 november 2020

Arrest nr. 6.050 van 4 november 2020 in de zaak 2020/634

In zake: Lynn DE MAN
woonplaats kiezend te 9255 Buggenhout
Vaartweg 8

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij verzoekster niet-geslaagd wordt verklaard voor het schakelprogramma tot ‘Master of science in de Biowetenschappen: voedingsindustrie’ en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 2 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich in voor het schakelprogramma tot ‘Master of science in de Biowetenschappen’, dat 66 studiepunten omvat. Vanaf het academiejaar 2018-2019 combineert verzoekster dat schakelprogramma met een inschrijving in de masteropleiding zelf.

Op het einde van het academiejaar 2019-2020 is verzoekster geslaagd voor alle opleidingsonderdelen uit de masteropleiding, maar behaalt zij voor het opleidingsonderdeel ‘Calculus’ uit het schakelprogramma 8/20.

Doordat het opleidingsonderdeel ‘Calculus’ zes studiepunten vertegenwoordigt en verzoekster met twee ‘tekortpunten’ een gewogen tekort van twaalf studiepunten behaalt, kan zij voor het schakelprogramma niet worden gedelibereerd, wat op zijn beurt dan de uitreiking van het masterdiploma in de weg staat.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Verzoekster stelt het volgende intern beroep in:

“(…)

Na het verkrijgen van mijn examenresultaten wens ik graag bezwaar in te dienen tegen de finale beslissing rond mijn diploma. Ik heb mijn master behaald na het volgen van een schakeljaar. In ben intussen volledig geslaagd voor mijn master maar heb net te horen gekregen dat ik niet kan afstuderen doordat ik niet geslaagd ben voor één vak, namelijk Calculus, van mijn schakeljaar. Op dit vak behaalde ik (intussen meermaals) een 8/20. Doordat dit een vak van 6 studiepunten is en ik aldus een 9/20 moet halen voor deliberatie, was het eindbesluit dat ik te lezen kreeg ‘niet geslaagd’. Dit eindbesluit betreurt ik enorm gezien mijn geslaagd masterjaar en het aldus ene punt dat ik tekort kom.

Het vak ‘Calculus’ is een vak dat een bachelorstudent Biowetenschappen volgt in zijn eerste jaar. Bijgevolg kunnen deze studenten echter wel gedelibereerd worden bij een 8/20 voor dit vak. Deze studenten volgen hetzelfde vak, krijgen hetzelfde examen en hebben uiteindelijk hetzelfde masterdiploma. Ikzelf vind het zeer jammer dat ik een volledig jaar opnieuw moet doen, nog geen job zal kunnen uitoefenen als industrieel ingenieur en ook niet samen met mijn vrienden kan afstuderen omwille van een eindresultaat waarvoor vele andere studenten wel zouden gedelibereerd worden. Verder zijn er voor dit vak doorheen het semester al 2 testen waarvoor ik een 12,3/20 en een 16,7/20 behaalde, wat erop duidt dat ik dit deel van de leerstof reeds onder de knie had. Verder wou ik nog melden dat, vermoedelijk omwille van de beperktere examentijd door corona, het examen ook slechts uit 6 vragen bestond ten opzichte van de 10-13 vragen waaruit het examen de vorige keren bestond. Hierdoor kwamen veel minder

types oefeningen aan bod op het examen. Tot slot heb ik ook de 6 deliberatiepunten die een student ter beschikking heeft in een masterjaar niet nodig gehad.
(...)”

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt dit beroep in zitting van 2 oktober 2020, en komt tot de volgende beslissing:

“(…)”

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in de motivering van de verantwoordelijk lesgever met betrekking tot het examen en de puntenlijsten van de studente.

De regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een opleiding zijn vastgelegd in artikel 71 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER).

Behalve in een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, schakel- of voorbereidingsprogramma, master-na-bacheloropleiding of de specifieke lerarenopleiding, waar inderdaad beperkte compensaties mogelijk zijn conform artikel 71, §2, slaagt een student enkel voor een opleiding als hij voor elk van de af te leggen opleidingsonderdelen een creditbewijs heeft behaald.

Artikel 71, §3 van het OER laat niettemin toe om een student die niet aan deze criteria voldoet toch geslaagd te verklaren. Een dusdanige beslissing is enkel mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

Deze bepaling vindt zijn grondslag in artikel II.229 al. 1 Codex Hoger Onderwijs, dat luidt als volgt:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”

Uit vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen (zie bijvoorbeeld R. Stvb. 28 maart 2018, nr. 4.239) blijkt dat om na te gaan of deze bepaling moet worden toegepast, volgende twee elementen moeten worden afgetoetst:

- Heeft de student – niettegenstaande het tekort – toch de globale opleidingsdoelstellingen behaald? Dit veronderstelt zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve toetsing.

- Zijn er bijzondere, persoonlijke (familiale omstandigheden) of studiegerelateerde (het individueel afgelegde studietraject) omstandigheden die voor de betrokken student als uitzonderlijk kunnen worden gekwalificeerd en waarvan redelijkerwijze kan worden aangenomen dat ze ervoor hebben gezorgd dat de student minder goed heeft gepresteerd dan van hem/haar in normale omstandigheden kon worden verwacht?

De bewijslast ter zake berust bij de student, zoals blijkt uit de rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen:

“Gewis mag van de student worden verwacht dat hij, wanneer hij zich beroept op ‘bijzondere omstandigheden’ of voorhoudt spijs tekorten toch de doelstellingen van de opleiding globaal te hebben behaald, daarvoor concrete elementen voorlegt en de organen van de instelling niet opzadelt met een omvangrijk onderzoek naar alle mogelijke argumenten die tot een globale geslaagd-verklaring zouden kunnen leiden. De bewijslast ligt, met andere woorden, in de eerste plaats bij de student”. (zie bijvoorbeeld R. Stvb. 24 november 2017, nr. 4.031)

De examencommissie heeft zich niet beraden over de specifieke situatie van deze studente. Er werden aan de examencommissie ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld over of door deze studente. Voor geen enkele student in hetzelfde of zelfs een gunstiger geval dan studente De Man werd overigens een tekort groter dan toegelaten in het betreffende schakelprogramma getolereerd. Alle studenten zijn gelijkberechtigd geworden.

De studente neemt het opleidingsonderdeel Calculus (voorheen Wiskunde A) sinds 2017/2018 op in haar curriculum en behaalde achtereenvolgens volgende resultaten:

2017-2018: 2/20 en AFW

2018-2019: 6/20 en 8/20

2019-2020: 8/20 en 8/20

Bij de vraag of de studente geslaagd kan worden voor het schakelprogramma tot de Master biowetenschappen: voedingsindustrie met 12 tekortpunten, dient de institutionele beroepscommissie na te gaan of de studente de opleidingsdoelstellingen van het schakelprogramma tot de Master biowetenschappen: voedingsindustrie verworven heeft. Ze wijst daarbij in het bijzonder op de eigen finaliteit van het schakelprogramma, zoals bepaald in artikel I.3, 56° Codex Hoger Onderwijs:

“schakelprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelordiploma. Het programma beoogt de in artikel II.141, 3° bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen;”

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat dit niet het geval is. Elk van de opleidingsonderdelen binnen het curriculum van de studente draagt op een eigen wijze bij tot het realiseren van de opleidingsdoelstellingen en de opleidingsdoelstellingen worden maar ten volle behaald als een student de einddoelstellingen van elk van die opleidingsonderdelen heeft behaald. Gelet op het gegeven dat het hier gaat om 12 tekortpunten waar het maximum toegestane tekortpunten 6 is als tolerantie, kan de

institutionele beroepscommissie niet anders dan besluiten dat de studente onvoldoende heeft aangetoond de opleidingscompetenties te hebben verworven.

De studente haalde ook nooit meer dan 8/20 voor het opleidingsonderdeel, wat de institutionele beroepscommissie in haar overtuiging sterkt dat zij de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel nog niet voldoende verworven heeft en bij uitbreiding dus ook de opleidingscompetenties van het schakelprogramma tot de Master biowetenschappen: voedingsindustrie nog niet ten volle behaald heeft.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente inderdaad de masteropleiding met 627/1000 heeft afgerond maar merkt op dat de studente omwille van het niet slagen voor het schakelprogramma conform de Vlaamse wetgeving inzake Hoger onderwijs, vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs, niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden tot de masteropleiding:

Art. II.183 §1. De inschrijving van een afgestudeerde van een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs voor een masteropleiding is afhankelijk van de succesvolle voltooiing van een schakelprogramma met een studieomvang van ten minste 45 en ten hoogste 90 studiepunten.

en

Art. II.198.

Een student die al dan niet in het bezit is van een bachelor- of masterdiploma, kan onder de voorwaarden, bepaald door het instellingsbestuur, toegelaten worden tot de inschrijving voor bedoelde (master-na-) masteropleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidings- en/of schakelprogramma.

Voor het behalen van het diploma van bedoelde (master-na-)masteropleiding is het bezit van het diploma van de bacheloropleiding of de onderliggende masteropleiding evenwel noodzakelijk, of dient de student het voorbereidings- of schakelprogramma met succes voltooid te hebben. De bevoegde examencommissies kunnen daartoe opeenvolgend delibereren.

Alle beslissingen van instellingsbesturen die voor 1 januari 2013 zijn genomen en waarbij de gelijktijdige inschrijving voor een schakelprogramma en een masteropleiding ook voor studenten die reeds in het bezit waren van het bachelordiploma toegelaten werd, worden geacht rechtmatig te zijn.

Het gegeven dat de studente slaagde voor alle andere vakken uit het schakelprogramma én voor de vakken uit de masteropleiding is bijgevolg geen uitzonderlijke omstandigheid (vgl. overigens o.m. R. Stvb. 25 januari 2011, nr. 2011/003). De studente dient te slagen voor het schakelprogramma om ontvankelijk te zijn voor de masteropleiding en het daarmee verbonden masterdiploma en niet andersom. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen oordeelde o.a. in zijn arrest nr. 2015/058 eveneens in die zin.

De studente voert vervolgens aan dat een 8/20 voor Calculus wel getolereerd zou worden voor een student in zijn eerste bachelorjaar biowetenschappen. Ook dat kan evenwel niet worden beschouwd als een uitzonderlijke omstandigheid, en de institutionele beroepscommissie is van oordeel dat op die wijze ook het gelijkheidsbeginsel niet wordt geschonden. Achter de beslissing door het bestuur van de

UGent om de tolerantiereregels die gelden voor het eerste deliberatiepakket van een bacheloropleiding niet toe te passen op schakelprogramma's ligt de volgende achterliggende redenering ten grondslag: de tolerantiereregels in het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleidingen hebben als doel rekening te houden met de aanpassingsproblemen van studenten bij de start van het hoger onderwijs. Studenten die een schakelprogramma aanvatten hebben al een succesvol parcours afgelegd in het hoger onderwijs en voor hen gelden deze specifieke aanpassingsproblemen dus niet. De leeromstandigheden van een eerstebachelorstudent en een schakelstudent zijn fundamenteel verschillend en verantwoorden een ander deliberatieprincipe.

De student stelt dat ze een volledig jaar opnieuw moet doen. Ook dit klopt niet: de studente dient enkel het opleidingsonderdeel Calculus in het eerste semester te hernemen wat impliceert dat de studente, als ze slaagt voor Calculus in de eerstesemesterexamenperiode van januari 2021, het diploma in februari 2021 kan ontvangen.

De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor het emotionele aspect van de situatie en kan begrijpen dat het voor de studente zuur aanvoelt nu ze niet met haar vrienden kan afstuderen maar merkt op dat dit een gegeven vreemd is aan de vraag of de studente de doelstellingen van het schakelprogramma heeft verworven. Dit argument kan bijgevolg niet als bijzondere omstandigheid worden weerhouden. Dit geldt eveneens voor het gegeven dat ze momenteel nog geen job als industrieel ingenieur kan uitoefenen.

De studente haalt aan dat ze een deel van de leerstof onder de knie had, getuige daarvan twee goede deelresultaten. De institutionele beroepscommissie merkt echter op dat de eindcompetenties ten volle moeten zijn verworven om te slagen voor een opleidingsonderdeel en uit voorliggende cijfers blijkt dat de studente er nog niet in geslaagd is in voldoende mate aan te tonen dat ze de eindcompetenties van Calculus en bij uitbreiding de doelstellingen van het schakelprogramma heeft verworven.

De verantwoordelijk lesgever meldt dat de studente volgende resultaten behaalde:

De eindscore is bekomen zoals weergegeven in de studiefiche: <https://studiegids.ugent.be/2019/NL/studiefiches/I700196.pdf>. De studente had afgerond 2.897/4 voor de NPGE (toetst eerder 'voorkennis' middelbaar) en 4.864/16 voor de PGE, wat finaal geleid heeft tot 7.761/20.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat dit conform de geldende afrondingsregels correct werd afgerond naar 8/20.

Met betrekking tot de argumenten van de studente met betrekking tot het examen zelf waar ze 6 vragen kreeg in plaats van de normale 10-13 vragen, motiveert de verantwoordelijk lesgever dit als volgt:

Vermits we de examentijd dienden te reduceren hebben we het aantal vragen gereduceerd van 10 naar 6, wat in het voordeel van de studente zou moeten zijn. Gegeven de omvang van de cursus kunnen wij nooit alle leerstof afdekken, maar wij zorgen er wel voor dat de eindcompetenties zoveel mogelijk getoetst worden.

De institutionele beroepscommissie acht deze motivering niet onredelijk en neemt deze integraal over. De studente duidt dit argument ook niet gronde noch staft ze dit door enig concreet bewijsstuk waardoor de institutionele beroepscommissie zich ook beperkt tot een marginale toetsing van dit argument bij de lesgever aangezien de bewijslast bij de verzoekende partij ligt.

Tot slot meldt de studente dat ze de deliberatiepunten die een student ter beschikking heeft in een masterjaar niet nodig heeft gehad. De institutionele beroepscommissie merkt hierbij op dat de studente een denkfout maakt: studenten kunnen niet zelf kiezen waar en wanneer welke tekorten worden getolereerd. De tekortpunten worden toegekend overeenkomstig het onderwijs- en examenreglement. De studenten beschikken aan de UGent niet over een aantal punten die ze zelf kunnen inzetten voor tolerantie. Dit argument kan bijgevolg niet als een bijzondere omstandigheid worden weerhouden. De studente heeft bovendien 12 tekortpunten wat het dubbele is van wat conform de vigerende regelgeving aan de UGent wordt toegestaan.

De institutionele beroepscommissie ziet geen andere uitzonderlijke redenen om de studente geslaagd te verklaren.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt als exceptie van onontvankelijkheid op dat het beroep bij de Raad niet kan worden gericht tegen de eerste bestreden beslissing, aangezien het intern beroep devolutieve werking heeft en de beslissing van de institutionele beroepscommissie in de plaats komt van de initiële examenbeslissing.

Verzoekster gaat in haar wederantwoordnota op die exceptie niet in.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie als tegen de initiële examenbeslissing.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van de verwerende partij dat de institutionele beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het herzien ervan, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als het in eerste aanleg beslissend orgaan.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel – wat het voorwerp betreft – ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster bekritiseert de overweging van de institutionele beroepscommissie dat de deliberatieregels in een schakelprogramma verschillen van deze in een bacheloropleiding omdat de studenten in een schakelprogramma reeds ervaring hebben in het hoger onderwijs en dus minder aanpassingsproblemen zouden hebben.

Verzoekster stelt dat dit er enerzijds toe leidt dat een bachelorstudent het opleidingsonderdeel ‘Calculus’ minder goed moet beheersen dan een schakelstudent, en anderzijds voorbijgaat aan het feit dat de overstap van een hogeschool naar een universiteit ook een grote stap inhoudt. Zij wijst er verder op dat het schakeljaar een grotere studiebelasting kent (66 studiepunten) dan een jaar in de bacheloropleiding (60 studiepunten), en dat studenten in een schakeljaar ook benadeeld worden doordat voor zware vakken zoals wiskunde de basisvorming uit het secundair onderwijs voor hen verder in het verleden ligt. Wat dit laatste betreft, erkent verzoekster wel dat verwerende partij een vakantiecursus van een week aanbiedt – die zij ook heeft gevolgd – maar zij stelt dat die ‘snelle opfrissing’ niet alle kennis en vaardigheden uit het secundair onderwijs meteen terugbrengt.

In haar antwoordnota brengt verwerende partij vooreerst de motieven van de bestreden beslissing in herinnering. In repliek op wat verzoekster aanvoert, stelt verwerende partij dat de eigen finaliteit van een schakelprogramma wel degelijk in redelijkheid kan verantwoorden dat er andere deliberatieregels worden gehanteerd dan in de bacheloropleiding. Zij verwijst naar de rechtspraak van de Raad in een vergelijkbaar geschil.

Verder zet verwerende partij het volgende uiteen (een voetnoot is weggelaten):

“Verwerende partij kan enkel beamen dat het ook hier gaat om een schakelprogramma dat een student met een professioneel bachelordiploma beoogt op het niveau van een bachelor te brengen en de noodzakelijke kennis en vaardigheden bij te brengen die die student ook nodig zal hebben in zijn latere beroepsleven.

Zoals ook blijkt uit de opleidingdoelstellingen van de bacheloropleiding biowetenschappen, zijn wiskundige vaardigheden in die opleiding zeer belangrijk. Om die competenties te bereiken, bevat de bacheloropleiding een sterke poot wiskunde.

Voor de programmawijziging voorzag de bacheloropleiding ter zake volgende vakken:

- Wiskunde I (6 studiepunten)
- Wiskunde II (6 studiepunten)
- Wiskunde III (4 studiepunten)

Het schakelprogramma voorzag een veel kleinere poot aan wiskunde-vakken:

- Wiskunde A (6 studiepunten): inhoudelijk vergelijkbaar met Wiskunde I
- Wiskunde B (3 studiepunten): een sterk verdunde versie van Wiskunde II

De situatie is op vandaag niet noemenswaardig gewijzigd in de bacheloropleiding. Wel kregen de vakken andere benamingen.

De bacheloropleiding voorziet op vandaag volgende vakken:

- Calculus (6 studiepunten): dit vak is inhoudelijk vergelijkbaar met wiskunde I
- Lineaire algebra (5 studiepunten): dit vak is inhoudelijk vergelijkbaar met wiskunde II
- Differentiaalvergelijkingen (4 studiepunten): dit vak is inhoudelijk vergelijkbaar met wiskunde III

Het schakelprogramma voorziet thans:

- Calculus (6 studiepunten): zelfde vak als in de bacheloropleiding
- Lineaire algebra (5 studiepunten): zelfde vak als in de bacheloropleiding

Het schakelprogramma krijgt dus iets meer wiskunde, in die zin dat het vak dat focust op de lineaire algebra thans niet meer een verkorte versie is van wat de bachelorstudenten voorgeschoteld krijgen, maar hetzelfde vak is. Verzoekster heeft dat vak niet gevolgd, maar kreeg nog het oude, verkorte vak van 3 studiepunten.

Het niveau van wiskunde van schakelstudenten moet dus op hetzelfde niveau als dat van de bachelorstudenten worden gebracht met minder vakken, wat een reden te meer is om strenger te zijn in de vereisten die men vooropstelt om te kunnen slagen voor het schakelprogramma, en om ter zake strengere deliberatiecriteria te hanteren.

De institutionele beroepscommissie kon dus terecht van oordeel zijn dat het wel degelijk gerechtvaardigd is om voor dit vak andere deliberatiecriteria te hanteren dan er in het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding worden gehanteerd.”

Verzoekster handhaaft in haar wederantwoordnota haar standpunten.

Beoordeling

Van een schending van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel kan slechts sprake zijn wanneer de aangevoerde discriminatoire behandeling zich situeert tussen personen of groepen van personen die zonder afdoende en objectieve verantwoording verschillend worden behandeld terwijl zij zich in dezelfde of voldoende vergelijkbare situaties bevinden.

Een ‘opleiding’ wordt in artikel I.3, 46° van de Codex Hoger Onderwijs omschreven als “*de structurerende eenheid van het onderwijsaanbod. Zij wordt bij succesvolle voltooiing bekroond met een diploma*”.

Een schakelprogramma wordt in artikel I.3, 56° van de Codex Hoger onderwijs gedefinieerd als:

“56° schakelprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelordiploma. Het programma beoogt de in artikel II.141, 3° bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen.”

Uit het bovenstaande volgt dat een schakelprogramma geen ‘opleiding’ is binnen het onderwijsaanbod van een universiteit. Het beoogt integendeel om aan de houder van een professionele bachelor de in de bepaling bedoelde academische competenties bij te brengen opdat inschrijving in een academische masteropleiding mogelijk zou zijn.

Ter zake schrijft artikel II.183, §1 van die Codex immers voor:

§1. De inschrijving van een afgestudeerde van een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs voor een masteropleiding is afhankelijk van de succesvolle voltooiing van een schakelprogramma met een studieomvang van ten minste 45 en ten hoogste 90 studiepunten.

Een student die zich in een schakelprogramma bevindt, is in beginsel *de iure* duidelijk te onderscheiden van een student in de academische bacheloropleiding. Dit is reeds een eerste objectief en pertinent verschil tussen de door verzoekster aangehaalde categorieën van personen waartussen zij een ongelijke behandeling ziet.

Het is verder inderdaad zo dat voor verzoekster als student in een schakelprogramma *enerzijds* en een student op het einde van het eerste modeltrajectjaar binnen een bacheloropleiding *anderzijds*, andere deliberatieregels gelden.

Met betrekking tot het eerste jaar van de bacheloropleiding, bepaalt artikel 67, §2, 2° en 3° van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 de volgende voorwaarden om te slagen, zo de student niet voor alle opleidingsonderdelen een credit heeft behaald:

“§1. (...)

§2. Slagen voor een deliberatiepakket:

1° (...)

2° De examencommissie per deliberatiepakket verklaart eveneens geslaagd: de student ingeschreven voor het eerste deliberatiepakket van een bacheloropleiding die aan volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- Het eerste deliberatiepakket bevat enkel opleidingsonderdelen geprogrammeerd in het eerste modeltrajectjaar van een bacheloropleiding.
 - Het tekort om te slagen voor één of twee opleidingsonderdelen bedraagt maximaal 1% van het gewogen totaal van het deliberatiepakket – zonder de vrijstellingen – waarbij de studiepunten als gewichten worden gehanteerd. Het tekort wordt berekend door het tekort op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel te vermenigvuldigen met de studiepunten die aan dat opleidingsonderdeel zijn toegekend.
 - De student heeft voor alle opleidingsonderdelen in het betreffende deliberatiepakket minimaal 8/20 behaald.
 - De student heeft in het betreffende deliberatiepakket voor maximaal twee opleidingsonderdelen minder dan 10/20 behaald.
 - De student behaalde een totaal van minimaal 50% voor het deliberatiepakket.
- 3° Indien een student niet slaagt volgens de criteria vastgelegd in §2, 1° en 2° kan de examencommissie per deliberatiepakket – al dan niet na geheime stemming – beslissen dat de student toch geslaagd wordt verklaard. Een dusdanige beslissing is enkel mogelijk in bijzondere omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het betrokken deel van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. Ze dient voor elk geval afzonderlijk en concreet te worden gemotiveerd.
- §3. (...)”

Als student is een schakelprogramma, gelden voor verzoekster de bepalingen van artikel 71, §2 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020:

“§1. (...)”

§2. De examencommissie per opleiding verklaart eveneens geslaagd: de student ingeschreven in een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, een schakel- of voorbereidingsprogramma, een master-na-bacheloropleiding, een master-na-masteropleiding of de specifieke lerarenopleiding die aan volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- De student heeft alle nog resterende opleidingsonderdelen om te kunnen slagen voor de betreffende opleiding in zijn/haar curriculum opgenomen.
- Het tekort om te slagen voor één of twee opleidingsonderdelen bedraagt maximaal 6 gewogen punten, waarbij de studiepunten als gewichten worden gehanteerd. Het tekort wordt berekend door het tekort op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel te vermenigvuldigen met de studiepunten die aan dat opleidingsonderdeel zijn toegekend.
- De student heeft voor alle opleidingsonderdelen minimaal 8/20 behaald.
- De student heeft voor maximaal twee opleidingsonderdelen minder dan 10/20 behaald.
- De student heeft voor de betreffende opleidingsonderdelen de meest recente examenkans benut.
- De tolerantie geldt niet voor de bachelorproef, de masterproef en de verplichte stages.”

Essentieel verschil tussen beide deliberatievoorwaarden is dat de verschoonbare tekortpunten voor een student in een eerste bachelorjaar zijn uitgedrukt als “1% van het gewogen totaal van het deliberatiepakket” (hetzij 1% van 60 studiepunten x 20, dus 12), terwijl een student in een schakelprogramma slechts voor een tekort van 6 studiepunten kan worden gedelibereerd.

Dat verschil is, zoals de Raad eerder reeds oordeelde (R.Stvb. 25 november 2019, nr. 5.445) niet zonder redelijke verantwoording. De deliberatiebeslissing na een eerste bachelorjaar verschoont immers enkel de voormelde tekorten binnen dat deliberatiepakket, en biedt geen toegang tot de masteropleiding. Daarvoor moet de bachelorstudent immers nog een tweede en derde bachelorjaar doorlopen, waarvoor dezelfde (strengere) deliberatiecriteria van artikel 71, §2 van het onderwijs- en examenreglement gelden. Bovendien is de student die tot een schakelprogramma wordt toegelaten en die vervolgens naar een academische masteropleiding kan doorstromen, onderworpen aan een studiepakket van minimaal 45 en maximaal 90 studiepunten, terwijl het reguliere bachelortraject 180 studiepunten bedraagt. In die omstandigheden, en rekening houdend met het gegeven dat de in artikel I.3, 56° van de Codex Hoger Onderwijs bepaalde doelstelling van het schakelprogramma dus wordt bereikt met een beperkt, minstens gecondenseerd curriculum, is het in redelijkheid te verantwoorden dat binnen dat curriculum ook minder tekortpunten worden getolereerd.

De Raad besluit derhalve dat voor zover een student in een bacheloropleiding en een student in een schakelprogramma al voldoende met elkaar vergelijkbaar zijn, de bestaande onderscheiden behandeling wat de deliberatienormen betreft redelijk, objectief en pertinent verantwoord is.

Verzoeksters stelling dat de overstap van een hogeschool naar een universiteit een even grote aanpassing vergt als de overstap van secundair onderwijs naar universitair onderwijs, overtuigt de Raad niet. Integendeel is de Raad van oordeel dat het eerder overtuigend voorkomt dat het hoger onderwijs binnen en buiten de universiteit meer overeenkomsten vertoont – zowel naar omvang van de leerstof als naar de zelfstandigheid die van een student wordt verwacht – dan dat dergelijke overeenkomsten kunnen worden gevonden in een vergelijking tussen het leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs.

Dat een student die vanuit het secundair onderwijs rechtstreeks in een eerste academische bachelor instroomt bevoordeeld zou zijn omdat de wiskundeopleiding uit het leerplichtonderwijs nog ‘verser in het geheugen’ zou zitten, doet de Raad – *a fortiori* gelet op

de door verwerende partij aangeboden vakantiecursus die ter opfrissing van deze leerstof werd aangeboden – niet besluiten tot een ongelijke behandeling.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster beroept zich in een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de examentijd voor het opleidingsonderdeel ‘Calculus’ ten gevolge van Covid-19 werd herleid van vier uur naar drie uur, en dat het aantal examenvragen daarbij werd herleid van tien à dertien naar zes. Verzoekster kan de overweging van de beroepscommissie, dat de reductie van vragen in verhouding tot de reductie in tijd eerder voordelig is voor de student, niet onderschrijven. Zij stelt integendeel dat door de beperking van het aantal vragen veel minder onderwerpen aan bod kwamen. Dit terwijl een grote variatie in vragen en oefeningen de kans voor de student vergroot dat hij meerdere oefeningen zal snappen en goed kunnen uitvoeren. Verzoekster voegt nog toe dat zij erg teleurgesteld was omdat zij in de zomer zeer veel tijd had vrijgemaakt voor het maken van oefeningen ter voorbereiding van het examen.

In haar antwoordnota verwijst verwerende partij naar de motieven van de bestreden beslissing, en repliceert zij dat de beweringen van verzoekster door niets worden gestaafd. Met name ziet verwerende partij geen bewijs van de stelling dat een geringer aantal vragen tot lagere slaagkansen zou hebben geleid, en evenmin van de these dat er een beperktere variatie in de ondervraagde materie voorlag en dat studenten daardoor de door hen bereikte competenties niet of in onvoldoende mate zouden hebben kunnen aantonen.

Een en ander brengt verzoekster in haar wederantwoordnota niet tot een andere zienswijze. Zij stelt zich de vraag of de examens van verschillende academiejaren wel onderling worden vergeleken.

Beoordeling

De Covid-19-pandemie plaatst de gehele samenleving voor uitzonderlijke omstandigheden, en het hoger onderwijs vormt daarop geen uitzondering. De Raad verwijst ter zake onder meer naar de bepalingen van het decreet van 17 april 2020 ‘over maatregelen in het hoger onderwijs voor het academiejaar 2019-2020 als gevolg van de coronacrisis’.

De organisatie van de examens behoort, binnen de perken van de voorschriften van de Codex Hoger Onderwijs en de beginselen van behoorlijk bestuur, tot de onderwijsvrijheid van de hogeronderwijsinstelling.

De ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Calculus’ (stuk 9 administratief dossier) schrijft als evaluatievorm voor: een schriftelijk examen met open vragen en/of meerkeuzevragen. Als toelichting wordt vermeld dat het examen bestaat uit oefeningen en inzichtvragen. De ECTS-fiche vermeldt geen minimumaantal vragen, noch een op voorhand bepaalde spreiding van de vragen overheen de cursus.

Uit het dossier blijkt niet dat verwerende partij van het voormelde decreet gebruik heeft gemaakt om de examenmodaliteiten, in zoverre zij in de ECTS-fiche zijn vastgelegd, te wijzigen. De beperking van het aantal vragen en van de examenduur ten gevolge van Covid-19, houden immers geen afwijking in op wat in de ECTS-fiche is voorgeschreven en kunnen vanuit die optie alvast niet worden beschouwd als een verregaande of ingrijpende wijzigingen aan de evaluatievorm.

Aldus is de enige vraag die voorligt of het examen, zoals het werd georganiseerd, binnen de voormelde onderwijsvrijheid als redelijk en zorgvuldig kan worden beschouwd.

De Raad is van oordeel dat verzoekster niet van het tegendeel overtuigt. Verzoekster beweert alvast niet dat er, afgemeten aan de beschikbare tijd, te veel vragen werden gesteld. Wat de representativiteit van het examen betreft, beoordeeld aan de verhouding tussen de omvang van de leerstof en het aantal examenvragen, besluit de Raad dat niet kan worden aangenomen dat het voorliggende examen – zes vragen, met een examentijd van drie uur – onzorgvuldig of onredelijk is, in die zin dat geen enkele andere hogeronderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden een dergelijk examen zou opstellen.

Voorts kan erop worden gewezen dat een student geen recht heeft op een minimumaantal vragen, noch op de garantie dat elk hoofdstuk of deel van de examenleerstof daadwerkelijk zal worden bevraagd in het examen.

Het tweede middel is niet gegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stipt aan dat zij in het academiejaar 2017-2018 – toen zij het opleidingsonderdeel ‘Calculus’ voor de eerste maal opnam – aan dit vak niet veel aandacht heeft besteed omwille van het zware curriculum van het schakelprogramma, reden waarom zij aan de tweede examenkans van dat academiejaar ook niet heeft deelgenomen.

In het academiejaar 2018-2019, zo stelt verzoekster, zag het opleidingsonderdeel cursus er geheel anders uit (een andere docent, een veel omvangrijker cursus, ...) waardoor volgens verzoekster de moeilijkheidsgraad aanzienlijk was toegenomen.

Verzoekster erkent dat dit minder te maken heeft met haar beroep tegen de bestreden beslissing, maar zij wil dit toch aankaarten.

In haar antwoordnota werpt verwerende partij op dat het middel niet ontvankelijk is, daar het in het intern beroep niet werd opgeworpen. Daarnaast zet verwerende partij uiteen waarom het middel volgens haar hoe dan ook niet gegrond is.

Verzoekster licht in haar wederantwoordnota nog het volgende toe:

“Mijn opmerking die ik aanhaalde betreffende de verandering in cursus van het opleidingsonderdeel neemt de universiteit aan als nieuw argument. Hierbij had ik duidelijk vermeld dat dit los staat van het externe verzoekschrift en [dat ik dit] wou [] vermelden gezien ik dit grote verschil onlogisch vind. Dit met de intentie dat niet enkel

de Raad deze opmerking zou lezen, maar ook de universiteit zelf. Ik zag dit dus eerder als een kans voor mij als student om gehoord te worden.”

Beoordeling

Krachtens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

De Raad ziet niet in, en verzoekster verduidelijkt ook niet, waarom het middel niet in de interne beroepsprocedure aan bod zou kunnen zijn gekomen. In die omstandigheden is het middel in de huidige stand van de procedure ‘nieuw’ en bijgevolg onontvankelijk.

Bovendien moet worden opgemerkt dat het middel, ook blijkens de toelichting van verzoekster in haar memorie van antwoord, niet is gericht tegen de bestreden beslissing zelf. In dat opzicht is het middel ook onontvankelijk bij gebrek aan belang.

Het derde middel is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.051 van 4 november 2020 in de zaak 2020/636

In zake: Mathias CALMEYN
woonplaats kiezend te 9100 Sint-Niklaas
Peter Benoitstraat 28

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 5 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoeker is, behoudens een eerdere inschrijving in een verder verleden die bij de totstandkoming van de bestreden beslissing niet in aanmerking is genomen, sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven als student in het schakelprogramma tot ‘Master of Science in de Politieke wetenschappen – internationale politiek’. In de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018 is hij ook in de masteropleiding zelf ingeschreven.

In het academiejaar 2014-2015 neemt verzoeker een curriculum van 72 studiepunten op. Hij behaalt credits ten belope van 24 studiepunten en er wordt hem een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat hij bij een volgende inschrijving voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

In het academiejaar 2015-2016 behaalt verzoeker een credit voor 28 van de 47 opgenomen studiepunten; hij voldoet aldus aan de hem opgelegde voorwaarde.

In het academiejaar 2016-2017 neemt verzoeker 19 studiepunten op uit het schakelprogramma en 24 uit de masteropleiding. Hij neemt aan geen enkel examen deel en behaalt derhalve ook geen credits.

Omdat verzoeker aldus overheen de drie laatste jaren van zijn inschrijving niet voor een derde van de opgenomen studiepunten slaagt, wordt hem de verdere inschrijving aan de Universiteit Gent geweigerd. Het intern beroep d.d. 25 september 2017 dat verzoeker tegen die beslissing instelt (gesteund op de combinatie van werken en studeren en de ziekte van zijn vader, die evenwel voor de langere termijn een goede prognose heeft gekregen), wordt gegrond verklaard, met oplegging van bindende voorwaarden.

In het academiejaar 2017-2018 stelt verzoeker een curriculum samen van 19 studiepunten uit het schakelprogramma en 18 studiepunten uit de masteropleiding. Hij neemt evenwel opnieuw aan geen enkel examen deel, en behaalt dus ook geen credits.

Omdat verzoeker daardoor andermaal overheen de laatste drie jaren van inschrijving niet minstens een derde van de opgenomen studiepunten in een credit heeft omgezet, wordt hem de inschrijving aan de Universiteit Gent een tweede maal geweigerd.

Ook tegen deze beslissing stelt verzoeker een intern beroep in, dat ditmaal door de institutionele beroepscommissie wordt afgewezen. Het beroep dat verzoeker vervolgens bij de Raad instelt, wordt bij arrest nr. 4.589 van 10 december 2018 ongegrond verklaard. De Raad overweegt daarbij onder meer het volgende:

“(…)

Verzoeker beroept zich samengevat op de volgende bijzondere omstandigheden: - combinatie studie met het leiden van een succesvolle onderneming; - de ziekte van zijn vader.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij na onderzoek heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijstraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien. De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak verder rekening met hiernavolgende vaststellingen en overwegingen:

(1) De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verzoeker een zeer trage studievoortgang heeft gemaakt, waarbij hij ook veelvuldig niet deelneemt aan de examens. Verzoeker behaalde over vier academiejaren heen slechts 52 van de 157 opgenomen studiepunten uit het schakelprogramma. Van de 42 opgenomen studiepunten uit het masterprogramma behaalde hij geen enkel studiepunt. Verzoeker was ook reeds gedurende meerdere academiejaren ingeschreven. Hij werd na een initiële weigering in het academiejaar 2017-2018 alsnog toegelaten om zich in te schrijven na het doorlopen van een interne beroepsprocedure. Verzoeker kan bezwaarlijk inbrengen dat hij het studievoortgangsbeleid van verwerende partij, dat ook duidelijk is opgenomen in het OER, niet kent. Hij ontkent dit ook geenszins.

(2) De Raad stelt wel vast dat verzoeker – als hij deelneemt aan de examens – mooie resultaten behaalt (zie stuk 7 van verwerende partij). De Raad noch verwerende partij ontkennen [] dat verzoeker de nodige intellectuele capaciteiten heeft om deze opleiding tot een goed einde te brengen.

(3) De Raad heeft begrip voor de persoonlijke omstandigheden die verzoeker heeft ingeroepen, waaruit blijkt dat hij door de ziekte van zijn vader – die samen met hem de onderneming runt meer tijd dan gepland moest besteden aan zijn job, waardoor zijn studie noodgedwongen werd uitgesteld.

(4) Een inschrijving in het hoger onderwijs mag niet lichtzinnig worden genomen. Ook een werkstudent draagt de verantwoordelijkheid ten aanzien van de maatschappij om zijn studie binnen een redelijke termijn af te werken. Van een student in normale omstandigheden kan dan ook worden verwacht dat hij prioriteit geeft aan zijn studies. Bijzondere omstandigheden om te verschonen dat de studievoortgang traag verloopt liggen momenteel niet voor in dit dossier. Verzoeker kon zich immers tenminste in het academiejaar 2017-2018 beter organiseren, aangezien hij toen op de hoogte was van de ziekte van zijn vader.

(5) Verzoeker geeft in het kader van het intern beroep ook niet concreet genoeg aan dat hij zich het huidige academiejaar beter zal organiseren, noch op welke manier hij de overlast die zijn werk levert beter zal kunnen opvangen. Hij vermeldt wel dat hij twee zelfstandigen zal inschakelen op de drukke momenten, maar het blijft bij deze bewering.

(6) Het is niet onredelijk dat de interne beroepsinstantie deze aangebrachte omstandigheden – in het licht van het reeds lange traject dat verzoeker heeft afgelegd en het vele geduld dat de universiteit heeft opgebracht – niet langer als overtuigend heeft

beschouwd. Verzoeker bleek niet de juiste ingesteldheid en attitude te hebben om zich ten volle te engageren voor zijn studies. Hij heeft – na meerdere academiejaren ingeschreven te zijn – het schakelprogramma nog steeds niet afgewerkt.

De Raad is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden reglementair en niet kennelijk onredelijk is om verzoeker de verdere inschrijving te weigeren.”

Na tussenkomst van de juridisch adviseur van verwerende partij wordt de institutionele beroepscommissie ervan overtuigd om op haar beslissing terug te komen en verzoeker alsnog – onder bindende voorwaarden – opnieuw tot inschrijving toe te laten.

Doordat verzoeker de inschrijvingsprocedure niet volledig doorloopt, wordt de toegelaten inschrijving in het academiejaar 2018-2019 uiteindelijk niet gerealiseerd.

In het academiejaar 2019-2020 schrijft verzoeker zich in voor de drie resterende vakken van het schakelprogramma, ten belope van 21 studiepunten. Hij neemt evenwel aan geen enkel examen deel. Met de proclamatie van de examencijfers op 10 september 2020 wordt aan verzoeker meegedeeld dat de verdere inschrijving aan de Universiteit Gent wordt geweigerd.

Op 17 september 2020 stelt verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in:

“Met dit aangetekend schrijven zou ik beroep willen aantekenen tegen de weigering tot herinschrijving voor het academiejaar 2020-2021.

Ik volg het schakelprogramma en de aanvullende master-opleiding tot Master of Science in de politieke wetenschappen, afstudeerrichting internationale politiek.

Vanaf het begin van mijn opleiding ben ik werkstudent, aangezien ik een eigen bedrijf heb met als hoofdactiviteit marketing en daarnaast ook de verhuur van wagens voor gebruik op circuits.

Uiteraard ben ik mij er ten volle van bewust dat mijn studies aan de Universiteit Gent al te lang duren. Het eerste academiejaar waarin ik was ingeschreven was 2014-2015. In dat jaar heb ik voor 24 studiepunten credits behaald en in het academiejaar 2015-2016 voor 28 studiepunten. Voor alle examens waaraan ik dus effectief heb deelgenomen, was ik ook geslaagd en dat met een gewogen gemiddelde van 14,65 op 20.

In zowel het academiejaar 2016-2017 als 2017-2018 heb ik door omstandigheden die in mijn vorige beroepsprocedure in detail beschreven werden niet kunnen deelnemen aan de lessen en dus ook niet aan de examens. De belangrijkste reden hiervoor was het tijdsgebrek door het feit dat mijn vader, die werknemer was en is in mijn bedrijf, zwaar ziek geworden was. Het gevolg hiervan voor mijn studies waren uiteraard de bindende voorwaarden die opgelegd werden voor het academiejaar 2017-2018 en waaraan ik dus niet kon voldoen.

Het beroep tegen weigering tot herinschrijving in 2018 werd in eerste instantie verworpen, maar na de beroepsprocedure heb ik van de Universiteit Gent en meer bepaald van professor [L.], de toestemming gekregen om mij in het academiejaar 2018-2019 toch in te schrijven voor de resterende vakken van mijn schakelprogramma. Door een administratieve of technische fout werd deze inschrijving uiteindelijk niet gefinaliseerd waardoor ik in dat jaar niet ingeschreven was aan de Universiteit Gent.

Dat brengt ons bij het voorbije academiejaar 2019-2020. Hierin had ik enkel de resterende vakken van het schakelprogramma opgenomen waarvoor ik dus toelating had gekregen na de beroepsprocedure. Zoals bij veel zelfstandigen heeft ook bij mij het coronavirus voor heel wat problemen gezorgd. De omzet is in het tweede kwartaal gekelderd omdat heel wat klanten hun marketingcampagnes stopzetten. Ik ben dan volop aan de slag gegaan om mijn eigen marketing volledig op punt te zetten met o.a. een nieuwe website en daarnaast ben ik ook in regie gaan werken om het omzetverlies te beperken.

Het resultaat hiervan was natuurlijk dat er quasi geen tijd overbleef voor mijn studies en dat de eerste zit dus absoluut niet haalbaar was. Bovendien ben ik als werkstudent altijd afhankelijk geweest van mijn medestudenten om lesnota's te hebben. Omdat de fysieke lessen niet konden doorgaan, kon ik dus ook geen nota's bemachtigen. In tweede zit heb ik nog verschillende malen Politeia en medestudenten proberen bereiken, zowel via de website als via de Facebook-groepen, maar zonder resultaat.

De vakken die ik opgenomen had het voorbije academiejaar waren de onderzoekspaper, het begeleidende vak 'Politiekwetenschappelijke methoden' en 'Structuur en conflict in het globale zuiden'. De eerste twee moeten doorheen het jaar natuurlijk opgevolgd en uitgewerkt worden. Voor het derde had ik dus geen lesmateriaal. Voor elk van deze drie vakken stond er ook een deel van de punten op opdrachten doorheen het jaar.

Samengevat heb ik dus sinds 2014 slechts aan twee academiejaren effectief deelgenomen, of beter gezegd kunnen deelnemen.

Het belangrijkste is wat ik dit academiejaar anders kan en ga aanpakken om ervoor te zorgen dat ik eindelijk terug studievoortgang maak.

Als eerste punt is een haalbaar aantal studiepunten het belangrijkste uitgangspunt. De drie resterende vakken uit het schakelprogramma zijn samen goed voor 21 studiepunten. Gelet op mijn resultaten uit 2014-2015 en 2015-2016 zou ik eventueel nog één of maximaal twee vakken uit de masteropleiding kunnen opnemen.

Ten tweede zorg ik ervoor dat ik sowieso alle groepswerken en opdrachten doorheen het jaar afleg. Bovendien kom ik minimaal twee extra halve dagen per week (dus bovenop de groepswerken), en indien mogelijk drie tot vier, naar Gent om de lessen te volgen. Ik wil graag mijn aanwezigheid elke keer bevestigen door bijvoorbeeld steeds een lijst te tekenen op de faculteit als dat mogelijk is. Uiteraard is dit niet de bedoeling op de universiteit, maar ik wil dit graag doen om aan te tonen dat ik wel degelijk alles op alles zet.

Ten derde zou ik ook absoluut bereid zijn om onder strengere bindende voorwaarden, bv. het behalen van 75% van de opgenomen studiepunten, het academiejaar te mogen volgen.

Als laatste punt wil ik aanhalen dat ondanks mijn hobbelige parcours de motivatie om te slagen enorm groot is. Het is absoluut niet door desinteresse of een gebrek aan motivatie of wilskracht dat ik de voorbije jaren geen studievoortgang heb gemaakt, maar door een samenloop van omstandigheden waar ik weinig tot geen invloed op had. Ik ben 35 jaar en heb een eigen zaak, maar wil absoluut slagen voor deze opleiding omdat daar mijn passie en interesses liggen. Uiteindelijk heb ik nog maar aan twee academiejaren effectief deelgenomen en ik wil absoluut dit jaar er volop voor gaan. Ik besef goed dat als ik de toelating krijg om dit academiejaar aan te vatten, het mijn laatste kans is."

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt dit beroep in zitting van 30 september 2020 en komt tot de volgende beslissing:

“(…)

Studievoortgang van de student:

<i>AJ</i>	<i>Opleiding</i>	<i>Opgenomen</i>	<i>Behaald</i>
2003	Kandidaat in de rechten	60	0
2014	Schakelprogramma tot Master of Science in de politieke wetenschappen internationale politiek	72	24
2015	Schakelprogramma tot Master of Science in de politieke wetenschappen internationale politiek	47	28
2016	Schakelprogramma tot Master of Science in de politieke wetenschappen internationale politiek	19	0
2016	Master of Science in de politieke wetenschappen internationale politiek	24	0
2017	Schakelprogramma tot Master of Science in de politieke wetenschappen internationale politiek	19	0
2017	Master of Science in de politieke wetenschappen internationale politiek	18	0
2019	Schakelprogramma tot Master of Science in de politieke wetenschappen internationale politiek	21	0
	<i>Totaal</i>	<i>280</i>	<i>52</i>

De betrokkene vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De student geeft aan dat hij al sinds het begin van zijn studies werkstudent is, hij heeft een eigen bedrijf. Van 2016 tot 2018 heeft de student niet kunnen deelnemen aan lessen of examens doordat zijn vader, werknemer in het bedrijf van de student, zwaar ziek geworden is.
- De student verklaart dat hij door een administratieve of technische fout in 2018-19 niet ingeschreven was aan de UGent.
- In 2019-2020 had de student enkel de resterende vakken van het schakelprogramma opgenomen, na toelating via beroepsprocedure.
- De student geeft aan dat, net als bij veel zelfstandigen, het coronavirus voor zijn bedrijf voor heel wat problemen gezorgd heeft door keldering van omzet. Hij heeft dan ook alles op alles gezet om het omzetverlies te beperken. Daardoor was een eerste zit voor hem niet haalbaar, ook omdat hij anders op nota's van medestudenten kon rekenen maar gezien de fysieke lessen er nu niet waren viel dat ook weg.
- De vakken die hij opgenomen had waren de onderzoekspaper, politiekwetenschappelijke methoden en structuur en conflict in het globale zuiden. Voor de derde had hij geen lesmateriaal en voor elk van de vakken stond een deel van de punten op opdrachten doorheen het jaar.
- De student verklaart dat hij sinds 2014 eigenlijk maar aan twee academiejaren effectief heeft deelgenomen.
- De student verklaart een andere aanpak te zullen volgen. Hij wil voor een haalbaar aantal studiepunten gaan, de vakken uit zijn schakel en één of maximum twee vakken uit de master. Daarnaast wil de student ervoor zorgen alle groepswerken en opdrachten door het jaar af te werken door 3 tot 4 keer per week naar Gent te komen om lessen te volgen.
- De student verklaart bereid te zijn strengere bindende voorwaarden te volgen zoals 75% behalen.
- De student wil meegeven dat zijn motivatie om te slagen enorm groot is omdat daar zijn passie en interesse ligt. Hij beseft ook dat dit zijn laatste kans zou zijn.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent de laatste jaren geen studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student is intussen voor de derde maal geweigerd om zich in te schrijven. De institutionele beroepscommissie weigerde de student eveneens na een interne beroepsprocedure definitief op 8 oktober 2018. De student kreeg na bemiddeling van prof. [L.] inderdaad op 17 december 2018 de toelating zich terug in te schrijven onder bindende voorwaarden: (uittreksel mail aan de student) *“Ondanks het feit dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen uw beroep verworpen heeft, is na bemiddeling en het heroverwegen van je persoonlijke situatie beslist om je alsnog de toelating tot inschrijving te geven voor het academiejaar 2018-2019.”*
- De student schreef zich echter niet in en nam pas op 11 april 2019 contact op met de institutioneel ombudspersoon met de vraag of hij zich alsnog kon inschrijven. Dit kon echter niet meer aangezien de laatste datum van inschrijving 1 maart is aan de UGent. Van een administratieve of technische fout is bijgevolg geen sprake, de student schreef zich zelf niet tijdig in.
- De student schreef zich wel in voor het academiejaar 2019-2020 maar legde opnieuw van geen enkel opleidingsonderdeel examen af, noch in eerste noch in tweede zitting.
- De student benutte bijgevolg de laatste drie academiejaren waarin hij ingeschreven was (2016-2017, 2017-2018 en 2019-2020) geen enkele examenkans (overal de melding AFWE = afwezig) en dit hoewel hij zeer goed op de hoogte was van de bindende voorwaarden en de uitzonderlijke kans die hij kreeg in december 2018.
- De student verwijst naar het coronavirus als reden waarom hij het afgelopen academiejaar geen studievoortgang maakte. Met betrekking tot de lesnota's merkt de institutionele beroepscommissie op dat de verantwoordelijk lesgevers via teams of mail wel degelijk bereikbaar waren bij vragen over de cursus. De student legt geen enkel bewijs voor waaruit moet blijken dat hij contact heeft opgenomen met medestudenten of lesgevers inzake lesnota's of examenvorbereidingen en waaruit zou moeten blijken dat hij geen antwoord kreeg.

De institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de student zijn zaak heeft willen redden tijdens de coronacrisis maar stelt vast dat de student ook dit argument niet met enig concreet bewijsstuk staft waardoor de institutionele beroepscommissie niet ten gronde kan nagaan of het coronavirus een dermate

impact heeft gehad op zijn werkzaamheden en zijn academische vorderingen. De institutionele beroepscommissie wijst er de student op dat dat de bewijslast bij hem als verzoekende partij ligt en voelt zich hierin geruggesteund door eerdere besluiten van de Raad voorbetwistingen inzake studievoortgangsbepaling inzake het aanbrengen van bewijslast.

- De institutionele beroepscommissie stelt dat de student meer dan voldoende kansen heeft gekregen om zijn schakelprogramma met succes af te ronden maar dat de student deze kansen niet heeft gegrepen. Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2020-2021 bekrachtigd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Er dienen zich naar oordeel van de Raad ter zake ook ambtshalve geen opmerkingen op.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op een miskenning van de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij zich, in tegenstelling tot wat de bestreden beslissing vermeldt, wel degelijk tijdig heeft ingeschreven voor het academiejaar 2018-2019, maar dat de inschrijving door een technische of administratieve fout van verwerende partij niet op het elektronisch leerplatform is verwerkt. Volgens verzoeker blijkt dit ook uit e-mailverkeer met de diensten van verwerende partij.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat enkel kan worden vastgesteld dat de inschrijving niet is doorgegaan en dat verzoeker de procedure niet heeft voleindigd doordat hij heeft nagelaten zich na de goedkeuring ook daadwerkelijk in te schrijven en een curriculum samen te stellen en voor goedkeuring voor te leggen. Verzoeker kon, volgens verwerende partij, nochtans niet onwetend zijn omtrent de te volgen procedure, aangezien hij die in het verleden reeds had doorgelopen en hij de nodige informatie kreeg toegezonden.

Tot slot bedenkt verwerende partij nog dat verzoeker een en ander toch wel sneller had kunnen vaststellen, aangezien het gemis aan inschrijving ook blijkt uit de onmogelijkheid om toegang te nemen tot het elektronisch platform – wat verzoeker dus blijkbaar pas op 8 april 2019 voor het eerst heeft gemerkt.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker nog dat hij zich zeker wou inschrijven, en dat hij niet kan zeggen waar precies de procedure is misgelopen. In elk geval is verzoeker zich ervan bewust dat hij niet kan aantonen welke stappen hij heeft doorlopen.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat, in tegenstelling tot wat verzoeker aanvoert, uit de voorliggende stukken niet blijkt dat er bij de niet-gerealiseerde inschrijving voor het academiejaar 2018-2019 sprake is van een technische fout van verwerende partij.

Integendeel: in een e-mail van 8 april 2019 deelt de trajectbegeleider aan verzoeker het volgende mee:

“Deze inschrijving werd inderdaad goedgekeurd in Oasis, maar u diende deze inschrijving wel te activeren. Dat is niet gebeurd, waardoor er geen inschrijving in Oasis zit voor dit academiejaar”

Verzoeker antwoordt daarop dat hij daar “niet van op de hoogte” was. De Raad kan uit deze gegevens niet afleiden dat aan verwerende partij iets te verwijten valt.

Daarnaast wijst de Raad erop dat de institutionele beroepscommissie de redenen – vijf in getale – voor de weigering van de herinschrijving weergeeft na de zin “De commissie soms hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven”. Wat daarop volgt, zijn derhalve de determinerende motieven waarop de bestreden beslissing, in feite en in rechte, steunt.

De overweging dat verzoeker zich niet tijdig heeft ingeschreven voor het academiejaar 2018-2019 is, zoals hierboven is vastgesteld, niet materieel onjuist.

Bovendien is de Raad van oordeel dat in het licht van een lezing van alle motieven samen, aan deze overweging hoe dan ook geen doorslaggevende rol in de bestreden beslissing kan worden toegekend. Het gemis aan studievoortgang wordt immers afgemeten aan het aantal behaalde credits tegenover de opgenomen studiepunten; in het academiejaar 2018-2019 was verzoeker niet ingeschreven en heeft hij derhalve ook geen studiepunten opgenomen.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet uiteen dat hij in de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018 niet aan de lessen en examens kon deelnemen door de ziekte van zijn vader en het gegeven dat hij zijn onderneming alleen moest runnen.

Voor het gemis aan studievoortgang in het academiejaar 2019-2020 verwijst verzoeker naar het coronavirus: het gegeven dat het voor een werkstudent sowieso al een opgave is om duidelijke en volledige lesnota's te verkrijgen, is volgens verzoeker nog versterkt doordat hij medestudenten niet om kopie van hun notities kon vragen.

Verder luidt het in het verzoekschrift:

“Via de Facebook-groep Politeia heb ik tweemaal geprobeerd om meer info te krijgen over readers, syllabi en lesnota's, maar zonder resultaat (zie bijlage). Voor het vak 'Structuur en conflict in het globale zuiden' staat bovendien nog het verkeerde boek vermeld in de fiche van de studiegids, waardoor ik ook al begonnen was met het foute boek te lezen.

Natuurlijk is het mogelijk om vragen te stellen over de cursus aan de lesgevers, maar dat is nog iets volledig anders dan beschikken over nauwkeurige nota's.

Daarnaast geldt voor twee van de drie door mij opgenomen vakken, zijnde ‘Structuur & conflict in het globale zuiden’ en de onderzoekspaper, dat een deel van de te verdienen punten enkel doorheen het jaar kunnen behaald worden. Voor het eerstgenoemde vak is dit 10%, voor de onderzoekspaper 15%. Als je dus enkel aan de examens meedoet, begin je al met een achterstand.

Het derde vak, ‘Politiekwetenschappelijke methoden’, is een begeleidend vak bij de onderzoekspaper. Door enkel hiervoor een examen af te leggen, ga je [aan] het nut van dit vak voorbij.

De bewijslast die gevraagd wordt om aan te tonen dat mijn bedrijf in online marketing te lijden heeft gehad onder de coronacrisis, is niet zo eenvoudig te leveren. Sommige klanten hebben hun campagnes stopgezet aangezien zij hun fysieke vestigingen moesten sluiten. Daarom ben ik volop aan de slag gegaan met mijn eigen marketing, maar hier is uiteraard geen factuur van aangezien dit prestatie zijn voor mijn eigen bedrijf. Mijn nieuwe website is hier een bewijs van, maar daar staat natuurlijk geen datum van publicatie bij.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“Waar de institutionele beroepscommissie niet inging op zijn argument dat zijn slechte prestaties in het afgelopen academiejaar te wijten waren aan de coronacrisis, merkt verzoeker op dat het voor een werkstudent [sowieso] niet gemakkelijk is om aan lesnotities te komen. Door de coronacrisis was er geen contact meer mogelijk tussen studenten waardoor het ook niet lukte om lesnotities te kopiëren. Hij merkt bovendien op dat voor het vak “structuur en conflict in het globale zuiden” een verkeerd boek vermeld staat in de studiefiche.

Verwerende partij stelt vast dat de argumentatie die verzoeker opbouwde rond de impact van de coronacrisis weinig geloofwaardig overkwam, zeker nu die ook op geen enkele wijze werd gestaafd.

Wat de lesnotities betreft, merkt verwerende partij op dat voor elk van de vakken die verzoeker diende te volgen, heel wat lesmateriaal ter beschikking werd gesteld via het elektronisch leerplatform. Tijdens de lock down werden ook onderwijsactiviteiten online aangeboden, wat het voor werkstudenten een stuk gemakkelijker maakt om vakken te volgen. Zo gingen de interactieve werkcolleges in kleine groepen bij het vak “politiekwetenschappelijke methoden” tijdens de lock down online door, en het zijn vooral die werkcolleges in het tweede semester waarop aanwezigheid belangrijk is. Verzoeker diende zich dus zelfs niet eens tot in Gent te verplaatsen om die modules te kunnen bijwonen.

Verwerende partij merkt ook op dat de vakken “politiekwetenschappelijke methodes” en “onderzoekspaper internationale politiek” jaarvakken zijn, en verzoeker had die vakken perfect al kunnen aanpakken vanaf het eerste semester, toen er nog geen sprake was van corona-pandemie of lock down. Maar ook in die periode heeft verzoeker blijkbaar geen enkele moeite gedaan voor die vakken. Hij toont althans het tegendeel niet aan. Pas tijdens de zomervakantie nam hij contact op met de lesgever van “politiekwetenschappelijke methodes” om te bekijken hoe hij zich kon voorbereiden voor de tweede zitting. De lesgever heeft hem de kans gegeven om deel te nemen aan de

tweede zittijd, maar hij slaagde er niet in de taken in te dienen, en nam dan ook niet deel aan het examen.

Het vak “structuur en conflict in het globale Zuiden” is wel een tweedesemster vak, waarvoor dus vanaf 13 maart 2020 geen lesactiviteiten op campus meer zijn kunnen doorgaan (d.i. voor 2/3 van de lesweken), maar ook hier was het nodige lesmateriaal ter beschikking via het elektronisch leerplatform “Ufora” en werden ook lesopnames online geplaatst, waardoor het voor werkstudenten die zich overdag niet kunnen vrijmaken om naar Gent te komen, veel gemakkelijker wordt om toch de lessen te kunnen volgen en zelf notities te maken. Verzoeker kan zich ook bezwaarlijk verschuilen achter het gegeven dat er een verkeerd boek in de ECTS-fiche zou zijn vermeld bij het lesmateriaal. Bij het desbetreffende boek staat duidelijk vermeld dat de titel kan veranderen zodat hij was gewaarschuwd dat het mogelijk niet dit boek was dat tot het lesmateriaal behoorde, en de correcte titel werd ook reeds op 28 januari 2020, dus voor de start van de colleges, via Ufora gemeld. Verzoeker had zich hierover bovendien ook kunnen bevragen bij de lesgever of bij medestudenten.

Verzoeker stelt tenslotte dat hij ook met een achterstand begon omdat voor “structuur en conflict in het globale zuiden” en voor de onderzoekspaper een deel van de punten (resp. 10% en 15%) enkel doorheen het jaar kunnen worden behaald, zodat je al met een achterstand begint als je aan de examens meedoet. Verwerende partij vraagt zich af wat de relevantie is van dit argument als verzoeker zelfs niet aan de examens heeft meegedaan.

Verwerende partij stelt vast dat wat “structuur en conflict in het globale Zuiden” betreft, de ECTS-fiche uitdrukkelijk vermeldt dat faciliteiten voor werkstudenten te bespreken zijn na afspraak met de docent. De 10% aan punten die te verdienen zijn tijdens het jaar staan normaal op een groepswork, maar een gebruikelijke faciliteit is bijvoorbeeld dat een werkstudent een individueel werk mag maken. Verzoeker toont niet aan contact te hebben gezocht met de lesgever, en toont dan ook niet aan dat die 10% niet-periodegebonden evaluatie voor hem onmogelijk konden worden behaald.

Wat de onderzoekspaper betreft, stelt verwerende partij vast dat hier van de studenten enkel wordt verwacht dat ze op zelfstandige basis individueel een onderzoekspaper maken. Bij de beoordeling hoort ook een procesbeoordeling, en ook de voortgang wordt beoordeeld, maar ook dat is iets dat een student volledig zelf in de hand heeft, en waarover ook afspraken kunnen worden gemaakt met de promotor van de paper. Er is over dit vak geen examen, maar de volledige evaluatie gebeurt niet-periodegebonden. Verzoeker toont niet aan hoe de wijze waarop dit vak wordt geëvalueerd het hem onmogelijk zou hebben gemaakt om het met succes af te leggen.

Verwerende partij besluit dat verzoeker zich na de diverse waarschuwingen die hij kreeg na afloop van de vorige academiejaren, zich voldoende bewust had moeten zijn van de problemen die de combinatie tussen werken en studeren met zich meebrengen, en dan ook in staat had moeten zijn om de nodige voorzorgen te treffen. Hij maakt niet aannemelijk dat externe factoren los van zijn wil hem andermaal zouden hebben belet om enige studievoortgang te maken. En los daarvan blijft het een feit dat verzoeker allerm minst duidelijk maakt hoe hij in het nieuwe academiejaar werken en studeren zal combineren en dan ook geen enkele concrete garantie biedt dat hij in staat zal zijn om meer studievoortgang te maken.”

Verzoeker dupliceert in zijn wederantwoordnota nog

Beoordeling

De Raad heeft de weigering tot inschrijving na het academiejaar 2017-2018 reeds beoordeeld, en in zijn arrest nr. 4.589 van 10 december 2018 niet onregelmatig bevonden.

De vraag is dan ook of het verloop van het academiejaar 2019-2020 ertoe leidt dat de daarop volgende weigering tot inschrijving thans de toets van de redelijkheid niet meer kan doorstaan.

De niet-inschrijving in het academiejaar 2018-2019 terzijde latend, oordeelt de institutionele beroepscommissie na het academiejaar 2019-2020 dat verzoeker, na alle voorgaande weigeringen, het gemis aan enige studievoortgang op niet-overtuigende wijze motiveert door verwijzing naar Covid-19, het gemis aan lesnota's en besognes rond het redden van zijn handelszaak.

Wat de cursusnota's betreft, is het beweerde gemis daaraan voor de eerste zittijd irrelevant, aangezien verzoeker in zijn intern beroep aangeeft dat er door zijn professionele bezigheden “quasi geen tijd overbleef voor [zijn] studies” en “dat de eerste zit dus absoluut niet haalbaar was”.

Verzoekers afhankelijkheid – als werkstudent – van de nota's van anderen, overtuigt de Raad evenmin. Eensdeels spreekt verzoeker niet tegen dat hij – ook in tijden van Covid-19 – bij de docenten terecht kon met vragen en dat er lesnotities werden aangeboden via de leerplatformen (cf. de wederantwoordnota), anderdeels dient ook een werkstudent zelf een minimale verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen studie. De Raad verwijst ter zake ook naar zijn overwegingen in het voormelde arrest nr. 4.589 van 10 december 2018. Het eenmalig stellen van een vraag naar notities op een forum op 3 augustus 2020 – dit is wat verzoeker thans in zijn overtuigingsstukken aantoonst – bewijst niet dat verzoeker door externe omstandigheden in de onmogelijkheid was om een credit te behalen.

De Raad is daarnaast van oordeel dat verzoeker doorheen de jaren, ook in het licht van de bindende voorwaarden die hem werden opgelegd en zelfs wanneer de verdere inschrijving effectief werd geweigerd, blijkbaar voorrang is blijven geven aan zijn professionele activiteiten boven zijn academische verplichtingen, in die mate zelfs dat verzoeker sinds het academiejaar 2016-2017 aan geen enkel examen heeft deelgenomen. Dat is gewis het recht van verzoeker, maar hij moet dan ook verdragen dat verwerende partij onder die omstandigheden – in het bijzonder het gemis aan enige studievoortgang overheen de laatste drie academiejaren – geen nieuwe inschrijving meer wil toestaan.

Samen met de beroepscommissie moet de Raad vaststellen dat verzoeker geen concreet bewijs voorlegt van de impact van Covid-19 op zijn handelszaak. In het licht daarvan kan de Raad de beoordeling van de institutionele beroepscommissie niet onredelijk bevinden.

Waar verzoeker opwerpt dat hij voor het opleidingsonderdeel ‘Structuur en conflict in het globale zuiden’ een verkeerd boek was beginnen lezen, wijst de Raad erop dat deze grief in het intern beroep niet werd opgeworpen, en bijgevolg op grond van artikel II.294, §2, *in fine* thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat kan worden gebracht.

Bovendien en louter ongeschikt, weerspreekt verzoeker in zijn wederantwoordnota niet de repliek van verwerende partij dat duidelijk was aangegeven dat de titel van het boek kon veranderen en dat het juiste boek op 28 januari 2020 werd meegedeeld.

Het tweede middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.052 van 4 november 2020 in de zaak 2020/638

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 3 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Geschiedenis van het Oude Nabije Oosten’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 september 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

In het academiejaar 2019-2020 is verzoeker ingeschreven in het voorbereidingsprogramma tot de ‘Master of Arts in de Geschiedenis’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Geschiedenis van het Oude en Nabije Oosten’ behaalt verzoeker in de tweede examenzitting een examencijfer van 7/20.

De proclamatie heeft plaats op 10 september 2020.

Op 11 september 2020 stelt verzoeker het volgend intern beroep in:

“Ik wens beroep aan te tekenen tegen het examencijfer van het vak Geschiedenis van het Nabije Oosten.

[...]

Ik, x, student in het voorbereidingsprogramma master geschiedenis betwist het examencijfer 7/20 voor Geschiedenis van het Nabije Oosten (docenten [D.G.] en [G.]). Ik zou de scans van het examen en de opdracht graag snel ontvangen. Ik vraag dit op basis van het OER artikel 60. Op basis van artikel 65 en 100 van het OER vraag ik een herziening van het examencijfer en een behandeling door de institutionele beroepscommissie.

Feiten:

Ik heb in eerste zit geen opdracht ingediend en niet aan het examen deelgenomen omwille van ernstige gezondheidsproblemen (een tumor ter grootte van een oogbal in mijn hoofd). Ik kon niet voorzien in september dat ik eind oktober geopereerd diende te worden. De tumor zit er trouwens nog maar door de Coronacrisis zijn er geen Mri's enzovoort meer gedaan en is het nu wachten om te controleren of de medicatie helpt om de tumor te laten krimpen. Ik deed dit jaar ook een master filmstudies en visuele cultuur aan de UA.

Ik heb bijzonder statuut als student met een functiebeperking en als lid van de OC Geschiedenis (mandaat) cfr. OER art 25.

De studiefiche versie 2018-2019 geeft als eindcompetenties:

1. De opeenvolgende periodes chronologisch kunnen situeren.
2. De voornaamste kenmerken van elke periode kennen.
3. Inzicht hebben in de historische processen.
4. Vertrouwd zijn met de geografie van het gebied en de belangrijkste elementen op [] een kaart kunnen plaatsen.
5. De interactie van het geografische gebied met de menselijke geschiedenis kunnen [] duiden.
6. De behandelde archeologische en epigrafische bronnen en hun belang voor de i geschiedenis kunnen duiden.
7. Primaire en secundaire bronnen kunnen raadplegen en kritisch verwerken.
8. Een paper kunnen schrijven over een onderwerp naar keuze binnen het kader van i het thema van het project.
9. Feedback kunnen geven d.m.v. peer review.

De studiefiche (2020-21) geeft volgende eindcompetenties let op de verschillen:

1. De opeenvolgende periodes chronologisch kunnen situeren.
2. De voornaamste kenmerken van elke periode kennen.
3. Inzicht hebben in de historische processen.
4. Vertrouwd zijn met de geografie van het gebied en de belangrijkste elementen op [] een kaart kunnen plaatsen.
5. De interactie van het geografische gebied met de menselijke geschiedenis kunnen [] duiden.
6. De behandelde archeologische en epigrafische bronnen en hun belang voor de [] geschiedenis kunnen duiden.
7. Primaire en secundaire bronnen kunnen raadplegen en kritisch verwerken.
8. Een coherente paper kunnen schrijven over een onderwerp binnen het kader van het [] thema van het project, inclusief bibliografische verwijzingen en bibliografische lijst, [] en een kritische bespreking van de primaire bronnen.
9. Het eigen werk kritisch kunnen lezen en corrigeren en corrigeren in functie van evaluatiecriteria [] door middel van een peer- en self-review proces.

Voor 2019-2020 kan self-review niet als criterium opgelegd worden.

Ik wens uitdrukkelijk te betwisten dat de niet werkende tool Peerscholar de geschikte manier is om punt 9 te evalueren. Uploaden via Ufora ging niet en ik heb dus het werkstuk via e-mail [gestuurd], dat bleek niet gelukt omwille van de grootte van het bestand. Dus heb ik het via Wetransfer gestuurd met korte uitleg. Prof. [D.G.] en prof. [G.] hebben het werkstuk nooit gedownload. Ik heb dus een herinnering gestuurd en daar gaf prof. [G.] enkel aan dat ze de link niet gekregen had omdat het e-mailadres fout gespeld was. Of ze het dan wel gedownload heeft is nog maar de vraag.

Ik heb bij de facultaire ombudsman mijn opmerkingen kenbaar gemaakt en mijn principiële bezwaren tegen peer-review enz. Daarop heeft prof. [D.G.] zeer [gepikeerd] en zeer denigrerend gereageerd in een door hen beiden getekende [e-mail]. Ik heb mij verontschuldigd indien ik hen gekwetst had, maar ik heb er ook op gewezen dat ik zo'n reactie ongepast vond.

In de studiefiche geldig voor 2019 staat ook nergens vermeld dat dit via selfreview moest. De hele argumentatie betreft self-peer review is dus op basis van het artikel 49 paragraaf 2 OER en de studiefiche A003374 irrelevant.

De studiefiche stelt dat voor de niet-periodegebonden evaluatie mogelijk is: 'Examen in de tweede examenperiode is mogelijk'.

Artikel 55 van het OER stelt dat 'Studenten hebben het recht om voor elk opleidingsonderdeel de voorziene examenkansen te benutten, ongeacht hun deelname aan de eventuele nietperiodegebonden evaluatie.

De einddoelen van dit vak beheers ik al lang en die peer review is dus eigenlijk een tijdrovende formaliteit die weinig ter zake doet betreft de kennis van dit vak. Bovendien heb ik al verschillende masters en meer dan 25 jaar ervaring als journalist, hoofdredacteur, uitgever enzovoort.

Het criterium ‘Aanwezigheid bij de werkcolleges is verplicht’ gold enkel voor eerste zit. Ik heb daar trouwens doktersbriefjes voor gestuurd en geen bericht ontvangen dat dit in tweede zit een probleem zou vormen.

Het werkcollege in deze cursus stemt niet overeen met de definitie van het OER p.96.

Selfreview staat zelfs helemaal niet vermeld in het OER.

Bij PEER-EVALUATIE staat (onderlijning is van mij):

Studenten beoordelen elkaars functioneren in groep of de kwaliteit van elkaars producten/prestaties op criteria die de lesgever voor of samen met de studenten heeft geformuleerd. Door anderen te beoordelen, leren de studenten wat zij zelf nog kunnen verbeteren en gaan ze nadenken over wat goed is. Peer-evaluatie kan slechts een (beperkte) bijdrage leveren aan de eindbeoordeling van een student. Het al dan niet slagen van studenten kan niet louter afhangen van het oordeel van medestudenten. Het is ook mogelijk dat de kwaliteit van de geleverde feedback aan elkaar een onderdeel vormt van de beoordeling. Het gebruik van peer-evaluatie vraagt van zowel de lesgever als de studenten vaak een aangepaste houding en vaardigheden. Daarom worden studenten best ‘getraind’ in het leren hanteren (en formuleren) van criteria en het geven van constructieve feedback aan elkaar.

Het hele gebruik van de volgens het OER onbestaande evaluatievorm selfreview dient dus gewraakt te worden.

Zelfs als evaluatie voor 40% van het examencijfer en als conditio sine qua non voor het slagen zelfs als de student 10/20 zou halen op het periode-gebonden examen lijkt die conditie in strijd met het OER.

Daarom verzoek ik de institutionele ombudsman om het examencijfer te controleren en eventueel de examencommissie te vragen het examen en de taak (niet-periodegebonden evaluatie) door een onafhankelijke derde of team te laten quoteren. Het is werkelijk stuitend om vast te stellen dat alweer persoonlijke antipathie gevolgen heeft voor de punten van een vak. Ik heb de professoren [D.G.] en [G.] nog nooit in levende lijve ontmoet. [D.G.] heb ik enkel in de Teamsvergadering van de OC gezien. De UGent zou wel eens strenger mogen zijn betreft lange tenen en rancuneus gedrag van bepaalde docenten. Zulk kinderachtig gedrag is een wetenschappelijke instelling onwaardig.”

De interne beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 2 oktober 2020, en komt tot de volgende beslissing:

“De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift, in alle meegestuurde bijlagen en in het emailverkeer tussen de student en de betrokken docenten. De institutionele beroepscommissie neemt akte van zijn bijzonder statuut, zijn mandaat in de opleidingscommissie geschiedenis en zijn studies aan de UA.

De student vraagt in zijn beroepschrift een scan van zijn examen en de opdracht op basis van artikel 60 van het Onderwijs- en Examenreglement.

De institutioneel ombudspersoon heeft de student op 11 september 2020 de correcte informatie en link naar het kopierecht voor studenten gestuurd conform artikel 60.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in de examenkopij van de student en de gevolgde verbeter sleutel, het werkstuk van de student met de verbeteringen zoals aangebracht bij het quoteren en de motivering van de verantwoordelijk lesgever.

De eindscoreberekening is conform de studiefiche als volgt vastgelegd:

Eindscoreberekening

schriftelijk examen: open vragen: 60%

paper: 40%

De student dient voor zowel het schriftelijk examen als voor de paper geslaagd te zijn om te kunnen slagen voor het vak in zijn geheel.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen of minder dan 10/20 heeft voor één van de onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel ('vak'). Indien de gemiddelde eindscore toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (= 9).

De verantwoordelijk lesgever geeft volgende motivering inzake het cijfer van 7/20:

- De totaalscore voor het cursusonderdeel wordt bepaald door de scores van enerzijds het schriftelijk examen (60% van de eindscore) en anderzijds het werkstuk (40% van de eindscore). Het onderdeel peer review en self review behorende tot het werkstuk staat niet op punten. De peer review en self review opdracht heeft m.a.w. geen invloed op de score van het werkstuk noch op de eindscore van het examen gehad.
- Dhr. x heeft geen punten verloren door afwezigheid in de werkcolleges.
- Dhr. x legde het schriftelijk examen af op vrijdag 21/08/2020 en diende zijn werkstuk in op 26/08/2020. Hij behaalde 2,9/12 voor het schriftelijk examen en 3,4/8 voor het werkstuk. Dit resulteerde in een totaal van 6,3/20 hetgeen automatisch afgerond werd naar 6/20. Na toepassing van de Corona check is dit punt opgetrokken van 6/20 naar 7/20.

De student meldt dat self review niet als criterium kan worden opgelegd bij de beoordeling van het werkstuk omdat het niet overeenstemt met de definitie van het OER p. 96 waarbij self review zelfs helemaal niet vermeld is in het OER. Deze evaluatievorm dient dus gewraakt te worden.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat conform de motivering van de verantwoordelijk lesgever de eindcompetentie waar de student naar verwijst niet cijfermatig is getoetst en bijgevolg niet is meegenomen in het tot stand komen van de eindscore van 7/20.

Conform het toetsprincipe 3 van de UGent is dit correct conform het onderwijskwaliteitszorgsysteem:

De relatie tussen het aanbieden van leerkanalen en het toetsen is niet noodzakelijk een één-op-één relatie binnen de opleidingsonderdelen. Aan de UGent kunnen in een opleidingsonderdeel perfect leerkanalen worden aangeboden zonder dat die worden getoetst. Een opleidingsonderdeel kan dus bijdragen tot een bepaalde

opleidingscompetentie, zonder dat (een deel van) deze opleidingscompetentie ook getoetst wordt in dat opleidingsonderdeel.

Dit is in het litigieuze opleidingsonderdeel het geval en blijkt ook uit de motivering van de verantwoordelijk lesgever: het aspect self review en peer review werden bij de beoordeling van zijn paper buiten beschouwing gelaten getuige daarvan de motivering van de verantwoordelijk lesgever aan de institutionele beroepscommissie en maakten, zoals door de docenten ook reeds via mail gemeld aan de student op 27/8/20, geen onderdeel uit van de quoterings van de paper in de tweedekansexamenperiode:

Geachte heer x,

Wij hebben kennis genomen van uw klacht bij de opleiding inzake de peer- en selfreview opdracht die deel uitmaakt van de paper voor het vak GONO.

U hebt principiële bezwaren daar u meent dat u het werk zelf moet doen en de beoordeling van uw werk door niet-gekwalficeerden (medestudenten) zal gebeuren. Zoals herhaaldelijk gecommuniceerd op het werkcollege en in de documenten desbetreffende op Ufora is het enige doel van deze oefening de student vertrouwd te maken met de beoordelingscriteria zodat hij/zij die kan toepassen op zijn/haar eigen paper alvorens de definitieve versie in te dienen. Uw paper wordt m.a.w. niet door medestudenten beoordeeld en er wordt van u ook niet gevraagd het werk van uw medestudenten te beoordelen. Het is een oefening die u een extra mogelijkheid biedt uw eigen paper (nog) beter te maken door ernaar te kijken vanuit het perspectief van de beoordelaar. Om die reden krijgt u de beoordeling van uw opdracht door uw medestudent niet te zien.

Enkel de definitieve versie van de paper wordt beoordeeld, en dit gebeurt door mezelf en Dr. [G.], in zoverre u ons daarvoor gekwalificeerd acht.

Als u problemen ondervindt met het opladen, zowel bij PeerScholar als bij Ufora, moet u Dr. [G.] hierover contacteren. Zij helpt u dan verder.

Met vriendelijke groeten,

Prof. Dr. [K.D.G.] en Dr. [A.G.]

De eindscore van 7/20 is in tegenstelling tot het aanvoelen van de student gebaseerd op wat effectief voorlag in de tweedekansexamenperiode zijnde de paper die inhoudelijk is gequoteerd zonder [inachtneming] van selfreview of peerreview en het examen zoals neergepend door dhr. x.

Hierdoor wordt zijn betwisting inzake de volgens hem niet werkende tool Peerscholar om de eindcompetentie 'Feedback kunnen geven d.m.v. peer review' te evalueren, zonder voorwerp nu blijkt dat deze tool geen enkele invloed heeft gehad op het tot stand komen van zijn examencijfer. Zonder hieraan afbreuk te doen maar enkel voor de volledigheid merkt de institutionele beroepscommissie op dat de student ook geen belang heeft bij de betwisting van het gebruik van Peerscholar nu blijkt dat deze tool geen enkele invloed heeft gehad op de totstandkoming van het examencijfer.

De student meldt dat hij de einddoelen van het vak al lang beheerst en de peer review een tijdrovende formaliteit is die weinig ter zake doet voor de kennis van het vak. De institutionele beroepscommissie merkt op dat de student de aanname dat hij de

eindcompetenties van het vak al zou hebben verworven met geen enkel concreet bewijsstuk staft waardoor dit argument niet ten gronde kan worden onderzocht. Zoals hieronder zal blijken, wordt dit persoonlijk aanvoelen na onderzoek van het dossier, bovendien tegengesproken op basis van objectieve criteria.

Dit geldt eveneens voor het persoonlijk aanvoelen dat peer review een tijdrovende formaliteit is die weinig ter zake doet voor de kennis van het vak. De institutionele beroepscommissie merkt andermaal op dat de student geen belang heeft bij dit argument nu blijkt dat peer [review] en self review geen onderdeel hebben uitgemaakt van de quotering en hij deze bovendien niet heeft uitgevoerd waardoor het eventuele tijdrovende aspect niet op hem van toepassing kan zijn.

De student meldt dat aanwezigheid in de werkcolleges enkel gold voor de eerste zittijd. De institutionele beroepscommissie volgt dit maar ziet niet in welk belang de student heeft bij dit argument aangezien uit voorliggende bewijsstukken blijkt dat de afwezigheid van de student op de werkcolleges in eerste zit op geen enkele manier is meegenomen in de eindscoreberekening van de tweedekansexamenperiode die zoals gemeld bestond uit 60% examen en 40% paper.

De student argumenteert dat, zelfs als de evaluatie voor 40% van het examencijfer en als conditio sine qua non voor het slagen de student 10/20 zou halen op het periodegebonden examen, die conditie in strijd lijkt te zijn met het OER. De student geeft echter niet aan hij aan hoe dit in strijd zou zijn met het vigerende Onderwijs- en Examenreglement. De institutionele beroepscommissie wijst er de student op dat de bewijslast bij hem als verzoekende partij ligt en voelt zich hierin geruggesteund door eerdere besluiten van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissing inzake het aanbrengen van bewijslast.

De institutionele beroepscommissie onderschrijft bovendien het systeem waarbij kan worden gevraagd dat studenten voor verschillende onderdelen geslaagd moeten zijn om te kunnen slagen voor het geheel en meldt dat de verantwoordelijk lesgever zich finaal een totaalbeeld moet vormen van de eindcompetenties die de student heeft bereikt wat kan resulteren in een eindscore die niet dezelfde is als de som van de deelscores.

De institutionele beroepscommissie voelt zich hier geruggesteund door arrest RBS 2012/039:

De stelling van de verzoekende partij dat beide delen – (...) – even zwaar moeten wegen vindt geen steun in enige regel, en op zich is het niet onlogisch noch onregelmatig dat een onvoldoende voor een bepaald deel een onvoldoende voor het geheel kan verantwoorden, aangezien die onvoldoende kan betekenen dat de vereiste eindcompetenties niet bereikt zijn.

De institutionele beroepscommissie wijst er de student op dat deze voorwaarde tot slagen voor hem echter niet van toepassing was: hij slaagde voor geen van beide onderdelen waardoor zijn examencijfer het mathematisch gemiddelde is van de behaalde deelresultaten wat na toepassing van de coronacheck van 6/20 naar 7/20 werd gebracht.

De institutionele beroepscommissie ziet na [inachtneming] van alle argumenten van zowel de student als de verantwoordelijk lesgever geen reden om aan het examencijfer te twijfelen laat staan om een herevaluatie te laten uitvoeren door een extern team of persoon. Indien een student intern beroep instelt op basis van concrete en feitelijke argumenten dan gaat de institutionele beroepscommissie na of het examencijfer

gemotiveerd en niet onredelijk is. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen zal een extern expert worden aangesteld. Van uitzonderlijke omstandigheden is hier evenwel geen sprake. Zonder hieraan afbreuk te doen maar enkel voor de volledigheid, meldt de institutionele beroepscommissie dat de verantwoordelijk lesgever het examen en de paper toch ook inhoudelijk heeft gemotiveerd:

Beoordeling schriftelijk examen (bijlage 1 = scan examenkopij)

Vraag 1

In de eerste vraag wordt de student gevraagd vier termen relevant voor de geschiedenis van het Oude Nabije Oosten kort maar volledig te verklaren (wie, wat, waar, wanneer).

1. Sumerische koningslijst:

Dhr. x antwoordt “Een lijst met alle heersers/koningen van URUK enz. met hun regeerperiode.

Werd wel na deze periode opgesteld. Dus koningen van circa 4000 vgt tot 2000 vgt. Opgesteld in derde eeuw door eigenlijk een andere beschaving/cultuur.” Dit is geen correct en volledig antwoord.

➤ Het betreft een literaire tekst die alle Sumerische koningen opsomt vanaf het ontstaan der tijden (schepping) tot op het moment van redactie zijnde 1900 vgt. (niet van ca. 4000 tot 2000 vgt, noch werd de lijst opgesteld in de derde eeuw). De lijst werd niet opgesteld door een andere beschaving of cultuur. Een belangrijk aspect van deze tekst is de ideologie van het koningschap die erin weerspiegeld wordt, m.n. als onafhankelijk concept en macht door de goden gegeven en overgedragen van stad naar stad waarbij een ononderbroken en rechtlijnige sequentie van vorsten gegeven wordt, een ideaalbeeld dat niet strookt met de [reële] situatie van het gelijktijdig heersen van verschillende vorsten in verschillende stadstaten. Het is ook belangrijk te noteren dat de opgegeven regeerperiodes van de vroege koningen duizenden jaren zijn per koning, hetgeen betekent dat de opstellers teruggrijpen op mythische getallen en de tekst derhalve geen betrouwbare historische bron is. Dit alles wordt door dhr. x niet vermeld.

2. Meden

Dhr. x antwoordt “nomadisch volk uit Perzische hoogvlakte. Indoeuropees (sic). Werden opgeslokt door de Perzen. 1ste millenium (sic) voor onze tijdrekening begon.” Naast de schrijffouten (Indo-Europees; millennium) is dit antwoord inhoudelijk niet correct en onvolledig.

➤ De Meden zijn een bergvolk afkomstig uit de Zagros en komen vanaf de 9e eeuw vgt in confrontatie met de Neo-Assyriërs, wier imperium zij samen met anderen ten val brengen in de 7e eeuw vgt.

3. bala systeem

Dhr. x antwoordt “Belastingstelsel dat herverdeling naar ganse rijk mogelijk maakte. Zou vondst zijn van koning Sargon van Akkad. Toen het bala systeem niet meer werkte implodeerde het rijk.” Dit is geen correct en volledig antwoord.

➤ Het bala systeem is het belastingstelsel van het Ur III rijk = 21e eeuw vgt (het bestond nog niet in het Oud-Akkadische rijk van Sargon = 24e-22e eeuw vgt. en was zeker geen vondst van Sargon) dat extractie van goederen uit de provincies en veroverde gebieden mogelijk maakte ten behoeve van het hartland van het rijk. Het systeem werkte met quota's en specifieke verzamelplaatsen voor specifieke goederen. Door onafhankelijksstreven van bepaalde provincies en de veroverde

gebieden implodeerde het bala systeem hetgeen mee aan de oorzaak van de val van het Ur III rijk lag.

4. Uluburun

Dhr. x antwoordt “plaats voor Turkse kust waar wrak van schip gevonden werd met 10 ton koper, 1 ton tin enzovoort Verder juwelen, ivoor, pistacheolie ... voorbeeld van handel de Assyriërs (sic) (Assur-Kanesh systeem)” Dit is geen correct en volledig antwoord.

➤ Uluburun is de plaats aan de Zuidwestelijke kust van Turkije waar een gezonken schip uit de 14^e eeuw vgt gevuld met luxegoederen gevonden werd. De internationale cargo van het schip is een voorbeeld voor de internationale zeehandel tussen de territoriale staten (Egypte, Levant, Hettitische rijk, Kassitische rijk, Hoerritische rijk, Mycene) in de Midden-Babylonische periode (15e-13e eeuw vgt).

Het heeft niets te maken met het economisch imperialisme van de Oud-Assyriërs en hun handelsroutes over land tussen Aššur en Kanesh uit de 19e eeuw vgt.

In vraag 1 wordt gepeild naar een breed en algemeen inzicht in de geschiedenis van het Oude Nabije Oosten (de historische periodes chronologisch kunnen situeren, de voornaamste kenmerken van elke periode kennen, vertrouwd zijn met de geografie van het gebied en de behandelde archeologische en epigrafische bronnen en hun belang voor de geschiedenis kunnen duiden).

Dhr. x geeft geen blijk van voldoende breed en algemeen inzicht in de geschiedenis van het Oude Nabije Oosten. Bij elk van de vier termen geeft hij een incorrect en onvolledig antwoord. (score: 0,9/4)

Vraag 2

Bij de tweede vraag krijgt de student een afbeelding van een archeologisch artefact uit het handboek en de powerpoint presentaties dat uitvoerig in de les besproken is. De vraag bestaat uit 4 onderdelen: (a) wat zie je op deze afbeelding, (b) situeer chronologisch en geografisch, (c) wat wordt afgebeeld op het artefact, leg dit uit en (d) plaats dit in de ruimere historische context.

Op (a) antwoordt dhr. x correct: het betreft inderdaad de zogenaamde Uruk vaas. Hij voegt op het einde echter toe: “in het handboek staat Warak Vase op de foto”. Dit is niet correct. In het handboek (Van de Mieroop, M. 2016, A History of the Ancient Near East, 3rd edition, Wiley Blackwell) staat op p. 28 fig. 2.2 Uruk vase. Op de powerpoint presentatie bij deze les staat in kleine letters bij de foto van de vaas ‘Warka vase’ (en niet Warak), en in grote letters in de uitleg ‘Uruk vaas’ (Warka is de moderne benaming van Uruk).

Op (b) antwoordt dhr. x incorrect: hij dateert de vaas tussen 4000 vgt en 2000 vgt. en situeert ze in Zuid-Mesopotamië. De correcte datering is 3200-3000 vgt of eind 4e millennium vgt, de vindplaats is (zoals de naam van de vaas zelf aangeeft) Uruk of Warka. Een datering tussen 4000 en 2000 vgt is veel te weinig precies (de aangehaalde tijdspanne behelst de helft van de cursus). Hetzelfde geldt voor de geografie: Zuid-Mesopotamië is niet precies genoeg (de helft van de cursus betreft Zuid- Mesopotamië), bovendien is de precieze vindplaats van de vaas gekend.

Op (c) antwoordt dhr. x incorrect en onvolledig: “Een koning laat offer brengen bij de godin Inana (dit is de vrouw met erachter de symbolen van de godin) De rij eronder naakte mannen die schalen en andere offers brengen/aanvoeren in de typische schuine ceramiek. De onderste rij vee met daaronder veldgewassen

(graan?) Deze vaas stelt een rol voor uit het Ennea-district.” Het onderste register beeldt de onbewerkte producten van het hinterland van de stad Uruk uit (vee en gewassen), het middelste register beeldt naakte mannen uit die de bewerkte landbouw en veeteelt producten uit het hinterland naar de tempel van Inana in de stad Uruk brengen. Het bovenste register beeldt de En (priester-koning) van de stad Uruk uit samen met de godin Inana in haar tempel, zijnde het Eanna (en niet Ennea) waar de afgewerkte producten gestapeld worden om vandaaruit geredistribueerd te worden. De vaas beeldt de rol uit van de stadstempel en de En (priester-koning) als hoofd van de tempel en van de stad in de stapel en redistributie economie van de stad Uruk in het 4e millennium vgt.

Het betreft geen offer van de koning aan de godin. Op (d) antwoordt dhr. x niet.

➤ Dit artefact en hetgeen het uitbeeldt moet geplaatst worden in de context van de stedelijke revolutie die plaatsvindt in het 4e millennium vgt. Tijdens dit millennium zien we een toename van het aantal en de grootte van de steden (en de stedelijke bevolking) in de alluviale vlakte van Zuid-Mesopotami. Uruk, gelegen aan de Eufraat, dicht bij het moerasgebied aan de Perzische golf is het typevoorbeeld van de eerste ‘grootstad’. Aan het einde van het 4e millennium vgt zien we een culminatie van culturele processen die leiden tot allerlei innovaties op technologisch vlak, zoals massaproductie van ongedecoreerd gebruiks aardewerk, metaalsmelterij, cilinder zegels, weefgetouw, monumentale architectuur, ... en arbeidsspecialisatie. Hierdoor is er o.a. nood aan een autoriteit die de uitwisseling, het stapelen en redistribueren van goederen organiseert en een ideologische basis die gedeeld wordt door de participanten in het systeem, m.n. de religie: de stadsgoden ontvangen, stapelen en redistribueren de goederen. De noodzaak aan het bijhouden van inkomsten en uitgaven in dit systeem leidt tot de ontwikkeling van het schift en een complexe administratie.

In vraag 2 wordt gepeild naar een dieper inzicht in een bepaalde periode uit de geschiedenis van het Oude Nabije Oosten, de voornaamste kenmerken van deze periode en de historische processen die plaatsvonden door het duiden van een belangrijke archeologische vondst en het belang ervan voor de geschiedenis.

Dhr. x geeft een onvolledig en (deels) incorrect antwoord op deze vraag. Hij kan het artefact niet op correcte wijze chronologische en geografisch duiden, is onvolledig en onzorgvuldig in zijn antwoord op wat er afgebeeld wordt op het artefact en plaatst het niet in de ruimere historische context. Hij geeft derhalve geen blijk van voldoende inzicht in de Uruk periode, de kenmerken van deze periode en de historische processen die toen plaatsvonden. (score: 0,4/4)

Vraag 3

Bij de derde vraag wordt de student gevraagd een epigrafische bron, in casu de Codex van Hammurabi, te duiden. De vraag bestaat uit 5 onderdelen: (a) situeer chronologisch en geografisch, (b) bespreek de vorm, (c) bespreek de tekststructuur, (d) bespreek de functie en (e) wat is het ius talionis, geef een voorbeeld uit de Codex van Hammurabi.

Op (a) antwoordt dhr. x correct: hij dateert de Codex van Hammurabi correct en verderop in zijn antwoord geeft hij aan dat de Codex in Babylon stond, maar werd geroofd door de Elamieten en in Susa werd opgegraven. Op (b) antwoordt dhr. x niet.

➤ De Codex van Hammurabi heeft de vorm van een stele bestaande uit een bas-reliëf bovenaan en een inscriptie onderaan. Het bas-reliëf beeldt de zonnegod Šamaš uit die de symbolen van de heerschappij over de wereld (cirkel en staf) aan

koning Hammurabi geeft die in bidhouding staat. Op (c) antwoordt dhr. x onzorgvuldig: “Ze beginnen met een tekst (literair), vervolgens de wetten en eindigen met een literaire tekst. Elke wet is casuïstisch opgesteld dus niet zoals tien geboden “gij zult niet ...”, maar als volgt “een man die dit en dat doet, zal dit en dat als straf krijgen”.”

➤ De codex van Hammurabi bestaat uit een proloog, 282 wetten en een epiloog. De proloog en epiloog zijn in hoog literaire taal en stijl geschreven in tegenstelling tot de wetten die casuïstisch geformuleerd zijn en d.m.v. associatie geordend zijn. De proloog en epiloog schetsen de politieke en historische context van het tot stand komen van Hammurabi’s rijk (de verovering van de stadstaten langs de Eufraat en Tigris), zijn rol als bringer van het recht, herder van het volk en behoeder van de zwakken (wezen en weduwen) en bevat vervloekingen tegen zij die de stele zouden vernietigen of de tekst zouden wijzigen.

Op (d) antwoordt dhr. x correct.

Op (e) antwoordt dhr. x correct maar hij geeft geen voorbeeld van ius talionis uit de Codex van Hammurabi.

Dhr. x meldt verder “Hammurabi was de koning die zogezegd het eerste wetboek liet opstellen, maar dat klopt niet want er zijn minstens 3 oudere bekend zoals de codex van UrNamma.” Los van de onhandige formulering (zogezegd), is dit correct maar dit wordt niet gevraagd.

In vraag 3 wordt gepeild naar de kennis van de chronologische en geografische situering, vorm, structuur en functie van een specifieke epigrafische vondst uit de geschiedenis van het Oude Nabije Oosten.

Dhr. x geeft een onvolledig en op sommige vlakken onzorgvuldig antwoord op de vraag maar geeft blijk van voldoende kennis. (score 2/4)

Uit de scores behaald op de drie vragen van het schriftelijk examen blijkt dat dhr. x niet op voldoende wijze alle eindcompetenties van het cursusonderdeel geschiedenis van het Oude Nabije Oosten heeft behaald:

- Hij kan verschillende periodes niet correct chronologisch situeren.
- Hij geeft geen blijk van kennis van de voornaamste kenmerken van de Uruk periode.
- Hij geeft geen blijk van inzicht in de historische processen die plaatsvonden in het 4e millennium vgt.
- Hij kan de behandelde archeologische en epigrafische bronnen en hun belang voor de geschiedenis niet voldoende duiden.

Beoordeling Werkstuk (bijlage 2 = werkstuk, bijlage 3 = beoordelingsformulier)

De taak wordt beoordeeld op 5 criteria:

1. Inhoud: Bevat de taak historisch correcte en voldoende informatie? Wordt deze informatie goed en kritisch gecontextualiseerd?

Doordat verschillende onderdelen die gevraagd worden in de beschrijving van de taak (zoals gecommuniceerd in het werkcollege en op Ufora) ontbreken in het werkstuk van dhr. x (in casu een inleiding, een beschrijving van de periode waarin Qabra zijn markantste gebeurtenissen beleefde, een besluit) is de informatie die hier gegeven wordt onvoldoende. De personages die vermeld worden, worden niet in hun historische context gesitueerd. In plaats van een historisch correcte samenvatting of een ruimer historisch kader van de gebeurtenissen, wordt hier een opsomming gegeven van de verwijzingen die dhr. x in secundaire literatuur

gevonden heeft. Hierdoor zien we hier in plaats van een synthese overlapping, herhaling en tegenspraak.

Om correcte historische kritiek te integreren in een werkstuk, met andere woorden de secundaire bronnen kritisch te verwerken, moet de student de inhoud van deze secundaire bronnen met elkaar vergelijken, en daar waar deze niet overeenstemt, de verschillende meningen vergelijken, en hier een synthese van maken.

In zijn werkstuk beschrijft dhr. x bij voorbeeld Daduša als rivaal en vijand van Šamši-Adad, maar eerder schrijft hij dat Daduša “samenzweert” met Hammurabi en Šamši-Adad. Deze tegenspraak wordt nergens geduid. Zo ook geeft hij verschillende dateringen van de verovering van Qabra door Šamši-Adad (Daduša’s laatste regeringsjaar, enkele jaren voor Daduša’s verovering van Qabra). Ook deze tegenspraak wordt niet besproken, maar beide reconstructies worden zonder meer gegeven.

➤ “De taak is inhoudelijk onvolledig en de student geeft blijk van een gebrek aan historische perspectief.” Voor dit onderdeel is dhr. x niet geslaagd en behaalt hij 1,5/6.

2. Bibliografie: Bevat de taak referenties naar een recent lemma uit het Reallexikon der Assyriologie en zijn er voldoende diepgravende en relevante secundaire bronnen? Is de bibliografische lijst correct en verzorgd vormgegeven?

De taak sluit af met een verzorgde lijst met diepgravende secundaire bronnen. De lijst bevat voldoende recente werken. Werken die historische context geven ontbreken echter. Het lemma uit het Reallexikon der Assyriologie (een verplicht onderdeel van de bibliografie voor dit werkstuk) ontbreekt. Dhr. x schrijft hierover: “Het lemma Qabra, Qabrâ of Qabara bestaat niet in Reallexikon der Assyriologie und vorderasiatische Archäologie. Op zich geen probleem aangezien het handboek twee keer Qabara vermeldt.” Dit is niet correct. Het lemma is “Qab(a)rā” (Streck, M. 2008, Qab(a)rā, Reallexikon der Assyriologie und vorderasiatischen Archäologie 11, 139-140). Beide schrijfwijzen worden dus in deze titel gegeven. In de omschrijving van de taak wordt het probleem van de verschillende schrijfwijzen van historische namen aangekaart (“Hou rekening met het feit dat een plaats vroeger dikwijls een volledig andere naam had dan vandaag en dat je dus onder beide namen informatie moet zoeken”).

➤ “De student selecteerde relevante literatuur, maar heeft niet verwezen naar het Reallexikon der Assyriologie.” Voor dit onderdeel is dhr. x geslaagd en behaalt hij 2/3, maar hij kan niet meer slagen voor zijn taak daar het gebruik van en refereren naar een lemma uit het Reallexikon der Assyriologie een verplicht onderdeel van het werkstuk is.

3. Taal/Stijl: Is de opdracht geschreven in verzorgd Nederlands en in academische stijl? Het werkstuk van dhr. x is in goed Nederlands geschreven, maar bevat wel de nodige slordigheden: “Annonieme; tweebronnen; vann; eer.”

Dhr. x gebruikt drie verschillende schrijfwijzen voor de stad Ešnunna: Eshnuna, Ešnuna, Ešnunna. Aan dit probleem wordt in de beschrijving van de taak aandacht besteed. Hij schrijft Van Mierop naast Van de Mieroop. Door een karig gebruik van verbindingswoorden ontbreekt analyse en samenhang in de tekst en is de stijl niet academisch.

➤ “De taal van dit werkstuk is correct, maar het taalgebruik is niet erg verzorgd en academisch.” Voor dit onderdeel is dhr. x geslaagd en behaalt hij 2,5/4.

4. Primaire bron: Heeft de student een relevante primaire bron gekozen? Wordt de bron grondig en kritisch besproken (vormelijk, inhoudelijk, contextueel, functioneel, ...)?

Dhr. x heeft een relevante primaire bron gekozen, maar deze wordt slechts gedeeltelijk kritisch besproken. De functie komt niet aan bod, en de secundaire literatuur wordt niet gebruikt om de context van de bron te reconstrueren.

Er wordt een vertaling gegeven die van een andere bron blijkt te zijn, maar hierbij is geen bronvermelding. De bron die dhr. x bespreekt (de stele van Daduša) wordt niet vertaald.

➤ “De primaire bron(nen) is/zijn relevant, maar wordt/worden niet goed besproken.” Voor dit onderdeel is dhr. x geslaagd en behaalt hij 2,5/4.

5. Opbouw: Is de opdracht zorgvuldig vormgegeven, zowel qua lay-out (inhoudstafel, voetnoten, afbeeldingen met bronverwijzing ...) als qua structuur (volgt de student de opbouw voorgesteld in de beschrijving van de opdracht of biedt hij/zij een gelijkwaardig alternatief waarin alle elementen aan bod komen)?

Het werkstuk van dhr. x bevat geen inleiding, geen inhoudstafel, geen structuur en geen besluit.

De bronverwijzing bij de afbeeldingen is onvolledig.

Een aantal van de voetnoten zijn leeg.

Er wordt verwezen naar een anonieme (sic) powerpoint van de universiteit van Firenze. Dhr. x bespreekt een artikel dat hij niet heeft kunnen consulteren, en internetpagina's waarop hij niets gevonden heeft. Dit hoort niet thuis in een academisch werkstuk. Het werkstuk voldoet niet aan de voorwaarde van 1500 – 3000 woorden.

➤ “De taak is slecht gestructureerd, en te kort.” Voor dit onderdeel behaalt dhr. x 0/3. Hiermee behaalt dhr. x dus 8,5/20 voor zijn werkstuk, wat resulteert in 3,4/8 voor de totaalscore voor het vak.

Aan de hand van bovenstaande evaluatiecriteria kan geconcludeerd worden dat dhr. x in dit werkstuk niet getoond heeft dat hij de einddoelstellingen beheerst.

- Hij heeft de primaire en secundaire bronnen wel geraadpleegd maar niet kritisch verwerkt. - Hij heeft geen samenhangend academisch werkstuk geschreven.

Besluit beoordeling schriftelijk examen en werkstuk

Aan de basis van de eindscore van 7/20 behaald door [dhr.] x voor dit cursusonderdeel ligt in de eerste plaats de onvoldoende behaald op het schriftelijke examen (2,9/12) en in de tweede plaats de onvoldoende behaald voor het werkstuk (3,4/8). De oorspronkelijke score van 6/20 werd na toepassing van de Corona check opgetrokken naar 7/20.

De institutionele beroepscommissie acht deze motivering na aftoetsing met de examenkopij, de verbeter sleutel en paper niet onredelijk en neemt deze motivering integraal over. Het cijfer van 7/20 is een terechte weergave van de prestaties van de student.

De student suggereert ten slotte dat het examencijfer een gevolg zou zijn van een persoonlijke antipathie van de lesgevers ten opzichte van de student. De institutionele

beroepscommissie betreurt dit aanvoelen nu uit het e-mailverkeer, de motivatie van de docenten en de inzage in het schriftelijk examen en de paper op geen enkele manier een subjectieve beoordeling zou blijken. Zowel het examen als het werkstuk zijn objectief en correct gequoteerd. De institutionele beroepscommissie behoudt het vertrouwen in de deskundigheid en objectiviteit van alle betrokken docenten en medewerkers.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin enig bezwaar.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaand aan het onderzoek van de middelen wil de Raad erop wijzen dat de decreetgever, anders dan het geval is bij sommige andere administratieve rechtscolleges, bij de procedurele voorschriften voor de Raad niet heeft voorzien in een schorsingsprocedure of enige andere procedure met verkorte doorlooptijd omwille van spoedeisendheid.

De doorlooptijd is op grond van artikel II.308 van de Codex Hoger Onderwijs overigens reeds bijzonder kort.

Dat verzoeker in zijn beroep afziet “van het verwijzen naar de hoogdringendheid” blijft derhalve zonder gevolg.

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat bij de behandeling van het intern beroep “wederwoord en argumenten van de student niet werden geboden”.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat het hoorrecht niet werd geschonden. Zij doet gelden dat er geen enkele regel of algemeen rechtsbeginsel bestaat op grond waarvan de institutionele beroepscommissie is verplicht om studenten mondeling te horen, zelfs niet op hun verzoek.

Het volstaat, zo stelt verwerende partij, dat een student de gelegenheid krijgt om zijn argumenten voor te leggen aan de beroepscommissie, wat ook schriftelijk kan. Die mogelijkheid heeft verzoeker gekregen door de neerlegging van een gemotiveerd bezwaarschrift, dat hangende de procedure desgewenst nog verder schriftelijk kon worden aangevuld.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn standpunt.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoeker zijn grief uiterst beknopt uiteenzet. Precieze redenen waarom verzoeker meent dat het hoorrecht niet werd nageleefd, vallen in het verzoekschrift niet te lezen.

De Raad kan dan ook volstaan met te herhalen wat ondertussen als vaste rechtspraak mag worden beschouwd, met name dat het wat de hoorplicht betreft, binnen de onderwijsvrijheid van de hogeronderwijsinstelling valt om te bepalen of de student bij de beoordeling van het intern beroep inzake een examenbeslissing kan of moet worden gehoord, en zo ja of de student daartoe steeds moet worden uitgenodigd dan wel of het initiatief daartoe bij de student wordt gelaten. Er wordt immers aangenomen dat in beginsel aan de hoorplicht is voldaan wanneer de student in staat is geweest om zijn standpunt middels het verzoekschrift op intern beroep op nuttige wijze kenbaar te maken.

Te dezen bepaalt artikel 100, §4 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 dat de institutionele beroepscommissie het intern beroep uitsluitend op stukken behandelt en dat het initiatiefrecht om de personen wier verklaringen de beroepscommissie nuttig acht te horen, bij

de beroepscommissie ligt. Een dergelijke bepaling is niet onbestaanbaar met de onderwijswetgeving of de beginselen van behoorlijk bestuur. De student heeft, in het licht van de beginselen van behoorlijk bestuur, geen absoluut recht op een persoonlijke aanwezigheid en de interne beroepsinstantie kon beslissen zonder een hoorzitting te organiseren. Evenmin is een interne beroepsinstantie ertoe gehouden, wil haar beslissing met de hoorplicht in overeenstemming zijn, om de informatie die zij voor de beoordeling van een intern beroep bij docenten e.d. betreft, voorafgaand aan haar beslissing aan de student voor te leggen om aldus ‘tegenspraak’ te creëren – ten ware uiteraard een reglementaire bepaling zulks aan de beroepsinstantie voorlegt, wat te dezen niet het geval is.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoeker beroept zich in een tweede middel op het onpartijdigheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker doet gelden dat de bestreden beslissing niet op een onafhankelijke en betrouwbare wijze tot stand is gekomen.

Hij stelt dat vooreerst zijn examen niet voor een nieuwe verbetering is voorgelegd aan een onafhankelijke derde zoals hij had gevraagd.

Daarnaast is verzoeker van oordeel dat de juridisch adviseur van verwerende partij zich als ‘lid’ van de beroepscommissie had moeten wraken, omdat hij tegen die juridisch adviseur in 2016 reeds een klacht heeft neergelegd bij de stafhouder. Verzoeker is van oordeel dat zelfs zonder stemrecht in de beroepscommissie, de aanwezigheid van de juridisch adviseur onkies is en een schijn van partijdigheid wekt.

Verder zet verzoeker het volgende uiteen (voetnoot is weggelaten):

“Misschien is het tijd om die hele corporatistische maskerade van ombudsdiensten en ‘interne beroepscommissies’ eens ter discussie te stellen? Het is uiteraard niet de bevoegdheid van de Raad voor betwisting inzake studievoortgangsbepalingen, maar misschien is het wenselijk een standpunt door te geven aan de administratie over de bespreking van een fundamenteel rechtsbeginsel dat wel degelijk van toepassing is op de Vlaamse Onderwijsdereguleerder en de VN-conventie die de Vlaamse regering onderschreef. Uiteraard verwacht ik niet dat de leden van de Raad voor de schamele 50€ vergoeding dit debat gaan voeren, maar opnemen in het verslag of het meenemen naar evaluaties lijkt me wenselijk. Een signaal naar het kabinet van de minister lijkt me noodzakelijk.

Over het al dan niet ethische aspect van de quoteringspraktijk heb ik weinig illusies dat de UGent hier ooit over zal willen oordelen. Iedereen weet ondertussen wel dat de ombudsdienst en de interne beroepscommissie een maskerade zijn om democratisch over te komen, terwijl het een corporatistische club blijft. Er zetelt niet één studentenvertegenwoordiger in de interne beroepscommissie. *De student is volkomen overgeleverd aan bezoldigde werknemers van de UGent die mekaar kennen en die vooral begaan zijn met hun eigen reputatie en die van de instelling.* De doelstelling van de commissie is in het beste geval een bijzaak. De student blijkt een noodzakelijk kwaad om zitpenningen te ontvangen of status te bevestigen.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat indien verzoeker de onafhankelijkheid of onpartijdigheid van een docent of, bij uitbreiding, van de institutionele beroepscommissie wil betwisten, hij dat moet doen aan de hand van concrete argumenten. Dergelijke argumenten brengt verzoeker naar oordeel van verwerende partij niet aan; integendeel beperkt hij zich tot loutere beweringen en stemmingmakerij, zonder enige grondslag.

Dat de institutionele beroepscommissie enkel een onderzoek zou hebben gevoerd maar geen echt onderzoek zou hebben gevoerd, steunt voor verwerende partij alvast op geen enkel concreet gegeven. Zij stipt aan dat de institutionele beroepscommissie wel degelijk een dossier heeft samengesteld, en dat zij het examen en het werkstuk van verzoeker heeft opgevraagd met verzoek tot nadere duiding over hoe de betrokken docent tot de gegeven score is gekomen. De institutionele beroepscommissie heeft vervolgens onderzocht of de argumenten die verzoeker naar voor bracht, al dan niet gegrond waren, zoals naar oordeel van verwerende partij ook blijkt uit de bestreden beslissing. Verwerende partij wijst er ter zake nog op dat verzoekers grieven in het intern beroep enkel betrekking hadden op de peer-review en de self-review die binnen het vak werden georganiseerd m.b.t. het werkstuk, en dat tegen de quoteringspraktijk van de antwoorden en het werkstuk als zodanig door verzoeker geen enkel argument werd opgeworpen, wat het voor verwerende partij dan ook evident maakt dat er voor de institutionele beroepscommissie geen enkele reden was om het examen opnieuw ten

gronde te verbeteren, laat staan om een ‘onafhankelijke derde of team’ daarmee te gelasten. Wat verzoeker wél heeft opgeworpen, heeft de institutionele beroepscommissie naar oordeel van verwerende partij wel degelijk onderzocht, en de institutionele beroepscommissie heeft vastgesteld dat met de door verzoeker bekritiseerde peer-review en self-review bij de totstandkoming van het examencijfer geen rekening is gehouden.

Voor zover verzoeker “de hele corporatistische maskerade van ombudsdiensten en interne beroepscommissies” ter discussie stelt, antwoordt verwerende partij dat verzoekers argumenten ter zake op niets steunen en volstrekt absurd zijn. Bij verzoekers verwijzing naar “kwade wil” in hoofde van de institutionele beroepscommissie plaatst verwerende partij de bedenking dat dit verwijt op geen enkele wijze wordt verduidelijkt. Verwerende partij stipt nog aan dat de procedure van verzoekers intern beroep de normale weg heeft gevolgd en door de institutionele beroepscommissie werd behandeld op haar eerste bijeenkomst na de indiening ervan.

Wat de aanwezigheid en de rol van de juridisch adviseur van verwerende partij aangaat, wordt in de antwoordnota toegelicht dat het loutere feit dat een student ooit een klacht indiende – waaraan bovendien geen gevolg werd gegeven – er niet toe leidt dat die docent niet onbevooroordeeld zou kunnen oordelen, en dat bovenal te dezen de door verzoeker geïmagineerde juridisch adviseur geen stemgerechtigd lid is van de institutionele beroepscommissie. Uit niets blijkt, zo stelt verwerende partij, dat de institutionele beroepscommissie niet onpartijdig en onafhankelijk zou zijn samengesteld.

In zijn wederantwoordnota blijft verzoeker bij zijn standpunten, die hij herhaalt.

Beoordeling

De organisatie van de interne beroepsprocedure met betrekking tot studievoortgangsbepalingen is, behoudens de modaliteiten die de decreetgever aan zichzelf heeft voorbehouden, overgelaten aan de beleidsvrijheid van de hogeronderwijsinstelling.

In casu blijkt uit artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van verwerende partij dat de institutionele beroepscommissie beslist met volheid van bevoegdheid, en dat zij een nieuwe beslissing neemt die in de plaats komt van de initiële

studievoortgangsbeslissing. Om die reden ook, maakt verzoeker – terecht – enkel de beslissing van de beroepscommissie tot voorwerp van zijn beroep, en niet (tevens) de oorspronkelijke beslissing houdende de toekenning van het examencijfer.

Onverminderd de mogelijkheid dat de institutionele beroepscommissie de betrokken docent(en) verzoekt om nadere toelichting omtrent de totstandkoming van de quoterings, verhindert geen enkele bepaling dat de beroepscommissie zelf – en zij alleen – de finale beslissing neemt.

De Raad gaat uit van een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit, en een aangevoerd gebrek aan objectiviteit en onpartijdigheid dient *in concreto* te worden aangetoond. Loutere beweringen volstaan niet.

Er is de Raad geen enkel beginsel bekend dat een interne beroepsinstantie ertoe zou verplichten om de beoordeling van een betwist examen over te laten aan een externe derde.

Voor zover zulks in een concreet geschil alsnog aangewezen zou kunnen zijn – in het geval bijvoorbeeld dat de interne beroepsinstantie hetzij apert ondeskundig is, hetzij in haar geheel onvoldoende objectief en onpartijdig – is hierboven vastgesteld dat die omstandigheden zich *in casu* niet voordoen.

Wat de opdracht van de ombudsdiensten en de interne beroepsinstanties betreft, kan verzoeker alvast dáárin worden bijgetreden dat het niet de bevoegdheid van de Raad is om algemene beleidslijnen uit te tekenen. De decreetgever, die daarvoor wél bevoegd is, heeft in de Codex Hoger Onderwijs bepaald welke voorschriften omtrent de werking van deze organen van algemeen belang zijn en bijgevolg decretaal worden verankerd, en welke aan de onderwijs- en beleidsvrijheid van de hogeronderwijsinstellingen worden overgelaten.

Mochten die decretale bepalingen mogelijk strijden met een hogere rechtsnorm, dan kan verzoeker worden gerustgesteld dat de Raad dit zal onderzoeken en desgevallend, bijvoorbeeld, aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag zal stellen. Buiten de gevallen waarin de Raad stuit op een onwettige bepaling die raakt aan de openbare orde en waaromtrent desgevallend ambtshalve een middel moet worden opgeworpen, staat het evenwel aan de partijen – te dezen: de verzoekende partij – om bij de ontwikkeling van de aan

de Raad voorgelegde middelen met een minimale duidelijkheid te verwoorden welke hogere rechtsnorm zou zijn geschonden, en waarom. Een loutere cryptische verwijzing naar ‘de VN-Conventionie’ volstaat in dat opzicht niet – al is het maar omdat er in de schoot van de Verenigde Naties tientallen conventies tot stand zijn gekomen.

Het gegeven dat er krachtens het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij geen studenten deel uitmaken van de institutionele beroepscommissie, strijdt naar oordeel van de Raad met geen enkele wetkrachtige bepaling en evenmin met enig beginsel van behoorlijk bestuur. De bepaling van artikel II.334, §3 van de Codex Hoger Onderwijs naar luid waarvan het instellingsbestuur een ombudsdienst aanstelt waar studentenvertegenwoordigers terecht kunnen indien hun rechten niet worden gerespecteerd, zegt niets over de werking van een beroepsinstantie.

Inzake de juridisch adviseur van verwerende partij, wijst de Raad er ten slotte op dat deze blijkens de bestreden beslissing zonder stemrecht deelneemt aan de beraadslaging van de institutionele beroepscommissie, net zoals overigens twee leden van de institutionele ombudsdienst.

De juridisch adviseur ‘beoordeelt’ verzoeker derhalve niet, in tegenstelling tot wat hij aanvoert.

Verzoeker toont ook niet aan hoe, in die omstandigheden, in hoofde van de beroepscommissie een zweem van partijdigheid zou zijn ontstaan. Het loutere feit dat verzoeker tegen de juridisch adviseur ooit een klacht heeft ingediend – waarbij hij zich blijkbaar van toezichtsorgaan heeft vergist – doet niet anders besluiten.

Het tweede middel is ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoeker zich op de regels inzake de openbaarheid van bestuur.

Standpunt van partijen

In zijn beroepsschrift zet verzoeker het volgende uiteen:

“De UGent beweert zelfs dat ze *‘een bericht over [het] kopierecht’* stuurde op 11/9/2020 (gewoon een standaardregel in een standaard mail en dus niet het exclusieve onderwerp van een bericht, maar een opmerking in een ander bericht met een ander onderwerp). Het kopierecht werd niet gerespecteerd. *“Je hebt recht op een kopie van jouw examen na feedback of inzage in je examen”* staat op de website van de UGent, maar ondanks de aanvraag in de klacht negeerde de UGent dit en stak zich weg achter een formaliteit: *“Met betrekking tot uw vraag naar de scans van het examen en de opdracht conform artikel 60 bezorg ik u alvast graag de link om dit op de correcte wijze aan te vragen. Zoals je zal lezen kan dit pas nadat je aan het feedbackmoment hebt deelgenomen.”* Deze aanvullende voorwaarde is in strijd met de principes van de Vlaamse onderwijscodex. Ondergetekende betwist dan ook die aanvullende voorwaarde als zijnde onwettig.

De vraag per aangetekende brief in de betwisting bij de Institutionele Ombudsdienst en de Interne beroepscommissie volstond om dit kopierecht te laten gelden. Het niet respecteren van het kopierecht kan dus enkel als kwaadwillige benadeling van de student worden geïnterpreteerd. Ondergetekende vraagt de Raad dan ook [uitdrukkelijk] het kopierecht af te dwingen en bijgevolg de beslissing te vernietigen”

In haar antwoordnota noemt verwerende partij het middel ongegrond. Zij wijst er vooreerst op dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift, dat overigens niet was gericht aan de rector of de institutionele beroepscommissie maar aan de institutionele ombudsdienst – en door de ombud werd doorgestuurd aan de institutionele beroepscommissie –, heeft gevraagd om een scan van het examen en de opdracht te ontvangen, op basis van artikel 60 van het onderwijs- en examenreglement. Die bepaling, zo stelt verwerende partij, heeft betrekking op de feedback en het recht op inzage van een examenkopij in het raam van die feedback. Zij zet uiteen dat verzoeker bijgevolg, zoals elke student, recht had op inzage van zijn examenkopij naar aanleiding van de feedback, dat deze feedback omwille van de Covid-19-pandemie voor het academiejaar 2019-2020 op afspraak verliep en dat verzoeker geen afspraak voor het bekomen van feedback heeft gevraagd, maar na het vrijgeven van de punten op 10 september 2020 integendeel meteen heeft laten weten dat hij beroep zou instellen tegen het examencijfer. Verwerende partij betoogt verder dat de institutionele ombudspersoon verzoeker naar aanleiding van diens vraag conform artikel 60 van het onderwijs- en examenreglement correct heeft gewezen op de procedure die daarvoor wordt gehanteerd, wat erop neerkomt dat de aanvraag pas kan worden gesteld nadat aan het feedbackmoment is deelgenomen.

Voor zover verzoeker betoogt dat de procedure van de verplichte voorafgaande deelname aan de feedback niet kan worden toegepast, wijst verwerende partij op de bepalingen van artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs.

Van dit alles te onderscheiden is, nog steeds volgens verwerende partij, het inzagerecht op grond van artikel 100, §4 van het onderwijs- en examenreglement. Deze bepaling voorziet erin dat de student inzage kan krijgen in het dossier dat met betrekking tot een intern beroep wordt samengesteld. Verzoeker heeft een dergelijke vraag tot inzage evenwel nooit gesteld.

Verzoeker handhaaft zijn grieven in zijn wederantwoordnota.

Beoordeling

Een eventuele miskenning van de openbaarheidsregels raakt in beginsel niet aan de wettigheid van de bestreden beslissing.

Wat de openbaarheid zelf betreft, blijkt uit de door verzoeker voorgelegde stukken niet dat hij zich heeft gewend tot de beroepsinstantie bedoeld in artikel III.90 van het Bestuursdecreet.

Een gemis aan openbaarheid kan wél tot de onregelmatigheid van de beslissing van een interne beroepsinstantie leiden wanneer om openbaarheid (inzage, kopie,...) wordt gevraagd, die openbaarheid niet wordt verleend en de student opwerpt dat hij ten gevolge daarvan is gehinderd in het ontwikkelen van grieven ten overstaan van de interne beroepsinstantie.

Daargelaten de vaststelling dat verzoeker te dezen van het dossier van de institutionele beroepscommissie inzage had kunnen krijgen in toepassing van artikel 100, §4 van het onderwijs- en examenreglement, maar zulks niet blijkt te hebben gevraagd, stelt de Raad vast dat verzoeker noch in het intern beroep, noch in zijn beroep bij de Raad enig voorbehoud formuleert inzake het aanwenden van rechtsmiddelen.

In het licht van die vaststellingen is het middel niet gegrond.

Vierde middel

In een vierde middel beroep verzoeker zich op een schending van artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de institutionele beroepscommissie de termijn heeft overschreden waarbinnen zij tot een beslissing moest komen. De ontvangstbevestiging van de klacht en de laattijdige ongegrondverklaring strijden volgens verzoeker met het zorgvuldigheidsbeginsel.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij verzoekers visie.

Zij wijst er vooreerst op dat verzoeker zijn intern beroep heeft verzonden met een aangetekende brief met postdatum 11 september 2020, die op 15 september 2020 op de instelling is ontvangen. Bijgevolg, zo stelt verwerende partij, is het beroep effectief ingesteld op 15 september 2020, zodat de termijn van twintig dagen om uitspraak te doen liep van 16 september tot 5 oktober 2020. Aangezien de institutionele beroepscommissie het intern beroep van verzoeker heeft behandeld in zitting van 2 oktober 2020 en er die dag ook een beslissing over heeft genomen, is verwerende partij van oordeel dat de institutionele beroepscommissie de gestelde termijn heeft nageleefd.

Ondergeschikt, indien zou worden aangenomen dat het beroep geacht moet worden te zijn ingesteld op de datum van de aangetekende zending – 11 september 2020 – dan wijst verwerende partij erop dat laatste dag om uitspraak te doen in beginsel 1 oktober 2020 was. De overschrijding van de termijn met één dag leidt evenwel voor verwerende partij niet tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing, eensdeels omdat de beslissingstermijn een termijn van orde is en niet van verval, anderdeels omdat de institutionele ombudspersoon met een e-mail van 11 september 2020 reeds aan verzoeker heeft meegedeeld dat hij ten laatste op 10 oktober 2020 een beslissing zou ontvangen – en verzoekers rechten hoe dan ook niet zijn geschonden.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest. De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

Verzoeker heeft zijn intern beroep ingesteld bij aangetekend schrijven dat op (vrijdag) 11 september 2020 ter post is overhandigd. Blijkens de webtracker van Bpost is deze zending aan het rectoraat afgeleverd op (dinsdag) 15 september 2020, wat ook de datum van de interne poststempel van verwerende partij is.

De Raad is van oordeel dat de in artikel II.294, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde termijn van twintig kalenderdagen ingaat, niet bij de afgifte van het beroep ter post, maar bij de ontvangst ervan door de verwerende partij. Er anders over oordelen zou tot gevolg hebben dat de termijn voor behandeling, uitspraak en kennisgeving aanzienlijk kan worden ingekort door omstandigheden buiten de wil van de interne beroepsinstantie.

Te dezen, bijgevolg, beschikte de institutionele beroepscommissie over een termijn van (woensdag) 16 september 2020 tot en met (maandag) 5 oktober 2020 om haar beslissing ter kennis te brengen. De bestreden beslissing is alleszins binnen deze termijn – want op 2 oktober 2020 – genomen.

Aangezien verzoeker in zijn beroepsschrift verklaart dat hij beroep aantekent tegen de beslissing “van de UGent op 3/10/2020” en hij zijn beroepsschrift dateert op zaterdag 3

oktober 2020, moet worden besloten dat ook de kennisgeving binnen de termijn van artikel II.284 is geschied.

Het middel is niet gegrond.

Vijfde middel

In een vijfde middel beroept verzoeker zich op een schending van de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker werpt op dat de betrokken docenten het toegekende examencijfer met “gefabriceerde argumenten” achteraf pogen te rechtvaardigen.

Verzoeker zet ter zake het volgende uiteen:

“Dit zijn bovendien bewust denigrerende en zelf soms feitelijk foute beweringen (bijvoorbeeld op pagina 5 “(niet van ca. 4000 tot 2000 vot, noch werd de lijst opgesteld in de derde eeuw)” waar mijn antwoord op de examenvraag bewust fout geciteerd wordt om als fout over te komen. Ik antwoordde dat het over de periode 4000 tot 2000 vot gaat, maar dat de lijst na deze periode werd opgesteld wat ook zo is want namelijk 1900 vot. Het getuigt van weinig alertheid dat de beroepscommissie dit liet passeren. Zo zochten de docenten dus steeds achteraf naar argumenten om hun oordeel te rechtvaardigen en is deze manier om de procedure af te handelen dus bij voorbaat gedoemd om in het nadeel van de student uit te vallen. Zeker als ze gaan kommaneuken en vage doelstellingen uit de ECTS-fiche gaan koppelen aan de appreciatie en quoterings van de antwoorden. Zeker als de student wederwoord onthouden wordt. De student wordt moedwillig niet gehoord en ondergetekende beklagde zich daar over op 2/10 (bijlage 3). Binnen de 24 u volgde de beslissing dat de klacht ongegrond was.”

Verwerende partij betwist verzoekers analyse, en repliceert in haar antwoordnota als volgt:

“De student stelt vervolgens dat de argumenten die de institutionele beroepscommissie heeft gebruikt met betrekking tot de quoterings achteraf op maat zijn gefabriceerd en niet door een onafhankelijke partij zijn opgesteld zoals uitdrukkelijk gevraagd. De docenten zouden achteraf naar argumenten hebben gezocht om hun oordeel te rechtvaardigen.

Ook dat argument is op niets gesteund.

Zoals gezegd ging de discussie voor de institutionele beroepscommissie in eerste instantie over de vraag of het feit dat verzoeker niet deelnam aan de peer-review en de self-review een invloed hadden gehad op zijn score. De institutionele beroepscommissie heeft daarop geantwoord, met verwijzing naar de nota die de lesgever ter beschikking had gesteld van de institutionele beroepscommissie, dat die peer-review en self-review op geen enkele wijze werden meegerekend in het eindresultaat.

Dit argument was zeker en vast niet achteraf gefabriceerd, zoals duidelijk blijkt uit de e-mailconversaties die de lesgever ter beschikking stelde van de institutionele beroepscommissie.

Zowel in de les als via Ufora werd gecommuniceerd over het doel van die reviewoefening, en verzoeker kreeg daaromtrent ook nog een mail van de lesgeefster op 27 augustus, waarin deze het doel van de review nog eens verduidelijkt:

“U hebt principiële bezwaren daar u meent dat u het werk zelf moet doen en de beoordeling van uw werk door niet-gekwalficeerden (medestudenten) zal gebeuren. Zoals herhaaldelijk gecommuniceerd op het werkcollege en in de documenten desbetreffende op Ufora is het enige doel van deze oefening de student vertrouwd te maken met de beoordelingscriteria zodat hij/zij die kan toepassen op zijn/haar eigen paper alvorens de definitieve versie in te dienen. Uw paper wordt m.a.w. niet door medestudenten beoordeeld en er wordt van u ook niet gevraagd het werk van uw medestudenten te beoordelen. Het is een oefening die u een extra mogelijkheid biedt uw eigen paper (nog) beter te maken door ernaar te kijken vanuit het perspectief van de beoordelaar. Om die reden krijgt u de beoordeling van uw opdracht door uw medestudent niet te zien. Enkel de definitieve versie van de paper wordt beoordeeld, en dit gebeurt door mezelf en Dr. [G.], in zoverre u ons daarvoor gekwalificeerd acht.”

Het doel van de oefening was dus niet de werkstukken te beoordelen en te quoteren maar wel en enkel de student te leren om zijn eigen werk meer kritisch te bekijken.

Eén en ander blijkt ook uit het antwoord van de lesgeefster op de vraag van de facultaire ombudspersoon naar aanleiding van een ombudsklacht van verzoeker. De lesgeefster antwoordt:

“Ik ben op de hoogte van de heer x zijn principiële bezwaren. Hij heeft echter het doel van de oefening (nog steeds) niet goed begrepen. De peer- en self-review bij de taak staan **niet** op punten en dat wordt ook heel duidelijk in het werkcollege en de documenten desbetreffende op Ufora zo gecommuniceerd. Het geeft de studenten de kans om de beoordelingscriteria zo goed mogelijk te begrijpen zodat ze die kunnen toepassen op hun eigen paper voor ze hun definitieve versie indienen. Het gaat dus helemaal niet om “het werk zelf doen” of het laten beoordelen van een paper door niet-gekwalficeerden (medestudenten). Enkel de eindversie van de paper wordt beoordeeld en dat gebeurt door mezelf en Dr. [G.]”

De informatie over de invloed van de peer-review en de self-review was dus al beschikbaar *in tempore non suspecto*.

Het is wel juist dat de toelichting bij de score die werd gegeven aan verzoeker, pas is uitgeschreven nadat hij intern beroep instelde. Dat maakt die beoordeling echter niet onrechtmatig. Het is overigens evident dat, indien de institutionele beroepscommissie toelichting vraagt bij een gegeven examencijfer – vraag die per definitie komt nadat een beroep werd ingesteld – ook het antwoord op die vraag pas nadien wordt uitgeschreven. Had verzoeker overigens deelgenomen aan de feedback, dan zou hij diezelfde toelichting hebben gekregen.

Blijft ook het feit dat verzoeker de wijze waarop zijn examen en zijn paper werden gequoteerd los van het aspect van de review nooit heeft betwist en geen enkel concreet argument heeft aangevoerd tegen die quoterings, zodat er ook geen enkele reden was voor de institutionele beroepscommissie om dat examen opnieuw te beoordelen. De toelichting door de lesgeefster, voor zover die de antwoorden van verzoeker op het schriftelijk examen becommentarieert en toelicht hoe de beoordeling voor de paper tot stand kwam, was in dat opzicht zelfs niet relevant in de procedure voor de institutionele beroepscommissie. Verzoeker heeft om die reden ook geen belang bij het argument als zou die toelichting op maat gefabriceerd zijn, en niet door een onafhankelijke partij zou zijn opgesteld zoals hij had gevraagd.

Blijft ook het feit dat uitgegaan moet worden van een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit van de beoordelaar. Wie opwerpt dat die beoordelaar niet deskundig of objectief zou zijn geweest, moet dat staven aan de hand van concrete elementen. Verzoeker brengt op dat vlak zelfs geen begin van bewijs naar voor.”

Beoordeling

De Raad heeft hierboven reeds aangegeven dat er geen reden is waarom de institutionele beroepscommissie zich niet zou mogen uitspreken over het intern beroep, en dat er derhalve evenmin reden is waarom dit aan een ‘onafhankelijke partij’ zou moeten worden overgelaten.

De Raad voegt daar nog aan toe dat verzoeker in hoofde van een enkel van de stemgerechtigde leden van de institutionele beroepscommissie zelfs maar het begin van bewijs levert dat er sprake zou kunnen zijn van vooringenomenheid.

Het staat verder niet aan de Raad om de verbetering en quoterings van een examen over te doen; hij kan de verbetering en quoterings enkel onregelmatig bevinden en de daarop steunende beslissing enkel vernietigen wanneer op overtuigende wijze is aangetoond dat het in beginsel geldende vermoeden van deskundigheid geen opgeld maakt en waarom niet; dit

laatste vereist dan weer dat op voldoende klare en duidelijke wijze de juistheid van de verbetering in twijfel wordt getrokken.

Daartoe komt verzoeker niet. De concrete kritiek die hij voor het eerst in de wederantwoordnota opwerpt, komt te laat om nog op ontvankelijke wijze in het debat te worden gebracht. Dat had verzoeker in zijn beroepsschrift moeten doen.

Dat ten slotte de institutionele beroepscommissie eigen motieven mag geven aan de beslissing die zij neemt, is normaal en vloeit voort uit haar bevoegdheid om eigener gezag uitspraak te doen.

Het middel is ongegrond.

VI. Anonimisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.053 van 4 november 2020 in de zaak 2020/639

In zake: Dieter DE RIJCK
woonplaats kiezend te 1730 Asse
Dorp 27

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 30 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de beslissing om verzoeker niet opnieuw in te schrijven wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2009-2010 ingeschreven in de ‘Bachelor (of science) in de Biomedische Wetenschappen’. Sinds het academiejaar 2014-2015 – maar met uitzondering van de acadiejaren 2017-2018 en 2018-2019 – combineert hij die inschrijving met een inschrijving in de opleiding ‘Master of science in de Biomedische Wetenschappen’,

Na het academiejaar 2013-2014, waarin verzoeker zich voor het opleidingsonderdeel ‘Seminariewerk II’ uit de bacheloropleiding wel inschrijft, maar niet aan de evaluaties deelneemt, wordt aan verzoeker een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat hij het volgend academiejaar moet slagen voor de helft van de in de bacheloropleiding opgenomen studiepunten – *de facto* voor ‘Seminariewerk II’ als enig resterend opleidingsonderdeel uit die bacheloropleiding.

In het academiejaar 2014-2015 neemt verzoeker ‘Seminariewerk II’ voor de derde maal op in zijn curriculum, maar hij neemt opnieuw niet deel aan de evaluaties. Aangezien hij aldus niet voldoet aan de bindende voorwaarde, wordt hem de verdere inschrijving in de bacheloropleiding geweigerd. Verzoeker stelt tegen die beslissing een intern beroep in, dat gegrond wordt verklaard. De nieuwe inschrijving van verzoeker geschiedt onder de voormelde bindende voorwaarde.

Verzoeker schrijft zich in het academiejaar 2015-2016 voor een vierde keer in voor het opleidingsonderdeel ‘Seminariewerk II’. Andermaal neemt hij niet aan de evaluaties deel, wat ertoe leidt dat aan verzoeker een tweede keer een weigering tot inschrijving wordt opgelegd. Verzoeker stelt opnieuw intern beroep in, dat ook opnieuw gegrond wordt verklaard en leidt tot een nieuwe toelating tot inschrijving, onder dezelfde bindende voorwaarde.

In het academiejaar 2016-2017 neemt verzoeker het opleidingsonderdeel ‘Seminariewerk II’ voor een vijfde maal op in zijn curriculum, andermaal zonder deelname aan de evaluaties. De derde weigering tot inschrijving die daarop volgt, wordt opnieuw aangevochten met een intern beroep en leidt – nogmaals – tot een opheffing van de weigering en het opleggen van de voormelde bindende voorwaarde.

In het academiejaar 2017-2018 wordt de benaming van het opleidingsonderdeel ‘Seminariewerk II’ gewijzigd naar ‘Literatuur review biomedisch onderzoek II’, maar met behoud van de vakinhoud. Verzoeker schrijft zich (voor een zesde maal) in, maar neemt niet

deel aan de evaluaties. De vierde weigering tot inschrijving die aan verzoeker dientengevolge wordt opgelegd, wordt op intern beroep nogmaals hervormd tot een toelating tot inschrijving onder de gekende bindende voorwaarde.

Verzoeker schrijft zich in het academiejaar 2018-2019 opnieuw – ten zevende male – in voor het opleidingsonderdeel ‘Literatuur review biomedisch onderzoek II’. Hij neemt evenwel niet deel aan de evaluaties. De vijfde weigering tot inschrijving die erop volgt, wordt door verzoeker andermaal bestreden met een intern beroep. Het antwoord daarop luidt (stuk 11 administratief dossier):

“Na consultatie geeft de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent u de toelating om u in te schrijven voor het academiejaar 2019-2020.

U krijgt wel de bindende voorwaarden opgelegd conform artikel 24 §1 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020. De commissie heeft zeer lang over uw dossier gediscussieerd en de beslissing is dan ook niet unaniem genomen. U krijgt een laatste kans om uw diploma’s te verzilveren. Mocht u twijfelen of u in 2019-2020 het resterende vak kan afleggen, dan schrijft u beter niet in en wacht u tot u zeker bent. Het is immers uw laatste kans.”

Een en ander blijkt niet van aard om te vermijden dat de geschiedenis zich herhaalt. In het academiejaar 2019-2020 neemt verzoeker het opleidingsonderdeel ‘Literatuur review biomedisch onderzoek II’ wel op in het curriculum, maar neemt hij niet deel aan de examens, zodat hij ook na een achtste inschrijving geen credit behaalt.

Samen met de proclamatie van de examenresultaten wordt op 10 september 2020 aan verzoeker meegedeeld dat de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor of science in de Biomedische Wetenschappen’ hem wordt geweigerd. Daar verzoeker overheen de laatste drie academiejaren voor minder dan een derde van de opgenomen studiepunten een credit behaalt, wordt hem ook de inschrijving aan de gehele instelling geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 14 september 2020 dient verzoeker het volgend intern beroep in:

“Als student die het volledige studietraject van de master in biomedische wetenschappen heeft voltooid met uitzondering van één vak uit de 3de bachelor, wens ik via dit aangetekend schrijven in beroep te gaan tegen de weigering tot herinschrijving voor de bacheloropleiding Biomedische wetenschappen.

Volgend op een valse start in het eerste academiejaar doorliep ik gedurende 5 jaar een min of meer normaal studietraject (zie bijgevoegde puntenlijsten). Daarna volgde een periode van wat ik kan omschrijven als een soort studie burn-out. Ik verloor motivatie, de band met de studie, ontbrak toekomstvisie en was werkloos. Sindsdien klom ik uit dat dal en ben ik in de arbeidsmarkt gerold. Ondanks deze positieve evolutie op mentaal vlak en arbeidsvlak volgde mijn studietraject de laatste jaren geen vergelijkbare evolutie en dien ik nog steeds te slagen voor het vak ‘seminariewerk II’.

Vorig jaar bood uw commissie mij een laatste kans om mijn diploma’s te verzilveren. Er werd mij aangeraden om enkel opnieuw in te schrijven indien ik zeker was dat ik dit jaar zou slagen. Ik nam deze beslissing niet onoverwogen. Ik was gemotiveerd en hield rekening met de ondersteuning die mijn werkgever mij had verzekerd samen met verlofdagen die ik kon alloceren om de initiële deadlines te behalen.

Het afgelopen academiejaar vonden er echter meerdere zaken plaats die het succesvol afwerken van de opleiding ernstig hebben beïnvloed:

- De dienst trajectbegeleiding/FSA informeerde mij dat ze pas in september 2019 mijn studiesituatie . Ze duiden mij op het feit dat ik me ook voor de masteropleiding diende in te schrijven, [ook al] had ik in 2017 alle mastervakken succesvol voltooid, opdat ik op het einde van het academiejaar ook het masterdiploma behaalde, een administratieve zaak die mij de voorgaande jaren niet bekend was. Ik werd geïnformeerd dat dit betekende dat ik 4 extra studievakken diende op te nemen – aangezien de opleiding sinds 2017 was veranderd – waarvan 3 in het eerste semester. Om mijn slaagkansen voor deze vakken te verhogen, combineerde ik mijn voltijdse job met deze onvoorziene lesmomenten. Hiervoor diende ik naast mijn verlofdagen voor 2019 ook onbetaald verlof te negotiëren met mijn werkgever. Pas midden november werd ik op de hoogte gesteld dat ik deze vakken toch niet moest opnemen. Aangezien het vak ‘seminariewerk II’ een jaarvak is [prioriteerde] ik deze periode meer het [bijwonen] van de lessen.
- De relatie met mijn toenmalige werkgever verslechterde, wat uiteindelijk leidde tot het veranderen van functie in maart 2020. Mijn toenmalige werkgever bleek echter niet meer bereid de beloofde [organisatorische] ondersteuning te geven, waardoor ik alsnog op mezelf was aangewezen.
- In september 2019 liep ik gedurende een reis een [bacteriële] infectie op, die na een vergevorderde toestand herstelde. Het herstel van de huid duurde echter tot november 2019. Tijdens deze reis liep ik ook een infectieuze huidaandoening op. Na een incubatietijd van een maand presenteerde deze aandoening zich geleidelijk vanaf oktober 2019. Een eerstelijnsbehandeling sloeg echter niet aan. Door de wachttijden voor een dermatoloog en de noodzaak van een tweede- en derdelijnsbehandeling, alsook door de duurtijd van een dergelijke behandeling, sleepte dit aan tot februari 2020. Typisch voor deze aandoening was dat ik overdag, maar vooral [’s nachts], last had van een ernstige jeuk. Slaaptekort alsook het vooruitzicht van een aanhoudende jeuk bracht een [] grote stress met zich mee.
- Begin maart 2020 diende ik te veranderen van job. Het inwerken vereist een hogere werklast wat de combinatie met studie meer uitdagend maakt. Kort hierna ging België in ‘lockdown’, wat het inwerken nog meer bemoeilijkte, met extra

werklust tot gevolg. Ik refereer hierbij ook naar de bijgevoegde begeleidende brief van [J.P.], als mijn line manager.

Al deze zaken maakten dat het afgelopen academiejaar enorm ingewikkeld werd om een normaal studieverloop te benaderen. De gezondheidsproblemen, [tezamen] met de tijdelijke extra vakken maakten dat gedurende deze maanden het vak ‘seminarie II’ niet de hoogste prioriteit kon zijn, ondanks de boodschap van de beroepscommissie.

[Hoe dan ook] wil nog steeds mijn diploma behalen. Het is voor mij zeer belangrijk dat mijn studie succesvol wordt beëindigd. Ik ben inhoudelijk in staat dit vak tot een goed einde te brengen, aangezien mijn voorgaande studieresultaten (zie puntenlijsten). Een goede start en het halen van deadlines zijn van vitaal belang om te slagen voor dit vak. De zaken die afgelopen academiejaar mijn progressie hebben [bemoeilijkt] zijn zeer onwaarschijnlijk om zich opnieuw te herhalen.

Ook zullen de contacten met de professor die ik dit jaar heb gemist mij het komende jaar de nodige richting geven. Ik zal ook in langduriger contact staan met de dienst trajectbegeleiding. Daarnaast neemt mijn huidige baas [J.P.] mijn zaak ook ter harte en is bereid om een gunstig klimaat te creëren om de combinatie werk/studie mogelijk te maken. Hij zal ook de nodige organisatorische ondersteuning bieden door de progressie periodiek te monitoren. Dit engagement licht hij ook toe in de bijgevoegde begeleidende brief. Verder ligt mijn studiepuntensaldo momenteel op 64 punten.

Ik wens tot slot te benadrukken dat deze zeldzame en ongelukkige situatie maakt dat een definitieve weigering tot herinschrijving betekent dat ik mijn hele biomedische studiecarrière beëindig zonder diploma. Ik ben uiterst dankbaar voor de kansen die ik tot op heden heb gekregen en besef dat dit geen ideale gang van zaken is.”

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt verzoekers beroep in zitting van 30 september 2020 en komt tot de volgende beslissing:

“(…)

Studievoortgang van de student:

<i>AJ</i>	<i>Opleiding</i>	<i>Opgenomen</i>	<i>Behaald</i>
2009	Bachelor in de biomedische wetenschappen	60	33
2010	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	46	40
2011	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	47	44
2012	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	63	58
2013	Master of Science in de biomedische wetenschappen	60	60
2013	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	5	0
2014	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	5	0
2014	Master of Science in de biomedische wetenschappen	61	31
2015	Master of Science in de biomedische wetenschappen	30	0
2015	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	5	0
2016	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	5	0
2016	Master of Science in de biomedische wetenschappen	30	30
2017	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	5	0
2018	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	5	0
2019	Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen	5	0

2019	Master of Science in de biomedische wetenschappen	0	0
	<i>Totaal</i>	<i>432</i>	<i>296</i>

Voldoet niet aan §1 en §2

De betrokkene vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:
[...]

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent de laatste jaren een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student is intussen voor de zesde maal geweigerd zich in te schrijven. De student legde alle mastervakken met succes af en voltooide de masteropleiding in 2017 maar moet sinds 2013-2014 het laatste opleidingsonderdeel van 5 studiepunten van zijn bacheloropleiding nog met succes afleggen om het bachelordiploma te verwerven zodat ook het masterdiploma ontvankelijk wordt.
- De student heeft echter sinds 2013-2014 aan geen enkele examenkans van het laatste bacheloropleidingsonderdeel deelgenomen. De student liep hierdoor reeds vijfmaal een weigering tot 4 inschrijving op maar kreeg telkens een nieuwe kans van de institutionele beroepscommissie, net omdat het om één opleidingsonderdeel ging.
- Vorig jaar heeft de institutionele beroepscommissie echter op 5 oktober 2019 uitdrukkelijk laten weten dat het zijn laatste kans was: “De commissie heeft zeer lang over uw dossier gediscussieerd en de beslissing is dan ook niet unaniem genomen. U krijgt een laatste kans om uw diploma's te verzilveren. Mocht u twijfelen of u in 2019-2020 het resterende vak kan afleggen, dan schrijft u beter niet in en wacht u tot u zeker bent. Het is immers uw laatste kans.”
- De institutionele beroepscommissie acht de dit jaar opgegeven argumenten dan ook niet dermate doorslaggevend om te stellen dat de student het laatste opleidingsonderdeel van zijn bacheloropleiding “Literatuur review biomedisch onderzoek II” niet met succes had kunnen afleggen. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student zijn gezondheidstoestand ook niet met enig concreet bewijsstuk staft waardoor de institutionele beroepscommissie niet ten gronde kan nagaan of zijn huidaandoening een dermate impact heeft gehad op zijn academische vorderingen, gesteld het feit dat hij intussen wel bleef doorwerken. De institutionele beroepscommissie wijst er de student echter op dat

dat de bewijslast bij hem als verzoekende partij ligt en voelt zich hierin geruggesteund door eerdere besluiten van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepaling inzake het aanbrengen van bewijslast.

- De institutionele beroepscommissie stelt dat de student meer dan voldoende kansen heeft gekregen om het laatste bachelorvak met succes af te ronden en zo het masterdiploma eveneens te verwerven maar dat de student deze kansen niet met beide handen heeft gegrepen. De institutionele beroepscommissie heeft de student ook voldoende op de consequenties gewezen en hem vorig jaar zelfs expliciet aangeraden niet in te schrijven indien hij twijfelde of hij het vak zou kunnen afleggen.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2020-2021 bekrachtigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Daar de ontvankelijkheid raakt aan de openbare orde, onderzoekt de Raad deze desnoods ambtshalve.

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de initiële weigering tot inschrijving als tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van de verwerende partij dat de institutionele beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het herzien ervan, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als het in eerste aanleg beslissend orgaan.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Ambtshalve moet derhalve de onontvankelijkheid van het beroep worden opgeworpen in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Het beroep is, wat het voorwerp betreft, enkel – ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker herneemt in essentie zijn argumenten uit de interne beroepsprocedure. Hij zet uiteen dat de huidige situatie is ontstaan doordat de mogelijkheid bestond om de masteropleiding aan te vatten zonder voorafgaand voor de bacheloropleiding geslaagd te zijn. Na verkeerde prioriteiten te hebben gesteld en een aantal persoonlijke problemen, stelt verzoeker sinds 2018 voltijds aan het werk te zijn, wat het niet eenvoudig maakt om de bachelorproef – een jaarvak met strikte deadlines en beperkte feedbackmomenten – te voleindigen.

Verzoeker is zich bewust van de laatste kans die hem in het afgelopen academiejaar werd geboden, maar hij is van oordeel dat dit door de vermelde gezondheidsproblemen niet als een volwaardige kans kan worden beschouwd.

Hij benadrukt ook dat de met de bachelorproef beoogde competenties reeds in voldoende mate werden verworven middels de opleidingsonderdelen ‘Onderzoeksstage’ in het eerste masterjaar en ‘Masterproef’ in het tweede masterjaar.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt:

“De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar het feit dat verzoeker thans al voor de zesde keer wordt geweigerd voor de betrokken bacheloropleiding, en op het feit dat de student nog geen enkele keer aan de evaluaties van het enige vak dat hem nog rest heeft deelgenomen. De commissie wees ook op de duidelijke waarschuwing die hem vorig jaar was gegeven, dat het toen wel de laatste kans was dat de commissie bereid was hem te geven, en op het feit dat toen ook al werd aangeraden om zich niet in te schrijven als hij dacht het vak niet te kunnen afleggen.

Verzoeker sloeg deze waarschuwingen in de wind, schreef zich opnieuw in, maar schitterde opnieuw door afwezigheid.

Hij weet zijn slecht presteren aan een conflict met zijn werkgever waardoor hij van functie en zelfs van job moest veranderen, en aan gezondheidsproblemen bij de start van het academiejaar, met name een bacteriële infectie van de huid, die hem jeuk bezorgde. Hij verwees ook naar de bijkomende werklast die de lock down voor hem had meegebracht. En hij merkte ook op dat er eerst werd gesteld dat hij door een programmahervorming in zijn masteropleiding bijkomende vakken diende op te nemen.

Hij wees erop dat zijn huidige werkgever bereid was om hem meer ruimte te geven waardoor hij volgend academiejaar wel werk zou kunnen maken van het resterende vak.

De institutionele beroepscommissie heeft deze argumentatie niet gevolgd, en hechtte geen geloof aan het verhaal van verzoeker, nu zijn beweringen ook door geen enkel bewijsstuk werden gestaafd. Het enige stuk dat, naast zijn puntenbriefjes, toegevoegd was aan zijn intern beroepsschrift was de verklaring van [J.P.] dat hij ervoor zou zorgen dat verzoeker over de nodige tijd beschikt om het vak op te nemen en hem zou coachen zodat hij deadlines haalt.

Verwerende partij kan inderdaad alleen maar vaststellen dat ondanks de verschillende waarschuwingen die hij in het verleden heeft gekregen, zijn bacheloropleiding voor hem kennelijk nog steeds geen prioriteit uitmaakt. Verzoeker moet nochtans maar voor één vak van amper 5 studiepunten nog te slagen, vak dat bovendien niet wordt geëvalueerd via een examen, maar hoofdzakelijk via een individueel werkstuk (7/10) en in beperkte mate via participatie aan de werkcolleges (1/10) en via een presentatie (2/10). Er worden jaarlijks twee werkcolleges voorzien en de deelnemende studenten dienen ook aanwezig te zijn op de dag waarop zij hun presentatie houden (volledige dag beschikbaarheid wordt gevraagd). Het gaat bovendien om een jaarvak, waarbinnen de gevraagde prestaties dus over een volledig academiejaar kunnen worden gespreid.

De beoordeling door de institutionele beroepscommissie dat het niet meer zinvol is om nog bindende voorwaarden op te leggen, is in de gegeven omstandigheden niet onredelijk laat staan kennelijk onredelijk. Verzoeker heeft voor het betrokken vak tot nu toe nog nooit enige inspanning aan de dag gelegd. Hij kreeg al zes maal bindende voorwaarden opgelegd, maar dat heeft op zijn functioneren geen enkel effect gehad, en de student bleef afwezig voor het vak. Hij voert weliswaar omstandigheden aan die het

volgens hem moeilijk hebben gemaakt om het vak in het afgelopen academiejaar op te nemen, maar legt geen enkel bewijs ter zake voor, zodat de institutionele beroepscommissie ook niet kon nagaan of er inderdaad sprake was van uitzonderlijke omstandigheden en wat die tot effect konden hebben op zijn functioneren. Verzoeker legde weliswaar een verklaring voor van zijn werkgever, waarin deze bevestigt ervoor te zullen zorgen dat verzoeker voldoende tijd heeft om het vak af te werken, maar de hele vraag blijft natuurlijk of verzoeker daar ook effectief werk van zal maken. Eén vak volgen in combinatie met werken, is geen onmogelijke opgave, zodat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat tijdsgebrek niet de oorzaak kan zijn van het feit dat verzoeker het vak de vorige jaren niet aflegde. Hij is bovendien ook pas sinds medio 2018 voltijds tewerkgesteld, maar ook in de daaraan voorafgaande jaren heeft verzoeker nooit enige prestatie geleverd voor het betrokken vak, wat hij dan bezwaarlijk kon wijten aan tijdsgebrek wegens zijn werksituatie.

Verzoeker brengt thans naar voor dat hij na het voltooien van zijn masteropleiding in een moeilijke periode terecht kwam op persoonlijk (mentaal) en professioneel vlak, met faalangst kampte en zich schaamde omwille van de absurde situatie waarin hij terecht gekomen was. Nog los van het feit dat ook dit argument niet wordt onderbouwd door bewijsmateriaal, stelt verwerende partij vast dat dit een nieuw argument is, dat nog niet eerder naar voor werd gebracht hoewel dat wel had gekund, en dat bijgevolg onontvankelijk is.

Verzoeker merkt ook op dat hij de eindcompetenties van de bachelorproef eigenlijk al heeft behaald via andere vakken. Ook hier stelt verwerende partij vast dat dit een nieuw argument is dat thans niet meer op ontvankelijke wijze naar voor kan worden geschoven. Het is bovendien een argument dat op zich niets van doen heeft met de vraag of verzoeker terecht werd geweigerd, maar eerder met de vraag of hij ondanks het tekort voor zijn bachelorproef niet moet worden gedelibereerd. Verzoeker heeft de beslissing om hem niet te delibereren niet aangevochten, en op die vraag kan thans niet meer worden ingegaan. Verwerende partij merkt ter informatie op dat deliberatie in het geval van verzoeker ook niet mogelijk is, omdat verzoeker niet over alle vakken examens heeft afgelegd, en dus geen volledig deliberatiepakket heeft voor zijn derde bachelorjaar.

Verwerende partij besluit dat verzoeker zich na de diverse waarschuwingen die hij kreeg na afloop van de vorige academiejaren, zich voldoende bewust had moeten zijn van de problemen die de combinatie tussen werken en studeren met zich meebrengen, en dan ook in staat had moeten zijn om de nodige voorzorgen te treffen. Hij maakt niet aannemelijk dat externe factoren los van zijn wil hem andermaal zouden hebben belet om enige studievoortgang te maken in de bacheloropleiding.”

Beoordeling

De Raad wijst verzoeker vooreerst op het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling schrijft voor dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het

bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Het middel dat verzoeker de beoogde competenties van het opleidingsonderdeel ‘Literatuur review biomedisch onderzoek II’ reeds heeft behaald door het verwerven van een credit voor twee opleidingsonderdelen uit het masterprogramma, werd in de interne beroepsprocedure niet opgeworpen, terwijl verzoeker niet aannemelijk maakt en de Raad ook niet spontaan inziet wat verzoeker daarvan heeft weerhouden. Dat aspect van het enig middel is bijgevolg in de huidige stand van de procedure nieuw, en niet ontvankelijk.

Wat de overige grieven betreft, is de Raad van oordeel dat de beoordeling van de institutionele beroepscommissie in de bestreden beslissing, rekening houdend met verzoekers studieverleden, bezwaarlijk onredelijk kan worden genoemd.

Zoals uit verzoekers intern beroep van 15 september 2015 (stuk 5 administratief dossier) blijkt, diende hij in het academiejaar 2015-2016 enkel nog het opleidingsonderdeel ‘Literatuur review biomedisch onderzoek II’ uit de bacheloropleiding en ‘Masterproef’ uit de masteropleiding af te leggen. Verzoeker is er in het academiejaar 2016-2017 in geslaagd een credit te behalen voor zijn masterproef, een opleidingsonderdeel dat dertig studiepunten vertegenwoordigt. Het laat zich in het licht daarvan niet eenvoudig begrijpen waarom verzoeker niet in staat zou zijn geweest om ook voor ‘Literatuur review biomedisch onderzoek II’, dat slechts vijf studiepunten vertegenwoordigt, een credit te behalen.

Verzoeker lijkt eerder bewust voorrang te hebben gegeven aan de opleidingsonderdelen uit de masteropleiding, in plaats van zich te concentreren op het vak ‘Literatuur review biomedisch onderzoek II’, waarvoor het gebrek aan credit nochtans reeds tot verschillende weigeringen tot inschrijving had geleid. Dat is een keuze die verzoeker terecht als het fout prioriteren omschrijft, maar die daarom nog geen externe of uitzonderlijke omstandigheid is.

De grieven die verzoeker aanvoert met betrekking tot de samenstelling van zijn curriculum in het academiejaar 2019-2020, de relatie met zijn toenmalige werkgever, de infectie die hij opliep en de verandering van job in 2020, zijn een letterlijke overname van wat verzoeker in het intern beroep heeft opgeworpen. Verzoeker beweert niet, laat staan bewijst, dat de

institutionele beroepscommissie ten onrecht aan die argumenten voorbij is gegaan of ze onvoldoende bij haar beoordeling heeft betrokken.

Met betrekking tot verzoekers gezondheidstoestand is in de bestreden beslissing overwogen:

“De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student zijn gezondheidstoestand ook niet met enig concreet bewijsstuk staft waardoor de institutionele beroepscommissie niet ten gronde kan nagaan of zijn huidaandoening een dermate impact heeft gehad op zijn academische vorderingen, gesteld het feit dat hij intussen wel bleef doorwerken.”

De materiële juistheid van die conclusie wordt door verzoeker niet betwist; evenmin legt hij in de procedure voor de Raad – nog daargelaten of nieuwe stukken dan nog op ontvankelijke wijze in het debat kunnen worden gebracht – enig bewijs voor waaruit zou moeten worden afgeleid dat die conclusie alsnog in een ander perspectief moet worden geplaatst.

De omstandigheden die verzoeker uiteenzet met betrekking tot het academiejaar 2019-2020 zijn naar oordeel van de Raad niet dermate apert als uitzonderlijk te beoordelen dat elke andere beslissing dan verzoeker opnieuw tot inschrijving toelaten, *ipso facto* onredelijk zou zijn.

Het enig middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.054 van 4 november 2020 in de zaak 2020/662

In zake: Fatin BOUCHTI
woonplaats kiezend te 9500 Geraardsbergen
Oudenaardsestraat 163

tegen:

ODISEE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de interne beroepsinstantie van Odisee van 5 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Gespreksvormen door- en uitstroom’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het sociaal werk’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Gespreksvormen door- en uitstroom’. De evaluatievorm bestaat uit een mondelinge proef waarbij de student een gesprek voert met de docent. Ten gevolge van Covid-19 wordt de mondeling proef in de tweede examenzittijd georganiseerd via een Teams-gesprek.

Verzoekster behaalt voor het opleidingsonderdeel een examencijfer van 7/20.

Op 15 september 2020 dient verzoekster het volgend intern beroep in (de Raad citeert letterlijk):

“(…)

Het klacht die ik wil indienen richt zich tegen een docent, met name [K.V.E.], met wie ik al twee jaar niet overeen kom wegens haar ongelijke en oneerlijke behandeling tijdens haar examens. Dit heeft altijd een invloed gehad om mijn examenresultaat op haar vak. Te beginnen in het tweede jaar (1ste trimester). Tijdens het examen ‘strategisch HRM’ moesten we per vier een examen afleggen en er werd gevraagd om elkaar aan te vullen. Het verliep mondeling. Het docent vroeg mij een vraag, toen ik een antwoord gaf ontbrak ze mij en ging onmiddellijk naar mijn medestudent. Op dit moment vond ik het vreemd, maar ik liet dit voorbij gaan. Op een gegeven moment sprong ze over mij en stelde alleen vragen aan mijn medestudenten. Op dit moment vond ik het niet kunnen en begon ik alles op te merken. Op het laatste paar minuten stelt ze mij een vraag toen ik haar een antwoord gaf zei ze dat het niet voldoende was en ging ze over naar mijn medestudent, mijn medestudent antwoorde juist hetzelfde dan mij en bij haar was het wel voldoende. Toen ik haar vroeg dat ik net hetzelfde zei werd ik genegeerd, mijn medestudent keek naar mij en zei tegen [K.V.E.] dat ik net hetzelfde zei en ze werd teven genegeerd. Achteraf toen ik mijn resultaten kreeg zag ik dat ik gebuisd werd op haar vak. Ik besloot om onmiddellijk op nabespreking te gaan. Tijdens het gesprek zei ik wat ik allemaal opgemerkt had tijdens het examen, zoals je liet me niet uitspreken als ik een antwoord gaf, je sprong regelmatig over mij en waarom ik genegeerd werd toen ik vroeg dat ik hetzelfde antwoord gaf dan mijn medestudent. Het docent sprak mij tegen en bleef zeggen dat ik niet goed heb geleerd, terwijl dit niet het geval was. Mijn medestudenten waren getuigen en zij hebben het zelf opgemerkt. [S.B.] en [A.A.] zijn mijn getuigen tijdens dit examen. Zij waren hier ook aanwezig.

Ik besloot om het niet te tolereren en het toch opnieuw te doen. Ik heb tijdens het herexamen op al haar vragen geantwoord. Het docent begon heel veel vragen te stellen. Op een gegeven moment vroeg ze mij om een organigram te tekenen van een bedrijf. Toen ik het organigram tekende zei ze dat het fout is, terwijl ik juist hetzelfde organigram tekende dan dat van mij stage plaats. Toen ik mijn examenresultaat kreeg werd ik weer gebuisd. Toen besloot ik om dit te tolereren. Wat er heel verdacht aan is, is dat haar vak en het vak van ‘Aan de slag met HR-thema’ juist identiek waren en het verliep ook mondeling. Op dat vak heb ik 15/20 behaald.

Nu ik mijn tweede jaar met succes heb afgerond. Heb ik dit docent teven in het derde jaar gehad. Ze gaf het vak sociaal overleg en conflicthantering en het vak gespreksvormen door- en uitstroom. Voor deze twee vakken ben ik gebuisd en voor alle vakken ben ik erdoor. Ik heb heel goed geleerd voor deze twee vakken. Ik snap niet wat de feiten zijn dat ik gebuisd ben, maar wat ik zeker van ben heeft dit niet met feiten te maken. Het vak sociaal overleg en conflicthantering verliep schriftelijk en heb ik onmiddellijk getolereerd zonder te herdoen. Daarnaast was er een permanente evaluatie die voor 50% meetelde. Voor het vak gespreksvormen door-en uitstroom heb ik het moeten herdoen, aangezien ik een 7/20 heb behaald. Het examen verliep mondeling op school. [K.V.E.] speelde de kandidaat en [H.L.] beoordeelde. Ik moest een functioneringsgesprek uitvoeren. Na de bekendmaking van het resultaat, besloot ik om op nabespreking te gaan met [H.L.], aangezien zij mij toen had beoordeelt. Ook al heb ik gehoord wat mijn fouten waren, was ik niet overtuigd dat dit voor een enorme buis zou zorgen.

Daarbij merkte ik teven dat er geen enkel positieve punten vernoemd werden. Ze zei dat ik ‘jufachtig’ gedroeg, dat [K.V.E.] mij niet verstond, dat ik mijn vragen niet goed stelde, enzovoort.

Tijdens het herexamen gespreksvormen door-en uitstroom hield ik rekening met wat [H.L.] zei en paste ik het toe. Ik moest een exitgesprek met [K.V.E.] uitvoeren. Zij speelde de medewerker en [H.L.] was de beoordelaar. Het examen verliep thuis via ‘Teams’, dus mondeling. Tijdens het examen bleef mijn PC twee keer hangen. Waardoor ik het gesprek niet helemaal hoorde, toen ik tegen [K.V.E.] zei of ze het kan herhalen bleef ze maar door praten. Toch heb ik alles kunnen zeggen wat betrekking had met een ‘exitgesprek’. Ik had een paar fouten die ik zelf toegeef, maar het gesprek verliep goed. Toen ik op het einde een feedback kreeg, heb ik alleen maar het negatieve gehoord, er was geen enkel positief punt. Ze zeiden dat ik tijdens het exitgesprek een belangrijk informatie miste die 5 keer herhaald werd, ‘het was dat de medewerker niet goed overeen kwam met de leidinggevende’. Tijdens het gesprek heb ik het maar 2 keer gehoord en geen 5 keer. Daarbij ben ik erop ingegaan maar ze zei dat het niet belangrijk was, vandaar ik er verder niet op in ben geweest. Als we dit punt in de toetsing schaal van dat vak bekijken zit het bij de categorie 9-8/20 (zie geel). Toen ik het vergeleek, bevestigt het dat het examen weer oneerlijk beoordeelt werd. De volgende negatief punt was dat ik verkeerde woordkeuze gebruikte. Ik geef toe dat ik 1 verkeert woord heb gebruikt, ik zei kandidaat in de plaats van medewerker, maar dit is maar één foutief woordkeuze. Als we dit punt in de toetsing schaal bekijken ligt het bij de categorie 7/20. (zie blauw). En er staat ‘soms’ terwijl ik maar één keer een foutief woordkeuze heb gebruikt. Al de rest werd niet vernoemd, want deze waren allemaal boven de 10/20.

9-8	Voldoet net niet	STRUCTUUR <ul style="list-style-type: none"> • Start met een introductie (ice breaker, doel en aanpak, vertrouwenssfeer), maar is niet volledig • De structuur van het gesprek is niet helemaal duidelijk aanwezig 	
-----	------------------	---	--

		<p>COMMUNICATIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • is voornamelijk met zichzelf bezig eerder dan met het stimuleren, aanmoedigen van de werknemer (verbaal of non-verbaal) • Heeft weinig tot geen oog voor non-verbale communicatie en reageert hierop niet: onvoldoende oogcontact, ... • Luistert aandachtig, maar gaat slechts aan de slag met verkregen informatie • vraagt door maar op minder belangrijke onderdelen, stelt af en toe wat suggestieve vragen, vat weinig of niet samen, parafraseert weinig • Komt zenuwachtig over <p>KENMERKEN functioneringsgesprek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanteert het principe $E=A*K$, maar slaagt er niet altijd helemaal in om de juiste vragen te stellen of om te sturen • Het komen tot afspraken ligt soms nog moeilijk: vaag, onrealistisch of teveel zelf gestuurd. Noteert weinig informatie die achteraf bruikbaar kan zijn in functie van een verslag of analyse. Het gesprek is niet zo goed voorbereid en valt regelmatig stil • Dreigt bij een verbaal sterkere, meer dominante werknemer het gesprek deels uit handen te geven <p>KRITISCH, REFLECTEREND</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kijkt te weinig kritisch naar de werknemer en zijn verhaal; vraagt te weinig door 	
7 of minder	Onvoldoende	<p>STRUCTUUR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gesprek is geen samenhangend geheel maar een opeenvolging van losstaande vragen: hanteert weinig of geen structuur <p>COMMUNICATIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft weinig tot geen oog voor non-verbale communicatie en reageert hierop zelf niet: onvoldoende oogcontact, stelt kandidaat niet of weinig gerust,... • Luistert niet: onderbreekt, hoort niet wat er gezegd wordt, gaat niet in op verkregen informatie,... • Stelt voornamelijk gesloten vragen. Ook goed doorvragen en samenvatten ontbreken. • Drukt zich soms onduidelijk uit: foutieve woordkeuze, slecht geformuleerde vraag,... <p>KENMERKEN functioneringsgesprek</p> <ul style="list-style-type: none"> • $E=A*K$-principe wordt niet gehanteerd of slechts een aanzet tot • Noteert te weinig informatie die achteraf bruikbaar kan zijn in functie van een verslag of afspraken • Komt niet tot afspraken samen met de medewerker 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Geeft het gesprek uit handen: is niet de leider • Het formuleren van de feedback verloopt moeizaam: onvolledig, verbloemend, onduidelijk, niet correct... <p>KRITISCH, REFLECTEREND</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is niet in staat om een sterkte-zwakke balans te maken van de kandidaat noch van zichzelf 	

--	--	--	--

Dit vind ik oneerlijk, onacceptabel en onrecht, Toen ik mijn resultaten kreeg zag ik een 7/20. Met andere woorden een resultaat dat ik niet kan tolereren om mijn diploma te kunnen krijgen.

Nabespreking herexamen gespreksvormen door-en uitstroom

11 september vroeg ik aan [H.L.] om een nabespreking te hebben over het herexamen, aangezien ik daar helemaal niet mee akkoord ben. Ik heb haar een mail gestuurd, omdat zij de beoordelaar was tijdens het herexamen, ook al was [K.V.E.] die eerder beoordeelde. Toen ik de 14 september om 10:15u een afspraak had, zag ik dat [K.V.E.] ook aanwezig was, terwijl ik een nabespreking met [H.L.] had. Ik liet hen eerst uitspreken. Wat ik opgemerkt is dat [H.L.] twee vage positieve punten heeft vernoemd terwijl dit tijdens het feedback bij het herexamen niet vernoemd werd. Ze zei dat de start goed was en dat ik kordaat was. Dit was alles. Toen ze met de negatieve punten begon, hoorde ik zaken die ik eerder tijdens het feedback niet hoorde. Er waren zaken toegevoegd. Er werd in eens gezegd dat ik niet luisterde, dat ik niet goed heb samengevat, dat [K.V.E.] mij niet begreep, dat ik gesloten vragen stelde en dat ik vaak stil viel. Al deze heb ik tijdens mijn herexamen niet gehoord. Als ik al deze punten vergelijk met de toetsing schaal van dat vak, dan zie ik dat alle punten van de categorie 7/20 vervuld zijn. Daarbij ging het gesprek niet al te goed, want ze spraken vaak door elkaar, waardoor het te verwarrend en niet duidelijk verliep. [K.V.E.] kwam ook heel vaak tussen, terwijl ik eerder [H.L.] verwachtte, aangezien zij de beoordelaar was. Wat ik teven opmerkte is dat [K.V.E.] vaak zei dat ze het gesprek wil eindigen, terwijl ik nog aan het spreken was tegen [H.L.]. Dit vond ik on-respectvol. Ze bleven zeggen dat ik tijdens het herexamen niet luisterde, terwijl ik heel goed luisterde tijdens mijn herexamen. Ik stelde open vragen, ik vatte samen, ik heb al de 4 A's van een exitgesprek gebruikt en ik ben daarin diep in geweest. Achteraf kon ik een zwakte en strekte balans opstellen. Ik geef toe dat ik een foutief woord heb gebruikt, namelijk kandidaat in de plaats van medewerker, maar het gaat om één woord. Verder bleven ze zeggen dat ze 4 à 5 keer herhaalde dat ze niet goed overeenkwam met de leidinggevende, toen ik zei dat ik het maar 2 keer heb gehoord, spraken ze mij allebei tegen en zeiden dat het niet waar is. Daarnaast herhaalde ik dat mijn pc 2 keer bleef hangen en dat ze bleef doorpraten toen ik zei om te herhalen. Hier werd er niet eens aandacht aan gegeven en ze zijn daar niet op in geweest.

Ik moet eerlijk zeggen dat de nabespreking niet goed is verlopen. Na al wat ik gehoord en opgeschreven heb, ben ik zeker dat mijn herexamen oneerlijk is beoordeelt geweest.

Ik ben telkens op alles door behalve op de vakken van [K.V.E.]. Dit vind ik zeer verdacht en oneerlijk. Ik heb altijd mijn best gedaan voor alle vakken en nooit heb ik het opgegeven. Na al de inspanningen gedurende drie jaar van mijn studies, zal ik het niet accepteren dat 1 docent mijn diploma ontnemt voor 1 vak dat oneerlijk is beoordeelt geweest.

Het examen is helaas mondeling verlopen, waardoor het niet simpel is om veel feiten aan te tonen. Zou het op een ander manier verlopen zijn zou ik meer feiten aan tonen die dit zeker nog kunnen bevestigen. Ik weet dat het examen op een oneerlijk en ongelijk

behandelt is geweest, Vandaar ik voorstel om het examen weer grondig te bekijken, desnoods door iemand die hiervoor bevoegd is, zodat het op een eerlijke manier beoordeelt wordt. [S.B.] en [A.A.] willen getuigen zijn tijdens mijn uitspraak. Zij waren aanwezig tijdens het examen 'Strategisch HRM'.

Een ander voorstel zou zijn om het examen onmiddellijk te herdoen met een ander docent. Zodat het op een eerlijke manier beoordeelt wordt. Er mogen getuigen komen ter bevestiging, maar ik ben ervan overtuigd dat het zeker een enorm effect zal hebben op mijn examenresultaat. Ik wil mijn diploma halen met eerlijkheid, gelijkheid en waardering. In elk onderwijs is het gelijk behandelen van studenten zeer essentieel en dit is ook één van onze rechten en plichten.

Graag zou ik fysiek aanwezig willen zijn om mijn uitspraak te doen.”

De interne beroepsinstantie behandelt het beroep van verzoekster en komt, na verzoekster op 23 september 2020 via Teams te hebben gehoord, op 5 oktober 2020 tot de volgende beslissing:

“(…)

4. Omtrent de gegrondheid van het beroep

4.1. Situering en evaluatie van het opleidingsonderdeel 'Gespreksvormen door- en uitstroom' overeenkomstig de ECTS-fiche

Het opleidingsonderdeel 'Gespreksvormen door-en uitstroom' omvat 3 studiepunten, is herkansbaar en in principe tolereerbaar (voor resultaten > 7/20).

Tijdens de lessen Gespreksvormen door-en uitstroom gaat de student actief aan de slag met volgende gesprekken:

- Functioneringsgesprek
- Exit-gesprek
- Slecht-nieuwsboodschap

De studenten moeten in staat zijn om deze gesprekken op een professionele manier te voeren.

Daarnaast moeten studenten via bevraging of casussen uit het werkveld inzicht verwerven in andere relevante vormen van 2-gesprekken, zoals: Loononderhandelingsgesprek, Coachingsgesprek, Verzuimgesprek, Loopbaangesprek, Beoordelingsgesprekken, Reïntegratiegesprekken,...

De lessen starten telkens met een theoretisch kader, gevolgd door het inoefenen van gesprekken uit de praktijk door middel van rollenspelen met medestudenten, de docent en/of een acteur. Na elke oefensessie krijgen de studenten feedback van de betrokken observatoren aan de hand van een controledocument, waarna studenten hierover moeten reflecteren.

Actieve deelname en aanwezigheid is verplicht tijdens de lessen, vooral gezien het belang van de werkcolleges en het onder de knie krijgen van de gespreksvaardigheden. Als personeelsmedewerker is het immers heel belangrijk om in allerlei gesprekken zich correct en professioneel te kunnen uitdrukken. Tijdens de werkcolleges leert de student o.a.: actief luisteren, de techniek van het samenvatten, correct vragen stellen en doorvragen, feedback geven en ontvangen, omgaan met emoties in gesprekken, de invloed inschatten van verbale en non-verbale taal, ...

De evaluatie gebeurt aan de hand van een mondelinge proef waarbij de student een gesprek (exit-, functionerings-, of slecht nieuwsgesprek) moet voeren met de docent. De student krijgt vooraf de scenario's en mag zijn voorbereiding meebrengen naar het examen.

Daarnaast krijgt de student een casus voorgelegd met betrekking tot een concrete gesprekssituatie uit het werkveld.

Voor de tweede examenkans krijgt de student andere scenario's voor het mondeling gesprek, alsook een andere casus.

De puntenverdeling is als volgt:

- 70% mondelinge proef
- 10% casus
- 20% permanente evaluatie (actieve betrokkenheid en aanwezigheid, per ongewettigde afwezigheid wordt een punt afgetrokken)

Gezien de genomen maatregelen rond COVID-19 ging de mondelinge proef (gesprek) in 2^e zitting door via MS Teams.

4.2. Verloop van het examen en evaluatie van de studente:

De studente was niet geslaagd in EPI zodat zij het examen diende te hernemen in EP3.

De studente behaalde volgende deeltijfers:

- 70% mondelinge proef	22/70
- 10% casus*:	5/10
- 20% permanente evaluatie**:	10/20
- 100% totaal:	37/100
- Totaal op 20	7,4/20
- Afgerond totaal op 20	7/20

(*) de studente behaalde in EPI een score van 5/10 of net de helft en dus nipt voldoende voor de casus, zij kon de casus hernemen in EP3 indien zij dat wilde maar heeft niet gereageerd op de vraag die de docent haar hierover gesteld heeft bij mail van 25.08.2020 — het punt voor de casus bleef dus behouden in EP3

(**) de studente kreeg een 10/20 voor permanente evaluatie, zij was afwezig tijdens 2 (van de totaal 7 à 8) lessen, 1x heeft zij de docent vooraf verwittigd dat ze ziek was, maar geen medisch attest bezorgd ondanks het feit dat de betrokken docent haar dat expliciet gevraagd had bij mail van 20.11.2019, 1x heeft zij de docent niet verwittigd van haar afwezigheid, de ECTS-fiche voorziet dat er in dat geval 2 punten worden afgetrokken — het punt voor de permanente evaluatie bleef behouden in EP3

De studente beperkt zich in haar verzoekschrift tot de mondelinge proef zoals die werd beoordeeld door de docente van het betrokken opleidingsonderdeel, mevrouw [H.L.] en de docente die mee het gesprek gevoerd heeft (in de rol van medewerker), mevrouw [K.V.E.].

De Interne Beroepsinstantie zal hierna dan ook enkel nog de mondelinge proef bespreken.

De studente diende op het examen een exitgesprek te voeren.

Voor het exitgesprek zijn de hoofddoelstellingen:

- ✓ het verzamelen van informatie die belangrijk is om organisatiedoelen en personeelsbehoeften te kunnen bijstellen;

- ✓ de deur op een kier laten indien wenselijk/mogelijk (boomerang rekruteren);
- ✓ gepast afscheid nemen

Om deze doelstellingen te kunnen bereiken zal men evident goed moeten luisteren naar de ex-medewerker, ook naar hetgeen deze in zijn non-verbale communicatie meegeeft en naar de subtiele verwijzingen die deze in zijn antwoord gebruikt.

Voordat het examen plaats zou vinden, hebben de studenten die hieraan zouden deelnemen de nodige examenrichtlijnen en een scenario voor het gesprek gekregen.

De examenrichtlijnen vermelden:

“Het mondelinge examen duurt ongeveer 15 minuten. Je krijgt vooraf een voorbereidingsfase waarbij je de scenario’s nog even kan doornemen. Je mag je voorbereiding meebrengen op het examen zelf.

De rol van de kandidaat wordt gespeeld door een docent. De andere docent observeert en geeft het tijdstip aan waarop je het gesprek mag beginnen afronden. Je hebt dan nog ongeveer een 2-tal minuten de tijd om een laatste (kritische) vraag te stellen, de gemoederen te bedaren of en de afrondingsfase te verzorgen.

Meteen na het gesprek krijg je de kans om schriftelijk een analyse neer te schrijven over het gespreken en maak je een sterkte/zwaktebalans op van jezelf. Je geeft aan wat de sterke elementen waren? In welke mate je je doelen bereikt hebt? Wat je beter anders had gedaan? Met welk idee denk je dat de medewerker naar huis gaat?

Tips!

- ✓ *Houd je doel(en) voor ogen!*
- ✓ *Luister kritisch en gebruik de TAS*-techniek indien een bepaald item meer aandacht nodig heeft.*
- ✓ *Verzorg je taal.*
- ✓ *Lees je vragen niet af.*
- ✓ *Noteer de essentie van je gesprek.*
- ✓ *Trek voldoende tijd uit voor het ganse examen. Reken er op dat examens kunnen uitlopen.”*

*(*TAS staat voor Teruggrijpen, Aandacht schenken en Samenvatten)*

Het scenario was als volgt ([]):

Je hebt als HR-medewerker een gesprek met Pascal Ausloos (PA), medewerker van het bouwkundig studiebureau Peeters-De Belder in Hasselt. Aangezien je zelf op een andere vestiging tewerkgesteld bent, had je weinig contact met deze collega.

Net geen 10 jaar geleden vervoegde deze Nederlandse ingenieur jullie team en maakte hij deel uit van het team utiliteitsbouw. Het team telt maar liefst 25 ingenieurs en een 5-tal administratieve ondersteunende krachten. In verschillende kleinere teams zijn zij verantwoordelijk voor renovaties en nieuwbouw van schoolgebouwen, rusthuizen en winkelcomplexen.

De afgelopen 6 jaar was Pascal langdurig afwezig wegens ziekte. Pascal moest noodgedwongen een zware operatie ondergaan omwille van een hersentumor. Sinds 2 jaren nam Pascal terug de draad op, maar uit gesprekken met zijn rechtstreeks verantwoordelijk kan je opmaken dat de terugkeer niet zo evident was.

Initieel was er binnen het team veel begrip voor de situatie van Pascal. Er werd ook een nieuwe collega Laurens aangeworven om hem te vervangen. Laurens kent het reilen en zeilen van de organisatie zeer goed omdat hij tijdens het laatste jaar van zijn masterstudies zijn voltooiingsstage bij jullie deed. Aangezien jullie erg tevreden zijn over deze kracht, werd er besloten om deze kracht aan boord te houden ook na de terugkeer van Pascal.

Na de ziekteperiode nam Pascal deeltijds terug de draad op en werd hij als rechterhand van Laurens ingezet op ondersteunende taken en opvolging van projecten in afrondingsfase.

Pascal leek in eerste instantie blij dat hij terug kon komen werken, maar deze vreugde ebde schijnbaar vrij snel weg en Pascal meldde zich de laatste maanden regelmatig terug ziek tot hij zelf zijn ontslag gaf. Het fijne van zijn ontslag weet je ook niet helemaal. Verschillende geruchten doen de ronde.

Als organisatie zijn jullie enerzijds verliezende partij in die zin dat iemand met ontzettend veel expertise de organisatie verlaat. Anderzijds was het gezien de nieuwe situatie niet evident om Pascal in zijn vroegere job terug tewerk te stellen.

Pascal werd ook altijd gezien als een warme, aimabele, trotse en hardwerkende man.

Pascal stemde in met een exitgesprek en vulde het exitformulier ter voorbereiding van het gesprek in.

Daarnaast ontvingen de studenten een exit-formulier dat vooraf door de medewerker uit het scenario was ingevuld en dus belangrijke informatie kon bevatten om het gesprek succesvol te kunnen voeren ([...]):

Algemene vragen:

1. Wat is de belangrijkste reden voor je vertrek?
Gezondheidsredenen.
2. Heb je deze reden intern besproken?
Min of meer. Er kan toch niets aan gedaan worden.
3. Wat hadden we kunnen doen om jou te behouden in deze praktijk?
Aangepaste job aan de nieuwe situatie? Interne verschuivingen?
4. Zijn er aspecten die niet werk gerelateerd zijn die een rol hebben gespeeld in je keuze?
Druk vanuit mijn gezin.
Financieel
5. Wat zou je veranderen aan de manier van werken?
Ik heb niet meteen een pasklaar antwoord.
6. Zijn er nog punten die je belangrijk vindt om te vermelden?
Met pijn in het hart neem ik afscheid van mijn collega's en mijn job.

Specifieke vragen

Welke aspecten speelden een rol bij je beslissing? Geef telkens de mate van belangrijkheid aan.

1: niet echt belangrijke, 2: belangrijk, 3: vrij belangrijk, 4: zeer belangrijk	1	2	3	4
<i>Organisatie</i>				
Ik kan me niet vinden in het beleid en de visie	X			
Ik had geen goed contact met mijn leidinggevende	X			
Ik had geen goed contact met mijn collega's		X		
Ik vond de werksfeer onprettig	X			
<i>Werkinhoud</i>				
Mijn taken waren te weinig gevarieerd			X	
Ik kan niet voldoende kwaliteit leveren in mijn werk.				X
Duid aan: te weinig tijd/ondersteuning/onvoldoende opgeleid				
Er is te weinig werk	X			
Er zijn te weinig doorgroeimogelijkheden	X			

Er zijn te weinig opleidingsmogelijkheden	X			
Werkomstandigheden/-voorwaarden				
Er moet te vaak onder (tijds-)druk gewerkt worden				X
De werkomgeving is onplezierig		X		
De werkmaterialen (zoals computer en telefoon) zijn niet toereikend of sterk verouderd			X	
De werktijden passen niet bij mijn situatie. Duid aan: te weinig flexibel/op dagen die me niet passen/geen thuiswerk		X		
Het salaris is te laag		X		
Andere: Mijn terugkeer na lange tijd afwezig zijn wegens ziekte verliep niet meteen vlekkeloos. Ik had het mij anders voorgesteld				

<p>Waarom denk je met plezier terug?</p> <p>De jaren voor mijn ingreep waar we heel mooie projecten gerealiseerd hebben. Daar ben ik fier op.</p>

De opleiding is van oordeel dat de studente de gesprekstechnische vaardigheden en competenties onvoldoende bereikt heeft tijdens het gesprek.

Deze beoordeling wordt door de opleiding als volgt gemotiveerd:

De studente ging goed van start met een correcte introductie, maar verloor na verloop van tijd de rode draad van het gesprek en het doel van het gesprek, waardoor het geheel eerder een verzameling van losse vragen leek.

De studente zag waardevolle informatie over het hoofd en is onvoldoende diep ingegaan op de vooraf verkregen informatie ([...])

Tijdens het gesprek zelf, waar actief luisteren (verbaal-non-verbaal) uiterst belangrijk is om de 3 hoofddoelstellingen van het gesprek te bereiken, liet de studente opnieuw *waardevolle informatie onbenut* en tijdens de nabespreking maakte ze *geen correcte analyse van de werkpunten voor het HR-beleid*. Tussen de regels door luisteren is hiervoor uiterst belangrijk, voeling hebben en houden met de medewerker is cruciaal, de studente miste empathie en slaagde er bijgevolg niet in om de medewerker correct aan te voelen en ondanks de hints die ze kreeg de ware reden van het vertrek te achterhalen (niet zozeer de gezondheidsredenen of een hoge werkdruk zijn de ware reden van het gesprek, maar wel de moeilijke samenwerking met de nieuwe collega Laurent).

De studenten krijgen slechts 10 minuten om het gesprek te voeren (ook in realiteit zal een dergelijk soort gesprek vaak niet meer tijd in beslag mogen nemen), waardoor een heldere en duidelijke vraagstelling cruciaal is om de doelstelling te kunnen bereiken. Toch moest de docente (in haar rol als medewerker) meerdere keren vragen aan de studente om de vraag te herhalen omdat ze niet duidelijk geformuleerd was, werden er vragen gesteld die niet relevant waren en werden ook gesloten vragen gesteld in plaats van open vragen. De *kwaliteit van de vraagstelling* was met andere woorden *niet toereikend*. Het leek ook of de studente op bepaalde momenten naar nieuwe vragen moest zoeken, gezien het gesprek meerdere keren volledig stil viel. Op die momenten verloor de studente haar gesprekspartner uit het oog, waardoor ze de non-verbale communicatie miste.

Bij de samenvatting die de studente gaf, kwam naar voren dat de studente *onvoldoende geluisterd en doorgevraagd* had, want de *samenvatting* was *te ruim*. Hoewel het een pijnlijk afscheid voor de betrokken medewerker was, werden de *verschillende redenen voor het afscheid of context* waarbinnen het afscheid plaats vond door de studente *niet benoemd*.

Een bijkomend aandachtspunt was *de taal en de context van het gesprek*. Een exitgesprek is geen selectie-interview. De HR-verantwoordelijke spreekt in dergelijke

context beter niet over de medewerker als ‘kandidaat’ en ‘bedankt voor de uitnodiging!’ hetgeen de studente wel deed.

Tijdens de nabespreking kreeg de studente de kans om aan te geven welke punten ze uit het gesprek zou meenemen om mee te werken vanuit HR. De *balans* die de studente opmaakte was *niet volledig en miste de essentie* (moeilijke samenwerking met collega Laurent).

Onmiddellijk na het examen werd kort aan de studente gemeld dat de analyse die ze maakte niet correct was en werd aangegeven welke hints ze gemist had. De opleiding vond het opportuun om dat op dat moment reeds te melden omdat het gesprek dan nog vers in het geheugen zat. Op dat moment leek de studente de gegeven feedback te aanvaarden en te begrijpen, althans naar het oordeel van de betrokken docenten.

4.3. Nabespreking

De nabespreking vond plaats op 14/9. De docenten zijn begonnen bij het benoemen van de positieve elementen van het examengesprek om dan de tekorten te duiden.

De studente aanvaardde de feedback niet. Ze sprak de gegeven feedback tegen en gaf aan dat ze de hints, die nochtans 4 à 5 keer werden gegeven, niet gehoord zou hebben, omdat haar PC tijdens het gesprek was blijven hangen.

4.4. Omtrent de grief van de studente betreffende de objectiviteit van de beoordeling:

De studente trekt de objectiviteit van de beoordeling in twijfel en verwijst hiervoor naar het feit dat ze mede-beoordeeld werd door mevrouw [K.V.E.], nl. de docente die tijdens het gesprek de rol van medewerker op zich nam en ze ook voor andere 2 opleidingsonderdelen die door deze docente gegeven werden niet slaagde.

Het is nochtans niet omdat de studente in vorig en huidig academiejaar voor 2 andere opleidingsonderdelen niet slaagde, dat hierdoor zomaar de objectiviteit van de betrokken docente in twijfel zou kunnen worden getrokken.

De Interne Beroepsinstantie gaat net als de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen uit van een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid in hoofdte van de docent-examinator.

Dit vermoeden is weliswaar weerlegbaar, maar een student zal daartoe overtuigende argumenten moeten aanvoeren.

Die overtuigende argumenten ziet de Interne Beroepsinstantie hier niet.

Vooreerst stelt de Interne Beroepsinstantie vast dat niet mevrouw [V.E.] titularis is van het opleidingsonderdeel ‘Gespreksvormen door- en uitstroom’, maar wel mevrouw [H.L.].

Mevrouw [V.E.] speelde tijdens het examen de rol van medewerker en heeft in die zin mee het examen afgenomen en geholpen bij de beoordeling ervan achteraf.

Het feit dat 2 docenten aanwezig zijn tijdens een mondelinge proef kan de objectiviteit van de beoordeling alleen maar verhogen.

Specifiek wat mevrouw [V.E.] betreft stelt de Interne Beroepsinstantie samen met de opleiding vast dat deze al meerdere jaren docent is binnen de opleiding en ook de afstudeerrichting personeelswerk coördineert.

De studente heeft nooit eerder dan na kennisname van het onvoldoende resultaat dat ze voor de mondelinge proef behaalde, melding gemaakt van de problemen die ze naar eigen zeggen met deze [docente] zou hebben. Indien de studente werkelijk ‘gevisieerd’ zou zijn door deze docente en het mondeling examen dat ze vorig jaar bij deze docente heeft afgelegd voor het opleidingsonderdeel ‘Strategisch HRM’ werkelijk zou zijn

verlopen zoals de studente dit thans in haar beroepsverzoekschrift beschrijft, ziet de Interne Beroepsinstantie niet in waarom zij hier niet eerder melding van heeft gemaakt, naar het opleidingshoofd, de studiegebieddirecteur of in alle anonimiteit en discretie naar de ombuds toe.

De studente kan overigens evenmin gevolgd worden waar ze schrijft dat de inhoud van het opleidingsonderdeel ‘Strategisch HRM’, waarvoor ze een tekort behaald heeft dat door haar getolereerd werd, identiek zou zijn aan het opleidingsonderdeel ‘Aan de slag met HRM-thema’s’ waarvoor ze wel slaagde en zelfs een 15/20 behaalde. Indien de inhoud volledig identiek was dan zouden er geen 2 opleidingsonderdelen bestaan. Binnen het opleidingsonderdeel ‘Strategisch HRM’ komen de verschillende HR processen zoals selectie, recruitering, loonbeleid, aan bod terwijl het opleidingsonderdeel ‘Aan de slag met HR-thema’s’ de focus legt op bijv. coaching en begeleiding bij stress en burn-out. De docente herinnert zich uiteraard niet meer ieder detail van het examen van vorig jaar maar wel nog dat de studente toen ze gevraagd werd een organigram te tekenen van het bedrijf het organigram tekende van haar stageplaats en niet van het bedrijf uit de casus die haar gegeven werd. Een organigram is uiteraard niet voor ieder bedrijf hetzelfde, zodat de opmerking van de studente dat haar organigram fout was, terwijl ze hetzelfde organigram tekende dan dat van haar stageplaats geen steek houdt. De opleiding heeft ook nooit klachten van andere studenten ontvangen die zouden wijzen in de richting van een ongelijke of oneerlijke behandeling door deze docente, wel integendeel de evaluaties die deze docente in het verleden kreeg (de zgn. BOLA's) waren positief.

De studente verwijst ook naar het tekort dat ze dit jaar behaald heeft voor het schriftelijk examen dat ze heeft afgelegd voor het opleidingsonderdeel ‘Sociaal overleg en conflicthantering’. De studente heeft dit tekort getolereerd en is dus akkoord gegaan met de beoordeling. In het verzoekschrift wordt ook geen enkel argument aangehaald waarom deze beoordeling niet correct zou geweest zijn.

De bewering van de studente dat ze zelf vond dat de mondelinge proef over het algemeen goed was verlopen (zie ook verder) volstaat evenmin om het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid te weerleggen.

De Interne Beroepsinstantie ziet geen enkele reden om te twijfelen aan de objectiviteit en deskundigheid in hoofde van de betrokken docent(en), laat staan dat er een aanleiding zou zijn om het gesprek door een andere docent te laten beoordelen of de studente een derde examenkans te geven.

Een beoordeling die mogelijk als streng ervaren wordt is daarom nog niet kennelijk onredelijk. De beoordeling werd ook gemotiveerd door de betrokken docent(en).

De door de studente gegeven argumenten kunnen niet overtuigen.

4.[5]. Omtrent de grief van de studente betreffende de op het examen gemaakte fouten:

De studente stelt dat ze niet gedacht had dat de fouten die ze maakte op het examen tot een zwaar tekort zouden leiden en dat het exitgesprek zoals ze dit voerde volgens haar over het algemeen goed was verlopen.

Het feit dat de studente de prestaties zelf beter had ingeschat dan het uiteindelijke resultaat dat ze behaalde, volstaat nochtans niet om de Interne Beroepsinstantie ervan te overtuigen dat de examenbeslissing kennelijk onredelijk of onevenredig zou zijn.

Een schending van de regels aanvoeren of de onjuistheid van een berekening aantonen is één ding, zich als student in de plaats willen stellen van de opleiding is uiteraard nog iets geheel anders.

Het is goed dat de studente de beoordelingsschalen erbij neemt om te kijken waar er nog ruimte is voor verbetering, doch de studente dient dan wel de beoordelingsschaal te gebruiken die bij het gesprek past.

In haar beroepsverzoekschrift gebruikt de studente de beoordelingsschaal van het functioneringsgesprek in een poging de Interne Beroepsinstantie ervan te overtuigen dat de beoordeling die ze kreeg voor het exitgesprek dat ze voerde onjuist zou zijn.

Het feit dat de studente op die manier tot een hoger examencijfer komt (een tolereerbaar cijfer i.p.v. een 7/20) maakt de examenbeslissing niet onredelijk of onjuist.

De studente zal wellicht ook andere onderwijskundige inzichten hebben dan de docenten die haar moesten beoordelen. De overtuiging van de studente dat haar eigen inzichten waardevoller zouden zijn dan deze volgens het studiecontract maakt de examenbeslissing evenmin onredelijk of onjuist.

Het middel is ongegrond.

Volledigheidshalve gaat de Interne Beroepsinstantie hierna verder in op de fouten die de studente maakte en ook toegeeft, maar tracht te minimaliseren (noteer: de door de studente gebruikte beoordelingsschaal is niet de juiste, de fouten die door de studente worden toegegeven zijn niet de enige fouten die gemaakt werden).

[4.5.1] Wat het missen van informatie betreft:

Wat betreft de belangrijke informatie die ze gemist heeft, nl. het feit dat de medewerker vertrok omdat hij niet goed overeen kwam met de leidinggevende, stelt de studente dat ze deze informatie slechts 2x heeft gehoord en geen 5x (haar pc was ook even blijven hangen) en dat wanneer ze hierop wou ingaan tijdens het gesprek er gezegd zou zijn dat dit niet belangrijk was.

De docenten- examinatoren van hun kant stellen dat de studente tijdens de nabespreking aangaf dat ze de 4 à 5 hints niet gehoord had, dat deze hints niet zouden zijn gegeven en dat er een technische onderbreking zou geweest zijn (PC die bleef hangen tijdens gesprek) en dat ze dit laatste argument absoluut zouden begrijpen en het gesprek (deels) zouden hernemen, mocht de studente hiervan tijdens of onmiddellijk na het examen melding hebben gemaakt, hetgeen ze niet zou hebben gedaan. Een gevoelig gesprek voeren via MS Teams is inderdaad niet gemakkelijk en niet ideaal.

Wat hier ook van zijn moge, de Interne Beroepsinstantie stelt vast dat de studente naar eigen zeggen de informatie misschien geen 5x maar dan toch in ieder geval 2x gehoord heeft, hetgeen haar zou hebben moeten [toelaten] hier dieper op in te gaan.

Het is tenslotte niet omdat een medewerker tijdens een exitgesprek letterlijk zegt dat het contact met de collega/met een leidinggevende niet belangrijk zou zijn en dit misschien ook zo heeft aangegeven op het exit-formulier, dat dit ook overeenstemt met de ware reden van zijn vertrek. De studente diende ook aandachtig te blijven voor de niet-verbale communicatie, hetgeen tussen de regels door uit het gesprek begrepen kon worden, zonder dat dit letterlijk verwoord wordt.

[4.5.2] Wat de specifieke woordkeuze betreft:

De studente geeft zelf toe in haar verzoekschrift dat ze de medewerker tijdens het exitgesprek heeft aangesproken of naar hem gerefereerd heeft als 'kandidaat'. Op de hoorzitting gaf de studente bijkomend toe dat ze de medewerker op het eind van het gesprek heeft "bedankt voor de uitnodiging", terwijl het gesprek gezien de aard ervan had plaatsgevonden op uitnodiging van HR en niet andersom.

De studente tracht deze fout te minimaliseren omdat er slechts 1x sprake zou zijn geweest van een verkeerde woordkeuze (in werkelijkheid gebeurde dit minstens 2x). De verkeerde woordkeuze is echter niet zo onschuldig als de studente wil laten uitschijnen. Immers, op die manier schiet de studente in haar gesprek immers mogelijk 2 hoofddoelstellingen voorbij, nl. de deur op een kier laten voor een eventuele terugkeer van de betrokken werknemer en gepast afscheid nemen van de medewerker die 10 jaar vast in dienst was van het bedrijf en de gebruikte woordkeuze als een gebrek aan erkenning en waardering zou kunnen zijn en bijgevolg als bijzonder pijnlijk zou kunnen ervaren.

[4.5.3.] Wat betreft de andere categorieën:

De studente stelt dat ze voor de andere categorieën wel telkens minstens 10/20 zou hebben gescoord.

Dit stemt echter niet overeen met de beoordeling zoals die door de docent(en) gebeurd is.

Er zijn duidelijk ook nog andere tekorten o.a. wat betreft de kwaliteit van de vraagstelling.

Bovendien heeft het missen van de informatie (zie hierboven onder 4.4.1.) gemaakt dat de studente geen correcte analyse heeft kunnen maken van de werkpunten voor het HR-beleid en laat dat nu net de 1^e hoofddoelstelling van het exitgesprek zijn.

[4.6.] Omtrent de grief van de studente betreffende de nabespreking

De studente stelt dat er tijdens de nabespreking naast 2 vage positieve punten (start goed en is kordaat) een heel aantal negatieve punten aan bod zijn gekomen die onmiddellijk na het examen niet vermeld werden, zoals: niet goed luisteren, niet goed samenvatten, gesloten vragen, vaak stilgevallen en de docente mevrouw [V.E.] tijdens dit gesprek vaak zou zijn tussengekomen.

De opleiding legt uit dat ze de studente er na het examen onmiddellijk op gewezen heeft dat de analyse die ze gemaakt had niet juist had en waar ze hints had laten liggen. De opleiding achtte het opportuun om deze feedback onmiddellijk te geven omdat het gesprek toen nog vers in het geheugen zat.

Het examen zelf is echter een beoordelings- en geen feedback-moment, zodat het niet onlogisch is dat bij de eigenlijke nabespreking de feedback meer uitgebreid aan bod komt en er ook andere ‘negatieve punten’ ter sprake worden gebracht.

De perceptie die de studente na afloop van het examen had volstaat niet om de gegeven feedback in vraag te kunnen stellen.

[4.7.] Besluit

De Interne Beroepsinstantie is van oordeel dat de examenbeslissing op een redelijke, zorgvuldige, evenwichtige en gemotiveerde wijze is tot stand gekomen op basis van de vooraf aan alle studenten medegedeelde beoordelingscriteria (noteer: ieder gesprek heeft zijn eigen functionaliteiten en dus een andere beoordelingsschaal).

De studente kan niet slagen voor het opleidingsonderdeel omdat ze niet heeft aangetoond de vereiste vaardigheden en competenties in een voldoende mate te beheersen om haar toe te laten de doelstellingen van het gesprek, in dit geval een exitgesprek, te bereiken.

OM AL DEZE REDENEN:

- Na het advies van de Ombuds en de Jurist te hebben gehoord
- Verklaart de Interne Beroepsinstantie het beroep ontvankelijk;
- Verklaart de Interne Beroepsinstantie het beroep echter ongegrond.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin enig bezwaar.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Alvorens in te gaan op de middelen, wijst de Raad erop dat inzake de kern van het geschil (enkel) het examen en de beoordeling ervan door de interne beroepsinstantie voorligt, en dat de wijze waarop de nabespreking is verlopen – per definitie ná het examen – op dat examen geen invloed meer kan hebben. Dat er bij een nabespreking andere klemtonen worden gelegd met het oog op het geven van feedback, doet geen afbreuk aan het beginsel dat aan de hand van een nabespreking geen gebreken in het examen kunnen worden aangetoond.

De Raad gaat op de nabespreking dan ook niet verder in.

Eerste middel

Verzoekende partij steunt een eerste middel op de openbaarheidsregels en de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster doet vooreerst gelden dat de deelscore van 5/10 voor het onderdeel ‘casus’ zoals het in de puntenverdeling van de bestreden beslissing is vermeld, niet werd meegedeeld. Zij stelt dat zij enkel de mededeling kreeg dat zij daarvoor was geslaagd.

Daarnaast werpt verzoekster inzake de deelscore voor ‘permanente evaluatie’ op dat zij niet tweemaal ziek was, doch slechts éénmaal en dat zij daarvoor een medisch attest heeft bezorgd.

In haar antwoordnota stipt verwerende partij vooreerst aan dat verzoekster zich in haar intern beroep heeft beperkt tot de beoordeling van de mondelinge proef, en dat zij over de deelcijfers voor de casus of de permanente evaluatie geen grieven heeft doen gelden. Om die reden acht verwerende partij deze kritiek thans onontvankelijk.

Alleszins is het middel volgens verwerende partij ongegrond en zelfs niet dienend. Enerzijds immers, geeft verzoekster zelf aan dat zij hoe dan ook de casus niet wenste te hernemen, anderzijds heeft de docente voor de permanente evaluatie verklaard dat geen medisch attest werd bezorgd en dat op de vraag ter zake d.d. 20 november 2019 geen antwoord is gekomen. De ECTS-fiche voorziet in dat geval in een aftrek van twee punten. Overigens, zo besluit verwerende partij, telt de permanente evaluatie voor slechts 20% mee en zou verzoekster ook zonder aftrek van de punten niet geslaagd zijn.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster op dit middel niet meer in.

Beoordeling

De Raad acht het zinvol verzoekster erop te wijzen dat het doel van een beroepsmogelijkheid bij de Raad er niet in is gelegen dat uitspraak wordt gedaan over alle punten waarover tussen partijen een feitelijke onenigheid bestaat. Het beroep bij de Raad heeft enkel tot doel dié grieven te beoordelen die een invloed kunnen hebben op de regelmatigheid van de bestreden beslissing(en), en dus tot de vernietiging ervan kunnen leiden.

In dat opzicht beschouwt de Raad niet als ‘middel’ – alleszins niet als middel waarbij verzoekster blijk geeft van het rechtens vereiste belang, omdat uit de bespreking ervan niet de vernietiging van de bestreden beslissing kan volgen – de grief dat verzoekster wél heeft gereageerd op haar score van 5/10 voor de casus. Verzoekster stelt in haar beroep immers uitdrukkelijk dat haar de kans werd geboden om dit onderdeel te herdoen en dat zij daarvan heeft afgezien omdat zij geslaagd was.

Inzake de deelscore voor de ‘casus’ spreekt verzoekster niet tegen wat in de bestreden beslissing wordt gesteld, met name dat zij niet heeft gereageerd op de vraag die de docent op 25 augustus 2020 heeft gesteld omtrent het desgewenst hernemen van dit onderdeel.

Aangezien het een deelcijfer uit de eerste examenperiode betreft, had verzoekster hoe dan ook alle mogelijkheid om zich daaromtrent te bevragen. Dat zij zulks niet heeft gedaan, kan zij thans in het licht van de openbaarheid van bestuur niet aan verwerende partij verwijten.

Wat het onderdeel ‘permanente evaluatie’ betreft, heeft verzoekster in de antwoordnota het standpunt van verwerende partij kunnen lezen dat er geen antwoord werd ontvangen op de vraag om een medisch attest in te dienen.

De Raad kan enkel vaststellen dat verzoekster dit in de wederantwoordnota niet verder betwist, en dat – voor zover dit niet als een berusting kan worden beschouwd – verzoekster ook niet aan de op haar rustende bewijslast tegemoet komt om dan minstens kopie voor te leggen van de e-mail waarmee zij beweerdelijk een medisch attest heeft overgemaakt.

Het middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op een schending van de materiële motiveringsplicht en het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet uiteen dat zij niet akkoord kan gaan met de beoordeling, en dat zij op een oneerlijke manier is beoordeeld. Het gegeven dat verzoekster haar visie op het verloop van de presentatie bij het intern beroep niet kon aantonen, verklaart zij door het mondelinge aspect van het examen. Verder stelt verzoekster:

“Dit geldt ook voor de beoordeling van [H.L.] en [K.V.E.]. We spreken hier ook niet van objectiviteit. Al wat beschreven staat als beoordeling is geen feit, want ze kunnen ook

niet aantonen hoe het mondeling herexamen effectief verlopen is en of ik al dan niet over de nodige competenties beschik. Ik kan ook eender wat schrijven als beoordeling en dit voorleggen alsof het een feit is, bij manier van spreken.”

Met betrekking tot mevrouw K.V.E. zet verzoekster uiteen dat zij geen titularis was, maar ook les gaf, tijdens de lessen mee beoordeelde en een rol speelde tijdens de examens en de beoordeling ervan. Bovendien, zo stelt verzoekster, was mevrouw K.V.E. ook aanwezig bij de nabespreking, terwijl zij daar enkel mevrouw H.L. verwachtte. Dat was voor verzoekster de derde maal dat mevrouw K.V.E. het woord voerde in de plaats van mevrouw H.L., terwijl zij geen titularis is – voor verzoekster is dat heel verdacht en zij ziet haar twijfels gevoed doordat mevrouw K.V.E. haar niet voor het eerst oneerlijk beoordeelt.

Dat verzoekster tegen die voorgaande beoordelingen geen beroep heeft ingesteld, bewijst voor haar niet dat zij daarmee akkoord is gegaan. Wat dat betreft, verklaart verzoekster:

“Er zijn heel wat andere redenen waarmee er rekening dient gehouden te worden. Toen ik de resultaten kreeg van het examen ‘Strategisch HRM’, heb ik onmiddellijk een nabespreking gepland met [K.V.E.]. Toen heb ik haar duidelijk uitgelegd wat mij niet aanstond (zie mijn eerste aangetekende brief). Op school werd er altijd aangeraden om eerst het herexamen te maken en dan pas in beroep te gaan als je daar niet mee akkoord ging. Dit wordt ook vermeld wanneer het examenresultaat gemaakt wordt. Vandaar [dat] ik besloten heb om deel te nemen aan het herexamen ‘Strategisch HRM’. Toen ik [het] resultaat kreeg van 9/20, wou ik onmiddellijk beroep aantekenen, maar de reden waarom ik dit niet heb kunnen doen, is omdat ik op reis was in het buitenland, want de resultaten worden pas bekend op 7 of 9 september, met andere woorden in de vakantieperiode. Vandaar dat ik het getolereerd heb. Het vak ‘Strategisch HRM’ en ‘Aan de slag met HR-thema’s’ zijn hetzelfde. Als men dit wil nakijken dient [men] gewoon de cursussen naast elkaar te leggen of aan de medestudenten te vragen.”

Vervolgens betwist verzoekster wat in de bestreden beslissing is uiteengezet omtrent de toelichting bij het organogram in het examen ‘Strategisch HRM’.

Ten slotte stelt verzoekster dat er ten aanzien van docente K.V.E. wel klachten zijn geweest van andere studenten; daaruit leidt verzoekster af dat geen aandacht wordt besteed aan de uitspraken en rechten van studenten. Zij beklaagt zich erover dat evenmin aandacht werd geschonken aan de getuigenissen die volgens verzoekster konden worden bekomen. Verzoekster zet ter zake nog uiteen dat er studenten waren die een beroep wilden instellen omwille van de oneerlijke behandeling door docente K.V.E., maar dat uiteindelijk toch niet hebben gedaan omdat zij het vermoeden hadden dat docenten toch altijd gelijk krijgen.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij de argumenten van verzoekster, en zij antwoordt als volgt:

“De mondelinge proef bestond uit een rollenspel waarbij de studente vanuit haar rol als HR-verantwoordelijke een exit-gesprek diende te voeren met een medewerker, die de firma zou verlaten na bijna 10 jaar voor deze firma gewerkt te hebben. De rol van medewerker werd gespeeld door mevrouw [K.V.E.], [wier] objectiviteit in vraag gesteld wordt door de studente.

Tijdens de mondelinge proef heeft de docent de nodige aantekeningen gemaakt over het verloop van het exit-gesprek. Deze aantekeningen werden na afloop van het gesprek ook uitgetypt in het observatiedocument.

Het is niet omdat de studente in vorig en huidig academiejaar voor 2 andere opleidingsonderdelen, waarvan mevrouw [K.V.E.] titularis was, niet slaagde, dat hierdoor zomaar de objectiviteit van de betrokken docente in twijfel zou kunnen worden getrokken.

De Interne Beroepsinstantie heeft terecht onderstreept dat er dient uitgegaan te worden van een *vermoeden van objectiviteit en deskundigheid* in hoofde van de docent-examinator.

Dit vermoeden is weliswaar weerlegbaar, maar een student zal daartoe overtuigende argumenten moeten aanvoeren.

Welnu, die overtuigende argumenten om het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid te weerleggen zijn er niet.

Zo werd door de Interne Beroepsinstantie vooreerst vastgesteld dat niet mevrouw [V.E.] titularis is van het opleidingsonderdeel ‘Gespreksvormen door- en uitstroom’, maar wel mevrouw [H.L.].

Mevrouw [V.E.] speelde tijdens het examen de rol van medewerker, hetgeen haar aanwezigheid tijdens de mondelinge proef en op de nabespreking verklaart.

Het feit dat 2 docenten aanwezig zijn tijdens een mondelinge proef kan de objectiviteit van de beoordeling alleen maar verhogen.

Specifiek wat mevrouw [V.E.] betreft heeft de Interne Beroepsinstantie samen met de opleiding vastgesteld dat deze al meerdere jaren docent is binnen de opleiding en ook de afstudeerrichting personeelswerk coördineert.

De studente heeft nooit eerder dan na kennisname van het onvoldoende resultaat dat ze voor de mondelinge proef in de derde examenperiode behaalde, melding gemaakt van de problemen die ze naar eigen zeggen met deze docent zou hebben. Indien de studente werkelijk ‘gevisieerd’ zou zijn door deze docente en het mondeling examen dat ze vorig jaar bij deze docente heeft afgelegd voor het opleidingsonderdeel ‘Strategisch HRM’ werkelijk zou zijn verlopen zoals de studente dit in haar intern beroepsverzoekschrift beschreef, kan niet worden ingezien waarom zij hier niet eerder melding van heeft gemaakt, naar het opleidingshoofd, de studiegebieddirecteur of in alle anonimiteit en discretie naar de ombuds toe.

In haar extern beroepsverzoekschrift stelt de studente dat het feit dat ze niet eerder in beroep zou zijn gegaan niet zou bewijzen dat ze akkoord was met het behaalde resultaat. Dat kan uiteraard wel zo zijn, maar zegt niets over het gebrek aan objectiviteit dat thans aan de docent verweten wordt. Met haar bewering dat de hogeschool studenten steeds zou aanraden om eerst het herexamen te maken en pas dan in beroep te gaan wanneer

men daar niet akkoord mee zou gaan en dat dit ook zo vermeld zou worden bij de bekendmaking van de resultaten, doet de studente de waarheid geweld aan.

Bij de bekendmaking van de resultaten worden ook de beroepsmodaliteiten kort herinnerd. De vermelding waarop de Studente lijkt te alluderen luidt hierbij als volgt:

“Odisee raadt studenten aan om nabespreking van een resultaat te hebben vooraleer daartegen beroep aan te tekenen.”

Dit is dus zeker niet hetzelfde als stellen dat aan studenten zou worden aangeraden om eerst het herexamen te maken en pas dan in beroep te gaan. Bovendien legt de studente niet uit waarom zij vorig jaar geen melding heeft gemaakt van de problemen die ze naar eigen zeggen met de betrokken docent zou hebben.

De studente kan evenmin gevolgd worden waar ze in haar intern beroepsverzoekschrift nog schreef dat de inhoud van het opleidingsonderdeel ‘Strategisch HRM’, waarvoor ze een tekort behaald had dat door haar getolereerd werd, identiek zou zijn aan het opleidingsonderdeel ‘Aan de slag met HRM-thema’s’ waarvoor ze wel slaagde en zelfs een 15/20 behaalde. Indien de inhoud volledig identiek was dan zouden er geen 2 opleidingsonderdelen bestaan. Binnen het opleidingsonderdeel ‘Strategisch HRM’ komen de verschillende HR processen zoals selectie, recrutering, loonbeleid, ... aan bod terwijl het opleidingsonderdeel ‘Aan de slag met HR-thema’s’ de focus legt op bijv. coaching en begeleiding bij stress en burn-out.

De docente, [K.V.E.], herinnerde zich op de hoorzitting van de Interne Beroepsinstantie uiteraard niet meer ieder detail van het examen van vorig jaar maar wel nog dat de studente toen ze gevraagd werd een organigram te tekenen van het bedrijf het organigram getekend zou hebben van haar stageplaats en niet van het bedrijf uit de casus die haar gegeven werd. Een organigram is uiteraard niet voor ieder bedrijf hetzelfde, zodat de opmerking van de studente in haar intern beroepsverzoekschrift dat haar organigram fout was, terwijl ze hetzelfde organigram tekende als dat van haar stageplaats geen steek houdt.

Er was dan ook geen enkele reden voor de Interne Beroepsinstantie om twee andere studenten, die samen met de studente aanwezig geweest zouden zijn tijdens het examen van ‘Strategisch HRM’ vorig jaar als getuigen te horen in het kader van een intern beroep dat de studente dit jaar heeft ingesteld tegen het resultaat dat ze behaalde voor een ander opleidingsonderdeel ‘Gespreksvormen door-en uitstroom’.

De opleiding heeft op de hoorzitting van de Interne Beroepsinstantie ook aangegeven nooit klachten van andere studenten ontvangen te hebben, die zouden wijzen in de richting van een ongelijke of oneerlijke behandeling door deze docente, wel integendeel de evaluaties die deze docente in het verleden kreeg (de zgn. BOLA’s) waren positief.

De studente verwees in haar intern beroepsverzoekschrift verder nog naar het tekort dat ze dit jaar behaalde voor het schriftelijk examen dat ze heeft afgelegd voor het opleidingsonderdeel ‘Sociaal overleg en conflicthantering’. De studente heeft dit tekort getolereerd en is dus akkoord gegaan met de beoordeling. In het verzoekschrift wordt ook geen enkel argument aangehaald waarom deze beoordeling niet correct zou geweest zijn.

De bewering van de studente in haar intern beroepsverzoekschrift dat ze zelf vond dat de mondelinge proef voor het opleidingsonderdeel ‘Gespreksvormen door- en uitstroom’ over het algemeen goed was verlopen (zie ook verder) volstaat evenmin om het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid te weerleggen.

Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de Interne Beroepsinstantie geen enkele reden zag om te twijfelen aan de objectiviteit en deskundigheid in hoofde van de

betrokken docent(en), laat staan dat er een aanleiding zou zijn om de mondelinge proef door een andere docent te laten beoordelen of de studente een derde examenkans te geven.

Een beoordeling die mogelijk als streng ervaren wordt is daarom nog niet kennelijk onredelijk. De beoordeling werd ook gemotiveerd door de betrokken docent(en).

De door de studente gegeven argumenten kunnen niet overtuigen.

De studente beweert in haar extern beroepsverzoekschrift dat er ook klachten van andere studenten zouden geweest zijn en dat een aantal studenten in beroep zou zijn willen gaan om hun examenresultaat aan te vechten, maar maakt deze beweringen niet hard.

Bovendien moet ook de studente zelf toegeven dat deze studenten uiteindelijk geen beroep hebben ingesteld, naar zeggen van de studente “omdat ze dachten dat de docenten toch gelijk zouden krijgen” en ze hun resultaat dan maar getolereerd zouden hebben.

Dergelijke ongefundeerde beweringen volstaan evenmin om de objectiviteit in vraag te stellen. Er is geen bewijs van enige andere formele klacht (noch in de vorm van een melding bij opleidingshoofd, studiegebieddirecteur of ombuds, noch in de vorm van een beroep).

Het feit dat men niet slaagt voor een bepaald opleidingsonderdeel, kan niet volstaan om de objectiviteit van de examinerator in vraag te stellen, als daartoe geen andere overtuigende argumenten worden aangebracht.

In dat verband dient te worden herhaald en onderstreept dat *in casu* de beoordeling niet door de docente [K.V.E.] gebeurd is, maar wel door docente [H.L.]”

In haar antwoordnota handhaaft verzoekster haar standpunten.

Beoordeling

Verzoekster vertrekt inzake een aantal aspecten van het middel vanuit een verkeerde veronderstelling.

Ten eerste bedraagt de termijn om tegen een examenbeslissing een intern beroep in te stellen overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs zeven kalenderdagen, te rekenen vanaf de dag van deze van de proclamatie. Het gaat om een vervaltermijn, die behoudens aangetoonde overmacht niet kan worden verlengd. Indien verzoekster grieven had ten aanzien van de wijze waarop zij voor opleidingsonderdelen in voorgaande examenzittijden werd beoordeeld, dan had zij zich daartegen moeten voorzien met een intern beroep. Wanneer dat intern beroep niet (op regelmatige wijze) wordt uitgeput, kan de Raad nadien ook niet op ontvankelijke wijze worden gevat om over geschilpunten ter zake alsnog uitspraak te doen.

Wat verzoekster over voorgaande examenkansen aanvoert, meer bepaald wat ‘Strategisch HRM’ betreft, kan bijgevolg niet bij dit beroep worden betrokken, ook niet wat de discussie omtrent het te tekenen organogram betreft.

Ten tweede is het vaste rechtspraak van de Raad dat de proclamatie van examenresultaten niet iets is wat de student plotseling overkomt; integendeel gaat het om een te verwachten beslissing, waarvan zo niet de exacte datum dan toch minstens de periode van bekendmaking op voorhand bekend en aangekondigd is. Het staat aan de student om waakzaam te zijn; een afwezigheid wegens vakantie overtuigt niet om een gebrek aan intern beroep te verklaren, en evenmin is het een verschoning om nu nog grieven met betrekking tot dat examen aan te voeren. Door tegen het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Strategisch HRM’ geen beroep in te stellen – ongeacht de mogelijkheid om voor het tekort een tolerantiekrediet in te zetten – heeft verzoekster in die beoordeling berust.

Ten derde wil de Raad aanstippen dat de bewijslast in beginsel ligt bij de partij die een bewering aanvoert. Zelfs indien de Raad op een voor het huidig beroep relevante wijze nog uitspraak zou kunnen doen over bijvoorbeeld de overeenstemming tussen de leerinhoud van enerzijds ‘Strategische HRM’ en anderzijds ‘Aan de slag met HR-thema’s’, dan had het in de eerste plaats op de weg van verzoekster gelegen om daaromtrent de nodige stukken voor te leggen. Het is niet de taak van de Raad – zoals verzoekster suggereert – om zelf cursussen te vergelijken of medestudenten te bevragen.

Wat ten slotte de plicht tot een objectieve en onbevooroordeelde beoordeling betreft, heeft de Raad reeds meermaals overwogen, en overweegt hij ook hier, dat wordt uitgegaan van een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit van de beoordelaren van een hogeronderwijsinstelling.

Het staat aan de verzoekende partij die dat vermoeden in twijfel trekt, om ter zake voldoende feitelijke en verifieerbare gegevens voor te leggen. Loutere beweringen volstaan in dat opzicht niet. Uit wat verzoekster te dezen aanvoert, blijkt naar oordeel van de Raad geen bewijs, zelfs geen begin van bewijs, van het beweerde gebrek aan objectiviteit.

Wat de klachten van andere studenten betreft, kan de Raad in het licht van het gemis aan enig (intern) beroep door die studenten bezwaarlijk aannemen dat er grieven ten aanzien van

mevrouw K.V.E. werden geformuleerd, laat staan dat die grieven overtuigend zouden overkomen.

Het tweede middel is, voor zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

In haar verzoekschrift zet verzoekster het volgende uiteen (de Raad citeert andermaal letterlijk):

“De resultaat is zeker niet evenredig met de prestatie dat ik heb uitgevoerd tijdens het herexamen ‘Gespreksvormen door- en uitstroom’. Ze spreekt teven van een ‘inschatting’ terwijl dit geen inschatting is, maar een feit. Ze spreekt teven geen geldig reden voorgelegd die dit bewijzen. Er is sprake van ongegrondheid. Ik zet me niet in de plaats van de opleiding, er is een schending van de regels wat betreft de beoordeling op het herexamen ‘Gespreksvormen door- en uitstroom’. Wat [H.L.] en [K.V.E.] niet met feiten aantonen.

Wat betreft het gebruik van de beoordelingsschaal, heb ik de juiste beoordelingsschaal gebruikt, namelijk dat van het ‘Exitgesprek’. Dus er is geen sprake van een ‘poging’ om de interne beroepscommissie te overtuigen, zoals [H.L.] aangeeft. Het feit dat ze schrijft dat ik een onjuiste beoordelingsschaal heb gebruikt, bewijst dat ze de beoordelingsschalen niet kent. Hier is het duidelijk dat ze ofwel de beoordelingsschaal niet gebruikt heeft tijdens het beoordelen van mijn herexamen ‘Gespreksvormen voor door- en uitstroom’, of heeft ze een verkeerd beoordelingsschaal gebruikt bij het beoordelen van mijn herexamen. Hier is het duidelijk aan te tonen dat mijn herexamen oneerlijk en onjuist beoordeeld is geweest. Met andere woorden [H.L.] geeft het zelf toe in haar motivatie hierboven. Het beoordelingsschaal van het ‘exitgesprek’ dat ik gebruik heb, vindt u in bijlage.

Ook al zou ik een cijfer gekregen hebben dat tolereerbaar is, zou ik het examenbeslissing onredelijke en onjuist vinden, omdat het effectief oneerlijk beoordeeld is geweest. Misschien zou ik niet in beroep zijn geweest, omdat ik dan toch mijn diploma ging krijgen en omdat ik niet al mijn geld, tijd en energie zou verspillen voor een zaak waarin ik misschien toch geen gelijk zou krijgen. Dit geef ik eerlijk toe.”

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota wat de beoordelingsschaal betreft, dat de citaten die verzoekster in haar intern beroepsschrift heeft opgenomen niet overeenstemmen met de beoordelingsschaal ‘exit-gesprek’ zoals ze die thans bij haar beroep

voegt. Verzoekster heeft in het raam van haar intern beroep wel degelijk gebruik gemaakt van de verkeerde beoordelingsschaal, nl. deze van het functioneringsgesprek in plaats van deze van het exitgesprek. Het is, zo stelt verwerende partij, dus niet de docente die de beoordelingsschalen niet kent, maar veeleer verzoekster.

Dat verzoekster wellicht ook andere onderwijskundige inzichten heeft dan de docenten die haar moesten beoordelen, kan er voor verwerende partij niet toe leiden dat verzoeksters inzichten waardevoller zouden zijn dan deze van het studiecontract, noch dat de bestreden beslissing onredelijk of onjuist zou zijn.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de beoordelingstabel die verzoekster in haar intern beroep heeft weergegeven, deze is van het functioneringsgesprek – wat onder meer blijkt uit de titel van de categorie ‘Kenmerken: functioneringsgesprek’, waar deze titel ‘Kenmerken exitgesprek’ luidt in het stuk dat samen met het verzoekschrift bij de Raad is neergelegd.

De stelling van verzoekster die van het tegendeel uitgaat, mist feitelijke grondslag.

Voor het overige ziet de Raad weinig tot geen verschil in de beoordelingscriteria die per titel aan bod komen; verzoekster maakt ook niet duidelijk hoe het hanteren van de beoordelingsschaal voor het functioneringsgesprek – *quod non* – tot een andere beoordeling zou hebben geleid.

Het middel wordt verworpen.

Vierde middel

In een vierde middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster is van oordeel dat het examen oneerlijk werd beoordeeld. Zij stelt dat haar computer een paar seconden “is blijven hangen”, waardoor zij niet vijfmaal doch slechts tweemaal heeft gehoord dat ‘Pascal’ niet overeenkwam met ‘Laurens’. Dit was voor verzoekster een plotse gebeurtenis, die zij daarom niet onmiddellijk heeft meegedeeld. Bovendien, zo betoogt verzoekster, heeft zij tweemaal aan mevrouw K.V.E. gevraagd om te herhalen, wat zij niet heeft gedaan.

Verzoekster stelt verder:

“Ik kon maar ingaan op [de] verkregen informatie. Er werd hier ook geen aandacht aan gegeven toen ik het vermeld heb [in] mijn [eerste] aangetekende brief. Dit is [] zeer belangrijke informatie, die heel verdacht is.”

Over het feitelijk verloop van het Teams-gesprek zet verzoekster verder nog het volgende uiteen (de Raad citeert letterlijk):

“Verder heb ik 2x gevraagd wat betreft de relatie tussen Pascal en Laurens, maar ik kreeg 2 keer dezelfde antwoord, namelijk ‘het is niet belangrijk’. Op een gegeven moment zal je het ook niet blijven herhalen. Daarbij kreeg ik geen enkel hint dat de relatie tussen beiden niet goed ging en dat dit een mede-oorzaak is van zijn vertrek. Via zijn formulier dat hij ingevuld heeft zie je duidelijk dat het ‘niet belangrijk’ is. Daarnaast zie je nergens dat dit een mede-oorzaak is van zijn vertrek.

In verband met de verkeerde woordkeuze, namelijk ‘kandidaat’ in plaats van ‘medewerker’ heb ik het zelf toegegeven. Het feit dat ik me vergist heb op het einde, namelijk ‘danku voor jou uitnodiging’, was niet bedoelt en is wist zelf ook wel dat ik Pascal heb uitgenodigd en niet omgekeerd. Maar als [H.L.] dit wilt bijbetrekken als een ‘enorm’ verkeerd woord, komt dit nog steeds niet overeen met de toetsingsschaal van dat vak.

Ik blijf herhalen dat het herexamen oneerlijk is beoordeelt geweest, anders zou ik geen beroep tekenen. Ik zal niet mijn geld, tijd en energie niet verspillen voor plezier of omdat ik een ‘babbeltje’ wil slaan.”

In haar antwoordnota stipt verwerende partij vooreerst aan dat de docenten hebben toegelicht dat de technische problemen die verzoekster aanhaalt wellicht tot een gedeeltelijke of volledige herneming van het gesprek zouden hebben geleid, mocht verzoekster dit tijdens of onmiddellijk na het examen hebben gemeld. Dat heeft zij evenwel niet gedaan, en bovendien heeft de interne beroepsinstantie vastgesteld dat verzoekster naar eigen zeggen de informatie in elk geval toch tweemaal heeft gehoord, wat haar moet hebben toegelaten daar dieper op in te gaan.

Ten gronde wat de beoordeling betreft, benadrukt verwerende partij dat het niet is omdat een medewerker tijdens een exitgesprek letterlijk zegt dat het contact met de collega/een leidinggevende niet belangrijk zou zijn en dit misschien ook zo heeft aangegeven op het exit-formulier, dat dit ook overeenstemt met de ware reden van zijn vertrek. Verzoekster diende met name ook aandachtig te blijven voor de non-verbale communicatie, hetgeen tussen de regels door uit het gesprek begrepen kon worden, zonder dat dit letterlijk verwoord werd. Verzoekster heeft naar oordeel van verwerende partij met deze non-verbale communicatie onvoldoende rekening gehouden, een misvatting die tot in het verzoekschrift voor de Raad wordt volgehouden.

Dat verzoekster geen enkele hint zou hebben gekregen dat het feit dat de relatie niet goed zat mee oorzaak was van de beslissing van de betrokken werknemer om de firma te verlaten, wordt volgens verwerende partij niet alleen tegengesproken door de docenten, maar blijkt ook het examenscenario en exit-formulier dat de studenten ruim voorafgaand aan de mondelinge proef kregen. Verzoekster had daar, zo stelt verwerende partij nog, dieper op in moeten spelen: er is immers een verschil tussen wat een medewerker die na 10 jaar het bedrijf verlaat zegt en wat hij écht denkt en voelt.

Wat de verkeerde woordkeuze betreft (aanspreken met of refereren aan als ‘kandidaat’, en danken voor de uitnodiging), herinnert verwerende partij eraan dat verzoekster dit zelf toegeeft, al tracht zij dit thans te minimaliseren door te stellen dat er slechts eenmaal een verkeerde woordkeuze is gebruikt.

Bovendien, zo stelt verwerende partij, is deze verkeerde woordkeuze door de interne beroepsinstantie niet zo onschuldig aangemerkt. Immers, op die manier schiet verzoekster in haar gesprek mogelijk twee hoofddoelstellingen voorbij, namelijk (i) de deur op een kier laten voor een eventuele terugkeer van de betrokken werknemer en (ii) gepast afscheid nemen van de medewerker die 10 jaar vast in dienst was van het bedrijf en de gebruikte woordkeuze als een gebrek aan erkenning en waardering zou kunnen zien en bijgevolg als bijzonder pijnlijk zou kunnen ervaren.

Beoordeling

De Raad kan er alle begrip voor opbrengen dat alternatieve examenvormen die ten gevolge van Covid-19 moesten worden uitgewerkt, niet ideaal zijn en onderhevig kunnen zijn aan de beperkingen en gevoeligheden, eigen aan technologie.

Uit wat voorligt moet evenwel worden afgeleid dat verzoekster *in casu* de door haar bedoelde informatie toch tweemaal heeft begrepen, in het licht waarvan de verwachting niet onredelijk is dat verzoekster daarmee aan de slag kon.

Voor het overige is de Raad van oordeel dat het standpunt van verwerende partij kan worden bijgevalen, met name dat het niet enkel mogelijk, maar precies ook eigen aan de opdracht was om ook in de schriftelijke stukken en de non-verbale communicatie bijkomende relevante informatie voor de casus te vergaren.

De wijze waarop de verkeerde woordkeuze in rekening wordt gebracht is een element van de beoordeling waarvoor niet de Raad, maar de docenten/examinatoren en vervolgens de interne beroepsinstantie bevoegd zijn. In het raam van zijn marginaal toetsingsrecht kan de Raad enkel nagaan of de beoordeling in overeenstemming is met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat verzoekster het gebruik van het woord ‘kandidaat’ in het verzoekschrift op intern beroep heeft toegegeven, en dat zij de uitdrukking ‘bedankt voor de uitnodiging’ op de hoorzitting heeft erkend. In haar beroep bij de Raad spreekt verzoekster dit niet tegen.

De in de overwegingen van de bestreden beslissing weergegeven redenen waarom deze vergissingen als significant worden beschouwd, komen de Raad niet onredelijk over, en gelet op de talrijke andere opmerkingen die uit de bestreden beslissing als motieven voor het examencijfer naar voor komen, kan de Raad evenmin aannemen dat er een disproportioneel belang aan die vergissingen werd gehecht.

Het middel is niet gegrond.

Vijfde middel

In een vijfde middel beroept verzoekster zich op het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster vraagt aan de examencommissie om de beoordeling opnieuw te bekijken, aangezien zij door één tekort van 7,4/20 haar diploma niet kan krijgen.

Verzoekster verwijst ter zake naar de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement.

Verwerende partij antwoordt dat het middel nieuw is – want niet opgeworpen in het intern beroep – en dus onontvankelijk.

Ondergeschikt is verwerende partij van oordeel dat het middel alleszins ongegrond is, aangezien verzoekster geen blijk geeft van een bijzondere individuele omstandigheid. Zij wijst ook op de toleranties die verzoekster reeds heeft ingezet.

Beoordeling

Krachtens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

De vraag tot deliberatie – die verzoekster overigens terecht richt aan de examencommissie, nu de Raad ter zake niet bevoegd is om een beslissing ten gronde te nemen – had aan bod kunnen – en moeten – komen in de interne beroepsprocedure.

Verzoekster heeft ter zake evenwel geen middel opgeworpen.

Gelet op het hiervoor aangehaalde artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan het middel thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst worden opgeworpen.

Het middel is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.055 van 4 november 2020 in de zaak 2020/669

In zake: Petrina Baiye ENOW
 woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Tiensestraat 173

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij verzoekster de verdere inschrijving wordt geweigerd en van de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 6 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

In de academiejaren 2012-2013 en 2013-2014 is verzoekster ingeschreven in de opleiding ‘Vorbereidingsprogramma Master of Science in Management’. Voor het academiejaar 2014-2015 wordt haar de verdere inschrijving geweigerd in het raam van de studievoortgangsbewaking.

Op het einde van het academiejaar 2018-2019 wordt aan verzoekster, die ondertussen opnieuw is ingeschreven, als maatregel van studievoortgangsbewaking een bindende voorwaarde opgelegd.

Op het einde van het academiejaar 2019-2020 komt verzoekster niet aan die voorwaarden tegemoet. Samen met de proclamatie van de examenresultaten op 10 september 2020, wordt aan verzoekster meegedeeld dat de verdere inschrijving haar wordt geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Met een op 17 september 2020 gedateerd, maar slechts op 24 september 2020 (poststempel) ingediend verzoekschrift, stelt verzoekster tegen die examenbeslissing een intern beroep in.

Op 6 oktober 2020 verklaart de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School verzoeksters intern beroep onontvankelijk omdat het buiten de vervaltermijn is ingesteld.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Ambtshalve exceptie

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een verzoekschrift dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van nietigheid door de verzoekende partij of haar raadsman wordt ondertekend.

Het verzoekschrift dat bij de Raad is toegekomen, draagt geen handtekening.

Ambtshalve rijst derhalve de vraag of het beroep ontvankelijk is. Aan partijen is met een e-mail van 22 oktober 2020 gevraagd om hieromtrent standpunt in te nemen:

“Artikel II.294, §2 van de Code Hoger Onderwijs schrijft voor dat een beroep dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van onontvankelijkheid ondertekend moet zijn.

Het bij de Raad toegekomen verzoekschrift is niet ondertekend. Er rijzen bijgevolg vragen omtrent de ontvankelijkheid.

Aan partijen wordt gevraagd om hierover standpunt in te nemen, en dit standpunt aan de Raad en aan de wederpartij mee te delen per e-mail, uiterlijk op 26 oktober 2020 om 12u00.”

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 22 oktober 2020 deelt verwerende partij mee dat verzoeksters beroep bij gebrek aan handtekening onontvankelijk moet worden verklaard.

Verzoekster antwoordt eveneens in een e-mail van 22 oktober 2020; zij voegt bij dat bericht verschillende door haar ondertekende stukken.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

Daargelaten dat verzoekster met haar e-mail van 22 oktober 2020 een ondertekend exemplaar van haar overtuigingstukken heeft meegedeeld, en niet van haar verzoekschrift (althans niet

de versie die aan de Raad was gericht), moet worden opgemerkt dat het vormgebrek van gemis aan ondertekening niet meer kan worden rechtgezet door buiten de beroepstermijn bepaald in artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs alsnog een ondertekend exemplaar van het verzoekschrift neer te leggen.

Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.056 van 4 november 2020 in de zaak 2020/671

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 14 september 2020 waarbij verzoeker de verdere inschrijving voor de opleiding ‘Bachelor of science in de Politieke wetenschappen en de Sociologie’ wordt geweigerd en van de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 6 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Politieke wetenschappen en de Sociologie’.

Op het einde van het academiejaar 2018-2019 wordt aan verzoeker een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat verzoeker bij een volgende inschrijving voor 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

In het academiejaar 2019-2020 neemt verzoeker drie opleidingsonderdelen op in zijn curriculum, elk ten belope van zes studiepunten: ‘Multivariate data-analyse voor de sociale wetenschappen’, ‘Onderwijssociologie en onderwijsbeleid’ en ‘Sociaal-wetenschappelijke theorieën en stromingen’. Verzoeker behaalt in de eerste examenzitting een examencijfer van 13/20 voor het eerste opleidingsonderdeel, voor het tweede is hij in beide zittingen afwezig en voor het derde behaalt hij geen credit.

Verzoeker komt daardoor niet aan de opgelegde bindende voorwaarde tegemoet.

Bij de proclamatie van de examenresultaten op 10 september 2020 wordt aan verzoeker meegedeeld dat de verdere inschrijving voor de opleiding ‘Bachelor of science in de Politieke wetenschappen en de Sociologie’ wordt geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 14 september 2020 stelt verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in.

Op 6 oktober 2020 verklaart de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel verzoekers intern beroep onontvankelijk omdat het niet per aangetekend schrijven is ingesteld en omdat het niet door verzoeker is ondertekend.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende: “Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St.* Vl. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker gaat in zijn verzoekschrift niet in op de problematiek van de ontvankelijkheid van zijn intern beroep.

Verwerende partij werpt de exceptie op dat verzoekers beroep niet ontvankelijk is omdat het intern beroep niet op ontvankelijke wijze is uitgeput, met name omdat verzoeker heeft nagelaten het intern beroep aangetekend te verzenden en omdat verzoeker zijn intern beroep niet heeft ondertekend.

Zij werpt daarnaast ook op dat het beroep alleszins onontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat de interne beroepscommissie overeenkomstig artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement over volheid van bevoegdheid beschikt.

Ook in zijn wederantwoordnota gaat verzoeker op de ontvankelijkheid van zijn intern beroep niet in.

Met betrekking tot de exceptie van verwerende partij betoogt verzoeker wel het volgende:

“De verwerende partij [...] verklaart in [de] antwoordnota dat de studievoortgangsbepaling van 10.09.2020 niet meer het voorwerp kan uitmaken van een extern beroep, en het extern beroep in die zin onontvankelijk is. Maar in hun nota van het intern beroep staat er duidelijk dat een extern beroep wel mogelijk is. Na bespreking met de secretaris van de facultaire raad, werd er mij vervolgens nogmaals toegelicht dat een extern beroep mogelijk was. In die zin stelt de verwerende partij twee tegenstrijdige argumenten op.”

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidscontrole en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van verwerende partij luidt als volgt:

“§1. Tegen een studievoortgangsbepaling, waarvan de student of de persoon op wie de bepaling betrekking heeft, meent dat deze is aangetast door een schending van het recht, kan hij beroep aantekenen. Het beroep moet worden ingesteld binnen een vervalltermijn van zeven kalenderdagen. Bij beroepen tegen examenbeslissingen gaat deze vervalltermijn in op de dag na de elektronische mededeling van de examenresultaten overeenkomstig artikel 145. Bij de andere beroepen gaat deze vervalltermijn in op de dag na de kennisgeving van de bepaling.
Indien de inzage in de kopij later gepland is dan de vijf kalenderdagen zoals voorzien in artikel 114, §3, moet het beroep eveneens binnen de vervalltermijn ingesteld worden. De student vermeldt dit uitdrukkelijk in het verzoekschrift en dient binnen de zeven kalenderdagen na de vervalltermijn zijn klacht feitelijk te onderbouwen. Doet hij dit niet, dan wordt zijn beroep automatisch als onontvankelijk beschouwd, voor zover er geen andere grieven zijn en voor zover er nog geen feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren opgenomen was.
Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.
(...)”

De niet-ondertekening van een intern beroep moet derhalve door de voorzitter van de beroepscommissie worden gesanctioneerd met de onontvankelijkheid van dat beroep.

Daar de ondertekening een voorwaarde is die de decreetgever in artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zelf heeft ingeschreven als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad, kan een dergelijke voorwaarde niet als onwettig of onredelijk worden beschouwd – wat verzoeker ten andere ook niet beweert.

Verzoeker heeft nagelaten zijn intern beroep te ondertekenen. In het licht van artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 besliste de voorzitter van de beroepscommissie terecht tot de onontvankelijkheid ervan.

In zijn wederantwoordnota lijkt verzoeker een aantal zaken te verwarren.

De vraag of de initiële studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 voor de Raad kan worden aangevochten, is afhankelijk van de vraag of de interne beroepsinstantie van verwerende partij al dan niet met volheid van bevoegdheid handelt; in bevestigend geval – zoals te dezen het geval is – komt de bepaling van de beroepsinstantie in de plaats van de initiële bepaling, waardoor deze laatste uit de rechtsorde verdwijnt – met andere woorden: niet meer bestaat – en dus ook niet het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad.

Los daarvan staat de vraag of verzoeker zijn intern beroep tegen die initiële studievoortgangsbepaling wel op een ontvankelijke wijze heeft ingesteld. Dit is, zoals hierboven is gebleken, naar oordeel van de voorzitter van de beroepscommissie niet het geval. Zijn beslissing vermeldt – terecht – dat er beroep tegen ingesteld kan worden bij de Raad, aangezien het finaal aan de Raad toekomt om in geval van betwisting te oordelen of een intern beroep wel terecht onontvankelijk werd verklaard.

Alleszins is uit wat voorafgaat gebleken dat verzoeker zijn intern beroep, bij gebrek aan ondertekening, niet op ontvankelijke wijze heeft ingesteld. Die vaststelling leidt tot de onontvankelijkheid – en dus de verwerping – van het beroep bij de Raad.

Aangezien verzoeker het intern beroep niet op regelmatige wijze heeft uitgeput, is het beroep bij de Raad niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30

november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.057 van 4 november 2020 in de zaak 2020/676

In zake: Baldwin DE MAN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Koen Van Wynsberge
 kantoor houdend te 9860 Oosterzele
 Kwaadbeek 47A

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de faculteit Geneeskunde & Farmacie van de Vrije Universiteit Brussel van 8 september 2020 waarbij het beroep op grond van uitzonderlijke omstandigheden wegens laattijdigheid niet aan de examencommissie wordt voorgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota voorgelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of science in de Geneesmiddelenontwikkeling’.

Op het einde van dat academiejaar heeft verzoeker een credit behaald voor alle opleidingsonderdelen, met uitzondering van ‘Officinastage casuïstiek wetgeving en deontologie’, een opleidingsonderdeel dat dertig studiepunten vertegenwoordigt. Verzoeker behaalt in de tweede examenzitting een examencijfer van 7/20 en wordt door de examencommissie niet-geslaagd verklaard voor de opleiding.

Daar verzoeker in het academiejaar 2019-2020 bovendien niet voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten een credit behaalt, worden hem voor een volgende inschrijving bindende voorwaarden opgelegd, die ertoe strekken dat verzoeker bij een volgende inschrijving voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen, en dat verzoeker zich moet registreren en slagen voor elke opleidingsonderdeel waarvoor hij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een creditbewijs te behalen.

De proclamatie vindt plaats op 10 september 2020.

Voorafgaand daaraan, op 7 september 2020, dient verzoeker een verzoek ‘uitzonderlijke omstandigheden’ in, waarin hij op grond van artikel 88, §5 van het onderwijs- en examenreglement uiteenzet dat hij ten gevolge van Covid-19 op 16 maart 2020 is moeten terugkeren uit Slovenië, waardoor hij zijn thesisonderzoek in Ljubljana heeft moeten stopzetten en zijn thesisonderwerp heeft moeten wijzigen, met vervolgens beperkte toegang tot data. Daarnaast is verzoekers grootmoeder in april 2020 overleden. Omdat verzoeker nog moest studeren voor een ander opleidingsonderdeel – waarvoor hij uiteindelijk geen credit behaalde – diende hij zijn thesis uit te stellen naar de tweede zitting. Verzoeker zet uiteen dat hij pas na een e-mail van 2 september 2020 heeft opgemerkt dat uitzonderlijke omstandigheden ten gevolge van Covid-19 binnen vijf kalenderdagen voor de deliberatie moesten worden meegedeeld, en dat hij pas op 7 september 2020 heeft vernomen dat de deliberaties op 10 september 2020 zouden plaatsvinden.

Verzoeker vraagt dat niettemin nog rekening zou worden gehouden met de uitzonderlijke omstandigheden, die hij vervolgens uiteenzet.

Met een e-mail van 8 september 2020 wordt aan verzoeker meegedeeld dat de deadline voor het indienen van dit verzoek is verstreken.

Dat is de bestreden beslissing.

Op 15 september 2020 dient verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in.

Daar verzoeker op dat intern beroep op 12 oktober 2020 nog geen antwoord heeft ontvangen, dient hij die dag een beroep in bij de Raad, gericht tegen de beslissing van 8 september 2020.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota een exceptie van onontvankelijkheid op.

Zij stelt dat de interne beroepscommissie ondertussen op 23 september 2020 een beslissing heeft genomen in antwoord op verzoekers intern beroep – beslissing die blijkbaar op 20 oktober 2020 aan verzoeker is meegedeeld – zodat die beslissing de eindbeslissing is die in rechte moet worden aangevochten.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker kennis te hebben genomen van de rechtspraak omtrent de ontvankelijkheid van een beroep tegen de initiële studievoortgangsbepaling in dit geval, en zich naar de wijsheid van de Raad te gedragen.

Voor zover de Raad deze rechtspraak niet meer gestand zou doen, handhaaft verzoeker zijn grieven tegen de hier bestreden beslissing.

Beoordeling

De Raad stelt, alvorens in te gaan op de ontvankelijkheid van het beroep, niet voor het eerst vast dat er bij verwerende partij soms een zeer aanzienlijke tijd verstrijkt tussen enerzijds het nemen van een beslissing op intern beroep en anderzijds de kennisgeving ervan aan de student.

In casu blijkt door de interne beroepscommissie van de faculteit Geneeskunde en Farmacie een beslissing te zijn genomen op 23 september 2020, die evenwel pas een maand later – op 20 oktober 2020 – is ‘ondertekend’ en aan verzoeker is betekend.

Een dergelijke vertraging verstaat zich moeilijk met de korte doorlooptijd die de decreetgever voor geschillen inzake studievoortgangsbepalingen heeft gewenst, ook in de interne beroepsprocedure.

De verklaring die verwerende partij hiervoor geeft – met name dat zij tracht beslissingen binnen zo kort mogelijke termijnen op te stellen, wat niet steeds mogelijk blijkt – overtuigt niet.

Wat de Raad immers – nogmaals – wil signaleren, is dat het niet de termijn om tot een beslissing te komen is die vragen doet rijzen – in geval van complexe dossiers, of een veelheid aan gelijktijdig lopende intern beroepen kan de Raad zich daar iets bij voorstellen – maar wel de weken die verwerende partij, om vooralsnog geheel onduidelijke redenen, nodig heeft om een beslissing, eens genomen, van de nodige handtekeningen te voorzien en aan de student te betekenen.

De Raad maant verwerende partij aan om, met eerbied voor de rechten van de studenten, in de toekomst van een snellere betekening werk te maken.

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest. De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

Na het instellen van het beroep bij de Raad is op 20 oktober 2020 aan verzoeker kennisgegeven van de beslissing van de interne beroepscommissie die op 23 september 2020 werd genomen. Het huidig beroep is niet gericht tegen een beslissing die een eindoordeel inhoudt zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoeker dient in voorkomend geval een beroep in te stellen tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.058 van 4 november 2020 in de zaak 2020/679

In zake: Judith VANDEWEGE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Yannic De Win
kantoor houdend te 9000 Gent
Nieuwebosstraat 5

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 2 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beslissing waarbij verzoekster niet geslaagd wordt verklaard voor het schakelprogramma tot de ‘Master of science in de Handelswetenschappen’ en zij bijgevolg het masterdiploma voor die opleiding niet kan verwerven, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in het schakelprogramma tot de ‘Master of science in de Handelswetenschappen’.

Vanaf het academiejaar 2018-2019 combineert verzoekster het schakelprogramma met de masteropleiding.

Na het academiejaar 2019-2020 is verzoekster geslaagd voor alle opleidingsonderdelen van de masteropleiding, alsook voor alle opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma, met uitzondering van ‘Wiskunde voor bedrijfskundigen II’. Na zes examenkansen heeft verzoekster voor dat opleidingsonderdeel nog geen credit behaald.

Daar verzoekster voor ‘Wiskunde voor bedrijfskundigen II’ een examencijfer van 8/20 behaalt en het opleidingsonderdelen vier studiepunten vertegenwoordigt, heeft zij een tekort van acht gewogen studiepunten, wat meer is dan krachtens artikel 71, §2 van het onderwijs- en examenreglement kan worden getolereerd.

Samen met de proclamatie van de examenresultaten wordt aan verzoekster op 10 september 2020 meegedeeld dat zij niet geslaagd is voor het schakelprogramma, en dat zij niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor de masteropleiding.

Op 14 september 2020 stelt verzoekster tegen de beslissing met betrekking tot het schakelprogramma het volgende intern beroep in:

“Ter attentie van de examencommissie van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde aan de Universiteit Gent. Ik stuur deze brief in het kader van een aanvraag tot tolerantie (deliberatie) betreffende het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II (8/20).

In het middelbaar volgde ik Economie Moderne Talen met het minimale aan wiskunde (3u per week). Na het middelbaar ben ik gestart aan de Hogeschool Gent waar ik in 3 jaar tijd het diploma behaalde in KMO-management. Vervolgens zette ik mijn studies verder aan de Universiteit Gent door het Schakelprogramma Handelswetenschappen te volgen.

Voor de Master Finance en Risk Management ben ik volledig geslaagd. Voor het Schakelprogramma ben ik voor 1 vak niet geslaagd. Wiskunde is in de afgelopen 3 jaar een struikelblok geweest. Ik heb mijn achterstand in wiskunde proberen aan te pakken via hard werken en veel zelfstudie. Voor wiskunde I heb ik mijn resultaat kunnen

optrekken van 3/20 naar 14/20. Voor wiskunde II heeft het niet mogen zijn (finaal een 8/20).

Ik ben 25 jaar oud en ik studeer al reeds 6 jaar Hoger Onderwijs. Het is voor mij tijd om af te studeren als Master Finance and Risk Management. Gezien mijn leeftijd zou ik graag willen beroep doen op uw begrip om een tolerantie te bekomen op dit ene vak die me belemmert mijn einddiploma te verkrijgen. Steeds bereid tot bijkomende uitleg.”

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt dit beroep in zitting van 2 oktober 2020 en komt tot de volgende beslissing:

“(…)

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in de puntenlijsten van de studente.

De regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een opleiding zijn vastgelegd in artikel 71 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER).

Behalve in een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, schakel- of voorbereidingsprogramma, master-na-bacheloropleiding of de specifieke lerarenopleiding, waar inderdaad beperkte compensaties mogelijk zijn conform artikel 71 §2, slaagt een student enkel voor een opleiding als hij voor elk van de af te leggen opleidingsonderdelen een creditbewijs heeft behaald.

Artikel 71 §3 van het OER laat niettemin toe om een student die niet aan deze criteria voldoet toch geslaagd te verklaren. Een dusdanige beslissing is enkel mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

Deze bepaling vindt zijn grondslag in artikel II.229 al. 1 Codex Hoger Onderwijs, dat luidt als volgt:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”

Uit vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen (zie bijvoorbeeld R. Stvb. 28 maart 2018, nr. 4.239) blijkt dat om na te gaan of deze bepaling moet worden toegepast, volgende twee elementen moeten worden afgetoetst:

- Heeft de student – niettegenstaande het tekort – toch de globale opleidingsdoelstellingen behaald? Dit veronderstelt zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve toetsing.
- Zijn er bijzondere, persoonlijke (familiale omstandigheden) of studie-gerelateerde (het individueel afgelegde studietraject) omstandigheden die voor de betrokken student als uitzonderlijk kunnen worden gekwalificeerd en waarvan redelijkerwijze kan worden aangenomen dat ze ervoor hebben gezorgd dat de student minder goed heeft gepresteerd dan van hem/haar in normale omstandigheden kon worden verwacht?

De bewijslast ter zake berust bij de student, zoals blijkt uit de rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen:

“Gewis mag van de student worden verwacht dat hij, wanneer hij zich beroept op ‘bijzondere omstandigheden’ of voorhoudt spijs tekorten toch de doelstellingen van de opleiding globaal te hebben behaald, daarvoor concrete elementen voorlegt en de organen van de instelling niet opzadelt met een omvangrijk onderzoek naar alle mogelijke argumenten die tot een globale geslaagd-verklaring zouden kunnen leiden. De bewijslast ligt, met andere woorden, in de eerste plaats bij de student”. (zie bijvoorbeeld R. Stvb. 24 november 2017, nr. 4031)

De examencommissie heeft zich niet beraden over de specifieke situatie van deze studente. Er werden aan de examencommissie ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld over of door deze studente. Voor geen enkele student in hetzelfde of zelfs een gunstiger geval dan studente Vandewege werd overigens een tekort groter dan toegelaten in het betreffende schakelprogramma getolereerd. Alle studenten zijn gelijkberechtigd geworden.

De studente neemt het opleidingsonderdeel Wiskunde voor bedrijfskundigen II sinds 2017-2018 op in haar curriculum en behaalde achtereenvolgens volgende resultaten:

2017-2018: AFW en AFW

2018-2019: 6/20 en 6/20

2019-2020: 8/20 en 8/20

De institutionele beroepscommissie merkt op dat ze bij de vraag naar deliberatie nagaat of de globale doelstellingen van het schakelprogramma bereikt zijn. Ze wijst daarbij in het bijzonder op de eigen finaliteit van het schakelprogramma, zoals bepaald in artikel I.3, 56° Codex Hoger Onderwijs:

“schakelprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelordiploma. Het programma beoogt de in artikel II.141, 3° bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen;”

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente niet slaagt voor het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II.

Gelet op het feit dat de studente niet slaagt voor Wiskunde voor bedrijfskundigen II (8/20 of 8 tekortpunten daar waar het maximum aantal tekortpunten dat wordt

getolereerd 6 is) en gelet op het belang van dit opleidingsonderdeel in het geheel van het schakelprogramma, stelt de institutionele beroepscommissie vast dat de studente op dit ogenblik niet in voldoende mate heeft aangetoond de doelstellingen van het schakelprogramma te hebben verworven. Wiskunde voor bedrijfskundigen II behoort namelijk tot de opleidingsonderdelen binnen het schakelprogramma die de studenten verplicht dienen te volgen, zodat moet worden aangenomen dat het verwerven van de competenties van dit opleidingsonderdeel noodzakelijk is om de competenties van het schakelprogramma te verwerven. De studente behaalt 8/20 wat erop wijst dat zij de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel nog niet in voldoende mate verworven heeft om te kunnen stellen dat de doelstellingen van het schakelprogramma zijn verworven.

De studente haalde ook nooit meer dan 8/20 voor het opleidingsonderdeel, wat de institutionele beroepscommissie in haar overtuiging sterkt dat zij de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel nog niet voldoende verworven heeft en bij uitbreiding dus ook de opleidingscompetenties van het schakelprogramma tot de Master of Science in de handelswetenschappen nog niet ten volle behaald heeft.

De institutionele beroepscommissie wijst er ook op dat de studente de einddoelstellingen van het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II ook niet op een andere wijze heeft bereikt. In haar academische studieloopbaan volgde ze geen enkel ander vak waarin soortgelijke kennis en competenties worden nagestreefd als deze die met het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II worden nagestreefd.

De studente bereikt aldus niet ten volle de niveaudeSCRIPTOR als bedoeld in artikel II.141, 3°, c Codex Hoger Onderwijs: het begrip van de wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis eigen aan een bepaald domein van de wetenschappen of de kunsten, een systematische kennis van de kernelementen van een discipline met inbegrip van het verwerven van coherente en gedetailleerde kennis deels geïnspireerd door de nieuwste ontwikkelingen van de discipline en een begrip van de structuur van het vakgebied en de samenhang met andere vakgebieden, en dat met name specifiek op het vlak van het vakgebied wiskunde toegespitst op bedrijfskundigen.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente inderdaad de masteropleiding met 622/1000 heeft afgerond maar merkt op dat de studente omwille van het niet slagen voor het schakelprogramma conform de Vlaamse wetgeving inzake Hoger onderwijs, vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs, niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden tot de masteropleiding:

Art. II.183 §1. De inschrijving van een afgestudeerde van een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs voor een masteropleiding is afhankelijk van de succesvolle voltooiing van een schakelprogramma met een studieomvang van ten minste 45 en ten hoogste 90 studiepunten.

en

Art. II.198.

Een student die al dan niet in het bezit is van een bachelor- of masterdiploma, kan onder de voorwaarden, bepaald door het instellingsbestuur, toegelaten worden tot de inschrijving voor bedoelde (master-na-) masteropleiding en/of het daaraan voorafgaande voorbereidings- en/of schakelprogramma.

Voor het behalen van het diploma van bedoelde (master-na-)masteropleiding is het bezit van het diploma van de bacheloropleiding of de onderliggende masteropleiding evenwel noodzakelijk [¹⁶, of dient de student het voorbereidings- of schakelprogramma met succes voltooid te hebben¹⁶] . De bevoegde examencommissies kunnen daartoe opeenvolgend delibereren.

Alle beslissingen van instellingsbesturen die voor 1 januari 2013 zijn genomen en waarbij de gelijktijdige inschrijving voor een schakelprogramma en een masteropleiding ook voor studenten die reeds in het bezit waren van het bachelordiploma toegelaten werd, worden geacht rechtmatig te zijn.

Het gegeven dat de studente slaagde voor alle andere vakken uit het schakelprogramma én voor de vakken uit de masteropleiding is bijgevolg geen uitzonderlijke omstandigheid (vgl. overigens o.m. R. Stvb. 25 januari 2011, nr. 2011/003). De studente dient te slagen voor het schakelprogramma om ontvankelijk te zijn voor de masteropleiding en het daarmee verbonden masterdiploma en niet andersom. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen oordeelde o.a. in zijn arrest nr. 2015/058 eveneens in die zin.

De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de inspanningen van de studente, haar harde werk en inzet maar merkt op dat dit een gegeven vreemd is aan de vraag of de studente de doelstellingen van het schakelprogramma heeft verworven. Dit argument kan bijgevolg niet als bijzondere omstandigheid worden weerhouden. Dit geldt eveneens voor het gegeven dat ze intussen 25 jaar oud is en al 6 jaar Hoger Onderwijs volgt. De leeftijd van de studente of aantal jaren hoger onderwijs zijn immers ook gegevens vreemd aan de vraag of ze de eindcompetenties van Wiskunde voor bedrijfskundigen II heeft verworven en bij uitbreiding de doelstellingen van het schakelprogramma. Deze argumenten kunnen bezwaarlijk als bijzondere of uitzonderlijke omstandigheid worden weerhouden.

Zoals hierboven al aangegeven en conform de vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, rust de bewijslast bij de verzoekende partij die het beroep instelt. De studente toont doorheen haar beroepschrift niet aan dat zij ondanks het tekort voor Wiskunde voor bedrijfskundigen II toch de doelstellingen van het schakelprogramma zou hebben verworven en ze legt ter zake geen enkel concreet element of bewijsstuk.

De institutionele beroepscommissie ziet dan ook geen andere uitzonderlijke redenen om de studente geslaagd te verklaren.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep

De Raad ziet ambtshalve evenmin bezwaren.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota werpt verwerende partij op dat verzoekster bij haar intern beroep geen enkel stuk heeft voorgelegd, maar thans in haar beroep bij de Raad wel een aantal stukken voegt. Aangezien deze stukken, met uitzondering van de bestreden beslissing, ook aan de institutionele beroepscommissie hadden kunnen – en moeten – worden voorgelegd, is verwerende partij van oordeel dat zij thans buiten het debat moeten worden gehouden.

In haar wederantwoord repliceert verzoekster ter zake het volgende:

“Verzoekster wenst hierbij ook te reageren op hetgeen verwerende partij aanmerkt inzake de stukken die verzoekende partij indiende ter staving van haar extern beroep []. Verzoekster kon niet voorspellen, noch heeft op enigerlei wijze uitgelokt dat haar intern beroep behandeld zou worden in het kader van artikel 71 §3 OER.

Thans is het haar toegestaan op dit nieuw element te reageren, op het voor haar eerst mogelijke moment, met name middels haar extern beroepschrift. Het spreekt voor zich dat in de mate dat verwerende partij een nieuwe grondslag aanvoert in haar beslissing op intern beroep, verzoekster zich dienaangaande vermag te verweren met alle mogelijke middelen.

Er kan niet van verzoekster worden verwacht dat zij reeds stavingsstukken voorlegt, op een moment dat zij hetgeen die stukken staven, niet poneert/nog niet kon poneren. Omgekeerd is het verzoekster toegestaan om haar bezwaar ten aanzien van een grondslag die haar pas bekend werd middels de beslissing op intern beroep, pas te staven [op] het moment dat zij dit bezwaar ontwikkelt/pas kon ontwikkelen.

Er kan onmogelijk kan een student worden verwacht dat zij anticipeert op de wijze waarop de instelling haar intern beroep zal behandelen, zeker indien deze behandeling in het licht van de ontwikkelde bezwaren van de student verrassend is. Er zijn ziensgaven nodig om dan ook reeds die stukken op intern beroep bij te brengen die een antwoord bieden en/of staven op deze verrassende wijze van behandeling van het intern beroep.”

Beoordeling

De Raad stipt aan dat studenten geacht worden de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement te kennen. Het maakt immers deel uit van de toetredingsovereenkomst die zij met het instellingsbestuur sluiten. Ter zake is in de parlementaire voorbereiding bij het decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ overwogen (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 10):

“Daarenboven wordt deze kwalificatie gelinkt aan de reeds enige tijd bestaande tendens om de verhouding tussen publiekrechtelijke instellingen als aanbieders van diensten en hun gebruikers als een toetredingsovereenkomst te omschrijven.

Deze opvatting past in de door verscheidene auteurs reeds gedane vaststelling dat de grens tussen privaat en publiek recht vervaagt en dat deze beide takken van het recht een gemeenschappelijke onderbouw hebben.

Binnen bedoelde overeenkomst bestaan algemene voorwaarden, die uitdrukkelijk moeten worden vastgelegd in duidelijk herkenbare documenten als de onderwijs- en examenregeling en de nieuwe rechtspositieregeling van de student.”

Studenten kunnen derhalve geen onwetendheid voorhouden wat de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement betreft.

Te dezen stelt artikel 71 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 de volgende voorwaarden voorop om te kunnen slagen voor een opleiding (met inbegrip van een schakelprogramma):

§1. Om te kunnen slagen voor een opleiding, moet de student voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

De student moet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden tot de opleiding, zo niet is de student onontvankelijk, waardoor slagen voor de betrokken opleiding niet kan.

De student moet ingeschreven zijn voor de betrokken opleiding via een diplomadoelcontract.

Onverminderd de deliberatiebevoegdheid van de examencommissie per opleiding, zoals bepaald in artikel 70, moet de student voor alle af te leggen opleidingsonderdelen een creditbewijs hebben behaald (cf. artikel 57) of een vrijstelling hebben verkregen en/of geslaagd verklaard zijn voor alle deliberatiepakketten behorende tot de betreffende opleiding (cf. artikel 67).

§2. De examencommissie per opleiding verklaart eveneens geslaagd: de student ingeschreven in een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, een schakel- of voorbereidingsprogramma, een master-na-bacheloropleiding, een master-na-masteropleiding of de specifieke lerarenopleiding die aan volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- De student heeft alle nog resterende opleidingsonderdelen om te kunnen slagen voor de betreffende opleiding in zijn/haar curriculum opgenomen.
- Het tekort om te slagen voor één of twee opleidingsonderdelen bedraagt maximaal 6 gewogen punten, waarbij de studiepunten als gewichten worden gehanteerd. Het tekort wordt berekend door het tekort op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel te vermenigvuldigen met de studiepunten die aan dat opleidingsonderdeel zijn toegekend.
- De student heeft voor alle opleidingsonderdelen minimaal 8/20 behaald.
- De student heeft voor maximaal twee opleidingsonderdelen minder dan 10/20 behaald.
- De student heeft voor de betreffende opleidingsonderdelen de meest recente examenkans benut.
- De tolerantie geldt niet voor de bachelorproef, de masterproef en de verplichte stages.

§3. Indien een student niet slaagt volgens de criteria vastgelegd in §1 en §2 kan de examencommissie per opleiding – al dan niet na geheime stemming – beslissen dat de student toch geslaagd wordt verklaard. Een dusdanige beslissing is enkel mogelijk in bijzondere omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. Ze dient voor elk geval afzonderlijk en concreet te worden gemotiveerd.

§4. Tegen de beslissing van de examencommissie per opleiding kan de student beroep aantekenen bij de Institutionele Beroepscommissie, zoals bepaald in artikel 100.”

Verzoekster wist, of behoorde alleszins te weten, dat zij voor het schakelprogramma in beginsel enkel kan slagen wanneer zij *ofwel* voor alle daarin opgenomen opleidingsonderdelen een credit behaalt, *ofwel* voldoet aan de deliberatievoorwaarden van §2.

Evenzeer wist verzoekster, of behoorde zij te weten, dat wanneer zij niet aan één van beide voorwaarden voldeed, zij enkel nog geslaagd kan worden verklaard op grond van §3 van dit artikel, wat inhoudt dat er bijzondere omstandigheden voorliggen en is aangetoond dat de doelstellingen van het schakelprogramma globaal zijn verwezenlijkt.

Wanneer verzoekster, in de wetenschap dat zij niet aan de voorwaarden van artikel 71, §1 of §2 voldoet, aan de institutionele beroepscommissie vraagt om voor het schakelprogramma toch te worden gedelibereerd, dan verzoekt zij om toepassing van artikel 71, §3 van het onderwijs- en examenreglement. De Raad ziet niet in, en verzoekster maakt ook niet duidelijk, in het licht van welk voorschrift het intern beroep anders zou moeten worden gelezen of begrepen *c.q.* over welke andere rechtsgrond de institutionele beroepscommissie zou beschikken om aan verzoeksters vraag tegemoet te komen.

Dat het intern beroep van verzoekster niet op artikel 71, §3 van het onderwijs- en examenreglement is gesteund, kan derhalve niet worden aangenomen. De toepassing ervan door de beroepscommissie is noch onjuist, noch onvoorspelbaar.

De Raad wijst erop dat artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs luidt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Ofschoon dit voorschrift zich niet uitdrukkelijk uitspreekt over het aanwenden van nieuwe overtuigingsstukken, is de Raad – zoals eerder reeds is uiteengezet (zie bv. R.Stvb. 4 januari 2019, nr. 4.631; R.Stvb. 1 april 2019, nr. 4.845) – van oordeel dat eenzelfde redenering zich opdringt. Overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs immers, is de Raad niet bevoegd om een eigen appreciatie over de waarde van de verzoekende partij uit te spreken. De bevoegdheid van de Raad is derhalve, zoals artikel II.291, eerste lid van diezelfde Codex ook uitdrukkelijk stelt, beperkt tot een wettigheidstoezicht en een marginale toetsing inzake de naleving van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Dit heeft tot gevolg dat de Raad onmogelijk kan oordelen of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling de materiële motiveringsplicht heeft nageleefd en bij de beoordeling van alle elementen in het dossier binnen de grenzen van de redelijkheid en de evenredigheid is gebleven, wanneer de Raad die beoordeling zou moeten maken op grond van stukken die aan dat orgaan nooit werden voorgelegd en waarop het derhalve bij het tot stand komen van de bestreden beslissing geen acht heeft kunnen slaan.

Deze regel lijdt enkel uitzondering in het evidente geval van stukken waarvan de verzoekende partij op het ogenblik van het instellen van het intern beroep geen kennis had, waarvan zij aantoonde dat zij ze niet eerder kon verkrijgen, of waarvan de verzoekende partij aannemelijk maakt dat zij binnen de grenzen van de redelijkheid mocht aannemen dat zij niet moesten worden neergelegd omdat zij slaan op feiten waarvan niet kon worden vermoed dat zij zouden worden betwist.

Zoals hierboven is aangegeven, behoorde verzoekster te weten dat haar intern beroep zou worden behandeld op grond van artikel 71, §3 van het onderwijs- en examenreglement;

evenzeer behoorde verzoekster te weten dat zij bijgevolg ook de overtuigingsstukken die zij in dat verband wenste te hanteren, diende voor te leggen aan de institutionele beroepscommissie.

Verzoekster heeft zulks niet gedaan. Aan de hierboven uiteengezette voorwaarden om stukken alsnog voor het eerst in de procedure voor de Raad neer te leggen, is derhalve niet voldaan.

De Raad laat de stukken van verzoekster dan ook buiten de beoordeling.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroept verzoekster zich op de materiële motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster gaat in haar beroepsschrift vooreerst in op de ontvankelijkheid van het middel. Zij stelt ter zake dat zij geen nieuwe middelen formuleert, maar enkel de overwegingen van de bestreden beslissing bekritiseert. Verzoekster is met name van oordeel dat uit de bestreden beslissing verschillende overwegingen naar voren komen waarmee zij zich niet kan verzoenen, en dat het de eigen keuze van de beroepscommissie is geweest om uit haar onderzoek die overwegingen naar voren te brengen. Aangezien het aldus elementen zijn die voor verzoekster nieuw zijn, kunnen zij volgens verzoekster pas in de huidige stand van de procedure worden besproken.

De Raad citeert onderstaand het middel zoals het door verzoekster is uiteengezet:

“Verwerende partij overweegt in de bestreden beslissing onder meer als volgt (Stuk 1 — pagina 3 onderaan), eigen benadrukking:

“De institutionele beroepscommissie wijst er ook op dat de studente de einddoelstellingen van het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II ook niet op een andere wijze heeft bereikt. In haar academische studieloopbaan volgde ze geen enkel ander vak waarin soortgelijke kennis en competenties worden nagestreefd als deze die met het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II worden nagestreefd.”

De studente bereikt aldus niet ten volle de niveaudeSCRIPTOR als bedoeld in artikel II.141, 3°, c Codex Hoger Onderwijs: het begrip van de wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis eigen aan een bepaald domein van de wetenschappen of de kunsten, een systematische kennis van de kernelementen van een discipline met inbegrip van het verwerven van coherente en gedetailleerde kennis deels geïnspireerd door de nieuwste ontwikkelingen van de discipline en een begrip van de structuur van het vakgebied. en de samenhang met andere vakgebieden, en . dat met name specifiek op het vlak van het vakgebied wiskunde toegespitst op bedrijfskundigen.”

Deze stelling van verwerende partij is ostentatief incorrect, de conclusie mitsdien kennelijk onredelijk.

Ten eerste is er het opleidingsonderdeel ‘Wiskunde voor bedrijfskundigen I’, gedoceerd door dezelfde professoren en tevens onderdeel van het schakelprogramma, dat wel degelijk een ‘soortgelijke kennis en competenties’ nastreeft.

Voor dit opleidingsonderdeel behaalde verzoekster een 14/20.

Daar waar de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel Wiskunde I de volgende betreffen (Stuk 7):

1. Kennis en inzicht hebben in de fundamenteën van de univariate analyse (functies van één veranderlijke, limieten, afgeleiden, functieonderzoek; extremumproblemen, onbepaalde integralen), en in hun economische toepassingen.
2. Bedrijfseconomische vraagstukken in het domein van de comparatieve statica en marginale analyse kunnen oplossen aan de hand van wiskundige methoden uit de univariate analyse
3. Kwantitatieve resultaten nauwgezet kunnen duiden en rapporteren, zowel grafisch als in woorden
4. Kwantitatieve resultaten kritisch kunnen evalueren

Zijn de eindcompetenties gesteld aan het opleidingsonderdeel Wiskunde II bijzonder gelijkaardig (eigen [aanduiding]):

1. *Kennis van en inzicht hebben in*
 - *Univariate analyse: bepaalde en oneigenlijke integralen, differentiaalvergelijkingen,*
 - *Multivariate analyse: functies van twee variabelen, partiële afgeleiden, ongebonden en gebonden extrema,*
 - *Lineaire algebra: determinanten, matrices, eigenvectoren en hun economische toepassingen.*
2. *Bedrijfseconomische vraagstukken kunnen oplossen aan de hand van wiskundige technieken en modellen die steunen op multivariate differentiaalrekening en lineaire algebra*
3. *Kwantitatieve resultaten nauwgezet kunnen duiden en rapporteren, zowel grafisch als in woorden*
4. *Kwantitatieve resultaten kritisch kunnen evalueren*

De (delen van) eindcompetenties die volledig gelijk zijn aan de eindcompetenties van Wiskunde zijn weergegeven in [italic]. Er kan bezwaarlijk besloten worden dat Wiskunde I geen soortgelijke kennis en competenties zou nastreven. De eindcompetenties zijn integendeel bijzonder soortgelijk aan deze van Wiskunde I.

Enkel de multivariate analyse, lineaire algebra (theoretisch inzicht) en hun bedrijfseconomische toepassingen zijn geen onderdeel van de eindcompetenties van Wiskunde I. Voor het overige zijn alle competenties eenvoudigweg identiek.

Ten tweede is er het opleidingsonderdeel ‘Onderzoeksmethoden in finance’, onderdeel van de masteropleiding, dat niet enkel als begincompetenties onder meer vereist ‘*kennis van het klassieke lineair regressiemodel (methodes van enkelvoudige en meervoudige regressies)*’ maar tevens als inhoud aanreikt: herhaling klassiek lineair regressiemodel en multivariate regressiemodellen. Dit opleidingsonderdeel streeft aldus wel degelijk ‘*soortgelijke kennis en competenties*’ na. (Stuk 8)
Voor dit opleidingsonderdeel behaalde verzoekster een 12/20.

Ten derde is er het opleidingsonderdeel ‘Financiële rekenkunde’, onderdeel van het schakelprogramma, dat als begincompetenties onder meer vereist ‘kennis en inzicht hebben van de bouwstenen van de differentiaalrekening: lineaire en -exponentiële functies, limieten, afgeleiden, functieonderzoek’ maar tevens als eindcompetentie aangeeft ‘rekenkundige methoden en technieken van de kredietverlening en het beleggen kunnen toepassen’. Ook dit opleidingsonderdeel streeft aldus wel degelijk ‘*soortgelijke kennis en competentie*’ na. (Stuk 9)
Voor dit opleidingsonderdeel behaalde verzoekster een 14/20.

Verzoekster licht de gedoeerde inhoud van de aangemerkte opleidingsonderdelen nader toe:

Wiskunde voor bedrijfskundigen I (F710373) →

Eindcompetentie 1 kennis en inzicht hebben in de fundamenteën van de univariate analyses (functies van één veranderlijke, limieten, afgeleiden, functieonderzoek, extremumproblemen, onbepaalde integralen) en in hun economische toepassingen (zoals de leontiefmatrix (dit heeft verzoekster uitgebreid toegepast in haar masterproef (F710300)) voor het berekenen van de input -en outputmultiplicatoren van sectoren binnen een economie).

Eindcompetentie 2 Bedrijfseconomische vraagstukken (zoals het berekenen van evenwichtsprijs en evenwichtshoeveelheid bij vraag en aanbod, totale kostenfunctie opstellen, winstfunctie opstellen, break-even in de productie van een bedrijf, maximale aantal verkopen om break even te bekomen, de elasticiteit van de vraagfunctie) in het domein van de comparatieve statica en marginale analyse kunnen oplossen aan de hand van wiskundige methoden uit de univariate analyse (op basis van een enkelvoudige lineaire regressie waarbij er met de onafhankelijke variabele X aan de hand van lineaire algebra (verschillende soorten functies bevatten zoals goniometrische, veeltermfuncties, logaritmische de afhankelijke variabele Y proberen te voorspellen).

Wiskunde voor bedrijfskundigen I (F710373) →

Eindcompetentie 2 Bedrijfseconomische vraagstukken (zoals het berekenen van evenwichtsprijs en evenwichtshoeveelheid bij vraag en aanbod, totale kostenfunctie opstellen, winstfunctie opstellen, break-even in de productie van een bedrijf, maximale aantal verkopen om break even te bekomen, de elasticiteit van de vraagfunctie) in het domein van de comparatieve statica en marginale analyse kunnen oplossen aan de hand van wiskundige methoden uit de univariate analyse

Financiële rekenkunde (F710039) →

Eindcompetentie 2 rekenkundige methoden en technieken (gebruiken lineaire algebra om functievoorschriften met 1 onbekende op te stellen-zodat oplossing van het vraagstuk kan bekomen worden zoals te weten komen hoeveel men nog moet terugbetalen van een lening) van de kredietverlening en het beleggen kunnen toepassen

Onderzoeksmethoden in finance (F710312) →

Eindcompetentie 6 Wetenschappelijke gefundeerde oplossingen uitwerken voor praktische financieel-economische vraagstukken aan de hand van econometrische analyse (de afhankelijke variabele Y kan ook bepaald worden aan de hand van meerdere onafhankelijke variabelen dit beschouwd men dan een multivariabele analyse. Zodat aan de hand van lineaire algebra het significante voorspellingskracht van de individuele variabele worden berekend).

Onderzoeksmethoden in finance (F710312) (prof. [K.I.]): aan de hand van het programma Gretl hebben de studenten allerlei verschillende statistische analyses uitgevoerd zoals univariate (1 onafhankelijke variabele X die aan de hand van lineaire algebra de afhankelijke variabele Y probeert te voorspellen, door heel simpelweg de onbekende via een functievoorschrift te berekenen) en multivariate (is een analyse waarbij er meerdere Y variabelen opgenomen worden) op financiële data.

Verzoekster heeft daarnaast nog in de volgende opleidingsonderdelen uit. de masteropleiding toepassing gemaakt van de aangereikte leerstof in Wiskunde II:

Bank management (F710308) (prof. [J.M.]): als opdracht moest verzoekster bestuderen of er een verband was tussen de return on equity en return on assets en het eigen vermogen van Belgische banken. Daarvoor moest verzoekster de nodige financiële cijfers gaan verzamelen uit de Balanscentrale en de hogervermelde financiële ratio's berekenen via een excelbestand. Vervolgens heeft verzoekster dan het programma Gretl gebruikt om de univariate analyses te doen om zo na te gaan of er al dan niet een verband is tussen ROA & eigen vermogen en ROE & eigen vermogen. Dit telkens door in beide analyses het eigen vermogen als de onafhankelijke variabele en de andere variabelen ROA en ROE als de afhankelijke variabelen te beschouwen. Aan de hand van [lineaire] algebra kan dan het verband worden bepaald tussen de variabelen.

Masterproef (F710300) ([Promotor prof.] [B.D.]): het onderwerp van verzoekster betrof “De rol van het natuurlijk kapitaal in macro-economische groei modellen”. In één van de onderdelen moest ze de wiskunde achter de macro-economische groei modellen zoals het Solow model onderzoeken. Dit om te kijken hoe natuurlijk kapitaal kon geïntegreerd worden in de modellen. Dit betrof meer specifiek de Cobb-douglas (de productiefunctie is afhankelijke van arbeid en kapitaal (multivariate analyse op basis van lineaire algebra) is het fundament van het Solow model en economische groei) en de leontief (lineaire algebra). Dit heeft verzoekster uitgebreid toegepast in haar masterproef voor het berekenen van de input -en outputmultiplicatoren van sectoren binnen een economie matrixvergelijking, hetgeen tevens aan bod kwam in de cursus van Wiskunde II.

Financieel risicomanagement (F710311) (prof. [M.L.]): door gebruik te maken van Excel moest verzoekster de VaR en Expected Shortfall berekenen voor financiële instellingen. Dit werd gedaan door de verschillende returns van de banken te berekenen. De VaR wordt berekend met een waarschijnlijkheid van bijvoorbeeld 99% waarbij die 1% staat voor de kans dat er zich een slecht scenario voordoet (financiële

crisis e.d.). De Expected Shortfall kijkt dan naar hoe groot het verlies zal zijn als het slechte scenario zich voordoet. Vervolgens heeft verzoekster dan met die data zowel een stresstest als backtest gedaan. Met een stresstest wordt gekeken hoe goed dezelfde returns in andere omstandigheden (stressvollere omstandigheden) presteren. Backtest is gaan kijken hoe de returns in dezelfde omstandigheden in het verleden presteren.

Alle eindcompetenties gesteld aan 'Wiskunde II' komen zodoende terug in de drie aangemerkte opleidingsonderdelen, zowel als begincompetentie, als inhoud en/of als eindcompetentie.

Het oordeel van verwerende partij als zou verzoekster in haar academische studieloopbaan geen enkel vak hebben gevolgd waarin soortgelijke kennis en competenties worden nagestreefd als deze die met het vak Wiskunde II worden nagestreefd, is aldus volstrekt en overduidelijk incorrect.

Via het behalen van creditbewijzen voor de aangemerkte opleidingsonderdelen die alle te samen genomen dezelfde einddoelstellingen beslaan als deze gesteld aan het opleidingsonderdeel 'Wiskunde II' toont verzoekster aldus aan de einddoelstellingen van Wiskunde II wel op een andere wijze te hebben bereikt en tevens ten volle de niveaudeSCRIPTOR als bedoeld in artikel II.141 3° c Codex Hoger Onderwijs: het begrip van de wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis eigen aan een bepaald domein van de wetenschappen of de kunsten, een systematische kennis van de kernelementen van een discipline met inbegrip van het verwerven van coherente en gedetailleerde kennis deels geïnspireerd door de nieuwste ontwikkelingen van de discipline en een begrip van de structuur van het vakgebied en de samenhang met andere vakgebieden, en dat met name specifiek op het vlak van het vakgebied wiskunde toegespitst op bedrijfskundigen.

Conclusie: verwerende partij heeft aldus ten stelligste niet op gepaste wijze rekening gehouden met alle gegevens die zijzelf in haar onderzoek heeft betrokken en zichzelf dus als relevant heeft aangemerkt. (schending materiële motiveringsbeginsel)

Op grond daarvan is zij tot het kennelijk onredelijk besluit gekomen dat verzoekster de einddoelstellingen van het opleidingsonderdeel Wiskunde II niet op een andere wijze zou hebben bereikt, *quod certe non*, zo ook dat zij niet zou voldoen aan de niveaudeSCRIPTOR als bedoeld in artikel II.141, 3°, c Codex [Hoger] Onderwijs op vlak van het vakgebied wiskunde toegespitst op bedrijfskundigen. (schending redelijkheidsbeginsel)

Verzoekster wijst er hierbij nogmaals op dat de door haar hoogst behaalde score 8 komma een aantal tienden betrof (eerste zitting – afgelopen academiejaar), hetgeen werd afgerond naar een 8/20. Zou zij een 8,5/20 hebben behaald, zou haar score conform de afrondingsregels op een 9/20 geland zijn. Slechts enkele tienden van een punt weerhiel haar dus van een deliberatie met inzet van het toegestane aantal tolerantiepunten (6).

Dit bij het voorgaande in aanmerking genomen, dient aldus met overtuiging te leiden tot het besluit dat verzoekster aan de einddoelstellingen van het opleidingsonderdeel Wiskunde II heeft voldaan, zeker nu zij tijdens het examen tweede zitting werd geplaagd door een bovenmatig stressniveau – zij moest slagen of zij zou haar masterdiploma niet behalen en geen vast contract kunnen krijgen op haar werk. Het eerste en enige middel is gegrond.

Louter illustratief wenst verzoekster uw Raad te wijzen op de analyses die zij maakte:

- Op grond van alle niveaudecriptoren omschreven in artikel II.141, 3° Codex Hoger Onderwijs;
- Op grond van de eindcompetenties gesteld aan het opleidingsonderdeel Wiskunde II; .
- Op grond van de doelstellingen gesteld aan de opleiding.(Stuk 10)

Hieruit blijkt dat verzoekster ook aan alle andere niveaudecriptoren uit voornoemd artikel, gesteld aan de opleidingen die leiden tot de graad van bachelor, voldoet.”

In haar antwoordnota wijst verwerende partij erop dat er in het intern beroep geen uitzonderlijke omstandigheden werden aangevoerd en dat voor het overige de beoordeling op grond van artikel 71, §3 van het onderwijs- en examenreglement – aan de hand van wat verzoekster heeft opgeworpen – er niet heeft toe geleid dat kan worden aangenomen dat verzoekster de doelstellingen van het schakelprogramma werden behaald. Verwerende partij wijst er ook op dat de antwoorden van de beroepscommissie op de argumenten die verzoekster heeft opgeworpen, hetzij niet worden betwist, hetzij duidelijk niet onredelijk zijn.

Inzake de ontvankelijkheid van verzoeksters middel in de huidige procedure, repliceert verwerende partij het volgende:

“Verzoekster gaat enkel verder in op de vraag of ze de doelstellingen van het schakelprogramma globaal heeft behaald. In dat verband stelt ze thans in haar extern verzoekschrift dat het materieel motiveringsbeginsel het redelijkheidsbeginsel zouden zijn geschonden, waar de institutionele beroepscommissie heeft beslist dat verzoekster niet aantoonde die doelstellingen te hebben behaald.

Ze hekelt daarbij de opmerking in de beslissing van de institutionele beroepscommissie dat de studente de einddoelstellingen van het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II ook niet op een andere wijze heeft bereikt, en dat ze in haar academische studieloopbaan geen enkel ander vak volgde waarin soortgelijke kennis en competenties worden nagestreefd als deze die met het vak Wiskunde II worden nagestreefd.

Verzoekster stelt dat deze opmerking niet terecht is, en geeft vervolgens een uitgebreide opsomming van vakken waarvoor ze slaagde, waarbij ze de met die vakken behaalde competenties deels vergelijkt met de competenties die door wiskunde voor bedrijfskundigen II worden nagestreefd.

Verzoekster merkt daarbij op dat dit geen nieuw middel is, maar wel en enkel een middel betreft waarbij kritiek wordt uitgeoefend op een opmerking in de beslissing van de institutionele beroepscommissie, waarbij ze aangeeft dat het de eigen keuze van de instelling betrof om dit onderzoek uit te voeren.

Verwerende partij volgt deze redenering niet, en is van oordeel dat er hier wel degelijk sprake is van een nieuw middel.

Verzoekster heeft, zoals gezegd, een bijzonder kort intern verzoekschrift ingediend, waarin ze geen enkele moeite heeft gedaan om aan te tonen dat ze de opleidingscompetenties van het schakelprogramma heeft behaald, en ook geen enkele moeite heeft gedaan om aan te tonen dat ze de competenties van Wiskunde voor

bedrijfskundigen II op een andere manier zou hebben behaald. De institutionele beroepscommissie is bij haar onderzoek uiteraard uitgegaan van wat door de studente naar voor werd gebracht, en het is niet haar taak om tot in de details te gaan onderzoeken welke vakken de studente allemaal volgde en welke competenties daarmee werden behaald, en al evenmin om dat dan te gaan vergelijken met de competenties waarvan verzoekster niet aantoonde dat ze ze heeft behaald. De opmerking van de institutionele beroepscommissie is dan ook het loutere resultaat van een marginaal onderzoek aan de hand van de puntenbriefjes van de studente.

Waar de institutionele beroepscommissie heeft opgemerkt dat verzoekster geen vakken volgde waarin soortgelijke kennis en competenties worden nagestreefd als deze die met Wiskunde voor Bedrijfskundigen II worden nagestreefd, moet deze opmerking uiteraard worden gekaderd in het raam van het beroep zoals het was ingesteld, waarin inderdaad op geen enkel moment werd aangetoond dat verzoekster die competenties wel via andere vakken zou hebben behaald.

Dat nu aanhalen om pas in het raam van het extern beroep voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dan toch voor de dag te komen met een analyse van 8 gevolgde vakken en bereikte competenties, en dat te kwalificeren als een middel dat wel toelaatbaar is, ook al kon die analyse perfect worden aangebracht op het niveau van het intern beroep, is niet ernstig, en miskent artikel II.294 § 2 al. 3 Codex hoger onderwijs, dat stelt:

“De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.”

Hoe dan ook gaat het hier niet over een bezwaar waarvan de grondslag pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen. Het gaat immers om een bezwaar dat even goed gold ten aanzien van de beslissing van de bevoegde examencommissie, en de grondslag van het bezwaar was ook in die fase van het conflict al aanwezig.

Het bezwaar heeft ook geen betrekking op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld. Het bekritiseert inderdaad niet de gevolgde procedure maar enkel en alleen een aspect van de inhoud van de beslissing. En tenslotte is er hier ook geen sprake van een bezwaar dat de openbare orde raakt. Het middel is onontvankelijk want nieuw.

Ondergeschikt is verwerende partij van oordeel dat het enig middel hoe dan ook ongegrond is. Ter zake stipt zij vooreerst aan dat de vraag niet aan de orde is of verzoekster de eindcompetenties voor het opleidingsonderdeel ‘Wiskunde voor bedrijfskundigen II’ via andere vakken heeft behaald. Wél relevant daarentegen, is de vraag enerzijds of verzoekster de competenties die worden nagestreefd met het schakelprogramma globaal heeft behaald, ondanks haar tekort voor ‘Wiskunde voor bedrijfskundigen II’, én anderzijds of verzoekster zich bovendien in bijzondere omstandigheden bevindt waardoor deliberatie aan de orde is. Verwerende partij is, verwijzend naar het arrest nr. 5.445 van de Raad, van oordeel dat dit laatste een wezenlijk andere oefening is dan wat verzoekster voorhoudt.

Verwerende partij merkt bovendien op dat het feit dat er in andere vakken toepassing wordt gemaakt van kennis en vaardigheden die men in Wiskunde voor bedrijfskundigen II zou hebben behaald, of dat andere vakken soortgelijke competenties nastreven, nog niet betekent dat de eindcompetenties van het vak Wiskunde voor bedrijfskundigen II als zo danig ook zijn behaald. De met een vak nagestreefde competenties, die noodzakelijk vaak eerder vaag zijn geformuleerd, moeten volgens verwerende partij hoe dan ook altijd in verband worden gebracht met de inhoud die in dat vak wordt gedoceerd en de onderwerpen die daar aan bod komen. Een competentie van een vak is voor verwerende partij maar ten volle bereikt als men die competentie heeft bereikt in relatie tot de leerstof die in dat vak naar voor is gekomen. Ter zake stelt verwerende partij vast dat in de opsomming van verzoekster in haar extern verzoekschrift heel wat aspecten die in wiskunde voor bedrijfskundigen II worden behandeld, niet aan bod komen. Zo geeft verzoekster volgens verwerende partij niet aan kennis en vaardigheden te hebben verworven omtrent volgende specifieke items: functies van één veranderlijke (bepaalde en oneigenlijke integralen, en toepassingen hiervan m.b.t. consumenten- en producentensurplus; differentiaalvergelijkingen van de eerste orde, waarbij ook toepassingen: eerste groei), Functies van twee veranderlijken (domein, grafieken, niveaукrommen; partiële afgeleiden; optimaliseren met en zonder restricties; toepassingen: productiefuncties, nutsmaximalisatie met budgetrestrictie, marginale substitutievoet) en Lineaire algebra (determinanten en matrices; toepassingen: input-outputanalyse (Leontiefmodel), Markov-modellen).

Wat specifiek de eindcompetenties betreft van ‘Wiskunde voor bedrijfskundigen II’, blijven volgens verwerende partij ook nog veel aspecten van die eindcompetenties onbenoemd in de vergelijkingen die verzoekster maakt in haar beroep bij de Raad. Zo toont verzoekster naar oordeel van verwerende partij niet aan de eindcompetentie “1 kennis en inzicht hebben in ...” te hebben bereikt specifiek met betrekking tot multivariate analyse: functies van twee variabelen, partiële afgeleiden, ongebonden en gebonden extrema, en met betrekking tot lineaire algebra: determinanten, matrices, eigenvectoren. Die aspecten ziet verwerende partij alvast in geen van de overgelegde studiefiches terugkomen. Verwerende partij concludeert dan ook dat verzoekster ook niet aantoonde de eindcompetenties van wiskunde voor bedrijfskundigen II op een andere manier te hebben behaald, zodat de vaststelling van de institutionele beroepscommissie op dat vlak – weliswaar gemaakt op basis van de zeer

beperkte informatie waarover de institutionele beroepscommissie slechts beschikte – wel degelijk correct was.

In haar wederantwoordnota betwist verzoekster de conclusies van verwerende partij en handhaaft zij haar argumenten.

Beoordeling

De Raad heeft bovenstaand, bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van verzoeksters stukken, reeds uiteengezet dat verzoekster wist, minstens behoorde te weten dat haar intern beroep door de institutionele beroepscommissie – opdat deze tot een voor verzoekster gunstige beslissing zou kunnen komen – enkel kon worden beschouwd en behandeld als een beroep op artikel 71, §3 van het onderwijs- en examenreglement.

Het lag dan ook op de weg van verzoekster om in haar intern beroep die argumenten aan de beroepscommissie voor te leggen die ervan zouden overtuigen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden én dat de doelstellingen van het schakelprogramma globaal werden verwezenlijkt.

In het intern beroep van verzoekster zijn de volgende argumenten te lezen:

- Zij volgde in het secundair onderwijs de richting Economie-Moderne Talen met 3 uur wiskunde en behaalde vervolgens in het hoger onderwijs een diploma KMO-Management;
- Zij is voor de master ‘Finance en Risk Management’ geslaagd, wiskunde is tijdens haar studies aan de universiteit een struikelblok geweest. Met hard werken en zelfstudie behaalde zij voor ‘Wiskunde I’ uiteindelijk 14/20, maar voor ‘Wiskunde II’ niet meer dan 8/20
- Zij is 25 jaar en studeerde al zes jaar in het hoger onderwijs en gelet op haar leeftijd vraagt zij om tolerantie voor het opleidingsonderdeel ‘Wiskunde II’.

De voorwaarden die in artikel 71, §3 van het onderwijs- en examenreglement zijn bepaald, zijn duidelijk cumulatief: een beslissing in het voordeel van de student is, luidens de tekst, “enkel mogelijk in bijzondere omstandigheden” en “mits blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn”. Zij zijn overigens de interne vertaling van

het voorschrift van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs, dat evenzeer op cumulatieve wijze bepaalt (nadruk toegevoegd):

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden *en* dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”

De institutionele beroepscommissie heeft vastgesteld dat verzoekster geen uitzonderlijke omstandigheden heeft ingeroepen:

“De examencommissie heeft zich niet beraden over de specifieke situatie van deze studente. Er werden aan de examencommissie ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld over of door deze studente.”

De institutionele beroepscommissie heeft, niettegenstaande het stilzwijgen van verzoekster, ambtshalve onderzocht of de haar wél voorgelegde elementen bewijs van uitzonderlijke omstandigheden zouden kunnen inhouden, *quod non*:

“Het gegeven dat de studente slaagde voor alle andere vakken uit het schakelprogramma én voor de vakken uit de masteropleiding is bijgevolg geen uitzonderlijke omstandigheid (vgl. overigens o.m. R. Stvb. 25 januari 2011, nr. 2011/003). De studente dient te slagen voor het schakelprogramma om ontvankelijk te zijn voor de masteropleiding en het daarmee verbonden masterdiploma en niet andersom. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen oordeelde o.a. in zijn arrest nr. 2015/058 eveneens in die zin.

De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de inspanningen van de studente, haar harde werk en inzet maar merkt op dat dit een gegeven vreemd is aan de vraag of de studente de doelstellingen van het schakelprogramma heeft verworven. Dit argument kan bijgevolg niet als bijzondere omstandigheid worden weerhouden. Dit geldt eveneens voor het gegeven dat ze intussen 25 jaar oud is en al 6 jaar Hoger Onderwijs volgt. De leeftijd van de studente of aantal jaren hoger onderwijs zijn immers ook gegevens vreemd aan de vraag of ze de eindcompetenties van Wiskunde voor bedrijfskundigen II heeft verworven en bij uitbreiding de doelstellingen van het schakelprogramma. Deze argumenten kunnen bezwaarlijk als bijzondere of uitzonderlijke omstandigheid worden weerhouden.”

In haar beroep voor de Raad bekritiseert verzoekster die beoordeling niet; evenmin onderneemt zij – daargelaten of zulks dan nog op ontvankelijke wijze zou kunnen – enige poging om minstens ten aanzien van de Raad overtuigend aan te tonen dat zij zich op

uitzonderlijke omstandigheden kan beroepen. Deze ‘uitzonderlijke omstandigheden’ komen in het verzoekschrift – en ook in de wederantwoordnota – zelfs geheel niet ter sprake.

Aldus betwist verzoekster niet dat zij alleszins aan één van de cumulatieve voorwaarden van artikel 71, §3 van het onderwijs- en examenreglement niet voldoet.

In die omstandigheden kan de institutionele beroepscommissie verzoekster hoe dan ook niet geslaagd verklaren voor het schakelprogramma.

De vraag of verzoekster de doelstellingen van het schakelprogramma globaal heeft verwezenlijkt en of de argumenten die zij ter zake voor de Raad opwerpt überhaupt ontvankelijk zijn – dan wel laattijdig want niet opgeworpen in het intern beroep – kan niet tot een andere beslissing leiden en behoeft bijgevolg geen verder onderzoek.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.059 van 4 november 2020 in de zaak 2020/684

In zake: Marie-Aurelie DE BLOCK
woonplaats kiezend te 9552 Borsbeke
Ketegemstraat 4

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 10 september 2020 waarbij verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek II voor de bedrijfseconomische wetenschappen’ een examencijfer van 8/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Toegepaste Economische Wetenschappen’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘ Statistiek II voor de bedrijfseconomische wetenschappen’.

Voor dat opleidingsonderdeel behaalt verzoekster een examencijfer van 8/20. De proclamatie heeft plaats op 10 september 2020.

Dat is de bestreden beslissing.

Op 15 september 2020 stelt verzoekster tegen die examenbeslissing een intern beroep in.

Daar zij op 12 oktober 2020 nog geen beslissing van de interne beroepscommissie van verwerende partij heeft ontvangen, stelt zij bij de Raad beroep in tegen de initiële examenbeslissing (en het uitblijven van een beslissing op intern beroep).

IV. Afstand

Met een e-mail van 14 oktober 2020 deelt verzoekster mee dat die dag een beslissing van de interne beroepscommissie heeft ontvangen, en dat zij afstand doet van huidig beroep.

Verwerende partij harerzijds deelt in een e-mail van 20 oktober 2020 mee dat zij tegen de afstand geen bezwaar heeft.

De Raad ziet evenmin redenen die zich tegen de afstand verzetten.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand van het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Jean Goossens bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 6 november 2020

Arrest nr. 6.107 van 27 november 2020 in de zaak 2020/599

In zake: Fahmi HAMED MAHMOUD
Woonplaats kiezend te 1040 Brussel
Nieuwelaan 14

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2020.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2007-2008 jaarlijks onafgebroken ingeschreven in het Vlaams hoger onderwijs, meer bepaald in de opleidingen Bachelor en Master in de rechten. In het academiejaar 2015-2016 heeft hij zijn bachelordiploma behaald. Sinds het

academiejaar 2018-2019 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’ bij verwerende partij.

Verzoeker nam in het academiejaar 2018-2019 18 studiepunten op. Hij slaagde voor twee van de drie opgenomen opleidingsonderdelen, zijnde voor 12 studiepunten. Voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” heeft hij geen van beide examenkansen benut.

In het academiejaar 2019-2020 nam verzoeker 36 studiepunten op. Hij behaalde credits voor 18 studiepunten, wat overeenkomt met een studierendement van 50%. Na twee inschrijvingen kan hij niet geslaagd worden verklaard voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht”. Daarnaast is verzoeker ook niet geslaagd voor de opleidingsonderdelen “Private International Law” en “Recht en samenleving”.

Na afloop van het academiejaar 2019-2020 kwam de examencommissie tot de conclusie dat verzoeker niet voldoet aan de studievoortgangsbewakingsmaatregel in artikel 5.3, lid 2 examenregeling (trisregel) omdat hij na twee inschrijvingen geen credit heeft behaald voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” en geen 70% studierendement heeft behaald tijdens het academiejaar 2019-2020. De examencommissie beslist dan ook om de verdere inschrijving van verzoeker in de opleiding te weigeren. Deze weigering geldt voor de volgende twee academiejaren.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat de studievoortgangsbeslissing werd genomen in overeenstemming met artikel 5.3, lid 2 van de geldende examenregeling en dus rechtsgeldig is.

Ze stelt vervolgens dat het gelijkheidsbeginsel niet werd geschonden bij de organisatie van de examenkansen van het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” tijdens de coronapandemie. De opleiding heeft duidelijk en voorafgaand aan de examenkans voor insolventierecht in april – vlak na de uitbraak van de pandemie – gecommuniceerd dat studenten de keuze kregen om te

opteren voor een digitaal openboekexamen in april (zijnde de enige organiseerbare examenvorm tijdens de voorziene examenperiode – midden in de lockdown – die op een voldoende valide manier kon toetsen of een student de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel had bereikt) of een uitgesteld geslotenboekexamen op de campus in juni. De student heeft er vrij en geïnformeerd voor gekozen om zijn examen uitgesteld in de junizittijd te maken onder geslotenboekvorm.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat het feit dat deze keuze niet meer werd geboden in de tweede zittijd in augustus niet wil zeggen dat er een schending van het gelijkheidsbeginsel is, integendeel. Er werd voor geopteerd om alle studenten op dezelfde wijze te examineren in deze zittijd. Er werd ook voldoende vooraf op blackboard aangekondigd dat het examen digitaal en openboek zou verlopen, conform de onderwijs- en examenregeling (hierna: OER) en de Codex Hoger Onderwijs. De interne beroepsinstantie ziet dan ook niet hoe deze bijzondere examenkansen in al even bijzondere omstandigheden door de student kunnen worden ingeroepen als een schending van het gelijkheidsbeginsel.

Daarnaast kan de interne beroepsinstantie evenmin bijtreden dat het gelijkheidsbeginsel zou zijn geschonden omdat de student trager zou typen. De student is in deze niet fundamenteel anders behandeld dan andere studenten die zich allemaal in dezelfde situatie bevonden. De student had hiervan bovendien vooraf melding kunnen maken in plaats van na het verkrijgen van zijn examenresultaat zodat, indien dat noodzakelijk bleek, over een examenfaciliteit kon worden nagedacht.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat zij verder moet nagaan of de genomen studievoortgangsbeslissing de redelijkheidstoets doorstaat. Hierbij stelt zij vast dat de student al een geruime tijd is ingeschreven in het Vlaamse hoger onderwijs en al sinds het academiejaar 2007-2008 tracht het diploma rechten te behalen. De student was onafgebroken ingeschreven tussen de academiejaren 2007-2008 en 2015-2016 in de bacheloropleiding rechten. Hij startte in het academiejaar 2018-2019 opnieuw aan de studies voor het diploma master in de rechten. De interne beroepsinstantie merkt op dat de student in de afgelopen twee inschrijvingen slechts 30 studiepunten heeft behaald. Zijn studierendement bedroeg in het academiejaar 2019-2020 slechts 50% en dat met een beperkt studiepakket van 36 studiepunten. De interne beroepsinstantie acht deze studievoortgang te beperkt, mede in beschouwing genomen het tekort voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” na vier

examenkansen en de tekorten voor “Private International Law” en “Recht en samenleving”. Voor opleidingsonderdelen waarvoor de student wel credits behaalt, is dit overigens steeds met een zeer nipte score.

Dit alles in aanmerking genomen is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de beslissing van de examencommissie om de student te weigeren voor herinschrijving de redelijkheidstoets doorstaat.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 24 september 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het gelijkheids-, het redelijkheids- en het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vooreerst dat hij op 17-jarige leeftijd is gevlucht uit Soedan (2003). Tot op dat moment was hij eentalig Arabisch. Hij is ook opgegroeid zonder computer. In België kreeg hij de vluchtelingenstatus toegekend en startte hij met ‘Nederlands voor nieuwkomers’. Om de Nederlandse taal onder te knie te krijgen, begon hij daarna school te lopen in de derde

graad van het secundair onderwijs (wetenschappen-wiskunde). Na het behalen van dit diploma schreef hij zich in 2007 in voor de rechtenopleiding aan de KU Leuven. Omdat het niveau van het Nederlands in deze opleiding niet zo eenvoudig was, moest hij een aantal vakken meerdere keren afleggen alvorens ervoor te slagen. Verzoeker stipt aan dat hij door hard werken kon slagen voor moeilijke vakken zoals “Staatsrecht” en “Straf- en strafprocesrecht”. Er dook echter een probleem op aangezien de KU Leuven geen afwijking wou toestaan voor “Juridisch Frans”. Ondanks bijlessen Frans, kon verzoeker het Frans niet op korte tijd voldoende onder de knie te krijgen. Verzoeker ging daarom noodgedwongen enkele jaren werken in de horeca om nadien zijn bacheloropleiding te voltooien aan de VUB (2015-2016).

Het is in deze omstandigheden dat verzoeker zich in februari 2019 heeft ingeschreven voor het tweede semester van de masteropleiding rechten aan de Universiteit Hasselt. Hij mocht maximum 24 studiepunten opnemen en hij moest voor minstens 60% van deze studiepunten een credit behalen. Verzoeker nam drie opleidingsonderdelen van in totaal 18 studiepunten op. Hij focuste op twee vakken om zeker te zijn dat hij voldoende credits zou behalen om te kunnen voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarde. Verzoeker heeft het vak “Insolventierecht” dus wel opgenomen in het academiejaar 2018-2019, doch hij heeft hiervoor geen examens afgelegd. Verzoeker benadrukt dat hij effectief credits heeft behaald voor de twee overige opgenomen opleidingsonderdelen. Verzoeker was er zich wel van bewust dat dit betekende dat hij moest slagen voor het vak “Insolventierecht” tijdens het academiejaar 2019-2020. Hij nam zich voor dit te doen lukken, doch net tijdens deze module brak de coronapandemie in alle hevigheid los.

Verzoeker merkt op dat de Universiteit Hasselt, gelet op de lockdown, ervoor heeft gekozen om het betreffende examen voor de module “Insolventierecht” in de eerste zitting (april 2020) te laten doorgaan als een openboekexamen dat men van thuis uit moest afleggen. Verzoeker heeft ervoor gekozen, net als een kleine minderheid van zijn medestudenten, gebruik te maken van de mogelijkheid om het examen later in te halen. Daartoe moest hij een ‘corona-overmachtsattest’ ondertekenen.

Verzoeker heeft het examen vervolgens effectief ingehaald in juni 2020. Hij stipt aan dat hij het examen op de campus wou afleggen omdat hij wist hoe belangrijk dit examen was voor hem en omdat hij de internetverbinding thuis niet voldoende kan vertrouwen. Ter plaatse

bleek dat het examen werd afgenomen als een geslotenboekexamen. Medestudenten van verzoeker hebben de toezichthouder ervan op de hoogte gebracht dat het een openboekexamen moest zijn, maar dit was tevergeefs. Verzoeker behaalde een score van 7/20.

Verzoeker is van mening dat het niet strookt met het gelijkheidsbeginsel dat bepaalde studenten in hetzelfde jaar, in dezelfde zitting, voor hetzelfde vak (en zonder dat de ECTS-fiche hierover iets vermeldt) worden beoordeeld aan de hand van een openboekexamen, terwijl andere studenten ditzelfde examen twee maanden later als een geslotenboekexamen moesten afleggen.

Verzoeker wijst erop dat hetzelfde examen in de tweede zitting (augustus 2020) wel opnieuw als openboekexamen werd georganiseerd. Daardoor is verzoeker nog meer overtuigd van het feit dat de studenten die het examen in juni 2020 hebben afgelegd geen volwaardige (en nog minder een evenwaardige) examenkans hebben gekregen voor het vak “Insolventierecht”.

De examenkans in juni wordt verzoeker evenwel ten volle aangerekend, met verstreckende gevolgen. Deze examenkans werd volgens hem onterecht in rekening gebracht bij de beoordeling van zijn aanvraag tot herinschrijving voor het vak “Insolventierecht”, zodat artikel 5.3.2 examenregeling in deze onjuist werd toegepast.

Verder stelt verzoeker dat het onjuist is dat hij vrij en geïnformeerd heeft gekozen voor deze gang van zaken, zoals de interne beroepsinstantie in haar beslissing aanhaalt. Hij wijst erop dat de Universiteit Hasselt, net zomin als iemand anders, wist hoe de pandemie verder zou evolueren. Hij vraagt zich af hoe de universiteit in maart al een geslotenboekexamen op de campus (in juni) zou kunnen voorstellen. Volgens verzoeker blijkt dit overigens ook niet uit het ‘corona-overmachtsattest’ dat hij heeft moeten ondertekenen. Dit attest vermeldt immers louter: *“Ondergetekende student meldt dat hij/zij niet wenst deel te nemen aan het examen omwille van de algemene overmachtssituatie ten gevolge van Corona.”*. Hieruit afleiden dat verzoeker ermee akkoord ging om het examen op een volledig andere manier af te leggen dan zijn medestudenten, vindt hij nogal een kaduke motivering.

Volgens verzoeker haalt de interne beroepsinstantie ook op onbegrijpelijke wijze aan dat het openboekexamen in augustus 2020 de correcte toepassing van het gelijkheidsbeginsel net bewijst. Hij stelt dat de Universiteit Hasselt het onmogelijke tracht te bewijzen: door in

augustus 2020 terug een openboekexamen te organiseren zouden de studenten in juni 2020 wel gelijk behandeld zijn geweest. Volgens verzoeker toont dit daarentegen net aan dat de studenten in juni 2020 onterecht voor een compleet andere examenvorm werden geplaatst. Verzoeker stelt ook dat van een onderwijsinstelling mag worden verwacht dat zij de bijzondere omstandigheden, waarnaar de interne beroepsinstantie verwijst, in acht neemt voor de student die ermee wordt geconfronteerd.

Verzoeker wijst erop dat het belang van de onterecht in rekening gebrachte examenkans blijkt uit de thans bestreden weigering tot herinschrijving. De examenkans in augustus 2020 werd volgens verzoeker dan ook onterecht zijn allerlaatste examenkans voor dit vak. Daar komt bij dat de examenvorm in augustus 2020 werd gewijzigd naar een digitaal examen. Hoewel dit te begrijpen is, plaatste dit hem voor een nieuw probleem waarmee hij op voorhand geen rekening kon houden: het was namelijk de eerste keer dat hij een examen digitaal moest afleggen.

Verzoeker benadrukt dat hij zich grondig had voorbereid, maar de voorziene drie uur examentijd hoe dan ook nodig had om de examenvragen juridisch op te lossen. Daarnaast kon hij onvoldoende snel typen, waardoor zijn examenexemplaar slechts voor de helft was ingevuld. Dit was niet door een gebrek aan kennis, maar omdat hij niet snel genoeg kan typen. Waar de interne beroepsinstantie aanstipt dat hij hiervoor op voorhand faciliteiten had kunnen aanvragen, verduidelijkt verzoeker dat hij dit pas tijdens het afleggen van het examen heeft vastgesteld.

Verzoeker wil erop wijzen dat een volwaardige examenkans wel degelijk een verschil kan maken. Zo heeft hij twee andere opleidingsonderdelen in de tweede zittijd merkelijk beter afgelegd dan in de eerste zittijd (“Rechtsbescherming tegen de overheid” en “Masterproef: sociaal wetenschappelijk onderzoek”). Verzoeker begrijpt dat snel kunnen typen gewenst is voor een toekomstige jurist, maar volgens hem is dit geen noodzakelijke vereiste.

Verzoeker stelt ten slotte vast dat nergens in de beoordeling van de interne beroepsinstantie zijn achtergrond aan bod komt. Zij lijkt integendeel het tijdsverloop te hekelen dat is verstreken alvorens hij zijn bachelordiploma heeft behaald. Verzoeker verduidelijkt dat hij zich na een wachttijd (ten gevolge van het vak “Juridisch Frans” aan de KU Leuven) opnieuw heeft ingeschreven aan de VUB en daar zijn bachelordiploma heeft behaald. Waar de interne

beroepsinstantie verwijst naar het studierendement van 50% dat werd behaald in het academiejaar 2019-2020 benadrukt verzoeker dat hiervoor ook het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” in rekening wordt gebracht.

Verwerende partij stelt in *haar antwoordnota* vooreerst vast dat de examencommissie van de bachelopleiding rechten correct toepassing heeft gemaakt van de studievoortgangsbewakingsmaatregel zoals voorzien in artikel 5.3, lid 2 examenregeling. Verzoeker had immers twee inschrijvingen gehad voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” in de academiejaren 2018-2019 en 2019-2020, maar behaalde geen credit, noch een deliberaerbaar resultaat. Verzoeker meldde geen overmachtssituatie aan de examencommissie en hij behaalde ook geen 70% studierendement in zijn inschrijving in het academiejaar 2019-2020.

Vervolgens verduidelijkt verwerende partij dat het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” werd gedoceerd in het derde kwartiel (februari-maart), met een voorziene examenperiode van 30/03/2020 tot en met 11/04/2020. Door de uitbraak van de coronacrisis op 13/03/2020 en de daaropvolgende lockdown waren er op het ogenblik van de geplande examenperiode voor het derde kwartiel geen verplaatsingen naar de campus toegestaan voor studenten. Deze situatie was te kwalificeren als overmacht in hoofde van de student, maar ook in hoofde van de onderwijsinstelling.

Verwerende partij benadrukt dat zij er op dat ogenblik alles aan heeft gedaan om conform het OER een regeling te treffen die, rekening houdende met de beperkingen van de lockdown, inspeelde op de dubbele noden die bestonden binnen de studentenpopulatie. Sommige studenten wilden immers in de voorziene examenperiode worden geëvalueerd, terwijl andere studenten liever examen aflegden op een later tijdstip onder normale omstandigheden. De faculteit rechten heeft daarop al haar studenten de keuze gelaten om de examens van het derde kwartiel:

- (1) ofwel af te leggen in de voorziene examenperiode van 30/03/2020 tot en met 11/04/2020, met een licht bijgestelde evaluatievorm omdat de examens vanop afstand moesten verlopen. Digitale examens vragen nu eenmaal om een andere manier van examineren om te kunnen waken over de validiteit van examens. Verwerende partij stipt aan dat deze zienswijze later ook door de decreetgever werd gehanteerd in het nooddecreet onderwijs

dat wijzigingen aan de evaluatievormen zoals geformuleerd in de ECTS-fiches in het academiejaar 2019-2020 toeliet;

- (2) ofwel uitgesteld af te leggen in de examenperiode van de junizittijd. Deze examenperiode (voor de opleidingsonderdelen van het vierde kwartiel) werd verlengd om alle studenten een redelijke kans te geven om hun examens van het vierde kwartiel en de uitgestelde examens van het derde kwartiel succesvol af te werken.

Verwerende partij stipt aan dat studenten via Blackboard op 23/03/2020 een overzichtstabel hebben ontvangen, waarin voor elk opleidingsonderdeel van het derde kwartiel gedetailleerd werd aangegeven welke evaluatievorm zou worden gehanteerd in de voorziene examenperiode van het derde kwartiel (digitaal) en welke evaluatievorm zou worden gehanteerd als de student koos voor een uitgesteld examen in de junizittijd. Voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” werd hiervoor ‘Schriftelijk, open boek, online’ als examenvorm voor het examen in de voorziene examenperiode en ‘In principe zoals aanvankelijk voorziene examenvorm’ (= ‘Schriftelijk, gesloten boek, op de campus’) voor de junizittijd aangegeven.

Verwerende partij benadrukt dat de faculteit rechten ook zeer transparant met haar studenten heeft gecommuniceerd. Zo werd onder meer een FAQ beschikbaar gemaakt waarin antwoorden werden gegeven op de meest gestelde vragen van studenten. Daaronder was ook op 30/03/2020 (en vermoedelijk al eerder) terug te vinden dat de evaluatievorm van een uitgesteld examen naar juni zou plaatsvinden onder de oorspronkelijk voorziene evaluatievorm vóór de coronacrisis. Dit was wel onder voorbehoud dat de op dat moment geldende maatregelen een examen op de campus zouden toelaten. Volgens verwerende partij heeft de opleiding nooit iets anders gecommuniceerd en heeft zij hierover ook geen enkele klacht of vraag ontvangen.

Verwerende partij begrijpt dan ook niet hoe verzoeker kan voorhouden dat hij geen geïnformeerde, vrije keuze zou hebben gemaakt of niet voldoende geïnformeerd zou zijn geweest over de gehanteerde evaluatievorm in de eerste examenkansperiode.

Verwerende partij merkt op dat een afwijkende evaluatievorm voor de examenperiode van 30/03/2020 tot en met 11/04/2020 werd toegelaten aangezien verplaatsingen naar de campus voor studenten op dat ogenblik niet waren toegestaan. Omdat examens via digitale weg moesten plaatsvinden, waarbij toezicht houden op welk studiemateriaal een student

(on)geoorloofd gebruikt aanzienlijk moeilijker is dan bij een examen op de campus (waarbij bv. fysieke controle mogelijk is van een codex), werd het examen voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” open boek gehouden.

Het uitgestelde examen in juni werd aangekondigd als een examen op de campus in de aanvankelijk voorziene evaluatievorm: een geslotenboekexamen, evenwel onder voorbehoud omdat de onderwijsinstelling gezien de overheidsmaatregelen niets met zekerheid kon garanderen. Verwerende partij stipt aan dat dit het meest strookte met de studie-aanpak waarop de studenten zich de hele onderwijsperiode hadden voorbereid en dit lag dus het meest in de lijn met hun verwachtingen. Volgens verwerende partij werden, op het ogenblik dat studenten de evaluatievormen voor de examens van het vierde kwartiel vernamen, ook de evaluatievormen voor de uitgestelde examens van het derde kwartiel die op de campus zouden doorgaan aan de studenten bevestigd.

Verwerende partij is van mening dat deze licht verschillende aanpak in evaluatievorm voor de twee studentengroepen verantwoordbaar is gezien de verschillende context waarin zij examen moesten afleggen en vooral waarin de onderwijsinstelling het examen moest afnemen: (1) digitaal, niet op de campus, met beperkt mogelijk toezicht, versus (2) fysiek examen, op de campus, met voldoende toezichtmogelijkheden om de validiteit van het examen te controleren bij een geslotenboekexamen. Volgens verwerende partij werd elke groep studenten binnen deze verschillende contexten wel op dezelfde wijze geëxamineerd.

Verwerende partij stelt dat er derhalve geen sprake kan zijn van een schending van het gelijkheidsbeginsel bij het nemen van de betwiste weigeringsbeslissing op basis van een ongelijke behandeling in de eerste examenkans van het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” in het academiejaar 2019-2020, noch dat de examenkans ‘onvolwaardig’ of ‘niet evenwaardig’ zou zijn. Ze wijst erop dat dezelfde te bereiken eindcompetenties werden getest bij alle studenten. Verwerende partij betreurt dat waar zij er alles aan heeft gedaan om in een zeer acute overmachtssituatie de nodige flexibiliteit aan de dag te leggen en haar studenten met zeer uiteenlopende standpunten in zo goed mogelijke omstandigheden op een eerlijke manier en naar hun eigen keuze een valide examen heeft laten afleggen in april of in juni, deze voorziene en verantwoorde flexibiliteit nu tegen haar wordt gebruikt.

Verwerende partij stelt ook vast dat verzoeker zijn examenresultaat voor geen van beide examenkansen heeft aangevochten. Als hij overtuigd was van een ongelijke behandeling in de eerste examenkans, dan had hij hiertegen op dat ogenblik beroep kunnen aantekenen of minstens melding maken bij de ombudspersoon, de studieloopbaanbegeleider of de voorzitter van de examencommissie van de opleiding.

Daarnaast verduidelijkt verwerende partij dat de tweede examenkans wel voor alle studenten verplicht digitaal is verlopen omdat het onmogelijk is om parallel digitale examens en examens op de campus te voorzien op hetzelfde ogenblik voor hetzelfde opleidingsonderdeel. Volgens haar kan dit evenmin tegen haar worden gebruikt om een schending van het gelijkheidsbeginsel te onderschrijven. Het OER laat immers toe dat de eerste en tweede examenkans voor een opleidingsonderdeel onder een andere evaluatievorm gebeuren. Door de praktische onhaalbaarheid om beide evaluatievormen (op de campus enerzijds en niet op de campus anderzijds) op hetzelfde ogenblik aan te bieden, werd geopteerd voor de meest veilige evaluatievorm voor alle studenten. Het feit dat het examen digitaal zou verlopen werd aan alle studenten aangekondigd via Blackboard, samen met de bekendmaking van het examenrooster van de tweede zitting begin juli 2020. Verzoeker was dus tijdig op de hoogte van het feit dat het examen digitaal en open boek zou plaatsvinden. Hij spreekt dit overigens niet tegen in zijn verzoekschrift.

Wat het nadeel betreft dat verzoeker heeft ondervonden door het naar eigen zeggen trager kunnen typen, moet verwerende partij vaststellen dat ook deze omstandigheid geen schending van het gelijkheidsbeginsel uitmaakt. De omstandigheid dat het examen getypt moest worden, gold immers voor alle studenten. Er werd bovendien een redelijke examenduur van drie uur voorzien. Verzoeker had dit vermeende nadeel ook vooraf kunnen melden zodat eventueel met een examenfaciliteit (zoals meer tijd of het omzetten naar een mondeling examen) het vermeende nadeel kon worden ondervangen. Verwerende partij stelt dat verzoeker dit uiterlijk vlak na het afleggen van het digitale examen had moeten aankaarten bij de ombudspersoon of bij de voorzitter van de examencommissie zodat de examencommissie er waar nodig rekening mee had kunnen houden bij de deliberatie. Het feit dat verzoeker deze melding niet heeft gedaan, maar heeft gewacht op het intern beroep om deze omstandigheid aan te kaarten en het feit dat deze omstandigheid voor alle studenten gold, doet verwerende partij geloven dat er geen sprake kan zijn van een ongelijke behandeling van studenten, noch dat deze omstandigheid een doorslaggevende impact had op het examenresultaat van verzoeker.

Verwerende partij kan ook moeilijk meegaan in het argument als zou verzoeker pas tijdens het examen hebben ondervonden dat hij traag typt. Hij heeft immers meerdere papers geschreven die werden getypt, hij heeft reeds delen van de masterproef voorbereid en hij studeert intussen meer dan tien jaar in het Vlaamse hoger onderwijs. De omstandigheid dat verzoeker pas op een iets latere leeftijd leerde typen kan volgens verwerende partij dus nog bezwaarlijk worden weerhouden als een argument om een examenscore van 5/20 te vergoelijken in de gegeven omstandigheden.

Wat verder de schending van het redelijkheidsbeginsel betreft, verwijst verwerende partij naar de argumenten zoals weergegeven in de interne beroepsbeslissing. De interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat verzoeker al een geruime tijd is ingeschreven in het Vlaamse hoger onderwijs en al sedert het academiejaar 2007-2008 tracht het diploma rechten te behalen. Verzoeker was onafgebroken ingeschreven tussen de academiejaren 2007-2008 en 2015-2016 in de bacheloropleiding rechten. Hij startte in het academiejaar 2018-2019 opnieuw aan de studies voor het diploma master in de rechten. Tijdens de afgelopen twee academiejaren heeft verzoeker slechts 30 studiepunten behaald. Zijn studierendement bedroeg in het academiejaar 2019-2020 slechts 50% en dat met een beperkt studiepakket van 36 studiepunten. Volgens verwerende partij werd bij de berekening van dit studierendement terecht rekening gehouden met de behaalde examenresultaten voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht”. Zij acht de studievoortgang van verzoeker – los van de zeer trage vooruitgang in de bacheloropleiding – te beperkt in de masteropleiding. Daarbij wordt ook het tekort voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” na vier examenkansen mee in ogenschouw genomen, net zoals de tekorten voor “Private International Law” en “Recht en samenleving”. Voor opleidingsonderdelen waarvoor verzoeker wel credits behaalt, is dit steeds met een zeer nipte score.

Verwerende partij begrijpt dat de achtergrond van verzoeker het hem mogelijk moeilijker heeft gemaakt om zijn bachelordiploma te behalen. Als onderwijsinstelling moet verwerende partij evenwel al haar studenten op gelijke wijze behandelen en kan verzoeker dus geen argument putten uit zijn achtergrond om de – opnieuw – beperkte studievoortgang die hij nu al twee jaar in de masteropleiding maakt te vergoelijken. Aan dit tempo moet verzoeker immers nog zes jaar studeren alvorens hij zijn masterdiploma behaalt. De stand van zijn leerkrediet is reeds negatief en de onvoldoende voor “Insolventierecht” was niet zijn enige onvoldoende.

Al deze overwegingen in rekening nemend, kan volgens verwerende partij bezwaarlijk worden gesteld dat zij een onredelijke studievoortgangsbeslissing heeft genomen door hem te weigeren voor herinschrijving in de masteropleiding rechten op basis van het niet succesvol zijn in het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” na twee inschrijvingen in het opleidingsonderdeel en een studierendement van 50% in het academiejaar 2019-2020.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat de gelijkheid eenvoudig zou zijn gerespecteerd door in juni ook een (digitaal) openboekexamen te organiseren. Volgens hem heeft niets verwerende partij belet dit ook te doen. Verzoeker is van mening dat als hij in juni 2020 op dezelfde manier was geëxamineerd als zijn medestudenten in april, hij misschien een ander resultaat had behaald. Een geslotenboekexamen wordt immers moeilijker bevonden dan een openboekexamen. Hij vindt dat het verschil in behandeling niet te verantwoorden is. Verzoeker merkt ook op dat hij niet vrij en geïnformeerd heeft gekozen voor deze gang van zaken, zoals verwerende partij aanhaalt. Hij kon zijn examen in april immers niet vanop afstand afleggen omwille van de onbetrouwbare internetverbinding op zijn studio in Brussel. Dat is ook de reden waarom hij heeft gevraagd om het digitale examen in augustus 2020 op de campus te mogen afleggen.

Daarnaast is verzoeker ook van mening dat onvoldoende rekening werd gehouden met zijn specifieke achtergrond. Hij stelt ten slotte dat zijn studievoortgang in de masteropleiding wel traag is, maar niet problematisch.

Beoordeling

Verzoeker betwist de weigering tot herinschrijving die hem werd opgelegd op grond van de zogenaamde ‘trisregel’, aangezien hij na twee inschrijvingen geen credit heeft behaald voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht”, gekoppeld aan het feit dat hij tijdens het academiejaar 2019-2020 geen studierendement van 70% heeft behaald. Verzoeker is van mening dat het examen dat hij in juni 2020 heeft afgelegd onterecht in rekening is gebracht. Hij stelt dat het gelijkheidsbeginsel hierbij geschonden is, alsook het redelijkheidsbeginsel. De onderliggende motivering acht verzoekende partij niet deugdelijk.

Verzoeker schreef zich in het academiejaar 2018-2019 in bij verwerende partij voor het tweede semester in de masteropleiding in de rechten. Hij mocht maximum 24 studiepunten

opnemen en diende voor 60% van de opgenomen studiepunten een credit te behalen. Verzoeker heeft zich ingeschreven voor drie opleidingsonderdelen van in totaal 18 studiepunten. Hij geeft aan zich te hebben gefocust op twee opleidingsonderdelen en in het betrokken academiejaar geen examens voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” te hebben afgelegd.

Verzoeker geeft ook aan dat hij zich ervan bewust was dat dit betekende dat hij in het academiejaar 2019-2020 diende te slagen voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht”. Omwille van de maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus heeft verwerende partij ervoor gekozen om de evaluatie van dit opleidingsonderdeel tijdens de voorziene examenperiode voor de eerste examenkans te laten plaatsvinden als een digitaal examen, dat studenten van thuis uit konden afleggen. Het betrof een openboekexamen.

Verzoeker heeft ervoor gekozen dit examen niet af te leggen. Hij maakte gebruik van de mogelijkheid deel te nemen aan een inhaalexamen, dat later tijdens de junizittijd plaatsvond. Hij ondertekende daartoe op 8 april 2020 een “corona overmachtsattest voor aanvraag inhaalexamen”.

Verzoeker haalde het examen aldus in juni 2020 in. Hij geeft aan dat hij dit op de campus wenste af te leggen omdat hij wist hoe belangrijk het examen voor hem was en omdat de internetverbinding bij hem thuis onvoldoende betrouwbaar was. Volgens verzoeker strookt het niet met het gelijkheidsbeginsel dat hij door middel van een geslotenboekexamen werd ondervraagd. Studenten werden dan immers tijdens hetzelfde jaar, in dezelfde zittijd, voor hetzelfde vak op verschillende wijzen geëvalueerd.

Wat dit betreft leest de Raad in de beslissing van de interne beroepsinstantie het volgende: *“Voorts is de commissie van mening dat het gelijkheidsbeginsel niet geschonden werd bij de organisatie van de examenkansen van het opleidingsonderdeel ‘insolventierecht’ tijdens de COVIDpandemie. De opleiding communiceerde duidelijk en voorafgaand aan de examenkans voor insolventierecht in april – vlak na de uitbraak van de pandemie – dat studenten de keuze kregen om te opteren voor een digitaal open-boek examen in april (de enige organiseerbare examenvorm tijdens de voorziene examenperiode – midden de lockdown – die op een voldoende valide manier kon toetsen of een student de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel had bereikt) of een uitgesteld gesloten-boek examen op de campus in*

juni. De student heeft er vrij en geïnformeerd voor gekozen om zijn examen uitgesteld in de juni-zittijd te maken onder gesloten boek-vorm.”

Tevens overwoog de interne beroepsinstantie dat het feit dat de keuze voor beide evaluatiewijzen niet geboden is in de tweede zittijd niet betekent dat er sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel. In de tweede zittijd is ervoor gekozen alle studenten op dezelfde wijze te examineren.

De Raad kan verzoeker niet bijtreden waar hij van mening is dat het niet met succes gebruiken van de examenkans van juni 2020 onterecht bij de weigeringsbeslissing werd betrokken.

Zoals aangehaald, is verzoeker van mening dat het niet strookt met het gelijkheidsbeginsel dat bepaalde studenten in hetzelfde jaar, in dezelfde zittijd, voor hetzelfde vak en zonder dat de ECTS-fiche hierover iets vermeldt, beoordeeld worden aan de hand van een openboekexamen, terwijl enkele andere studenten hetzelfde examen als een geslotenboekexamen moeten afleggen.

De Raad wijst in deze op de situatie van overmacht – die verzoeker door het ondertekenen van het reeds genoemde attest zelf erkent – waarbinnen verzoeker, geïnformeerd over het feit dat het examen in juni geen openboekexamen zou zijn, de kans kreeg niet deel te nemen aan het examen op het oorspronkelijke examenmoment en het later in te halen.

Hoewel verzoeker betwist dat hij vrij en geïnformeerd heeft gekozen voor deze gang van zaken, zoals wordt vermeld in de interne beroepsbeslissing, wijst de Raad op het door verwerende partij bijgebrachte stuk H. Daaruit blijkt dat de aan de studenten op 23 maart 2020 meegedeelde informatie – zijnde aldus voorafgaand aan de door verzoeker gemaakte keuze – voor “Insolventierecht” in de ‘inhaalperiode’ van juni 2020, onder het grootste voorbehoud omwille van de pandemische situatie, een examenvorm voorziet zoals de aanvankelijk voorziene examenvorm, met name een schriftelijk examen op de campus (gesloten boek). Dat verzoeker niet slaagde voor dit examen, waaraan hij verkoos deel te nemen, hoewel hij eerder, op 9 april 2020, had kunnen deelnemen aan een schriftelijk openboekexamen (online afgenomen) is voor de Raad dan ook geen beletsel om bij de

toepassing van de ‘trisregel’ met deze examenkans waarbij verzoeker er niet in slaagde een credit te behalen rekening te houden.

Ook het feit dat verwerende partij in de tweede examenzittijd in het licht van de coronasituatie een online openboekexamen moest organiseren, betekent niet dat zij verzoeker discriminatoir heeft behandeld doordat hij bij de eerste examenkans er – geïnformeerd – voor heeft gekozen het examen op de campus in de vorm van een geslotenboekexamen af te leggen.

Verzoeker haalt terecht aan dat verwerende partij nog niet wist hoe de pandemie zou evolueren op het moment dat zij communiceerde over het inhaalmoment in juni 2020. Dit belet niet dat verwerende partij eerlijk, de aandacht vestigend op het voorbehoud waartoe de sanitaire situatie dwong, een geslotenboekexamen in juni 2020 op de campus in het vooruitzicht stelde. Geïnformeerd over de noodzakelijke slag om de arm koos verzoeker voor het inhaalmoment in juni. Nu het inhaalmoment plaatsvond zoals in het vooruitzicht gesteld, is de Raad van oordeel dat bezwaarlijk kan worden beweerd dat geen rekening zou kunnen worden gehouden met het op dit examen behaalde resultaat.

Dat de examenvorm voor het inhaalmoment niet in het door verzoeker ondertekende attest is vermeld doet geen afbreuk aan de transparante communicatie met betrekking tot de examenorganisatie in de coronacontext. Daarenboven merkt de Raad op dat het examen dat verzoeker bij de eerste examenkans in juni 2020 heeft afgelegd uiteindelijk in de lijn lag van de in de ECTS-fiche in het vooruitzicht gestelde evaluatie. Dat verwerende partij in de tweede zittijd opnieuw een openboekexamen organiseerde, houdt naar het oordeel van de Raad geen discriminatoire behandeling in voor verzoeker die, de mogelijkheid hebbend aan een openboekexamen deel te nemen in de eerste examenzittijd, ervoor heeft gekozen dit niet te doen.

Waar verzoeker van mening is dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing de eigen incorrecte werkwijze goedpraat door aan te geven dat de bijzondere examenkansen in al even bijzondere omstandigheden niet als een schending van het gelijkheidsbeginsel kunnen worden begrepen, treedt de Raad verzoeker niet bij. Zoals reeds aangehaald, is de organisatie van het inhaalexamen in juni 2020, waarvoor verzoeker heeft gekozen, overeenkomstig de oorspronkelijke ECTS-fiche *in casu* geen schending van het gelijkheidsbeginsel.

Wat de tweede examenkans in september betreft, oordeelt de interne beroepsinstantie dat verzoeker niet fundamenteel anders is behandeld dan de overige studenten. Tevens had verzoeker volgens de interne beroepsinstantie vooraf melding kunnen maken van de beweerde moeilijkheden die het typen van het examen voor hem vormden, zodat eventueel over een examenfaciliteit kon worden nagedacht.

Dat verzoeker, nu hij bij de eerste examenkans in juni 2020 het examen ‘handgeschreven’ heeft opgelost, in augustus voor de eerste keer een digitaal examen aflegde en het examen bijgevolg, naar verzoeker beweert, halfleeg heeft ingediend, niettegenstaande hij reeds meermaals heeft bewezen dat een volwaardige tweede examenkans voor hem wel degelijk een verschil maakt, maakt de aangevochten beslissing niet onrechtmatig of onredelijk.

Nu verzoeker zelf aangeeft dat hij niet voldoende snel kan typen onder tijdsdruk, onder meer – zoals in de wederantwoordnota – verwijzend naar de snelheid waarmee hij papers schrijft, ziet de Raad niet in waarom verzoeker dit probleem niet vooraf heeft gesignaleerd. Verzoeker was immers op de hoogte van de examenvorm bij de tweede examenkans in september en hij kan de Raad er niet van overtuigen niet eveneens inzicht te hebben in zijn vaardigheid om te typen en zijn typsnelheid. Nu verzoeker het potentiële probleem niet heeft gemeld en er evenmin in het dossier een spoor blijkt van het feit dat hij het na het examen heeft aangekaart, ziet de Raad geen reden om, niettegenstaande de bewering dat het examen geen weerspiegeling is van de door verzoeker bereikte competenties, de aangevochten beslissing die rekening hield met de in september (tweede examenkans) behaalde score als onrechtmatig aan te merken. Ook de bewering dat de problematiek een onrechtstreeks gevolg zou zijn van de beweerdelijk ongelijke behandeling van verzoeker in juni, die de Raad niet aanwezig acht, brengt de Raad niet tot een ander besluit.

Ten slotte stelt verzoeker dat onvoldoende rekening is gehouden met zijn specifieke achtergrond bij het nemen van de aangevochten beslissing.

De Raad kan verzoeker niet bijtreden in de overtuiging dat de beslissing om die reden onredelijk zou zijn.

De Raad wijst hierbij op de gemotiveerde redelijkheidstoets die in de aangevochten beslissing is uitgevoerd, waaruit studievoortgangsmoeilijkheden blijken die, bij gebrek aan door

verzoeker bijgebracht perspectief om – onder meer geconfronteerd met leerkrediettekort – binnen afzienbare tijd zijn studies met succes te kunnen afwerken, ongeacht de door hem aangevoerde uitdagingen (niet-stabiele internetverbinding, moedertaal, het opgegroeid zijn zonder computer), de Raad er niet toe brengen de beslissing te vernietigen. Hierbij brengt de beroepsinstantie ook het beperkte studierendement en de zonder succes benutte examenkansen voor het opleidingsonderdeel “Insolventierecht” in rekening, waarvan verzoeker, naar het oordeel van de Raad onterecht, beweert dat ze de aangevochten beslissing niet kunnen helpen dragen. De Raad is in deze niet blind voor de redenen die verzoeker voor het lange studietraject bijbrengt, maar meent niet dat zij een perspectief vormen waarin de weigeringsbeslissing, in het licht van haar motivering, onredelijk wordt gemaakt.

De Raad acht het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 27 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.082 van 18 november 2020 in de zaak 2020/630

In zake: Robbe DE COCK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Joost Van Damme
kantoor houdend te 9070 Destelbergen
Zenderstraat 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTEVELDEHOGESCHOOL
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2020.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de grafische en digitale media’.

Voor het opleidingsonderdeel “Bachelorproef MMP” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie citeert vooreerst het intern beroepsschrift, verwijst naar een aanvullend schrijven van verzoeker en geeft een overzicht van het verweer vanuit de opleiding. Zij stipt vervolgens aan dat zij haar beoordeling tweevoudig onderverdeelt: in de eerste plaats zal zij ingaan op de opgeworpen bezwaren in het intern beroepsschrift en nadien zal zij de aanvullende argumenten beoordelen.

Wat het intern beroepsschrift betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoeker in zijn eerste middel inzage vraagt in het dossier alsook een schriftelijke neerslag van de beoordeling van de evaluatiecriteria en de subevaluaties van het opleidingsonderdeel in kwestie wil bekomen. Verzoeker geeft aan dat tijdens de mondelinge feedback de beoordelingswijze niet voldoende werd toegelicht en hij wil een schriftelijk neerslag van de feedback.

In deze schriftelijke feedback wil verzoeker in het bijzonder vernemen hoe de beoordeling van de diverse in de ECTS-fiche voorgeschreven evaluatievormen zich percentiel ten opzichte van elkaar verhouden. Daarnaast vraagt verzoeker om, binnen een redelijke termijn na kennisname van de door de onderwijsinstelling bij te brengen schriftelijke stukken, schriftelijke opmerkingen in de vorm van een nota aan de beroepscommissie te mogen overmaken. Bijkomend vraagt verzoeker gehoord te worden, waarbij hem de kans wordt gegeven zijn werkstuk (film) te vertonen en daarbij toelichting te geven.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker de mondelinge feedback onvoldoende achtte en dat hij daarom bijkomende schriftelijke feedback vraagt over de totstandkoming van de eindquotering van het opleidingsonderdeel (8/20). De opleiding kwam hieraan tegemoet op

12 september 2020. Zij heeft hem bijkomende schriftelijke feedback gegeven. De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat verzoeker na het uitoefenen van zijn inzagerecht en op basis van de mondelinge en bijkomende schriftelijke feedback een aanvullende beroepsaantekening heeft ingediend (die *infra* wordt besproken). De interne beroepsinstantie neemt deze mee in haar beoordeling vermits zij hiervan vóór de sluiting van haar debatten kennis heeft genomen. Gezien de bijzondere omstandigheden naar aanleiding van de Covid-19 pandemie beperkt de interne beroepsinstantie zich tot een schriftelijke procedure, zodat het verzoek om te worden gehoord en het werkstuk te verdedigen wordt afgewezen.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de opleiding heeft aangegeven dat verzoeker bij de aanvang van de mondelinge feedback werd meegedeeld dat het gesprek niet mocht worden opgenomen, dat hij zijn eigen notities moest nemen en dat er geen feedback via e-mail zou worden verstrekt. De interne beroepsinstantie benadrukt dat het de verantwoordelijkheid van de student is om feedback zelf te noteren en correct te interpreteren. De opleiding geeft aan dat verzoeker tijdens dit gesprek wel de juiste scores heeft gekregen: 14/20 voor onderzoek en 2/20 (in plaats van 1/20) voor het werkstuk. De opleiding heeft ook uitgelegd dat de evaluatie is gebaseerd op scoringsparameters die voor elke student worden toegepast en zijn goedgekeurd door de opleiding. De interne beroepsinstantie neemt ook akte van de bijkomende schriftelijke feedback waarbij de totstandkoming van de score wordt verduidelijkt. De afdoende motivering van de eindquotering wordt *infra* besproken.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het eerste middel van verzoeker zich primordiaal richt op het uitblijven van een geschreven feedback. Zij wenst verzoeker daarom te wijzen op het relevante artikel in het studiecontract van het academiejaar 2019-2020, meer bepaald artikel 99, dat zij ook citeert. In subsidiaire orde wijst de interne beroepsinstantie erop dat nergens uit dit artikel blijkt dat slechts een geschreven feedback rechtsgeldig zou zijn. De interne beroepsinstantie stipt aan dat een ‘gebrekkige’ mondelinge feedback bovendien geen afbreuk kan (of mag) doen aan een toegekende score door een opleiding. Feedback beperkt zich tot informatie die wordt gegeven aan studenten met als doel hen inzicht te geven in hun eigen leerproces of functioneren, zodat hun leren efficiënter wordt. De student kan dan nagaan of zijn leerproces goed verloopt, waar bijsturing nodig is en in welke mate hij de leerdoelen heeft bereikt. Volgens de interne beroepsinstantie kan feedback (of het gepercipieerde gebrek eraan) nooit een correctie of aanpassing van een toegekende score rechtvaardigen, behoudens in geval van een terdege vastgestelde beoordelingsfout.

De interne beroepsinstantie besluit dat verzoeker de mogelijkheid heeft gekregen om zijn inzagerecht uit te oefenen. Hij kreeg zowel mondelinge als schriftelijke (bijkomende) feedback, waarin de totstandkoming van de eindquotering wordt uitgelegd. De interne beroepsinstantie nam de aanvullende beroepsaantekening ook mee in overweging in haar beoordeling. Volgens haar is dit eerste middel bijgevolg zonder voorwerp.

Vervolgens stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoeker in een tweede middel argumenteert dat de in de studiefiche voorgeschreven evaluatievormen en het redelijkheidsbeginsel werden miskend.

In een eerste onderdeel stelt hij in essentie dat de quotering van het werkstuk, met name 1/20, kennelijk onredelijk en overdreven streng is. Hij verwijst ook naar de resultaten van vorige zittijden: in academiejaar 2018-2019 diende hij niet in bij de eerste zittijd en behaalde hij een totaalscore van 2/20 tijdens de tweede zittijd. In het academiejaar 2019-2020 behaalde hij tijdens de eerste zittijd een score van 7/20 en tijdens de tweede zittijd een score van 8/20. Deze laatste score is het voorwerp van de betwisting.

De interne beroepsinstantie wil vooreerst opmerken dat de resultaten van andere opleidingsonderdelen of resultaten van eenzelfde opleidingsonderdeel in vorige zittijden niet in aanmerking kunnen worden genomen. Deze resultaten kunnen geenszins enige invloed uitoefenen op de huidige eindquotering van dit opleidingsonderdeel. De gegeven feedback kan uiteraard wel worden meegenomen naar een volgende zittijd.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat er volgens de opleiding geen vooruitgang werd gemaakt in het geleverde werkstuk. Het nieuwe werkstuk is van ondermaatse kwaliteit. Zoals verzoeker aanhaalt, werden er inderdaad nieuwe kritieken geformuleerd op nieuwe onderdelen van het werkstuk die voorheen niet werden ingediend. Op vaktechnisch gebied is het werkstuk echter duidelijk ondermaats. De vakjury houdt zich eraan een duidelijke maatstaf te hanteren. De interne beroepsinstantie stelt vast, met nazicht van de specifieke quoteringsregels en scoresleutels van de opleiding, dat de bachelorproef naar eer en geweten en binnen het haar uniek toegekende prerogatief om de opleiding-eigen bachelorproeven te beoordelen werd beoordeeld en een eindscore werd toebedeeld.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de opleiding zich voor de beoordeling van dit opleidingsonderdeel baseert op de beoordelingscriteria zoals beschreven in de ECTS-fiche en de Gids voor de bachelorproef. De eindquotering komt tot stand aan de hand van een scorematrix die objectief wordt ingezet voor alle studenten en die is afgestemd met de opleiding. Dit gebeurt op basis van ingediende werkstukken: het dossier, de presentatie en het werkstuk.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat verzoeker onvoldoende heeft aangetoond de competenties voor dit opleidingsonderdeel te beheersen. Daarom kan hij dan ook niet slagen voor dit opleidingsonderdeel. De niet behaalde competenties zijn *“De student levert een professioneel audiovisueel product op. De kwaliteit van het werkstuk is niet professioneel, dit toont de feedback van de vakjury aan. Het product is niet professioneel op het vlak van audiovisual storytelling en niet op professioneel vlak van audiovisuele vaktechniek.”*. Deze incompetentie leverde verzoeker een score van 1 op als deelscore. Aan de hand van de scoresleutel moest dit uiteindelijk resulteren in een eindquotering van 8/20. De interne beroepsinstantie verduidelijkt ten overvloede dat zij zelf geen enkele bevoegdheid heeft om inhoudelijke, kwaliteit-specifieke, oordelen te vellen over ingeleverde (eind)werken.

Daarnaast geeft verzoeker in een tweede onderdeel van dit tweede middel aan geen kans tot progressie te hebben gehad vanwege de gebrekkige opvolging en de totale afwezigheid van deugdelijke en afdoende bijsturing en remediëring. De interne beroepsinstantie stelt vast dat op vaktechnisch gebied middelen van opvolging en remediëring werden aangereikt door de opleiding. De vakdocenten waren bereikbaar, maar van deze faciliteit is door verzoeker nooit gebruik gemaakt. Hij heeft de vakdocenten niet gecontacteerd. Ten overvloede wijst de interne beroepsinstantie op vaste rechtspraak van de Raad dat een argument (middel) dat gebaseerd is op beweerdelijk gebrekkige feedback en begeleiding er niet toe leidt dat een negatieve evaluatie moet worden omgebogen in een positieve evaluatie.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker bijkomend van mening is dat onvoldoende rekening werd gehouden met de bijzondere omstandigheden eigen aan zijn studietraject. Hij heeft immers geen contacturen meer en moet enkel nog de bachelorproef indienen. Dit kadert bovendien in een periode van lockdown ingevolge de Covid-19 pandemie.

De interne beroepsinstantie wijst erop dat de middelen van opvolging en remediëring sinds het begin van de lockdown online werden aangereikt. De docenten waren blijvend bereikbaar, maar ook daarvan is nooit gebruik gemaakt. De interne beroepsinstantie erkent dat het academiejaar 2019-2020 geen evidentie voor studenten vormde, maar dit mag geen vrijgeleide zijn om een substantieel iets als een eindwerk/bachelorproef anders of milder te gaan beoordelen. Volgens de interne beroepsinstantie toont verzoeker bovendien nergens overtuigend aan dat hij specifiek en in het bijzonder geraakt zou zijn (in vergelijking met zijn medestudenten) door de pandemie. Het feit dat verzoeker enkel nog een bachelorproef moet indienen, kan ook niet in overweging worden genomen. De bachelorproef is namelijk niet delibereerbaar. Het eindwerk en het slagen ervoor is van uiterst belang om de opleiding te voltooien.

Verder gaat de interne beroepsinstantie nog in op wat verzoeker in zijn aanvullende beroepsaantekening poneert. Hij heeft deze aanvullende beroepsaantekening ingediend naar aanleiding van de bijkomende schriftelijke feedback die hij van de opleiding heeft verkregen op 12 september 2020. Verzoeker geeft aan dat hij, ondanks het ontbreken van de diepgang, toch een score van 14/20 heeft behaald op ‘onderzoek’. De interne beroepsinstantie stelt evenwel vast dat dit losstaat van de score van het werkstuk. Op ‘onderzoek’ krijgt verzoeker dan ook positieve feedback: *“Het onderwerp rotoscoping werd goed onderzocht. Ook de verschillende technieken werden uitgebreid besproken.”*.

Tijdens de mondelinge feedback kreeg verzoeker, naar eigen zeggen, driemaal te horen dat hij een score van 1/20 had behaald, in plaats van een score van 2/20. De opleiding geeft aan dat verzoeker de juiste scores te horen heeft gekregen. De interne beroepsinstantie neemt akte van deze mogelijke vergissing tijdens de mondelinge feedback. Een vergissing kan evenwel nooit leiden tot een positief resultaat voor verzoeker.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat vervolgens een soort van welles-nietes-discussie wordt gevoerd, waarbij verzoeker de feedback van de opleiding inhoudelijk poogt te weerleggen. Zij is echter niet bevoegd om over de inhoudelijke beoordeling van het werkstuk te oordelen en gaat hier dan ook niet verder op in. De interne beroepsinstantie stelt wel vast dat deze schriftelijke feedback afdoende werd gemotiveerd door de opleiding. Zij gaat bovendien uit van de objectiviteit van het oordeel van de docent(en). Wat dit betreft, kan de interne beroepsinstantie niet anders dan vaststellen dat de argumentatie op dit vlak valt terug

te brengen tot een interpretatiedispuut tussen verzoeker en de opleiding. Verzoeker beweert dat zijn werkstuk voldoet aan de behoeften, noden en wensen van de eindgebruiker en opdrachtgever, en dat hij conform de voorwaarden een professioneel audiovisueel eindproduct heeft afgelegd. De opleiding (tevens opdrachtgever) is hieromtrent een andere mening toegedaan, blijkens de eindscore.

De interne beroepsinstantie merkt ten slotte op dat zij er enigszins begrip voor heeft dat verzoeker zelf een betere quoteringshad verwacht. Zij gaat echter uit van een ondersteund en verdedigd vermoeden van deskundigheid van de lesgever. Zij volgt hierbij ook de rechtspraak van de Raad. Waar verzoeker aanhaalt dat hij twee verschillende documenten met schriftelijke feedback heeft ontvangen, stelt de interne beroepsinstantie hiervan akte te nemen. Zij stelt bovendien vast dat deze versies overeenkomen, ondanks dat de tweede versie iets beknopter werd gemaakt.

De interne beroepsinstantie beslist na beraadslaging dat het beroep ontvankelijk is, maar ongegrond.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op de schending van het hoorrecht.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat hij niet door de interne beroepsinstantie werd gehoord, niettegenstaande zijn uitdrukkelijk verzoek daartoe. Onder verwijzing naar de Covid-19 pandemie heeft zij zich beperkt tot een schriftelijke procedure, waarbij het verzoek om te worden gehoord en het werkstuk te verdedigen door de interne beroepsinstantie werd afgewezen. Volgens verzoeker is dit onredelijk vermits het horen vanop afstand mogelijk was. Hij stelt ook vast dat de interne beroepsinstantie niet motiveert waarom zij geen andere wijze van horen heeft overwogen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het vaste rechtspraak van de Raad is dat de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur niet verplicht tot het horen van de student, voor zover de student alle nuttige gegevens en argumenten heeft kunnen bijbrengen én er in het onderwijs- en examenreglement geen verplichting tot het horen van de student is opgenomen. Verwerende partij benadrukt dat het studiecontract voor het academiejaar 2019-2020 enkel voorziet in een mondeling hoorrecht in het kader van een tuchtprocedure.

Verwerende partij verwijst naar artikel 137 studiecontract, waarin de behandeling van de interne beroepsprocedure is geregeld. Er werd duidelijk de keuze gemaakt voor een behandeling van de zaak op basis van stukken. De interne beroepsinstantie kan hiervan wel afwijken indien nodig. Verwerende partij stelt dat de ingestuurde stukken voor de interne beroepsinstantie voldoende duidelijk waren. Zij wenste in de context van de thans heersende pandemie geen onnodige risico's te nemen. Verwerende partij wijst er ten slotte op dat de interne beroepsinstantie de aanvullende beroepsaantekening van verzoeker in overweging heeft genomen bij haar beoordeling.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet verder in.

Beoordeling

Wat de hoorplicht betreft, valt het binnen de onderwijsvrijheid van de hogeronderwijsinstelling om te bepalen of de student bij de beoordeling van het intern beroep kan of moet worden gehoord, en zo ja of de student daartoe steeds moet worden uitgenodigd

dan wel of het initiatief daartoe bij de student wordt gelaten. Er wordt immers aangenomen dat in beginsel aan de hoorplicht is voldaan wanneer de student in staat is geweest om zijn standpunt middels het verzoekschrift op intern beroep op nuttige wijze kenbaar te maken.

Te dezen bepaalt artikel 137 van het studiecontract 2019-2020 dat de interne beroepscommissie het intern beroep ‘op stukken’ behandelt. De student heeft derhalve niet het afdwingbare recht om fysiek voor de interne beroepscommissie te verschijnen.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op de schending van het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt vooreerst op dat de quoterings van 8/20 voor het opleidingsonderdeel “Bachelorproef MMP” bestaat uit een score van 14/20 voor het ‘rapport/onderzoek’ en een score van 2/20 voor het werkstuk zelf. De schriftelijke neerslag van de evaluatie alsook de motivering voor dergelijke quoterings is hem echter onbekend. Het is hem aldus een raadsel hoe de evaluator en de examencommissie in redelijkheid het werkstuk met 2/20 zouden hebben kunnen quoteren. Volgens verzoeker is dergelijke beoordeling kennelijk onredelijk, wat ook in zijn initieel (intern) beroepsschrift werd geargumenteed.

Verzoeker stelt vast dat de interne beroepsinstantie zich in haar beslissing ertoe beperkt te verwijzen naar het vermoeden van deskundigheid van de lesgever. Verzoeker is echter, in tegenstelling tot de interne beroepsinstantie, niet van mening dat de schriftelijke feedback, die pas na het indienen van het intern beroep tot stand is gekomen, de beslissing afdoende motiveert. Zij werd volgens hem voor de noodwendigheid van de zaak *in tempore non suspecto* geredigeerd.

Verzoeker verduidelijkt dat hij op deze schriftelijke feedback, die hij per e-mail van 12 september 2020 mocht ontvangen, tijdig opmerkingen heeft geformuleerd. Hij heeft deze per

e-mail van 17 september 2020 aan de interne beroepsinstantie overgemaakt. Verzoeker merkt op dat hij geen antwoord heeft mogen bekomen op deze opmerkingen. De bestreden beslissing levert daarnaast evenmin (zelfs maar een aanzet tot) een antwoord op zijn draagkrachtige opmerkingen.

Verzoeker stelt vast dat de interne beroepsinstantie verder verwijst naar de in hoofde van de docent veronderstelde deskundigheid en objectiviteit. Omwille daarvan ziet de interne beroepsinstantie geen reden de door de docenten verleende score in twijfel te trekken, daar waar verzoeker als grief had aangevoerd de beoordeling onredelijk streng te achten.

Volgens verzoeker kan de interne beroepsinstantie zich er ook niet toe beperken (zonder verdere toelichting) te beslissen dat uit de door docenten/jury toegekende punten blijkt dat het werk van verzoeker niet voldeed aan de door de opleiding vooropgestelde vereisten.

Verzoeker is van mening dat de interne beroepsinstantie zijn intern beroep niet afdoende heeft beantwoord door hierop geen gemotiveerd antwoord te geven.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat de opdracht van de interne beroepsinstantie erin bestaat na te gaan of de eindquotering redelijk tot stand is gekomen en afdoende werd gemotiveerd door de opleiding. Waar verzoeker aangeeft dat de schriftelijke motivering van de opleiding de beslissing niet afdoende motiveert, verduidelijkt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie van oordeel was dat dit *in casu* wel het geval is. Zij verwijst hiervoor naar de schriftelijke feedback die aan verzoeker werd bezorgd.

Verwerende partij benadrukt dat evaluatoren van een eindwerk in eerste instantie worden vermoed deskundig te zijn. Zij genieten van een persoonlijke appreciatieruimte bij het maken van een beoordeling. Het is aan de student om het tegenbewijs te leveren aan de hand van concreet onderbouwde argumenten.

Verwerende partij stipt aan dat verzoeker een aanvullende beroepsaantekening heeft ingediend naar aanleiding van de bijkomende schriftelijke feedback die hij van de opleiding op 12 september 2020 heeft verkregen. Daarin heeft hij zijn argumentatie verder uiteengezet. De interne beroepsinstantie heeft wat dit betreft vastgesteld dat een welles-nietes-discussie wordt gevoerd, waarbij verzoeker de feedback van de opleiding inhoudelijk poogt te

weerleggen. De interne beroepsinstantie stelde vast dat de argumentatie op dit vlak terug te brengen valt tot een interpretatiedispuut tussen verzoeker en de opleiding. Verzoeker beweert dat zijn werkstuk voldoet aan de behoeften, noden en wensen van de eindgebruiker en opdrachtgever, en dat hij conform de voorwaarden een professioneel audiovisueel eindproduct heeft afgeleverd. De opleiding (tevens opdrachtgever) is hieromtrent een andere mening toegedaan, blijkens de eindscore.

Verwerende partij verwijst naar rechtspraak van de Raad en stelt dat de interne beroepsinstantie niet bevoegd is om over de inhoudelijke beoordeling van het werkstuk te oordelen. De interne beroepsinstantie stelt wel vast dat de eindscore op basis van de voorgelegde stukken afdoende gemotiveerd werd door de opleiding. Het kan namelijk niet worden ontkend dat er een uitgebreide motivering voorligt waarbij elk onderdeel, met name het ‘onderzoek’, het ‘werkstuk’ en de ‘detailfeedback van de vaktechniek’ uitgebreid wordt besproken.

Volgens verwerende partij blijkt uit de motivering van de opleiding ook dat men niet zomaar tot een score van 8/20 heeft besloten. Het onderdeel ‘werkstuk’ bleek immers niet te voldoen aan het niveau dat in een derde bachelor van de opleiding moet worden behaald. Verwerende partij stelt ook vast dat de opleiding te kennen geeft dat er geen vooruitgang werd gemaakt in het geleverde werkstuk. Er werden inderdaad nieuwe kritieken geformuleerd op nieuwe onderdelen van het werkstuk, die voorheen niet werden ingediend. Op vaktechnisch gebied werd het werkstuk door de opleiding duidelijk als ondermaats gekwalificeerd. De vakjury houdt eraan een duidelijke maatstaf te hanteren.

Verwerende partij stipt verder aan dat de interne beroepsinstantie ook heeft vastgesteld, met nazicht van de specifieke quoteringsregels en scoresleutels van de opleiding dat de opleiding naar eer en geweten, en binnen het haar uniek-toegekende prerogatief om de opleiding-eigen bachelorproeven te beoordelen, de bachelorproef heeft beoordeeld en een eindscore heeft toebedeeld.

Verwerende partij benadrukt dat de opleiding zich voor de beoordeling van dit opleidingsonderdeel baseert op de beoordelingscriteria zoals beschreven in de ECTS-fiche en de Gids voor de bachelorproef. De eindquoting komt tot stand aan de hand van een scorematrix die objectief ingezet wordt voor alle studenten en die is afgestemd met de

opleiding. Dit gebeurt op basis van ingediende werkstukken: dossier, presentatie en werkstuk. Verzoeker heeft evenwel onvoldoende aangetoond de competenties voor dit opleidingsonderdeel te beheersen, zodat hij niet kan slagen voor dit opleidingsonderdeel.

Verwerende partij verduidelijkt dat volgende competenties niet werden behaald: *“De student levert een professioneel audiovisueel product op. De kwaliteit van het werkstuk is niet professioneel, dit toont de feedback van de vakjury aan. Het product is niet professioneel op het vlak van audiovisual storytelling en niet op professioneel vlak van audiovisuele vaktechniek.”*. Zij merkt op dat de interne beroepsinstantie er enigszins begrip voor heeft dat verzoeker zelf een betere quotering had verwacht, maar de interne beroepsinstantie gaat hier uit van een ondersteund en verdedigd vermoeden van deskundigheid van de lesgever. Zij volgt hierbij ook de vaste rechtspraak van de Raad.

Waar verzoeker ten slotte aangeeft dat hij twee verschillende documenten met schriftelijke feedback heeft gekregen, stipt verwerende partij aan dat de interne beroepsinstantie hiervan akte heeft genomen. Zij heeft evenwel vastgesteld dat deze versies overeenkomen, ondanks dat de tweede versie iets beknopter werd gemaakt voor verzoeker.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet verder in.

Beoordeling

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij dat deze in het intern beroepsschrift leest dat verzoeker van mening is dat de in de studiefiche voorgeschreven evaluatievormen en het redelijkheidsbeginsel zijn miskend.

Wat dit betreft, leest de Raad onder meer dat volgens de interne beroepsinstantie de opleiding te kennen geeft dat het nieuwe werkstuk van ondermaatse kwaliteit is en dat er nieuwe kritieken zijn geformuleerd op nieuwe onderdelen van het werkstuk die voorheen niet werden ingediend. Tevens overweegt de interne beroepsinstantie dat het werkstuk op vaktechnisch gebied duidelijk ondermaats is en dat de vakjury zich eraan houdt een duidelijke maatstaf te hanteren.

Volgens de interne beroepsinstantie kan, met nazicht van de specifieke quoteringsregels en scoresleutels van de opleiding, worden vastgesteld dat de opleiding naar eer en geweten en binnen het haar uniek-toegekende prerogatief om de opleiding-eigen bachelorproeven te beoordelen, de bachelorproef heeft beoordeeld en een eindscore heeft toebedeeld.

Nog volgens de beroepsinstantie baseert de opleiding zich voor de beoordeling van het opleidingsonderdeel op de beoordelingscriteria zoals in de ECTS-fiche en de Gids voor de bachelorproef beschreven. De eindquoting komt tot stand aan de hand van een scorematrix die objectief wordt ingezet voor alle studenten en die is afgestemd met de opleiding, dit op basis van ingediende werkstukken (dossier, presentatie en werkstuk).

Daarnaast heeft verzoeker, naar het oordeel van de interne beroepsinstantie, onvoldoende aangetoond de competenties te beheersen voor het opleidingsonderdeel “Bachelorproef MMP”. Hij kan bijgevolg niet slagen voor dit opleidingsonderdeel. De interne beroepsinstantie citeert vervolgens de niet behaalde competenties, echter zonder te duiden waaruit: *“De student levert een professioneel audiovisueel product op. De kwaliteit van het werkstuk is niet professioneel, dit toont de feedback van de vakjury aan. Het product is niet professioneel op vlak van audiovisual storytelling en niet professioneel op vlak van audiovisuele vaktechniek.”*.

Voor de interne beroepsinstantie leverde bovenstaande incompetentie verzoeker een deelscore van 1 op, hetgeen op basis van de toegepaste scoresleutel leidde tot een eindquoting van 8 op 20. Ten overvloede merkt de Raad hierbij op dat de aangehaalde score verschilt van deze die is opgenomen in het door verwerende partij bijgebrachte feedbackdocument (zie stuk 12 van verwerende partij), waar de Raad leest “Eindpunt Werkstuk (product): 2/20”. Op basis van het eerder aangehaalde citaat gaat de Raad er bijgevolg van uit dat het citaat en de ermee in verband gebrachte score (1 op 7) in de interne beroepsbeslissing betrekking heeft op de in dit feedbackdocument bedoelde ‘vaktechnische kwaliteit van het werkstuk’ en in de minimale motivering zelfs de overige aspecten van de productbeoordeling achterwege laat. Wat deze feedback betreft, betreurt de Raad dat deze eerst lopende de interne beroepsprocedure aan verzoeker is gegeven.

Dat de interne beroepsinstantie van oordeel is dat zij zelf geen enkele bevoegdheid heeft om inhoudelijke, kwaliteit-specifieke, oordelen te vellen over ingeleverde (eind)werken – niettegenstaande zij overeenkomstig artikel 137 van het studiecontract de aangevochten

beslissing ten gronde overdoet – ontslaat deze instantie er naar het oordeel van de Raad niet van haar beslissing voldoende en pertinent te motiveren.

Op basis van de in de beslissing van de interne beroepsinstantie vervatte motivering, waarbij de interne beroepsinstantie middels een citaat dat melding maakt van de feedback van de vakjury, doch zonder inhoudelijke elementen met betrekking tot het product in haar beslissing te integreren en daarbij zelf aangevend dat zij geen bevoegdheid heeft om inhoudelijk oordelen te vellen, kan de Raad niet beoordelen of de beslissing met betrekking tot de deel- en eindscore, zoals gemotiveerd in de aangevochten beslissing, al dan niet redelijk is. Hierbij merkt de Raad op dat, zelfs zo aanzetten tot motivering in het, in de aangevochten beroepsbeslissing weergegeven, “verweer opleiding” vervat zijn, het voor de Raad niet duidelijk is (in) welke (mate) de interne beroepsinstantie (deze) tot de hare wenst te maken. Ook in de beoordeling van de “aanvullende beroepsaantekening” beperkt de beroepscommissie zich tot de overweging dat zij vaststelt dat de schriftelijke feedback van de opleiding afdoende werd gemotiveerd door de opleiding en dat zij uitgaat van de objectiviteit van het oordeel van de docent(en). Volgens de interne beroepsinstantie is de betwisting terug te voeren tot een interpretatiedispuut tussen verzoeker en de opleiding, waarbij verzoeker beweert dat zijn werkstuk voldoet aan de behoeften, noden en wensen van de eindgebruiker/opdrachtgever en dat hij een professioneel audiovisueel eindproduct heeft afgeleverd. De opleiding – tevens opdrachtgever – is hieromtrent een andere mening toegedaan. Verwerende partij laat het er hierbij bij te vermelden dat dit uit de eindscore blijkt, zonder op enigerlei wijze de eindscore te koppelen aan de met het opleidingsonderdeel beoogde, minimaal te bereiken eindcompetenties en zonder de score op afdoende wijze in verband te brengen met de mate waarin, gebaseerd op het concrete door de student afgeleverde product, deze niet zijn bereikt. De Raad is van oordeel dat dit in het bijzonder relevant is in het licht van de ernst van het tekort voor het score-onderdeel “product”, vergeleken met het onderzoeksluik.

Het tweede middel is gegrond.

De overige middelen moeten niet verder worden onderzocht, vermits zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2020.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 7 december 2020 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.157 van 21 december 2020 in de zaak 2020/633

In zake: Ancille MUJAWAMALIYA
Woonplaats kiezend te 2100 Deurne
René Kerssestraat 9

Tegen: ODISEE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 6 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Vanessa Hirwa, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Stefanie De Proost, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de verpleegkunde’.

Voor het opleidingsonderdeel “3 Bachelorproef” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 5/20. Voor het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” kreeg verzoekster een score ‘NA’ toegekend.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling tegen de beslissing van 9 september 2020 waarbij het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel “3 Bachelorproef” werd vastgelegd op 5/20. Zij tekende toen ook intern beroep aan tegen het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” (‘NA’). Deze score was echter nog niet officieel vastgelegd op dat moment.

Verzoekster heeft vervolgens op datum van 16 september 2020 een intern beroep ingesteld bij de interne beroepsinstantie tegen de beslissing van 15 september 2020 waarbij het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” (zijnde de stage) werd vastgesteld op ‘NA’.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

Wat het opleidingsonderdeel “3 Bachelorproef” betreft, verwijst de interne beroepsinstantie vooreerst naar de ECTS-fiche. De bachelorproef wordt in principe in groep uitgewerkt, maar aangezien de studente de bachelorproef hernam, werd voor haar een individueel remediëringstraject uitgewerkt. Ze opteerde ervoor om de bachelorproef individueel uit te werken. De bachelorproef wordt in zijn totaliteit beoordeeld en wordt gescreend op een aantal wetenschappelijke criteria, inhoudelijke relevantie en relevantie voor het werkveld. De bachelorproef wordt ook mondeling gepresenteerd aan een jury (leden van het onderwijsteam verpleegkunde), waarna de studenten worden ondervraagd. De studenten worden beoordeeld op volgende items: proces (35%), product (35%), presentatie (10%) en verdediging (20%). Een sterke onvoldoende (7/20) op één van deze items van één van de evaluatoren is een breekpunt en kan leiden tot een onvoldoende op het eindcijfer, los van de mathematische optelsom van de verschillende delen. Een bachelorproefcommissie, samengesteld uit verschillende leden van het onderwijsteam verpleegkunde en een juryvoorzitter van een opleiding binnen het studiegebied gezondheidszorg, heeft de laatste beslissingsbevoegdheid en kent het eindcijfer toe.

De interne beroepsinstantie merkt vervolgens op dat de studente haar bachelorproef herneemt. Ze werd van bij het begin van het academiejaar aangemoedigd om de inhoud van haar bachelorproef toe te spitsen op haar huidige werkplek en ze kreeg telkens uitgebreide feedback. De studente kreeg volgende scores toegekend: proces: 11/20 – product: 10/20 (zowel van de interne begeleiders als van de interne lezer) – presentatie: 10/20 – verdediging: 5/20. De interne beroepsinstantie stelt vast dat alle betrokken juryleden van oordeel waren dat kennis, analyse en inzicht afwezig of minstens te beperkt aanwezig waren. De studente kon de vragen ook niet beantwoorden. Er was bovendien sprake van een moeilijke mondelinge communicatie, die niet professioneel was. De verdediging geldt als breekpunt voor de bachelorproef en de bachelorproefcommissie heeft de totaalscore daarom vastgelegd op 5/20.

Waar de studente aanhaalt dat ze onterecht behandeld zou zijn geweest door de interne lezer (de heer [P.V.]) en de interne begeleiders (mevrouw [K.M.] en de heer [J.L.]) van de bachelorproef, stelt de interne beroepsinstantie niet in te zien op welke manier de studente onterecht behandeld zou zijn geweest door deze docenten. Volgens de interne beroepsinstantie blijkt uit het dossier dat de studente uitvoerige feedback en begeleiding heeft gekregen. De studente heeft naast de feedback op het schriftelijke werk ook een proefpresentatie mogen houden, waarbij ze een aantal verbeterpunten heeft meegekregen met het oog op de finale presentatie van haar werk.

De interne beroepsinstantie kan, bij nazicht van de evaluatieformulieren, alleen maar vaststellen dat de studente op een redelijke, weloverwogen, gemotiveerde en objectieve wijze werd beoordeeld aan de hand van vooraf aan haar meegedeelde beoordelingscriteria. De interne beroepsinstantie wijst er ook op dat de studente een voldoende heeft gescoord voor proces, product en presentatie. Zelfs als er dus al sprake zou zijn geweest van een gebrek aan begeleiding en feedback, dan nog moet worden vastgesteld dat dit de studente er uiteindelijk niet van heeft weerhouden een voldoende score te behalen voor het product (schriftelijk werk). De interne beroepsinstantie merkt ook op dat een gebrekkige begeleiding en feedback, conform vaste rechtspraak van de Raad, nog niet tot gevolg heeft dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig zou worden, laat staan dat dit de student recht zou geven op een gunstigere quoterings.

Waar de studente aanhaalt dat haar medestudente vorig academiejaar wel slaagde voor de bachelorproef ondanks het tekort voor ‘product’, wijst de interne beroepsinstantie erop dat de

studente geen beroep heeft ingesteld tegen het resultaat dat zij destijds heeft behaald, waardoor zij niet moet ingaan op dit argument. De interne beroepsinstantie wil evenwel kort verduidelijken dat zelfs in een groepsbachelorproef de score die de verschillende studenten voor de verdediging behalen een individuele score betreft. De medestudente die uiteindelijk wel slaagde heeft, in tegenstelling tot de studente, de score kunnen rechtekken door een goede mondelinge verdediging.

Verder merkt de interne beroepsinstantie op dat de studente uiteindelijk een nipt voldoende score voor het product (10/20) heeft behaald. Deze score is wellicht te danken aan het feit dat ze haar bachelorproef door verschillende personen heeft laten nalezen. Waar verzoekster opmerkt niet te begrijpen dat haar score bij de tweede examenkans (5/20) lager ligt dan de score die zij bij de eerste examenkans (7/20) heeft behaald, verwijst de interne beroepsinstantie naar wat uiteengezet is omtrent de totstandkoming van de score. De studente kreeg volgende deelscores toegekend: proces: 11/20 – product: 10/20 – presentatie: 10/20 – verdediging: 5/20. Overeenkomstig de ECTS-fiche is een sterk onvoldoende (7/20) op één van de items van één van de evaluatoren een breekpunt en kan dit leiden tot een onvoldoende op het eindcijfer, los van de mathematische optelsom van de verschillende delen. De opleiding geeft aan dat de bachelorproefcommissie, die het eindcijfer vastlegt, vanaf het academiejaar 2019-2020 volgende strategie hanteert: als een student op één van de deelevaluaties een score van 7/20 of minder behaalt, wordt het resultaat van het opleidingsonderdeel teruggebracht tot het laagste deelpunt.

De interne beroepsinstantie acht het in de gegeven omstandigheden (de studente behaalde een score van 5/20 voor de verdediging, ondanks de extra tijd die ze had gekregen voor het beantwoorden van de vragen) redelijk verantwoord om het resultaat voor het opleidingsonderdeel inderdaad terug te brengen tot het laatste deelpunt. Dit geldt temeer nu alle juryleden het er unaniem over eens waren dat de studente tijdens haar verdediging niet kon aantonen over het nodige inzicht in het door haar behandelde thema te beschikken. Uit de beoordelingsformulieren met oplistijng van vraag en antwoord blijkt bovendien dat de studente op geen enkele van de vragen (zelfs niet op de meest eenvoudige) een zinnig antwoord kon geven.

Volgens de interne beroepsinstantie kan én mag van studenten die een bachelorproef schrijven worden verwacht dat zij de inhoud hiervan volledig begrijpen en kennis, analyse en inzicht in

het door hen behandelde thema vertonen, alsook hun antwoorden klaar en duidelijk kunnen formuleren, met oog voor professioneel taalgebruik. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat het niet onredelijk is hiervan een breekpunt te maken.

Wat daarnaast het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a”, zijnde de stage, betreft, verduidelijkt de interne beroepsinstantie vooreerst dat het opleidingsonderdeel uit twee delen bestaat: stageproces (80%) en buddyproject (20%). Een onvoldoende op stageproces leidt tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel. De eindbeoordeling komt tot stand in de stagecommissie, die is samengesteld uit de stagebegeleiders en wordt voorgezeten door één van de leden van het stagebureau. De beoordeling is slechts mogelijk indien de stage en het buddyproject werden afgewerkt. De interne beroepsinstantie merkt nog op dat de stage overeenkomstig artikel 63 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) vroegtijdig kan worden stopgezet. In dat geval heeft de student geen recht op een alternatieve opdracht en worden de (delen van de) betrokken opleidingsonderdelen als “niet afgelegd” beschouwd.

De interne beroepsinstantie merkt vervolgens op dat de stages van de studente tot driemaal toe vroegtijdig werden beëindigd op initiatief van het ziekenhuis waar de studente stage liep. Tijdens de tweede opleidingsfase is het overigens ook al gebeurd dat de stage van de studente vroegtijdig werd stopgezet.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente normaal stage zou lopen op de PAAZ-afdeling van het Sint Jan Ziekenhuis van 28/09/2019 tot 04/11/2019. Deze stage werd al na één week vroegtijdig stopgezet op initiatief van het ziekenhuis. Het ziekenhuis heeft de stagebegeleider, de heer [M.V.D.] hierover gecontacteerd. Hij heeft daarop een gesprek georganiseerd met de studente, in aanwezigheid van de ankerpersoon stage, de heer [S.M.]. In overleg met de studente werd afgesproken om haar een nieuwe kans te geven om stage te lopen op de PAAZ-afdeling van het UZ Brussel. De studente ging akkoord om de stage volledig te hernemen, teneinde zich goed te kunnen inwerken op de dienst. Deze stage ging van start op 13/01/2020.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat de PAAZ-afdeling van het UZ Brussel niet op de hoogte werd gesteld van de problemen die zich eerder hadden voorgedaan en die tot een vroegtijdige beëindiging van de stage hadden geleid. De stagebegeleider, de heer [M.V.D.], kreeg echter na amper twee weken een dringende oproep van de stagementor, waarbij werd

afgesproken om een dringend evaluatiegesprek in te plannen op 27/01/2020 in aanwezigheid van de tweede stagementor en de coördinator studentenbegeleiding van het UZ Brussel. Uit dit gesprek kwam naar voor dat de studente niet voldoende presteerde op stage en werd beslist om deze stage op initiatief van het ziekenhuis op 27/01/2020 vroegtijdig stop te zetten.

De interne beroepsinstantie merkt op dat het document dat werd ondertekend met betrekking tot de stopzetting van de stageovereenkomst tussen UZ Brussel en de studente vermeldde dat, gezien de stopzetting, de studente zou worden geëvalueerd met een score 'NA' (niet afgelegd), zodat zij de stage in principe in een volgend academiejaar opnieuw zou moeten opnemen om er een credit voor te kunnen behalen. Twee dagen later heeft de studente een e-mail gestuurd naar de stagebegeleider waarbij ze aangaf dat de stage volgens haar wel goed was verlopen en dat ze de negatieve punten pas tijdens het gesprek van 27/01/2020 voor het eerst te horen heeft gekregen. Op 12/03/2020 werd opnieuw een gesprek georganiseerd tussen de studente, de stagebegeleider (de heer [M.V.D.]) en de ankerpersoon stage (de heer [S.M.]). Er werd beslist om de studente een laatste nieuwe kans te geven om stage te lopen. Deze stage nam een aanvang op 17/08/2020 en vond plaats op een stageplaats die de studente zelf had voorgesteld.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de stagebegeleider vanuit de hogeschool, de heer [P.V.], tijdens zijn vakantie tijd heeft vrijgemaakt om op 23/07/2020 een eerste voorbespreking te houden met de studente en de doelstellingen na te lezen die zij de dag voordien 's avonds laat nog had doorgestuurd. De studente moest immers, gezien de vorige stopzettingen van de stage, nog heel wat doelstellingen opnemen. De interne beroepsinstantie merkt daarbij op dat de studente geen 16 van de 18 opdrachten heeft gemaakt, zoals zij aanhaalt, maar dat slechts 12 opdrachten volledig werden gemaakt. De stagebegeleider vroeg de studente op dat moment ook om hem zeer regelmatig en nauwgezet op de hoogte te houden van het verloop van de stage. In een e-mail tijdens de eerste week van de stage gaf de studente aan dat er wat praktische moeilijkheden waren, maar dat de stage volgens haar goed verliep. In een volgende e-mail bracht ze plots ter sprake dat er ook een probleem was met één van de stagementoren.

Nadien vond, op 31/08/2020, een tussentijdse evaluatie plaats. De mentoren gaven aan dat de samenwerking met dienst zeer stroef verliep, doch de studente leek dit zelf niet zo te ervaren. Ze scoorde daarnaast ook ruim onvoldoende voor een aantal breekpunten binnen de stage. Op

dat moment werd aan de studente ook duidelijk uitgelegd aan welke verwachtingen zij zou moeten voldoen als ze alsnog wou slagen voor de stage. Omdat de studente emotioneel was aan het einde van dit gesprek, heeft de stagebegeleider nog een nieuw gesprek met haar gepland op 04/09/2020, via MS Teams. Tijdens dit gesprek werden de werkpunten van de studente besproken. Uiteindelijk werd ook deze stage op 08/09/2020 (na drie weken en een dag) vroegtijdig stopgezet op initiatief van het ziekenhuis.

Toen de studente dit te horen had gekregen, stuurde ze een e-mail naar haar stagebegeleider waarin ze plots, en in flagrante tegenstelling tot wat ze had geschreven in de e-mail die ze tijdens de eerste week had gestuurd, aangaf dat ze al van in het begin gevoeld zou hebben dat ze niet welkom zou zijn geweest op de afdeling, maar ook dat ze gepest, uitgelachen en gedenigreerd zou zijn geweest. Er was ook sprake van een incident rond medicatie dat zich had voorgedaan. De interne beroepsinstantie stelt vast dat het uiteindelijk die medicatiefout is, en meer in het bijzonder het feit dat de studente hiervoor geen verantwoordelijkheid had willen opnemen, die de druppel was die de emmer heeft doen overlopen. De interne beroepsinstantie stelt verder vast dat aan het document betreffende de stopzetting van de stageovereenkomst ook de motieven voor deze beslissing zijn gehecht.

Vervolgens is de stagecommissie op 14/09/2020 samengekomen. Er werd beslist het opleidingsonderdeel als ‘niet afgelegd’ te beschouwen.

Waar de studente in haar intern beroepsschrift verwijst naar de door haar gepresteerde stage-uren en haar ervaring in de zorgsector, stipt de interne beroepsinstantie aan dat het presteren van voldoende uren en de werkervaring als zorgkundige daarom nog niet betekenen dat de studente automatisch alle competenties zou hebben bereikt om te kunnen slagen voor de stage. Van studenten wordt verwacht dat zij stage lopen op een afdeling binnen een domein van de zorg waar ze nog niet eerder stage hebben gelopen. In het geval van de studente is dat de psychiatrische afdeling, die een heel andere verpleegkundige context is dan de afdelingen waar de studente in het verleden reeds eerder stage heeft gelopen en dan de ervaring die de studente als zorgkundige heeft binnen het woonzorgcentrum waar ze werkt.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de nadruk tijdens deze stage wordt gelegd op handelen in complexe en gespecialiseerde contexten, functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief en medeverantwoordelijkheid opnemen voor het bepalen van

collectieve resultaten. Ondanks het feit dat de stage tot driemaal toe vroegtijdig werd stopgezet op initiatief van het ziekenhuis waar de studente op dat moment stage liep en de opleiding al van na de eerste keer de score 'NA' (niet afgelegd) had kunnen geven, heeft de studente telkens het voordeel van de twijfel gekregen. De interne beroepsinstantie benadrukt dat telkens opnieuw werd gezocht naar een nieuwe stageplaats, waar de studente haar stage kon hernemen. Volgens haar is het in die zin dan ook niet meer dan normaal dat de studente uiteindelijk op 15/09/2020 een beoordeling 'NA' heeft gekregen. Het was immers niet mogelijk om binnen hetzelfde academiejaar een vierde stage op te starten en te laten volbrengen. Volledigheidshalve merkt de interne beroepsinstantie nog op dat uit de motieven die aan de basis liggen voor de vroegtijdige stopzettingen van de stage duidelijk blijkt dat de studente ondermaats presteerde, niet op het niveau dat mag worden verwacht van een derdejaarsstudente. De studente heeft niet aangetoond alle vereiste competenties behaald te hebben.

Waar de studente stelt dat zij 16 van de 18 opdrachten heeft kunnen uitvoeren, moet de interne beroepsinstantie vooreerst vaststellen dat de studente aldus toegeeft dat zij niet alle opdrachten heeft vervuld. Daarnaast is haar stelling ook niet correct. Bij 6 van de 18 doelstellingen werd immers geen actiepoint verwerkt, zodat er slechts 12 opdrachten volledig werden gemaakt. Het feit dat de studente niet alle stageopdrachten heeft gemaakt, verklaart overigens eveneens waarom de studente een score 'NA' heeft behaald.

Wat de door de studente gegeven context bij de vroegtijdige stopzetting van de stage betreft, merkt de interne beroepsinstantie op dat de context en duiding die de studente geeft vaak onvolledig is. Zo werd meermaals vastgesteld dat de studente de gemaakte afspraken niet naleefde, onvoldoende vertrouwd was met de geldende procedures en protocollen, geen feedback kon aanvaarden, fouten maakte en die dan toeschreef aan een andere verpleegkundige, ... Los daarvan, wijst de interne beroepsinstantie erop dat de stopzetting telkens gebeurde op initiatief van het ziekenhuis. Het gaat om drie verschillende stageplaatsen waarmee de opleiding sinds geruime tijd samenwerkt zonder dat zich hier ooit noemenswaardige problemen hebben voorgedaan. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de studente zeker niet de enige, de eerste of de laatste student is met een migratieachtergrond die hier stage heeft gelopen. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat de stopzetting van de stage telkens werd gemotiveerd. De studente bleek niet enkel problemen te hebben met de betrokken stagementor die de uiteindelijke beslissing tot stopzetting nam, maar vaak met het

ganse team en zelfs met collega's en verpleegkundigen uit andere disciplines waarmee ze op stage in aanraking kwam.

Verder leest de interne beroepsinstantie dat de studente beweert gediscrimineerd te zijn geweest op basis van etniciteit, leeftijd en taalkennis. Ze stelt door verschillende verpleegkundigen uitgescholden en vernederd te zijn geweest, terwijl er ook patiënten in de onmiddellijke nabijheid waren en ze stelt het slachtoffer te zijn geweest van racisme. De interne beroepsinstantie merkt op dat discriminatie en racisme een zware aantijging is, waar niet licht kan worden overgegaan, niet ten aanzien van degene die de beschuldiging uit, maar ook zeker niet ten aanzien van degene die beschuldigd wordt.

Wat dit betreft, kan de interne beroepsinstantie alleen maar vaststellen dat de studente zich er in haar beroepsverzoekschrift toe beperkt te stellen dat ze “zich gediscrimineerd voelt” en dat ze “er sterk van overtuigd is” dat de drie docenten die haar begeleid hebben op stage een persoonlijk probleem zouden hebben met haar leeftijd, taalkennis en etniciteit. De interne beroepsinstantie wijst erop dat het niet de docenten, maar wel de ziekenhuizen zijn die telkens vroegtijdig en gemotiveerd een einde hebben gesteld aan de stageovereenkomst met de studente. De docenten hebben er alles aan gedaan om telkens op korte tijd een nieuwe geschikte stageplaats voor de studente te vinden. De interne beroepsinstantie ziet dan ook niet in hoe de studente ertoe komt te stellen dat de drie docenten die haar hebben begeleid op stage een persoonlijk probleem zouden hebben met haar leeftijd, taalkennis en etniciteit.

Dat er op bepaalde moment geroepen en gescholden zou zijn geweest, wordt overigens niet enkel tegengesproken door de betrokken docenten, maar ook door de stagementor van de laatste stageplaats. Volgens de interne beroepsinstantie stelt ook dat, indien er al een keer geroepen zou zijn geweest (wat op zich niet is aangetoond), dit daarom nog niet betekent dat er sprake zou zijn van racisme of discriminatie. Dit zal eerder wijzen op een gevoel van frustratie omdat de studente de feedback die zij kreeg niet wilde horen of tegenspraak, waarbij men telkens in een woord-tegen-woord discussie verzeild raakte.

Waar één van de docenten op een bepaald moment aan de studente heeft gezegd dat ze “beter naar huis zou gaan, naar haar kinderen”, was dat volgens de interne beroepsinstantie absoluut niet denigrerend of vanuit een patriarchisch standpunt bedoeld, maar wel omdat hij merkte dat het gesprek met de studente, dat al meerdere uren aan de gang was, nergens toe leidde,

iedereen moe was en er geen vooruitgang meer geboekt werd. Daarom was het beter om alles even te laten bezinken en het gesprek desnoods op een later moment verder te voeren.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente blijft hangen bij haar gevoel dat haar rechten geschonden zouden zijn, maar zij maakt haar beweringen op geen enkele manier hard. De interne beroepsinstantie merkt op dat er een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid in hoofde van de evaluatoren geldt, of het nu de mentoren op de stageplaats zijn of de docenten die begeleiding bieden vanuit de hogeschool. Dergelijk vermoeden is weerlegbaar, maar dan moeten de studenten met overtuigende argumenten komen. Die zijn er *in casu* niet. Zo geeft de studente geen concrete voorbeelden van discriminatie of racisme. Volgens de interne beroepsinstantie is het bovendien al te sterk dat de studente op drie verschillende stageplaatsen, in drie verschillende ziekenhuizen, met telkens andere stagementoren steeds slachtoffer zou zijn geweest van racisme en discriminatie en dit zonder dat zij hiervan ooit eerder melding heeft gemaakt naar de stagecoördinator, ombuds of enig ander vertrouwenspersoon binnen de opleiding toe. Zij kaartte dit pas aan op het moment dat zij hoorde dat ze niet zou slagen voor de stage of dat de stage vroegtijdig werd stopgezet.

De interne beroepsinstantie merkt nog op dat tijdens het gesprek dat zij had met de studente, zij zich liet ontvallen dat waar ze telkens problemen had met badge en paswoord voor login in het systeem van het ziekenhuis, het goed mogelijk was “dat iemand binnen Odisee de badge en login zou hebben gesaboteerd”. Dit is wel zeer verregaand en de interne beroepsinstantie kan en wil alleszins niet meegaan in dergelijke complottheorieën.

Daarnaast ziet de interne beroepsinstantie niet in hoe de studente op het niveau van een beginnend professional zal kunnen functioneren. Indien zij niet in staat is tot (constructieve) samenwerking, is zij ook niet klaar voor het werkveld. Daarbij is het jammer te moeten vaststellen dat de studente de oorzaak van het probleem steeds buiten zichzelf blijft leggen en geen enkele medeverantwoordelijkheid opneemt.

De interne beroepsinstantie stipt aan dat een deugdelijke verdediging van een bachelorproef of een deugdelijke schriftelijke en mondelinge rapportering van observaties en gesprekken met patiënten of van de genomen parameters evident een voldoende beheersing van de Nederlandse taal vragen. Op de hoorzitting heeft de interne beroepsinstantie zelf kunnen horen dat het voor de studente niet altijd gemakkelijk is om zich op duidelijke en verstaanbare

wijze uit te drukken. Ze kan zich dan ook niet van de indruk ontdoen dat hierdoor ook op stage vele problemen en misverstanden zullen zijn ontstaan. Toch blijkt de studente alle kansen te hebben gekregen, zowel op de stageplaatsen zelf als vanuit de opleiding, die de studente is blijven steunen en haar het voordeel van de twijfel is blijven geven indien er zich een probleem op stage voordeed.

Waar de studente ten slotte stelt niet te begrijpen hoe ze van een stage met allemaal voldoende naar een onvoldoende stage kan zijn geëvalueerd, merkt de interne beroepsinstantie vooreerst op dat de studente deze stage in het kader van een ander opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring b” heeft afgelegd. Het gaat aldus om een ander opleidingsonderdeel met eigen accenten. De interne beroepsinstantie stelt met de opleiding inderdaad vast dat deze stage positief werd geëvalueerd. Deze stage werd echter gelopen in een totaal andere context, namelijk deze van de afdeling geriatrie. Dit is nu net de context waarbinnen de studente een ruime ervaring (ze spreekt zelf van 17 jaar) heeft opgedaan als zorgkundige in een woonzorgcentrum.

De interne beroepsinstantie stelt dat deze stage bovendien is doorgegaan in volle coronapandemie, waarbij aan de ziekenhuizen en hogescholen werd gevraagd om de stages zoveel mogelijk te laten doorgaan en gezien de beperktere begeleiding die de ziekenhuizen op dat moment konden bieden de studenten ook meer algemene taken moesten uitvoeren, zoals ochtendzorgen e.d.

Ten slotte moet worden benadrukt dat de studente voor het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” geen score onvoldoende heeft gekregen, maar een score ‘NA’ (niet afgelegd). Er heeft nooit een eindevaluatie plaatsgevonden. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat deze beoordeling op een redelijke, zorgvuldige, objectieve en gemotiveerde wijze tot stand is gekomen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het zorgvuldigheids-, het onpartijdigheids-, het redelijkheids- en het motiveringsbeginsel wat betreft het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a”.

Standpunt van partijen

Verzoekster geeft een chronologisch overzicht van de gebeurtenissen die zich in het kader van dit opleidingsonderdeel hebben voorgedaan. Zo was er vooreerst voorzien dat zij stage zou lopen op de PAAZ-afdeling van het Sint Jan Ziekenhuis van 28/09/2019 tot 04/11/2019. Na een week werd deze stage al stopgezet. Verzoekster stelt dat het normaal is dat patiënten van andere afkomst zich tot haar aangetrokken voelen aangezien ze zelf ook van Afrikaanse origine is. Zij geeft aan dat het ook haar plicht is om elke patiënt op een correcte manier te behandelen. Indien een patiënt haar benadert, is zij verplicht die te helpen. Verzoekster stelt dat er een duidelijk gebrek aan motivering is waarom de benadering van patiënten van Afrikaanse origine problematisch was en zodanig doorslaggevend was dat de stage moest worden stopgezet. Deze stage heeft slechts één week geduurd, wat veel te kort is om een duidelijke inschatting te maken van haar capaciteiten. Verzoekster wijst er ook op dat er geen officiële stopzettingsovereenkomst is vanwege het ziekenhuis, maar dat de stage werd stopgezet door de hogeschool.

Verzoekster merkt ook op dat de mentor het gesprek met haar niet is aangegaan, waardoor hij heeft gefaald. Er werd ook niet gezocht naar een oplossing voor de problemen die er waren. Verzoekster verduidelijkt dat zij op 03/11/2019 een e-mail had gestuurd naar de stagebegeleider omtrent de problemen en met de melding dat zij ook bereidheid had getoond om zichzelf te verbeteren alsook dat zij openstond voor dialoog. Hiermee werd echter geen

rekening gehouden bij het stopzetten van de stage. Er is dan ook sprake van en gebrekkige begeleiding vanwege de stagebegeleider om een oplossing te vinden.

Verzoekster kreeg vervolgens een nieuwe stageplaats toegewezen. Deze stage is aangevangen op 13/01/2020, maar werd opnieuw voortijdig stopgezet. Volgens verzoekster is het ook hier niet duidelijk waarom de stage was stopgezet en de stopzetting is ook niet op een correcte manier gebeurd. Verzoekster vraagt zich meer bepaald af waarom ze hierover pas op 12/03/2020 werd gehoord en pas in juni 2020 een document betreffende de stopzetting kreeg van het ankerpunt stage, de heer [S.M.]. Volgens haar is de stopzetting aldus niet gebeurd door het ziekenhuis, maar wel op aangeven van de heer [S.M.].

Verzoekster stelt dat ze ook tijdens deze stage werd benadeeld door haar gebrekkig Nederlands. Ze had echter van bij het begin van de stage meegedeeld dat ze niet vloeiend Nederlands spreekt, maar wel voldoende om de studie en de stages te doen. Verzoekster benadrukt ook dat ze vloeiend drie andere talen spreekt. Ze verduidelijkt dat ze pas op 35-jarige leeftijd als vluchteling naar België is gekomen zodat het normaal is dat ze het Nederlands niet machtig is. Het is niet evident om de taal te leren op latere leeftijd, maar ze doet hiertoe wel de nodige inspanningen.

Daarna is verzoekster op 17/08/2020 gestart op een derde stageplaats. Op 21/08/2020 stuurt ze een e-mail naar haar stagebegeleider, de heer [P.V.], waarin ze vermeldt dat ze geen specifieke begeleiding krijgt. Nadien heeft ze, op 29/08/2020, via e-mail een incident gemeld aan haar stagebegeleider, waarop ze geen reactie heeft ontvangen. Wat dit incident betreft, geeft verzoekster nog aan dat ze hieromtrent contact heeft opgenomen met UNIA en met de politie, die een onderzoek zijn gestart. Volgens verzoekster is er tijdens deze stage sprake van een gebrekkige begeleiding, zowel van haar stagementor als van haar stagebegeleider. Verzoekster benadrukt dat ze tijdens de stage problemen heeft gemeld, maar dat er niets werd gedaan. Pas na de stopzetting van de stage (op 08/09/2020) heeft ze de ombudsdienst gecontacteerd.

Vervolgens benadrukt verzoekster dat het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” wel kan worden beoordeeld. Ze heeft immers overuren gepresteerd, die kunnen worden ingevuld voor de vier dagen die nog moesten worden voldaan.

Daarnaast stelt verzoekster vast dat wordt aangestipt dat ze slechts 12 doelstellingen heeft bereikt. Ze erkent dit, maar volgens haar wordt vergeten dat zij deze doelstellingen ook nog na de stage kan invullen. Ze merkt daarbij op dat de stagementor van de laatste stage volgens haar heeft aangegeven dat de doelstellingen tijdrovend en niet allen realiseerbaar zijn. Er was dus sprake van een gebrek aan motivatie van haar stagementor en een gebrek aan realiseerbaarheid van alle doelstellingen. Verzoekster vraagt zich af waarom zij niet kan worden beoordeeld op de doelstellingen die zij wel heeft bereikt. Hierbij merkt verzoekster ook nog op dat het onduidelijk is waarom de ontbrekende doelstellingen zodanig van belang zijn om een oordeel te vellen. Ze wijst erop dat ze geslaagd werd verklaard voor het onderdeel ‘buddyproject’.

Verzoekster begrijpt niet waarom de stage niet kan worden beoordeeld op basis van de gepresteerde uren en doelstellingen. Ze blijft erbij dat ze is benadeeld omwille van haar taalkennis. Daardoor heeft ze geen eerlijke kans gekregen om zich te bewijzen.

Verzoekster stelt ook de objectiviteit van de docent [P.V.] in vraag. Door het niet beantwoorden van haar e-mails is hij zijn verplichtingen als docent niet nagekomen. Verzoekster is ervan overtuigd dat als hij wel had geantwoord, ze wel een oplossing hadden kunnen vinden. Ze verwijst ook naar het incident met mentor [I.F.] tijdens de laatste stage. Ze heeft dit als vernederend en kwetsend ervaren. Verzoekster vraagt de Raad ook om het dossier dat ze bij de politie heeft opgestart mee op te volgen.

Verzoekster wijst er verder op dat de hogeschool momenteel maar één officiële stopzettingsovereenkomst heeft, ze is niet in het bezit van de andere twee stopzettingsovereenkomsten (meer bepaald van de tweede en derde stage). Volgens verzoekster was er overigens ook bij de eerste stage een gebrekkige begeleiding vanwege de stagebegeleider om een oplossing te vinden.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat er geen procedurele fouten werden begaan bij de stopzetting van de stage. Ze benadrukt dat de stage niet door haar werd beëindigd, maar wel – tot driemaal toe – door het ziekenhuis waar verzoekster stage liep. Volgens verwerende partij ligt voor iedere stopzetting, in tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt – een document “stopzetting stage-overeenkomst op initiatief van de instelling” voor.

Wat de eerste stageperiode betreft, merkt verwerende partij op dat de relatie van verzoekster met het ziekenhuis zodanig verzuurd was dat het ziekenhuis al na één week heeft beslist de stage vroegtijdig stop te zetten. Het ziekenhuis wou hierover geen verdere commentaar kwijt en wenste evenmin nog in gesprek te treden met verzoekster.

Waar verzoekster aanhaalt dat zij werd benaderd door patiënten van Afrikaanse origine omdat ze zelf ook van Afrikaanse origine is en dat ze zich hierdoor verplicht voelde om deze patiënten te helpen, stelt verwerende partij dat dit niet belet dat de door de mentor gegeven feedback om meer afstand te houden van deze patiënten door verzoekster gevolgd moest worden. De opdrachten werden bovendien niet correct uitgevoerd en verzoekster bleef hierover steeds in discussie gaan.

Verwerende partij merkt op dat verzoekster voor het eerst in haar extern verzoekschrift aanhaalt dat ze reeds van bij aanvang van de stage aan de stagebegeleider zou hebben gemeld dat er spanningen op de afdeling zouden zijn geweest. Aangezien verzoekster dit middel niet in de interne beroepsprocedure heeft opgeworpen kan ze dit volgens verwerende partij niet op ontvankelijke wijze voor het eerst aanvoeren in de procedure voor de Raad. Daarnaast is dit middel ook ongegrond. Uit de mailcommunicatie waarvan sprake in het verzoekschrift blijkt immers dat verzoekster haar stage goed gestart was, maar ze hierbij gemerkt had niet alle doelstellingen die ze voor zichzelf had geformuleerd te zullen kunnen behalen. Ze heeft die daarom in samenspraak met haar begeleiders op de dienst aangepast. Volgens verwerende partij blijkt hier geenszins uit dat verzoekster reeds van bij aanvang van de stage aan de stagebegeleider zou hebben gemeld dat er spanningen op de afdeling zouden zijn geweest.

Wat de tweede stageperiode betreft, kan verwerende partij niet anders dan vaststellen dat ook dit ziekenhuis al na twee weken heeft beslist de stage vroegtijdig stop te zetten. Volgens verwerende partij was niet zozeer het probleem met de badge en de login de aanleiding voor deze beslissing tot stopzetting, maar wel het feit dat verzoekster eenvoudige procedures en protocollen niet leek te begrijpen / te kennen. Meer in het algemeen verliep de samenwerking moeilijk en wekte deze veel wrevel op. Dit was niet alleen zo bij de twee mentoren die de studenten op de stage moesten beoordelen, maar ook bij andere collega's uit meerdere disciplines. Verzoekster bleek niet in staat om feedback te aanvaarden en ging steeds in de

verdediging. Verwerende partij benadrukt dat het ziekenhuis haar beslissing tot stopzetting zeer uitvoerig heeft gemotiveerd.

Wat de derde stageperiode betreft, merkt verwerende partij op dat het ziekenhuis na drie weken en een dag heeft beslist om de stage stop te zetten. Ze stelt vast dat de vele discussies over uurroosters (en het niet respecteren ervan), het niet aanvaarden van de gegeven feedback, het gebrek aan kennis over de verschillende medicatie, het niet bewust zijn van de gevaarlijke gevolgen van een medicatiefout, het weigeren hiervoor enige verantwoordelijkheid te nemen, het gebrek aan goede communicatie en gebrek aan vertrouwen aan de basis van deze beslissing lagen.

Verwerende partij merkt op dat verzoekster voor het eerst in haar extern verzoekschrift aanhaalt dat er een gebrek aan begeleiding zou zijn geweest van haar stagementor en haar stagebegeleider. Dit middel is onontvankelijk nu het niet in de interne beroepsprocedure is opgeworpen. Volgens verwerende partij is het ook ongegrond. Het is niet omdat de mentor schrijft dat hij in de eerste week veel tijd zou hebben verloren en verzoekster hierdoor niet zelf heeft kunnen begeleiden op 27/08/2020 dat hij niet gemotiveerd zou zijn geweest om haar te helpen. De mentor laat doorheen zijn feedback immers ook verstaan dat verzoekster telkens in de verdediging ging wanneer men haar probeerde constructieve feedback te geven en dat zij haar technieken onvoldoende kende.

Volgens verwerende partij wijst het feit dat verzoekster niet alle door haar opgegeven doelstellingen zou kunnen realiseren erop dat de doelstellingen niet goed gekozen waren. Het feit dat dit alles tijdrovend was, verwijst naar de nuttige tijd die verloren ging doordat verzoekster haar uurrooster steeds aangepast wenste te zien, telkens in de verdediging ging wanneer men haar probeerde feedback te geven en haar technieken onvoldoende kende. Verwerende partij stelt vast dat de mentor diezelfde dag overigens ook positieve feedback heeft gegeven.

Los daarvan benadrukt verwerende partij dat zelfs als er al sprake zou zijn geweest van een gebrekkige begeleiding en feedback, dit volgens vaststaande rechtspraak van de Raad in principe niet tot gevolg heeft dat de toegekende beoordeling hierdoor onregelmatig zou worden of dat de student recht zou hebben op een gunstigere quotering.

Verwerende partij stelt ook vast dat verzoekster haar stagebegeleider [P.V.] verwijt niet te hebben gereageerd op de e-mail die ze hem op zaterdag 29/08/2020 om 0u41 heeft gestuurd omtrent het incident met mentor [I.F.] dat zich drie dagen eerder (op 26/08/2020) had voorgedaan. Deze e-mail werd bovendien gestuurd in aanloop van het tussentijds evaluatiegesprek dat sinds 24/08/2020 reeds was ingepland en op de stageplaats zelf zou doorgaan op maandag 31/08/2020. Verwerende partij verduidelijkt dat de stagebegeleider hierop niet per e-mail heeft geantwoord, maar hij heeft op de dag van de tussentijdse evaluatie wel de tijd genomen om het voorval eerst met verzoekster alleen te bespreken, alvorens de eigenlijke evaluatie met de mentoren van de betrokken dienst te starten.

Verwerende partij wijst erop dat de stagebegeleider na deze evaluatie zelf contact heeft opgenomen met verzoekster om te weten of de inhoud van het gesprek inmiddels was binnengekomen. Er vond een nieuw gesprek met de stagebegeleider plaats op 04/09/2020, waarbij de vele werkpunten werden besproken. In navolging van dit gesprek gaf verzoekster aan niet akkoord te kunnen gaan met de tussentijdse evaluatie. Op dat moment was evenwel reeds een nieuw gesprek gepland op 09/09/2020, zodat niet werd geantwoord op de e-mail van verzoekster hieromtrent. De stagebegeleider wenste immers eerst dit gesprek af te wachten.

Verwerende partij benadrukt dat de stagebegeleider zeker niet nalatig is geweest. Er waren meerdere gesprekken gepland, waarbij de gepaste begeleiding en feedback werd gegeven. Verwerende partij volgt verzoekster niet waar ze stelt dat indien de stagebegeleider, de heer [P.V.] zijn verplichtingen jegens haar als student zou zijn nagekomen en zou hebben gereageerd op haar mails er wellicht een andere uitkomst zou zijn geweest. In dit verband herinnert verwerende partij eraan dat het niet de eerste keer was dat de stage van verzoekster vroegtijdig werd beëindigd op initiatief van het ziekenhuis, maar wel de derde keer. Het feit dat verzoekster niet in staat bleek om feedback te aanvaarden en steeds in de verdediging ging, was een wederkerend probleem dat in de verschillende beslissingen tot stopzetting van de stage is terug te vinden. Een nieuwe medicatiefout, waarvoor verzoekster alle verantwoordelijkheid van zich af probeerde te schuiven, was de druppel die finaal ook de emmer bij de derde stageplaats deed overlopen. Voor verwerende partij is het een raadsel hoe de stagebegeleider dit had kunnen voorkomen door via e-mail te antwoorden in plaats van via de vele gesprekken die hij met haar heeft gevoerd.

Waar verzoekster aanhaalt dat er geen duidelijke motivering zou zijn waarom de stage niet op basis van de gepresteerde uren en doelstellingen zou kunnen worden beoordeeld, werpt verwerende partij op dat de ECTS-fiche uitdrukkelijk bepaalt dat (1) een onvoldoende op stageproces tot een onvoldoende op het opleidingsonderdeel leidt, (2) de eindbeoordeling tot stand komt tijdens de stagecommissie, (3) de eindbeoordeling door de stagecommissie slechts mogelijk is indien de stage en het buddyproject werden afgewerkt volgens de wettelijke modaliteiten zoals bepaald in het stagereglement en (4) indien de stage vroegtijdig wordt stopgezet artikel 63 OER kan worden doorgevoerd, in welk geval de student geen recht heeft op een alternatieve opdracht en het opleidingsonderdeel als ‘niet afgelegd’ wordt beschouwd.

Verwerende partij benadrukt dat verzoekster de kans heeft gekregen om haar stage op drie verschillende plaatsen in drie verschillende ziekenhuizen te starten, doch de stage werd telkens vroegtijdig stopgezet op initiatief van het ziekenhuis. Verwerende partij verwijst naar de motivering van de stagecommissie om verzoekster de score ‘NA’ toe te kennen en zij verduidelijkt dat de interne beroepsinstantie uitvoerig de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de beslissingen tot stopzetting van stage heeft uiteengezet. Zij heeft daarbij geantwoord op de grieven van verzoekster, ook wat het aantal gepresteerde uren betreft.

Volgens verwerende partij is het dus niet omdat verzoekster, alles bijeengeteld, voldoende uren zou hebben gepresteerd dat zij beoordeeld zou kunnen worden. Omwille van de vroegtijdige stopzettingen is immers geen eindevaluatie gebeurd door de stagementoren en/of verantwoordelijke hoofdverpleegkundige van de stageplaats, laat staan dat zij hiermee zou hebben aangetoond alle vereiste competenties behaald te hebben.

Wat de uitgevoerde opdrachten betreft, merkt verwerende partij op dat verzoekster slechts 12 van de 18 opdrachten heeft uitgevoerd. Bij 6 doelstellingen werd immers geen actiepunt verwerkt. Bovendien is niet aangetoond dat de doelstellingen ook effectief werden bereikt, zoals verzoekster nochtans wil voorhouden.

Volgens verwerende partij werd aldus voldoende gemotiveerd waarom de stage niet op basis van de gepresteerde uren en doelstellingen kon worden beoordeeld.

Verwerende partij leest verder dat verzoekster zich erover beklaagt dat de docent, de heer [P.V.], zijn verplichtingen als stagebegeleider niet zou zijn nagekomen. Ze verduidelijkt dat

de heer [P.V.] stagebegeleider was voor de derde stage die verzoekster heeft aangevangen. Ze heeft reeds uiteengezet dat de stagebegeleider telkens gepast heeft gereageerd op e-mails die verzoekster hem 's nachts en tijdens het weekend heeft gestuurd. Zo heeft hij niet schriftelijk gereageerd op de e-mails als er de dag(en) nadien reeds een gesprek (op de stageplaats) stond ingepland. Verwerende partij merkt op dat het feit dat deze gesprekken plaatsvonden blijkt uit de e-mails die werden gestuurd om de gesprekken in te plannen enerzijds, en de e-mails die werden gestuurd om de inhoud van het gesprek kort samen te vatten anderzijds.

Verwerende partij ziet niet in hoe de stagebegeleider zijn rol in de gegeven omstandigheden anders had kunnen invullen dan te luisteren naar het verhaal van verzoekster aan de ene kant en dat van de mentoren van de stageplaats aan de andere kant. Er is dan ook geen enkele reden om te twijfelen aan de objectiviteit en deskundigheid van de betrokken docent.

Wat het incident met mentor [I.F.] betreft, wil verwerende partij vooreerst – zonder het voorval volledig te willen ontkennen of minimaliseren – toch opmerken dat het gaat om een psychiatrische patiënt, waarbij het niet duidelijk is wat deze patiënt dan wel zou hebben gezien of gehoord. Ze stelt ook dat indien er al geroepen of gescholden zou zijn geweest, dit daarom nog niet wijst op discriminatie of racisme, maar veeleer op een gevoel van frustratie omdat verzoekster de gegeven feedback niet wilde horen of tegensprak, waardoor men telkens in een woord-tegen-woord discussie verzeild raakte. Daarnaast wordt het facebookgesprek dat (de dochter van) verzoekster over dit incident had met de moeder van de patiënte volgens verwerende partij onvolledig weergegeven in de stukken. Het moet dan ook met de nodige omzichtigheid worden benaderd.

Verwerende partij is van mening dat verzoekster haar aantijgingen aan het adres van de mentor niet hard maakt. Zij merkt op dat de feedback van de mentor in haar verslag van 26/08/2020 niet onredelijk is. Volgens verwerende partij is er geen concreet voorbeeld van discriminatie of racisme. Bovendien heeft dezelfde mentor verzoekster in haar feedback ook proberen aanmoedigen om vragen te stellen, haar technieken te verbeteren en proberen kaderen dat de feedback misschien hard overkwam, maar wél werd gegeven vanuit een bezorgdheid om verzoekster. In de mate van het mogelijke werd de feedback dus telkens op constructieve en opbouwende wijze geformuleerd, waarbij door de betrokken mentor ook aandacht werd gegeven aan de zaken die wel goed waren verlopen (bv. contact met de patiënten).

Verwerende partij merkt op dat de andere verpleegkundigen van de dienst de moeilijke samenwerking / communicatie met verzoekster bevestigen, alsook het feit dat dit gevolgen had voor de patiënten, in die zin dat een (nieuwe) medicatiefout werd begaan, die verzoekster echter is blijven ontkennen. Daarbij stipt verwerende partij ook aan dat verzoekster van het bewuste incident pas vlak vóór de tussentijdse evaluatie melding heeft gemaakt aan haar stagebegeleider. De e-mail werd enkel aan de stagebegeleider gestuurd en niet aan de ankerpersoon stage. Verzoekster heeft overigens op geen enkel ogenblik zelf om overplaatsing naar een andere stageplaats verzocht.

Verwerende partij wijst erop dat ook in hoofde van de mentor een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid geldt. Een student moet minstens een begin van bewijs van het tegendeel leveren. Wie zich op discriminatie beroept, zal bovendien op overtuigende wijze moeten aantonen waarin de ongelijke behandeling bestaat en dat zij betrekking heeft op één van de criteria bedoeld in de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie. Verwerende partij merkt ook op dat verzoekster pas ruim nadat het incident had plaatsgevonden, het eindevaluatiegesprek op de stageplaats was doorgegaan en de bekendmaking van de resultaten is gebeurd en kort nadat de interne beroepsbeslissing aan verzoekster werd meegedeeld, aangifte heeft gedaan bij de politie en contact zou hebben gehad met een medewerker van Unia. Dit houdt volgens verwerende partij geen bewijs, noch een vermoeden van discriminatie in.

Vervolgens stelt verwerende partij vast dat verzoekster voor het eerst in haar extern beroepsverzoekschrift stelt dat twee van de drie documenten rond de stopzetting van de stage zouden ontbreken. Volgens verwerende partij is dit middel onontvankelijk, nu het niet in de interne beroepsprocedure werd opgeworpen.

Daarnaast is het ook ongegrond. De beslissingen tot vroegtijdige stopzetting van de stage werden immers telkens op initiatief van het ziekenhuis genomen. Voor elke stopzetting ligt – in tegenstelling tot wat verzoekster tracht voor te houden – een document “stopzetting stage-overeenkomst op initiatief van de instelling voor”.

Wat ten slotte de resultaten betreft die verzoekster heeft behaald voor de stage voor “3 Werkveldervaring b”, stipt verwerende partij aan dat die stage in een totaal andere context,

namelijk de afdeling geriatrie – dus de context waarbinnen verzoekster reeds geruime tijd ervaring heeft opgedaan als zorgkundige in een woonzorgcentrum – werd gelopen.

Verwerende partij verduidelijkt dat binnen het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” van de studenten wordt verwacht dat zij stage lopen op een afdeling binnen 1 van de 7 domeinen die zij nog niet eerder doorlopen hebben. Voor verzoekster was dit de afdeling psychiatrie. De nadruk bij de beoordeling van de stage wordt volgens de ECTS-fiche gelegd op handelen in complexe en gespecialiseerde contexten, functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief en medeverantwoordelijkheid opnemen voor het behalen van collectieve resultaten. Daarbij is het niet zo omdat verzoekster een goede stage heeft gelopen op een afdeling geriatrie, dat zij automatisch ook goed zou moeten scoren voor een stage die werd gelopen binnen een totaal ander domein. Verwerende partij wil daarbij nogmaals benadrukken dat er van deze laatste stage nooit een eindevaluatie heeft plaatsgevonden omdat de stage driemaal vroegtijdig werd stopgezet op initiatief van het ziekenhuis waar verzoekster stage liep.

In haar *wederantwoordnota* benadrukt verzoekster dat ze drie positieve stage-evaluaties heeft van drie verschillende verpleegsters op haar laatste stageplaats. Zo schreef mentor [G.] op 27/08/2020 bijvoorbeeld ‘*goede communicatie met de patiënten, open houding, respectvol en empathisch*’. Volgens verzoekster ligt de focus in de derde stageperiode enkel op mevrouw [I.F.], die overigens niet haar stagementor is. Zij wijst erop dat Odisee haar beslissing moet baseren op elementen die momenteel voorliggen. Zij moet die vervolgens aan de realiteit toetsen.

Daarnaast merkt verzoekster op dat haar geen aangetekende brief houdende de interne beroepsbeslissing, noch bewijsstukken werden toegezonden. Volgens haar is er ook nog steeds geen logische verklaring voor de wijze waarop haar tweede stage is stopgezet. Verzoekster wijst er ook op dat ze het incident met mevrouw [I.F.] aan Odisee heeft gemeld en heeft gevraagd om een onderzoek te voeren. Het feit dat ze hiervoor klacht heeft ingediend bij de politie kan dan ook niet worden aangezien als een nieuw element. Volgens verzoekster worden de feiten nu bovendien ontkend. Verzoekster is van mening dat de hogeschool voldoende elementen had om haar van deze slechte stageplaats te verwijderen, maar dit niet heeft gedaan. Er werd daarentegen gewacht tot de stage werd stopgezet door het ziekenhuis.

Voor het overige herhaalt verzoekster wat zij reeds heeft uiteengezet in haar verzoekschrift.

Beoordeling

De Raad merkt vooreerst op dat zowel het verzoekschrift als de antwoordnota en de wederantwoordnota bijzonder omvangrijk zijn en probeert bij de beoordeling van zowel dit eerste middel als het tweede middel (zie verder) de argumenten zo goed mogelijk samen te vatten en bij elkaar te brengen om tot een toegankelijke motivering van zijn beslissing te komen. De Raad merkt daarnaast op de middelonderdelen te hebben beantwoord in functie van de wijze waarop hij deze in het kader van een welwillende lezing van het verzoekschrift, in functie van de dossierelementen en met name het verzoekschrift houdende intern beroep en de beslissing op intern beroep, als zinvol heeft geïnterpreteerd. De Raad heeft hierbij ook rekening gehouden met de manier waarop verwerende partij, zoals mag blijken uit de argumentatie die zij heeft ontwikkeld, de draagwijdte van de elementen uit het verzoekschrift voor de Raad heeft kunnen begrijpen.

Wat de beslissing om verzoekster voor het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” de score ‘NA’ (niet afgelegd) toe te kennen betreft, herinnert de Raad hierbij aan het feit dat zijn bevoegdheid ertoe beperkt is de regelmatigheid van de beslissing te beoordelen en ook of deze niet kennelijk de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

De Raad acht het wat dit betreft bijzonder relevant dat verzoekster stage liep op drie verschillende stageplaatsen. Op elk van deze plaatsen is de samenwerking door de ontvangende instelling beëindigd. Op de eerste twee stageplaatsen gebeurde dit zelfs na korte tot zeer korte tijd. Op de derde stageplaats gebeurde dit na ongeveer drie weken.

De Raad moet vooreerst vaststellen dat de interne beroepsinstantie de beslissing die door verzoekster wordt aangevochten zeer uitvoerig heeft gemotiveerd.

De Raad acht het een doorslaggevend argument dat de stage van verzoekster door de ontvangende instelling (het ziekenhuis) drie keer is stopgezet. Hierbij wil de Raad aanstippen dat niet verwerende partij de beslissing nam om de stages te beëindigen. De Raad acht het niet onredelijk noch onregelmatig dat verwerende partij – nu de stage drie keer voortijdig door de ontvangende instelling (stage Sint-Jan ziekenhuis van 28 september tot 4 oktober 2019, stage UZ Brussel van 13 januari 2020 tot 27 januari 2020 en stage Sint-Elisabeth ziekenhuis van 17

augustus 2020 tot 8 september 2020) is beëindigd – heeft beslist de stage niet inhoudelijk te beoordelen, maar verzoekster de score ‘niet afgelegd’ (NA) toe te kennen. Uit het dossier blijkt overigens ook dat – in tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt – deze stages telkens werden beëindigd met het vereiste document “stopzetting stage-overeenkomst op initiatief van de instelling”.

De Raad is van oordeel dat het feit dat een student tijdens de verschillende stages op de verschillende stageplaatsen, die telkens zijn beëindigd door de gastinstelling, samen gedurende 4 weken stage heeft gelopen hieraan geen afbreuk doet. Het spreekt voor zich dat het de bedoeling van de werkplekervaring, zoals omschreven in de ECTS-fiche, is dat een student een proces kan doorlopen, waarbij hij in een team opgenomen groeit. In de context waarbij drie stages telkens na een korte duur zijn stopgezet, kan de Raad aannemen dat de verwerende partij de beslissing heeft genomen dat het bezwaarlijk mogelijk is op een betrouwbare manier te meten in welke mate verzoekster de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties heeft bereikt en deze niet in een cijfer uit te drukken, maar de evaluatiecode ‘NA’ te gebruiken. Naar het oordeel van de Raad kon verwerende partij in de omstandigheden die in huidig dossier voorliggen in redelijkheid komen tot het besluit niet over voldoende gegevens te beschikken betreffende de door verzoekster bereikte competenties die de volledige stageperiode omvatten om haar competenties te beoordelen.

De Raad is van oordeel dat de opmerkingen die verzoekster formuleert bij elk van de stagebeëindigingen de beslissing van de verwerende partij om de stage te evalueren met de score ‘NA’, de drie beëindigingen door ontvangende instellingen/ziekenhuizen in acht genomen, niet onredelijk, noch onregelmatig maken.

Uit de dossierstukken kan de Raad ook niet in redelijkheid afleiden dat de beëindigingen op zich als onredelijke beslissingen kunnen worden beschouwd.

Wat de talrijke opmerkingen die verzoekster inbrengt tegen de beslissing van elk van de drie ontvangende stageplaatsen om de stage vroegtijdig, ja bij de eerste stageperiode zelfs heel snel na het begin van de stage, te beëindigen, merkt de Raad nog op dat hij de merites van de student niet mag beoordelen. De Raad stelt enkel vast dat de gronden niet onregelmatig zijn of zouden toelaten te beslissen dat de instelling onredelijk is geweest.

De Raad merkt ook op dat het feit dat één van de beslissingen tot stagebeëindiging niet uitgebreid werd gemotiveerd, niet belet dat de andere beslissingen tot beëindiging uitvoerig zijn gemotiveerd en dat elk van deze beëindigingen, zoals het stopzettingsdocument vermeldt, er op zich al toe kan leiden dat de student de score ‘NA’ krijgt. Nu verzoekster drie kansen heeft gekregen, ziet de Raad geen reden de beslissing van de interne beroepsinstantie, zoals door haar gemotiveerd, en in het licht van de bijgevoegde stopzettingsbeslissingen en de achterliggende motivering – zelfs zo deze van het Sint-Jansziekenhuis ontbreekt – te vernietigen.

Nu verzoekster eerst in het kader van het extern beroep wijst op spanningen die reeds bij het begin van de (eerste) stage merkbaar waren, kan de Raad dit argument niet in de beoordeling betrekken. Niets weerhield verzoekster er immers van dit argument te integreren in haar intern beroep. Ten overvloede kan de Raad nog opmerken dit argument, dat niet door de dossierelementen ondersteund wordt, niet gegrond te kunnen achten. De Raad wil in deze nog opmerken dat verzoekster bovendien de kans kreeg van verwerende partij om de stage te hernemen, hoewel een beëindiging op initiatief van de ontvangende instelling – zelfs van de eerste stage – voldoende grond vormt om de stage te quoteren met ‘NA’ (niet afgelegd).

Wat het argument van de gebrekkige begeleiding betreft, moet de Raad vaststellen dat verzoekster dit punt eveneens pas in het kader van het extern beroep bijbracht, terwijl niets haar belette dit in het kader van de interne beroepsprocedure te doen. Bovendien voert de Raad nog aan dat een gebrek aan tussentijdse feedback of het gebrekkig karakter van de begeleiding normaliter de quoterings niet vernietigt. Het is pas indien door de gebrekkige begeleiding mocht blijken dat gerede twijfel bestaat of de door de student gedemonstreerde competenties wel een getrouw beeld kunnen vormen van de competenties waarvan de student bij een normale begeleiding blij zou geven dat de Raad kan ingrijpen. In deze merkt de Raad, weliswaar ten overvloede, op hiertoe geen indicatie in het dossier aan te treffen. Daarenboven, zelfs zo – wat de stage in het Sint-Elisabethziekenhuis betreft – sprake mocht zijn van gebrekkige begeleiding, herhaalt de Raad nogmaals dat verzoekster in totaal drie kansen kreeg om de stage te volbrengen. De Raad herinnert eraan dat alle stages op verzoek van de ontvangende stage-instelling werden beëindigd, wat op zich reeds een ruim voldoende grond vormt om verzoekster de score ‘NA’ toe te kennen. De Raad stelt immers vast dat uit de beëindigingsdocumenten blijkt dat één stopzetting volstaat om het opleidingsonderdeel met ‘NA’ te quoteren. Daarenboven merkt de Raad, weliswaar ten overvloede, op dat verzoekster

wel feedback is gegeven, met positieve punten en duidelijke aandachtspunten, dat met verzoekster gesprekken zijn gevoerd en dat niet ontijdig is gereageerd op signalen van verzoekster. De Raad merkt ten slotte ten overvloede op dat het feit dat verzoekster inhoud van feedback niet bijtreedt of het niet makkelijk heeft hiermee aan de slag te gaan, niet de conclusie schraagt dat de begeleiding gebrekkig zou zijn. De Raad merkt hierbij eveneens ten overvloede op dat ook in de motiveringen van de stopzettingsbeslissingen de moeilijkheid met feedback om te gaan merkbaar is en dat het feit dat verzoekster meermaals een stopzettingsbeslissing opliep op zichzelf reeds een vorm van feedback kan vormen, *in casu* gekoppeld aan de aan verzoekster genereus geboden kansen zich op een nieuwe stageplaats opnieuw te tonen.

Reeds hoger haalde de Raad aan waarom verwerende partij in redelijkheid kon vaststellen de stage niet te kunnen beoordelen op basis van het aantal gepresteerde uren. De Raad treft ook geen reden aan om tot vernietiging van de bestreden beslissing over te gaan in het feit dat verzoekster geen cijfer is toegekend voor haar beweerdelijk bereikte competenties. Deze worden volgens verzoekster weerspiegeld in de door haar bereikte doelstellingen.

De Raad wees vooreerst op het feit dat de stageperiode van 4 weken vanzelfsprekend op één stageplaats moet zijn gepresteerd. Dit biedt immers de kans te zien hoe de competenties van een student in de betrokken periode groeien en hoe de student zich integreert op de stageplaats. De dynamiek van dit proces betrekken bij de beoordeling is niet mogelijk indien de studente op drie verschillende stageplaatsen stage loopt, waarbij het duidelijk is dat haar na de stopzetting van de eerste stage een nieuwe kans is geboden, hetgeen ook gebeurde na de stopzetting van de tweede stage, waarbij elk van de stages door de ontvangende instelling is beëindigd. Voor de Raad is het niet onregelmatig of onredelijk te beslissen verzoekster aldus voor het betwiste opleidingsonderdeel de score 'NA' toe te kennen.

De Raad moet vaststellen dat de interne beroepsinstantie de toekenning van de score 'NA' afdoende motiveert in haar beslissing. Daarnaast wijst de Raad er ook op dat de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel geen twijfel laat bestaan over het belang van de diverse componenten van het opleidingsonderdeel om tot een eindbeoordeling te kunnen komen, waarbij de vaststelling zich opdringt dat de stage zelf op geen van de drie stageplaatsen is voleindigd. Evenmin mag hierbij uit het oog worden verloren dat artikel 63 OER grond biedt om aan de vroegtijdige stopzetting van de stage de beslissing te koppelen dat het

opleidingsonderdeel waarin de stage past als niet afgelegd te beschouwen. Andermaal moet de Raad hierbij wijzen op het feit dat verzoekster tot tweemaal toe de kans heeft gekregen de stopgezette stage over te doen bij een andere ontvangende instelling, dus in een ander ziekenhuis. De Raad acht hierbij ook relevant dat de stageplaats waar verzoekster een derde kans is geboden een eigen keuze van verzoekster betreft, terwijl het stagebureau van verwerende partij een andere stageplaats, dichterbij de woonplaats van verzoekster, had aangeboden. De Raad merkt ook op dat in de motivering sprake is van herhaalde conflicten en meningsverschillen met collega's op de vloer alsook een volgende medicatiefout en de (niet-)bereidheid hiervoor verantwoordelijkheid te willen opnemen. Met het oog op de beoordeling van de redelijkheid van de beslissing tot stopzetting, alsook de beslissing verzoekster 'NA' toe te kennen, acht de Raad, wat dit betreft, ook de vermelding van een motief dat verband houdt met het belang van de patiënten pertinent. De veiligheid van de patiënten wordt hierbij gekaderd in het ontbreken van basisvaardigheden, het niet in staat zijn de stagewerkzaamheden op te nemen vanuit theoretische achtergronden, het niet kunnen omgaan met feedback – die naar het oordeel van de Raad een essentieel deel uitmaakt van het ontwikkelingsproces dat een stage moet kenmerken – alsook onprofessioneel en zelfs ongeoorloofd gedrag met betrekking tot werkroosters en het uitoefenen van druk op evaluatoren in de schoot van de stage-instelling met betrekking tot het slagen voor de stage.

Dat in de motivering van de interne beroepsbeslissing vooral de klemtoon wordt gelegd op de derde plaats waar verzoekster stage heeft gelopen, vormt geen beletsel voor het voldoende dragend karakter van de motivering, zo oordeelt de Raad in dit specifieke geval. De Raad wijst er hierbij op dat verzoekster *in casu* reeds twee kansen had gekregen om stage te lopen. De stage werd in de twee ontvangende instellingen waar verzoekster eerst stage liep na een korte stageperiode beëindigd. De derde stageperiode die verzoekster is aangeboden is een derde kans. De Raad herinnert er hierbij aan dat zodra een stage op één stageplaats door de stage-instelling wordt beëindigd dit een voldoende grond vormt om de stage te quoteren met 'NA'. *In casu* werd door de verwerende partij na deze twee eerste kansen aan verzoekster een ultieme derde kans geboden. Dat de verwerende partij de klemtoon legt op de motivering die door de stage-instelling aan de stopzetting door deze instelling is verbonden belet niet dat de quoteren van het betwiste opleidingsonderdeel met 'NA' ruim voldoende onderbouwd is en dat uit deze onderbouwing geen onredelijkheid of onregelmatigheid blijkt.

Daarbij komt, zo oordeelt de Raad, dat de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie uitvoerig rapporteert over de redenen waarom elk van de stages vroegtijdig is beëindigd op initiatief van de stage-instelling. De interne beroepsinstantie is daarenboven niet voorbijgegaan aan de opmerkingen van verzoekster en stelde terugkerende, gelijklopende moeilijkheden vast, die verzoekster tot twee keer toe kon remediëren. De Raad merkt op dat de verwerende partij het hierbij heeft over basisvaardigheden, medicatiefouten, rapporteringstekortkomingen, evenals het aannemen van een constructieve houding met ruimte voor zelfreflectie en introspectie.

Zoals de Raad reeds heeft uiteengezet, maakt ook het over de drie stageplaatsen gecumuleerd aantal uren gelopen stage de beslissing die door verzoekster wordt aangevochten niet onregelmatig of onredelijk. De Raad moet hierbij ook opmerken dat verzoekster telkens een nieuwe kans kreeg omdat de voorafgaande stage derwijze liep dat zij door de ontvangende instelling kort na de aanvang ervan werd stopgezet. Ten overvloede merkt de Raad nog op dat als gevolg hiervan ook op geen van de stageplaatsen tot een eindevaluatie is overgegaan, nog daargelaten een eindevaluatie waaruit zou kunnen blijken dat verzoekster de vereiste competenties zou hebben bereikt.

De Raad kan ook niet anders dan vaststellen dat verwerende partij wat dit punt betreft in de beslissing van de interne beroepsinstantie uitvoerig motieven heeft bijgebracht, die haar tot het volgende besluit brachten: *“(…) Er werd telkens gezocht naar een nieuwe stageplaats, waar de Studente haar stage kon hernemen. Het is in die zin niet meer dan normaal dat de Studente uiteindelijk op 15/9/20 een beoordeling NA heeft gekregen. Het was immers niet meer mogelijk om binnen hetzelfde academiejaar een vierde stage op te starten en te laten volbrengen. Volledigheidshalve merkt de Interne Beroepsinstantie nog op dat uit de motieven die aan de basis liggen voor de volledige stopzetting van de stage, overigens duidelijk blijkt dat de Studente ondermaats presteerde, niet op het niveau dat mag verwacht worden van een 3^e jaarss studente. De Studente heeft niet aangetoond alle vereiste competenties behaald te hebben.”*.

Wat de redelijkheid van de beslissing betreft, stipt de Raad ten overvloede nog aan dat de verwerende partij blijkens de motivering van de interne beroepsinstantie heeft overwogen verzoekster zelfs nog een vierde kans te bieden, wat de academische kalender van het academiejaar 2019-2020 niet toeliet.

In de voormelde omstandigheden is de Raad van oordeel dat de discussie met betrekking tot de door verzoekster uitgevoerde opdrachten niet tot de beslissing kan leiden dat *in casu* ongemotiveerd of onredelijk zou zijn gehandeld. Verzoekster heeft een derde van de uit te voeren opdrachten (6 van de 18) niet volledig afgewerkt, nog daargelaten of dit met succes zou zijn gebeurd.

Eén en ander samen genomen met de herhaalde stopzettingen van de stages kan de Raad verzoekster geenszins bijtreden in de bewering dat onvoldoende gemotiveerd, onzorgvuldig, onregelmatig of onredelijk tot de betwiste quoteringsbeslissing zou zijn overgegaan.

Wat de door verzoekster gelaakte houding van de docent-stagebegeleider betreft, ziet de Raad geen aanwijzingen van een gebrek aan deskundigheid of objectiviteit. Evenmin kan de Raad in het dossier overtuigende elementen aantreffen om te besluiten dat de docent de begeleidingstaak onvoldoende zorgvuldig zou hebben opgenomen. Daarenboven wijst de Raad er nogmaals op, zoals hierboven reeds uitvoerig is overwogen, dat een gebrek in de begeleidingstaak in beginsel niet tot de vernietiging van de evaluatiebeslissing moet voeren.

Wat het door verzoekster bijgebrachte incident met een mentor betreft, stelt de Raad vooreerst vast dat dit zich heeft voorgedaan op één van de stageplaatsen waar verzoekster stage heeft gelopen. De Raad herinnert verzoekster er nogmaals aan dat zij op drie plaatsen stage heeft gelopen en dat elk van de betrokken instellingen/ziekenhuizen de stage zelf heeft beëindigd. Bij de eerste twee stages gebeurde dit overigens snel tot zeer snel na aanvang ervan. Zelfs zo tijdens één van de stages door de mentor laakbaar gedrag zou zijn vertoond, wat verzoekster niet hard maakt, hoeft dit in de specifieke context van het dossier dus ook niet tot de beslissing te voeren dat de aangevochten quoteringsbeslissing vernietigd moet worden.

De Raad moet vaststellen dat een precieze omschrijving door verzoekster van het voorval ontbreekt in het dossier. Bovendien moet de Raad vaststellen dat het niet duidelijk is in hoeverre sprake is van de door verzoekster beweerde discriminatoire behandeling. Verzoekster maakt hierbij weliswaar melding van een klacht bij de politie alsook bij Unia, doch concretiseert deze klacht niet. Bovendien is het voor de Raad ook niet duidelijk welk gevolg aan deze klacht is gegeven. Ter zitting verduidelijkt verzoekster eveneens dat de Raad de behandeling van het beroep niet moet opschorten tot het gevolg gekend is dat aan voormelde klachten van verzoekster is gegeven.

De Raad merkt ten deze op dat zelfs indien de mentor zich, zoals verzoekster beweert, op een ontoelaatbare wijze zou hebben gedragen tegen verzoekster bij een incident op de stageplaats, dit geen afbreuk doet aan het feit dat de overwegingen die tot de stopzetting van de stage hebben geleid een brede, inhoudelijke basis hebben. De Raad herinnert in deze context aan de inhoud van het feedbackverslag van 26 augustus 2020 dat naar het oordeel van de Raad essentiële inhoudelijke overwegingen bevat (omgaan met feedback, communicatie, werken met verpleegdossier, medicatieverwerking) en dat tijdens de stage evenwichtige en inhoudelijke feedback opbouwend is aangebracht. Daarnaast is niet slechts één stage op verzoek van de stage-instelling beëindigd en is zodra een stage beëindigd wordt op verzoek van de stage-instelling voldoende grond aanwezig om tot de aangevochten quoteringsbeslissing te komen.

Zelfs indien de mentor – nog daargelaten of het de ‘aangeduide’ stagementor betrof, dan wel een collega-verpleegkundige op de dienst waar verzoekster stage liep en die haar eveneens begeleidde – zich bij het aangehaalde incident zou hebben misdragen, leidt dit bijgevolg niet *ipso facto* tot de onregelmatigheid of onredelijkheid van de aangevochten quoteringsbeslissing. Desondanks wijst de Raad in deze op het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid dat op de mentor rust en de afwezigheid van concrete elementen in het dossier die het vermoeden voor de Raad op overtuigende wijze ombuigen. Meer in het bijzonder wijst de Raad op de ernst van het gedrag dat verzoekster de mentor toedicht en die op zijn minst gereflecteerd mag zijn in de ernst waarmee deze beschuldiging wordt bijgebracht. In het licht van de door de mentor gegeven feedback met betrekking tot het incident kan de Raad niet besluiten dat verzoekster discriminatoir zou zijn behandeld. Een uittreksel uit een facebookgesprek tussen de dochter van verzoekster en de moeder van een patiënt op de dienst waar het incident zich zou hebben voorgedaan, noch een na de beslissing van de interne beroepsinstantie, aangevochten voor de Raad, beweerdelijk gedane politieaangifte en een contact met een werknemer van Unia buigen het vermoeden van deskundigheid en onpartijdigheid om.

Rekening houdend met de voormelde overwegingen ziet de Raad hierin geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen. Ten overvloede wijst de Raad er nogmaals op dat de stage niet op slechts één stageplaats door de stage-instelling is beëindigd en dat in het dossier niet het minste element te vinden is dat zou kunnen laten vermoeden dat verzoekster op elk

van de stageplaatsen het slachtoffer van discriminatie is geworden. De Raad houdt zich eraan hierbij nogmaals ten overvloede te overwegen dat verzoekster in totaal drie kansen kreeg aangeboden om de stage te voleindigen.

De Raad wil in deze nog opmerken dat het feit dat verzoekster in de wederantwoordnota opmerkt dat de bij het incident betrokken verpleegster geen ‘stagementor’ is en dat er drie andere verpleegsters zijn in het ziekenhuis die iets anders over het incident en verzoekster zeggen, geen afbreuk doet aan de motivering die door de betrokken stage-instelling is gegeven bij de stopzetting van de stage, temeer daar de instelling slechts één van de drie instellingen is die het initiatief nam de stage van verzoekster kort na de aanvang ervan te beëindigen. Niet enkel moet de betwiste beoordeling niet slechts in het licht van het hierboven aangehaalde incident worden beschouwd, evenzeer is het fout de betwiste beoordeling op slechts deze beëindiging terug te voeren. Het beëindigen van de stages door de stage-instelling kent een zekere systematiek en doet zich drie keer voor, telkens kort na de aanvang van de stage.

Waar verzoekster aanvoert dat documenten met betrekking tot de stage zouden ontbreken, ziet de Raad niet in waarom verzoekster dit argument voor het eerst ontwikkelt in het raam van het extern beroep. Niets belette verzoekster dit op te werpen in het kader van de interne beroepsprocedure, zodat het argument onontvankelijk is en de Raad het niet betreft bij zijn beoordeling. Ten overvloede merkt de Raad trouwens op dat uit het dossier blijkt dat elk van de instellingen waar verzoekster stage heeft gelopen deze stage heeft beëindigd met het hiertoe vereiste stopzettingsdocument.

Ten slotte wil de Raad nog opmerken dat het feit dat verzoekster voor een ander stage-opleidingsonderdeel, dat zij ook in een andere context heeft afgelegd (met name een geriatrie verpleegafdeling), een credit heeft verworven de beslissing verzoekster de score ‘NA’ toe te kennen voor een ander stage-opleidingsonderdeel, kaderend in een eigen ECTS-fiche met eigen nagestreefde competenties, die tot drie maal toe is stopgezet op initiatief van de ontvangende instelling niet *ipso facto* onregelmatig maakt. De Raad ziet ter zake ook geen onredelijkheid in de betwiste beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Dat verzoekster tijdens de betrokken stages, alvorens deze door de stage-instellingen werden afgebroken, ook positieve feedback heeft gekregen doet geen afbreuk aan de ernst van de

problemen die tot de stagebeëindiging hebben geleid en die tot gevolg hebben dat geen volwaardig stageparcours voorligt dat cijfermatig kan worden geëvalueerd.

Om al deze redenen acht de Raad het eerste middel, in al zijn onderdelen, niet gegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op de schending van het zorgvuldigheids-, het onpartijdigheids-, het redelijkheids- en het motiveringsbeginsel wat betreft het opleidingsonderdeel “3 Bachelorproef”.

Standpunt van partijen

Verzoekster verduidelijkt vooreerst dat de student voor de bachelorproef wordt beoordeeld op volgende thema's: proces (35%), product (35%), presentatie (10%) en verdediging (20%). Haar interne begeleiders waren mevrouw [K.M.] en de heer [J.L.]. Verzoekster geeft de motivering van de jury voor haar tekort (7/20) van de eerste examenkans weer. Naar aanleiding van de tweede examenkans heeft ze haar bachelorproef gecorrigeerd.

Verzoekster stelt dat ze op 26/08/2020 een e-mail heeft gestuurd naar haar begeleiders met een vraag om feedback. Diezelfde dag heeft er tussen 20u00 en 21u00 een vergadering via Teams plaatsgevonden om te werken aan haar presentatie en verdediging. Zowel mevrouw [K.M.] als de heer [J.L.] waren op dat moment aanwezig. Volgens verzoekster hebben zij haar verteld dat als zij hun tips en tricks zou implementeren, ze een gunstig resultaat zou behalen. Vervolgens geeft verzoekster een overzicht van de elementen die ze heeft toegevoegd aan haar bachelorproef. Ze wil daarmee aantonen dat ze wel degelijk elementen heeft toegevoegd en heeft gepoogd een betere bachelorproef in te dienen.

Waar de interne beroepsinstantie aanhaalt dat verzoekster ervoor heeft gekozen een Q&A-app te ontwikkelen, zonder de nood en relevantie hiervan te kaderen vanuit de verpleegkundige praktijk, merkt verzoekster op dat haar Q&A app in feite is gebaseerd op een online platform waar experts en studenten samenkomen om te interacteren. De studenten worden op basis van de ervaring en kennis van de experts begeleid in het omgaan met patiënten met een andere culturele achtergrond. Aangezien het een innovatieve methode is, wordt dit niet in veel

artikels beschreven. Volgens verzoekster wordt een soortgelijke applicatie wel al gebruikt. Verzoekster acht de nood en relevantie duidelijk, gezien het feit dat we leven in een digitale maatschappij waarbij ICT in deze pandemie overigens steeds meer van belang is.

Daarnaast benadrukt verzoekster dat ze een onderwerp kreeg, waarbij ze een onderzoeksvraag moest verzinnen. Er werd haar gezegd dat ze haar bachelorproef van vorig jaar mocht gebruiken. Daarom is ze bij dat onderwerp gebleven. Volgens verzoekster werd haar op geen enkel moment meegedeeld dat ze een ander onderwerp moest kiezen. Ze kreeg eerder feedback over hoe ze haar onderzoeksvraag beter kon definiëren. Verzoekster vindt het de taak van de begeleiders om een student te adviseren omtrent het veranderen van onderwerp.

Verder wijst verzoekster erop dat drie van de vier subonderdelen van de evaluatie van haar bachelorproef als voldoende werden beoordeeld, namelijk proces (11/20), product (10/20) en presentatie (10/20). Voor het laatste subonderdeel, verdediging, kreeg ze een zware onvoldoende (5/20). Verzoekster erkent dat een sterk onvoldoende voor één subonderdeel een breekpunt is en kan leiden tot een onvoldoende op het eindcijfer, los van de mathematische optelsom van de verschillende delen. De aanduiding ‘kan’ wijst er evenwel op dat het niet gaat om een automatisme. Als men een positieve beoordeling op de andere subonderdelen op die basis wil teniet doen, moet dit goed worden gemotiveerd, en al zeker wanneer men het geheel wil herleiden tot de waarde van de laagste beoordeling. Volgens verzoekster zijn de negatieve opmerkingen voor het proces, het product en de presentatie reeds verwerkt in de matige score voor deze subonderdelen, die echter hoe dan ook voldoende blijft. Verzoekster stelt vast dat bij de beoordeling van de verdediging enkel wordt geciteerd uit het vraaggesprek, maar zonder verdere duiding. Het is aldus niet duidelijk waarom dit leidt tot een score van 5/20. Daarnaast wordt ook nergens gemotiveerd waarom men besluit om na de beoordeling van 5/20 voor verdediging – die in principe slechts voor 20% meetelt – meteen ook de positieve beoordelingen van alle subonderdelen tot hetzelfde cijfer 5/20 te herleiden.

Vervolgens stelt verzoekster dat de objectiviteit van de heer [P.V.], de interne lezer van haar bachelorproef en tegens stagebegeleider van de derde stage die verzoekster heeft gelopen in het kader van het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a”, in vraag moet worden gesteld. Verzoekster is van mening dat hij niet op een objectieve en correcte manier haar bachelorproef heeft beoordeeld aangezien hij tijdens de derde stageperiode zijn verplichtingen als docent niet is nagekomen.

Verzoekster merkt op dat de heer [P.V.] niet aanwezig was bij haar verdediging bij de eerste examenkans, maar wel bij de verdediging bij de tweede examenkans. Hij was de enige docent die verzoekster vragen heeft gesteld. Noch mevrouw [K.M.], noch de heer [J.L.] hebben vragen gesteld, maar zij hebben wel de verdediging beoordeeld hoewel de heer [P.V.] tijdens de verdediging zei dat hij die ging beoordelen.

Verzoekster verduidelijkt dat de verdediging bij haar eerste examenkans zeer slecht was en niet inge oefend met de begeleiders. Ze erkent dat ze moeite had met de vragen die werden gesteld. Verzoekster kreeg toen een score van 7/20 en ze kreeg te horen wat ze moest doen om de verdediging beter te kunnen doen. Verzoekster heeft toen ook gezegd dat haar taalgebruik een struikelblok zou zijn. Zij werd geïnformeerd dat hiermee rekening zou worden gehouden. Verzoekster benadrukt dat ze alle problemen had aangepakt bij haar tweede examenkans, doch dit leidde slechts tot een score van 5/20 voor haar verdediging. Daarbij kreeg ze ook als argument dat ze haar bachelorproef moest laten nakijken door een extern persoon, omwille van haar taalgebrek.

Verzoekster merkt ook nog op dat de heer [J.L.] bij haar allereerste bachelorproef in het academiejaar 2018-2019 per e-mail het volgende stuurde: *“Als ik mij verveel, dan kijk ik jullie bijlage nog na.”*. In die bijlage stond de bachelorproef die verzoekster samen met twee medestudenten had gemaakt.

Verzoekster stelt verder vast dat men telkens als argument aanhaalt dat haar niveau van het Nederlands een probleem is. Ze wijst erop dat ze sinds augustus 2019 naar de Nederlandse les is gegaan. Volgens haar kan echter niet worden verwacht dat haar niveau van het Nederlands één jaar later zou zijn opgekrikt naar een niveau zoals dat van iemand die in België is geboren. Verzoekster benadrukt dat men sinds de dag van haar inschrijving wist dat haar Nederlands gebrekkig was. Ze hebben toen gezegd dat ze de studie kon doen en dat als ze hard zou werken, ze ook kon afstuderen. Verzoekster gaf vóór elke verdediging ook telkens mee dat haar Nederlands gebrekkig was en vroeg om dit mee in rekening te nemen.

Ten slotte is verzoekster van mening dat haar hoorrecht door verschillende instanties is geschonden. Ze verwijst hiervoor naar de passage in de interne beroepsbeslissing waar wordt vermeld dat haar man een professor is, die haar bachelorproef waarschijnlijk heeft nagekeken.

Verzoekster verduidelijkt dat haar man les geeft in het Waalse landsgedeelte. Op geen enkel moment heeft ze zelfs naar hem verwezen. Men kan dit beschouwen als een irrelevant detail, doch volgens haar kan dit perfect aantonen dat Odisee een eigen idee heeft van wat ze wel en niet heeft gedaan en dat er geen onderzoek is gebeurd.

In haar *antwoordnota* verduidelijkt verwerende partij dat zij nooit heeft ontkend dat verzoekster de feedback die de begeleiders, mevrouw [K.M.] en de heer [J.L.], haar naar aanleiding van de onvoldoende die ze bij de eerste examenkans heeft behaald, hebben gegeven, (gedeeltelijk) heeft opgevolgd. Dit is ook de reden dat verzoekster bij de tweede examenkans wel slaagt voor product en presentatie.

Vervolgens stelt verwerende partij dat de jury haar beslissing over de totstandkoming van de verschillende deelresultaten (proces, product, presentatie en verdediging) heeft gemotiveerd in haar verslag. Uiteindelijk werd beslist het eindresultaat terug te brengen tot het laagst behaalde deelresultaat, met name het resultaat van 5/20 voor verdediging. Volgens verwerende partij werd deze beslissing niet echt gemotiveerd in het verslag, maar kan die hieruit wel worden afgeleid. Dit (eventueel) gebrek aan motivering werd alleszins hersteld in de interne beroepsbeslissing.

Verwerende partij wijst er ook op dat door verzoekster niet wordt ontkend dat een sterk onvoldoende voor één subonderdeel een breekpunt is dat kan leiden tot een onvoldoende op het eindcijfer, los van de mathematische optelsom van de verschillende delen. Evenmin stelt zij de door de interne beroepsinstantie gegeven motivering in vraag. Zij beperkt zich ertoe te stellen dat de beslissing om af te wijken van de mathematische optelsom niet gemotiveerd zou zijn. In tegenstelling tot wat verzoekster wenst voor te houden, werd volgens verwerende partij voldoende gemotiveerd waarom hiertoe werd beslist.

Vervolgens stelt verwerende partij dat bij de weerlegging van het eerste middel reeds uitvoerig werd uiteengezet dat er geen reden is om te twijfelen aan de objectiviteit van de heer [P.V.] als interne lezer. Verzoekster werd door hem correct begeleid op stage. Verwerende partij benadrukt dat het feit dat de stage van verzoekster door drie verschillende stageplaatsen in drie verschillende ziekenhuizen vroegtijdig werd stopgezet niet aan de stagebegeleider kan worden toegerekend. Er is evenmin sprake van enige vooringenomenheid in zijn hoofd. Om dit te vermijden werd bij de laatste poging om de stage te hernemen ook vanuit de

hogeschool een nieuwe stagebegeleider aangeduid, die verzoekster niet had begeleid tijdens de eerdere pogingen de stage te volbrengen.

Volgens verwerende partij beaamt het feit dat de heer [P.V.] verzoekster als interne lezer een score van 10/20 gaf voor product en mee de beslissing van de jury heeft ondersteund om verzoekster ook een score van 10/20 te geven voor haar presentatie dat er geen sprake is van enige vooringenomenheid. Indien hij verzoekster had willen tegenhouden, zou hij haar ook voor deze onderdelen een onvoldoende hebben gegeven. Verwerende partij benadrukt dat de slechte beoordeling die zij voor haar verdediging heeft gekregen een beslissing is die met eenparigheid van stemmen unaniem werd genomen door de jury en zeker niet door de betrokken docent alleen.

Wat het taalgebruik van verzoekster betreft, stipt verwerende partij aan dat hiermee rekening werd gehouden door de opleiding. Verzoekster kreeg extra tijd om haar presentatie te geven en er werd aan de interne lezer gevraagd om zijn vragen traag en duidelijk te formuleren en te verduidelijken waar nodig. De jury stelde vast dat de interne lezer, zijnde de heer [P.V.], hiertoe echt zijn best heeft gedaan. Verzoekster heeft tijdens de verdediging ook niet gemeld dat ze de vragen niet goed begreep, noch heeft ze gevraagd om de vragen te herhalen of te verduidelijken. Toch kwam er bij haar weinig tot niets aan correcte antwoorden. Ze gaf geen antwoord op de vraag en antwoordde naast de kwestie, zoals blijkt uit de weergave van de tijdens de verdediging gestelde vragen en gegeven antwoorden in het juryverslag. Volgens verwerende partij hadden de vragen die haar werden gesteld nochtans betrekking op haar bronnengebruik, probleemstelling, methodologie en toepassing van de resultaten van het onderzoek in de praktijk. Alle betrokken juryleden waren van oordeel dat kennis, analyse en inzicht afwezig of minstens te beperkt waren. De communicatie was ook niet professioneel.

Waar verzoekster stelt dat ze haar praktijkstudie (Q&A app) zou hebben aangepast volgens de feedback die ze van haar begeleiders heeft ontvangen, gaat het volgens verwerende partij om een nieuw argument waarmee geen rekening kan worden gehouden in het extern beroep. Het doet ook geen afbreuk aan bovenstaande.

Verwerende partij stelt vervolgens vast dat verzoekster de objectiviteit in hoofde van de interne begeleider, de heer [J.L.] in vraag stelt aan de hand van een WhatsApp/mail-bericht dat door hem zou zijn verstuurd met betrekking tot de groepsbachelorproef die verzoekster

vorig jaar samen met twee andere studenten heeft ingediend. Verwerende partij merkt op dat verzoekster geen intern beroep heeft ingesteld tegen het resultaat dat zij vorig jaar heeft behaald.

Daarnaast kan thans niet meer worden nagegaan binnen welke context de docent dat bericht destijds heeft gestuurd. Gezien de datum waarop het bericht werd gestuurd, namelijk 10 juli 2019, kan alleen maar worden vermoed dat dit te maken had met het feit dat de betrokken studenten hun bijlage laattijdig voor feedback hadden doorgestuurd alsook het feit dat het de volgende dag een feestdag was en de hogeronderwijsinstelling dan sluit tot en met 15 augustus, een periode gedurende dewelke er normaal geen begeleiding meer wordt geboden. Volgens verwerende partij blijkt uit het gevoerde e-mailverkeer overigens dat er dit jaar wel degelijk gepaste begeleiding en feedback werd voorzien.

Verwerende partij merkt nog op dat een mogelijke (niet bewezen) vooringenomenheid van deze docent verzoekster er uiteindelijk niet van heeft weerhouden een voldoende score te behalen voor het proces, het product en de presentatie. Volgens haar blijkt hieruit alleen al dat verzoekster niet verstoken is gebleven van essentiële feedback.

Verwerende partij leest – voor het eerst – in het extern beroepsverzoekschrift dat verzoekster niet inziet waarom de hogeronderwijsinstelling haar heeft toegelaten om in te schrijven voor de opleiding als men wist dat haar gebrekkige taalkennis haar zou tegenhouden om te kunnen slagen voor de opleiding. Volgens verwerende partij is dit argument onontvankelijk, maar daarnaast is het ook ongegrond.

Ze merkt daarbij vooreerst op dat, gezien de credits die verzoekster bij andere onderwijsinstellingen had behaald en haar recht gaven op vrijstelling, Odisee wettelijk niet in de mogelijkheid was om verzoekster te weigeren zich voor de opleiding in te schrijven op basis van een gebrek aan taalkennis. Verzoekster had bovendien voorafgaand aan haar inschrijving bij Odisee op basis van een deelcertificaat NT2 bijkomend aangetoond de module Nederlands tweede taal – richtgraad 2 met vrucht te hebben beëindigd.

Verwerende partij verduidelijkt dat de taalproblematiek niet de (enige) reden is waarom verzoekster niet kon slagen. Voor de bachelorproef gaat het immers om een gebrek aan kennis, analyse en inzicht in de door haar behandelde onderzoeksvraag (met betrekking tot bronnengebruik, probleemstelling, methodologie en toepassing in de praktijk). De moeite die

verzoekster ondervindt om correct Nederlands te spreken en te begrijpen zal de kans op slagen niet gunstig hebben beïnvloed, maar kan niet worden gezien als dé reden waarom verzoekster (nog) niet kan slagen voor de opleiding.

Verwerende partij kon ook onmogelijk *ab initio* weten dat verzoekster nooit aan de evaluatiemodaliteiten zou kunnen voldoen. De credits die verzoekster wel reeds heeft behaald, spreken dit ook tegen. Verwerende partij wil begrip opbrengen voor het feit dat het voor verzoekster zeer ontmoedigend is te weten dat zij door het niet slagen voor de opleidingsonderdelen “3 Werkveldervaring a” en “3 Bachelorproef” in het academiejaar 2019-2020 alsnog zal moeten overschakelen naar het ‘nieuwe’ 4-jarige opleidingstraject, maar zij heeft als onderwijsinstelling geen enkel vat op de beslissing die de Vlaamse Regering heeft genomen tot omvorming van de opleiding van een 3-jarig naar een 4-jarig traject. Deze beslissing tot omvorming mag er evenmin toe leiden dat verwerende partij de door haar gehanteerde competentievereisten, noch deze van de Vlaamse kwalificatiestructuur niveau 6 (VKS 6) moet verlagen. Verzoekster heeft niet aangetoond te voldoen aan de vereisten gesteld door VKS 6.

Wat ten slotte de beweerde miskennen van het hoorrecht betreft, merkt verwerende partij op dat zij een intern beroep heeft ingediend bij de interne beroepsinstantie, waarbij het de bedoeling is dat deze zich een beeld / idee vormt van hoe de betwiste examenbeslissing is tot stand gekomen. Daarbij is verzoekster ook niet afgerekend op het feit dat ze haar bachelorproef waarschijnlijk had laten nalezen door haar echtgenoot. Deze vermelding in de interne beroepsbeslissing berust overigens enkel op wat verzoekster hierover zelf had geschreven in haar intern beroepsschrift.

Verwerende partij stelt hieromtrent ook vast dat verzoekster in haar extern beroepsverzoekschrift nu stelt dat haar man lesgeeft in het Waalse landsgedeelte en dat ze op geen enkel ogenblik naar hem zou hebben verwezen. Volgens verwerende partij is dit niet alleen in strijd met wat verzoekster zelf in haar intern beroepsschrift heeft geschreven, maar ook met wat zij en haar dochter op de hoorzitting hebben verklaard. Verwerende partij stelt dat het feit dat de interne beroepsinstantie verwijst naar iets wat verzoekster zelf in haar intern beroepsschrift aanhaalt aldus zeker niet getuigt van enige vooringenomenheid, doch toont mee aan dat verzoekster de schuld steeds buiten zichzelf probeert te leggen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat verwerende partij tot het academiejaar 2018-2019 altijd de som heeft genomen van de scores op de verschillende onderdelen om tot de totaalscore voor de bachelorproef te komen. Sinds het academiejaar 2019-2020 is echter besloten dit te wijzigen. Als het cijfer voor één onderdeel onvoldoende is, worden de (voldoende) scores voor de andere onderdelen teniet gedaan en wordt het laagst behaalde cijfer toegekend als totaalcijfer voor het opleidingsonderdeel.

Verzoekster erkent dat verwerende partij dit mag doen, maar dit moet wel op gemotiveerde wijze gebeuren. Dat is *in casu* niet het geval. Verzoekster vindt ook dat de vraag moet worden gesteld in hoeverre de presentatie een rol speelt als verpleegster in het werkveld en waarom niet elk onderdeel evenveel doorweegt bij de evaluatie.

Voor het overige herneemt verzoekster in haar *wederantwoordnota* wat zij reeds heeft uiteengezet in haar verzoekschrift.

Beoordeling

Wat de betwiste score voor het opleidingsonderdeel “3 Bachelorproef” betreft, moet de Raad vaststellen dat verzoekster stelt feedback, gekregen door de interne begeleiders, te hebben opgevolgd, doch dit hoeft naar het oordeel van de Raad daarom niet te betekenen dat de score die verzoekster voor het opleidingsonderdeel heeft gekregen bij de tweede examenkans bijgevolg zonder meer onregelmatig of onredelijk zou zijn.

De Raad stipt hierbij ook aan dat het tekort dat verzoekster heeft gekregen niet toe te schrijven is aan de score die zij voor het onderdeel ‘product’, zijnde het schriftelijk werkstuk, kreeg. De deelscore voor dit onderdeel, waarvoor zij in de eerste examenkans geen voldoende behaalde, bedroeg bij de tweede examenkans immers 10 op 20.

Bij dit alles moet de Raad nogmaals in herinnering brengen dat het hem niet toekomt de beoordeling door de bevoegde instantie in de schoot van verwerende partij, *in casu* door verwerende partij bevestigd in de aangevochten beslissing, over te doen. De Raad doet geen oordeel over de verdiensten van de student en de mate waarin deze de met een opleidingsonderdeel beoogde competenties al dan niet heeft bereikt.

Wat de terugbrenging van het globale resultaat voor het opleidingsonderdeel “3 Bachelorproef” tot de laagste deelscore betreft, *in casu* namelijk deze voor het onderdeel ‘verdediging’, waarvoor verzoekster een score van 5/20 werd toegekend, moet de Raad vaststellen dat zelfs zo de keuze voor de terugbrenging van het eindcijfer tot het cijfer voor het onderdeel ‘verdediging’ niet uitvoerig is gemotiveerd in het beoordelingsverslag, dit wel uitvoerig is gebeurd door de interne beroepsinstantie.

De interne beroepsinstantie gaat over tot een beoordeling ten gronde van de evaluatiebeslissing in het licht van de opmerkingen van verzoekster in het intern beroepsschrift. In het licht van de uitvoerige motivering van de keuze, die kadert in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel, voor de reductie van de totaalscore, kan de Raad bijgevolg niet vaststellen dat de aangevochten beslissing die de eindscore niet op basis van een mathematisch gemiddelde vaststelt, is aangetast door een motiveringsgebrek. Evenmin komt de beslissing de Raad tegen de achtergrond van deze motivering als onredelijk voor.

Verzoekster is eveneens van oordeel dat de interne lezer, meer bepaald de heer [P.V.], geen objectieve beoordeling zou hebben gegeven. Zij koppelt dit aan het feit dat deze beoordelaar volgens haar immers zijn verplichtingen als stagebegeleider tijdens de derde stage die zij heeft gelopen in het kader van het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” niet zou zijn nagekomen.

In de eerste plaats brengt de Raad in herinnering er reeds op te hebben gewezen dat verzoekster met de elementen die zij hieromtrent bijbracht in het kader van de betwisting van de evaluatie voor het opleidingsonderdeel “3 Werkveldervaring a” de Raad niet tot redelijke twijfel heeft gebracht betreffende de objectiviteit van deze begeleider tijdens de stage. Evenmin brengt verzoekster op overtuigende wijze bij dat tijdens de stage van een gebrekkige begeleiding door de betrokken docent sprake zou zijn geweest. De Raad kan uit het stageverloop en met name het feit dat verzoekster op drie stageplaatsen is geconfronteerd met een stopzetting op initiatief van de stage-instelling niet afleiden dat de betrokken docent, aan wie verzoekster een gebrekkige begeleiding verwijt, vooringenomen zou zijn geweest. Dat verzoekster hierbij ook binnen de hogeronderwijsinstelling correct is behandeld en dat geen vooringenomenheid speelde van de betrokken begeleider – vooringenomenheid waarvan de Raad trouwens geen overtuigende indicaties aantreft – blijkt overigens ook uit de aanstelling van een nieuwe ‘interne’ stagebegeleider bij de derde aan verzoekster geboden stagekans.

De beoordeling van verzoekster, die van de betrokken docent voor het ‘product’ een score van 10 op 20 kreeg en die zich aansloot bij de jurybeslissing om haar een score van 10 op 20 te geven voor het luik ‘presentatie’, vormt voor de Raad ook geen indicatie voor vooringenomenheid.

Dat deze docent volgens verzoekster als enige vragen stelde tijdens de verdediging en dat verzoekster voor het luik ‘verdediging’ door de jury unaniem de score van 5 op 20 kreeg toegekend, kan, temeer nu verzoekster geen andere en meer overtuigende elementen bijbrengt, de vermoede objectiviteit van de betrokken docent niet in het gedrang brengen. Ten overvloede merkt de Raad op dat verzoekster de relevantie van de vragen in het licht van het onderwerp van het werk niet in vraag stelt.

Dat verzoekster, hetgeen zij niet overtuigend weet te weerleggen, de haar tijdens de ‘verdediging’ gestelde vragen niet correct beantwoordde, kan naar het oordeel van de Raad, mede gezien de inspanningen die zijn gedaan door de jury om de vragen traag en helder te formuleren en deze desgewenst te verduidelijken, niet als een louter “taalprobleem” worden afgedaan. Bovendien blijkt uit niets dat de vragen overdreven moeilijk waren.

Ook vanuit dit oogpunt kan de evaluatie van de bachelorproef niet als onregelmatig worden beschouwd. Rekening houdend met het kader waarbinnen de Raad zijn beoordeling moet vormgeven, kan hij de evaluatie ook niet als onredelijk aanmerken.

Verzoekster maakt ook een opmerking met betrekking tot haar praktijkstudie (Q&A-app). Zij zou deze hebben aangepast in functie van de gekregen feedback. Hiermee zou onvoldoende rekening zijn gehouden bij de beoordeling van de bachelorproef. De Raad moet evenwel vaststellen dat dit argument voor het eerst is bijgebracht in het kader van het extern beroep, terwijl niets verzoekster ervan weerhield het op te werpen in het kader van het intern beroep. De Raad acht het argument bijgevolg niet ontvankelijk.

Wat feedback en begeleiding betreft, merkt verzoekster ook nog op dat een videoconferentie heeft plaatsgevonden waarin haar tips en tricks zouden zijn gegeven en waar zou zijn gezegd dat indien verzoekster deze zou implementeren, zij een gunstig resultaat zou hebben. De Raad merkt op dat het geven van suggesties de jury niet bindt en bijgevolg geen garantie op een

succesvol resultaat is. Dit is des te meer zo nu verzoekster noch deze raadgevingen concretiseert, noch verduidelijkt in hoeverre zij hiermee rekening heeft gehouden. Vanuit dit oogpunt kan zij haar kritiek op de beoordeling dan ook niet aannemelijk maken. Daar komt nog bij dat tips en tricks voor de opbouw van de presentatie, waarvoor zij slaagde, niet hoeven te betekenen dat verzoekster de vragen goed heeft aangepakt, gesteld dat de raadgevingen die zij kreeg ook de vragenronde betroffen.

Wat de opmerking van verzoekster met betrekking tot het onderwerp dat zij kreeg of dat zij veeleer verkoos te hernemen betreft, waarbij zij meent een onderzoeksvraag te hebben moeten verzinnen, stelt de Raad vast dat verzoekster in haar middelonderdeel lijkt aan te geven dat het aan haar begeleiders behoorde haar te adviseren om van onderwerp te veranderen. Naar het oordeel van de Raad treft dit argument evenwel geen doel. Niet de onderwerpkeuze of de gekozen onderzoeksvraag, noch de afbakening ervan leidden immers tot de slechte score voor de verdediging van haar ‘bachelorproef’. Veeleer is bij de beoordeling getild aan het verdedigen van keuzes met betrekking tot het onderwerp van de bachelorproef, waarbij de complexiteit van het onderwerp dat verzoekster koos niet onvermeld is gebleven. Ook hier ziet de Raad geen reden om de evaluatie als onregelmatig of onredelijk aan te merken.

Wat de vooringenomenheid van één van de interne begeleiders, namelijk de heer [J.L.] betreft, moet de Raad opmerken dat het bericht dat verzoekster bijbrengt en dat de betrokken docent zou hebben verzonden met betrekking tot de groepsbachelorproef die verzoekster in het academiejaar 2018-2019 samen met twee medestudenten heeft ingediend, niet van aard is de in zijn hoofde vermoede objectiviteit en deskundigheid op overtuigende wijze in vraag te stellen. Het resultaat voor de betrokken groepsbachelorproef heeft verzoekster nooit betwist. Het argument heeft geen betrekking op de begeleiding in het academiejaar 2019-2020 waarin het voor de Raad betwiste resultaat voor de bachelorproef werd verkregen. Evenmin laat het toe er een gebrekkige begeleiding of vooringenomenheid die zich in het academiejaar 2019-2020 zou hebben voorgedaan uit af te leiden. De Raad merkt hierbij op dat in het huidige academiejaar 2019-2020 niet uit het dossier af te leiden valt dat verzoekster niet objectief zou zijn behandeld in het kader van de bachelorproef door de heer [J.L.], noch dat de begeleiding door de betrokken docent te wensen over liet. Bovendien moet de Raad verwijzen naar zijn reeds herhaaldelijk in de bovenstaande overwegingen vermelde rechtspraak waaruit blijkt dat een gebrekkige begeleiding slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden, waarvan *in casu* geen sprake is, tot de vernietiging van een evaluatiebeslissing kan voeren. De Raad stipt

hierbij aan dat verzoekster – niettegenstaande de beweerdelijke vooringenomenheid en slechte begeleiding – met uitzondering van de score voor ‘verdediging’ voor de andere onderdelen een voldoende score heeft behaald. De score die verzoekster voor ‘verdediging’ kreeg, kan, in het licht van de hierboven vermelde deelscores, bezwaarlijk worden toegeschreven aan de door haar beweerde gebrekkige begeleiding of vooringenomenheid door de heer [J.L.], die trouwens deel uitmaakte van een jury die eenparig tot de betwiste evaluatie voor de verdediging is gekomen.

Verder kan de Raad geen acht slaan op het voor het eerst in het kader van het extern beroep opgeworpen argument dat verzoekster niet door de verwerende partij had mogen worden ingeschreven indien de hoger onderwijsinstelling wist dat verzoekster omwille van haar gebrekkige taalkennis de opleiding niet met succes zou kunnen voltooien. Ten overvloede wil de Raad hierbij opmerken dat uit het dossier blijkt dat – hoewel de taalproblematiek waarover verzoekster het heeft het studieproces misschien niet heeft vergemakkelijkt – het bezwaarlijk redelijk te noemen is de moeilijkheden die het dossier kenmerken – en die van inhoudelijke aard zijn, zowel wat de stage als de bachelorproef betreft – tot deze taalproblematiek te reduceren. Eveneens ten overvloede merkt de Raad op dat het al te makkelijk is de verantwoordelijkheid voor de moeilijkheden op die manier door te schuiven naar de hogeronderwijsinstelling, temeer nu – rekening houdende met de credits die verzoekster voor andere opleidingsonderdelen heeft behaald – niet moest worden voorzien dat verzoekster er niet in zou slagen de opleiding met succes af te ronden.

Tegen deze achtergrond kan de Raad slechts vaststellen dat de inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot de bachelorproef van verzoekster en met name met betrekking tot de verdediging ervan niet van die aard zijn dat de evaluatie, ongeacht de verstrekkende gevolgen die deze kan hebben voor de studieduur van verzoekster in het kader van de omvorming van het studietraject, als kennelijk onredelijk kan worden aangemerkt of anderszins onregelmatig is. Ten overvloede herinnert de Raad er hierbij aan dat de verdediging van een werk een belangrijke indicator vormt voor de inhoudelijke beheersing van de in het werk behandelde problematiek, waardoor het *in casu* niet kennelijk onredelijk is om, in overeenstemming met de ECTS-fiche, uit een inhoudelijk heel gebrekkige verdediging (beoordeeld met een score van 5/20), niettegenstaande het percentuele gewicht dat er normaliter aan gegeven wordt, de score voor de verdediging te projecteren op de totaliteit van de te beoordelen bachelorproef.

De Raad situeert ten slotte de door verzoekster beoogde draagwijdte van de welwillend gelezen opmerking betreffende het hoorrecht in het argument dat verwerende partij het dossier heeft benaderd met een eigen idee van wat zich heeft afgespeeld zonder tot een onderzoek te zijn overgegaan. De Raad kan door de loutere bewering dat verwerende partij in de aangevochten beslissing melding maakt van het nalezen van de bachelorproef door de echtgenoot van verzoekster die professor is, terwijl verzoekster in het verzoekschrift voor de Raad aanhaalt dat haar man in het Waalse gedeelte van België les geeft en dat zij naar hem niet verwees, niet tot de beslissing komen dat verwerende partij door gebrek aan zorgvuldigheid tot een onregelmatige beslissing is gekomen. Verwerende partij beweert trouwens dat het verzoekschrift voor de Raad op dit punt verschilt van de uitspraken van verzoekster tijdens de hoorzitting in het kader van het intern beroep en de inhoud van het intern beroepsschrift. Daarenboven blijkt ook in de interne beroepsbeslissing niet dat het nalezen van de bachelorproef door de echtgenoot van verzoekster, over wiens professionele activiteit onduidelijkheid bestaat, de score van verzoekster negatief heeft beïnvloed.

De Raad acht het beroep ook wat de evaluatie van de bachelorproef betreft niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 21 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.070 van 16 november 2020 in de zaak 2020/637

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in de opleiding Bachelor in de Diergeneeskunde (en daarmee verwante opleidingen) werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 6 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Gerlinde Gielis, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de diergeneeskunde’.

Aangezien verzoekster in het academiejaar 2017-2018 geen 60% van de opgenomen studiepunten heeft behaald werd haar een bindende voorwaarde opgelegd. Verzoekster vroeg een uitzondering aan op de haar opgelegde maatregel, waarna werd beslist deze bindende voorwaarde voor het academiejaar 2018-2019 op te heffen.

Aangezien verzoekster in het academiejaar 2018-2019 opnieuw geen 60% van de opgenomen studiepunten heeft behaald, werd haar opnieuw een bindende voorwaarde opgelegd. Ze moest tijdens het academiejaar 2019-2020 minstens 60% van de opgenomen studiepunten behalen, zo niet zou een verdere inschrijving worden geweigerd.

Tijdens het academiejaar 2019-2020 behaalde verzoekster andermaal minder dan 60% van de door haar opgenomen studiepunten. In uitvoering van de opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel werd haar de verdere inschrijving tot de opleiding Bachelor in de Diergeneeskunde (en daarmee verwante opleidingen) geweigerd. Verzoekster werd van deze weigeringsbeslissing op 10 september 2020 in kennis gesteld.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 september 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente de beslissing tot weigering van haar inschrijving wenst te betwisten. Zij verzoekt om tot de inschrijving te worden toegelaten en roept overmacht omwille van medische redenen, stress en corona in.

De interne beroepsinstantie verwijst naar de studiehistoriek van de studente en merkt op dat zij aan het eind van het academiejaar 2017-2018 14% van de door haar opgenomen studiepunten heeft behaald. In toepassing van artikel 19.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) werd haar de bindende voorwaarde opgelegde (zgn. “oranje status”) om tijdens het academiejaar 2018-2019 opnieuw minstens 60% van de door haar opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet zou haar de inschrijving tot de opleiding Bachelor Diergeneeskunde en daarmee verwante opleidingen (zgn. “rode status”) worden geweigerd. De studente vroeg een uitzondering aan op de haar opgelegde maatregel

en voerde medische redenen aan. Op basis van de aangetoonde overmachtssituatie van de studente besliste de studietrajectbegeleidingscommissie alsdan tot de opheffing van de opgelegde bindende maatregel en bood de studente een nieuwe kans.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente in het academiejaar 2018-2019 echter opnieuw slechts 27% van de door haar opgenomen studiepunten heeft behaald. Bijgevolg werd haar opnieuw de zgn. status “oranje” toegekend en werd haar dus opnieuw de bindende voorwaarde opgelegd om tijdens het academiejaar 2019-2020 minstens 60% van de haar opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet zou haar de inschrijving tot de opleiding Bachelor in de Diergeneeskunde en daarmee verwante opleidingen worden geweigerd.

Hoewel de studente in haar verzoekschrift aanhaalt dat ze gedurende twee jaar medische hinder heeft ondervonden, moet de interne beroepsinstantie vaststellen dat dit niet gestaafd werd met een medisch attest. Er ligt enkel een medisch attest voor van 11 oktober 2018 dat stelt dat de studente het “afgelopen jaar” studievertraging heeft opgelopen vanwege een medische problematiek sinds oktober 2017. Het medisch attest bestrijkt bijgevolg enkel de periode tussen begin oktober 2017 en 11 oktober 2018 en doet geen uitspraak over de periode erna. De studente diende na 11 oktober 2018 geen medische attesten in.

Waar de studente in haar verzoekschrift verder aanhaalt dat haar situatie gewijzigd is, in die zin dat zij ondertussen weer ‘redelijk kan studeren en elektronische schermen opnieuw verdraagt’, moet de interne beroepsinstantie vaststellen dat deze gewijzigde situatie geen positief effect had op haar studieresultaten. Zo behaalde de studente tijdens het eerste semester van het academiejaar 2019-2020, dat niet door corona werd geïmpacteerd, geen enkel credit. Zij behaalde ook tijdens de junizittijd geen enkel credit. Tijdens de tweede zittijd behaalde de studente credits voor slechts twee opleidingsonderdelen. De interne beroepsinstantie merkt daarbij nog op dat de studente niet slaagde voor zes opleidingsonderdelen (en niet drie, zoals zij in haar verzoekschrift aanhaalt).

Vervolgens verduidelijkt de interne beroepsinstantie dat de Universiteit Antwerpen op het niveau van de Universiteit het standpunt heeft ingenomen dat de zgn. corona-omstandigheden tot op zekere hoogte een negatieve invloed op het studierendement kunnen uitoefenen. De Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige wetenschappen heeft zich

achter deze beleidsvisie geschaard. In het verlengde daarvan aanvaardt de studietrajectbegeleidingscommissie deze zgn. corona-omstandigheden als overmachtssituatie ten aanzien van studenten met een studierendement tussen 30% en 60% behaald in het academiejaar 2019-2020, hoewel door de bevoegde examencommissie geen negatief afwijkende slaagpercentages als gevolg van de coronaproblematiek werden gemeld. De studietrajectbegeleidingscommissie wenst echter een mogelijke, zij het beperkte, impact van de coronaproblematiek uit te sluiten en heeft daarom beslist de studievoortgangsstatus van studenten met een slaagpercentage tussen 30% en 60% als het ware te bevriezen. Hun status werd met andere woorden teruggebracht naar de status aan de start van het academiejaar 2019-2020.

Studenten met een slaagpercentage lager dan 30%, zoals deze studente, komen hiervoor evenwel niet in aanmerking. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de studente ook vóór de coronaproblematiek tijdens het eerste semester van het academiejaar 2019-2020 geen enkele credit behaalde. Het feit dat zij een studierendement van minder dan de minimaal vereiste 30% behaalde, vindt volgens de interne beroepsinstantie dus niet enkel zijn oorzaak in de coronaproblematiek. Zij wenst in dit kader te benadrukken dat de studente tijdens de examenperiode van de tweede zittijd werd erkend als student behorend tot een coronariscogroep, waardoor zij de mogelijkheid kreeg om haar examens apart van de grote studentengroepen op Antwerp Expo of Campus Drie Eiken in een kleine groep af te leggen, zodat zij zich minder zorgen moest maken over de risicogevoelige situatie binnen haar gezin. Eventuele coronabezorgdheden konden dus worden beschouwd als volledig, minstens grotendeels, weggenomen. Naar het oordeel van de interne beroepsinstantie liggen bijgevolg geen uitzonderlijke omstandigheden voor die een afwijking van de toegepaste studievoortgangsbewakingsmaatregelen kunnen verantwoorden. Om deze redenen wil zij het verzoek van de studente niet in.

De beslissing om de studente in toepassing van artikel 19.2 OER de verdere inschrijving tot de bacheloropleiding Diergeneeskunde en daarmee verwante opleidingen te weigeren, wordt gehandhaafd.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 29 september 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in de opleiding Bachelor in de Diergeneeskunde (en daarmee verwante opleidingen) werd geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4 OER blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de studietrajectbegeleidingscommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de studietrajectbegeleidingscommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat ze in eerste instantie haar hersentrauma heeft onderschat. Ze vindt het vreemd dat wordt aangehaald dat ze slechts over een medisch attest beschikt voor een tijdsbestek van één jaar. Volgens haar moet verwerende partij toch begrijpen dat een hersenletsel niet is gebonden aan een tijdsgrens en kon haar uitleg in haar intern beroepsschrift, het eerder ingediende medische attest in acht genomen, te goeder trouw worden aangenomen. Verzoekster voegt voor de volledigheid een nieuw medisch attest toe.

Verzoekster betreurt ook dat de interne beroepsinstantie enkel naar de negatieve cijferhistoriek kijkt en niet het gesprek met haar is aangegaan. Dan zou men hebben kunnen zien over welke capaciteiten zij beschikt. Verzoekster begrijpt daarnaast niet dat niet naar de positieve behaalde resultaten wordt gekeken. Het is immers niet zo dat ze niets meer heeft gehaald na haar initiële hersentrauma. Bovendien behaalde ze telkens een nipte onvoldoende voor de overige vakken. Verzoekster merkt op dat er practica en mondelinge examens hebben plaatsgevonden, telkens onder begeleiding van een meerdere. Er zullen allicht nog titularissen zijn die haar herinneren en die haar inzet en kennis kunnen bepleiten.

In haar *antwoordnota* benadrukt verwerende partij vooreerst dat de interne beroepsinstantie het dossier van verzoekster wel degelijk zorgvuldig heeft bekeken. Hoewel inderdaad niet expliciet werd ingegaan op de positieve resultaten die verzoekster heeft behaald, kan volgens verwerende partij evenwel niet anders dan worden vastgesteld dat het aantal positieve resultaten duidelijk niet opweegt tegen het aantal negatieve resultaten, en dus het gebrek aan studievoortgang. Het studievoortgangsrapport maakt meteen het duidelijke overwicht van de negatieve, roodgekleurde resultaten ten opzichte van de positieve, zwartgekleurde resultaten zichtbaar.

Verwerende partij moedigt uiteraard het behalen van positieve resultaten aan. Het beleid inzake studievoortgangsbewaking voorziet er echter in om de studievoortgang te meten aan de hand van de verhouding van het aantal verworven studiepunten ten opzichte van het aantal opgenomen studiepunten. Als die verhouding lager ligt dan 60%, dan voorziet het OER in maatregelen van studievoortgangsbewaking, zoals deze ook aan verzoekster werden opgelegd. Verwerende partij verduidelijkt dat studenten voorafgaand aan en bij het begin van elk academiejaar op de hoogte worden gebracht van deze studievoortgangsbewakingswerking,

zowel via de webpagina's van de universiteit als via het digitale platform Blackboard en via infosessies binnen de opleiding. Verwerende partij merkt op dat studenten door hun (her)inschrijving ook bevestigen dat zij kennis hebben genomen van het OER.

De bewering van verzoekster dat deze (enkele) positieve resultaten zouden aantonen dat zij de opleiding aankan, is volgens verwerende partij een deductie die verzoekster zelf maakt, maar die niet wordt gesubstantieerd. Een credit behalen voor welbepaalde vakken toont niet aan dat een student in staat is om voor alle vakken een credit te behalen. Verwerende partij benadrukt dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing zorgvuldig heeft onderzocht, volgens de geldende studievoortgangsbewakingscriteria, welk het studierendement is dat verzoekster tijdens de academiejaren van haar studie diergeneeskunde heeft behaald, en of zij daarmee aan de minimale vereisten voldeed. Aangezien dit niet het geval was, werd dan ook terecht geoordeeld om de toepasselijke maatregel, namelijk de weigering tot verdere inschrijving nadat tweemaal geen 60% studierendement werd gehaald, te hanteren.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster op dat ze tijdens het academiejaar 2017-2018, het jaar waarin ze een hersentrauma heeft opgelopen, slechts 14,3% studierendement behaalde omdat ze enkel de examens heeft gemaakt waarvoor zij niet hoefde te leren of die een logisch vervolg waren op vakken van het jaar voordien. Verzoekster heeft de andere examens niet gemaakt omdat ze de leerstof niet verwerkt kreeg. De daaropvolgende twee academiejaren nam ze nog steeds ongeveer 50 studiepunten op omdat het leren steeds beter ging. Ze dacht dat ze snel helemaal terug in orde zou zijn. Volgens haar kan haar enkel worden verweten dat ze te optimistisch was. Daarnaast vraagt verzoekster zich af hoe ze moet bewijzen hoe bijvoorbeeld beeldschermen haar belastten of hoe haar leerproces is veranderd na haar hersentrauma. Ze vindt dat haar de tijd moet worden gegund om haar studie af te maken. Momenteel wordt ze ook begeleid door een consulent die haar helpt een nieuwe balans te vinden. Verzoekster benadrukt ook dat ze het kan. Ze haalt immers bovengemiddelde cijfers en dit ook voor vakken die zwaar en moeilijk zijn voor de 'gemiddelde' studenten. Verzoekster is echter allesbehalve 'gemiddeld' of 'doorsnee', gezien haar hersentrauma. Ze heeft er ook begrip voor dat de Universiteit regels opstelt, die doorgaans voor de 'gemiddelde' student een goede leidraad zouden kunnen zijn. Verzoekster vindt echter nog steeds dat de Universiteit teveel vasthoudt aan de regels en niet genoeg kijkt naar haar als individu.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster verduidelijkt dat ze zich als sinds januari zorgen maakt over COVID-19. Toen was immers al bekend dat er een virus opdook in China dat enorm besmettelijk en bovenal dodelijk is. Wetende dat we leven in een globetrottend tijdperk, was het enkel maar wachten op de pandemie. Verzoekster wijst erop dat je deze zorgen mentaal meedraagt. Ze kunnen helaas niet zomaar worden weggenomen door anderen, bijvoorbeeld door verwerende partij met het aanbieden van een ander onderkomen tijdens de tweede zitting.

Daarnaast merkt verzoekster op dat op 22/07/2012, op 06/02/2013, op 13/01/2017, op 13/01/2018, op 18/11/2018 en op 05/12/2019 allemaal familieleden van haar zijn overleden. Ze wil hiermee aangeven dat ze, nu ze bijna geen familie meer heeft, angstig is om meer familie kwijt te raken door COVID-19.

Verder stipt verzoekster aan dat als ze op voorhand had geweten dat het hersenletsel dat ze had opgelopen zo een grote impact zou hebben op allerlei alledaagse zaken, maar ook op haar leercapaciteit (en de duur om die terug te krijgen), ze haar studietraject uiteraard had geminimaliseerd. Dit is echter een menselijke inschattingsfout geweest. Volgens haar toont het feit dat ze nadien wel positieve resultaten behaalt aan dat ze het kan.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoekster telkens medische redenen naar voor brengt, maar deze niet tijdig staft. Volgens haar was dit reeds in eerste instantie het geval, wanneer verzoekster een medische verklaring gedateerd op 11 oktober 2018 heeft ingediend, die echter enkel bevestigt dat verzoekster studievertraging heeft opgelopen vanwege een medische problematiek sinds oktober 2017. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster de opleiding pas in oktober 2018 op de hoogte heeft gebracht dat zij het jaar voordien een medische problematiek ondervond. Hoewel de studietrajectbegeleidingscommissie deze verklaring naast zich neer had kunnen leggen, aangezien het om een zgn. dixit-attest gaat, waarin de arts geen diagnose stelt maar enkel

bevestigt wat de patiënt zelf beweert te ondervinden, werd verzoekster toch een nieuwe kans geboden. De haar na afloop van het academiejaar 2017-2018 opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking werd namelijk opgeheven, zodat haar zgn. status “oranje” voor het academiejaar 2018-2019 werd teruggedraaid naar “groen”.

Verwerende partij stipt vervolgens aan dat na afloop van het academiejaar 2018-2019 aan verzoekster een nieuwe maatregel van studievoortgangsbewaking werd opgelegd omwille van het aanhoudende gebrek aan studievoortgang. Die maatregel bestond erin dat verzoekster in het academiejaar 2019-2020 opnieuw minstens 60% van de opgenomen studiepunten moest behalen (status “oranje”), zo niet zou zij in het academiejaar 2020-2021 niet terug kunnen inschrijven (status “rood”).

Verwerende partij is van mening dat een student die zelf aangeeft met symptomen van vermoeidheid, concentratieproblemen en stress te kampen, in deze situatie zou mogen nagaan in welke mate aan het in opeenvolgende academiejaren opgelopen gebrek aan studievoortgang kan worden geredigeerd om tegemoet te komen aan de combinatie van universitaire studies met de beweerde problematiek. Dit kan bijvoorbeeld door het opnemen van een beperkter studieprogramma dat beter is toegesneden op de individuele situatie. Verwerende partij kan echter niet anders dan vaststellen dat verzoekster op geen enkel ogenblik aangaande haar studietraject enige omlijnde afspraken met de studietrajectbegeleider heeft gemaakt. Aangezien verzoekster aan de Universiteit Antwerpen was ingeschreven tijdens vier opeenvolgende academiejaren kan zij overigens bezwaarlijk aanvoeren dat zij niet op de hoogte zou zijn geweest van deze begeleidingsmogelijkheden.

Waar verzoekster het behoud van haar studiebelasting wijt aan optimisme, benadrukt verwerende partij dat het tot de eigen verantwoordelijkheid van de student behoort om in een studiesituatie met tegenvallende resultaten ook zelf actie te ondernemen, vooral wanneer de opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking (ook) tot die actie aanspoort, met opgave van de contactgegevens voor eventuele actiepunten inzake studie- of studietrajectbegeleiding. Volgens verwerende partij zou het voor verzoekster in elk geval aangewezen zijn geweest om de faculteit minstens (tijdig) op de hoogte te brengen van deze – naar verzoekster aangeeft – aanhoudende problematiek.

Verwerende partij merkt overigens op dat verzoekster een aanvraag tot erkenning van bijzondere faciliteiten heeft ingediend, maar dat zij voor een erkenning niet in aanmerking kwam. Na 11 oktober 2018 heeft verzoekster ook geen medische attesten ingediend, behoudens in het verzoekschrift voor de Raad: de medische verklaring van 6 oktober 2020 stelt – in dezelfde bewoordingen als het document van 11 oktober 2018 – (enkel) dat verzoekster een medische problematiek ondervond het jaar voordien en dat verzoekster zelf heeft aangegeven dat “vooral beeldschermwerk prikkelend werkt en snel vermoeidheid en concentratieproblemen gaf”. Het gaat met andere woorden om een zgn. dixit-attest en andermaal *post factum*.

Verwerende partij is ook van mening dat, ook al vinden mindere prestaties mogelijk hun oorzaak in een medische toestand, dan nog van een student mag worden verwacht dat hij de onderwijsinstelling *in tempore non suspecto* op de hoogte brengt van een relevant medisch probleem. Een student kan dus niet pas na een periode van mindere prestaties een medisch attest voorleggen dat *post factum* de loutere beschrijving van een bepaalde medische problematiek inhoudt.

Verwerende partij stelt vast dat verzoekster in haar verzoekschrift van 6 oktober 2020 – weliswaar voor het eerst in deze procedure en ook hier *post factum* – verwijst naar het overlijden van verschillende familieleden en de negatieve impact daarvan op haar studies. Volgens verwerende partij hebben deze gebeurtenissen, die verzoekster niet staft, ongetwijfeld het studeren bemoeilijkt, maar ze maken het studeren en afleggen van examens niet noodzakelijk onmogelijk. Als deze gebeurtenissen het studeren en afleggen van examens onmogelijk zouden hebben gemaakt, is het immers aan verzoekster om de faculteit daarvan tijdig op de hoogte te brengen en niet pas wanneer verzoekster vaststelt dat zij de opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel niet haalt of wanneer haar de verdere inschrijving wordt geweigerd.

Aangaande de Covid-19-situatie heeft de interne beroepsinstantie volgens verwerende partij reeds uitvoerig uiteengezet in welke mate daarmee in de studievoortgangsbewakingsbeoordeling rekening werd gehouden. De Universiteit Antwerpen heeft namelijk op het niveau van de Universiteit het standpunt ingenomen dat de zgn. coronomstandigheden tot op zekere hoogte een negatieve invloed op het studierendement kunnen uitoefenen. De Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige wetenschappen

heeft zich achter deze beleidsvisie geschaard. In het verlengde daarvan heeft de studietrajectbegeleidingscommissie deze zgn. corona-omstandigheden als overmachtssituatie aanvaard ten aanzien van studenten met een studierendement tussen 30% en 60% behaald in het academiejaar 2019-2020. De studievoortgangstatus van studenten met een slaagpercentage tussen 30% en 60% werd als het ware bevroren. Hun status werd met andere woorden teruggebracht naar de status aan de start van het academiejaar 2019-2020.

Studenten met een slaagpercentage lager dan 30%, zoals verzoekster, kwamen hiervoor evenwel niet in aanmerking. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster ook vóór de coronaproblematiek tijdens het eerste semester van het academiejaar 2019-2020 geen enkele credit behaalde. Het feit dat zij een studierendement van minder dan de minimaal vereiste 30% behaalde, vindt dus niet enkel zijn oorzaak in de coronaproblematiek. Verwerende partij wenst in dit kader te benadrukken dat verzoekster tijdens de examenperiode van de tweede zittijd werd erkend als student behorend tot een coronariscogroep, waardoor zij de mogelijkheid kreeg om haar examens apart van de grote studentengroepen op Antwerp Expo of Campus Drie Eiken in een kleine groep af te leggen, zodat zij zich minder zorgen moest maken over de risicogevoelige situatie binnen haar gezin. Eventuele coronabezorgdheden konden dus worden beschouwd als volledig, minstens grotendeels, weggenomen. Naar het oordeel van de interne beroepsinstantie liggen bijgevolg naar alle redelijkheid geen uitzonderlijke omstandigheden voor die een afwijking van de toegepaste studievoortgangsbewakingsmaatregelen kunnen verantwoorden.

In haar *wederantwoordnota* benadrukt verzoekster dat zij wel degelijk de studietrajectbegeleider, de heer [V.], op de hoogte heeft gebracht. Ze heeft verschillende gesprekken met hem gevoerd. Volgens verzoekster heeft de heer [V.] haar destijds gewezen op het feit dat ze met een medisch attest naderhand haar studievoortgangstatus zou kunnen laten veranderen. Verzoekster was eerder niet van deze mogelijkheid op de hoogte. Ze stelt dat de heer [V.] haar heeft geadviseerd over hoe en wanneer ze haar medisch attest moest indienen. Ze heeft zijn advies exact opgevolgd en dit daarom *post factum* gedaan. Verzoekster was zich niet bewust van het feit dat de Universiteit dit anders had gewild, zoals nu blijkt. Daarnaast stipt verzoekster aan dat ze een jaar lang tweemaal wekelijks is langsgeweest bij de heer [T.] voor de vakken chemie. Toen bespraken ze wel eens de voortgang. Volgens verzoekster klopt het aldus niet dat ze niets bij de Universiteit zou hebben aangekaart.

Behalve de studietrajectbegeleider waren immers nog enkele professoren en assistenten op de hoogte van haar hersenletsel.

Verzoekster verduidelijkt vervolgens dat haar een kleiner studiepakket, in de vorm van 50 studiepunten, werd aangeraden. Dit heeft zij ook opgevolgd. Ze stelt dat een al te klein pakket én voor een aanzienlijke studievertraging én voor een slechte opeenvolging van vakken zou zorgen. Verzoekster merkt op dat ze geenszins de indruk had dat de heer [V.] geen vertrouwen had in haar kunnen, sterker nog: ze had enkel medische tegenslag. Verzoekster voegt als bijlage de e-mails omtrent het bevestigen van een afspraak toe, bijvoorbeeld op 21/02/2019, alsook omtrent het aankaarten van haar hersenletsel en hinder.

Wat het overlijden van verschillende familieleden betreft, verduidelijkt verzoekster dat ze dit niet heeft gestaafd omdat overlijdensadvertenties dan wel rouwkaarten in die hoeveelheid nogal grimmig staan. Haar opsomming was enkel bedoeld om aan te tonen dat verlies een rode draad door haar leven is en ze zich dus erg bewust is van de mogelijke gevolgen van COVID-19. Verzoekster stelt dat dit haar geenszins fysiek heeft verhinderd om examens te maken. Haar argument dient enkel om te begrijpen waar haar angst en stress vandaan komt en dus de impact die COVID-19 het afgelopen academiejaar op haar heeft gehad. Er waren mentale zorgen die niemand zomaar gemakkelijk kan wegnemen. Verzoekster merkt ook op dat ze tijdens één examen de professoren tijdig van haar afwezigheid omwille van een begrafenisplechtigheid heeft verwittigd.

Verder stelt verzoekster dat ze tijdens de afgelopen academiejaren, inclusief het academiejaar 2019-2020, meerdere malen heeft gepoogd bijzondere faciliteiten aan te vragen zodat ze meer tijd zou krijgen bij de schriftelijke beantwoording van de vragen tijdens examens. Daarmee heeft ze wederom aangegeven dat ze nog hinder ondervond ten gevolge van haar hersenletsel. Ondanks een persoonlijk gesprek en een medisch attest werden haar echter geen bijzondere faciliteiten toegekend, omdat verzoekster, volgens haar, niet in een hokje te plaatsen viel van bv. ADHD. Er zijn zo'n strikte regels aan verbonden, waaraan ze niet voldeed met haar hersentrauma.

Verzoekster benadrukt dat ze de problematiek veelvuldig heeft aangekaart en dit gedurende haar hele studietraject, en zeker na haar hersentrauma. Ze voelde zich echter vaak onbegrepen omdat ze wel vaak hulp zocht, maar niet werd geholpen. Verzoekster stipt ook aan dat ze

verschillende professoren heeft benaderd met de vraag naar de mogelijkheden voor een mondeling examen, omdat ze zich bewust was van het feit dat mondelinge examens vlot en goed lukten. Ze heeft aldus met meerdere professoren gecommuniceerd en is actief op zoek gegaan om haar te ‘helpen’ in haar hersenletsel. Het bleek echter kennelijk niet mogelijk om voor examens die als schriftelijk geregistreerd staan een mondeling examen af te leggen.

C. Beoordeling van beide middelen samen

Verzoekster betwist een tegen haar uitgesproken studievoortgangsbewakingsmaatregel, waardoor haar inschrijving in de opleiding “Bachelor of Science in de diergeneeskunde” (en daarmee verwante opleidingen) bij verwerende partij wordt geweigerd.

Uit de betwiste beslissing blijkt dat de volgende historiek aan de beslissing is voorafgegaan: *“Aan het eind van het academiejaar 2017-2018 behaalde zij 14% van de door haar opgenomen studiepunten. In toepassing van artikel 19.2 van het Onderwijs- en examenreglement werd haar de bindende voorwaarde opgelegd (zgn. “oranje status”) om tijdens het academiejaar 2018-2019 opnieuw minstens 60% van de door haar opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet zou haar de inschrijving tot de opleiding Bachelor Diergeneeskunde en daarmee verwante opleidingen (zgn. “rode status”) worden geweigerd. De studente vroeg een uitzondering aan op de haar opgelegde maatregel en voerde medische redenen aan. Op basis van de aangetoonde overmachtssituatie van de studente, besliste de Studietrajectbegeleidingscommissie alsdan tot de opheffing van de opgelegde bindende maatregel en bood de studente een nieuwe kans.*

Echter, de studente behaalde in het academiejaar 2018-2019 opnieuw slechts 27% van de door haar opgenomen studiepunten. Bijgevolg werd haar opnieuw de zgn. status “oranje” toegekend en werd haar dus opnieuw de bindende voorwaarde opgelegd om tijdens het academiejaar 2019-2020 minstens 60% van de haar opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet zou haar de inschrijving tot de opleiding Bachelor in de Diergeneeskunde en daarmee verwante opleidingen worden geweigerd.”.

De interne beroepsinstantie overweegt in de aangevochten beslissing dat verzoekster in haar verzoekschrift aanhaalt dat ze gedurende twee jaar medische hinder heeft gehad doch zulks niet staat met een medisch attest. Volgens de interne beroepsinstantie ligt enkel een medisch attest voor dat op 11 oktober 2018 is gedateerd en stelt dat verzoekster het “afgelopen jaar” studievertraging heeft opgelopen vanwege een medische problematiek sinds oktober 2017. De

interne beroepsinstantie is daarom van oordeel dat het attest enkel de periode tussen oktober 2017 en oktober 2018 bestrijkt en geen uitspraak doet over de periode daarna. Voor deze laatste periode diende verzoekster volgens de interne beroepsinstantie geen medische attesten in.

De Raad stelt vast dat verzoekster deze vaststelling als dusdanig niet betwist maar het vreemd vindt dat verwerende partij aandraagt dat zij slechts over een medisch attest voor een tijdsbestek van één jaar beschikt. Zij voert aan dat een hersenletsel niet aan een tijdsgrens gebonden is en dat met het betrokken attest haar uitleg in haar motivatiebrief te goeder trouw kan worden aangenomen.

Het komt de Raad niet toe zich uit te spreken over de ernst van het hersenletsel en de gevolgen ervan voor de studie van verzoekster. De Raad kan enkel vaststellen dat de beslissing van de interne beroepsinstantie om op basis van het door verzoekster bijgebrachte medisch attest vast te stellen dat geen gedocumenteerde verklaring voorligt voor medische belemmeringen om te studeren na oktober 2018 niet als onrechtmatig of onredelijk is aan te merken.

Dat verzoekster in het kader van het beroep voor de Raad een attest bijbrengt dat gedateerd is op 6 oktober 2020 en waarin een arts aangeeft dat verzoekster dit jaar studievertraging heeft opgelopen vanwege een hoofdtrauma in 2017, brengt de Raad niet tot een ander besluit. De arts vermeldt dat verzoekster aangeeft dat beeldschermwerk prikkelend werkt en snel vermoeidheid en concentratieproblemen gaf. De Raad moet vaststellen dat dit attest eerst ná de aangevochten beslissing, in het kader van het beroep voor de Raad, is bijgebracht, zodat de interne beroepsinstantie bezwaarlijk kan worden geacht met dit attest rekening te hebben moeten of kunnen houden bij het opleggen van de betwiste studievoortgangsbewakingsmaatregel. Het is moeilijk te verwachten dat het intern beroepsorgaan rekening zou houden met de tijd die verzoekster ook dit jaar gegund moest worden, aangezien verzoekster de interne beroepsinstantie niet heeft ingelicht over de tijd die haar nog gegund moet worden en de eventuele moeilijkheid die te bepalen (cfr. de analogie met idiopathisch vestibulair syndroom die zij in de wederantwoordnota aanhaalt).

De Raad stelt vast dat verzoekster ook aangeeft in haar jeugd reeds een hersenschudding te hebben gehad, hetgeen ongetwijfeld een grote rol speelt in de toename van de klachten bij de

opeenvolgende hersenschuddingen. De Raad kan niet beoordelen in hoeverre deze argumentatie betekenisvol is vanuit medisch perspectief, maar stelt vast dat in het dossier niet kan worden aangetroffen dat verzoekster dit element heeft gemeld aan de interne beroepsinstantie. De beslissing van de interne beroepsinstantie kan dan ook niet worden vernietigd omdat de interne beroepsinstantie dit element niet in haar beslissing heeft betrokken.

Waar verzoekster aangeeft dat zij het jammer vindt dat de interne beroepsinstantie niet met haar persoonlijk het gesprek is aangegaan en enkel naar de negatieve cijferhistoriek kijkt, stelt de Raad vast dat verwerende partij geen afbreuk doet aan de positieve resultaten die verzoekster nog heeft behaald na het oplopen van haar hersentrauma. Dit neemt evenwel niet weg dat verzoekster ondanks deze studieresultaten een te gering studierendement realiseerde, in het licht waarvan de weigeringsbeslissing niet onrechtmatig of onredelijk is. De inzet en kennis die verzoekster beweert te hebben getoond tijdens mondelinge examens en practica, en waarom titularissen haar naar haar mening nog herinneren, brengt de Raad niet tot een andere beslissing.

Verzoekster voert ook nog de zorgen aan die de coronapandemie voor haar met zich bracht en die een impact hadden op haar studietraject. Zij wijst hierbij in het bijzonder naar de angst die Covid-19 losmaakte om familieleden te verliezen, in het bijzonder nu de afgelopen jaren een belangrijk aantal familieleden van haar is overleden.

Dat verwerende partij de verbinding tussen de zorgen om de coronapandemie en het overlijden van familieleden gedurende de afgelopen jaren niet in haar beoordeling heeft betrokken, kan volgens de Raad geen reden tot vernietiging van de aangevochten beslissing zijn. Verzoekster brengt de overlijdens immers pas bij in het verzoekschrift voor de Raad.

De Raad stelt ook vast dat de interne beroepsinstantie niet is voorbijgegaan aan de zorgen van verzoekster met betrekking tot Covid-19, gecombineerd met haar risicogevoelige gezinssituatie en de tol die het sociaal isolement als gevolg van de maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus hebben geëist.

Niettegenstaande geen negatief afwijkende slaagpercentages zijn gemeld als gevolg van de coronaproblematiek, aldus de interne beroepsinstantie, is toch een tolerantie toegepast voor

studenten met een studierendement tussen 30% en 60% in het academiejaar 2019-2020. Verzoekster kon evenwel niet van deze maatregel genieten. Zij behaalde namelijk een slaagpercentage van minder dan 30%, met name 19,2%. Tevens overwoog de interne beroepsinstantie dat verzoekster in het eerste semester van het academiejaar 2019-2020, voorafgaand aan de coronaproblematiek, geen enkel credit heeft behaald. De interne beroepsinstantie overweegt dat het feit dat verzoekster een studierendement behaalde van minder dan 30% en bijgevolg de aangehaalde tolerantie niet genoot, waarbij haar studievoortgangsstatus zou worden bevroren, dus niet enkel zijn oorzaak vindt in de coronaproblematiek. Tevens wijst de interne beroepsinstantie op de faciliteit die verzoekster kreeg om tijdens de tweede examenzittijd examen apart van de grote studentengroepen af te leggen, aangezien zij werd erkend als student behorend tot een coronarisicogroep. Hierdoor moest zij zich, volgens de interne beroepsinstantie, minder zorgen maken over de risicogevoelige situatie binnen haar gezin en konden eventuele coronabezorgdheden als volledig, minstens grotendeels, weggenomen worden beschouwd.

Tegen die achtergrond moet de Raad vaststellen dat de weigeringsbeslissing, zoals bevestigd door de interne beroepsinstantie van verwerende partij, niet onredelijk of onrechtmatig is. Dat verzoekster reeds sinds januari, met andere woorden tijdens de eerstesemesterexamenperiode, zorgen droeg over Covid-19 brengt de Raad niet tot de overweging dat het onredelijk zou zijn van de interne beroepsinstantie om in bovenstaande afweging rekening te houden met het feit dat verzoekster tijdens het eerste semester van het academiejaar 2019-2020 geen credit heeft behaald, temeer nu verzoekster dit niet onder de aandacht van de interne beroepsinstantie heeft gebracht. De Raad moet hierbij ook vaststellen dat verzoekster geen elementen bijbrengt die een spoedige verhoging van het studierendement in het vooruitzicht stellen en aannemelijk maken dat verzoekster binnen aanvaardbare termijn haar bacheloropleiding zal kunnen voltooien. De inspanningen die verzoekster pas in de wederantwoordnota vermeldt en die erop gericht zijn de gevolgen van haar hersenletsel aan te pakken kon de interne beroepsinstantie, hierover niet ingelicht, dan ook niet bij haar beslissing betrekken. Daarbij komt dat verzoekster, niettegenstaande de aangeboden informatie en aansporing hiertoe, geen initiatief nam – naar zij aangeeft omwille van haar optimisme waarbij zij de opname van vakken heeft geminimaliseerd wat de impact van haar hersenletsel erop betreft – om haar studietraject te heroverwegen bij het meermaals geconfronteerd worden met zeer gering studierendement. De Raad kan aannemen dat het een inschattingsfout van verzoekster betreft, maar zij kan er niet toe leiden de aangevochten beslissing te vernietigen door deze als

onredelijk aan te merken. Waar verzoekster in de wederantwoordnota aangeeft dat zij koos voor studiepakketten van ongeveer 50 punten, zoals haar werd aangeraden naar zij beweert, om aanzienlijke studievertraging te vermijden en omdat de vakken anders niet mooi op elkaar zouden volgen, brengt zij de Raad niet tot een andere beslissing. Het gekozen studiepakket blijft immers een weloverwogen beslissing van verzoekster, die daarbij ook best de impact van haar gezondheidsproblematiek op haar studievermogen kon inschatten.

Zelfs indien de Raad nog zou kunnen aannemen dat de tolerantie die omwille van de coronapandemie werd toegepast ook voor verzoekster moest gelden, niettegenstaande haar extreem laag studierendement omwille van de medische problematiek waarmee zij kampte, kan de Raad de beslissing niet vernietigen omdat de vermelde bevrozing omwille van deze combinatie niet werd toegepast of overwogen. Verzoekster documenteerde de doorwerking van de medische problematiek tijdens het academiejaar 2019-2020, zoals hierboven bleek, immers pas in het kader van het beroep voor de Raad. Dat verzoekster, zoals uit de wederantwoordnota blijkt, gedurende de afgelopen jaren wel individuele professoren en assistenten, alsook de studietrajectbegeleider heeft aangesproken over haar hersenletsel doet hieraan geen afbreuk.

Wat de timing van de indiening van de medische attesten betreft, wil de Raad nog aangeven dat, zelfs zo deze zou zijn ingegeven door raadgevingen van de studietrajectbegeleider – zoals verzoekster lijkt te suggereren in de wederantwoordnota – de Raad er niet omheen kan dat de interne beroepsinstantie op het ogenblik van haar beslissing geen rekening kon houden met attesten waarover zij niet beschikte.

Waar verzoekster in de wederantwoordnota vermeldt tijdens de afgelopen jaren, inclusief het academiejaar 2019-2020, te hebben gepoogd bijzondere faciliteiten aan te vragen om over meer tijd te beschikken bij de schriftelijke beantwoording van de vragen tijdens examens, is het de Raad niet duidelijk in hoeverre verzoekster de in de meest recente ter zake door haar bijgebrachte e-mail (e-mail van de zorgcoördinator bijzondere faciliteiten van 18/10/2019, 16u42) vermelde bewijsstukken heeft bijgebracht. Daarbij komt dat uit het dossier naar het oordeel van de Raad niet blijkt dat verzoekster de nood aan faciliteiten en de door haar vermelde onmogelijkheid die te verkrijgen onder de aandacht van de interne beroepsinstantie heeft gebracht.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 16 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.071 van 16 november 2020 in de zaak 2020/647

In zake: Dominique-Savio ANDRÉ-DUMONT
Woonplaats kiezend te 1081 Brussel
Jules Besmestraat 130

Tegen: ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de examentuchtbeslissing van 4 september 2020 en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2020.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel “LO 1 Bewegingswetenschappen A” werd aan verzoeker een score van 0/20 opgelegd ten gevolge van een examentuchtbeslissing.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2020 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zich erover beklagt dat een examentuchtbeslissing werd uitgesproken, ondanks het feit dat er geen vermoeden is van fraude. De interne beroepsinstantie neemt kennis van de examentuchtbeslissing en beaamt dat het vermoeden van fraude niet hard kan worden gemaakt. Zij buigt zich dan ook uitsluitend over de vraag of de student de richtlijnen met betrekking tot schriftelijke examens heeft nageleefd.

De interne beroepsinstantie bekijkt de opnames van het examen en stelt vast dat de student een onvolledige beginscan maakte. Daarnaast was de bureautafel waaraan de student examen aflegde, niet leeg. Dit is in strijd met de richtlijnen van de hogeschool, die vooraf werden gecommuniceerd door de docent. De docent communiceerde immers de volledige procedure in verband met het schriftelijke examen via de aankondiging op Canvas. Vlak voor het examen, tijdens de teamvergadering, herhaalde hij nogmaals praktische zaken in verband met het examen.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de student de richtlijnen van de hogeschool niet heeft nageleefd, waaraan moet voldaan zijn om een geldig examen af te leggen. Zij trekt de analogie met de richtlijnen van stage. Als studenten op stage willen gaan, moeten de stagemap en het stagecontract in orde zijn, moeten de weekroosters en locaties op tijd worden doorgegeven, etc. Als men één van deze regels niet naleeft, wordt de student geweigerd om stage te lopen. Zo ook wordt een examen ongeldig verklaard wanneer studenten niet voldoen aan de richtlijnen met betrekking tot schriftelijke examens.

De interne beroepsinstantie neemt kennis van de technische problemen die de student heeft ervaren. Het reglement schrijft echter voor dat dit binnen 15 minuten moet worden gemeld.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de student de problemen met de netwerkkabel en LockDown Browser niet tijdig heeft gesignaleerd. Als hij tijdig de aangegeven contactpersoon had gecontacteerd, had men samen een oplossing kunnen zoeken.

De interne beroepsinstantie bevestigt dat geen uitspraak kan worden gedaan over het vermoeden van examenfraude. Zij heeft zich enkel gebogen over de vraag of de richtlijnen met betrekking tot schriftelijke examens werden nageleefd. Volgens haar waren de instructies voor het schriftelijk examen zeer duidelijk. De student heeft een onvolledige beginscan gemaakt van de ruimte en zijn bureautafel was niet leeg. Aangezien de student deze twee richtlijnen heeft overtreden, moet het examen ongeldig worden verklaard.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 5 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij schrijven van 8 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst vast dat het bij de Raad ingediende verzoekschrift van verzoeker niet door hem werd gedagtekend en evenmin door hem werd ondertekend. Onderhavig ingesteld beroep is bijgevolg niet ontvankelijk bij gebreke van de ondertekening van het verzoekschrift.

Volgens verwerende partij werd het bij de Raad ingediende beroep aldus op onontvankelijke wijze ingesteld. Zij verwijst naar artikel II.294, §2, lid 2 Codex Hoger Onderwijs en stelt dat de beroepen bij de Raad moeten worden ingediend bij verzoekschrift, hetwelk op straffe van onontvankelijkheid, moet worden ondertekend door verzoeker zelf of door diens raadsman. Aangezien de handtekening van verzoeker op diens verzoekschrift ontbreekt, moet het beroep omwille van deze reden dan ook onontvankelijk worden verklaard.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij niet akkoord is met de zienswijze van verwerende partij dat de niet-ondertekening van zijn verzoekschrift de onontvankelijkheid van

zijn beroep tot gevolg zou moeten hebben. Voor zover als nodig, bevestigt verzoeker door onderhavig antwoord nogmaals dat het ingediende verzoekschrift van hem afkomstig is.

Verzoeker is van mening dat het onontvankelijk verklaren van een verzoekschrift louter omwille van het ontbreken van de manuele handtekening van de student – die niet over de hulp van een advocaat kon beschikken – de rechtsbescherming voor de student teniet doet. Als student zonder enige juridische achtergrond kon verzoeker niet weten in welke mate een manuele handtekening belangrijk zou zijn. Hij kan bovendien in het doolhof van wetten en decreten niet terugvinden dat de handtekening verplicht is.

Daarnaast stipt verzoeker aan dat de specifieke noodzakelijke modaliteiten voor een externe beroepsprocedure, noch het feit dat een manuele handtekening noodzakelijk is, vermeld staan in het proces-verbaal van de beslissing van de interne beroepscommissie van 23 september 2020, noch in de e-mail van 5 oktober 2020, waarmee de beslissing van de interne beroepscommissie hem ter kennis werd gebracht. Verzoeker benadrukt dat de modaliteiten die er wel in staan vermeld, werden nageleefd.

Volgens verzoeker is het aldus duidelijk dat de afwezigheid van de manuele handtekening niet tot de onontvankelijkheid mag leiden. Anders oordelen zou in deze concrete situatie immers zijn rechtsbescherming uithollen.

Verzoeker stipt ten slotte aan dat in elk geval de handtekening op de wederantwoordnota kan dienen als vervanging, indien dat nodig zou moeten zijn, aangezien op die manier elke onduidelijkheid en verwarring omtrent de echtheid van het verzoekschrift van tafel wordt geveegd. Volgens hem is zijn verzoekschrift ontvankelijk.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend. Deze vaststelling volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

De ondertekening is een vormvoorschrift dat moet worden nageleefd op het ogenblik van het neerleggen van het verzoekschrift, en dat achteraf slechts kan worden geregulariseerd door binnen de beroepstermijn een nieuw, wél ondertekend verzoekschrift neer te leggen.

Na het verstrijken van de beroepstermijn kunnen vormgebreken met betrekking tot de ondertekening van het beroepsschrift niet meer worden hersteld. Het feit dat de wederantwoordnota wél ondertekend is en dat verzoeker in zijn wederantwoordnota bevestigt dat het ingediende verzoekschrift van hem afkomstig is, kan aldus het vastgestelde vormgebrek bij het verzoekschrift niet verhelpen. Wat dit betreft, kan de Raad overigens niet besluiten tot een gebrekkige rechtsbescherming in hoofde van verzoeker. Door de vereiste van de ondertekening van het verzoekschrift wordt immers precies op een duidelijke manier de garantie geboden dat de verzoekende partij zelf het extern beroep heeft ingesteld.

Waar verzoeker daarnaast in zijn wederantwoordnota aanhaalt dat de specifieke noodzakelijke modaliteiten voor een externe beroepsprocedure, noch het feit dat een manuele handtekening noodzakelijk is, vermeld staan in het proces-verbaal van de beslissing van de interne beroepscommissie van 23 september 2020, noch in de e-mail van 5 oktober 2020, waarmee de beslissing van de interne beroepscommissie hem ter kennis werd gebracht, verwijst de Raad naar zijn eerdere rechtspraak in dit verband. De Raad heeft immers reeds eerder geoordeeld dat de verplichting tot ondertekening van het extern verzoekschrift niet moet worden vermeld bij de mogelijkheid beroep in te stellen bij de Raad aangezien dit geen beroepsmodaliteit is.¹ Dat verzoeker niet op de hoogte was van het vormvoorschrift met betrekking tot de

¹ RvStvb. 2 september 2008, nr. 2008/048.

ondertekening van het verzoekschrift, kan niet leiden tot het verhelpen van de vastgestelde onontvankelijkheid.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.084 van 23 november 2020 in de zaak 2020/651

In zake: Jeroen VAN DEN HEUVEL
Woonplaats kiezend te 2340 Beerse
Paardebloemstraat 20

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 18 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij geen uitzondering op de opgelegde weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 wordt toegestaan en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. *Verzoeker heeft op 26 oktober 2020 een pleitnota bezorgd.*

De procedureregeling voorziet niet in de mogelijkheid om een pleitnota als een processtuk neer te leggen. Het is de partijen echter wel toegestaan om nieuwe feiten die een invloed kunnen hebben op de ontvankelijkheid en/of de gegrondheid van het beroep, aan de Raad ter kennis te brengen. In zoverre de door verzoeker neergelegde pleitnota slechts de neerslag vormt van de uiteenzetting ter terechtzitting - zoals verzoeker uitdrukkelijk meedeelt - wordt ze niet als een processtuk, maar als een loutere inlichting in aanmerking genomen.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2020.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven bij verwerende partij. Tijdens het academiejaar 2019-2020 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’. Het betreft een inschrijving voor vier opleidingsonderdelen van in totaal 28 studiepunten. Hij behaalt geen enkele credit.

Aangezien de cumulatieve studie-efficiëntie van verzoeker na de derde examenperiode van het academiejaar 2019-2020 lager ligt dan 30% mag hij zich in het academiejaar 2020-2021 niet opnieuw inschrijven voor de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’.

Verzoeker kreeg daarnaast ook een weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 opgelegd op grond van het in het academiejaar 2019-2020 voor de tweede maal zonder succes opnemen van de opleidingsonderdelen “Economie” en “Ethiek” gecombineerd met een cumulatieve studie-efficiëntie van minder dan 50%.

Ten slotte werd aan verzoeker nog een weigering tot inschrijving voor de drie volgende academiejaren opgelegd omdat hij in het academiejaar 2019-2020 de opleidingsonderdelen “Verbintenissenrecht” en “Publiekrecht I. Staats- en administratief recht” voor de derde keer zonder succes heeft opgenomen.

Verzoeker vraagt op 12 september 2020 om een uitzondering op de opgelegde weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 toe te staan. Op 18 september 2020 beslist de Directeur Onderwijsprocessen geen uitzondering aan verzoeker toe te kennen.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de weigering werd opgelegd op basis van de vaststelling dat de cumulatieve studie-efficiëntie van de student op het einde van het academiejaar in de opleiding Bachelor in de rechten 2019-2020 minder dan 30% bedroeg, namelijk 0%. Buiten deze weigering werd de student eveneens voor drie academiejaren geweigerd op grond van het herhaaldelijk niet slagen voor de opleidingsonderdelen “Verbintenissenrecht” en “Publiekrecht I. Staats- en administratief recht”. Daarbovenop heeft de student ook nog een weigering opgelopen voor één academiejaar op grond van het voor de tweede keer afleggen van de opleidingsonderdelen “Economie” en “Ethiek”, zonder hiervoor een credit te behalen in combinatie met een onvoldoende cumulatieve studie-efficiëntie.

De interne beroepsinstantie geeft de resultaten weer die verzoeker gedurende respectievelijk drie en twee academiejaren heeft behaald voor bovengenoemde opleidingsonderdelen:

Verbintenissenrecht:

- 2016-2017: NA en NA
- 2017-2018: NA en NA
- 2019-2020: NA en 2/20

Publiekrecht I. Staats- en administratief recht:

- 2016-2017: NA en NA
- 2017-2018: NA en NA
- 2019-2020: 4/20 en 4/20

Ethiek:

- 2016-2017: NA en 8/20
- 2019-2020: 4/20 en 7/20

Economie:

- 2016-2017: 6/20 en NA
- 2019-2020: 8/20 en 2/20

Het studietraject van verzoeker zag er de afgelopen jaren als volgt uit:

- 2016-2017: Bachelor in de rechten (0% cumulatieve studie-efficiëntie)

- 2017-2018: Bachelor in de criminologische wetenschappen (10% cumulatieve studie-efficiëntie)
- 2018-2019: Bachelor in de communicatiewetenschappen (10% cumulatieve studie-efficiëntie)
- 2019-2020: Bachelor in de rechten (0% cumulatieve studie-efficiëntie)

Volgens de interne beroepsinstantie heeft de student tijdens het gesprek en in zijn schrijven uitvoerig kunnen schetsen met welke mentale problematiek hij de laatste jaren te kampen had. Hij was daardoor niet in staat om zich te wijden aan zijn studies. Dit zorgde, na drie inschrijvingen aan de universiteit, voor een negatief leerkrediet waardoor inschrijven voor een vierde maal niet mogelijk was. Een jaar geleden besliste de student dat zijn leven dringend moest veranderen en heeft hij een verzoek ingediend bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. De student heeft zijn mentale problematiek van de voorbije jaren uitvoerig gedocumenteerd en de Raad besliste in december 2019 om het verloren leerkrediet van de drie eerdere academiejaren terug te geven. Dit was voor de student de kans om een nieuwe start te maken.

De student schreef zich in voor het tweede semester van het academiejaar 2019-2020 en stelde zijn individueel studieprogramma samen met de vier bovengenoemde opleidingsonderdelen. De student was gemotiveerd en wist dat – ondanks de teruggave van het leerkrediet – de interne studievoortgangsregels van kracht bleven. De euforie van de student sloeg om toen de pandemie en daaropvolgende lockdown zich voordeed. Hij voelde zich persoonlijk getroffen. In zijn brief verklaarde hij dat hij, na drie moeilijke jaren, wist dat hij vatbaarder zou zijn voor dergelijke ‘addertjes onder het gras’. De student ging mentaal snel achteruit en had geen energie om te studeren. Het feit dat de student de nieuwe kans gekregen had en die dan niet met beide handen had gegrepen, maakte hem boos. De student vertelde tijdens het gesprek dat hij de laatste maanden alles op alles heeft gezet om mentaal weer boven water te komen en dat hij het gevoel heeft dat dit gelukt is.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat een beoordeling van een aanvraag enerzijds gebeurt op basis van de bijzondere individuele omstandigheden, maar anderzijds ook vanuit een inschatting van de kansen van de student om de opleiding te voltooien. In het geval van deze student zou dit betekenen dat hij in een volgend academiejaar voor alle opleidingsonderdelen moet slagen, opdat hij niet opnieuw zou worden geweigerd.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat ze veel sympathie heeft voor de situatie van de student en bezorgd is om zijn mentaal welzijn. Ze moet echter vaststellen dat de fundamenteel zwakke studieresultaten die hij reeds behaalde (voor slechts een zeer beperkt studiepakket) een onvoldoende garantie bieden tot slagen voor de volledige opleiding. In zijn brief heeft de student vermeld dat het hem gelukt was om zich tijdens de afgelopen maanden mentaal terug scherp te stellen, maar tijdens het gesprek gaf hij aan dat de angst en prestatiedruk na de slechte resultaten van de junizittijd alsmaar zijn toegenomen. Dit resulteerde verder in zwakke resultaten in de septemberzittijd. In deze resultaten ziet de interne beroepsinstantie niet de positieve evolutie die erop zou kunnen wijzen dat hij bij een eventuele toelating wel voor de betrokken opleidingsonderdelen zou kunnen slagen.

Op basis van deze informatie ziet de interne beroepsinstantie geen reden om de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen te wijzigen. Zij bevestigt dan ook zijn beslissing om de student geen uitzondering toe te staan op de weigering tot herinschrijving die werd opgelegd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 2 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van verzoekende partij niet is ondertekend.

Gezien dit een ambtshalve aangevoerde exceptie betreft, werd aan partijen de mogelijkheid geboden om hieromtrent standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoeker wenst zich vooreerst te verontschuldigen. In alle haast en spoed is hij wellicht vergeten zijn verzoekschrift te ondertekenen. De termijnen die moeten worden gerespecteerd om tijdig een verzoekschrift bij de Raad in te dienen na de interne beroepsbeslissing hebben voor enige zenuwen alsook voor deze vergetelheid gezorgd. Verzoeker beseft dat hij hiervoor verantwoordelijk is. Hij is de Raad dankbaar om het verzoekschrift niet meteen onontvankelijk te verklaren en hij voegt als bijlage bij zijn e-mail het verzoekschrift (uiteraard onveranderd) inclusief zijn elektronische handtekening toe. Hij hoopt dat dit voldoende is voor de Raad en voor verwerende partij om de zaak alsnog ontvankelijk te verklaren.

Verwerende partij kan niet anders dan vaststellen dat het verzoek van verzoeker niet is ondertekend. Zij gedraagt zich wat dit betreft naar de wijsheid van de Raad.

Beoordeling

De vaststelling dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

De ondertekening is een vormvoorschrift dat moet worden nageleefd op het ogenblik van het neerleggen van het verzoekschrift, en dat achteraf slechts kan worden geregulariseerd door binnen de beroepstermijn een nieuw, wél ondertekend verzoekschrift neer te leggen.

Na het verstrijken van de beroepstermijn kunnen vormgebreken met betrekking tot de ondertekening van het beroepsschrift niet meer worden hersteld. Het feit dat verzoeker – door

de Raad gewezen op de niet-ondertekening van zijn verzoekschrift – alsnog een door hem ondertekend verzoekschrift bezorgt, kan aldus het vastgestelde vormgebrek bij het verzoekschrift niet verhelpen.

De ambtshalve exceptie wordt gegrond bevonden. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.092 van 23 november 2020 in de zaak 2020/664

In zake: Tanja CUBRILO
 Woonplaats kiezend te 52100 Pula (Kroatië)
 J. Puljanina 2

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Master’s Thesis IP/ICT” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2020.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Intellectual Property and ICT Law’.

Voor het opleidingsonderdeel “Master’s Thesis IP/ICT” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 25 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2020 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing leest als volgt:

“Dear student,

On 25-09-2020, I received your appeal against the result you obtained for the course code ‘Master’s Thesis IP/ICT (HNI31A)’. This result was 8/20.

*I am sorry to inform you that this appeal is **inadmissible**.*

Your study results for this examination period were published on 10-09-2020. KU Leuven’s regulations on Education and Examinations stipulate that an appeal should be submitted within a period of seven calendar days starting on the day following the written announcement of the overall study results (art. 104). At the moment your study results were announced the overview sheet with your study results in your KU Leuven Study Progress File referred to the possibility to appeal your results and to the relevant appeal period.

Since I received your appeal on 25-09-2020 your appeal can not be maintained. Another decision would not be compliant with the legal stipulations of the Flemish Government and the educational regulations of KU Leuven, which we have to observe strictly according to the courts as established in earlier procedures.”.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 2 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. Vl. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij na het ontvangen van haar examenresultaat zowel haar professor als de ombuds heeft gecontacteerd om een herevaluatie aan te vragen. Er werd haar meegedeeld dat ze pas een beroepsprocedure moest starten nadat ze de feedback van haar mentor had gekregen en dus niet onmiddellijk na de bekendmaking van de resultaten.

Verzoekster stipt aan dat ze alle informatie omtrent de beroepsprocedure op de KU Leuven webpagina's grondig heeft bestudeerd en zij zag dat de periode van zeven dagen pas na de feedback begint. Volgens haar staat er heel duidelijk dat dit pas na de feedback is omdat men altijd kan beslissen om niet verder te gaan met het beroep indien de feedback een verklaring heeft geboden voor de oorspronkelijke beslissing. Verzoekster stelt dat er wordt vermeld dat men een voorlopig beroep *mag* instellen, maar nergens staat dat zo een beroep *moet* worden ingesteld. Het is aldus niet verplicht om een voorlopig beroep in te stellen. Verzoekster benadrukt dat zij op geen enkel moment werd geadviseerd om een voorlopig beroep in te dienen.

Verzoekster merkt vervolgens op dat zij enkele dagen geleden een e-mail heeft ontvangen met de melding dat zij te laat was met het indienen van het beroep, waardoor het niet wordt bekeken. Aangezien ze een internationale studente is, zijn de officiële pagina's haar enige informatiebron. Ze verwacht bovendien van de universiteitsmedewerkers de juiste informatie te verkrijgen, wat in haar situatie niet het geval was.

Verzoekster verduidelijkt dat ze momenteel in een situatie verkeert waarin ze mogelijk niet alleen haar diploma, maar ook een jobopportunity kan verliezen, louter omwille van het feit dat ze een verkeerd advies heeft gekregen en omdat er op de officiële webpagina's staat dat ze een tijdelijk beroep *kan*, maar niet *moet* indienen. Volgens haar is de informatie over de beroepsprocedure inconsistent.

Verzoekster maakt zich zorgen dat haar oorspronkelijk beroep niet zal worden bekeken en dat er geen herevaluatie zal gebeuren, zeker omdat ze maar twee punten te weinig heeft om geslaagd te zijn voor de masterproef. Ze wijst erop dat ze gedurende het volledige academiejaar heel veel moeite heeft gedaan voor haar masterproef. Nadien heeft ze nog enkele dagen aan het beroep moeten werken. Tijdens het academiejaar was verzoekster ook aan het werk in een advocatenkantoor. Ze heeft haar best gedaan om haar masterproef in een

jaar af te werken, ondanks de vreselijke situatie met de pandemie. Hierdoor was alles heel hard veranderd en moest ze zich constant aanpassen aan de nieuwe omstandigheden. Na alles wat ze heeft gedaan en alle moeilijkheden die ze heeft ondervonden, vindt ze het zeer oneerlijk dat haar inspanning niet proper wordt geëvalueerd.

Als alle informatie duidelijk was en als verzoekster had geweten dat het beroep binnen zeven dagen na de bekendmaking van de examenresultaten moest worden ingediend, zou ze niet hebben gewacht op feedback van de professor, noch zou ze hebben geluisterd naar wat haar via de telefoon werd gezegd en zou ze onmiddellijk een beroepsprocedure hebben gestart. Verzoekster vraagt dan ook haar oorspronkelijk beroep te bekijken.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vast dat verzoekster de laattijdigheid van haar intern beroep niet ontkent. Volgens haar wist verzoekster op basis van de informatie die zij op 10 september 2020 reeds had gekregen bij de bekendmaking van het resultaat nochtans dat een beroep binnen de zeven kalenderdagen na de bekendmaking van het examenresultaat moest worden ingediend.

Verwerende partij leest dat verzoekster meent dat zij op basis van contacten met de professor en de ombuds kon afleiden dat zij het indienen van een beroep kon uitstellen tot na het feedbackgesprek. Verwerende partij wijst erop dat verzoekster in haar intern beroep op geen enkele manier enige verklaring biedt voor de laattijdigheid van haar beroep. Op basis van de informatie die zij reeds eerder had gekregen, had zij zich nochtans bewust moeten zijn van het feit dat haar beroep buiten de voorziene termijn van zeven kalenderdagen werd ingediend. Volgens verwerende partij kan dit argument dan ook niet op een ontvankelijke manier worden ingebracht in dit externe beroep. Verzoekster verduidelijkt bovendien op geen enkele manier met wie zij hierover zou hebben gesproken en wat de inhoud van het gesprek zou zijn geweest, waardoor verwerende partij de correctheid van haar bewering dan ook niet kan nagaan. Ze merkt op dat zelfs indien het dan zo zou zijn geweest dat hierover bij verzoekster verwarring zou zijn ontstaan, dit – gezien het feit dat deze beroepstermijn van openbare orde is – niet van die aard is om de beroepstermijn te verlengen.

Verwerende partij stelt vervolgens vast dat verzoekster ook verwijst naar de webpagina's waarin de beroepsprocedure voor studenten wordt verduidelijkt. Op basis waarvan verzoekster meent te kunnen afleiden dat de beroepstermijn pas na het feedbackmoment

begint te lopen, blijft voor verwerende partij onduidelijk. Verwerende partij citeert de Nederlandstalige en de Engelstalige versie van de betreffende webpagina en merkt op dat deze webpagina inderdaad verwijst naar het belang van het verkrijgen van feedback, maar er wordt tegelijkertijd ook vermeld dat een eventueel beroep in elk geval binnen de zeven kalenderdagen na de bekendmaking van het examenresultaat moet worden ingediend. Indien het feedbackgesprek nog niet is kunnen doorgaan, voorziet het onderwijs- en examenreglement bovendien de mogelijkheid voor een zgn. ‘bewarend beroep’. Volgens verwerende partij vermeldt de website ook duidelijk dat een dergelijk bewarend beroep binnen de termijn van zeven kalenderdagen moet worden ingediend.

Concluderend kan verwerende partij dan ook enkel verwijzen naar de feitelijke vaststellingen die reeds in het interne beroep werden gemaakt. Het betrokken examenresultaat werd reeds op 10 september 2020 bekend gemaakt. Op dat ogenblik ontving verzoekster, via de tekst in haar studievoortgangsdossier en via de website waarnaar in deze tekst werd verwezen, informatie over de beroepsmogelijkheden en meer concreet ook over de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die gold voor het indienen van een dergelijk beroep. Niettegenstaande deze informatie diende verzoekster pas op 25 september 2020 haar beroep in. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster noch in haar interne, noch in haar externe beroep verwijst naar enige overmachtssituatie die haar zou hebben verhinderd om binnen de voorziene termijn beroep aan te tekenen. Zij kan het beroep van verzoekster dan ook enkel als onontvankelijk beoordelen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat zij na ontvangst van haar resultaten contact heeft opgenomen met de ombudsman, een medewerker van de universiteit die de regels van de universiteit goed kent. Hij adviseerde haar om na de officiële feedback in beroep te gaan. Hij vertelde haar ook dat de deadline niet alleen zeven dagen na de resultaten is, maar dat ze nog eens zeven dagen heeft vanaf de feedbackdatum. Volgens verzoekster wordt bij het doornemen van de regels duidelijk aangegeven dat je argumenten nodig hebt voor het beroep en dat je moet wachten op de feedbacksessie vooraleer je verder gaat met het beroep. Eerder zou het niet mogelijk zijn.

Volgens verzoekster wordt het voorlopig beroep aldus aangeboden als een optie en niet als een verplichting, terwijl het definitieve beroep argumenten moet bevatten die voortkomen uit

de feedbacksessie. Ze stipt aan dat als een student geen opmerkingen van de hoogleraren heeft om mee te nemen in het definitieve beroep, het beroep wordt afgewezen.

Verzoekster is bijgevolg van mening dat de universitaire regels voor haar en de ombudsman inconsequent en misleidend zijn. Anders had de ombudsman haar immers niet geadviseerd te wachten op de feedbacksessie. Ze hebben de universitaire regels kennelijk allebei op dezelfde manier begrepen.

Verzoekster stelt dat in het universitaire reglement zou moeten worden vermeld dat de eerste stap is om een voorlopig beroep te starten. Zodra het voorlopig beroep is ingesteld, kan dit later worden vervangen door het definitieve beroep.

Wat de opmerking van verwerende partij inzake overmacht betreft, stipt verzoekster aan dat, als het zelfs al zo was dat ze de universitaire regels met betrekking tot de beroepsprocedure niet heeft gevolgd, de voorwaarden met betrekking tot de pandemische situatie moeten worden beschouwd als overmacht, aangezien dit vreselijke gevolgen heeft. Sinds het begin van de pandemie moet iedereen zich constant aanpassen om manieren te vinden om te blijven werken, te blijven studeren en proberen een normaal leven te leiden. Volgens verzoekster was de universiteit niet behulpzaam tijdens de pandemie. De studenten volgden online les en het lessenrooster veranderde elke dag, waardoor het moeilijk was om zich aan te passen. Daarnaast was het examenrooster langer vanwege extra mondelinge examens, wat volgens verzoekster een extra belasting was. Verzoekster stipt aan dat ze een verlenging van de deadline had aangevraagd voor de masterproef, maar de universiteit heeft deze eenvoudigweg geweigerd.

Verzoekster wil er ten slotte op wijzen dat er in de e-mail met examenresultaten een beroepssjabloon stond dat niet werkt. Ze heeft dat sjabloon voltooid, maar ze heeft helaas nooit een antwoord gekregen. Verzoekster vindt dat ze geweldig werk heeft verricht en dat ze niet met deze oneerlijke behandeling mag worden gestraft. Ze zou graag haar beroep willen laten heroverwogen door de universiteit. Verzoekster wijst erop dat als haar beroep wordt verworpen, dit zware gevolgen zal hebben. Zo zal ze niet alleen haar volgend jaar verliezen tijdens het schrijven van een nieuwe masterproef, maar ook kansen missen die zeldzaam zijn in de huidige pandemische situatie.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep van verzoekende partij terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervalltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervalltermijn van zeven kalenderdagen in de dag na de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten. Uit het dossier blijkt dat de bekendmaking van de examenresultaten *in casu* op 10 september 2020 is gebeurd (zie stuk 1 van verwerende partij). De Raad stelt vast dat op de mededeling van de puntenlijst (zie stuk 1 van verwerende partij) de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking van de examenresultaten, wat *in casu* op 11 september 2020 is.

De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen was derhalve donderdag 17 september 2020. Verzoekster diende haar intern beroep pas in op 25 september 2020 (zie stuk 3 van verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het beroep *prima facie* niet tijdig werd ingesteld.

De Raad onderzoekt vervolgens in welke mate er *in casu* sprake kan zijn van een overmachtssituatie die de laattijdigheid van de indiening van het beroep kan verschonen.

Waar verzoekster in haar wederantwoordnota stelt dat de pandemische situatie moet worden beschouwd als overmacht, moet de Raad vaststellen dat verzoekster dit argument niet in haar intern beroepsschrift, noch in haar extern verzoekschrift heeft opgeworpen. De Raad ziet niet in wat verzoekster heeft belet dit argument reeds in het kader van de interne beroepsprocedure op te werpen, zodat het middel als nieuw en bijgevolg onontvankelijk moet worden beschouwd. Hetzelfde geldt voor het argument van verzoekster dat er in de e-mail met examenresultaten een beroepssjabloon stond dat niet werkt. Verzoekster brengt overigens ook geen enkel bewijs bij om deze bewering te staven.

Verzoekster stelt verder dat zij uit de informatie op de webpagina's van KU Leuven inzake de beroepsprocedure alsook van de ombudsman had begrepen dat zij eerst het feedbackgesprek moest afwachten alvorens een intern beroep te kunnen indienen. De Raad moet met verwerende partij vaststellen dat de beroepsmodaliteiten duidelijk staan vermeld in het studievoortgangsdossier van verzoekster, waar de examenresultaten op 10 september 2020 werden bekendgemaakt. Daar wordt overigens ook duidelijk de mogelijkheid aangestipt om eventueel een bewarend beroep in te dienen. Er wordt overigens benadrukt dat dergelijk bewarend beroep eveneens binnen een termijn van zeven kalenderdagen na de bekendmaking van de examenresultaten moet worden ingediend: *“An appeal should be submitted within a period of seven calendar days, starting on the day after the date on which you received your exam results. If the feedback session with the examiner could not yet take place, you have the possibility to submit a provisional appeal – within the same period of seven calendar days – which only contains a limited argumentation. If you do not provide a more extensive argumentation within the five calendar days following the submission of the provisional appeal, the complaint will be unfounded.”* (eigen onderlijning).

Naar het oordeel van de Raad is er *in casu* geen sprake van enige overmachtssituatie, die de laattijdigheid van de indiening van het intern beroep desgevallend zou kunnen verschonen. Niets belette verzoekster immers om reeds binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen een bewarend intern beroep in te stellen. Deze mogelijkheid werd duidelijk aan verzoekster meegedeeld bij de bekendmaking van de examenresultaten. Dat de webpagina volgens verzoekster inconsequent en misleidend zou zijn en zij door de ombudsman verkeerd geadviseerd zou zijn, hetgeen zij daarenboven niet door meer precieze informatie concretiseert en aannemelijk maakt, leidt niet tot een ander besluit. Verzoekster werd voldoende geïnformeerd via de mededeling in haar studievoortgangsdossier en de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten zijn bovendien ook terug te vinden in het OER.

Het intern beroep werd aldus terecht niet ontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 23 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.094 van 25 november 2020 in de zaak 2020/670

In zake: Lieve VRANCKEN
 Woonplaats kiezend te 3010 Kessel-Lo
 Kortrijksestraat 322

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Trainingsleer: geavanceerde principes en toepassingen” en ‘de beslissing van de interne beroepsinstantie van 4 oktober 2020’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 6 november 2020.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de bewegings- en sportwetenschappen’.

Voor het opleidingsonderdeel “Trainingsleer: geavanceerde principes en toepassingen” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelt op 15 september 2020 een intern beroep te hebben ingediend. Verwerende partij stelt dit niet te hebben ontvangen.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoekster benadrukt dat zij op 15 september 2020 een beroep heeft ingediend via het webformulier. Ze kreeg hiervan geen bevestigingsmail, maar ook geen foutmelding. Verzoekster heeft dit nagevraagd bij de ombud op 26 september 2020. De ombud kon haar echter geen antwoord verschaffen of dit normaal was of niet (zie antwoord van 28 september 2020). Verzoekster heeft daarna een bericht naar de beroepsinstantie zelf gestuurd op 6 oktober 2020. Op 7 oktober 2020 kreeg zij van de beroepsinstantie het bericht dat zij haar beroep niet had ontvangen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat zij van verzoekster geen geldig beroep heeft ontvangen (in elk geval niet binnen de voorziene beroepstermijn). Er is dan ook geen interne beroepsbeslissing. Verwerende partij leest dat verzoekster in haar extern verzoekschrift vermeldt dat dit beroep zou zijn gericht tegen de ‘beslissing intern beroep genomen op 4/10/2020’. Aangezien er geen dergelijke beslissing werd genomen en, zoals blijkt uit onderstaande informatie, zij op deze datum ook geen ander bericht van de beroepsinstantie heeft ontvangen, is het verwerende partij niet duidelijk tegen welke concrete beslissing haar beroep zou zijn gericht.

Verwerende partij verduidelijkt vervolgens de studiesituatie van verzoekster alsook de contacten die er waren tussen verzoekster en de interne beroepsinstantie. Verzoekster was in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven voor de bachelor- en masteropleiding in de bewegings- en sportwetenschappen. In haar masteropleiding neemt zij als enig opleidingsonderdeel het opleidingsonderdeel “Trainingsleer: geavanceerde principes en toepassingen” op. De examenresultaten voor de derde examenperiode werden vrijgegeven op 10 september 2020. Verzoekster behaalde voor dit opleidingsonderdeel een resultaat van 8/20.

Verzoekster heeft vervolgens op 3 oktober 2020 en op 6 oktober 2020 een e-mail gestuurd naar het administratieve e-mailadres van de beroepsinstantie, waarin zij navraag deed naar de status van haar beroep. De interne beroepsinstantie liet haar op 7 oktober 2020 weten dat zij geen intern beroep van haar had ontvangen. Aangezien studenten bij het indienen van een beroep via het online formulier automatisch een bevestigingsmail ontvangen, werd verzoekster gevraagd om deze bevestiging door te sturen. Dezelfde dag antwoordde verzoekster dat zij geen dergelijke bevestiging had ontvangen, maar na het indienen van het beroep enkel een “leeg scherm” zou hebben gezien. Zij zou ook hebben nagevraagd of dit normaal was, maar zij zou hierop geen antwoord hebben gekregen van de ombudsen van de faculteit.

Daarna heeft verzoekster op 10 oktober 2020 een document doorgestuurd, waarbij zij zegt dat dit het beroep zou zijn dat zij op 15 september 2020 had ingediend. Het antwoord van de interne beroepsinstantie verwees naar de tekst zowel op het formulier waarmee het beroep moet worden aangetekend als op een website, waarbij studenten erop worden gewezen dat zij, bij eventuele problemen bij het indienen van het beroep via het online formulier, contact konden opnemen met het administratieve e-mailadres van de beroepsinstantie. De interne beroepsinstantie stelde bovendien, op basis van de eigenschappen van het PDF-document dat verzoekster doorstuurde, vast dat dit document niet op 15 september 2020 maar wel op 10 oktober 2020 werd aangemaakt.

Verwerende partij verduidelijkt dat studenten inderdaad worden gevraagd om bij voorkeur beroep aan te tekenen via een online formulier. Dit formulier differentieert op de eerste plaats naargelang het soort beroep dat de student wil indienen. Bij een beroep tegen een examenbeslissing worden verdere details over de specifieke examenbeslissing gevraagd (*in casu* aard beslissing, betrokken opleidingsonderdeel, betrokken vakcode, betrokken docent,

concrete bezwaren, ...). Een beperkt aantal identificatiegegevens (naam, studentenummer) wordt opgehaald uit het studentenbestand, terwijl andere gegevens moeten worden aangevuld door de student. Daarnaast moet de student ook een Word- of PDF-bestand toevoegen met daarin de concrete bezwaren. Zolang niet alle gevraagde gegevens zijn ingevuld, kan het formulier niet worden verstuurd. Verwerende partij stipt aan dat indien de student toch probeert om een onvolledig formulier te versturen, een foutmelding met een overzicht van de ontbrekende gegevens verschijnt. Na het versturen van een correct ingevuld formulier ontvangt de student de bevestiging van het doorsturen ervan. Het formulier wordt op deze manier doorgestuurd naar het administratieve e-mailadres van de beroepsinstantie, met de student in cc. Op deze manier ontvangt de student dus onmiddellijk een volledige kopie van de doorgestuurde klacht.

Verwerende partij merkt ook op dat bovenaan het formulier in een opvallend lettertype staat vermeld dat indien de student moeilijkheden ervaart bij het indienen van het beroep er contact kan worden opgenomen met beroepsinstantie@kuleuven.be. Dezelfde boodschap staat ook vermeld op de website waarnaar werd verwezen in de tekst met de aankondiging van de beroepsmodaliteit in het studievoortgangsdossier. Verwerende partij stipt aan dat indien verzoekster zich na het indienen van het beroep afvroeg of een “leeg scherm normaal was”, zij dit had kunnen navragen bij de beroepsinstantie. Zij heeft dit echter niet gedaan.

Verder stelt verwerende partij dat zij zich op geen enkele manier bewust is van problemen die zich met deze IT-toepassing zouden hebben voorgedaan. Verzoekster zegt in haar e-mails dat zij beroep zou hebben aangetekend op 15 september 2020. Op 14 september 2020 heeft verwerende partij tien beroepen van andere studenten ontvangen, op 15 september 2020 ging het om 18 beroepen en op 16 september 2020 zelfs om 29 beroepen. Volgens verwerende partij wijzen deze aantallen op het correct functioneren van het formulier.

Verwerende partij stipt aan dat het document dat verzoekster op 10 oktober 2020 doorstuurt haar niet van het tegendeel overtuigt. Op basis van de documenteigenschappen van het doorgestuurde PDF-document kan zij immers enkel maar veronderstellen dat dit document pas op 10 oktober 2020 werd aangemaakt.

Ten slotte stelt verwerende partij vast dat verzoekster in haar extern verzoekschrift opnieuw verwijst naar het feit dat zij bij de ombud zou hebben nagevraagd of het normaal was dat zij

een “leeg scherm” zou hebben gekregen bij het indienen van een beroep. Op dit ogenblik stuurt zij een e-mail door van haar studiebegeleider die haar aanraadt om hierover contact op te nemen met de beroepsinstantie. Verwerende partij moet vaststellen dat verzoekster in de eerdere communicatie met de beroepsinstantie hierover enkel vermeldt: *“Ik had nagevraagd of dit normaal was, maar geen van de ombudsen wist hier het antwoord op”*, zonder dat zij substantieert hoe zij dit zou hebben gedaan. Verzoekster heeft inderdaad naar aanleiding van een ander gesprek dat zij op 28 september 2020 had met haar studiebegeleider opgemerkt dat zij geen bevestigingsmail voor haar beroep heeft ontvangen. Deze studiebegeleider heeft vervolgens contact opgenomen met de ombud, die nauwer betrokken is bij het opvolgen van eventuele beroepen. De ombud heeft verzoekster op dezelfde dag (*in casu* 28 september 2020) laten weten dat zij best rechtstreeks contact kon opnemen met de beroepsinstantie. Verzoekster heeft dit pas voor het eerst gedaan op 3 oktober 2020.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat zij op 15 september 2020 een beroep heeft ingediend bij de interne beroepsinstantie van KU Leuven via het voorziene webformulier. Zij merkt op dat ze tijdens het indienen van het formulier met geen enkele onregelmatigheid werd geconfronteerd, zodat ze er dan ook vanuit gaat dat ze op 15 september 2020 op een rechtsgeldige manier beroep heeft ingediend bij de interne beroepsinstantie.

Waar verwerende partij in haar antwoordnota verwijst naar het feit dat studenten erop worden gewezen dat ze bij problemen contact moeten opnemen met het administratieve e-mailadres van de beroepsinstantie, stipt verzoekster aan dat er voor haar geen reden was om contact op te nemen met de interne beroepsinstantie vermits zij geen problemen ondervond bij het invullen van het formulier en het opladen van haar bezwaar. Verzoekster benadrukt dat zij ook niet is geconfronteerd met de foutmelding omwille van een onvolledig formulier, die verwerende partij als stuk bijvoegt.

Verzoekster verduidelijkt dat de groene boodschap *“De beroepsaanvraag werd verzonden. U ontvangt hiervan een bevestigingsmail.”* waarnaar verwerende partij verwijst, niet is verschenen op het ogenblik dat zij haar beroep heeft ingediend. Aangezien verzoekster nog nooit eerder een beroep heeft ingediend, kon ze ook onmogelijk weten dat deze boodschap moest verschijnen op het ogenblik van een correct ingediend beroep. Verzoekster ging er wel vanuit dat er op één of andere manier een bevestiging zou komen van het ingediende beroep evenals een uitnodiging om te worden gehoord. Zij kon daarentegen onmogelijk weten dat het de bedoeling was dat ze onmiddellijk een volledige kopie van de klacht in haar mailbox moest

ontvangen. Als ze had geweten dat dit de bedoeling was, dan had ze natuurlijk wel onmiddellijk contact opgenomen met de beroepsinstantie. Volgens verzoekster kwam er na het doorsturen van het beroep een “leeg scherm”, dus een leeg in te vullen startformulier voor een beroep, zonder enige foutmelding of pop-up boodschap.

Vervolgens stipt verzoekster aan dat het document dat in de e-mail van 10 oktober 2020 aan de interne beroepsinstantie werd bezorgd, een pdf-document is dat op 10 oktober 2020 werd aangemaakt vertrekkende van het originele Word-document dat was aangemaakt op 15 september 2020. Vermits het pdf-document werd aangemaakt op 10 oktober 2020 is dit inderdaad op die manier terug te vinden in de eigenschappen van dit document. Verzoekster bezorgt bij deze wederantwoordnota dan ook het Word-document van het beroep, aangemaakt en laatst gewijzigd op 15 september 2020. Ze stipt aan dat ze dit document toen ook in haar OneDrive heeft bewaard. Daar geven de eigenschappen aan dat het werd gemaakt en laatst gewijzigd op 15 september 2020. Verzoekster kan dit eenvoudig online aantonen aangezien het originele document nog steeds in haar OneDrive staat. Volgens verzoekster dateren ook de twee schermafbeeldingen die in het beroep worden gebruikt van 15 september 2020. Als voorbeeld bezorgt verzoekster twee van deze bijlagen, waarbij aan de hand van de eigenschappen kan worden afgeleid dat ze zijn aangemaakt op 15 september 2020. Ze kan de overige afbeeldingen ook doorsturen, indien nodig.

Verzoekster stelt vervolgens dat ze het beroep bij de interne beroepsinstantie op 15 september 2020 heeft ingediend via Google Chrome vanop een vaste pc bij haar thuis. Op deze pc is de browsergeschiedenis sindsdien nog niet verwijderd, zodat zij aan de hand daarvan kan aantonen dat ze op 15 september 2020 tussen 20u00 en 21u00 is bezig geweest met het beroep. Aangezien je als student moet zijn aangemeld om het formulier te kunnen indienen, veronderstelt verzoekster dat verwerende partij mogelijk ook kan nagaan of ze toen inderdaad aangemeld is geweest en welke pagina's zij toen heeft bezocht.

Verder verduidelijkt verzoekster dat zij op 28 september 2020 via Skype een gesprek had met haar studiebegeleider over haar individueel studieprogramma. Aangezien ze op dat moment nog geen reactie had ontvangen van de beroepsinstantie, heeft verzoekster haar studiebegeleider gevraagd of dit normaal was en of ze ergens de status van haar beroep kon opvolgen. De studiebegeleider heeft dit nagevraagd bij de ombud en haar een antwoord bezorgd. Volgens verzoekster wist de ombud dit blijkbaar zelf niet en werd geadviseerd

hiervoor contact op te nemen met de beroepsinstantie. Verzoekster heeft dan op 2 oktober 2020 een eerste e-mail gestuurd naar de interne beroepsinstantie (en niet op 3 oktober 2020, zoals verwerende partij in haar antwoordnota vermeldt). Aangezien ze hierop niet onmiddellijk antwoord kreeg, heeft verzoekster op 6 oktober 2020 nogmaals via e-mail dezelfde vraag gesteld aan de interne beroepsinstantie. Op 7 oktober 2020 kreeg ze een antwoord en uit de daaropvolgende communicatie bleek dat de interne beroepsinstantie het beroep van verzoekster niet zou hebben ontvangen.

Verzoekster heeft daarna extern beroep ingediend bij de Raad. Waar verwerende partij in haar antwoordnota opmerkt dat verzoekster in haar extern verzoekschrift verwijst naar een interne beroepsbeslissing van 4 oktober 2020, verduidelijkt verzoekster dat de datum van de beslissing van de interne beroepsinstantie verplicht moest worden vermeld om een bezwaarschrift te kunnen indienen bij de Raad. Er was geen mogelijkheid om aan te geven dat er geen beslissing van de interne beroepscommissie was.

Daarnaast stelt verzoekster dat het feit dat studenten erin slagen om op 14, 15 en 16 september 2020 correct een beroep in te dienen niet wil zeggen dat er mogelijk geen problemen zijn met deze toepassing. Het indienen van een webformulier gebeurt via een webbrowser. Volgens verzoekster kan een toepassing anders reageren op een andere webbrowser of op een andere versie van dezelfde webbrowser. Indien een organisatie ervoor kiest om een webformulier aan te wijzen als voorkeur voor het indienen van een bezwaar, dan moet deze organisatie kunnen garanderen dat die toepassing voor iedereen goed functioneert. Verzoekster merkt op dat als zij alles kan invullen, de bijlage kan toevoegen en het bezwaar kan doorsturen zonder dat er één foutmelding verschijnt, zij terecht mag veronderstellen dat ze het bezwaar op een correcte manier heeft doorgestuurd. Het “leeg scherm” dat ze na het doorsturen kreeg, is trouwens technisch hetzelfde scherm als het scherm dat ze moest krijgen bij een correct ingediend bezwaar. Alleen waren haar gegevens niet ingevuld en werd de melding in het groen niet getoond. Verzoekster benadrukt dat aangezien ze voor het eerst een beroep indient, zij onmogelijk kan weten welk scherm ze moet krijgen bij het correct doorsturen van een beroep.

Verzoekster wenst ten slotte te vermelden dat ze het webformulier samen met haar beide ouders heeft ingevuld op 15 september 2020. Zij kunnen bevestigen dat er tijdens het proces geen enkele foutmelding is verschenen. Volgens verzoekster heeft ze dus wel degelijk binnen

de voorziene beroepstermijn bezwaar ingediend bij de interne beroepscommissie, namelijk op 15 september 2020.

Beoordeling

Artikel II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

De Raad merkt op dat, overeenkomstig artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. Een beroep bij de Raad kan dus slechts worden ingesteld tegen een beslissing van de interne beroepsinstantie (of, geval dat zich in deze niet voordoet, tegen het uitblijven van een dergelijke beslissing).

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling. Die bepalingen kunnen door de Raad evenwel worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De Raad leest ter zake in artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat het intern beroep moet worden ingesteld door het volgen van de daartoe opgestelde centrale procedure. Verdere informatie hierover is beschikbaar op www.kuleuven.be/onderwijs/beroepen. De Raad kan *in casu* niet anders dan vaststellen dat – hoe betreurenswaardig dit ook mag zijn – uit het dossier op geen enkele wijze blijkt dat verzoekster op een correcte wijze de procedure voor het instellen van een intern beroep bij verwerende partij volledig heeft doorlopen en aldus tijdig een intern beroep heeft ingesteld. Naar het oordeel van de Raad is het aan de verzoekende partij om aan te tonen dat zij tijdig en correct een intern beroep heeft ingesteld, waar zij *in casu* niet in slaagt. Zo brengt zij geen enkele bevestiging of een ander document bij waaruit dit zou kunnen blijken.

Dat verzoekster stelt geen foutmelding te hebben ontvangen en na het versturen van haar intern beroep een “leeg scherm” te zien kreeg, kan aan deze vaststelling niets veranderen. Zoals verwerende partij aanhaalt, had verzoekster immers onmiddellijk na het indienen van het beroep waarbij zij een “leeg scherm” te zien kreeg de interne beroepsinstantie per e-mail kunnen contacteren met de vraag of dit normaal was en of deze haar beroep goed had ontvangen. Dit is des te belangrijker in het licht van de strikte beroepstermijn van zeven kalenderdagen die is voorzien om een intern beroep in te stellen.

Daarnaast zijn de datum van opstellen van het document dat verzoekster later doorstuurde en de browsersgeschiedenis van 15 september 2020, de dag waarop zij stelt een beroep te hebben ingediend, niet relevant. Hieruit kan immers niet zonder meer worden afgeleid dat verzoekster op 15 september 2020 wel degelijk de correcte procedure volledig heeft doorlopen en effectief een intern beroep heeft ingesteld.

Waar verzoekster aanstipt geen bevestigingsmail te hebben ontvangen, wil de Raad verwerende partij ten overvloede de aanbeveling meegeven om, voor zo ver dit nog niet het geval zou zijn, bij de toelichting omtrent de interne beroepsprocedure op de website duidelijk aan te geven dat er op het moment van het indienen van het intern beroep automatisch een e-mail wordt verstuurd houdende de bevestiging van deze indiening naar het studenten-e-mailadres van de student, zodat de situatie die zich *in casu* heeft voorgedaan te allen prijze in de toekomst wordt vermeden.

Aangezien uit het dossier niet blijkt dat verzoekende partij een intern beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling, alvorens zich tot de Raad te wenden, is het beroep bij de Raad derhalve niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 25 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 9 november 2020

Arrest nr. 6.064 van 9 november 2020 in de zaak 2020/456

In zake: Astrid LEROI
Woonplaats kiezend te 3590 Diepenbeek
Steenakkerstraat 7

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 september 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 7 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor in de rechten’ voor twee academiejaren werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 9 november 2020, om 14.00 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’ bij verwerende partij.

Tijdens het academiejaar 2019-2020 behaalde verzoekster credits voor 30 van de 68 opgenomen studiepunten. Zij kan na twee inschrijvingen (in de academiejaren 2018-2019 en 2019-2020) niet geslaagd worden verklaard voor de opleidingsonderdelen “Straf- en strafprocesrecht” (10 SP) en “Zaken- en contractenrecht” (12 SP).

Op 3 september 2020 kwam de examencommissie tot de conclusie dat verzoekende partij met haar examenresultaten niet voldoet aan de studievoortgangsbewakingsmaatregel in artikel 5.3, lid 2 examenregeling (trisregel) omdat zij (1) voor de twee voormelde opleidingsonderdelen geen credit heeft behaald na twee inschrijvingen en (2) geen 70% studierendement tijdens het academiejaar 2019-2020 heeft behaald. De examencommissie had geen kennis van een overmachtssituatie en zij besliste dan ook om de herinschrijving van verzoekster in de opleiding te weigeren. Die weigering geldt voor de volgende twee academiejaren.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 14 september 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat de studievoortgangsbeslissing werd genomen in overeenstemming met artikel 5.3, lid 1 van de geldende examenregeling en dus rechtsgeldig is. Zij moet vervolgens nagaan of de genomen studievoortgangsbeslissing de redelijkheidstoets doorstaat.

De interne beroepsinstantie kan de studente niet bijtreden in haar bewering dat zij een vooruitgang heeft geboekt in de studieresultaten tussen de eerste en de tweede zittijd. De studente slaagt er immers, zowel voor het opleidingsonderdeel “Straf- en strafprocesrecht” als voor het opleidingsonderdeel “Zaken- en contractenrecht”, beide juridische basisopleidingsonderdelen, niet in om een credit te behalen. De studente behaalt bovendien ook onvoldoendes voor de opleidingsonderdelen “De ontwikkeling van het recht in Europa”, “Europese integratie” en “International Law”.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente na de tweede zittijd slechts 30 van de 68 opgenomen studiepunten heeft behaald, wat resulteert in een studierendement van 44%. Daar waar de studente voorhoudt een aantal behaalde voldoende te kunnen tolereren, moet worden

vastgesteld dat de studente – zelfs na het inzetten van maximale tolerantie – na drie academiejaren nog ongeveer 60 studiepunten verwijderd is van haar bachelordiploma.

Ten slotte kunnen de omstandigheden veroorzaakt door het coronavirus volgens de interne beroepsinstantie niet worden weerhouden. Naast het feit dat deze toestand voor elke student gold, is het niet aangetoond dat deze in hoofde van de studente van die aard was dat deze omstandigheden het haar onmogelijk hebben gemaakt credits te behalen voor de opleidingsonderdelen “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht”.

De interne beroepsinstantie is derhalve van oordeel dat de beslissing van de examencommissie de redelijkheidstoets doorstaat.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 14 september 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 september 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 7 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor in de rechten’ voor twee academiejaren werd geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 1.4 van de rechtspositieregeling van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster verduidelijkt dat zij tijdens de afgelopen herexamenperiode geslaagd had moeten zijn voor de opleidingsonderdelen “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht”. Voor beide opleidingsonderdelen behaalde zij een score van 9/20. Tijdens de eerste zitting behaalde zij voor “Straf- en strafprocesrecht” een score van 6/20 en voor “Zaken- en contractenrecht” een score van 5/20. Verzoekster benadrukt dat zij tijdens de herexamens haar uiterste best heeft gedaan om deze resultaten te kunnen omzetten in een voldoende cijfer. Voor beide opleidingsonderdelen is het helaas enkel gelukt om het cijfer om te zetten in een score van 9/20. Ze wijst erop dat er wel een grote vooruitgang is geboekt in vergelijking met de cijfers uit de eerste zitting.

Daarnaast stipt verzoekster aan dat zij één van beide opleidingsonderdelen kan tolereren, aangezien haar percentage voor het tweede bachelorjaar 56% bedraagt. Dit zou volgens haar aldus betekenen dat zij voor één van beide opleidingsonderdelen geslaagd is en er één opleidingsonderdeel overblijft waarop zij een onvoldoende score heeft behaald. Uiteindelijk gaat het dus nog om één score van 9/20 voor één opleidingsonderdeel. Verzoekster wenst hierbij te benadrukken dat de voortgang van haar studies aan UHasselt dus afhankelijk is van één punt op 20.

Verzoekster merkt vervolgens op dat haar examenresultaten voor de andere opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar bijna allemaal goed zijn, en zelfs beter dan net een voldoende score van 10/20. Zij heeft het afgelopen academiejaar bovendien ook al opleidingsonderdelen van het derde bachelorjaar opgenomen en zij is voor de meeste

geslaagd. Verzoekster wijst erop dat zij haar studies ondertussen al tot in de helft van het derde bachelorjaar heeft voortgezet.

Verder verduidelijkt verzoekster dat zij ervoor heeft geopteerd om tijdens de afgelopen herexamenperiode slechts vier van de zes herexamens af te leggen om zo beter te kunnen focussen op de belangrijkste opleidingsonderdelen. De herexamens waaraan zij niet heeft deelgenomen, betreffen de opleidingsonderdelen “Ontwikkeling van het recht in Europa” en “Europese integratie”. Dit werd ook zo aangeraden door de studieloopbaanbegeleider. Volgens verzoekster had verwerende partij namelijk een zeer korte herexamenperiode voorzien voor de faculteit Rechten, waardoor zij op slechts vijf dagen aan zes herexamens had moeten deelnemen.

Verzoekster werpt ook op dat het als student niet altijd gemakkelijk was met de coronacrisis die zich het afgelopen academiejaar heeft afgespeeld. In normale omstandigheden zou zij de examenperiode met medestudenten doorbrengen in een bibliotheek of in een andere accommodatie voor studenten, waar de sociale controle haar enorm motiveert. De examenperiode is nu voor haar persoonlijk moeizamer verlopen (alleen thuis) dan in normale omstandigheden het geval zou zijn geweest.

Ten slotte benadrukt verzoekster dat zij sinds het begin van haar opleiding aan de UHasselt zeer gemotiveerd is en een ijverige student is. Ze vindt de opleiding zeer interessant en veelzijdig en zij droomt al van jongs af aan van een carrière als jurist. Volgens verzoekster betekent het feit dat zij haar studies reeds heeft voortgezet tot het derde bachelorjaar dat zij haar bachelordiploma in 2021 zou kunnen behalen. Als haar een nieuwe kans wordt gegeven, is ze dan ook bereid zich voor 200% in te zetten om haar bacheloropleiding succesvol te beëindigen in 2021. Verzoekster leest dat de interne beroepsinstantie aanstipt dat zij nog ongeveer 60 studiepunten verwijderd is van haar bachelordiploma. Volgens haar is dit zeker haalbaar vermits een student tijdens een academiejaar ongeveer 60 studiepunten opneemt.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat de bestreden studievoortgangsbeslissing, waarmee de examencommissie van de bacheloropleiding rechten verzoekster weigert voor herinschrijving regelmatig tot stand is gekomen. Deze studievoortgangsbeslissing vindt zijn toepassing in artikel 5.3, lid 2 van de examenregeling, dat stelt dat “een student die na twee inschrijvingen (onder welk contracttype ook) voor een

opleidingsonderdeel uit een opleiding/programma geen credit heeft behaald, geweigerd wordt voor een volgende inschrijving voor de opleidingen/programma's waarin dit opleidingsonderdeel dient te worden opgenomen, tenzij:

- de student een onvoldoende heeft behaald die hij inzet als tolerantie conform de regels in art. 4.2, 4.3 en 4.4 van het examenreglement;
- de student in het academiejaar van de tweede inschrijving voor het betreffende opleidingsonderdeel een studierendement heeft behaald van minstens 70%, berekend op de opgenomen studiepunten van al zijn studiecontracten aan de UHasselt/tUL in dat academiejaar;
- de student zich in een overmachtssituatie bevond. De student dient hiervoor de nodige bewijsstukken in en richt een gemotiveerd verzoek aan de voorzitter van de examencommissie.”

Verwerende partij merkt op dat de interne beroepsinstantie, net zoals de examencommissie, heeft vastgesteld dat het studierendement van verzoekster slechts 44% bedroeg in 2019-2020 en dat:

- zij geen overmachtssituatie aan de examencommissie, noch aan de interne beroepscommissie heeft gemeld, die het haar onmogelijk had gemaakt om te slagen voor de opleidingsonderdelen “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht” of om meer dan 70% studierendement te behalen;
- noch komen de examenresultaten van verzoekster in aanmerking om deze in te zetten voor tolerantie zodat zij de opleidingsonderdelen geen derde keer moet hernemen.

Volgens verwerende partij heeft de examencommissie dan ook correct toepassing gemaakt van de studievoortgangsbewakingsmaatregel in art. 5.3, lid 2 examenregeling, wat vervolgens werd bevestigd in de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Verwerende partij stelt vervolgens dat zij in het verzoekschrift voor de Raad geen argumenten leest waaruit zij kan afleiden dat verzoekster het oneens is met de motivering van de beslissing van de interne beroepsinstantie. Zij leest een loutere herhaling van wat verzoekster ook heeft aangebracht in de interne beroepsprocedure. Verwerende partij benadrukt dat zij op alle door verzoekster aangereikte argumenten op intern beroep heeft geantwoord. Zij is derhalve van mening dat de beslissing van de interne beroepsinstantie afdoende werd gemotiveerd.

Waar verzoekster in haar verzoekschrift voor de Raad verwijst naar haar ‘onhaalbaar’ examenrooster, moet verwerende partij opmerken dat dit een nieuw argument betreft dat verzoekster niet heeft aangebracht in de interne beroepsprocedure. Conform de vaste rechtspraak van de Raad met betrekking tot nieuw aangebrachte argumenten kan derhalve niet worden ingegaan op dit element.

Subsidiair wijst verwerende partij erop dat dit vermeende zware examenrooster een gevolg is van de zwakke prestaties van verzoekster tijdens de eerste zittijd doorheen het gehele academiejaar. Waar verzoekster – zelfs met een waarschuwing van de examencommissie met betrekking tot de haalbaarheid van het samengestelde studiepakket – een pakket van 68 studiepunten samenstelde en ook nog zware opleidingsonderdelen in een onderwijsperiode combineerde, moet volgens verwerende partij worden vastgesteld dat zij slechts voor 24 studiepunten (4 van de 10 opgenomen opleidingsonderdelen) kon slagen in de eerste zittijd doorheen het academiejaar. Hierdoor moest verzoekster inderdaad een tweede examenkans hernemen voor 44 studiepunten, wat logischerwijze resulteert in een zwaar examenrooster.

Verder is verwerende partij van mening dat de genomen studievoortgangsbeslissing redelijk is. Zij wijst vooreerst op de beperkte studievoortgang van verzoekster. Na drie voltijdse inschrijvingen in de opleiding heeft verzoekster credits behaald ter waarde van 98 studiepunten. Het studierendement ging de afgelopen drie jaar ook in dalende lijn. Waar ze nog 80% studierendement behaalde in het academiejaar 2017-2018 zakte dit naar 65% in het academiejaar 2018-2019 en naar 44% in het academiejaar 2019-2020. Verzoekster slaagt er bovendien niet in om te slagen voor twee basisopleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar: “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht”. Verzoekster heeft voor elk van deze opleidingsonderdelen vier examenkansen kunnen benutten en scoorde respectievelijk voor “Straf- en strafprocesrecht” in 2018-2019: 3/20 en 5/20 en in 2019-2020: 6/20 en 9/20 en voor “Zaken- en contractenrecht” in 2018-2019 tweemaal 4/20 en in 2019-2020: 5/20 en 9/20.

Waar verzoekster blijft voorhouden dat zij progressie maakt in deze opleidingsonderdelen, kan verwerende partij dit niet bijtreden. Ze benadrukt dat er slechts progressie mogelijk is indien men niet geslaagd is voor een opleidingsonderdeel na twee – zelfs drie – examenkansen, doch wel slaagt bij een volgende examenkans voor dat opleidingsonderdeel.

Verzoekster slaagt hier evenwel voor geen van beide opleidingsonderdelen in. Verwerende partij stelt vast dat verzoekster in haar verzoekschrift ook aangeeft dat ze bewust voor twee opleidingsonderdelen niet heeft deelgenomen aan de tweede examenkans. Volgens verwerende partij betekent dit dat ze focuste op deze opleidingsonderdelen en er toch geen credit voor wist te behalen. Er moet bovendien worden vastgesteld dat ook de overige examenresultaten van verzoekster in het academiejaar 2019-2020 te wensen overlieten. Zij behaalde immers ook onvoldoendes voor vier andere opleidingsonderdelen. Verwerende partij wijst erop dat indien verzoekster wel goed had gescoord op deze overige opleidingsonderdelen, haar studierendement meer dan 70% was en ze mogelijk wel een derde inschrijving had kunnen nemen in een van beide opleidingsonderdelen.

Daarnaast stipt verwerende partij aan dat de interne beroepsinstantie ook geen link kon vaststellen tussen de behaalde examenresultaten en de corona-omstandigheden waarnaar verzoekster in haar verzoekschrift verwijst. Verzoekster heeft geen enkele voldoende behaald voor opleidingsonderdelen uit het eerste kwartiel in het academiejaar 2019-2020, ze doet het vervolgens behoorlijk in het tweede kwartiel (slaagde voor drie van de vier opleidingsonderdelen), slaagde voor het opgenomen opleidingsonderdeel in het derde kwartiel (examen half april, vlak na de uitbraak van corona) en zij behaalde geen enkele credit voor de examens in het vierde kwartiel in juni. Verwerende partij benadrukt dat de omstandigheden die verzoekster in haar verzoekschrift op intern beroep heeft geschetst bovendien voor elke student golden en zij konden minstens de onvoldoende voor “Straf- en strafprocesrecht”, waarvoor de eerste examenkans in november 2019 plaatsvond, niet vergoelijken. Verzoekster behaalt ook slechts een credit voor één opleidingsonderdeel (van de vier afgelegde examens) in de tweede examenkansperiode, wat bezwaarlijk een succesvolle examenperiode kan worden genoemd.

Ten slotte schetsen de examenresultaten die verzoekster in haar verzoekschrift voor de Raad aanhaalt volgens verwerende partij een enigszins fout beeld. De resultaten voor vier van de opgesomde opleidingsonderdelen werden immers in het academiejaar 2018-2019 behaald, en niet in het academiejaar 2019-2020. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster na drie academiejaren nog 58 studiepunten is verwijderd van het behalen van haar bachelordiploma. Zij verduidelijkt dat de interne beroepsinstantie de examencommissie is bijgetreden in de visie dat – zeker wanneer in ogenschouw wordt genomen op welke cruciale opleidingsonderdelen verzoekster vastloopt – het redelijk is om de inschrijving van verzoekster te weigeren conform art. 5.3, lid 2 van de geldende examenregeling, gelet op de

beperkte studievoortgang die verzoekster in het academiejaar 2019-2020 heeft gemaakt, in combinatie met het niet behalen van een credit voor twee cruciale opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar na vier examenkansen.

In haar *wederantwoordnota* verduidelijkt verzoekster vooreerst dat ze het wél oneens is met de motivering in de interne beroepsbeslissing. Ze blijft volharden in haar argument dat ze vooruitgang heeft geboekt wat betreft haar studieresultaten voor de opleidingsonderdelen “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht”, aangezien ze de scores van respectievelijk 6/20 en 5/20 heeft kunnen omzetten naar een score van 9/20. Ze heeft ook reeds andere opleidingsonderdelen die door studenten als zware opleidingsonderdelen worden beschouwd wel in eerste zit kunnen behalen, zoals bijvoorbeeld “Staats- en bestuursrecht” uit de eerste bachelor en “Personen-, familie- en familiaal vermogensrecht” uit de derde bachelor.

Vervolgens wil verzoekster benadrukken dat ze het oneens is met de motivering van verwerende partij waarin de focus wordt gelegd op de andere opleidingsonderdelen waarvoor ze tijdens het afgelopen academiejaar niet slaagde. Omwille van een onhaalbaar herexamenrooster heeft verzoekster immers besloten om niet deel te nemen aan de herexamens van bepaalde (twee) opleidingsonderdelen om toch te kunnen slagen voor andere opleidingsonderdelen. Dit werd haar ook zo aangeraden door de studieloopbaanbegeleider van verwerende partij. Tijdens de tweede zittijd slaagde verzoekster overigens wel voor het opleidingsonderdeel “Ondernemingsrecht, met inbegrip van het vennootschapsrecht”.

Daarnaast kan verzoekster verwerende partij niet bijtreden waar zij stelt dat het onhaalbaar herexamenrooster aan verzoekster zelf te wijten is. Ze erkent dat een student zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen studieresultaten doorheen het academiejaar, doch elke student verdient wel een eerlijke kans om tijdens de tweede zittijd te slagen op niet-behaalde opleidingsonderdelen. Omdat verwerende partij het herexamenrooster op zodanige wijze heeft opgesteld dat er op 24 en 25 augustus telkens twee herexamens plaatsvonden van opleidingsonderdelen uit hetzelfde bachelorjaar, wordt het zelfs voor een student die enkel voor deze opleidingsonderdelen examen zou moeten afleggen zeer moeilijk gemaakt. Verzoekster wil hierbij benadrukken dat dus ook studenten die zich in het modeltraject bevonden twee herexamens op één dag moesten afleggen. Verzoekster verduidelijkt dat zij, na haar beslissing om voor twee opleidingsonderdelen niet deel te nemen aan de tweede examenkans, nog steeds vier herexamens op vijf dagen moest afleggen, waarvan drie

herexamens op twee opeenvolgende dagen plaatsvonden. Volgens haar werd haar op deze manier dus een eerlijke kans op slagen ontnomen.

Waar verwerende partij aanhaalt dat verzoekster het afgelopen academiejaar een laag studierendement heeft behaald – in tegenstelling tot de twee voorgaande academiejaren – merkt verzoekster op dat dit niet alleen te wijten is aan het onhaalbare examenrooster dat verwerende partij heeft opgesteld, maar ook aan het coronavirus, dat de situatie voor studenten tijdens het afgelopen academiejaar heeft bemoeilijkt. Verzoekster benadrukt dat zij zich reeds in haar derde bachelorjaar bevindt en dat zij de twee voorgaande academiejaren wel een redelijk studierendement heeft behaald, meer bepaald 80% in het eerste bachelorjaar en 65% in het tweede bachelorjaar.

Volgens verzoekster mag bijkomend het coronavirus niet onbesproken blijven in deze situatie. Verwerende partij stelt dat er geen verband is tussen de coronacrisis en haar studieresultaten. Verzoekster erkent dat het eerste kwartiel minder goed is verlopen, doch het tweede en derde kwartiel verliepen bijna vlekkeloos. In het midden van het derde kwartiel werd ons land voor het eerst getroffen door het coronavirus en het vierde kwartiel bevond zich middenin de coronacrisis. Dit had een invloed op de studieresultaten van verzoekster, aangezien ze het minst goed scoorde in het vierde kwartiel.

Waar verwerende partij ten slotte aanvoert dat de goede studieresultaten die verzoekster in haar verzoekschrift had uiteengezet een fout beeld schetsen, is verzoekster van mening dat deze examenresultaten geen fout beeld schetsen, aangezien ze aantonen hoe ver ze reeds is geraakt in haar bacheloropleiding rechten. Ze tonen daarnaast ook aan dat ze meer dan enkel voldoende kan scoren en dat haar eerste twee bachelorjaren aannemelijk goed zijn verlopen. Volgens verzoekster toont dit aan dat ze enkel haar derde bachelorjaar zou moeten afronden en dat ze bijgevolg slechts één academiejaar verwijderd is van het behalen van haar bachelordiploma.

Beoordeling

Verzoekster tekent bij de Raad beroep aan tegen een studievoortgangsbewakingsmaatregel, die bevestigd werd door de interne beroepsinstantie bij beslissing van 14 september 2020. De interne beroepsinstantie omschrijft de situatie die aanleiding heeft gegeven tot de interne

beroepsprocedure, met name de beslissing verzoekster niet toe te laten zich in te schrijven in de bacheloropleiding Rechten tijdens de volgende twee academiejaren als volgt:

“De student was in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de bacheloropleiding rechten aan de UHasselt. De student nam tijdens deze inschrijving 68 studiepunten op, verspreid over de curricula van het 2de en 3de bachelorjaar. De student behaalde credits voor 30 van de 68 opgenomen studiepunten (studierendement = 44%) en kan na twee inschrijvingen niet geslaagd worden verklaard voor de 2de BA-opleidingsonderdelen: ‘straf en strafprocesrecht’ (10 sp), zaken- en contractenrecht’ (12 sp). Daarnaast behaalde de student ook een onvoldoende op de opleidingsonderdelen international law’ (6 sp), ‘De ontwikkeling van het recht in Europa’ (4 sp) en ‘Europese integratie’ (6 sp).

Tijdens haar vergadering van 3.09.2020 kwam de examencommissie bachelor in de rechten tot de conclusie dat de student met haar behaalde examenresultaten niet voldoet aan de studievoortgangsbewakingsmaatregel in art. 5.3 lid 2 examenregeling (trisregel) omdat de student na twee inschrijvingen geen credit behaalde voor de opleidingsonderdelen ‘straf en strafprocesrecht’ (10 sp), ‘zaken- en contractenrecht’ (12 sp) en geen 70% studierendement behaalde tijdens het academiejaar 2019-2020. De student meldde geen omstandigheden bij de examencommissie die het haar onmogelijk maakten om te voldoen aan deze studievoortgangsbewakingsmaatregel. Derhalve besliste de examencommissie conform art. 5.3 lid 2 om de herinschrijving van de student in de opleiding te weigeren. Deze beslissing werd aan de student gecommuniceerd via het studentendossier op 7.09.2020.”

Verzoekster voert aan dat zij voor beide opleidingsonderdelen haar score in de tweede examenzittijd heeft verhoogd van 5/20 naar 9/20 voor het opleidingsonderdeel “Straf- en strafprocesrecht” en van 6/20 naar 9/20 voor het opleidingsonderdeel “Zaken- en contractenrecht”.

De Raad is van oordeel dat de door verzoekster bijgebrachte score niet tot gevolg heeft dat de aangevochten studievoortgangsbewakingsmaatregel niet regelmatig zou zijn of als onredelijk gekenmerkt moet worden. Hoewel de score voor beide opleidingsonderdelen, behaald in de tweede examenzittijd, dichter aanleunt bij een score die met een credit overeenstemt, heeft verzoekster geen credit behaald. Dat de score is verhoogd neemt niet weg dat verzoekster de minimaal vereiste competenties, beoogd met de opleidingsonderdelen, niet heeft bereikt.

Verzoekster geeft vervolgens aan dat zij één van de beide cijfers kan tolereren omwille van haar percentage van het tweede bachelorjaar (56%). Aldus zou zij voor één van de opleidingsonderdelen geslaagd zijn en zou haar studievoortgang nog slechts afhankelijk zijn van één punt op 20.

De Raad leest in de aangevochten beslissing dat – zelfs na het inzetten van maximale tolerantie – verzoekster na drie academiejaren nog ongeveer 60 studiepunten is verwijderd van het behalen van haar bachelordiploma. Daarbij komt dat art. 5.3, lid 2 van de examenregeling van verwerende partij het volgende bepaalt:

“Een student die na twee inschrijvingen (onder welk contracttype ook) voor een opleidingsonderdeel uit een opleiding/programma geen credit heeft behaald, wordt een volgende inschrijving voor de opleidingen/programma’s waarin dit opleidingsonderdeel dient te worden opgenomen, geweigerd tenzij:

- de student een onvoldoende heeft behaald die hij inzet als tolerantie conform de regels in art. 4.2, 4.3 en 4.4 van het examenreglement;*
- de student in het academiejaar van de tweede inschrijving voor het betreffende opleidingsonderdeel een studierendement heeft behaald van minstens 70%, berekend op de opgenomen studiepunten van al zijn studiecontracten aan de UHasselt/tUL in dat academiejaar;*
- de student zich in een overmachtssituatie bevond. De student dient hiervoor de nodige bewijsstukken in en richt een gemotiveerd verzoek aan de voorzitter van de examencommissie. (...)*”

De Raad kan niet anders dan vaststellen dat het inzetten van een tolerantie voor één opleidingsonderdeel niet zou wegnemen dat verzoekster in het academiejaar 2019-2020 een studierendement heeft dat sterk onder de 70% ligt. Het bedraagt met name 44%. De Raad wil hierbij nog opmerken dat het inzetten van een tolerantie niet tot gevolg heeft dat een student geslaagd is voor het opleidingsonderdeel, zoals verzoekster lijkt voor te houden. Er is in dat geval nog steeds geen credit behaald. De Raad treft in het dossier bovendien geen elementen aan waaruit blijkt dat verzoekster tijdens de interne beroepsprocedure overtuigende elementen heeft bijgebracht waaruit blijkt dat zij zich in een overmachtssituatie bevond, niettegenstaande de door het coronavirus veroorzaakte omstandigheden.

Nu verzoekster ook na een tweede inschrijving niet slaagde voor de opleidingsonderdelen “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht”, kan de Raad, onder meer rekening houdend met het beperkte studierendement van verzoekster alsook met zijn beperkte beoordelingsbevoegdheid, niet vaststellen dat verzoekster op onregelmatige of onredelijke wijze de verdere inschrijving zou zijn geweigerd.

Dat verzoekster aanvoert dat de andere opleidingsonderdelen uit het tweede bachelorjaar bijna allemaal goed zijn verlopen en dat zij er een betere score dan net voldoende (10/20) voor heeft behaald, brengt de Raad niet tot de conclusie dat verwerende partij onredelijk zou zijn geweest bij het nemen van de beslissing dat verzoekster zich, bij toepassing van art. 5.3, lid 2 van de examenregeling van verwerende partij, niet opnieuw mag inschrijven. De Raad merkt hierbij op dat verzoekster het tekort dat zij in het academiejaar 2019-2020 heeft behaald voor het opleidingsonderdeel “International Law” onvermeld laat. Tevens maakt zij, hoewel zij in haar verzoekschrift aangeeft dat het om andere opleidingsonderdelen uit haar tweede bachelorjaar gaat, melding van opleidingsonderdelen uit het eerste (“Economie”) en tweede bachelorjaar (de vier overige vermelde opleidingsonderdelen), waarvoor zij in 2018-2019 of 2019-2020 een credit heeft behaald.

Daarnaast is de Raad ook van oordeel dat het feit dat verzoekster reeds credits heeft behaald voor opleidingsonderdelen van het derde bachelorjaar, waarbij zij aangeeft voor de meerderheid van de opgenomen opleidingsonderdelen te zijn geslaagd, niet belet dat zij op relevante wijze tekortschiet aan de voorwaarden van voormeld art. 5.3, lid 2 examenregeling met het oog op herinschrijving. De reeds behaalde opleidingsonderdelen uit het derde bachelorjaar beletten niet dat verzoekster nog een aanzienlijk deel van de opleidingsonderdelen uit de bacheloropleiding moet voltooien. Ook dit leidt niet tot de vernietiging van de aangevochten studievoortgangsbeslissing.

Vervolgens wijst verzoekster erop slechts vier van de zes herexamens te hebben afgelegd in de tweedekansexamenperiode van het academiejaar 2019-2020 om beter te kunnen focussen op de belangrijkste opleidingsonderdelen.

De Raad moet vaststellen dat deze keuze niet tot gevolg heeft gehad dat verzoekster erin geslaagd is een credit te behalen voor de opleidingsonderdelen “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht” in het academiejaar 2019-2020. Daarnaast is deze keuze van

verzoekster niet van die aard de aangevochten beslissing, in het licht van het geringe studierendement, zowel te wijten aan het niet hernemen in de tweede examenzittijd van de opleidingsonderdelen “De ontwikkeling van het recht in Europa” en “Europese integratie” als het niet slagen voor de tweede examenkans voor “International Law”, “Straf- en strafprocesrecht” alsook “Zaken- en contractenrecht”, als onredelijk te beschouwen. De Raad stelt immers vast dat het zware pakket aan opleidingsonderdelen dat verzoekster diende te hernemen verband had met het studierendement dat zij bij de eerste examenkans heeft gerealiseerd. Tevens koos verzoekster er precies zelf voor het examenpakket uit de tweede examenkans te verkleinen om de slaagkans te vergroten voor de opleidingsonderdelen die zij dit academiejaar voor de tweede keer opnam. Dat zij deze opleidingsonderdelen opnieuw niet met succes kon afleggen maakt het eraan verbonden gevolg niet onredelijk. De Raad herinnert hierbij aan de keuze die zij bij de samenstelling van haar examenpakket voor de tweede examenzittijd heeft gemaakt. De keuze strekte er immers net toe extra aandacht te kunnen geven aan de opleidingsonderdelen die zij dit academiejaar voor de tweede keer opnam. Wat dit betreft, wil de Raad nog opmerken dat verzoekster zelf haar studieprogramma voor het academiejaar 2019-2020 heeft samengesteld. Hierbij heeft zij er zelf voor gekozen 68 studiepunten op te nemen. Die keuze maakte zij ondanks de waarschuwing voor de zeer hoge studiebelasting tijdens sommige onderwijsperioden die zij aan het begin van het academiejaar 2019-2020 heeft ontvangen.

Dat verzoekster aangeeft een gemotiveerde en ijverige student te zijn en zij, naar haar oordeel, in 2021 haar bachelordiploma zou kunnen behalen, belet niet dat verzoekster geen concrete elementen aanhaalt om de bewering overtuigend te maken tegen de achtergrond van haar afnemend studierendement en de blijvende moeilijkheid te slagen voor “Straf- en strafprocesrecht” en “Zaken- en contractenrecht”. Ook het feit dat verzoekster aangeeft zich voor 200% te willen inzetten, maakt de aangevochten beslissing naar het oordeel van de Raad niet kennelijk onredelijk.

Wat ten slotte de door verzoekster ingeroepen coronacrisis betreft, kan de Raad de aangevochten beslissing bezwaarlijk als onredelijk aanmerken in het licht van de vaststelling dat verzoekster geen voldoende score heeft behaald voor opleidingsonderdelen uit het eerste kwartiel van het academiejaar 2019-2020, zij een credit heeft behaald voor drie van de vier opleidingsonderdelen in het tweede kwartiel, zij slaagde voor het opgenomen opleidingsonderdeel in het derde kwartiel – waarvan het examen zich midden april, kort na de uitbraak van de coronacrisis, situeerde – en zij vervolgens geen credit heeft behaald voor

examens uit het vierde kwartiel (met examens in juni). Tegen die achtergrond kan ook het feit dat verzoekster in de tweede examenkansperiode slechts voor één van de vier afgelegde opleidingsonderdelen slaagde, de aan de studieresultaten verbonden studievoortgangsbewakingsbeslissing omwille van de coronacrisis niet als onredelijk laten aanmerken. Dit belet niet dat de door de coronacrisis getroffen examenperiodes voor verzoekster, zoals voor alle studenten, moeilijker kunnen zijn verlopen. Zelfs indien dit zo mocht zijn, kan hieruit echter niet zonder meer worden afgeleid dat de beslissing verzoekster niet tot inschrijving toe te laten kennelijk onredelijk is.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 9 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot

vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.065 van 9 november 2020 in de zaak 2020/557

In zake: Robin VAN KEER
Woonplaats kiezend te 3020 Herent
Mechelsesteenweg 1153

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Berchem
Borsbeeksebrug 36
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2020, strekt tot nietigverklaring van de ‘beslissing van 22 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker niet wordt aanvaard’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft bijkomende documenten ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 9 november 2020, om 14.00 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Tom Peeters, die voor de verwerende partij verschijnt, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste informatica’.

De examenresultaten van de augustus-/september examenperiode werden bekendgemaakt op 9 september 2020.

Verzoeker stuurde diezelfde dag een e-mail aan mevrouw [I.V.D.] en de heer [P.C.]:

“(…) Tijdens het inzage moment ben ik niet beschikbaar. Ik ben dan spijtig genoeg aan het werk. Gelieve mij een overzicht te bezorgen over mijn geleverde groepswerk. Graag had ik geweten waarop mijn punten gebaseerd zijn en waarom deze zo laag uitvallen. (...)”

Mevrouw [I.V.D.], de ombudspersoon, antwoordt op 10 september 2020. Ze geeft aan dat het niet de gewoonte is om feedback per mail te geven, maar bezorgt toch het door verzoeker gevraagde overzicht.

Verzoeker vraagt vervolgens op 13 september 2020 om bijkomende documenten te ontvangen, waarna mevrouw [I.V.D.] zijn e-mail hieromtrent de dag nadien beantwoordt. Verzoeker stuurt later die dag, dus op 14 september 2020, volgende e-mail naar ‘regels-klachten@kdg.be’:

“(…) Ik ben doorverwezen naar uw dienst door [I.V.D.]. Via jullie dienst kan ik een kopie van alle documenten over mijn groepswerk van virtualisatie aanvragen. Graag had ik deze documenten ontvangen voor het aanvechten van mijn punten. Ter voorbereiding op de volgende procedure wil ik over alle informatie beschikken. (...)”

Op 15 september 2020 (8u42) ontvangt verzoeker volgend antwoord:

“(…) Het klopt dat je bepaalde documenten bij ons kan opvragen. Meestal duurt deze procedure wel even omdat de directeur Onderwijs en Onderzoek deze moet goedkeuren en er dan nog een betaling dient te gebeuren. (...)”

Uit je mail hieronder versta ik dat je overweegt een intern beroep in te dienen en daarvoor deze documentatie wenst te gebruiken. Je zal deze, via deze procedure althans, zeker niet tijdig ontvangen waardoor je klacht steeds buiten de termijn zal vallen aangezien de deadline morgenavond is. Ik raad je daarom ook aan om, zoals mevrouw [V.D.] al suggereerde, de inzagemomenten van de opleiding te gebruiken om je examen in te kijken en daar de informatie te verzamelen die je nodig hebt. (...)”

Mevrouw [I.V.D.] deelt verzoeker op 15 september 2020 (om 9u37) nog mee dat ze geen inzage meer kan voorzien bij de ombuds, aangezien het inzagemoment vorige donderdag plaatsvond.

Daarna stuurt verzoeker op 15 september 2020 (om 20u30) onderstaande e-mail aan mevrouw [I.V.D.]. Hij stuurt diezelfde e-mail op 16 september 2020 (om 17u55) door naar 'regels-klachten@kdg.be' en naar mevrouw [D.J].

"(...) Onderwerp:

- Indien interne beroep*
- Bekomen van kopie groepswork Virtualisatie*
- Onmogelijk maken van inzage en onbegrijpelijk termijn planning*

(...) Zoals u al uit mijn vorige mail had begrepen, wil ik graag intern beroep indienen. Dit beroep is bedoel[d] voor het aanvechten van de juistheid van mijn punten over het groepswork in het vak Virtualisatie.

Ik probeer mij hierop zo goed mogelijk voor te bereiden. Ik wil van zoveel mogelijk partijen de juiste informatie krijgen, zodat er een duidelijke, eenvoudige en eerlijke procedure kan gehouden worden.

Zoals U al in u antwoord vernoem[t], is er een mogelijkheid tot een inzagemoment. Dit past spijtig genoeg niet in mijn planning. Ik ben een werkende persoon met een verantwoordelijkheidsfunctie. Ik kan niet even snel een afspraak in mijn agenda plannen. Ik heb de dienst dan ook gemaild om mijn feedback moment via mail te mogen ontvangen. Dit was het meest voor de hand liggende, omdat er nadien geen betwisting zou kunnen ontstaan over de juistheid van de feedback.

Tot op heden heb ik de volgende info ontvangen als feedback: (...)

Deze mail bevat enkel mijn punten, maar geen enkele persoonlijke feedback over het hoe en waarom. Bij navraag voor meer persoonlijke feedback en een kopie van mij[n] examen, kreeg ik geen extra feedback over waar deze punten nu op gebaseerd zijn.

Ook op een moment dat het voornij dan wel zou passen, kreeg ik het antwoord op 15/09/2020: '(...) Aangezien het inzagemoment vorige donderdag plaatsvond, kan ik geen inzage meer voorzien bij ombuds. (...)'

Dit maakt het helemaal onmogelijk om enige feedback te kunnen ontvangen.

Om mijzelf voor te bereiden op de beroepsprocedure, moet ik over meer info beschikken dan die ik reeds heb. Ik heb dan ook de aanvraag tot een kopie van alle documenten aangevraagd. Ik heb U een mail gestuurd met een aanvraag tot een kopie van mijn examen. Ik heb van u hier reeds een mail terug van ontvangen.

De aanvraag die ik heb ingediend is gebaseerd op artikel 32 van het grondwetboek, dat de openbaarheid van bestuur voorschrijft. Hieronder vallen ook de private

onderwijsinstellingen. De aanvraag en het verkrijgen van documenten wordt hier onder behandeld. Dit decreet bepaal[t] dat er een motivering moet meegegeven worden bij de aanvraag voor documenten. Op basis van de motivering [kan] de instelling een motivatie maken voor het innen van extra kosten. Aangezien het hier gaat om een eerste aanvraag voor mijn eigen documenten, zie ik geen enkele grond waarop er extra kosten in rekening kunnen worden gebracht. De enige kost die ter mijne lasten kan worden gelegd, is de kostprijs van de postzegel. Alle andere kosten zullen door KdG moeten gedragen worden. Op basis van deze info had ik dan ook graag een kopie van het groepswerk ontvangen, ter voorbereiding op het intern beroep dat bestaande heb aangevraagd. Graag had ik deze documenten op eenzelfde mediadrager ontvangen als het originele document.

Tevens vind ik de voorgestelde tijdslijn geheel fout en niet haalbaar. Ik moet binnen de 7 dagen een intern beroep aanteken[en]. Dit intern beroep zal dan ook behandeld worden vooraleer ik over een volledig dossier beschik. Is het mogelijk van de tijdlijn aan te passen naar een haalbare planning of mij de documenten sneller te voorzien. De meeste documenten zijn digitaal beschikbaar, waardoor deze ook snel via de mail kunnen getransfereerd worden.

Zoals ik in de vorige mail ook heb aangekondigd, blijf ik nog altijd openstaan voor het ontvangen van de feedback via mail. (...)

Verzoeker ontvangt volgende reactie op 16 september 2020, om 19u13 (van ‘regels-klachten@kdg.be’):

“(…) De termijnen voor het indienen van een intern beroep staan beschreven in ons onderwijs- en examenreglement (art.72) en de Codex Hoger Onderwijs. Hiervan kunnen we niet afwijken.

Wat betreft het inzagerecht van studenten (zie ook art.65 van ons reglement): de termijn voor inzage is afgestemd op de termijn van het intern beroep zodat studenten zich kunnen informeren voor ze een beroep indienen. Het is jammer om te lezen dat het moment van inzage niet paste in je agenda als werkstudent. Je mag in dat geval steeds de betrokken docent contacteren met de vraag of er een ander moment kan voorzien worden voor jou. De betrokken docent is echter wel steeds vrij om dit toe te staan.

Tijdens een dergelijke inzage is het niet de bedoeling dat er kopieën van examendocumenten overhandigd worden aan studenten. Hetzelfde geldt voor het doorsturen van evaluatiedocumenten na dit inzagemoment. Het is namelijk niet nodig om deze stukken zelf bij

te voegen aan een eventueel intern beroep. Als je beroep ontvankelijk wordt verklaard, zal de directeur Onderwijs en Onderzoek een onderzoeksdossier opstellen waarin alle documenten die nuttig geacht worden voor het komen tot een beslissing ter beschikking worden gesteld van de commissie. Het volstaat om als student aan te geven welke beslissing heroverwogen moet worden en waarom (nl. waarom meen jij dat het punt niet correct is).

Het inzagerecht is kosteloos, het opvragen van bepaalde documenten (= procedure van Openbaarheid van Bestuur) is dit niet. Deze afschriften mogen we aanrekenen (...). Dit staat ook zo beschreven in het onderwijs- en examenreglement (art. 65 en de procedure die te lezen is op het intranet). Dit reglement beheerst de verhouding tussen de student en de hogeschool en moet dus gevolgd worden als student in je acties ten opzichte van de hogeschool.

Als je nog steeds beroep wil doen op deze procedure, en dus een kopie wil opvragen van bepaalde examendocumenten, kan je me dan per kerende laten weten welke documenten je specifiek wil ontvangen? (...)"

Verzoeker beantwoordt deze e-mail op 22 september 2020, om 10u39:

"(...) Aangezien de documenten niet voor het intern beroep zullen aankomen, heeft het weinig zin om deze procedure verder te zetten. Dit zal dan niet bijdragen tot mijn verdediging op het intern beroep. Is het eventueel mogelijk om de documenten te mogen inkijken vlak voor de zitting van het intern beroep? Dan moet ik deze niet bekijken tijdens de hoorzitting. Ik kan mij dan ook voorbereiden op eventuele tegen argumenten die de verdediging zal aanbrengen.

Mijn intern beroepsprocedure zet ik graag verder. Er is tot op heden nog niemand in geslaagd om een verantwoorde uitleg te geven over de waarde van mijn punten. Graag had ik geweten wanneer de hoorzitting zou plaats vinden. Ik ben een werkende persoon en ik vermoed dat de zitting overdag zal plaats vinden. Ik zal dan ook een opening in mijn agenda moeten creëren om aanwezig te kunnen zijn. (...)"

Vanuit 'regels-klachten@kdg.be' ontvangt verzoeker ten slotte onderstaand bericht, op 22 september 2020, om 16u53:

"(...) Je e-mail van 16/09 om 17.55 uur met als onderwerp 'FW: Inzage moment' werd dezelfde dag nog om 19.13 uur beantwoord. Er werd je meer informatie gegeven n.a.v. je verzoek om gebruik te maken van de procedure openbaarheid van bestuur om een intern beroep te kunnen indienen. Je geeft immers aan intern beroep te willen indienen maar je daarop zo goed als mogelijk te willen voorbereiden ("Ik probeer mij hierop zo goed mogelijk voor te bereiden" en "Om mijzelf voor te bereiden op de beroepsprocedure, moet ik over

meer info beschikken dan ik nu heb.”). Je geeft eveneens aan de timing fout en niet haalbaar te vinden en vraag[t] of het mogelijk is de tijdlijn aan te passen naar een haalbare planning of de documenten sneller te voorzien.

Jouw e-mail is, zoals telefonisch aangegeven, behandeld als een vraag om informatie ter voorbereiding van een eventueel intern beroep en zo ook bijna onmiddellijk beantwoord. De deadline voor het indienen van een intern beroep verstreek immers dezelfde dag nog om 23.59 uur. We hebben na aan te geven dat er niet kan worden afgeweken van de deadline en de verduidelijking dat de opgevraagde documenten niet nodig zijn voor het aantekenen van beroep, evenwel geen verzoekschrift intern beroep van jou ontvangen.

Uit onderstaande mail en het daaropvolgende telefoongesprek van vandaag blijkt dat jij jouw e-mail van 16/09 wel beschouwt als een intern beroep en je verzoekt alsnog om het behandelen van je dossier. Na intern overleg hebben we besloten niet op jouw verzoek in te gaan; de voorschriften uit het Onderwijs- en examenreglement m.b.t. tot het aantekenen van intern beroep zijn duidelijk en in jouw geval niet gevolgd. Ze zijn bovendien voor alle studenten van toepassing. We maken daarop dus geen uitzonderingen. (...)”

Dit is de door verzoeker bestreden ‘beslissing’. Bij aangetekend schrijven van 26 september 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij via e-mail zijn aanzegging tot intern beroep heeft ingediend. Dat heeft hij gedaan vanuit zijn officiële e-mailaccount van KdG. Deze aanvraag werd ingediend samen met een reeks directe vragen aangaande de termijn en procedure van het intern beroep. Deze factoren zouden een directe invloed hebben op het intern beroep.

Verwerende partij benadrukt in haar *antwoordnota* dat het intern beroep ‘regelmatig’ moet zijn ingesteld. Dit betekent dat de door de instelling voorgeschreven modaliteiten en pleegvormen in acht moeten worden genomen. Verwerende partij stipt aan dat de student overeenkomstig artikel II.283 Codex Hoger Onderwijs beschikt over de mogelijkheid om een interne beroepsprocedure op te starten tegen een ongunstige studievoortgangsbeslissing. Na

uitputting van deze interne beroepsprocedure kan de student overeenkomstig artikel II.285 e.v. Codex Hoger Onderwijs een externe beroepsprocedure opstarten bij de Raad.

Verwerende partij verwijst naar wat in artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement en bij de kennisgeving van de examenresultaten op 9 september 2020 wordt vermeld. Verzoeker werd ook in de mails nog voldoende ingelicht. Volgens verwerende partij klemt dit bovendien des te meer, nu verzoeker zich eerder ook al voor hetzelfde opleidingsonderdeel tot de Raad heeft gewend. Toen werd het extern beroep eveneens onontvankelijk verklaard bij gebrek aan rechtsgeldige uitputting van de interne beroepsprocedure.

Verwerende partij stelt vast dat, ondanks de duidelijke informatie, verzoeker geen intern beroep heeft ingesteld. Hij heeft daarvoor noch de vormelijke voorwaarden, noch de termijnen nageleefd. Verzoeker heeft bovendien geen enkel argument laten gelden om zijn intern beroep te onderbouwen. Verwerende partij werpt ten slotte op dat zelfs indien de Raad, *per impossibile*, zou oordelen dat verzoeker wel tegen uiterlijk 16 september 2020 een interne beroepsprocedure zou hebben opgestart, *quod non*, zijn extern beroep dan nog onontvankelijk is. In dat geval is het extern beroep immers gericht tegen het uitblijven van een geldige beslissing op intern beroep. Dergelijk extern beroep kan overeenkomstig artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs echter pas worden ingesteld na het verstrijken van een termijn van twintig kalenderdagen sedert het instellen van het intern beroep. Volgens verwerende partij was die termijn nog niet verstreken op het ogenblik van het instellen van het extern beroep op 26 september 2020.

Beoordeling

Artikel II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

De Raad merkt op dat, overeenkomstig artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de

ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. Een beroep bij de Raad kan dus slechts worden ingesteld tegen een beslissing van de interne beroepsinstantie (of tegen het uitblijven van een dergelijke beslissing).

De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoeker in één van zijn e-mails die, zoals hierboven geschetst, kadert in een ketting van e-mails, met aanvang op 9 september 2020 en getiteld “Inzage moment”, in de tekst zelf als onderwerp het volgende vermeldt:

“ Indien interne beroep*

** Bekomen van kopie groepswerk Virtualisatie*

** Onmogelijk maken van inzage en onbegrijpelijk termijn planning”*

In deze e-mail geeft verzoeker aan dat hij graag beroep wil indienen betreffende de score die hij heeft ontvangen voor het groepswerk dat werd uitgevoerd in het kader van het opleidingsonderdeel “Virtualisation”. Vervolgens verduidelijkt verzoeker dat hij zich hierop zo goed mogelijk wil voorbereiden. Hij wil van zoveel mogelijk partijen de juiste informatie krijgen, zodat er een duidelijke, eenvoudige en eerlijke procedure kan worden gehouden. Daarna gaat hij in op de verkregen feedback en stelt hij: *“Om mijzelf voor te bereiden op de beroepsprocedure, moet ik over meer info beschikken dan die ik reeds heb.”*. Verder gaat verzoeker nog in op de procedure die is voorgeschreven om documenten te bekomen in het kader van de openbaarheid van bestuur en op de termijn van zeven kalenderdagen om een intern beroep in te stellen.

De Raad moet verwerende partij *in casu* bijtreden. Hij kan immers noch uit de plaats van deze e-mail in het op gang zijnde e-mailverkeer, noch uit de titel van deze e-mail, noch uit de wijze waarop deze e-mail is opgesteld vaststellen dat verzoeker ondubbelzinnig de bedoeling had om een intern beroep in te stellen betreffende de score die hij heeft behaald voor het opleidingsonderdeel “Virtualisation”.

Daarbij moet de Raad opmerken dat verzoeker duidelijk op de hoogte werd gebracht van de geldende beroepsmodaliteiten via de kennisgeving van de examenresultaten op 9 september 2020. Hij kon de interne beroepsprocedure bovendien steeds nalezen in het onderwijs- en examenreglement, waarnaar tevens wordt verwezen in het hierboven geschetste e-mailverkeer.

Uit het dossier blijkt aldus dat verzoeker *in casu* heeft nagelaten op reglementaire wijze de interne beroepsprocedure uit te putten.

Het beroep bij de Raad is derhalve niet ontvankelijk.

Ten overvloede geeft de Raad nog mee dat verzoeker, indien hij vragen heeft omtrent de vorige procedure die werd doorlopen, hieromtrent het secretariaat kan contacteren.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.067 van 10 november 2020 in de zaak 2020/559

In zake: David COOLS
Woonplaats kiezend te 2880 Bornem
Kapelstraat 94, A1

Tegen: LUCA SCHOOL OF ARTS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Marc Stommels en Jan Fransen
kantoor houdende te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220 bus 14
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 22 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 9 november 2020, om 14 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mter. Jan Fransen, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de muziek’.

Voor het ‘Artistiek luik: hoofdinstrument/zang’ van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef hoofdinstrument/zang’ bekommt verzoekende partij een cijfer van 13/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 22 september 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de student een klacht heeft over het examenverloop met betrekking tot het artistiek luik van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef hoofdinstrument/zang’, waarvoor hij een 13/20 behaalde. Zijn klacht uit zich specifiek in kritiek op één welbepaald jurylid, [F.V.], waarvan hij het gedrag en de attitude voor een jurylid onwaardig vindt. Hij heeft het volgen van de partituur van het jurylid vanop de eerste rij als storend ervaren tijdens de uitvoering van zijn masterproef en betwist dat het jurylid zo op een degelijke manier kan jureren. Hij is van mening dat [F.V.] niet professioneel is en niet competent om als jurylid te fungeren. Hij voegt een aantal getuigenissen toe om zijn argumentatie kracht bij te zetten en om een eventuele onderscheiding te rechtvaardigen, hoewel hij tijdens de hoorzitting ook beweert vrede te nemen met de toegekende quoterings van 13/20. Tot slot heeft hij een aantal algemene opmerkingen over problemen binnen de opleiding, meer bepaald m.b.t. het samenstellen en verloop van jury’s.

De beroepsinstantie stelt vast, op basis van het juryverslag, dat de jury als collegiaal orgaan de masterproef heeft beoordeeld en tot de toegekende quoterings is gekomen. De jury wordt geacht te zijn samengesteld uit deskundige mensen die met kennis van zaken oordelen. Het is niet aan de interne beroepsinstantie, noch aan de student of andere getuigen om te beslissen op welke manier een jurylid een werk moet beoordelen. De student toont niet aan dat er tijdens de jury onregelmatigheden zijn gebeurd, die van dien aard zijn dat ze een heroverweging van het toegekende resultaat zouden rechtvaardigen.

Tijdens de hoorzitting wordt het de interne beroepsinstantie duidelijk dat de student in kwestie niet zozeer zijn behaald resultaat betwist, doch eerder het forum van de hoorzitting wenst te gebruiken om zijn kritiek te kunnen uiten op de persoon van een jurylid en een aantal problemen die zich volgens hem voordoen in de opleiding en in de jury’s van de opleiding,

waarbij hij ook teruggrijpt naar situaties die zich in het verleden zouden hebben voorgedaan. De interne beroepsinstantie neemt hiervan akte en zal de opmerkingen overmaken aan de opleiding Muziek, maar stelt eveneens vast dat het niet de bevoegdheid is van de beroepsinstantie om hierover uitspraak te doen.

De interne beroepsinstantie besluit om het bezwaar ontvankelijk, doch ongegrond te verklaren.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 24 september 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de beroepsinstantie het volgende heeft vastgesteld: “*hoewel hij tijdens de hoorzitting ook beweert vrede te nemen met de toegekende quoterings 13/20.*”

De bestreden beslissing betreft geen aantasting van dit studieresultaat, maar wel een bevestiging ervan. Verzoeker heeft volgens verwerende partij bijgevolg *geen belang* bij het aanvechten van deze beslissing. Verzoeker voegt een e-mail toe aan zijn beroepschrift, waarvan hij niet aangeeft dat deze e-mail ook deel uitmaakt van het beroepschrift en die niet gericht is aan de Raad, maar aan de beroepsinstantie. Verwerende partij beschouwt dit dus louter als een bijlage. In deze e-mail aan de beroepsinstantie meent verzoeker zijn uitspraak te kunnen duiden als een uitspraak die “*enkel bedoeld [was] indien rechtvaardigheid niet zou geschieden*”. Dergelijke nuancering werd volgens verwerende partij niet aangebracht voor de beroepsinstantie en blijkt uit niets.

Verder stelt verwerende partij dat het beroepschrift *geen onregelmatigheden* weergeeft die kleven aan de bestreden beslissing. Het beroepschrift vermeldt dat de deskundigheid van

[F.V.] “*wel degelijk ter discussie staat*”. Dat is volgens verwerende partij slechts een weergave van een gegeven uit het dossier, dat ook door de beroepsinstantie wordt erkend, waar geschreven wordt: “*Hij is van mening dat [F.V.] niet professioneel is en niet competent om als jurylid te fungeren.*” Vervolgens antwoordt de beroepsinstantie op deze stelling.

Het loutere feitelijke gegeven – erkend door de beroepsinstantie – dat verzoeker de deskundigheid van jurylid [F.V.] ter discussie stelt, is volgens verwerende partij geen onregelmatigheid in de zin van de Codex Hoger Onderwijs. In huidige zaak worden de dragende motieven van de beslissing van de beroepsinstantie niet betwist, met name de motieven waarin in essentie over de argumentatie van de student geoordeeld wordt. Ook de uitgeschreven beoordeling van de gezamenlijke jury (niet enkel afkomstig van de heer [F.V.] als jurylid) wordt niet betwist. Het beroep is volgens verwerende partij dan ook onontvankelijk.

Ook voegt verzoeker een e-mail toe aan zijn beroepschrift, waarvan hij niet aangeeft dat deze e-mail ook deel uitmaakt van het beroepschrift en die niet gericht is aan de Raad, maar aan de beroepsinstantie. Verwerende partij beschouwt dit dus louter als een bijlage. In deze e-mail aan de beroepsinstantie worden volstrekt nieuwe argumenten opgeworpen.

Voor zover verzoeker argumenten wenst te putten uit vijf specifieke maten van het muziekstuk, zoals weergegeven in een opname van zijn masterproef – opname die hij voordien via andere (inmiddels door de uploader verwijderde) links ter beschikking had gesteld ten behoeve van “een externe jury” – blijkt dat hij de beroepsinstantie niet eerder heeft gewezen op specifieke passages van dergelijke opnames. Dit gebeurt voor het eerst voor de Raad.

In zoverre verzoeker in deze e-mail verwijst naar een eerdere gebeurtenis waarbij juryvoorzitter [S.D.] zou betrokken zijn, blijkt niet dat hij dergelijke beweringen reeds eerder heeft gedaan in de procedure voor de interne beroepsinstantie. Ook dit gebeurt voor het eerst voor de Raad.

Verwerende partij verwijst naar artikel II.294 §2, 4° van de Codex Hoger Onderwijs. Ook deze beweringen – indien ze al in een procedurestuk zouden zijn aangebracht – zijn volgens verwerende partij niet ontvankelijk.

Beoordeling

Vooreerst oordeelt de Raad verwerende partij niet te kunnen bijtreden waar deze aanvoert dat verzoeker geen belang heeft bij de procedure voor de Raad. Verwerende partij verwijst hierbij naar het feit dat in de beslissing van de interne beroepsinstantie te lezen valt dat verzoeker een aantal getuigenissen toevoegt om zijn argumentatie met betrekking tot de beweerde incompetentie en het gebrek aan professionalisme van één van de juryleden kracht bij te zetten en om een eventuele onderscheiding te rechtvaardigen, hoewel hij tijdens de hoorzitting ook vrede beweert te nemen met de toegekende quotering van 13 op 20.

Dat verwerende partij dit optekent, belet niet dat verzoeker in het intern beroepschrift het evaluatiecijfer aanvecht, aangezien het volgens hem niet representatief zou zijn voor zijn artistieke prestatie. Ook uit het verzoekschrift aan de Raad, in het bijzonder indien welwillend samengelezen met de - weliswaar niet uitdrukkelijk in het verzoek geïntegreerde - eraan gehechte e-mail van 25 september 2020 gericht aan de interne beroepsinstantie, blijkt dat verzoeker de score als uitdrukking van de kwaliteit van zijn uitvoering betwist. Zo leest de Raad erin dat het feit dat verzoeker vrede zou nemen met een 13 op 20, enkel bedoeld is indien rechtvaardigheid niet zou geschieden. Verzoeker herneemt hierbij dat uit de getuigenissen en de opname zelf duidelijk mag blijken dat de artistieke prestatie minstens een onderscheiding waard is.

Tegen die achtergrond, die een bevestiging vormt van het verzoekschrift houdende intern beroep, acht de Raad de bewering die verwerende partij tijdens de hoorzitting heeft opgetekend, niet van dien aard dat het verzoek voor de Raad niet langer ontvankelijk zou zijn bij gebrek aan belang.

Voor het overige verwijst de Raad naar zijn beoordeling ten gronde.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met een schending van de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de interne beroepsinstantie onbegrijpelijk het volgende schrijft: *“De jury wordt geacht te zijn samengesteld uit deskundige mensen die met kennis van zaken oordelen. Het is niet aan de interne beroepscommissie, noch aan de student of andere getuigen om te beslissen op welke manier een jurylid een werk moet beoordelen. De student toont niet aan dat er tijdens de jury onregelmatigheden zijn gebeurd die van die aard zijn dat ze een heroverweging van het toegekende resultaat zou rechtvaardigen.”*

Verzoeker schreef echter in zijn origineel en ontvankelijk verklaard bezwaar als volgt: *“Het jurylid faalt om het hele plaatje te zien en focust zich op specifieke (negatieve) details die buiten de proporties vallen van de totale artistieke prestatie.”* De deskundigheid van [F.V.] staat volgens verzoeker dus wel degelijk ter discussie.

Vervolgens geeft verzoeker ook zijn antwoord per e-mail weer op het verslag van de interne beroepsinstantie d.d. 22/09/2020:

“Als ik jullie verslag lees, is dit een gemiste kans.

1. Dat ik vrede zou nemen met een 13/20 is enkel bedoeld indien rechtvaardigheid niet zou geschieden. Het mag duidelijk zijn op basis van de getuigenissen en de opname zelf (heeft iemand die bekeken?) dat deze artistieke prestatie minstens een onderscheiding 14/20 is.
2. Akte nemen van een “correct juryverslag” is 1 zaak. Beseffen en verantwoordelijkheid nemen voor het feit dat [F.V.] mijn prestatie negatief beïnvloed heeft, een andere. Wat mij betreft is het examen niet reglementair verlopen. Door luidruchtig zijn pagina’s om te slaan, bracht hij me van streek. Getuige hiervan o.a. de maten 665-670 die ik volledig rateerde. Dit is op de opname perfect te horen (...). U kan contact opnemen met mijn docent [A.C.] of [A.W.] die op de hoogte zijn. [A.W.] zat links naast [F.V.] en kan ook getuigen van zijn gebrek aan kennis tijdens het examen van zijn studente [M.S.] dat daarvoor plaatsvond.

Opmerking: ik ben nog vergeten te vermelden dat [S.D.] net zoals in 2018 geen onbelangrijke rol speelt in mijn eindproeven. Tijdens het examen maakt zij de volgende opmerking aan prof. [B.S.]: “Waarom kiest hij – [verzoeker] – altijd zo’n moeilijke stukken die hij niet kan spelen?”. Dit is een LUCA-student onwaardig. [A.W.] of [A.C.] en vele andere docenten zouden zoiets nooit zeggen aan een collega in het bijzijn van de student zelf. In 2018 zaaide

zij twijfel over de geldigheid/toelating van mijn compositie (...), op de dag van de bachelorproef zelf. Zie dossier.

De waarheid wordt dus onrecht aangedaan wanneer u schrijft dat het bezwaar ongegrond is. Mijn bezwaar is zeer gegrond. Maar zoals ik herhaal, zal ik dit wel te boven komen. Alleen is het heilzamer als het beleid geeft van empathie en rechtvaardigheid. (...)”

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker aanvoert dat een jurylid faalt om het hele plaatje te zien en zich op negatieve details focust. Volgens verwerende partij wordt de beoordeling echter niet gemaakt door één jurylid. Er zijn drie juryleden die punten toekennen en een voorzitter die de werking begeleidt en naar een consensus zoekt, die blijkt uit het juryverslag dat door alle juryleden wordt onderschreven, net zoals het resultaat van 13/20. Verzoeker geeft geen kritiek op de inhoud van het juryverslag, maar focust zich op één jurylid. Hij lijkt niet te beseffen dat de voltallige jury ernstige gebreken in zijn masterproef heeft vastgesteld, die het cijfer van 13/20 kunnen verantwoorden.

Er blijkt volgens verwerende partij ook geen bijzondere vijandigheid of vooringenomenheid van het ene jurylid waarop verzoeker zich focust, en evenmin een gebrek aan deskundigheid dat verzoeker zou kunnen aantonen. Verzoeker en een aantal van zijn getuigen stellen dat het muziekstuk uit “het standaardrepertoire” komt. Zelfs als deze vlag de lading zou dekken, kan het van nauwgezetheid getuigen om de uitvoering te volgen aan de hand van de partituur. Het enige argument uit het beroepschrift is volgens verwerende partij dan ook niet van dien aard om een aantasting van het studieresultaat te vormen.

Verzoeker voegt een e-mail toe aan zijn beroepschrift, waarvan hij niet aangeeft dat deze e-mail ook deel uitmaakt van het beroepschrift en die niet gericht is aan de Raad, maar aan de beroepsinstantie. Verwerende partij beschouwt dit dus louter als een bijlage. Verzoeker vraagt zich hierin af of “iemand” de opname van zijn masterproef bekeken heeft. Verzoeker heeft deze opname als twee links opgenomen in het intern beroepschrift, naar eigen zeggen ten behoeve van een “externe jury”. Hij heeft tijdens de hoorzitting de mogelijkheid gekregen om zijn volledig standpunt naar voor te brengen, wat impliceert dat – indien hij dit nodig vond – verzoeker de leden van de interne beroepsinstantie kon wijzen op bepaalde passages van opnames die volgens hem van belang waren. Verzoeker heeft zelfs niet gevraagd om bepaalde passages te tonen.

In bijlage bij huidig beroepschrift verwijst verzoeker voor het eerst naar één passage in een video van zijn masterproef. Uit het beluisteren van de desbetreffende passage blijkt niet dat er op een luidruchtige manier pagina's worden omgeslagen. Mogelijk blijken uit deze passage imperfecties in de uitvoering door verzoeker, maar de oorzaak hiervan wordt zeker niet aangetoond. Uit geen enkele van de getuigenissen die aan de beroepsinstantie werden voorgelegd, blijkt dat er een weerslag werd ervaren van het gedrag van de docent op het optreden zelf. Twee getuigen geven een loutere mening over de manier waarop de beoordeling gebeurt bij gebruikmaken van een partituur door een jurylid. Het is enkel verzoeker die voorhoudt dat er ook rechtstreeks een invloed was op zijn prestatie, door het volgende te stellen: “door luidruchtig zijn pagina's om te slaan bracht hij me van streek”.

Verwerende partij verwijst in dit kader naar artikel 91 van het Onderwijs- en Examenreglement inzake conflicten voor of tijdens een examen. Verzoeker heeft het niet nodig gevonden om onmiddellijk een volgens hem incorrect verloop van de examens aan te kaarten, wat zijn bewering over een gestoord examen volstrekt ongeloofwaardig maakt. Er is volgens verwerende partij bijgevolg geen onregelmatigheid tijdens het examen aangetoond.

Wat de getuigen vaststellen, is dat één jurylid zijn beoordeling wenste te maken aan de hand van een partituur. Verzoeker toont niet aan dat dit een onredelijk gedrag is voor een jurylid, meer nog: hij stelt in zijn verzoekschrift het volgende: “Ik heb dus geen kritiek dat iemand met partituur mee volgt”. Wat verzoeker evenmin aantoonst en wat zijn getuigen zelfs tegenspreken, is dat het onredelijk zou zijn om verzoeker een resultaat van 13/20 te geven, wat nochtans de beslissing van de volledige jury na beraadslaging is. Verwerende partij verwijst naar hetgeen de getuigen die verzoeker aanbrengt, vermelden.

De beslissing is volgens verwerende partij dus allerm minst onredelijk te noemen, zeker in de juridische zin, waarbij verzoeker zou moeten kunnen aantonen dat geen enkele andere jury in dezelfde omstandigheden dezelfde beslissing zou hebben genomen. Het beroep is, naar het oordeel van verwerende partij, ongegrond.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat het beoordelingsformulier wordt betwist door hemzelf, verschillende getuigen, alsook het jurylid prof. [A.C.] die de docent piano van verzoeker is. Wat betwist wordt, is zowel het eindcijfer 13/20 als hoe dit tot stand kwam,

alsook het verslag dat door [S.D.] werd opgesteld op basis van haar notulen. Terwijl het juryverslag vermeldt dat het gemiddelde van 12,66 afgerond werd naar 13/20, pleitte [F.V.] – mogelijk onder invloed van [S.D.] – om 12/20 als eindcijfer te geven. Het was de pianodocent van verzoeker, [A.C.], die hiermee niet akkoord kon gaan, waardoor uiteindelijk tot een 13/20 werd beslist. Verzoeker merkt hierbij op dat de bekwaamheid van het externe jurylid [F.V.] problematisch te noemen is. Verder klopt het volgens hem niet – zoals het juryverslag schrijft – dat “de 3 juryleden het volmondig eens waren dat de sonate van F. Liszt ver boven de technische mogelijkheden van betrokken student reikt”. Verzoeker verwijst hierbij naar de verklaring van prof. [A.C.].

Dat de puntentoekenning en de ondertekening van het juryverslag unaniem gebeurt, stemt volgens verzoeker ook niet overeen met de realiteit. Dit is puur *pro forma*. Zoals uit de feiten blijkt, kostte het duidelijk moeite om een consensus te bereiken over zowel het juiste cijfer als de juiste inschatting van de evaluatiecriteria. Volgens verzoeker zijn dit puur rekenkundige gemiddelden, waarbij geen rekening gehouden werd met het feit dat hij zijn scriptie schreef over de Liszt sonate én hiervoor een 17/20 behaalde. Dit werd nochtans duidelijk uitgesproken door prof. [A.C.]. Ook prof. [A.W.], die aanwezig was op het examen, gaf verzoeker minstens een 14/20.

Verder stelt verzoeker dat het niet is omdat iets verondersteld wordt, dat het effectief zo is. Zo wordt een extern jurylid geacht competent te zijn, in het hoger onderwijs werkzaam te zijn, capabel te zijn om een onderbouwde, genuanceerde artistieke evaluatie te doen en dit op een transparante manier aan de student te laten weten tijdens het feedbackmoment. Dit is volgens verzoeker niet het geval. Volgens verzoeker is [F.V.] niet competent of bekwaam. Hij geeft geen les in het hoger onderwijs, maar op academieniveau als begeleider. Hij kent de Liszt sonate niet en kan ze alleszins zelf niet spelen, vermits hij met zijn hoofd in de partituur zat. Hij stoorde de uitvoering van verzoeker door luidruchtig de pagina's om te slaan en pal in zijn zicht te gaan zitten, op drie meter. Verzoeker heeft deze onregelmatigheid gemeld en heeft tijdens het feedbackmoment [F.V.] ook gewezen op zijn verouderde partituur en de fouten die in zijn editie staan. Verzoeker benadrukt dat hij zijn scriptie schreef over de Liszt sonate, hiervoor 17/20 behaalde en quasi alle historische edities kent, alsook hun fouten/tekortkomingen. Volgens verzoeker is de evaluatiestrategie van [F.V.] dus problematisch en een jurylid onwaardig. Deze is niet evenwichtig en faalt om een genuanceerd beeld te geven van de artistieke prestatie.

Verder haalt verzoeker aan dat het juryverslag geschreven werd door [S.D.]. Er wordt verondersteld dat dit gebaseerd is op de notulen van alle juryleden, maar er staan alleen maar negatieve elementen in. De vele positieve elementen, uitgesproken door prof. [A.C.] én achteraf bevestigd door andere aanwezige professoren en publieksleden, worden systemisch genegeerd. Verzoeker stelt ook dat de Beethoven sonate niet eens besproken werd. Verzoeker daagt een onafhankelijke jury uit om op basis van de opnames, gepubliceerd op Youtube, alle negatieve elementen te herkennen.

Verzoeker stelt dat men, door de uitvoering te volgen aan de hand van de partituur, een heel andere, niet meer representatieve beleving krijgt van wat er op het podium gebeurt. Muziek gaat immers fundamenteel niet om “nauwgezetheid”, maar om het overbrengen van de boodschap naar het publiek. Deze essentiële dimensie tijdens een live uitvoering lijkt [F.V.] echter volledig te zijn ontgaan.

Verder stelt verzoeker dat het relaas van verwerende partij zich enkel focust op die informatie die verwerende partij verdedigt. Zo wordt informatie van prof. [A.W.] die haar argumenten onderuit haalt, volledig weggelaten. Zo ook wordt handig vergeten te vermelden dat prof. [B.S.] geen pianist is en dus geen vaktechnische beoordeling kan doen. Nochtans wordt dit wel als argument gebruikt. Hij kan als academicus en professioneel jurylid echter zeer deskundig oordelen waarom [F.V.] de partituur van de Liszt sonate nodig had, indien dit standaardrepertoire is.

Verzoeker besluit dat het juryverslag, door de incompetentie van [F.V.], zijn irreglementair/onregelmatig gedrag tijdens de uitvoering én de selectie van wat wel en niet in het verslag wordt opgenomen door [S.D.], geen representatief verslag van zijn artistieke prestatie is. Verzoeker benadrukt dat zijn artistieke uitvoering op zijn minst 14/20 (onderscheiding) verdient. Dit stemt volgens hem ook veel meer overeen met de resultaten op andere vakken alsook hetzelfde vak tijdens zijn academisch parcours van de voorbije vijf jaar en is dus coherent/te verwachten. Wanneer het punt van [F.V.] ongeldig wordt verklaard, komt men automatisch tot dit punt. Hiernaast pleit verzoeker ervoor dat punten in artistieke opleidingsonderdelen (zoals de masterproef) vervangen worden door evaluatiecriteria. Dit zou volgens verzoeker komaf maken met de kwalijke vriendjespolitiek waarbij de voorbije jaren externe, maar soms incompetente juryleden geselecteerd zijn.

Vervolgens staft verzoeker zijn bezwaar verder aan de hand van een aantal getuigenissen.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoeker van oordeel is dat de deskundigheid van [F.V.] ter discussie staat. Verzoeker verwijst daarvoor naar zijn origineel bezwaar. Daarin schrijft verzoeker dat het jurylid faalt om het hele plaatje te zien en zich focust op specifieke (negatieve) details die buiten de proporties vallen van de totale artistieke prestatie.

In de beslissing van de interne beroepsinstantie wordt met betrekking tot het bezwaar, geformuleerd in het verzoekschrift houdende intern beroep, het volgende overwogen: “(...) *Zijn klacht uit zich specifiek in kritiek op één bepaald jurylid, [F.V.], waarvan hij het gedrag en de attitude onwaardig vindt voor een jurylid. Hij heeft het volgen van de partituur van het jurylid vanop de eerste rij als storend ervaren tijdens de uitvoering van zijn masterproef en betwist dat het jurylid zo op een degelijke manier kan jureren. Hij is van mening dat [F.V.] niet professioneel is en niet competent om als jurylid te fungeren. Hij voegt een aantal getuigenissen toe om zijn argumentatie kracht bij te zetten en om een eventuele onderscheiding te rechtvaardigen, hoewel hij tijdens de hoorzitting ook beweert vrede te nemen met de toegekende quoterings 13/20. Tot slot heeft hij een aantal algemene opmerkingen over problemen binnen de opleiding, meer bepaald m.b.t. het samenstellen en verloop van jury's.*

De beroepscommissie stelt vast, op basis van het juryverslag, dat de jury als collegiaal orgaan de masterproef heeft beoordeeld en tot de toegekende quoterings is gekomen. De jury wordt geacht te zijn samengesteld uit deskundige mensen die met kennis van zaken oordelen. Het is niet aan de interne beroepscommissie, noch aan de student of andere getuigen om te beslissen op welke manier een jurylid een werk moet beoordelen. De student toont niet aan dat er tijdens de jury onregelmatigheden zijn gebeurd die van die aard zijn dat ze een heroverweging van het toegekende resultaat zou rechtvaardigen.(...)”

De Raad ziet in het verzoekschrift houdende extern beroep geen aanvechting van het antwoord en de onderbouwing ervan die de interne beroepsinstantie heeft gegeven omtrent de bezwaren die verzoeker had aangevoerd in het verzoekschrift houdende intern beroep.

Zelfs indien de Raad acht slaat op de bij het verzoekschrift gevoegde, aan de interne beroepsinstantie gerichte e-mail met betrekking tot de beslissing van de interne beroepsinstantie, ziet hij geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen.

Vooreerst merkt de Raad op dat hij slechts met inachtnaam van bijzonder grote welwillendheid ten aanzien van een verzoekschrift houdende extern beroep acht kan slaan op de hierboven aangehaalde e-mail. De Raad stelt vast dat de e-mail niet aan de Raad is gericht en dat verzoeker deze evenmin uitdrukkelijk integreert in zijn beroep voor de Raad.

Wat de opmerking van verzoeker betreft met betrekking tot de rol van [S.D.] in zijn eindproeven, waarbij verzoeker eveneens verwijst naar 2018, stelt de Raad vast dat dit argument niet werd aangevoerd in het kader van het intern beroep. De Raad ziet geen reden waarom verzoeker dit argument niet reeds tijdens de interne beroepsprocedure kon opwerpen en is dan ook van oordeel dat verzoeker dit middel niet op ontvankelijke wijze kan bijbrengen voor de Raad.

Daarnaast werpt verzoeker op dat het examen niet reglementair zou verlopen zijn. Hij voert hierbij aan dat hij van streek werd gebracht door jurylid [F.V.], die luidruchtig pagina's van de partituur heeft omgeslagen. Op die manier heeft het jurylid zijn prestatie negatief beïnvloed.

De Raad kan niet aannemen dat indien een jurylid, zoals verzoeker aanvoert, luidruchtig de pagina's van zijn partituur heeft omgeslagen, dit de regelmatigheid van de beoordeling van de masterproef *ipso facto* aantast. Dit belet niet dat verzoeker hierdoor enige stress kan hebben ervaren of dit onaangenaam kan hebben gevonden. Uit de bijgebrachte elementen kan de Raad echter niet afleiden dat in redelijkheid kan worden aangenomen dat dit een dermate invloed heeft gehad op verzoeker dat gereede twijfel bestaat over het feit dat de muzikale prestaties de te evalueren competenties van verzoeker niet langer voldoende betrouwbaar zouden weerspiegelen.

Vooreerst merkt de Raad op dat verzoeker, die de interne beroepsbeslissing aanvecht, niemand tijdens de interne beroepsprocedure heeft gewezen op de specifieke passage uit de opname van het masterproefexamen waaruit moet blijken dat hij een aantal maten volledig

rateerde omdat een jurylid de pagina's luidruchtig had omgeslagen en verzoeker aldus van streek bracht.

Zelfs indien dit het geval mocht zijn kan de Raad, rekening houdend met de getuigenissen die verzoeker bijbrengt en de totaliteit van de opmerkingen uit het juryverslag - waarbij de Raad eraan herinnert dat de beoordeling niet enkel afhangt van het jurylid wiens gedrag verzoeker laakt - geenszins oordelen dat verzoeker zou zijn beoordeeld in omstandigheden die een rechtstreekse weerslag zouden hebben gehad op zijn beoordeelde prestaties en hem in redelijkheid niet zouden hebben toegelaten zijn competenties in functie van de masterproef, waarbij hij moet aantonen zich te hebben ontwikkeld tot een volwaardig podiumkunstenaar, te demonstreren. Dat een jurylid luidruchtig zijn pagina's zou hebben omgeslagen en aldus verzoeker van streek zou hebben gebracht, beschouwt de Raad dan ook niet als een grond om de evaluatie van verzoeker te vernietigen. De Raad acht de claim van verzoeker niet gesteund door het fragment waarnaar hij verwijst en merkt eveneens op dat verzoeker niet in overeenstemming met artikel 91 van het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij melding maakte van het examenverloop.

Tegen die achtergrond kan verzoeker voor de Raad niet in redelijkheid aannemelijk maken dat het examenverloop niet correct heeft plaatsgevonden of hem belemmerde de door hem bereikte competenties tijdens de uitvoering aan te tonen, waardoor de evaluatie onregelmatig of onredelijk zou zijn geworden. Evenmin blijkt uit het door verzoeker aangevoerde gedrag, waaronder het volgen van de uitvoering op een – weze het naar verzoeker beweert achterhaalde - partituur, dat het jurylid [F.V.] niet over de nodige deskundigheid zou beschikken om de uitvoering door verzoeker mee te beoordelen.

In zoverre verzoeker in de bijgevoegde e-mail de evaluatie als dusdanig aanvecht – verzoeker vermeldt dat het duidelijk mag zijn op basis van de getuigenissen en de opname zelf dat zijn artistieke prestatie minstens een onderscheiding waard is – geeft de Raad vooreerst aan dat het hem niet toekomt zich in de plaats te stellen van de in de schoot van verwerende partij aangewezen beoordelaars van het artistieke luik van de masterproef. Evenmin kan de Raad vaststellen dat de beslissing van de jury, tegen de achtergrond van de eraan gegeven motivering, onredelijk zou zijn. De Raad merkt hierbij op dat uit één van de getuigenissen die verzoeker aanvoert, blijkt dat voor een bepaalde jury de prestatie van verzoeker een onderscheiding waard zal zijn en voor een andere jury niet. Binnen deze beoordelingsmarge

kan de Raad, rekening houdend met de terughoudendheid die hij aan de dag moet leggen ten aanzien van de concrete evaluatie waarbij hij zich ervoor moet hoeden niet zelf een uitspraak te doen over de beoordeelde merites van de student, geenszins oordelen dat de score die verzoeker heeft gekregen onredelijk zou zijn.

De Raad stipt nog aan dat, in zoverre verzoeker in zijn wederantwoordnota argumenten formuleert die niet in zijn initieel verzoekschrift aan de Raad waren opgenomen, onder meer wat de betwisting van het juryverslag – opgesteld door [S.D.] - betreft, en die niet als loutere beantwoording van de argumentatie uit de antwoordnota kunnen worden aangemerkt, deze middelen niet ontvankelijk zijn. Niets verhinderde verzoeker immers om deze argumenten reeds in zijn initieel verzoekschrift aan de Raad op te werpen. Deze overweging van de Raad betreft zowel de door verzoeker betwiste inhoud van het beoordelingsformulier (bijvoorbeeld het beweerd eenzijdig-negatieve karakter van de opmerkingen of de te sterke klemtoon op de uitvoering van het werk van F. Liszt), als het unaniem karakter van de puntentoekenning en de bewering dat geen rekening zou zijn gehouden met het feit dat verzoeker zijn scriptie maakte over Liszt.

Het beroep wordt afgewezen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 9 november 2020

Arrest nr. 6.066 van 9 november 2020 in de zaak 2020/590

In zake: Alex WINDEY
Woonplaats kiezend te 1850 Grimbergen
Gaston Geleynstraat 9

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 waarbij aan verzoeker een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Analyse I’ en hij niet geslaagd werd verklaard voor de opleiding ‘Bachelor in de fysica’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIIe kamer te haren huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 9 november 2020, om 9.30 uur.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, de heer Guy Windey en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de fysica’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Analyse I’ bekommt verzoeker een examencijfer van 7 op 20. Hij wordt niet geslaagd verklaard voor de opleiding ‘Bachelor in de fysica’.

Verzoeker stelde op datum van 21 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2020 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat zij het beroep als onontvankelijk dient te beschouwen, vanwege het feit dat de termijn voor het instellen van het beroep verstreken was. De beroepsinstantie verwijst hierbij naar artikel 104 van het Onderwijs-en Examenreglement (hierna: ‘OER’).

Bij de bekendmaking van de examenresultaten van verzoeker werd ook expliciet verwezen naar deze beroepstermijn en werd ook verduidelijkt dat, in het geval van een examenbetwisting, de beroepstermijn ingaat vanaf de datum vermeld in het studievoortgangsdossier. Aangezien dit examenresultaat reeds op 9 september 2020 werd bekendgemaakt, moet de beroepsinstantie vaststellen dat het beroep werd ingediend buiten de voorziene beroepstermijn. Het is hierbij vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat deze beroepstermijn van openbare orde is. Hierdoor kan de interne beroepsinstantie deze termijn niet verlengen. Enkel indien verzoeker omwille van overmacht verhinderd zou zijn geweest om tijdig beroep aan te tekenen, zou een uitzondering mogelijk geweest zijn. In het beroep dat verzoeker indiende, verwijst hij echter op geen enkele manier naar enige omstandigheid waardoor hij niet in staat zou zijn geweest om tijdig – i.c. uiterlijk op 16 september 2020 – (al dan niet bewarend) beroep aan te tekenen. De beroepsinstantie kan dan ook niet anders dan het beroep als onontvankelijk te beoordelen. Een andere beslissing zou ingaan zowel tegen de regelgeving van de Vlaamse Regering als van de KU Leuven.

De beslissing op intern beroep werd op 23 september 2020 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2020 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat foutieve informatie, aangereikt door een interne structuur van verwerende partij, in direct causaal verband staat met de onontvankelijkheidsbeslissing zoals betekend op 23 september 2020. Om dit verzoekschrift in een breder kader te plaatsen, acht verzoeker het belangrijk dat men in bijlage kennis neemt van al zijn examenresultaten, opdat zijn argumenten zowel inhoudelijk als formeel met de nodige ernst zouden worden onderzocht.

Op datum van 9 september 2020 werd verzoeker geconfronteerd met een 7/20 voor het vak ‘Analyse 1’ uit de minor wiskunde, zoals dit examen werd afgenomen door prof. [J.Q.]. Op 16 september 2020 vindt een telefonisch gesprek plaats met de ombud, mevr. [V.], over het indienen van een beroepsprocedure. Hierbij zegt mevr. [V.] dat het noodzakelijk is om eerst een gesprek te hebben met de desbetreffende professor en het examen in te kijken, vooraleer het beroep in te dienen. Dit ondanks het feit dat volgens haar een beroep tegen het niet-behalen van een bachelordiploma niet hetzelfde is als een examenbetwisting. Over een mogelijk bewarend beroep, om zo de beroepstermijn te kunnen respecteren, wordt niets gezegd. Na een gesprek op 25 september 2020 garandeerde mevr. [V.] verzoeker dat ze bereid is het bovenstaande telefonisch te bevestigen.

Op 15 september 2020 diende verzoeker bij de professor een aanvraag in om het examen van het niet-geslaagde vak in te kijken. Pas op 17 september 2020 's avonds kon verzoeker het examen inkijken. Op 21 september 2020 tekent verzoeker intern beroep aan bij verwerende partij, waarna deze op 23 september 2020 de betwiste onontvankelijkheidsbeslissing neemt.

Een student die een ombudsdienst, m.a.w. een ter zake gespecialiseerde dienst binnen verwerende partij, consulteert met de specifieke vraag naar advies inzake de interne beroepsmogelijkheden tegen een examenbeslissing, mag volgens verzoeker het rechtmatig vertrouwen hebben dat deze dienst aan een verzoekende student een juridisch correct advies aflevert. Doet deze dienst dat niet, zoals hierboven werd uiteengezet, dan heeft deze interne

dienst van verwerende partij volgens verzoeker een fout begaan die in verband staat met zijn schade, namelijk de onontvankelijkheidsbeslissing van 23 september 2020 en bij uitbreiding de weigering tot aflevering van zijn graad. Anders gezegd: had verzoeker de juiste informatie gekregen, dan had hij het intern beroep binnen de beroepstermijn ingediend.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker, op basis van de chronologie van de feiten die hij zelf doorstuurt, de laattijdigheid van zijn beroep niet ontkent. In zijn extern beroep verwijst verzoeker naar een contact dat hij op 16 september 2020 had met de ombud en waarbij hij meent dat hij hierbij slecht geïnformeerd zou zijn over zijn beroepsmogelijkheden. Verwerende partij moet hierbij in de eerste plaats vaststellen dat verzoeker in zijn intern beroepschrift niet verwijst naar dit contact. Ook na de mededeling van de interne beroepsbeslissing heeft verzoeker hierover geen contact meer opgenomen met de interne beroepsinstantie. Dit betekent dan ook dat deze argumentatie niet in het kader van het intern beroep aan bod gekomen is, en als zodanig ook niet meer op een ontvankelijke manier kan worden ingebracht in de externe beroepsprocedure.

In ondergeschikte orde moet verwerende partij vaststellen dat verzoeker op 16 september 2020 inderdaad telefonisch contact heeft opgenomen met de ombud, met een aantal vragen over de zinvolheid van een eventueel beroep tegen de beslissing van de examencommissie. Op geen enkel moment heeft hij hierbij vragen gesteld over de beroepstermijn, waardoor dit onderwerp dan ook niet ter sprake gekomen is. Het is dan in elk geval niet zo dat verzoeker via de ombud tegenstrijdige informatie gekregen heeft. Aangezien verzoeker deze beroepstermijn zelf niet ter sprake bracht, kon de ombud ervan uitgaan dat verzoeker over dit aspect van zijn beroep reeds voldoende geïnformeerd was via het studievoortgangsdossier. Na het gesprek stuurde de ombud per e-mail de link uit dit studievoortgangsdossier nog opnieuw door, die naar de bijhorende website leidde in verband met de procedure voor het intern beroep en de website waarnaar in dit studievoortgangsdossier verwezen werd.

Indien verzoeker na het gesprek met de ombud op 16 september 2020 zijn kans op het indienen van een beroep wou vrijwaren, had hij op die dag nog een bewarend beroep kunnen indienen. Op deze manier had hij het indienen van zijn finale argumentatie kunnen uitstellen tot uiterlijk 21 september 2020. Verzoeker heeft dit echter niet gedaan. Pas op 21 september 2020, dus vier dagen nadat hij het examen was gaan inkijken, tekende verzoeker beroep aan.

Gezien het ontbreken van enig ontvankelijk argument in het beroep van verzoeker, moet verwerende partij dan ook vaststellen dat de conclusie van de interne beroepsbeslissing niet in vraag wordt gesteld. De resultaten werden vrijgegeven op 9 september 2020. Deze datum houdt in dat een beroep enkel ontvankelijk zou kunnen geweest zijn indien verzoeker uiterlijk op 16 september 2020 een (al dan niet bewarend) beroep had ingediend. Op basis van de vermelding in het studievoortgangsdossier, op basis van de website met informatie over de beroepsprocedure en op basis van het OER was verzoeker hierover duidelijk geïnformeerd. Aangezien het beroep pas op 21 september 2020 werd ingediend en verzoeker in zijn beroep niet verwees naar enige overmachtssituatie, moest dit beroep – conform de wettelijke bepalingen in de Codex Hoger Onderwijs – als onontvankelijk worden beoordeeld.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat het uiterst betreurenswaardig is dat verwerende partij zich in dit dossier moet verbergen achter vormvoorwaarden zoals de vervaltermijn van zeven kalenderdagen, teneinde niet het debat ten gronde te willen aangaan inzake het systeemprobleem waarmee verzoeker werd geconfronteerd. Verzoeker benadrukt dat de laattijdigheid van de indiening van het intern beroep het gevolg is van interne communicatiestoornissen binnen verwerende partij zelf. Verzoeker heeft alles gedaan wat van een voorzichtige student kan worden verwacht teneinde de redenen van de onvoldoende voor ‘Analyse I’ te verkrijgen.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie van verwerende partij het beroep van verzoeker terecht als onontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen in de dag na de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten. Uit het dossier blijkt dat de bekendmaking van de examenresultaten *in casu* op 9 september 2020 is gebeurd (zie bijlage 1 van verwerende partij). De Raad stelt vast dat op de mededeling van de

puntenlijst ook de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking van de examenresultaten, wat *in casu* op 10 september 2020 is.

De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen, was derhalve woensdag 16 september 2020. Verzoeker diende zijn intern beroep evenwel pas in op 21 september 2020 (zie bijlage 2 van verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het intern beroep *prima facie* niet tijdig werd ingesteld.

De Raad onderzoekt vervolgens in welke mate er *in casu* sprake kan zijn van een overmachtssituatie die de laattijdigheid van de indiening van het beroep kan verschonen.

Verzoeker stipt aan dat foutieve informatie vanwege de ombud van verwerende partij de reden is van de onontvankelijkheidsbeslissing. In een telefonisch gesprek met de ombud op 16 september 2020 zou deze laatste gezegd hebben dat het noodzakelijk is om eerst een gesprek te hebben met de desbetreffende professor en het examen in te kijken, vooraleer beroep in te dienen. Over een mogelijk bewarend beroep werd niets vermeld. Pas op 17 september 2020 kon verzoeker het examen inkijken, waarna hij op 21 september 2020 intern beroep aantekende. Verzoeker geeft aan dat hij rechtmatig vertrouwen mocht hebben dat de ombudsdienst hem een juridisch correct advies zou verlenen, wat hier niet gebeurd is.

Naar het oordeel van de Raad is er *in casu* evenwel geen sprake van enige overmachtssituatie, die de laattijdigheid van de indiening van het intern beroep desgevallend zou kunnen verschonen. De Raad wijst er hierbij op dat bij de bekendmaking van de examenresultaten op 9 september 2020 de noodzakelijke beroepsmodaliteiten werden meegedeeld (zie bijlage 1 van verwerende partij). De Raad leest hier meer bepaald het volgende (eigen nadruk):

“(…) Een beroep moet worden ingediend binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat de dag na de datum waarop deze examenresultaten werden bekend gemaakt. Indien het feedbackgesprek met de examiner nog niet is kunnen doorgaan, kan je - binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen - eventueel een bewarend beroep indienen, met slechts een beperkte motivering. (…)”

De Raad is dan ook van oordeel dat verzoeker reeds op 9 september 2020 correct en volledig werd geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden. De vermelde beroepsmodaliteiten

onderaan de puntenlijst stipuleren uitdrukkelijk dat verzoeker, in afwachting van het feedbackgesprek met de examiner, binnen de vervalttermijn van zeven kalenderdagen een bewarend beroep kon indienen. Verzoeker heeft evenwel nagelaten dit te doen, en diende pas op 21 september 2020 een intern beroep in.

Wat het telefonisch gesprek met de ombud betreft, stelt de Raad vast dat verzoeker niet verder komt dan loutere beweringen dat hem hierbij foutieve informatie omtrent de beroepsprocedure zou zijn verschaft. Verzoeker maakt zijn beweringen echter niet aannemelijk en onderbouwt deze niet met enige stukken. Zelfs als verzoeker door de ombud effectief verkeerd geïnformeerd zou zijn – hetgeen de Raad uiteraard zou betreuren – neemt dit niet weg dat verzoeker middels de mededeling van de beroepsmodaliteiten reeds op 9 september 2020 correct en tijdig werd geïnformeerd omtrent de te volgen procedure, zoals de Raad hierboven reeds vaststelde. De beroepsmogelijkheid en -modaliteiten zijn bovendien ook terug te vinden in het OER van verwerende partij.

Het intern beroep werd aldus terecht onontvankelijk verklaard.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

Geheel ten overvloede stipt de Raad nog aan dat verzoeker ter zitting aan verwerende partij heeft gevraagd of, in het geval het beroep onontvankelijk wordt verklaard, de mogelijkheid bestaat om een volgend examen voor dit opleidingsonderdeel te laten doorgaan in aanwezigheid van een objectieve waarnemer. Verwerende partij heeft bevestigd dat dergelijke mogelijkheid inderdaad voorzien is in haar reglementering.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 9 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 13 november 2020

Arrest nr. 6.114 van 30 november 2020 in de zaak 2020/672

In zake: Ademola FAMILONI
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Koning Boudewijnstraat 3, bus 0

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 16 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij geen uitzondering op de opgelegde weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 wordt toegestaan en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft bijkomende documenten bezorgd.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 13 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven voor het schakelprogramma tot de opleiding ‘Master of Business Administration’.

Aangezien de cumulatieve studie-efficiëntie van verzoeker na de derde examenperiode van het academiejaar 2019-2020 lager ligt dan 30% mag hij zich in het academiejaar 2020-2021 niet opnieuw inschrijven voor dezelfde opleiding.

Verzoeker vraagt op 16 september 2020 om een uitzondering op de opgelegde weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 toe te staan. Op 21 september 2020 beslist de Directeur Onderwijsprocessen geen uitzondering aan verzoeker toe te kennen.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing leest als volgt:

“(…) On September 21, I received your appeal against the decision of the Head of the unit of Teaching and Learning Processes not to grant you an exception on the refusals mentioned in your study progress file. During a personal meeting on September 18, you could explain your arguments further.

The study progress measure which was taken was based on the fact that by the end of the academic year 2019-2020 your global cumulative study efficiency amounted only 5% and thus did not pass the minimum threshold of 30%.

In your appeal you explained that studying business economics in general, and more particularly at KU Leuven was a long standing dream for you. Unfortunately, during the past academic year you were confronted with the loss of your grandmother by the end of April and the decease of your sister, beginning of July. Because of these tragic events you already had some personal doubts during the past examination period whether it was wise to continue your studies. At that time you already discussed your situation with your study counsellor, [...], who gave you the advice to take a year off. However, you stated that you were not ready to give up and asked for a chance to prove yourself.

Although I sympathize with your personal circumstances and understand that the loss of your loved ones had quite some emotional consequences for you, it is also clear to me that these unfortunate events can only partially explain your results during the entire academic year. Already during the first examination period your results for some key courses in the programme were quite minimal (e.g. 'Statistics for Business' 0/20, 'Mathematics for Business A' 1/20, 'Microeconomics' 3/20, 'Internal and External Financial Reporting' (3/20) and for some exams you already at that time did not participate in the exam (i.e. 'Corporate Finance' NA). The same observation can be made about your results for the second examination (i.e. 'Mathematics for Business B' 0/20, 'ICT Management' 1/20, 'Behaviour, society and economy' 2/20, 'Macro- and International Economics' 3/20, 'Research Methods' NA).

We already discussed this during our meeting. At that time you had to admit that since no courses about mathematics and statistics were part of your previous professional bachelor programme your previous knowledge about these courses was limited.

Furthermore, you should also be aware of the progressive character of the study progress measures. The 30% measure should be considered as a critical minimum threshold after the first year. In case you continue your studies at the end of 2020-2021 a minimum cumulative efficiency (thus over the two years of study) of 50% would be required. Your present results do not provide me with any factual evidence that there is a realistic chance of meeting this next threshold.

After thorough consideration I confirm the decision of the Head of the unit of the Teaching and Learning Processes not to grant you another exception on the refusal for the programme in Business Administration. With this decision the KU Leuven internal appeal has been closed.

I do realize that this is not the decision you were hoping for. I certainly have no reason to doubt your interest and motivation for this programme. Maybe, as we already discussed during our meeting, it might be a good idea to use the coming year to remediate your analytic skills, in order to [be] better prepared when you continue your studies. Based on the information you provided during our meeting it appears that this is also the advice which was given to you by your study counsellor. (...)"

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 5 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 16 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij geen uitzondering op de opgelegde weigering tot inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 wordt toegestaan (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de eerste bestreden beslissing heeft genomen. In dat geval verdwijnt deze beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij altijd al zeer nieuwsgierig is geweest naar de werking van de economie in de wereld. Om de wereldwijde/internationale handel beter te kunnen begrijpen heeft hij concrete studies nodig. Verzoeker gelooft dat een diploma economie en bedrijfskunde zijn ideeën over economische theorieën zal uitdagen en hem zal laten kennismaken met belangrijke bedrijfstakken zoals management en marketing.

Daarnaast benadrukt verzoeker dat studeren aan de KU Leuven een lang gekoesterde droom was die hij nooit als vanzelfsprekend heeft beschouwd, hoewel zijn resultaten het tegendeel bewijzen. Verzoeker merkt op dat hij in het begin van het tweede semester zeer gefocust was. Hij was ervan overtuigd dat hij al zijn vakken zou kunnen afmaken. Jammer genoeg heeft hij echter zijn grootmoeder verloren, die hem heeft opgevoed. Enkele maanden later heeft verzoeker ook zijn zus verloren. Verzoeker raakte in paniek omdat hij toch ver verwijderd is van zijn familie in Nigeria. Hij wou graag dichterbij huis zijn, ook al zou dit het einde van zijn studies betekenen. Het samenvallen van deze gebeurtenissen heeft een groot trauma veroorzaakt bij verzoeker. Wat het eerste semester betreft, wijst verzoeker erop dat de meeste vakken te maken hadden met pure wiskundige berekeningen die weinig aan bod zijn gekomen in zijn vooropleiding. Verzoeker benadrukt dat hij zijn eigen kwaliteiten en mogelijkheden beter kent dan iemand anders. Hij is ook nog niet klaar om op te geven. Zo is hij namelijk begonnen met het nemen van privélessen wat betreft wiskundige berekeningen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat het extern verzoekschrift grotendeels leest als een Nederlandstalige vertaling van het intern beroep dat verzoeker heeft ingediend, zonder dat hij nieuwe argumentatie toevoegt. Hij stuurt twee nieuwe overlijdensattesten door die blijkbaar op de datum van het ontvangen van de interne

beroepsbeslissing werden opgemaakt, maar die essentieel enkel de bevestiging zijn van de attesten die hij ook via zijn intern beroep heeft doorgestuurd. In die zin bieden ook deze attesten volgens verwerende partij nog steeds geen ruimere verklaring voor de onvoldoende studieresultaten die verzoeker gedurende elk van de drie examenperiodes van het academiejaar 2019-2020 heeft behaald.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker opnieuw de problemen bevestigt die hij ervaarde met “pure wiskundige berekeningen”. Hij zegt dan wel dat hij ondertussen gestart is met het volgen van privélessen, maar op welke manier deze lessen in de beperkte periode tussen het interne beroepsgesprek op 21 september en het indienen van het externe beroep op 12 oktober het mogelijk zouden kunnen maken dat hij in het eerste semester van het academiejaar 2020-2021 reeds zou slagen voor de opleidingsonderdelen “Statistics for Business” (resultaat in 2019-2020: 0/20 en NA) of “Mathematics for Business A” (resultaat in 2019-2020: 1/20 en NA) blijft onduidelijk.

Verwerende partij moet aldus vaststellen dat verzoeker via het extern beroep geen argumenten aandraagt die de eerdere interne beroepsbeslissing weerleggen.

Beoordeling

Verzoeker betwist de weigering tot inschrijving in het academiejaar 2020-2021 voor het schakelprogramma tot de opleiding ‘Master of Business Administration’ bij verwerende partij. Verzoeker was in het academiejaar 2019-2020 voor dit schakelprogramma ingeschreven en behaalde na de derde examenperiode niet de vereiste cumulatieve studie-efficiëntie van 30%.

De Raad moet met verwerende partij vaststellen dat het verzoekschrift voor de Raad in essentie de argumenten herneemt die verzoeker in zijn intern beroepsschrift heeft bijgebracht. Zo geeft verzoeker vooreerst uitvoerig zijn interesse in het gekozen studiegebied en in de opleiding weer. Hij geeft tevens aan dat de studierichting aansluit bij een lang gekoesterde droom.

De Raad heeft vanzelfsprekend begrip voor deze argumenten en kan tevens inzien dat verzoeker het dan ook moeilijk heeft met de inhoud van de beslissing van de interne

beroepsinstantie. Desondanks kan de Raad in deze argumentatie geen verklaring vinden voor het geringe studiesucces in het academiejaar 2019-2020. Evenmin zijn de interesse en het enthousiasme waarmee verzoeker het afgelopen jaar heeft gestudeerd en waarvan hij ook voor het academiejaar 2020-2021 getuigt, van dien aard er de Raad in redelijkheid van te overtuigen dat, louter omwille van deze passie, verzoeker in het academiejaar 2020-2021 wel een voldoende cumulatieve studie-efficiëntie zal behalen.

Daarnaast maakt verzoeker gewag van een aantal omstandigheden die naar zijn oordeel zijn gering studierendement verklaren. Hij verwijst meer bepaald naar de overlijdens van zijn grootmoeder en van zijn zus.

De Raad moet vaststellen dat de interne beroepsinstantie deze persoonlijke omstandigheden, die verzoeker herneemt in het verzoekschrift houdende extern beroep, niet heeft veronachtzaamd. Desondanks oordeelt de interne beroepsinstantie waarom de persoonlijke omstandigheden slechts een gedeeltelijke verklaring kunnen bieden voor de resultaten van het volledige academiejaar 2019-2020. Zo wijst de interne beroepsinstantie op de reeds heel zwakke resultaten van verzoeker tijdens de eerste examenperiode voor essentiële opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma. Ook vermeldt de interne beroepsinstantie reeds na het eerste semester een niet-benutte examenkans. Ook in de tweedesemesterexamenperiode waren de resultaten niet bemoedigend.

Rekening houdend met het voorgaande kan de Raad niet oordelen dat verwerende partij onredelijk streng is geweest door in het kader van het intern beroep de beslissing te handhaven om de inschrijving voor het academiejaar 2020-2021 van verzoeker te weigeren.

De Raad merkt hierbij nog op dat verzoeker, een gering aantal opleidingsonderdelen niet te na gesproken, ook de situatie niet trachtte recht te zetten door deelname aan de derde examenperiode. Daarnaast is de Raad van oordeel dat, hoewel de persoonlijke tegenslagen waarvan verzoeker melding maakt het studeren voor hem onmiskenbaar kunnen hebben bemoeilijkt, zij geen afdoende verklaring voor zijn extreem geringe resultaten vormen, derwijze dat de beslissing van verwerende partij kennelijk onredelijk is. Ten overvloede merkt de Raad op dat reeds tijdens het gesprek dat verzoeker met de interne beroepsinstantie had, werd besproken dat eerder dan de studie voortzetten het verstandig zou kunnen zijn de studies een jaar stop te zetten en omstandigheden te scheppen waarin een betere studie-efficiëntie

misschien meer voor de hand ligt. Verzoeker hernam deze bedenking in het kader van de hoorzitting bij de Raad. Ten overvloede merkt de Raad hierbij op noch in het dossier noch tijdens de hoorzitting elementen te hebben gevonden die toelaten ervan uit te gaan dat er een redelijke kans is op een aanvaardbare studie-efficiëntie in het academiejaar 2020-2021, t.t.z. zoals voorgeschreven in de studievoortgangsbewakingsregels van verwerende partij.

Wat de kwantitatieve aspecten van het studieprogramma, die voor verzoeker een onmiskenbare drempel blijken, betreft, moet de Raad opmerken dat deze verzoeker hebben bemoeilijkt de vereiste cumulatieve studie-efficiëntie te realiseren, maar de aan de te geringe studie-efficiëntie verbonden weigeringsbeslissing niet onredelijk maken. Dat verzoeker aangeeft nog niet klaar te zijn om op te geven en dan ook reeds begonnen is met het nemen van privélessen wat de wiskundige berekeningen betreft, is, het gehele profiel van de studieresultaten van verzoeker in acht genomen – met name wat de kwantitatieve opleidingsonderdelen betreft -, voor de Raad geen element dat een voldoende studie-efficiëntie tijdens het academiejaar 2020-2021 aannemelijk maakt. Dit maakt de beslissing aldus niet onredelijk. Ten overvloede merkt de Raad op dat verwerende partij van de privélessen geen weet had op het ogenblik van het nemen van de aangevochten beslissing en dan ook moeilijk kan worden verweten met dit element geen rekening te hebben gehouden. Evenwel, zelfs dit element in acht genomen, ziet de Raad onvoldoende aanwijzingen voor voldoende succes om de weigeringsbeslissing te vernietigen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 30 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.085 van 23 november 2020 in de zaak 2020/675

In zake: Jaro GOUBERT
Woonplaats kiezend te 9400 Ninove
Okegembaan 88

Tegen: ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij geen score werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Grow III” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 13 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Barbara Speleers, die *loco* advocaat Stijn Butenaerts verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie’.

Voor het opleidingsonderdeel “Grow III” bekomt verzoekende partij geen score.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 september 2020 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student beroep aantekent tegen het feit dat het cijfer voor het dealexamen “werkstuk” uit het opleidingsonderdeel “Grow III” niet automatisch werd overgedragen naar de tweede zitting. Volgens hem zijn de afrondingsregels uit artikel 26 van het examenreglement niet correct toegepast. Zonder afronding is het cijfer te laag om in aanmerking te komen voor automatische overdracht naar de tweede zitting, maar verzoeker stelt dat artikel 26 van het examenreglement bepaalt dat afrondingsregels op zowel het geaggregeerde resultaat van een samengesteld opleidingsonderdeel als op de onderliggende delen gelden.

De interne beroepsinstantie heeft de titularis van het opleidingsonderdeel “Grow III” gehoord. Er werd toelichting verschaft bij de totstandkoming en de beoordeling van het werkstuk.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zijn diplomacontract voor het academiejaar 2019-2020 op 17 oktober 2019 digitaal heeft ondertekend. Hierdoor ontstaat kennisname en akkoord met betrekking tot (1) het generieke studiecontract betreffende de inschrijving, (2) de vigerende algemene en departementale onderwijs- en examenregelingen, (3) de opleidingsprogramma’s en opleidingsonderdeelfiches 2019-2020 en (4) de algemene en departementale academische jaarkalender 2019-2020.

Waar de student afleidt dat de afrondingsregels zoals omschreven in artikel 26 ook op dealexamens gelden omdat de term *examencijfer* wordt gebruikt in artikel 26 en de term *eindcijfer* in artikel 27, wijst de interne beroepsinstantie erop dat de term *examencijfer* in artikel 26 niet geïsoleerd wordt gebruikt, maar vergezeld is van de bijvoeglijke bepaling “van

een enkelvoudig of samengesteld opleidingsonderdeel”. Daardoor wordt volgens de interne beroepsinstantie ondubbelzinnig het niveau aangegeven waarop de afrondingsregels worden toegepast, met name het geaggregeerde niveau voor een samengesteld opleidingsonderdeel.

De interne beroepsinstantie benadrukt dat nergens wordt vermeld dat er ook afronding zou gelden op onderliggende delen van een samengesteld opleidingsonderdeel. Dat zou volgens haar ook heel vreemd zijn aangezien afronding op meerdere niveaus van eenzelfde element resulteert in een steeds grotere afwijking tussen de oorspronkelijke cijfers met decimalen en het cijfer op het niveau van de sommatie. Dit is geen gangbare praktijk en zou – in geval van toepassing – dan ook moeten worden vermeld.

De interne beroepsinstantie stipt aan dat artikel 27 van het examenreglement de modaliteiten bespreekt waaronder cijfers van de eerste zitting naar de tweede zitting kunnen worden overgedragen. Het begrip *eindcijfer* uit de eerste paragraaf heeft hier duidelijk dezelfde betekenis als *examencijfer voor een samengesteld opleidingsonderdeel* uit artikel 26, met name het resultaat van een samengesteld geheel. Volgens de interne beroepsinstantie refereren beide begrippen dus duidelijk naar hetzelfde niveau waarop de bepaling van de betrokken artikels van toepassing is. Als een bepaling van toepassing zou zijn op onderliggende delen van een samengesteld opleidingsonderdeel, dan staat dat overigens expliciet vermeld, zoals mag blijken uit de derde bepaling van artikel 27.

De interne beroepsinstantie oordeelt dan ook dat de bepalingen van het algemeen examenreglement van de Erasmushogeschool Brussel steeds van toepassing zijn van bij het behalen van het resultaat van een opleidingsonderdeel. De afrondingsregel werd op correcte wijze toegepast in de berekening van het cijfer voor het betrokken opleidingsonderdeel. Op basis van voormelde argumenten beslist de interne beroepsinstantie om de examenbeslissing van het opleidingsonderdeel “Grow III” te behouden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 5 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat het door verzoeker ingestelde beroep bij de Raad is gericht tegen zowel (1) de examenbeslissing van 9 september 2020 als (2) het intern beroep van 28 september 2020. Volgens haar is het gedeelte van het beroep van verzoeker dat is gericht tegen de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 niet ontvankelijk.

Verwerende partij verwijst naar vaste rechtspraak van de Raad die stelt dat het feit of een initiële studievoortgangsbepaling zoals een examenbeslissing nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep voor de Raad afhankelijk is van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst moet uitputten. Als de onderwijsinstelling haar interne beroepsprocedure derwijze heeft georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, treedt de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Wat dit betreft, zijn de artikelen 16 en 17 van de algemene rechtspositieregeling 2019-2020 volgens verwerende partij duidelijk. Ze verduidelijkt dat, nadat het intern beroep ontvankelijk wordt verklaard, de door de student ingediende klacht door de departementale beroepscommissie ten gronde wordt onderzocht, waarna er overeenkomstig voormelde artikelen van de algemene rechtspositieregeling 2019-2020 een nieuwe beslissing wordt genomen waarbij de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze wordt bevestigd of hervormd/herzien.

Aangezien de bevoegde departementale beroepscommissie aldus oordeelt met volheid van bevoegdheid, maakt de door haar genomen beslissing onmiskenbaar een beslissing uit die in de plaats van de initiële studievoortgangsbepaling is gekomen, *in casu* de examenbeslissing van 9 september 2020. Volgens verwerende partij betekent dit dat deze initiële studievoortgangsbepaling daardoor uit het rechtsverkeer is verdwenen en deze niet langer op ontvankelijke wijze het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verwerende partij is dus van mening dat in de mate dat het door verzoeker ingestelde beroep is gericht tegen de initiële examenbeslissing van 9 september 2020, dit beroep onontvankelijk moet worden verklaard.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij geen score werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Grow III” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 17 van de algemene rechtspositieregeling 2019-2020 blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate onontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheids- en het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de interne beroepsinstantie niet antwoordt op zijn stelling inzake de onduidelijkheid van de termen “examencijfer” en “eindcijfer”. Volgens hem staat de verduidelijking die de interne beroepsinstantie aanhaalt nergens in het reglement gedefinieerd. Hij vindt dit dus te vaag.

Daarnaast stipt verzoeker aan dat hij niet binnen de twintig kalenderdagen die ingaan op de dag na deze waarop hij het beroep heeft aangetekend via aangetekend schrijven op de hoogte is gebracht van de gemotiveerde beslissing, zoals hem nochtans was meegedeeld. Hij vraagt dan ook om te slagen voor dit opleidingsonderdeel omwille van deze procedurefout. Verzoeker merkt ook nog op dat het proces-verbaal van de beroepscommissie niet werd ondertekend en geen referentienummer kreeg toegekend.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie wel degelijk antwoordt op de door verzoeker geuite kritiek aangaande de betekenis/draagwijdte van de termen “examencijfer” en “eindcijfer”, en de toepassing van de afrondingsregels zoals bepaald in de artikelen 26 en 27 van het examenreglement. Verwerende partij citeert deze artikelen.

Verwerende partij merkt vervolgens op dat uit het verzoekschrift dat verzoeker in het kader van het intern beroep heeft overgemaakt blijkt dat verzoeker kritiek heeft op het feit dat het door hem behaalde cijfer (9,82/20) voor het dealexamen “werkstuk” van het opleidingsonderdeel “Grow III” niet automatisch werd overgedragen naar de tweede zitting. Hij meent ter zake dat de afrondingsregels uit artikel 26 van het examenreglement niet correct werden toegepast. Volgens hem gelden die zowel op het geaggregeerde resultaat van een opleidingsonderdeel als op de onderliggende delen ervan.

Verwerende partij benadrukt dat verzoeker zich geheel te onrechte vastpint op de ‘losstaande bewoording’ van een “examencijfer” in artikel 26 of een “eindcijfer” in artikel 27 om te kunnen stellen dat de afrondingsregels van artikel 26 ook van toepassing zijn op een examenonderdeel omdat er daarin geen sprake is van een “eindcijfer”. Verwerende partij volgt deze stelling niet. Volgens haar gaat het om een totaal verkeerde lezing van de inhoud van artikel 26 van het examenreglement.

Verwerende partij is van mening dat uit de letterlijke bewoordingen van het betreffende artikel (*Wanneer bij de bepaling van het examencijfer voor een enkelvoudig of samengesteld opleidingsonderdeel een afronding van decimaal cijfer moet gebeuren (...)*) duidelijk blijkt dat daarin enkel sprake is van een mogelijke afronding van een examencijfer dat werd behaald voor een opleidingsonderdeel en dus niet voor een examenonderdeel van een opleidingsonderdeel.

Verwerende partij wijst erop dat de begrippen “opleidingsonderdeel”, “examen” en “deelexamen” worden gedefinieerd in artikel 2 van het examenreglement. Volgens haar blijkt uit deze definities duidelijk dat het totale eindcijfer van het examen (dat kan bestaan uit verschillende deelexamens) voor een welbepaald opleidingsonderdeel wordt bepaald door de optelsom van de verschillende scores die voor elk deelexamen werden behaald.

Verwerende partij verduidelijkt dat, blijkens de ECTS-fiche, de evaluatie van het opleidingsonderdeel “Grow III” op basis van drie verschillende deelexamens (zijnde drie evaluatiemomenten / evaluatieactiviteiten) gebeurt, met name (1) een schriftelijke evaluatie, (2) een werkstuk en (3) een observatie. De optelsom van de behaalde scores voor deze drie deelexamens vormt aldus de totaal behaalde score voor het betreffende opleidingsonderdeel. Verwerende partij stipt aan dat de ECTS-fiche ook duidelijk bepaalt dat het opleidingsonderdeel wordt gequoteerd op 20 (tot op een geheel getal), wat volgens haar eveneens duidt dat enkel het globaal verkregen cijfer voor de drie deelexamens samen na herleiding op 20 zal worden afgerond tot een geheel getal.

Verwerende partij merkt op dat verzoeker in eerste zitting, na weging, volgende deelscores voor de drie verschillende deelexamens heeft behaald:

- Werkstuk (50%): 9,82/20
- Observatie (10%): 6,67/20
- Schriftelijke evaluatie (40%): 9,20/20

Verzoeker behaalde in totaal een score van 25,69/60, zijnde 8,56/20. Deze score werd overeenkomstig de afrondingsregels van artikel 26 van het examencontract afgerond tot op een geheel getal van 9/20 voor het opleidingsonderdeel “Grow III”.

Verwerende partij benadrukt aldus dat zowel uit de letterlijke lezing van de bepaling van artikel 26 van het examenreglement als uit de ECTS-fiche duidelijk en onmiskenbaar blijkt

dat de afrondingsregels enkel betrekking hebben op het geaggregeerde resultaat van een opleidingsonderdeel en niet op de behaalde deelscores voor de onderliggende delen (of deexamens) van een opleidingsonderdeel. Ze stelt dat het totaal verkeerd is om, zoals verzoeker doet, de term “eindcijfer” in artikel 27 van het examencontract op zich en losstaand van de context/zin waarin deze wordt aangewend te gaan interpreteren. Daaruit leidt hij geheel ten onrechte af dat enkel de term “eindcijfer” ondubbelzinnig zou aangeven dat het om het geaggregeerde niveau gaat en dat bijgevolg de afrondingsregels uit artikel 26 van het examencontract ook gelden op de deexamens. In artikel 26 wordt immers de term “examencijfer” gebruikt, terwijl in artikel 27 de term “eindcijfer” wordt gebruikt. Volgens verwerende partij is het overigens de logica zelve dat de afronding van een examencijfer nooit slaat op de behaalde scores voor de deexamens van een opleidingsonderdeel. Dat zou immers leiden tot een steeds grotere afwijking tussen de oorspronkelijke cijfers met decimalen en het cijfer op het niveau van de sommatie.

Verwerende partij verwijst vervolgens naar de derde alinea van artikel 27 van het examencontract, waarin volgens haar wordt verduidelijkt dat enkel een behaalde score op een deexamen van 10/20 of meer automatisch zal worden overgedragen naar de tweede zitting, tenzij er uitdrukkelijk een andere regeling wordt bepaald in de ECTS-fiche. Verwerende partij stipt aan dat in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “Grow III” geen andersluidende bepalingen / afrondingsregels zijn opgenomen met betrekking tot de overdracht naar de tweede zitting voor de scores die zijn behaald op de deexamens. Aangezien verzoeker voor het deexamen “werkstuk” slechts een cijfer van 9,82/20 – dus minder dan 10/20 – heeft behaald en er geen afwijkende regeling in de ECTS-fiche is opgenomen, mocht verzoeker er dan ook geenszins vanuit gaan dat het door hem behaalde cijfer in eerste zitting automatisch zou worden overgedragen naar de tweede zitting. Zonder afronding, wat *in casu* duidelijk niet is voorzien voor de behaalde cijfers voor een deexamen, is het door verzoeker behaalde cijfer te laag om in aanmerking te komen voor automatische overdracht naar de tweede zitting.

Waar verzoeker aanhaalt dat de genomen beslissing niet geldig zou zijn omdat deze (1) niet binnen de twintig dagen zou zijn overgemaakt per aangetekende zending, (2) niet ondertekend werd en (3) geen referentienummer kreeg toegekend, stelt verwerende partij dat deze beweringen geen enkele afbreuk doen aan de rechtsgeldigheid van de genomen beslissing van 28 september 2020 door de interne beroepsinstantie.

Wat het eerste argument van verzoeker betreft, benadrukt verwerende partij dat de kennisgeving van de beslissing per aangetekend schrijven geen vereiste betreft waarvan de niet-naleving leidt tot de nietigheid van de beslissing. Verwerende partij merkt hierbij op dat de modaliteiten inzake het aantekenen van een intern beroep voor het academiejaar 2019-2020 werden aangepast naar aanleiding van de Covid-19-crisis. Zij verwijst naar artikel 4 van deel 5 van het addendum bij het algemeen onderwijs- en examenreglement, waarin is opgenomen dat alle communicatie omtrent het interne beroep verloopt via e-mail (studenten e-mailadres) en niet via aangetekend schrijven. Voor het academiejaar 2019-2020 is de verzending naar de student van de kennisgeving van de beslissing binnen de twintig kalenderdagen per aangetekende zending dus niet langer een vereiste.

Daarenboven stipt verwerende partij aan dat er hoe dan ook geen enkele sanctie wordt verbonden aan de niet-naleving van het voorschrift dat de kennisgeving per aangetekend schrijven moet worden verstuurd. Zij verwijst hiervoor ook naar artikel II.284 Codex Hoger Onderwijs, waar evenmin een kennisgeving per aangetekende zending wordt vereist. Verwerende partij stelt vast dat uit de stukken van het dossier blijkt dat verzoeker *in casu* op datum van 5 oktober 2020, en dus tijdig, per e-mail in kennis werd gesteld van de genomen interne beroepsbeslissing. Volgens verwerende partij is het argument van verzoeker dat er sprake is van een procedurefout die tot gevolg moet hebben dat hij geslaagd moet worden verklaard voor het vak “Grow III” dan ook totaal niet gefundeerd en kan dit niet in aanmerking worden genomen.

Wat vervolgens het argument van verzoeker betreft dat het proces-verbaal van de beroepscommissie niet werd ondertekend, benadrukt verwerende partij dat noch de Codex Hoger Onderwijs noch haar eigen reglementen voorschrijven dat het proces-verbaal van de departementale beroepscommissie moet worden ondertekend en dat het ontbreken van ondertekening zou leiden tot de nietigheid van het betreffende proces-verbaal en de erin genomen beslissing. Ze verwijst hiervoor naar de artikelen 14, 16 en 17 van de algemene rechtspositieregeling 2019-2020 en naar artikel 4 van deel 5 van het addendum bij het algemeen onderwijs- en examenreglement 2019-2020 inzake de organisatie van het intern beroep. Volgens haar wordt in deze bepalingen nergens uitdrukkelijk gesteld dat de leden van de departementale beroepscommissie fysiek bijeen moeten komen en dat zij op straffe van nietigheid meteen na de beëindiging van de fysieke bijeenkomst en het nemen van een

gemotiveerde beslissing, het proces-verbaal van de zitting ook effectief moeten ondertekenen opdat het rechtsgeldig zou zijn.

Dergelijke bepaling is integendeel niet voorhanden. In voornoemd addendum werd bovendien als gevolg van de Covid-19-crisis net uitdrukkelijk bevestigd dat de bijeenkomst van de interne beroepscommissie digitaal kan plaatsvinden. Dit brengt uiteraard met zich mee dat een onmiddellijke ondertekening van het proces-verbaal door alle aanwezige leden van de commissie niet mogelijk is. Verwerende partij benadrukt dat dit het proces-verbaal of de daarin genomen beslissing niet ongeldig, noch nietig maakt.

Verwerende partij heeft desalniettemin aan de leden van de departementale beroepscommissie gevraagd om voor de goede orde per e-mail te willen bevestigen dat zij akkoord gaan met de inhoud van het proces-verbaal van 28 september 2020. Zij voegt dit als bijlage toe. Nadien werd het betreffende proces-verbaal, wanneer dit ook fysiek mogelijk was, overigens nog daadwerkelijk ondertekend door de voorzitter van de beroepscommissie en werd tevens de formele brief van 2 oktober 2020 ter kennisgeving van de genomen interne beroepsbeslissing aan verzoeker daadwerkelijk ondertekend door de algemeen directeur van verwerende partij.

Wat ten slotte het argument van verzoeker inzake het ontbreken van een referentienummer betreft, kan verwerende partij – bij gebrek aan een verdere verduidelijking van verzoeker – enkel vermoeden dat dit argument slaat op het feit dat daar waar er bij de rechtsgeldige samenstelling in het proces-verbaal wordt verwezen naar de beslissing van de departementsraad, de referentie van de beslissing van 28 september 2020 niet werd aangepast.

Verwerende partij stipt aan dat dit argument op geen enkele wijze de rechtsgeldigheid van het proces-verbaal aantast. Bovendien blijkt uit het proces-verbaal zelf ook duidelijk dat de beroepscommissie op een rechtsgeldige wijze is samengesteld en bijeengekomen overeenkomstig artikel 14 van de algemene rechtspositieregeling 2019-2020.

Wat de referentie betreft waarnaar verzoeker verwijst, kan verwerende partij ook nog opmerken dat een dergelijke referentie ook staat vermeld op de formele brief van 2 oktober 2020, waarin de beslissing van de departementale beroepscommissie op een formele wijze aan verzoeker ter kennis wordt gebracht. Volgens verwerende partij is het door verzoeker

aangehaalde verweerder aldus totaal niet gefundeerd en moet het als ongegrond worden afgewezen.

Beoordeling

Verzoeker betwist de beslissing van de interne beroepsinstantie die hij aanmerkt als het niet toekennen van een cijfer in de tweede zitting voor het opleidingsonderdeel “Grow III”. Verzoeker voert aan dat de interne beroepsinstantie zijn stelling met betrekking tot de onduidelijkheid van de termen “examencijfer” en “eindcijfer” niet beantwoordt. Hij stelt dat de verduidelijking die in de aangevochten beslissing wordt gegeven nergens gedefinieerd is in het onderwijs- en examenreglement. Verzoeker vindt de verduidelijking dan ook te vaag.

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie dat de student intern beroep aantekent tegen het feit dat het cijfer voor het deexamen “werkstuk” van het opleidingsonderdeel “Grow III” niet automatisch werd overgedragen naar de tweede zitting. Hij meent immers dat de afrondingsregels uit artikel 26 van het examenreglement niet correct zijn toegepast. Zonder afronding is het cijfer te laag om in aanmerking te komen voor automatische overdracht naar de tweede zitting. Zijns inziens bepaalt artikel 26 van het examenreglement dat afrondingsregels gelden op zowel het geaggregeerde resultaat van een samengesteld opleidingsonderdeel als op de onderliggende delen.

De beroepscommissie stelt het volgende vast:

“De student leidt af dat afrondingsregels zoals omschreven in artikel 26 ook op deexamens gelden omdat de term ‘examencijfer’ wordt gebruikt in artikel 26 en de term ‘eindcijfer’ in artikel 27. Enkel de term ‘eindcijfer’ zou daardoor ondubbelzinnig aangeven dat het om het geaggregeerde niveau gaat.

De commissie stelt echter vast dat de term ‘examencijfer’ in artikel 26 niet geïsoleerd wordt gebruikt maar vergezeld is van de bijvoeglijke bepaling “van een enkelvoudig of samengesteld opleidingsonderdeel” en daardoor ondubbelzinnig het niveau aangeeft waarop de afrondingsregels worden toegepast, met name het geaggregeerde niveau voor een samengesteld opleidingsonderdeel.

Nergens staat dat er ook afronding zou gelden op onderliggende delen van een samengesteld opleidingsonderdeel. Dat zou ook heel vreemd zijn aangezien afronding op meerdere niveaus van eenzelfde element resulteert in een steeds grotere afwijking tussen de oorspronkelijke cijfers met decimalen en het cijfer op het niveau van de sommatie. Dit is geen gangbare praktijk en zou – in geval van toepassing – dan ook heel expliciet vermeld moeten worden.

ER-Artikel 27 bespreekt de modaliteiten waaronder cijfers van de eerste zitting naar de tweede zitting kunnen worden overgedragen. Het begrip ‘eindcijfer’ uit de eerste paragraaf heeft hier duidelijk dezelfde betekenis als ‘examencijfer’ voor een samengesteld opleidingsonderdeel’ uit artikel 26, met name het resultaat van een samengesteld geheel. Beide begrippen refereren dus duidelijk naar hetzelfde niveau waarop de bepaling van de betrokken artikels van toepassing is.

Indien een bepaling van toepassing zou zijn op onderliggende delen van een samengesteld opleidingsonderdeel, dan staat dat ook expliciet vermeld zoals moge blijken uit de derde bepaling van artikel 27.”.

De Raad stelt vast dat, anders dan verzoeker blijkens het verzoekschrift voor de Raad meent, de interne beroepsinstantie de begrippen “examencijfer” en “eindcijfer” van elkaar onderscheidt en hierbij omstandig toelichting verschaft. Tevens verbindt de interne beroepsinstantie dit onderscheid aan de afrondingsregels uit artikel 26 van het examenreglement.

Verzoeker meent dat een afronding zich zowel opdringt ten aanzien van het geaggregeerde resultaat van een opleidingsonderdeel als ten aanzien van de onderliggende delen ervan. Het begrip “examencijfer” (voor een enkelvoudig of samengesteld opleidingsonderdeel) in artikel 26 van het examenreglement, dat de afrondingsregels bevat, en het begrip “eindcijfer” in artikel 27 van het examenreglement, dat betrekking heeft op de “behoudbaarheid” van een resultaat, bieden voor de stelling van verzoeker geen grond.

Het in artikel 26 bedoelde “examencijfer” heeft immers betrekking op een opleidingsonderdeel. Het slaat niet op een examenonderdeel. De Raad wijst in dit geval op de begrippenlijst in artikel 2 van het examenreglement: **“Examen:** Elke evaluatie van de mate waarin een student op grond van zijn studie de competenties, verbonden aan een

opleidingsonderdeel heeft verworven. Een examen kan samengesteld zijn uit verschillende dealexamens.”. Het begrip “examen” wordt aldus duidelijk verbonden aan een “opleidingsonderdeel” en er wordt tevens verduidelijkt dat een examen kan openvallen in dealexamens. De scores voor de dealexamens – zo van toepassing – bepalen dus het totale eindcijfer voor het betreffende opleidingsonderdeel.

In casu kon verwerende partij dan ook redelijkerwijze vaststellen dat de score die verzoeker voor het deexamen “werkstuk” heeft behaald niet binnen het toepassingsgebied van artikel 26 van het examenreglement valt en dus niet voor afronding in aanmerking komt. De score van 9,82/20 die verzoeker voor het deexamen “werkstuk” heeft behaald, wordt bijgevolg niet afgerond naar 10 op 20.

De Raad leest dan weer in artikel 27 van het examenreglement dat wanneer een student op een deexamen een score behaalt van minstens 10 op 20 er automatisch een overdracht is naar de tweede zittijd, behoudens andersluidende bepaling in de ECTS-fiche. *In casu* moet de Raad, samen met verwerende partij, vaststellen dat verzoeker niet voor deze overdracht in aanmerking komt, aangezien hij slechts een score van 9,82/20 heeft behaald, wat minder is dan de score van 10/20 die minstens wordt vereist om van deze automatische overdracht te kunnen genieten.

Verwerende partij neemt geen onredelijke houding aan en motiveert de aangevochten beslissing niet foutief door uit het gebruik van het begrip “eindcijfer” voor een opleidingsonderdeel in de bepaling die de overdracht van resultaten regelt (artikel 27 van het examenreglement) niet af te leiden dat de score voor het deexamen “werkstuk” binnen het toepassingsgebied van de afrondingsregel valt. Dat verwerende partij de afrondingsregel niet toepast op de deelscore maakt de beslissing evenmin onregelmatig. De beslissing dient naar het oordeel van de Raad niet te worden vernietigd omdat de interne beroepsinstantie het begrip “eindcijfer” niet zonder meer verbindt met het geaggregeerde niveau en het begrip “examencijfer” niet bijgevolg ook aan de beoordeling van een deexamen voorbehoudt. Daarnaast wijst de Raad ter ondersteuning van zijn beslissing naar het effect waartoe een afronding op het niveau van de cijfers voor dealexamens – als zodanig benoemd in artikel 27 van het examenreglement – zou kunnen leiden, waarbij de oorspronkelijke deelscores en het gesommeerde cijfer voor het “examen” steeds verder uit elkaar kunnen groeien. Ten overvloede stelt de Raad ook vast dat de ECTS-fiche voor “Grow III” evenmin een afronding

voorziet op het niveau van de scores voor de deexamens. Naar het oordeel van de Raad kon verzoeker dan ook geen aanspraak maken op een automatische overdracht van het cijfer dat hij voor het deexamen “werkstuk” heeft behaald – 9,82/20, wat minder is dan de vereiste score van 10/20 – naar de tweede zittijd. De ECTS-fiche voorziet evenmin in een automatische overdracht van de score op een deexamen indien dit lager is dan 10/20, zoals *in casu*.

Naar het oordeel van de Raad blijkt aldus duidelijk uit het examenreglement, samen gelezen met de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “Grow III”, dat de deelscores voor de drie deexamens, opgeteld met inachtneming van de wegingspercentages, leiden tot het examencijfer voor het volledige opleidingsonderdeel dat wel voor afronding in aanmerking komt.

Verzoeker acht de beslissing van de interne beroepsinstantie om de examenbeslissing met betrekking tot het opleidingsonderdeel “Grow III” te behouden eveneens onregelmatig omdat deze beslissing hem niet binnen een termijn van twintig kalenderdagen die ingaat op de dag na deze waarop het beroep door hem is aangetekend, per aangetekend schrijven is meegedeeld.

De Raad is van oordeel dat het argument feitelijke grondslag mist. In het kader van de Covid-19-crisis is het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij aangepast als gevolg waarvan de communicatie met betrekking tot het intern beroep via elektronische post verloopt. Uit het dossier blijkt de beslissing van de interne beroepsinstantie verzoeker tijdig op elektronische wijze ter kennis te zijn gebracht. Daarbij komt overigens dat zelfs indien de beslissing verzoeker laattijdig ter kennis zou zijn gebracht hieruit niet de onregelmatigheid van de beslissing mag worden afgeleid.

Daarnaast merkt verzoeker op dat het proces-verbaal van de beroepscommissie niet is ondertekend en geen referentienummer kreeg. Verzoeker geeft echter niet aan hoe deze vaststelling ertoe zou moeten leiden dat de aangevochten beslissing niet rechtsgeldig is. De Raad merkt hierbij op dat voor de vereisten die verzoeker aanhaalt en de sanctie die hij aan het niet-naleven ervan verbonden wenst te zien, geen basis te vinden is in de Codex Hoger Onderwijs, noch in de reglementen van verwerende partij. De Raad stelt daarnaast vast dat de leden van de beroepsinstantie hun akkoord hebben bevestigd met de inhoud van het proces-verbaal van de vergadering van de beroepsinstantie en dat, zodra fysiek mogelijk, de

voorzitter van de beroepsinstantie en de algemeen directeur van verwerende partij respectievelijk het proces-verbaal en de brief waarmee de interne beroepsbeslissing aan verzoeker ter kennis is gebracht hebben ondertekend. Ook hierin ziet de Raad geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen. Hetzelfde geldt voor het ontbreken van het referentienummer op het proces-verbaal, dat naar het oordeel van de Raad geen geldigheidsvoorwaarde schendt.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.147 van 15 december 2020 in de zaak 2020/685

In zake: xxx

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie’.

Voor het opleidingsonderdeel “Statistiek voor psychologen, deel 2, met practicum” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsberoepsinstantie stelt vast dat de student zijn intern beroep startte met algemene opmerkingen over het feedbackgesprek dat hij met de docent had. Naar zijn aanvoelen bleef dit vrij abstract en moeilijk te volgen. De student was ook teleurgesteld in de conclusie van de docent dat hij mogelijk te weinig gestudeerd had. Hij benadrukte dat dit niet het geval was.

Daarnaast was er één concrete vraag waarin de student zich niet kon vinden in de beoordeling door de docent. Het betrof een vraag over de “contactbubbel”, waarbij een betrouwbaarheidsinterval moest worden opgesteld voor het verschil tussen de gemiddelden qua welbevinden van elfjarigen vergeleken met vijftienjarigen die tot dezelfde contactbubbel behoren. De student was zich ervan bewust dat om een dergelijke opgave te kunnen oplossen er eerst moest worden geoordeeld of het hier afhankelijke dan wel onafhankelijke variabelen betrof. Op basis van zijn eigen beleving van deze contactbubbels meende de student dat deze afhankelijkheid niet gegarandeerd was. Volgens hem oordeelde de docent echter dat “niet uit te sluiten is dat er afhankelijkheid is in welbevinden” en dat het antwoord bijgevolg niet verder werd beoordeeld. De student merkte op dat dit ene feit niet als een afdoend criterium om zijn gehele statistische kennis te beoordelen kon worden beschouwd.

De interne beroepsinstantie heeft vervolgens bijkomende motivering opgevraagd bij de docent. Hij verduidelijkte hierbij op de eerste plaats de structuur en wijze van evalueren van dit examen. Het examen tijdens de derde examenperiode 2019-2020 bestond uit negen items die elk op 2 of 3 punten werden gescoord, afhankelijk van de vraag. De scores van de verschillende vragen werden ongewogen opgeteld, wat een totaalscore op 22 opleverde. Na psychometrische controles werd deze omgezet in een score op 20 door vermenigvuldiging met 20/21. Dit betekent dat een omzetting met een opwaartse aanpassing (22/21) werd uitgevoerd. De scoring werd uitgevoerd door twee scorers, waarbij elke scorer alle vragen van alle studenten scoorde (en elk examenprotocol dus dubbel werd verbeterd).

De student behaalde op de negen items de volgende scores: 0/0/1/2/0/3/1/0/0, wat resulteerde in een ruwe score van 7/22 en een omgezette score van 7/20.

De docent heeft ook verdere verduidelijking doorgestuurd over de door de student betwiste vraag (*in casu* vraag 2). Hij vermeldde dat de student bij deze vraag uitging van statistisch onafhankelijke steekproeven. Het gaat echter om twee steekproeven die werden getrokken met paarsgewijze matching (met behoren tot eenzelfde contactbubbel als matching-variabele). Zoals in de collegenotities wordt gespecificeerd gaat het dus om twee steekproeven in “het geval waarin $n_x = n_y$ en de elementen van de twee steekproeven paarsgewijs op een of andere manier met mekaar geassocieerd zijn en dus paarsgewijze afhankelijk *kunnen* zijn; d.w.z. X_1 is geassocieerd met Y_1 , X_2 met Y_2 , enz.”. In dit geval moet men gebruik maken van pivotale grootheden of statistieken die ruimte laten voor statistische afhankelijkheid. De docent stipt aan dat in de hoorcolleges ook werd gesproken van “mogelijkerwijs” en dat erop werd gewezen dat er veel verschillende mogelijke bronnen van afhankelijkheid kunnen zijn, dat wil zeggen, veel verschillende mogelijke wegen, mechanismen of processen waarlangs afhankelijkheid tot stand kan komen (om slechts één voorbeeld te geven inzake welbevinden: het niveau van sociale kwetsbaarheid van de contactbubbel). De docent voegt nog toe dat steekproeftrekking met paarsgewijze matching precies wordt uitgevoerd als men vermoedt dat de matching-variabele verband houdt met de doelvariabele waarin men uiteindelijk geïnteresseerd is. Men wil dan verstoringen van de vergelijking van de steekproeven precies controleren door de matching-procedure. Het vermoeden van het verband tussen de matching-variabele en de doelvariabele impliceert daarbij precies het vermoeden van statistische afhankelijkheid.

De docent verduidelijkt dat, gezien het belang van het conceptuele onderscheid tussen schattings- en toetsingsprocedures die wel of niet ruimte laten voor statistische afhankelijkheid, de scoringsleutel voor deze vraag inhield dat enkel punten werden gegeven als de schatting werd uitgevoerd met ruimte voor afhankelijkheid. Dit betekent dus ook dat antwoorden die ten onrechte geen ruimte lieten voor afhankelijkheid, maar die een verder correcte op onafhankelijkheid gebaseerde schatting inhielden, zoals het antwoord van de betrokken student, geen punten kregen. Conform de scoringsleutel kreeg de student aldus een score van 0 op 3 voor deze vraag.

Bij de beoordeling van het beroep wil de interne beroepsinstantie vooreerst opmerken dat een beroep essentieel betrekking heeft op de beoordeling van de objectiviteit van de beoordelingsprocedure. Dit betekent dan ook dat zij zich niet kan uitspreken over het concrete verloop van het feedbackgesprek, dat per definitie een proces is dat heeft plaatsgevonden nadat de beoordeling is gebeurd. De interne beroepsinstantie betreurt dat de student het gevoel heeft dat hij deze feedback onvoldoende heeft kunnen toetsen aan zijn eigen antwoorden op het examen. Op basis van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) heeft een student in elk geval, nadat hij gebruik heeft gemaakt van de feedbackmogelijkheid, de mogelijkheid om een kopie van het examen op te vragen. De student blijkt dit ondertussen ook te hebben gedaan.

Wat het examenresultaat betreft, moet de interne beroepsinstantie vaststellen dat de docent op een voldoende en overtuigende manier het examenresultaat motiveert en de opmerking van de student over de tweede vraag weerlegt. Zelfs indien de student op basis van zijn eigen ervaring meende dat in bepaalde situaties het welbevinden van de ene personen in de “bubbel” geen invloed heeft op het welbevinden van andere personen in dezelfde bubbel, blijft het een feit dat wanneer deze statistische afhankelijkheid niet kan worden uitgesloten, er gebruik moet worden gemaakt van pivotale grootheden of statistieken die ruimte laten voor statistische afhankelijkheid. Voor zover de interne beroepsinstantie kan nagaan op basis van de motivering van de docent is dit ook op deze manier aan bod gekomen in de lessen.

De interne beroepsinstantie moet dan ook vaststellen dat het examenresultaat correct werd vastgesteld. In tegenstelling tot wat de student in zijn beroep heeft vermeld, is het bovendien niet zo dat deze ene interpretatie het enige criterium zou zijn geweest om zijn kennis voor dit examen te beoordelen. Het resultaat van 7/20 wordt immers in even sterke mate bepaald door een aantal andere vragen waarop de student eveneens 0 scoorde. In deze omstandigheden kan de interne beroepsinstantie deze examenbeslissing evenmin als onredelijk beschouwen. Zij beslist dan ook dat het behaalde examenresultaat niet meer wordt gewijzigd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 2 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 9 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op de schending van artikel 88 OER.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst naar artikel 88 OER, waarin wordt bepaald dat de studenten tijdens de eerste zeven kalenderdagen na de dag van bekendmaking van de resultaten de mogelijkheid tot feedback krijgen. Hij verduidelijkt dat hij op 14 augustus 2020 examen heeft afgelegd voor het opleidingsonderdeel “Statistiek voor psychologen, deel 2, met practicum”. Op 10 september 2020 werden hem de resultaten meegedeeld. Voor dit opleidingsonderdeel behaalde verzoeker een score van 7/20.

Vervolgens heeft verzoeker op 14 september 2020 via Skype een feedbackgesprek gehad met de docent. Hij heeft toen ook gevraagd om het examen in te zien. De docent wilde op dat moment het examen liever niet laten zien, naar hij zei, uit bezorgdheid voor het uitlekken van examenvragen. Na verder aandringen verwees de docent verzoeker naar de studentenadministratie om tot afspraken voor inzage van het examen te kunnen komen. Verzoeker heeft diezelfde dag (14 september 2020) via e-mail aan de studentenadministratie gevraagd om inzage te krijgen in het examen.

Vermits de beroepstermijn bij de KU Leuven reeds liep, heeft verzoeker op 17 september 2020 een beroep ingediend. Dit gebeurde echter zonder dat hij het betwiste examen op dat ogenblik al had gezien, wat hij ook in zijn beroep heeft vermeld. Op 21 september 2020 kreeg hij het bericht van de studentenadministratie dat hij voor een inzage in het examen contact moet opnemen met het didactisch team. Op 30 september 2020 wordt hem meegedeeld dat het eerst mogelijke inzagemoment 7 oktober 2020 is.

Verzoeker heeft zijn examen kunnen inzien op 7 oktober 2020. Tijdens de inzage was enkel iemand aanwezig die niet betrokken was bij het verbeteren en die geen antwoord kon/mocht/wou geven op inhoudelijke vragen over fouten die werden gemaakt. De verbetersleutel werd evenmin getoond. Verzoeker wijst erop dat in de interne beroepsbeslissing overigens niet wordt geantwoord op zijn opmerkingen dat hij nog geen inzage in het examen heeft gekregen. Volgens hem zijn zijn rechten geschonden aangezien de termijnen zoals voorzien in artikel 88 OER niet zijn nageleefd.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoeker deze opmerkingen, althans niet in dezelfde mate, heeft gemaakt bij het intern beroep. In het schriftelijk beroep dat verzoeker op 17 september 2020 heeft ingediend, heeft hij inderdaad vermeld dat de aanvraag tot inzage “lopende” was. Tijdens het gesprek op 21 september 2020 heeft hij verduidelijkt dat hij deze aanvraag de “vorige maandag” had ingediend. Hij kwam hierop niet verder terug. In zijn beroep vermeldde verzoeker verder ook “ben ik alvast één concreet element tegengekomen waar ik me niet in kan vinden” (zijnde de vraag over de “bubbels”). De interne beroepsbeslissing heeft dan ook op dit ene concrete element gereageerd.

Verwerende partij stipt aan dat de interne beroepsinstantie heel expliciet heeft verwezen naar het recht van de student op inzage en eventueel een kopie van het examen (op basis van artikel 98 OER). Ze wijst erop dat de interne beroepsbeslissing werd verstuurd op 2 oktober 2020. Ook in de periode tussen het gesprek en het ontvangen van de beslissing of in de periode na het ontvangen van de beslissing, heeft verzoeker op geen enkele manier aan de interne beroepsinstantie laten weten dat hij moeilijkheden ondervond bij het gebruik maken van dit recht.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker aangeeft dat hij het examen heeft kunnen inkijken op 7 oktober 2020. Volgens haar kan het feit dat hierbij niet de docent, of een andere persoon betrokken bij de verbetering van het examen, aanwezig was, bezwaarlijk als een onregelmatigheid worden beschouwd. Dit is nu eenmaal het fundamentele onderscheid tussen een feedbackgesprek (waarvan verzoeker op 14 september 2020 gebruik heeft kunnen maken) en een moment dat beperkt blijft tot een loutere inzage in het examen (*in casu* op 7 oktober 2020).

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker dat hij wel degelijk de vraag tot inzage heeft gesteld tijdens zijn gesprek met de docent, in zijn intern beroepsschrift en tijdens het gesprek met de interne beroepsinstantie. Hij stipt aan dat hij in diverse e-mails van de KU Leuven herhaaldelijk de boodschap heeft gekregen niet teveel aan te dringen, geduld te oefenen en geen verdere e-mails te sturen.

Waar verwerende partij verwijst naar het fundamentele onderscheid tussen een feedbackgesprek en een loutere inzage van het examen, merkt verzoeker op dat een feedbackgesprek zonder inzage in het examen een student niet toelaat antwoorden en verduidelijkingen te krijgen op alle vragen. De student weet dan niet welke antwoorden fout waren en enkele weken na het examen kent hij de exacte vraagstellingen ook niet meer. Verzoeker vond de uitleg van de docent bovendien te vaag en onduidelijk. Het heeft hem onvoldoende toegelaten om andere bemerkingen over andere examenvragen in zijn intern beroep op te nemen. Verder stelt verzoeker dat hij onduidelijke en onvolledige informatie heeft gekregen doordat bij het inzagemoment geen enkele uitleg kon/mocht worden gegeven en er geen verbeterleutel werd getoond.

Beoordeling

Verzoeker geeft aan dat verwerende partij de regels inzake de uitoefening van het inzagerecht niet correct heeft nageleefd. Als gevolg hiervan heeft verzoeker het intern beroep ingediend zonder op het ogenblik van de indiening ervan het examen te hebben gezien. Op 30 september 2020 wordt verzoeker meegedeeld dat hij op 7 oktober 2020 het examen kan inkijken, zonder verdere toelichting of bespreking. Hij kan daarbij geen nota's nemen en hij moet zijn spullen en smartphone vooraf afgeven. Verzoeker wijst erop dat hij tijdens de inzage niet enkel geen antwoord kon krijgen op inhoudelijke vragen, maar evenmin een verbeterleutel kreeg. Verzoeker is van mening dat in de interne beroepsbeslissing niet wordt geantwoord op zijn opmerking dat hij nog geen inzage in het examen had gekregen.

De Raad leest in het intern beroepsschrift van verzoeker het volgende: *“Bij deze wens ik formeel in beroep te gaan tegen mijn examenresultaat (7/20) voor het herexamen van het vak Statistiek voor psychologen, deel 2. Ik heb dit schriftelijk en on-campus afgelegd op 14 augustus. Ook wil ik hier alvast aan toevoegen dat mijn aanvraag tot inzage van mijn eigen examenkopie momenteel nog lopende is, deze (voorlopige) motivatie is dus enkel nog maar*

gebaseerd op een individueel feedbackmoment met professor [V.M.] via Skype for Business dat zo'n 15 minuten duurde. Tijdens dit feedbackmoment kreeg ik uitleg van de professor zelf over de gemaakte fouten bij de verschillende vragen. Aangezien ik de vragen zelf en mijn antwoorden niet te zien kreeg, is het voorlopig nog erg moeilijk om te begrijpen welke fouten ik gemaakt heb.”. Hij sluit zijn intern beroepsschrift als volgt af: “Ik kijk uit naar het effectieve inzagemoment om beter inzicht te krijgen in de fouten die gemaakt werden en hoop op een positieve uitkomst in deze procedure.”.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat zij zich niet kan uitspreken over het concrete verloop van het feedbackgesprek, aangezien dit per definitie een proces is dat heeft plaatsgevonden nadat de beoordeling gebeurd is. Een student heeft, op basis van het OER, in elk geval de mogelijkheid om, nadat hij gebruik heeft gemaakt van deze feedbackmogelijkheid, de mogelijkheid om een kopie van het examen op te vragen. Voor zover de interne beroepsinstantie heeft begrepen op basis van het gesprek, heeft verzoeker dit ook gedaan.

De Raad stelt vast dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift duidelijk aangeeft dat het een ‘voorlopige motivatie’ betreft en dat hij ‘uitkijkt naar het effectieve inzagemoment’, doch de interne beroepsinstantie gaat hier niet uitdrukkelijk op in. Zij geeft verzoeker enkel mee dat de mogelijkheid bestaat om een kopie te vragen van het examen, nadat een student gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om feedback te vragen.

In dit verband moet de Raad ook vaststellen dat artikel 88 OER bepaalt dat de feedback twee elementen omvat: (1) een inzage van het schriftelijke examen én (2) een individuele en/of collectieve nabespreking van het examen. Uit het dossier blijkt dat verzoeker op 14 september 2020 via Skype een feedbackgesprek heeft gehad met de docent, zonder dat hij het examen op dat moment heeft kunnen inzien. Verzoeker heeft diezelfde dag contact opgenomen met de studentenadministratie, zoals de docent hem had meegedeeld, met het oog op de inzage in zijn examen. Dit inzagemoment heeft uiteindelijk plaatsgevonden op 7 oktober 2020.

In tegenstelling tot wat de interne beroepsinstantie voorhoudt, heeft verzoeker dus geen kopie gevraagd van zijn examen, maar ging het om het uitoefenen van zijn inzagerecht, wat een onderdeel is van de feedback zoals voorzien in artikel 88 OER. Aangezien verzoeker bij het instellen van zijn intern beroep enkel een feedbackgesprek heeft gehad en geen inzage had

gekregen in zijn examen, had hij op dat moment nog geen volwaardige feedback genoten, zoals bepaald in artikel 88 OER. Verzoeker heeft dit bovendien uitdrukkelijk aangekaart in zijn intern beroepsschrift en hij heeft zijn examen lopende de beroepsprocedure evenmin kunnen inkijken om zijn intern beroep desgewenst nog verder aan te vullen.

Naar het oordeel van de Raad is het verkrijgen van een volwaardige feedback essentieel om met kennis van zaken een intern beroep in te stellen. *In casu* is duidelijk dat verzoeker op het moment van het instellen van het intern beroep slechts een beperkte feedback had gekregen, zodat hem de mogelijkheid moest worden geboden om zijn intern beroepsschrift – na inzage in zijn examenkopij – nog verder aan te vullen. Dit is niet gebeurd, zodat er sprake is van een schending van de rechten van verdediging van verzoeker. Aan verzoeker moet alsnog de mogelijkheid worden geboden een aanvullende nota in te dienen, gevolgd door een nieuwe beslissing van de interne beroepsinstantie.

Het eerste middel is gegrond.

VI. Anonimisering

In zijn wederantwoordnota vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 oktober 2020.

2. Verzoeker beschikt over een termijn tot 23 december 2020 om een aanvullende nota aan de interne beroepsinstantie over te maken, waarna de interne beroepsinstantie uiterlijk tegen 20 januari 2021 een nieuwe beslissing zal nemen.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 15 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.120 van 3 december 2020 in de zaak 2020/690

In zake: Ismaeel MOHAMAD
 Woonplaats kiezend te 3511 Kuringen
 Grote Baan 12

Tegen: HOGESCHOOL PXL
 Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
 Elfde-Liniestraat 24

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en deels gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 13 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Karen Weis, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de bouw’.

Voor het opleidingsonderdeel “Project Gebouwen 2” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 7 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk en deels gegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat de student in zijn intern beroepsschrift drie grieven aanhaalt: (1) hij voelt zich benadeeld door het verschil in groepsgrootte, (2) hij stelt dat hij geen antwoord kreeg op vragen die hij stelde in aanloop naar de tweede examenkans, waardoor hij onvoldoende feedback kreeg en (3) hij stelt dat er te streng werd verbeterd.

Wat de groepsgrootte betreft, merkt de interne beroepsinstantie op dat de groep van de student slechts uit twee in plaats van drie leden bestond. Hoewel deze groepsgrootte een element is uit de eerste examenkans, wijst de interne beroepsinstantie erop dat de groep van de student uit drie studenten bestond. Eén van deze studenten haakte echter vroegtijdig af. Deze omstandigheid ligt buiten de opleiding. Daarnaast werd de opdracht voor dit opleidingsonderdeel op vraag van de studenten uit de groep aangepast om de taaklast te verminderen: per werkpakket moesten er minder oefenopdrachten gemaakt worden. Zo was de taakbelasting per student in de groep even groot als die in andere groepen.

Wat vervolgens de vragen van de student ter voorbereiding op de tweede examenkans betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat de deadline voor het indienen van de werken lag op maandag 24 augustus 2020 om 23u59. Op basis van de ingediende werken vond er een mondelinge bevraging plaats op donderdag 27 augustus 2020. De puntenverdeling komt tot stand door een combinatie van punten: 70% voor de ingediende projectmap en 30% voor de mondelinge bevraging.

De interne beroepsinstantie wijst erop dat uit de stukken van het dossier blijkt dat de opleiding op 29 juni 2020 via Blackboard informeerde over het verloop van de tweede zittijd. Op 2 juli 2020 werd er een online infomoment voorzien en op 17 augustus 2020 was er een vrij vragenuur via Teams. De student was op dit online vragenuur aanwezig. Aangezien hij de enige aanwezige student was, kreeg hij uitgebreid de tijd om vragen te stellen.

De interne beroepsinstantie kon vaststellen dat de student na dit overleg nog vragen heeft gemaïld naar een betrokken lector. Dit gebeurde op vrijdag 21 augustus 2020 om 0u43 en op zaterdag 22 augustus 2020 om 20u18. De student heeft geen antwoord meer ontvangen op deze e-mails. Het is voor de interne beroepsinstantie onvoldoende duidelijk of de student afdoende feedback heeft gekregen.

Wat ten slotte de strengheid bij het verbeteren betreft, stelt de interne beroepsinstantie dat zij voor 'Projectmap – Deel 1' geen elementen ziet waaruit zou moeten blijken dat de verbetering oneigenlijkheden bevat. De beoordeling voor 'Projectmap – Deel 2' moet wel administratief worden bijgesteld waardoor het eindcijfer wijzigt van 7,3/20 in 7,4/20. Na herleiding blijft dit evenwel een score van 7/20.

Aangezien er mogelijk een gebrek was aan feedback voor een gedeelte van de examenopdracht, heeft de interne beroepsinstantie de voortgangscommissie in buitengewone zitting samengeroepen. Die is samengekomen op 7 oktober 2020. Wat betreft de e-mails die de student op vrijdag- en zaterdagnacht heeft gestuurd, is de voortgangscommissie van oordeel dat de impact van het mogelijke antwoord op deze e-mails op de score voor het ingediende werk voor het betrokken onderdeel beperkt zou zijn. Het niet kunnen beantwoorden van een vraag op de werkdag voor de indieningsdeadline is volgens haar bovendien geen inbreuk op het recht op begeleiding en feedback. Niettegenstaande deze argumentatie staat de voortgangscommissie ervoor open om het betrokken onderdeel ('Werkpakket 1 – Deel A Structuur – opdracht 04') uit de vergelijking te halen.

Verder vindt het coachteam dat de argumentatie voor de aanpassing van het punt van werkpakket 2 erg kort door de bocht is en weinig rekening houdt met de evenwichtsoefeningen die binnen een projectwerk heersen. Het coachteam staat er evenwel voor open om de aanbeveling van de interne beroepsinstantie te volgen. Finaal gezien zal de score van de student ingevolge zijn intern beroep worden aangepast van 7/20 naar 8/20.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 7 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* verduidelijkt verwerende partij dat zij bij de voorbereiding van de procedure voor de Raad heeft vastgesteld dat de resultaten voor het opleidingsonderdeel “Project Gebouwen 2” werden gepubliceerd op 7 september 2020. Verzoeker heeft zijn intern beroep ingesteld op 15 september 2020 (e-mail om 14u04, brief is gedateerd op 15 september). Volgens verwerende partij is het intern beroep dus te laat ingesteld. De interne beroepscommissie heeft dit over het hoofd gezien bij de behandeling van het intern beroep. Zij had het intern beroep onontvankelijk moeten verklaren conform artikel 75, §1 van de examenregeling. Verwerende partij wijst erop dat het feit dat de interne beroepsinstantie een laattijdig intern beroep toch ten gronde heeft behandeld die laattijdigheid niet kan dekken en evenmin de bevoegdheid van de interne beroepsinstantie kan doen herleven. Aangezien de termijn waarbinnen een intern beroep moet worden ingediend van openbare orde is, zal de Raad *in casu* moeten vaststellen dat voorliggend beroep onontvankelijk is.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een termijn van openbare orde.

Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad de tijdigheid van het intern beroep desnoods ambtshalve. Het feit dat de interne beroepsinstantie een laattijdig intern beroep toch ten gronde heeft behandeld, kan die laattijdigheid niet dekken en evenmin de bevoegdheid van de beroepsinstantie doen herleven (R.Stvb. 11 april 2013, nr. 2013/057; R.Stvb. 28 oktober 2013, nr. 2013/313).

In casu betreft de bestreden beslissing een examenbeslissing en gaat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen in de dag na de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten. Uit het dossier blijkt dat de bekendmaking van de examenresultaten *in casu* op 7 september 2020

is gebeurd (zie stuk 1 van verwerende partij). De Raad stelt vast dat op de mededeling van de puntenlijst de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld (zie stuk 4 van verwerende partij), zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking van de examenresultaten, wat *in casu* op 8 september 2020 is.

De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen was derhalve maandag 14 september 2020. Verzoeker diende zijn intern beroep pas in op 15 september 2020 (zie stuk 1 van verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het intern beroep *prima facie* laattijdig werd ingesteld.

Naar het oordeel van de Raad is er *in casu* geen sprake van enige overmachtssituatie, die de laattijdigheid van de indiening van het intern beroep desgevallend zou kunnen verschonen.

Het intern beroep van verzoeker werd aldus laattijdig ingesteld en moest derhalve onontvankelijk worden verklaard. Deze vaststelling tast ook de ontvankelijkheid van het huidige externe beroep aan.

Conform de eerdere rechtspraak van de Raad (zie arrest nr. 3.389 van 9 december 2016 in de zaak 2016/594 en arrest nr. 6.043 van 26 oktober 2020 in de zaak 2020/538) is huidig extern beroep bijgevolg ook onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 3 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.123 van 3 december 2020 in de zaak 2020/694

In zake: Zineb AKCHA
 Woonplaats kiezend te 1090 Brussel
 Paul Michielsstraat 10

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
 Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
 Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij de herinschrijving van verzoekende partij voor de opleiding geweigerd werd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 13 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw Anneleen De Meu, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen’. Op het einde van het academiejaar 2018-2019 werd aan verzoekende partij een bindende voorwaarde opgelegd als maatregel van studievoortgangsbewaking.

Op het einde van het academiejaar 2019-2020 voldeed verzoekende partij niet aan de opgelegde bindende voorwaarde. Bijgevolg werd haar herinschrijving voor de opleiding geweigerd.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2020 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het beroep, overeenkomstig artikel 153, §1 van het OER, wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

Het verzoekschrift werd niet per aangetekend schrijven ingediend bij de voorzitter van de interne beroepscommissie. Het beroep is dan ook onontvankelijk. De bestreden beslissing blijft ongewijzigd.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. Vl. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat de interne beroepscommissie, overeenkomstig art. 153, §2 van het OER, over een volheid van bevoegdheid beschikt. Dit betekent dat de beslissing van de interne beroepscommissie in de plaats treedt van de beslissing van de examencommissie, en deze laatste beslissing zodoende

uit de rechtsorde verdwijnt. Derhalve kan de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing van 10 september 2020 niet meer het voorwerp uitmaken van een extern beroep, en is het extern beroep in die zin onontvankelijk.

Verder verwijst verwerende partij naar art. II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, dat als volgt stipuleert: “*De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.*” Uit de voorbereidende werken, de vaststaande rechtspraak van de Raad en de rechtsleer blijkt dat de regelmatige uitputting van het intern beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij de Raad te kunnen instellen. *In casu* is zulks volgens verwerende partij niet het geval.

Terecht heeft de voorzitter van de interne beroepscommissie vastgesteld dat het intern beroep van verzoekende partij dat was ingediend per gewoon schrijven, niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten vervat in art. 153, §1 van het OER, nu dit beroep niet per aangetekend schrijven was ingediend. Tegen deze motieven van de onontvankelijkheidsbeslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie brengt de verzoekende partij geen enkele grief aan in haar extern beroep; zij laat de motieven van de beslissing zelfs volledig onbesproken.

Aangezien het intern beroep niet op een ontvankelijke wijze werd ingediend door de verzoekende partij, werd het beroep volgens verwerende partij dan ook terecht onontvankelijk verklaard door de voorzitter, zonder dat over de gegrondheid van het beroep diende te worden gemotiveerd in deze beslissing. Het betoog ten gronde van verzoekende partij is dan ook niet ter zake. Het intern beroep werd terecht onontvankelijk verklaard. Bijgevolg is ook het extern beroep bij de Raad, aldus verwerende partij, niet ontvankelijk.

Beoordeling

Een beroep bij de Raad kan pas op ontvankelijke wijze worden ingesteld nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.283 t.e.m. 285 van de Codex Hoger Onderwijs. Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep, laat de

decreetgever het aan de instellingen over om in het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: ‘OER’) te bepalen welke vormvereisten – al dan niet met sancties – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

Deze autonomie is evenwel niet onbegrensd. De Raad houdt toezicht op de redelijkheid van het OER en op de wijze van toepassing van ontvankelijkheidsvereisten in concrete zaken.

In casu stelt de Raad vast dat artikel 153, §1 van het OER van verwerende partij bepaalt hoe een student intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing kan aantekenen. Met betrekking tot de concrete beroepsmodaliteiten bepaalt artikel 153, §1 OER het volgende:

“Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.”

De Raad is van oordeel dat de verplichting om een intern beroep bij aangetekende zending in te dienen, op zich geen onredelijke of onevenredige vormplicht inhoudt. Een ter post aangetekende zending verleent immers aan dat intern beroep een vaste datum, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Deze vormplicht is evenwel niet absoluut, maar doelgebonden. Indien een intern beroep op een andere wijze een vaste datum krijgt – bijvoorbeeld doordat de interne beroepsinstantie een datum van ontvangst bevestigt die binnen de beroepstermijn ligt – dan kan het gemis aan aangetekende zending op zich niet leiden tot de onontvankelijkheid van dat intern beroep.

De vraag is derhalve of er *in casu* een dergelijke vaste datum kan worden bepaald.

De initiële studievoortgangsbeslissing is aan verzoekster meegedeeld aan de hand van het puntenblad op 10 september 2020 (zie stuk 2 van verwerende partij). De Raad stelt vast dat op de mededeling van dit puntenblad de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de kennisgeving van de weigeringsbeslissing, zodat de uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen derhalve donderdag 17 september 2020 was.

Uit het dossier blijkt dat verzoekster haar intern beroep bij gewoon schrijven heeft ingediend, en dat het intern beroepsschrift pas op 21 september 2020 door het rectoraat van verwerende partij werd ontvangen (zie stuk 3 van verwerende partij). Uit het dossier blijkt dus niet dat de beroepsinstantie de brief houdende het intern beroep ook effectief binnen de beroepstermijn heeft ontvangen, wel integendeel. De Raad overweegt hierbij dat het loutere feit dat verzoekster haar intern beroep per gewoon schrijven - en niet per aangetekend schrijven - heeft ingesteld, de ontvankelijkheid van dit beroep *an sich* niet in de weg staat. Wel ligt hier dan de verantwoordelijkheid bij verzoekster opdat haar intern beroep ook effectief binnen de beroepstermijn (*in casu* uiterlijk op 17 september 2020) door de beroepsinstantie wordt *ontvangen*. *In casu* blijkt dit niet het geval te zijn, nu het rectoraat van verwerende partij het beroepsschrift pas op 21 september 2020 heeft geregistreerd.

Op basis van voorgaande elementen kon de interne beroepsinstantie van verwerende partij aldus terecht besluiten dat het intern beroep van verzoekster onontvankelijk moest worden verklaard.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, aangezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 3 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.121 van 3 december 2020 in de zaak 2020/699

In zake: Gabriella CIPRIANO
Woonplaats kiezend te 1070 Anderlecht
Brouwerstraat 2

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in de opleiding rechten voor het academiejaar 2020-2021 wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 november 2020.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij hebben ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’ bij de Vrije Universiteit Brussel.

In het academiejaar 2019-2020 schrijft verzoekster zich in voor de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’ bij verwerende partij. Zij krijgt daarbij een bindende voorwaarde opgelegd.

Aangezien verzoekster na afloop van het academiejaar 2019-2020 niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde, wordt haar de herinschrijving in de opleiding rechten voor het academiejaar 2020-2021 geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 7 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt vooreerst dat de studente bij het aanvatten van de opleiding bachelor in de rechten aan de Universiteit Antwerpen meteen een maatregel van studievoortgangsbewaking kreeg opgelegd, aangezien zij in het verleden reeds te weinig studievoortgang heeft gemaakt. De maatregel bestond erin dat de studente in het academiejaar 2019-2020 minstens 60% van de opgenomen studiepunten moest verwerven. Dit werd haar duidelijk gecommuniceerd.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente 3 van de 48 opgenomen studiepunten heeft verworven, wat overeenkomt met een studierendement van 6%. De studente heeft bovendien nauwelijks deelgenomen aan de examens. Zij heeft aldus niet voldaan aan de opgelegde voorwaarde van studievoortgangsbewaking.

Volgens de interne beroepsinstantie voert de studente in haar verzoekschrift geen elementen aan die het gebrek aan studievoortgang zouden kunnen rechtvaardigen, minstens verklaren. Het argument dat zij aanvoert, namelijk dat het gebeuren rond COVID-19 invloed heeft gehad op haar studievoortgang wordt onderuit gehaald doordat ook de resultaten van de studente behaald in het eerste semester niet volstaan. De studente heeft overigens ook in deze examenperiode nauwelijks deelgenomen aan de examens en bijgevolg geen credits

verworven. Volgens de interne beroepsinstantie moet daaruit worden afgeleid dat er geen perspectief op studievoortgang is.

Daarnaast haalt de studente aan dat zij zich in het academiejaar 2019-2020 door familiale moeilijkheden niet voldoende heeft kunnen focussen op haar opleiding rechten. Hoewel de faculteit alle begrip heeft voor de familiale problematiek waarmee de studente in het academiejaar 2019-2020 werd geconfronteerd, is het volgens de interne beroepsinstantie evenwel weinig waarschijnlijk dat de studente om de door haar aangevoerde redenen slechts voor één van de door haar opgenomen tien opleidingsonderdelen een creditbewijs heeft behaald. Tot slot voert de studente evenmin andere elementen aan die duiden op een wijziging in haar situatie die enig perspectief op studievoortgang zouden kunnen bieden.

Om alle voorgaande redenen kan de interne beroepsinstantie dus niet anders dan vaststellen dat er geen indicatie is dat de studente nu wel studievoortgang zou boeken. Bijgevolg wordt haar de inschrijving in de opleiding rechten aan de Universiteit Antwerpen voor het academiejaar 2020-2021 geweigerd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 7 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – afstand

Per e-mail van 2 november 2020 deelt verzoekster mee dat haar huidige situatie beter bij haar past dan voorheen. Ze heeft er dus niet langer belang bij om haar beroep voort te zetten en vraagt of zij haar beroep kan intrekken.

De Raad begrijpt deze e-mail als een afstand. Hij ziet geen redenen om die afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand van het geding vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 3 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.115 van 30 november 2020 in de zaak 2020/726

In zake: Salma OUBADDI
Woonplaats kiezend te 1070 Anderlecht
Obusstraat 9

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 13 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw Anneleen De Meu, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen’. Op het einde van het academiejaar 2018-2019 wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd.

Aangezien verzoekster na afloop van het academiejaar 2019-2020 niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde wordt haar de verdere inschrijving geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2020 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat overeenkomstig artikel 153, §1 van het OER het beroep wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag van kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het verzoekschrift niet per aangetekend schrijven werd ingediend bij de voorzitter van de interne beroepscommissie. Het beroep is dan ook onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 13 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat het verzoekschrift houdende extern beroep niet werd ondertekend door verzoekende partij. Dit voorschrift is nochtans op straffe

van onontvankelijkheid voorgeschreven bij artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, zodat het extern beroep dan ook onontvankelijk moet worden verklaard.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 30 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.116 van 30 november 2020 in de zaak 2020/729

In zake: Salma OUBADDI
Woonplaats kiezend te 1070 Anderlecht
Obusstraat 9

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 13 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw Anneleen De Meu, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen’. Op het einde van het academiejaar 2018-2019 wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd.

Aangezien verzoekster na afloop van het academiejaar 2019-2020 niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde wordt haar de verdere inschrijving geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2020 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat overeenkomstig artikel 153, §1 van het OER het beroep wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag van kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het verzoekschrift niet per aangetekend schrijven werd ingediend bij de voorzitter van de interne beroepscommissie. Het beroep is dan ook onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 13 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat het verzoekschrift houdende extern beroep niet werd ondertekend door verzoekende partij. Dit voorschrift is nochtans op straffe

van onontvankelijkheid voorgeschreven bij artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, zodat het extern beroep dan ook onontvankelijk moet worden verklaard.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 30 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.117 van 30 november 2020 in de zaak 2020/733

In zake: Salma OUBADDI
Woonplaats kiezend te 1070 Anderlecht
Obusstraat 9

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn door de voorzitter van de IIe kamer te zijnen huize bijeen geroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams, op 13 november 2020, om 09.30 uur.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw Anneleen De Meu, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen’. Op het einde van het academiejaar 2018-2019 wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd.

Aangezien verzoekster na afloop van het academiejaar 2019-2020 niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde wordt haar de verdere inschrijving geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2020 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat overeenkomstig artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) het beroep wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag van kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het verzoekschrift niet per aangetekend schrijven werd ingediend bij de voorzitter van de interne beroepscommissie. Het beroep is dan ook onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 13 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. Vl. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat haar brief goed werd ontvangen door de voorzitters. Nederlands is niet haar moedertaal en ze begreep “aangetekende verzending” dan ook letterlijk. Verzoekster benadrukt dat haar brief op tijd werd gestuurd, maar niet aangetekend. Volgens haar is het wel duidelijk dat de interne beroepsinstantie haar brief binnen de zeven dagen heeft ontvangen

zodat er geen probleem rijst wat betreft de termijn. Verzoekster is van mening dat het doel van de formaliteit inzake de aangetekende zending is bereikt, met name dat men kan weten dat ze haar beroep binnen de zeven dagen heeft ingediend.

Daarnaast stelt verzoekster dat met haar emoties en moreel welzijn werd gespeeld. De voorzitters wisten immers ruim op voorhand dat haar brief niet aangetekend was opgestuurd en dat de kans dat haar intern beroep zou worden geaccepteerd quasi nul was. Toch werd verzoekster uitgenodigd om haar visie op de feiten te geven. Bovendien werd drie weken gewacht om haar het “onvermijdelijke” aan te kondigen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de voorzitter van de interne beroepscommissie terecht heeft vastgesteld dat het intern beroep van verzoekster dat was ingediend per gewoon schrijven van 15 september 2020 niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten die vervat liggen in artikel 153, §1 OER nu dit beroep niet per aangetekend schrijven was ingediend.

Waar verzoekster aanhaalt dat haar brief tijdig verstuurd en ontvangen werd en het doel van de formaliteit aldus bereikt is, moet verwerende partij vaststellen dat verzoekster deze bewering niet staft. Het is verwerende partij ook niet duidelijk waarop deze bewering is gesteund. Dat verzoekster de brief naar eigen zeggen binnen de beroepstermijn van zeven dagen heeft verstuurd, maakt uiteraard niet dat de voorzitter van de beroepscommissie die brief ook binnen de vervaltermijn heeft ontvangen en dat het normdoel dus bereikt zou zijn. Verzoekster toont dit niet aan.

Verwerende partij stelt vast dat verzoekster verder aanhaalt dat er met haar emoties en moreel welzijn werd gespeeld omdat de voorzitters ruim op voorhand wisten dat de brief niet aangetekend was. Volgens haar kan dit betoog echter geenszins afbreuk doen aan de vastgestelde onontvankelijkheidsgrond, die hiermee niet wordt weerlegd. Ten overvloede geeft verwerende partij nog mee dat de faculteitssecretaris op 18 september 2020 alle studenten heeft uitgenodigd die op die datum een beroep hebben ingediend per aangetekend schrijven, gewoon schrijven of e-mail, zonder dat hierbij al een controle naar de ontvankelijkheid werd gedaan en/of een onderscheid werd gemaakt. De ervaring leert immers dat aangetekende brieven soms enkele dagen langer op zich kunnen laten wachten en de faculteitssecretaris wilde de studenten van de verschillende opleidingen binnen de faculteit

voldoende ruim op voorhand verwittigen van de zitting en naar hun aanwezigheid op de zitting polsen, zeker in het licht van de coronamaatregelen. Verwerende partij wijst er hierbij ook op dat overeenkomstig artikel 153, §2 van het OER, de onontvankelijkheid van een intern beroep zowel door de voorzitter als door de beroepscommissie kan worden vastgesteld.

Ten slotte wijst verwerende partij er nog op dat het intern beroep ook niet werd ondertekend door verzoekster. Zij heeft dan ook geen belang bij haar grieven, nu voormelde vaststelling sowieso tot een onontvankelijkheidsbeslissing inzake het intern beroep moet leiden.

Beoordeling

Een beroep bij de Raad kan pas worden ingesteld nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.283 t.e.m. 285 van de Codex Hoger Onderwijs. Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep laat de decreetgever het aan de instellingen over om in het onderwijs- en examenreglement te bepalen welke vormvereisten – al dan niet met sancties – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

Deze autonomie is evenwel niet onbegrensd. De Raad houdt toezicht op de redelijkheid van de Onderwijs- en Examenregeling en op de wijze van toepassing van ontvankelijkheidsvereisten in concrete zaken.

Artikel 153, §1 van het OER van verwerende partij bepaalt hoe een student intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing kan aantekenen. Met betrekking tot de concrete beroepsmodaliteiten bepaalt artikel 153, §1 OER het volgende:

“Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.”.

De Raad is van oordeel dat de verplichting om een intern beroep bij aangetekende zending in te dienen op zich geen onredelijke of onevenredige vormplicht inhoudt. Een ter post aangetekende zending verleent immers aan dat intern beroep een vaste datum, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Deze vormplicht is evenwel niet absoluut, maar doelgebonden. Indien een intern beroep op een andere wijze een vaste datum krijgt – bijvoorbeeld doordat de interne beroepsinstantie een datum van ontvangst bevestigt die binnen de beroepstermijn ligt – dan kan het gemis aan aangetekende zending op zich niet leiden tot de onontvankelijkheid van dat intern beroep.

De vraag is derhalve of er *in casu* een dergelijke vaste datum kan worden bepaald.

De initiële studievoortgangsbeslissing is aan verzoekster meegedeeld aan de hand van het puntenblad op 9 september 2020. De Raad stelt vast dat op de mededeling van dit puntenblad de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de kennisgeving van de weigeringsbeslissing, zodat de uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen derhalve woensdag 16 september 2020 was.

Uit het dossier blijkt dat verzoekster haar intern beroep bij gewoon schrijven van 15 september 2020 heeft ingediend. In tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt, vindt de Raad in het dossier geen enkel element waaruit zou blijken dat de beroepsinstantie haar brief ook effectief binnen de beroepstermijn heeft ontvangen. Zoals verwerende partij aanhaalt, kan dit ook niet zomaar worden afgeleid uit de e-mail die verzoekster op 18 september 2020 van de faculteitssecretaris heeft ontvangen. Daarin wordt inderdaad de goede ontvangst van het intern beroepsschrift van verzoekster bevestigd, doch nergens wordt gemeld op welke datum het schrijven van verzoekster verwerende partij heeft bereikt.

Op basis van voorgaande elementen kon de interne beroepsinstantie aldus terecht besluiten dat het intern beroep van verzoekster onontvankelijk moest worden verklaard.

Daarenboven merkt de Raad ten overvloede op dat verzoekster haar intern beroepsschrift niet heeft ondertekend, wat eveneens moest leiden tot de onontvankelijkheid ervan.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, aangezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 30 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 16 november 2020

Arrest nr. 6.161 van 7 januari 2021 in de zaak 2020/688

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. Nadien heeft eerst verwerende partij en vervolgens verzoekende partij nog bijkomende documenten bezorgd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij schreef een eerste keer in aan UGent in het academiejaar 2011-2012 voor de opleiding ‘Bachelor of Science in de politieke wetenschappen’. Aangezien ze na afloop van dat academiejaar slechts was geslaagd voor 18 van de 60 opgenomen studiepunten, werd haar een bindende voorwaarde opgelegd.

In het academiejaar 2012-2013 schreef verzoekster zich in voor dezelfde opleiding. Na afloop van dit academiejaar was ze geslaagd voor 24 van de 48 opgenomen studiepunten. Daarmee voldeed ze aan de bindende voorwaarde en ze kreeg ook geen nieuwe bindende voorwaarde opgelegd.

In het academiejaar 2013-2014 schreef verzoekster zich opnieuw in voor dezelfde opleiding. Aangezien ze na afloop van dit academiejaar slechts was geslaagd voor 24 van de 54 opgenomen studiepunten, werd haar een bindende voorwaarde opgelegd.

In het academiejaar 2014-2015 schreef verzoekster zich andermaal in voor dezelfde bacheloropleiding. Na afloop van dit academiejaar was ze geslaagd voor 47 van de 56 opgenomen studiepunten en voldeed ze aldus ruimschoots aan de opgelegde bindende voorwaarde.

Verzoekster slaagde vervolgens in het academiejaar 2015-2016 voor 30 van de 62 opgenomen studiepunten in dezelfde opleiding. Vermits verzoekster niet is geslaagd voor de helft van de studiepunten, krijgt ze opnieuw een bindende voorwaarde opgelegd.

Aangezien verzoekster in het academiejaar 2016-2017 niet voldoet aan de opgelegde bindende voorwaarde (ze slaagt voor 11 van de 32 opgenomen studiepunten, zodat het studierendement geen 50% bedraagt) wordt ze een eerste keer geweigerd. Verzoekster stelt tegen deze beslissing intern beroep in. Ze krijgt de toelating om opnieuw in te schrijven, zij het onder bindende voorwaarden.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich nogmaals in voor dezelfde bacheloropleiding en neemt ze de resterende 21 studiepunten op. Ze slaagt voor 12 studiepunten en voldoet daarmee aan de opgelegde bindende voorwaarde. Verzoekster schrijft zich daarnaast ook in voor de opleiding 'Master of Science in de politieke wetenschappen'. Ze neemt 19 studiepunten op, maar slaagt voor geen enkel vak. Daarom wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd.

In het academiejaar 2018-2019 neemt ze het enige nog resterende vak binnen de bacheloropleiding op, met name de onderzoekspaper (bachelorproef). Het is meteen de vierde keer dat ze dit vak opneemt. Verzoekster dient noch in de eerste, noch in de tweede zitting

haar onderzoekspaper in en slaagt aldus niet voor dit vak. Dat levert haar opnieuw een bindende voorwaarde op. Verzoekster schrijft zich daarnaast ook in voor de opleiding ‘Master of Science in conflict and development’ en slaagt voor 15 van de 61 opgenomen studiepunten.

Aangezien verzoekster de laatste drie academiejaren voor minder dan 1/3 van de opgenomen studiepunten is geslaagd (het gaat meer bepaald om 38 van de 140 opgenomen studiepunten), kon ze niet meer inschrijven aan UGent. Ze werd aldus een tweede keer geweigerd, ditmaal voor alle opleidingen aan UGent. Verzoekster stelde hiertegen intern beroep in. Ze kreeg de toelating om zich opnieuw in te schrijven.

In het academiejaar 2019-2020 nam verzoekster voor de vijfde keer de onderzoekspaper (bachelorproef) op, maar diende niets in. Ze voldoet aldus niet aan de opgelegde bindende voorwaarde, waardoor ze voor het academiejaar 2020-2021 voor een derde keer wordt geweigerd. Daarnaast was verzoekster ook ingeschreven in de ‘Master of Science in conflict and development studies’. Ze slaagde in deze masteropleiding voor 27 van de 45 opgenomen studiepunten.

Verzoekster slaagde globaal gezien wel nipt voor 1/3 van de over de afgelopen drie jaar opgenomen studiepunten (geslaagd voor 54 van de 162 opgenomen studiepunten), waardoor ze niet opnieuw geweigerd werd voor alle opleidingen aan de UGent, maar enkel voor de bacheloropleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente aan de Universiteit Gent een beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens

van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De interne beroepsinstantie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie somt vervolgens de argumenten op om de weigering te handhaven. Zo is de studente intussen voor de derde maal geweigerd om zich in te schrijven. De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat vorig jaar – niet unaniem – werd beslist om de studente toch nog een nieuwe kans te geven. Ze gaf volgend advies mee (d.d. 3 oktober 2019): *“(…) De commissie meldt dat deze beslissing niet unaniem is genomen en hoopt dat u het uitzonderlijke van deze beslissing inziet. U krijgt een laatste kans om uw bacheloropleiding af te maken en krijgt hiervoor extra leerkrediet toegekend. Indien u beslist om ook de master aan te vatten, is dat op eigen risico.”*. De studente vroeg opheldering hierover en op 4 oktober 2019 liet de dossierbehandelaar haar het volgende weten: *“Beste x, De commissie wil je enkel waarschuwen dat je best de focus legt op de bachelor. Als je enkel of te veel focust op de master dan is de kans reëel dat [je] weeral niet slaagt voor de laatste vakken van de bachelor en sta je nergens. Dus: denk goed na over jouw curriculum en bespreek dit zodra je kan met de trajectbegeleiding.”*

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente deze raad in de wind heeft geslagen. Ze nam immers niet alleen een inschrijving voor het vak in de bacheloropleiding, maar schreef zich toch opnieuw in voor 45 studiepunten in de master. Ze nam, ondanks de duidelijke waarschuwing van de commissie vorig academiejaar, opnieuw niet deel aan het litigieuze opleidingsonderdeel in de bacheloropleiding (beide zittijden afwezig, net als in 2018-2019) en ze behaalde voor de masteropleiding slechts 27 studiepunten.

De interne beroepsinstantie kan aannemen dat het vrijwilligerswerk van de studente haar studies aan de UGent kan hebben gehinderd, maar stelt vast dat het de eigen keuze en verantwoordelijkheid is van de studente om prioriteiten te stellen. De interne beroepsinstantie kan eveneens aannemen dat de gezondheidstoestand van de studente en die van haar moeder

haar enigszins hebben gehinderd bij de studievoortgang, maar acht, alle meegestuurde attesten en bewijsstukken in acht genomen, deze niet in die mate verantwoordelijk om het gebrek aan studievoortgang te verantwoorden. De studente behaalt, als ze deelneemt, immers enkele mooie cijfers in de masteropleiding. De bijgevoegde doktersattesten tonen ook niet aan dat de studente eind augustus besmet was met het coronavirus of niet in staat was om te studeren. De attesten tonen aan dat de studente medicatie kreeg voorgeschreven, maar niet dat haar gezondheidstoestand dermate slecht was dat ze niet aan examens kon deelnemen, getuige daarvan ook de behaalde examencijfers in de tweede zittijd.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving voor de opleiding ‘Bachelor of Science in de politieke wetenschappen’ aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2020-2021 bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 8 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

De Raad stelt vast dat verwerende partij op 10 november 2020 – nadat zij reeds een antwoordnota had ingediend – nog een e-mail wenst toe te voegen als stuk aan het dossier. Verzoekster vraagt vervolgens aan de Raad om geen rekening te houden met deze e-mail aangezien die niet binnen de termijn die was bepaald voor het indienen van de antwoordnota werd overgemaakt. Voor het geval de Raad dit stuk zou aanvaarden, weerlegt verzoekster de inhoud ervan en voegt ze zelf nog bijkomende documenten ter staving toe.

De Raad stelt vast dat deze stukken niet zijn ingediend binnen de daartoe in de procedurekalender voorziene termijn. Hij weert deze stukken dan ook uit de debatten.

V. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

VI. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

In haar *verzoekschrift* stelt verzoekster dat de haar opgelegde bindende voorwaarde enkel betrekking had op haar bacheloropleiding. Ze benadrukt dat ze in het academiejaar 2019-2020 voor de masteropleiding wel voor meer dan de helft van de opgenomen studiepunten is geslaagd. Om haar diploma te behalen, moet ze enkel nog haar onderzoekspaper en thesis indienen, alsook het opleidingsonderdeel “Debates in Conflict & Development”. Door de hervorming van de masteropleiding mag ze in een volgend academiejaar een seminarie volgen in de plaats van dit laatste opleidingsonderdeel.

Wat haar onderzoek betreft, stelt verzoekster dat zowel de literatuurstudie als het kwalitatief onderzoeksdesign zijn afgewerkt. Daartoe heeft ze interviews afgenomen. Die zouden nog moeten worden aangevuld met participatieve observatie, maar dat bleek sinds februari 2020 niet mogelijk door de Corona-maatregelen. Een andere oplossing werd, onder meer door de preciaire toestand van verzoekster, bemoeilijkt. Verzoekster stelt dat haar ‘afwezigheid’ voor het indienen van haar onderzoek niet representatief is voor het werk dat ze al heeft gedaan dit jaar, ondanks de extra stress door corona en doktersbezoeken. Verzoekster diende haar onderzoek dit jaar niet in omdat het niet perfect is, maar ook omdat ze tijdens de herexamenperiode ziek werd. Ze merkt op dat ze het voorschrift voor medicatie voor het onder controle houden van haar extra angsten van augustus 2020 heeft doorgestuurd naar de onderwijsinstelling. Verzoekster is ook pas na 1 september geslaagd voor haar theoretische herexamens, dus nadat haar medicatie werd voorgeschreven. Volgens haar is haar onderzoek al vergevorderd.

Verzoekster stipt aan dat ze in het academiejaar 2019-2020 opnieuw erg heeft kunnen genieten van regelmatige meetings met haar medestudenten en haar academische betrokkenheid. Dit uitte zich ook in haar resultaten. Volgens verzoekster is de povere studievoortgang van de afgelopen academiejaren absoluut geen weergave van haar studeercapaciteiten. Ze verduidelijkt dat haar chronische depressie een erg destabiliserende impact had op alle vlakken van haar leven. Haar moeilijke studievoortgang startte ook in haar diplomajaar in 2016, meer bepaald op het moment dat haar moeder een burn-out kreeg. Verzoekster verwijst naar de bijgevoegde doktersattesten en stelt dat haar medicatie negatieve emoties neutraliseert en positief gedrag stimuleert.

Vervolgens merkt verzoekster op dat ze bij verschillende organisaties vrijwilligerswerk doet. Ze beseft dat ze kansen laat liggen om een carrière uit te bouwen en om te groeien (op individueel en sociaal vlak) door een gebrek aan een diploma. Het feit dit nog eens met een jaar wordt uitgesteld, is erg demotiverend.

Verzoekster merkt verder op dat, door de impact van de plotse precaire thuissituatie, haar focus de voorbije academiejaren was verdeeld tussen zorgen over de gezondheid van haar mama, financiële zorgen en stress als gevolg van de zorgen omtrent hoe ze de wijziging in persoonlijke omstandigheden met haar studies kon combineren. Verzoekster heeft haar studies ook altijd moeten combineren met werk als jobstudent. Door de ziekte van haar moeder moest verzoekster steeds meer en vaker financieel bijdragen, waardoor ze in die periode ook veel academische structuur en stimulans heeft gemist. Verzoekster heeft als bijlage attesten gevoegd van het aantal gewerkte dagen en het aantal gepresteerde uren in 2017 en 2018. Verzoekster had in het academiejaar 2019-2020 beslist om niet te werken en dit had meteen een positief effect op haar persoonlijke motivatie alsook op haar betrokkenheid op academisch vlak en bij groepswerken.

Verzoekster geeft ook nog mee dat ze sinds het academiejaar 2016-2017 al in haar diplomajaar zat. Ze moest nog slechts twee vakken en de onderzoekspaper afwerken. Doordat één vak van het eerste bachelorjaar was (Statistiek), mocht ze geen vakken uit de masteropleiding opnemen. Dit was erg demotiverend. Daarnaast vormde de faalangst voor dit vak in een periode van moeilijke persoonlijke omstandigheden een groot obstakel voor haar studievoortgang. Verzoekster heeft meermaals contact opgenomen met de trajectbegeleider

om uit de demotiverende spiraal te geraken, waarbij ze maar twee à drie examens per jaar moest afleggen. Ze zou graag het vertrouwen krijgen om haar onderzoek te voltooien en haar doelstellingen zo efficiënt mogelijk met succes te bereiken. Ze wil graag zo snel mogelijk afstuderen.

Verzoekster stelt ten slotte dat het haar aanvankelijk niet duidelijk was waarom haar verdere inschrijving werd geweigerd, ondanks het feit dat ze het voorbije academiejaar was geslaagd voor de helft van de opgenomen studiepunten. Volgens haar maakten de e-mails van de interne beroepsinstantie geen melding van de bindende voorwaarde voor de bacheloropleiding.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §1 OER 2019-2020. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet aldus twee hypothesen waarin het de universiteitsbesturen is toegelaten om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren (1) indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of (2) indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

Verwerende partij merkt op dat de betrokken instelling niet verplicht is om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student ondanks zijn of haar zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de interne beroepsinstantie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen als zou blijken dat deze kennelijk onredelijk is.

In het voorliggende geval heeft verzoekster de opgelegde bindende voorwaarde niet behaald, wat normalerwijze tot gevolg heeft dat haar inschrijving wordt geweigerd. Dat is *in casu* ook gebeurd, en de interne beroepsinstantie heeft deze weigering in beroep bevestigd. De interne beroepsinstantie was van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoekster nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Volgens verwerende partij is deze beslissing zeker niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.

Verwerende partij stelt dat de studievoortgang van verzoekster in de bachelor politieke wetenschappen hoe dan ook erg traag verloopt. Ze is reeds ingeschreven voor die opleiding sinds het academiejaar 2011-2012. In al die jaren lukte het slechts één keer om te slagen voor meer dan 30 studiepunten. Dit is overigens niet anders in haar masteropleiding, die ze startte in het academiejaar 2018-2019.

Verwerende partij stelt vast dat verzoekster in haar bacheloropleiding nog voor één vak moet slagen, met name het vak “onderzoekspaper conflict en ontwikkeling” (de zogenaamde bachelorproef). Ze nam dat vak al vijf keer op en benutte slechts twee van de tien examenkansen.

Verwerende partij wijst erop dat dit vak ook in 2018-2019 het enige vak was dat verzoekster weerhield van haar bachelordiploma, maar ze diende niets in. Na afloop van dit academiejaar werd ze geweigerd, maar na het doorlopen van de interne beroepsprocedure kreeg ze toch opnieuw de toelating om in te schrijven. Dit ging gepaard met de niet mis te verstane boodschap dat dit haar laatste kans was en dat het echt wel de bedoeling was dat ze prioritair werk zou maken van de bacheloropleiding. Verzoekster nam deze raad evenwel niet ter harte.

Verwerende partij stipt aan dat verzoekster in haar intern beroep stelde dat het grote werk voor haar bachelorproef al gedaan was, maar dat ze door de lockdown werd gehinderd in de verdere afwerking ervan. Ze wees ook op gezondheidsproblemen, meer bepaald een chronische depressie, en op het vrijwilligerswerk dat ze uitvoerde. De interne beroepsinstantie ging hierop echter niet in. Volgens verwerende partij is de beoordeling in de gegeven omstandigheden zeker niet onredelijk.

Verwerende partij benadrukt dat verzoekster al sinds de aanvang van haar studies flirt met de grenzen van de studievoortgangsbewaking. Ze kreeg al in het eerste jaar van haar studies bindende voorwaarden opgelegd en ook daarna volgende nog herhaaldelijk dergelijke bindende voorwaarden. Ze werd ook reeds tot tweemaal toe geweigerd: na het academiejaar 2016-2017 voor de opleiding en na het academiejaar 2018-2019 voor alle opleidingen aan de UGent.

Volgens verwerende partij kwam verzoekster telkens met hetzelfde verhaal, met name dat (1) ze last had van een depressie, waarvoor ze in 2015 de juiste medicatie kreeg voorgeschreven waardoor ze die problemen onder controle had, (2) er familiale problemen zijn door de burn-out van haar moeder eind 2015 en (3) ze ook aan het werk was, waarbij dat het afgelopen jaar over vrijwilligerswerk ging. De vorige twee keer dat verzoekster op een weigering botste, heeft de interne beroepsinstantie hiermee rekening gehouden. Verzoekster kreeg opnieuw de toelating om in te schrijven, maar dit had niet het gewenste effect. Ze bleef veelvuldig afwezig op examens en haar studievoortgang bleef onvoldoende. Na het academiejaar 2018-2019 kreeg ze ook de duidelijke boodschap dat de kans die ze kreeg om toch opnieuw in te schrijven voor de bacheloropleiding echt wel de laatste kans was.

Waar verzoekster aanhaalt dat ze wel nog interviews heeft afgenomen in het raam van haar bachelorproef, maar dat de coronacontext het haar heeft bemoeilijkt om haar exploratie af te werken, merkt verwerende partij op dat verzoekster reeds in het intern beroep dat ze in 2019 indiende, wees op het feit dat haar onderzoek ver gevorderd was. Toen voegde ze de interviews die ze al had afgenomen toe. Onder meer dat gegeven bracht de interne beroepsinstantie ertoe verzoekster opnieuw toe te laten zich in te schrijven. Volgens verwerende partij toont verzoekster in haar intern beroep van september 2020 op geen enkele manier aan dat haar werk verder gevorderd is dan op het einde van het academiejaar 2018-2019. De interne beroepsinstantie kon de vorderingen van het werk dan ook helemaal niet beoordelen.

Verwerende partij erkent dat de coronacontext het onderzoek van verzoekster mogelijk kan hebben bemoeilijkt, maar zij geeft niet aan op welke manier dit haar onderzoek derwijze heeft bemoeilijkt dat afwerken en indienen onmogelijk zou zijn geworden. Verwerende partij merkt daarbij op dat verzoekster het gros van de onderzoeksgegevens reeds had verzameld en daarmee ongetwijfeld verder kon. Bovendien waren de richtlijnen tijdens de coronaperiode in die zin dat ten stelligste moest worden vermeden dat studenten verdere studieovertraging opliepen en dat studenten die moeilijkheden ondervonden bij hun onderzoek, dit moesten bespreken met hun promotor, zodat er, waar nodig, samen naar een alternatief kon worden gezocht en zodat er ook, waar mogelijk, kon worden bekeken of het onderzoek kon worden afgewerkt aan de hand van de reeds verzamelde onderzoeksgegevens. Verwerende partij benadrukt dat deze richtlijnen werden gecommuniceerd aan de studenten. Volgens haar kan verzoekster zich in deze omstandigheden dan ook niet verschuilen achter de coronacrisis om haar bachelorproef andermaal niet in te dienen en daarin geen enkele vooruitgang te maken.

Volgens verwerende partij blijkt het feit dat noch de gezondheidstoestand van verzoekster, noch de coronacrisis redelijkerwijze kunnen worden ingeroepen om het gebrek aan studievoortgang in de bacheloropleiding te rechtvaardigen ook uit een vergelijking van de studievoortgang van verzoekster met haar voortgang in vorige jaren. De studievoortgang is, globaal genomen, alvast niet minder dan in vorige jaren, integendeel. Verzoekster slaagde in het afgelopen jaar voor méér studiepunten dan in de vorige academiejaren, en haar globale resultaten liggen helemaal in de lijn van haar resultaten voor 2015, het jaar waarin naar haar zeggen haar moeilijkheden begonnen.

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat verzoekster klaarblijkelijk de afwerking van haar bacheloropleiding is blijven verwaarlozen en de focus op haar masteropleiding blijft plaatsen, ook al blijft ze ook daar herhaaldelijk afwezig voor examens en evaluaties. Verzoekster blijft ook werken combineren met haar studies, weze het dan dat ze het afgelopen academiejaar vooral vrijwilligerswerk heeft gedaan. Dit zal ongetwijfeld ook een invloed hebben gehad op haar studies, maar dat is haar eigen verantwoordelijkheid. Dat is geen reden om verzoekster blijvend toe te laten om verder te studeren.

Verwerende partij stelt vervolgens ook vast dat verzoekster niet verduidelijkt hoe haar situatie is gewijzigd en/of hoe ze één en ander volgend academiejaar anders zal aanpakken, derwijze dat verwacht kan worden dat ze thans wel studievoortgang zal maken in haar bacheloropleiding, en dat in het bijzonder voor die vakken waar doorheen het hele jaar moet worden gewerkt en die op onderzoek zijn gericht. Verwerende partij merkt op dat het verhaal dat verzoekster brengt in deze niet anders is dan het verhaal dat ze in eerdere verzoekschriften bracht. In het verleden heeft dat alvast geen verbetering meegebracht, zodat het geen zin meer heeft om verzoekster in de voorliggende omstandigheden nogmaals toe te laten zich in te schrijven voor de bacheloropleiding onder bindende voorwaarden.

Verwerende partij stipt verder aan dat verzoekster in haar extern verzoekschrift geen nieuwe argumenten naar voor brengt en de interne beroepsbeslissing als dusdanig niet bekritiseert. Ze herhaalt enkel wat ze reeds aanbracht in haar intern beroep. Het enige nieuwe element dat ze naar voor schoof, is dat ze onvoldoende zou zijn verwittigd van het feit dat een weigering eraan zat te komen.

Los van het feit dat dit een nieuw middel is dat niet ontvankelijk voor het eerst kan worden opgeworpen voor de Raad, merkt verwerende partij op dat de puntenbriefjes die verzoekster na afloop van de junizittijd kreeg alle nodige informatie bevatten. Verzoekster werd wel degelijk gewaarschuwd voor de mogelijke gevolgen van het gebrek aan studievoortgang.

Ten slotte wijst verwerende partij erop dat deze weigering tot inschrijving slechts geldt gedurende één academiejaar, met dien verstande dat ze bij elke herinschrijving met een jaar wordt verlengd tot zolang ze niet wordt opgeheven door de interne beroepsinstantie (artikel 24, §8, alinea 3 OER 2020-2021). Dat betekent dat verzoekster bij de start van het academiejaar 2021-2022 opnieuw de (gemotiveerde en met bewijsstukken gestaafde) vraag kan stellen aan de interne beroepsinstantie om opnieuw te worden toegelaten tot inschrijving.

In haar *wederantwoordnota* herhaalt verzoekster wat ze reeds in haar verzoekschrift heeft uiteengezet. Daarbij benadrukt ze dat haar onderzoek vergevorderd is. Ze stelt dat ze, na de afwijzende beslissing van de interne beroepsinstantie, nogmaals aan de ombudsdienst had gevraagd om te mogen inschrijven voor het academiejaar 2020-2021. Bij die aanvraag had ze haar onderzoek met interviews gevoegd. Verzoekster merkt op dat ze dit volgens UGent niet aan de Raad mag bezorgen omdat ze geen nieuwe argumenten mag aanhalen in haar wederantwoordnota, en er ook geen nieuwe stukken aan mag toevoegen. Daardoor kan ze ook haar medisch attest ter verantwoording van ziekte tijdens de herexamens niet toevoegen, noch haar e-mail aan mevrouw [M.V.L.] waaruit blijkt dat verzoekster helemaal niet op de hoogte was van de inhoud van haar bindende voorwaarde van het academiejaar 2019-2020. Volgens verzoekster verduidelijken de puntenlijsten niet waarom haar inschrijving geweigerd zou worden. Ze heeft in het academiejaar 2019-2020 ook geen communicatie ontvangen met meer informatie omtrent op welke opleiding haar bindende voorwaarde van toepassing was en wat de concrete implicaties zijn.

Verzoekster beseft dat haar studievoortgang van de voorbije jaren er niet goed uitziet, als je enkel kijkt naar de puntenlijsten. Ze wil de Raad toch vragen om nogmaals rekening te houden met het feit dat haar studievoortgang van de voorbije academiejaren geen weergave is van haar studeercapaciteiten. Haar chronische depressie sinds 2016 had een erg destabiliserende impact op alle vlakken van haar leven.

Waar verwerende partij verwijst naar de goede resultaten in het academiejaar 2016, stipt verzoekster aan dat ze heeft bewezen dat ze, toen ze geëngageerd was voor haar studies en geen eigen gezondheidsproblemen had, succesvol kon slagen. Na dit academiejaar had verzoekster echter veel moeite gehad om er terug bovenop te komen. Haar depressie werd ook erg beïnvloed door haar fysieke en vooral mentale afwezige engagement op de UGent. Ten slotte vraagt verzoekster de Raad om, gezien haar leeftijd, haar motivatie én het feit dat ze al zeer vergevorderd is in haar studies, haar opnieuw toe te laten om in te schrijven in het academiejaar 2020-2021.

Beoordeling

Bevoegdheid van de Raad

Verzoekende partij vraagt de Raad in haar verzoekschrift meermaals om haar toelating te geven zich in het academiejaar 2020-2021 in te schrijven aan de UGent.

De Raad brengt in herinnering dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet de bevoegdheid heeft om zijn eigen appreciatie over de waarde van de student – en dus de resultaten uit het verleden en de mogelijke studiekansen in de toekomst – in de plaats te stellen van deze van de organen van de hogeronderwijsinstelling.

De bevoegdheid van de Raad is er, overeenkomstig het eerste lid van het voormelde artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs, integendeel toe beperkt om na te gaan of de hem voorgelegde studievoortgangsbepalingen in overeenstemming zijn met enerzijds de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement en anderzijds de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Dit onderzoek resulteert volgens artikel II.292, § 1 van de Codex Hoger Onderwijs ofwel in een gemotiveerde afwijzing van het beroep ofwel in een gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbepaling, in welk geval de Raad het bestuur kan bevelen een nieuwe beslissing te nemen, onder de door de Raad te stellen voorwaarden.

De Raad kan met andere woorden verzoekende partij niet zelf toelaten zich in te schrijven in dezelfde bacheloropleiding, maar kan hoogstens vaststellen dat de weigering tot inschrijving

niet gebeurde conform de geldende voorschriften, waarna verwerende partij een nieuwe beslissing zou moeten nemen, rekening houdend met de overwegingen in dit arrest.

Bijgevolg beoordeelt de Raad het verzoekschrift in het licht van zijn bevoegdheid, zoals hoger omschreven.

Geen kritiek op de motieven van de bestreden beslissing – nieuwe grieven

De Raad stelt vast dat verzoekende partij als zodanig geen kritiek geeft op de motieven van de bestreden beslissing. Nergens geeft verzoekende partij aan waarom de bestreden beslissing in strijd zou zijn met de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement of met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Enerzijds herneemt zij de argumentatie die zij liet gelden in de interne beroepsprocedure, die hier en daar wat meer uitgewerkt wordt. De kern van deze grieven blijft echter dezelfde. Deze argumentatie lijkt op het eerste gezicht ontkracht door de motieven van de bestreden beslissing, doch hierop levert verzoekende partij vervolgens geen enkele kritiek.

De Raad herinnert eraan dat enkel de beslissing van de institutionele beroepscommissie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoekende partij de onregelmatigheid moet aantonen. De argumentatie van verzoekster, hernomen uit het intern beroepsschrift en hier en daar wat ruimer uitgewerkt, is niet gericht tegen de motieven van de bestreden beslissing en vormt dus geen bezwaar of middel, gericht tegen de bestreden beslissing van de institutionele beroepscommissie, in de zin van artikel II.294, § 2 van de Codex Hoger Onderwijs. Deze argumenten zijn dan ook onontvankelijk.

Anderzijds voert verzoekende partij voor de Raad enkele nieuwe grieven en een nieuw stuk aan, die zij niet heeft aangebracht in de interne beroepsprocedure:

- Verzoekster was dit jaar erg gemotiveerd doordat zij betrokken is geweest in wekelijkse meetings voor groepswerken voor opgenomen mastervakken “Politics of Development”, “Space & Politics”, “R&F III” en “Area Study Magreb”;
- Verzoekster beseft dat zij zich van de arbeidsmarkt afsluit door het gebrek aan een diploma;

- Ziekte tijdens de *herexamens* (op intern beroep verwees verzoekster naar ziekte en chronische depressie in het algemeen), waarbij zij aangeeft dat zij enkele medische attesten en een geneesmiddelenvoorschrift heeft doorgestuurd naar de ombudsdienst, en het feit dat zij pas na 1 september geslaagd is voor de theoretische herexamens. In dit kader verwijst de Raad trouwens naar de motivering van de bestreden beslissing:

“De bijgevoegde doktersattesten tonen ook niet aan [dat] de studente eind augustus besmet was met het coronavirus of niet in staat was om te studeren. De attesten tonen aan dat de studente medicatie kreeg voorgeschreven maar niet dat haar gezondheidstoestand dermate slecht was dat ze niet aan examens kon deelnemen, getuige daarvan ook de behaalde examencijfers in de tweede zittijd.”.

Dit motief lijkt alvast tegemoet te komen aan het argument van verzoekster.

- Stuk 8: conclusie research. Verzoekende partij brengt dit stuk aan, ter ondersteuning van haar stelling dat zij al vergevorderd is in haar bachelorproef.

Wat stuk 8 betreft, moet de Raad opmerken dat verzoekende partij dit al in de interne beroepsprocedure had kunnen aanvoeren, aangezien zij toen al beargumenteerde dat zij vergevorderd was in haar onderzoek. Daarnaast was er voor verzoekende partij evenmin enige belemmering om de hierboven opgesomde grieven aan te voeren in de interne beroepsprocedure. Toch koos zij ervoor om deze grieven pas aan te voeren voor de Raad. Nu deze argumenten noch betrekking hebben op het verloop van de interne beroepsprocedure, noch pas gekend konden zijn na kennisname van het administratief dossier, noch de openbare orde raken, zijn ze nieuw en onontvankelijk conform artikel II.292, § 2 van de Codex Hoger Onderwijs.

Hetzelfde geldt voor het argument van verzoekende partij, waarin zij stelt dat zij niet op de hoogte was van de draagwijdte van de bindende voorwaarden die voor haar golden. Verzoekende partij lijkt te beweren dat zij in de veronderstelling verkeerde dat de bindende voorwaarden, die haar werden opgelegd aan het einde van het academiejaar 2019-2020, golden voor de bachelor- en de masteropleiding samen. Verzoekende partij ging ervan uit dat zij minimum 50% van het geheel aan studiepunten, opgenomen in bachelor- en masteropleiding samen, moest behalen, om aan de bindende voorwaarden te voldoen. Aangezien zij 27 van de 45 opgenomen studiepunten in de masteropleiding behaalde en 0 van de 9 opgenomen studiepunten in de bacheloropleiding, zou ze dan 27 van de in totaal 54 opgenomen studiepunten hebben behaald en dus voldoen aan deze bindende voorwaarden.

Zelfs indien deze grief ontvankelijk zou zijn, dan nog is deze ongegrond. In het administratief dossier bevinden zich namelijk meerdere documenten die verzoekende partij duidelijk hebben ingelicht over het gegeven dat er een bindende voorwaarde gold voor de bacheloropleiding enerzijds, en voor de masteropleiding anderzijds. Verzoekster diende met andere woorden minimum 50% van de opgenomen studiepunten in de bacheloropleiding te behalen en daarnaast minimum 50% van de opgenomen studiepunten in de masteropleiding. Deze documenten zijn de volgende:

- De beroepsbeslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2019 (zie stuk 7 van het administratief dossier):

“De commissie meldt dat deze beslissing niet unaniem is genomen en hoopt dat u het uitzonderlijke van deze beslissing inziet. U krijgt een laatste kans om uw bacheloropleiding af te maken en krijgt hiervoor extra leerkrediet toegekend. Indien u beslist om ook de master aan te vatten, is dat op eigen risico.”.
- De verdere verduidelijking die op 4 oktober 2019 aan verzoekende partij werd verschaft, op haar vraag, over deze beroepsbeslissing (zie stuk 7 van het administratief dossier):

“De commissie wil je enkel waarschuwen dat je best de focus legt op de bachelor. Als je enkel of te veel focust op de master is de kans reëel dat [je] weeral niet slaagt voor de laatste vakken van de bachelor en [dan] sta je nergens. Dus: denk goed na over jouw curriculum en bespreek dit zodra je kan met de trajectbegeleiding.”.

Verzoekster krijgt hier dus in niet mis te verstane bewoordingen de boodschap dat zij met succes de bacheloropleiding moet afronden want “anders sta je nergens”. Dit valt niet anders te begrijpen dan dat er voor de bacheloropleiding op zich een bindende voorwaarde is opgelegd (en dus niet: voor de bachelor- en masteropleiding samen). Daarnaast blijkt dit ook duidelijk uit de puntenlijsten van verzoekster:

- Verzoeksters puntenlijst van de bacheloropleiding in juli 2020 (zie stuk 9 van het administratief dossier):

“Opgelet: na afloop van je eerste examenkans van dit academiejaar voldoe je nog niet aan de bindende voorwaarde. Wanneer je dit tekort niet kan aanvullen tijdens de tweedekansexamenperiode, zal bij een volgende inschrijvingsaanvraag je inschrijving voor deze opleiding worden geweigerd.”.

(eigen onderlijning)
- Verzoeksters puntenlijst van de masteropleiding in juli 2020 (zie stuk 9 van het administratief dossier):

“Opgelet: na afloop van je eerste examenkans van dit academiejaar voldoe je nog niet aan de bindende voorwaarde. Wanneer je dit tekort niet kan aanvullen, tijdens de tweedekansexamenperiode, zal bij een volgende inschrijvingsaanvraag je inschrijving voor deze opleiding worden geweigerd.”
(eigen onderlijning)

Ook uit de puntenlijsten blijkt aldus duidelijk dat er een bindende voorwaarde is opgelegd voor de bacheloropleiding enerzijds, en voor de masteropleiding anderzijds. Nu verzoekende partij 0 van de 9 opgenomen studiepunten behaalde in de bacheloropleiding, is er niet voldaan aan de bindende voorwaarde in deze opleiding en kan verzoekende partij zich niet inschrijven in de bacheloropleiding in het academiejaar 2020-21.

In haar wederantwoordnota verwijst verzoekende partij nog naar e-mailverkeer met de dossierbeheerder waaruit zou blijken dat zij niet op hoogte was van de draagwijdte van de bindende voorwaarden, maar daarbij geeft zij zelf – terecht – aan dat zij dit e-mailverkeer niet kan inbrengen omdat ze ervan op de hoogte is dat zij in de wederantwoordnota geen nieuwe argumenten en stukken mag aanvoeren. De Raad kan hiermee dan ook geen rekening houden, en merkt daarnaast op dat zelfs indien verzoekende partij zich oprecht heeft vergist omtrent de draagwijdte van de bindende voorwaarde, zij op basis van de hierboven vermelde documenten wel degelijk op de hoogte had moeten zijn van het feit dat er zowel voor de bachelor- als voor de masteropleiding een bindende voorwaarde gold.

Redelijkheid van de bestreden beslissing

Met grote welwillendheid en omdat verwerende partij het verzoekschrift zo leest, zou de Raad het verzoekschrift zo kunnen interpreteren dat verzoekende partij hiermee de redelijkheid van de motieven van de bestreden beslissing aan de kaak stelt.¹

In de antwoordnota verdedigt de verwerende partij de motieven van de bestreden beslissing, meer bepaald de motieven met betrekking tot de gezondheidstoestand van verzoekster en haar moeder en het vrijwilligerswerk dat verzoekster verricht(te). Verwerende partij stipt ook aan dat verzoekster op intern beroep geen bewijs bijbracht van het feit dat zij afgelopen academiejaar nog aanzienlijke vorderingen heeft geboekt in de bachelorproef, zodat de institutionele beroepscommissie ook geen uitspraak kon doen over dergelijke voortgang.

¹ In ondergeschikte orde, want verwerende partij merkt ook op dat het verzoekschrift geen bezwaren tegen de motieven van de bestreden beslissing bevat.

Evenwel gaat verzoekende partij in haar wederantwoordnota helemaal niet in op de verdediging vanwege verwerende partij, met name dat de bestreden beslissing niet kennelijk onredelijk is. Integendeel houdt verzoekster het erbij haar argumenten van het verzoekschrift te herhalen, aangevuld met bijkomende argumentatie omtrent het feit dat zij niet op de hoogte was van de draagwijdte van de bindende voorwaarden en een passage over haar kansen op de arbeidsmarkt.

In die omstandigheden kan de Raad niet vaststellen dat de motieven van de bestreden beslissing onredelijk zijn.

Het middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in terechtzitting van 7 januari 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.119 van 2 december 2020 in de zaak 2020/691

In zake: Kiara MINTIENS
Woonplaats kiezend te 9290 Overmere
Loereveldstraat 45

Tegen: ODISEE vzw
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Wetenschappelijke vorming II” en een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Chemie II” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de biomedische laboratoriumtechnologie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Wetenschappelijke vorming II’ bekommt verzoekende partij een examencijfer van 7/20 en voor het opleidingsonderdeel ‘Chemie II’ bekommt zij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De studente schrijft het tekort voor het opleidingsonderdeel “Wetenschappelijke vorming II” volledig toe aan het feit dat ze omwille van een miscommunicatie in de tweede examenperiode een ‘NA’ behaald heeft voor de onderwijsleeractiviteit ‘Wetenschappelijk rapporteren II’. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente niet aanwezig was op de posterbeurs waar ze normaal haar posterpresentatie had moeten geven, doch op vraag van de betrokken docent een ziektebriefje heeft binnengebracht om haar afwezigheid te wettigen. Ingeval van een gewettigde afwezigheid mocht de studente de posterpresentatie inhalen om een later moment. Dit is tweemaal zo aan de studente meegedeeld. De studente heeft hier echter niet verder op geantwoord en heeft dus evenmin de posterpresentatie ingehaald.

Van enige miscommunicatie is hier dus absoluut geen sprake, althans niet in hoofde van de opleiding, waar de docenten zeer duidelijk hebben aangegeven dat het ziektebriefje de studente niet vrijstelde van de posterpresentatie, maar haar enkel de kans gaf om deze opdracht nog binnen dezelfde examenperiode in te halen, hetgeen ze niet gedaan heeft. De studente wist, minstens behoorde te weten, dat het niet afleggen van de posterpresentatie zou leiden tot een NA-score.

Het niet-afleggen van de posterpresentatie verantwoordt dat de studente een score ‘NA’ kreeg voor de onderwijsleeractiviteit ‘Onderzoeksvaardigheden II’. Dit is ten andere ook uitdrukkelijk zo bepaald in de ECTS-fiche. Gezien de studente evenmin geslaagd was voor de onderwijsleeractiviteit ‘Statistiek II’ (score: 8/20), diende zij beide onderwijsleeractiviteiten te hernemen voor de tweede examenkans. Een deelloverdracht binnen het academiejaar (dus van examenperiode 2 naar examenperiode 3) is, zoals ook uitdrukkelijk bepaald is in de ECTS-fiche, immers slechts mogelijk bij een geslaagd deelresultaat, dit wil zeggen dat men minstens

10/20 moet hebben behaald. De studente kwam dus niet in aanmerking voor een deelloverdracht binnen het academiejaar. Zij heeft naar aanleiding van de bekendmaking van de resultaten van de tweede examenperiode geen beroep ingesteld en heeft ook effectief een tweede examenkans opgenomen.

Voor het examen 'Statistiek II' behaalde de studente in de derde examenperiode een deelresultaat van 7/20 of een resultaat dat nog lager was dan het deelresultaat van 8/20 dat zij hiervoor in de tweede examenperiode behaald had. Voor 'Onderzoeksvaardigheden II' heeft de studente de resterende opdrachten uitgevoerd en behaalde zij een 13/20. In toepassing van art. 65 van het Onderwijs- en Examenreglement werd het examenresultaat van het opleidingsonderdeel teruggebracht tot het resultaat van het deexamen met het laagste cijfer, zijnde 7/20. De studente geniet, gezien de 13/20 die ze behaalde voor 'Onderzoeksvaardigheden II', deze keer wel van een deelloverdracht over het academiejaar heen, zodat ze volgend jaar enkel 'Statistiek II' opnieuw zal moeten afleggen.

De studente stelt nu dat ze ervan uitgegaan was dat voor 'Statistiek II' het best behaalde resultaat behouden zou blijven, nl. 8/20, in welk geval de regel van art. 65 van het OER geen toepassing zou vinden en het resultaat van het opleidingsonderdeel in zijn geheel bepaald zou worden op basis van het gewogen gemiddelde. De studente vergeet echter dat de regel van het behoud van het beste examenresultaat over de verschillende examenperiodes binnen hetzelfde academiejaar slechts geldt op niveau van het volledige opleidingsonderdeel in zijn geheel en niet op niveau van een onderwijsleeractiviteit (zie art. 89 §2 van het OER).

Welnu, in de tweede examenperiode behaalde de studente een score 'NA' voor dit opleidingsonderdeel (gezien het niet indienen en presenteren van de poster, zonder dat dit kan worden toegeschreven aan een miscommunicatie), in de derde examenperiode behaalde ze een score van 7/20 voor het opleidingsonderdeel (zijnde het resultaat van het deexamen met het laagste cijfer).

Het middel is ongegrond. Er is geen enkele reden om het resultaat dat de studente behaalde, aan te passen. Het resultaat werd volledig conform de toepasselijke regels van de ECTS-fiche en van het OER bepaald.

Omtrent de grief van de studente dat ze bepaalde tekorten niet zelf kan tolereren, wordt overwogen dat Odisee een full credit systeem hanteert, dat weliswaar getemperd wordt door het systeem van tolerantiepunten (en de mogelijkheid van de examencommissie om bij afstuderen te reageren op individuele bijzondere omstandigheden) – zie art. 91 van het OER. Zoals de studente zelf ook aangeeft in haar verzoekschrift, behaalt zij onvoldoende studie-efficiëntie om de tekorten die zij behaalde voor “Klinische Chemie I”, “Chemie II” en “Fysiologie 2” – samen goed voor maar liefst 11 studiepunten – te kunnen tolereren. De interne beroepsinstantie ziet niet in om welke reden hiervan zou moeten worden afgeweken.

De studente geeft aan dat zij graag zelf zou kunnen beslissen of en welke tekorten ze tolereert en dat ze volgens jaar met een schone lei wenst te starten. De interne beroepsinstantie stelt zich de vraag of het inzetten van 11 van de 16 studiepunten tolerantiekrediet waarover ze beschikt, het belang van de studente wel het beste dient. Een tekort dat getolereerd wordt, neemt het tekort zelf immers niet weg. Een schone lei is dat zeker niet. De studente zou dus met minder basiskennis aan de start komen van de opleidingsonderdelen die ze nog moet opnemen en zou dus een achterstand hebben ten opzichte van andere studenten die wel geslaagd waren voor deze basisvakken. Bovendien hypothekeert het inzetten van toleranties ook de verdere toekomst van de studente binnen de opleiding, in die zin dat de studente – wanneer zij tolerantiepunten inzet – in principe niet meer in aanmerking zal komen voor een mogelijke deliberatie door de examencommissie voor een enkel tekort dat ze op het moment van afstuderen mogelijk nog zou hebben.

Het middel is ongegrond. Het OER geldt voor alle studenten, zonder uitzondering. Het is de studente gezien haar beperkte studie-efficiëntie dit jaar niet mogelijk om tolerantiepunten in te zetten. De interne beroepsinstantie raadt de studente aan om – in zoverre dit nog niet gebeurd zou zijn – zo spoedig mogelijk contact op te nemen met haar studietrajectbegeleider, om na te gaan welke opleidingsonderdelen zij best opneemt in haar programma van volgend jaar.

Met betrekking tot het resultaat dat de studente behaalde voor het opleidingsonderdeel “Chemie II”, stelt de beroepsinstantie vast dat de studente een score van 9,23/20 of afgerond 9/20 behaalde voor dit opleidingsonderdeel. Hoewel het resultaat dat ze behaalde door de studente niet betwist werd in het oorspronkelijk beroepsverzoekschrift d.d. 15/09/2020 en ze dit resultaat enkel wenste te kunnen tolereren (hetgeen niet mogelijk is gezien de beperkte studie-efficiëntie, cfr. hierboven), stelt de interne beroepsinstantie vast dat de studente het

resultaat in haar aangetekende brief van 22/09/2020 plots wél lijkt te betwisten. Waar een student in de interne beroepsprocedure weliswaar nog nieuwe argumenten kan aanbrengen tot het sluiten van de debatten, betekent dit niet dat het beroep kan worden uitgebreid tot het resultaat dat behaald werd voor een opleidingsonderdeel dat in het oorspronkelijk beroepsverzoekschrift niet betwist werd.

Gezien de bekendmaking van het resultaat dat de studente behaalde voor “Chemie II” op 9 september 2020, diende zij hiertegen ten laatste op 16 september 2020 beroep in te stellen (zijnde binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na de bekenmaking), indien ze niet akkoord was met het behaalde resultaat. Het beroep dat slechts bij aangetekende brief van 22 september 2020 werd ingesteld, is laattijdig en in dat opzicht onontvankelijk. Het resultaat dat de studente in examenperiode 3 behaalde voor het opleidingsonderdeel “Chemie II” staat daarmee onherroepelijk vast op 9/20.

Zelfs indien het beroep juridisch al zou kunnen worden uitgebreid tot het resultaat behaald voor het opleidingsonderdeel “Chemie II”, wat hier niet het geval is, dan nog stelt de interne beroepsinstantie vast dat het argument niet kan overtuigen. De studente stelt dat ze zonder de giscorrectie een score van 9,487/20 zou hebben behaald, omdat ze in dat geval de vraag waarover ze twijfelde niet zou hebben ingevuld. Deze bewering kan achteraf niet meer met zekerheid worden vastgesteld. Bovendien is het niet mogelijk een score twee maal naar boven af te ronden, eerst van 9,487 naar 9,5/20 en vervolgens van 9,5 naar 10/20, zoals de studente dit tevergeefs doet. De afronding kan maar eenmaal gebeuren. Tot aan 0,5 gebeurt een afronding naar beneden, pas vanaf 0,5 inclusief gebeurt de afronding naar boven. Het resultaat van de studente zou met andere woorden bij 9,487 nog steeds 9/20 geweest zijn (afronding naar beneden).

Het argument van de studente dat ze, mits aanpassing van het cijfer behaald voor “Wetenschappelijke vorming II” op basis van het beweerd misverstand en de afronding van het cijfer zonder giscorrectie behaald voor “Chemie II”, een studie-efficiëntie van >50% zou hebben behaald, kan dus niet gevolgd worden.

Er is geen reden om het resultaat voor “Wetenschappelijke vorming II” aan te passen. Zelfs mits weglating van de giscorrectie en afronding van het cijfer voor “Chemie II” blijft de score gelijk aan 9/20.

De studie-efficiëntie van de studente is te laag om een aantal van de behaalde tekorten te kunnen tolereren. De studente zou hoe dan ook niet alle tekorten hebben kunnen tolereren, ze behaalde ook niet-tolereerbare tekorten van $<8/20$ en is beperkt door het tolerantiekrediet van max. 16 studiepunten, zijnde 10% van het aantal studiepunten voor de gehele opleiding onder aftrek van de vrijstellingen.

Om al deze redenen, na het advies van de ombud en de jurist te hebben gehoord, verklaart de interne beroepsinstantie het beroep ontvankelijk, doch ongegrond.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 5 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* haalt verwerende partij aan dat het verzoekschrift niet werd ondertekend. Art. II.294 §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat de ondertekening van het verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven is. De rechtspraak van de Raad is dan ook in die zin gevestigd. Het verzoekschrift van verzoekster werd niet ondertekend. Het beroep dient bijgevolg, aldus verwerende partij, alleen al om die reden als onontvankelijk te worden afgewezen.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift niet is ondertekend.

Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard. De Raad kan zich bijgevolg niet verder buigen over de grond van de betwisting.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.142 van 10 december 2020 in de zaak 2020/702

In zake: José Rodrigo MORENO CEDENO
Woonplaats kiezend te 3054LJ Rotterdam (Nederland)
Plasoord 29B

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 10 september 2020 waarbij aan de verzoekende partij een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “International and European Human Rights Law” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 9 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding “Master of Laws (LL.M)”.

Voor het opleidingsonderdeel “International and European Human Rights Law” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 9 oktober 2020 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde als volgt:

“On September 15th, I received your provisional appeal against the result you obtained (i.e. 7/20) for the course ‘International and European Human Rights Law’. On September 20th, you sent me an additional reaction and confirmed your appeal. During a Skype meeting on September 29th you could elaborate on your arguments.

Your arguments

Although in your written appeal of September 20th you wrote that so far you were never provided with any feedback, at the moment of our meeting on September 29th you had received feedback from prof. [L.].

In your written appeal, you mentioned that following the outbreak of the Covid19 pandemic there had been some confusion about the way the retake of the exam would be organized in the 3rd examination period. As an international student coming from Ecuador you were promised that you could do the exam online. However, since you were residing in the Netherlands you later were informed about the fact that the exam would take place on-campus in Leuven, which obliged you to book a last-minute trip. You mentioned that the consequence of this decision was that, compared to the students who could participate in the online version of the exam, you had to take a different exam. You explained this further by referring to the fact that the online exam was an open book exam, while the in-campus exam was a closed book one.

You also mentioned that on several occasions prof. [L.] had announced that students could use bullets in their answer. In your opinion this was a misleading instruction. You further mentioned that you considered that exams should be marked anonymously.

Finally, you also referred to the fact that the teacher in class was also the supervisor for your thesis project and that you considered that you received insufficient guidance in this context. During the meeting of September 29th, prof. [G.] asked you to clarify this remark and more specifically asked you whether this meant that you also wanted to appeal the mark for this Master's thesis. You made it clear that this was not the case. You confirmed that this remark had in fact nothing to do with the dispute about the course 'International and European Human Rights Law' and that you only included this remark as general background.

During the meeting, you confirmed that in the meantime you received feedback via e-mail about this exam. You explained that you could agree with the feedback and the result for the first question. In your opinion the feedback concerning the second question remained too general, in order to explain the result of 2/10 for this question.

Motivation provided by your faculty

Following your appeal we contacted prof. [L.] in order to receive further information about this exam decision.

Het made it clear for the students who participate in the on-campus exam the exam was a closed book exam, consisting of two questions. For students who, because of the governmental decisions in the context of the corona virus, could not be present on campus an online exam was organized. Since this online exam had an open book character this exam consisted of different and additional questions.

As part of his reaction he sent me a copy of your exam and the feedback which you already received.

"Dear José,

Listed below, you will find the feedback the assistants who graded your exam provided me with.

Regarding the first question: you obtained 4.5/10. The question was split up into two parts, both to be graded at 5 points.

For the part of the question about the margin of appreciation, you got 4/5.

You mention that the concept was created by case law, you mention the Handyside case and illustrate with other examples. You also wrote about protocol 15 (but be careful: you wrote it changes the preamble of the Convention while it has not yet entered into force). You also mention the scrutiny by the court, but it wasn't clear what you mean by that. It had to be mentioned that the margin of appreciation does not mean that there is no control but that there is a marginal control. The Court only controls from a bigger distance. Moreover, you could have indicated that it can also be dangerous to fall back too easily on the margin of appreciation because the basic premise of international protection is being eroded (any other well formulated individual opinion about this was also good).

Regarding the other part of the question, on subsidiarity, you got 0,5/5.

Here a little bit of context was expected. You could have mentioned that the starting point of international cooperation in the field of human rights is sovereignty. This is expressed in, for example, the UN Charter. It is no different when it comes to regional levels such as the Council of Europe. This is also strongly reflected in the ECHR: it is primarily up to the national states to protect their human rights, only in the second order are the Strasbourg bodies responsible.

Then you should have illustrated this with a number of examples (2 examples were enough) such as the exhaustion of national remedies or Rule 39 (interim measures) which are granted very exceptionally, among other things because they are a kind of interference from the second level, in the first one. Subsequently, there were a number of explanations for subsidiarity (again 2 were enough), including the 'classical' premise of sovereignty (see above) or the democratic legitimacy of national legal orders, or also practical considerations: if everyone immediately goes to Strasbourg, the system will collapse. You could have referred to the discussions on Court reforms (less cases to Strasbourg) to illustrate the last explanation.

Regarding the second question, the case, your feedback was the following:

The answer provided entailed a very limited analysis of the obligations under article 2 ECHR, which was the key article in the case. The student did not elaborate on the theoretical positive obligations of the state, did not apply these principles to the case nor did he provide the relevant case law. On the contrary, there were references to unrelated cases. Instead, the student elaborated on the application of article 6 and 8, the relevance of which was only limited for the case.

*I hope this helps you. If something is unclear, please let us know.
(...)”*

He also sent me further clarification about his remarks concerning your answer to the 2nd question.

In your answer you mentioned the violation of three articles 2, 6 and 8. It should be clear that the violation of article 2 is the central issue. However, in your answer you hardly paid attention to this. You did not explain the positive obligations under Article 2 and what that would mean in this case. You cited non-existing case law (Seveso vs. Italy is not a matter for the EHRM; the Seveso disaster is important for EU environmental law, but that is not the point here) and Dudgeon v. UK (but this case concerns the criminalization of homosexuality and is therefore irrelevant here).

Under Article 6 ECHR, you gave an explanation which actually applies to Article 2. The issue is not that Article 6 could not have been violated (there is actually too little information in the case), but that in your answer you did not realize that the obligations regarding research exist under Article 2. This demonstrated that you had insufficient knowledge about Article 2. You referred to the case MC vs. Bulgaria, but that case concerns the positive obligations under Article 3 in conjunction with 8 ECHR, and not obligations under Article 6.

Finally, you correctly mentioned something about Article 8 ECHR. Again, the problem with your answer was that you do not indicate that you fully understand the core of the matter. The Hatton case you are referring to, is about disturbed sleep. Although this certainly is a problem, the seriousness of this cannot be compared to life-threatening situations, to which Article 2 applies. Moreover, the discussion you raised about Article 8 was also superficial.

You mentioned that states cannot intervene in private life (“except when according to the law”). With this answer you indicated that you are not aware of what exactly a permitted interference or restriction supposes: i.e. a legal basis, a legitimate purpose and a proportionality test.

In general terms, prof. [L.] concluded that in your answer you mentioned some separate elements, but failed to elaborate to work them out coherently in the context of a case. Your answer demonstrated a lack of insight, a limited knowledge of the subject, and a lack of understanding of the relevant jurisdiction.

Besides this intrinsic feedback about your exam, prof. [L.] also sent us further clarification about his message about “the bullets”. He indeed did mention that students did not have to write down their answers in well-turned phrases. However, the decision about how a student had to work out an answer was completely the student’s choice. If a student felt more comfortable in writing down the answers classically in sentences or in a diagram, nothing prevented him from doing so.

Our decision

First of all, we would like to react on your remarks about the supposed confusion about the exam format. Is it an undeniable fact that because of the Covid19 pandemic and the governmental measures taken in order to prevent the spreading of this virus, for some students it was impossible to be present in person at the exams. Obviously, the university has elaborated for students in this situation alternative ways of participating in the exams (e.g. by allowing them to take an online exam). Such impossibility to travel did not exist for students residing in The Netherlands. Because of intergovernmental agreements traveling in the context of participating in the exams was considered as an essential trip. Because of the fact that you did reside in The Netherlands, and that this fact only later became clear based on the information which you provided, it is clear that you did not meet the criteria to participate in such an online exam.

Furthermore, exams at the KU Leuven are not organized on a competitive basis. There is a clear objective difference between the students who could participate in the online form of the exam and those who could not. Perforce, and in order to prevent irregularities, the online

form of the exam had to be organized as an open book exam. However, the fact that these students had other information at their disposal during the exam was taken into consideration when elaborating the assignment. You certainly did not experience any disadvantage of this.

Although you personally might consider that exams should be better organized anonymously, there does not exist any regulation in this matter. In case we should consider your remark as a remark that the professor had some prejudices towards you, it remains up to you to provide evidence about that. In your appeal we certainly did not find such precise and factual indications.

Based on the information which we received from prof. [L.], it is clear that he can justify in a sufficient and persuasive manner the shortcomings in your answer to this second question. Based on this information we state that the evaluation of this course was done properly, and that the corresponding mark (i.e. 7/20) will remain unchanged.

We realize this is not the decision you were hoping for, but we do hope that the information in this letter provides you more insight in the evaluation of this exam. We wish you all the best for the future.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 oktober 2020 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de initiële beslissing houdende toekenning van het examencijfer (eerste bestreden beslissing) als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de eerste bestreden beslissing heeft genomen. In dat geval verdwijnt deze beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoeker zich in een eerste middel beroept op een schending van het Onderwijs- en Examenreglement en van de Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij op 10 september 2020 zijn examenresultaten voor de derde examenperiode ontving, waaruit bleek dat hij niet geslaagd was voor het vak “International and European Human Rights Law” van prof. [L.]. Dezelfde dag heeft hij een e-mail gestuurd naar de docent met het verzoek om feedback op zijn examen, waarop hij geen reactie heeft mogen ontvangen. De docent heeft op geen enkel moment een collectieve feedbacksessie georganiseerd.

Op 15 september 2020 heeft verzoeker vervolgens beroep aangetekend tegen het examenresultaat.

Op 17 september 2020 heeft hij een nieuwe e-mail gestuurd naar de professor met het verzoek om feedback, omdat hij deze nog niet had mogen ontvangen. Volgens artikel 88 van het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: 'OER') 2020-2021 wordt de student de mogelijkheid geboden om feedback te ontvangen gedurende de eerste zeven kalenderdagen na de dag waarop de examenresultaten zijn bekendgemaakt. Gezien verzoeker de resultaten op 10 september 2020 had ontvangen, was prof. [L.] verplicht om vóór 19 september 2020 feedback te geven.

Op 22 september 2020 stuurde [L.R.], een onderzoeksassistent van de docent, verzoeker een e-mail met feedback op het examen. Verzoeker had geen toegang tot zijn examen, zoals vermeld staat in het OER, noch was deze feedback duidelijk over de motivering van het beoordelingssysteem. Volgens verzoeker heeft de docent nooit duidelijke feedback gegeven.

Op 29 september 2020 had verzoeker een Skype-gesprek met de vertegenwoordiger van de vicerector Studentenbeleid. Tijdens dit gesprek heeft verzoeker de redenen uiteengezet waarom hij de examenresultaten ongepast vond. Helaas werd gesteld dat er voldoende geantwoord was op zijn verzoek om feedback, ondanks dat de docent zelf geen feedback had gegeven, er geen collectieve feedbacksessie was gehouden, verzoeker geen toegang had tot zijn examen en de e-mail van de onderzoeksassistent was verstuurd 11 dagen nadat de examenresultaten bekend waren.

Zoals blijkt uit de e-mails, is het beroep aangetekend op 15 september 2020. Het OER vermeldt duidelijk dat alle beroepen (of een uiterste datum om het resultaat van het beroep bekend te maken) binnen 20 dagen moeten worden ingediend. Het resultaat van het beroep is pas op 9 oktober 2020 per e-mail verzonden, wat betekent dat de deadline al verstreken was. In de beslissing van de beroepsinstantie wordt vermeld dat de docent duidelijk heeft uitgelegd waarom de beoordeling correct is uitgevoerd. Er is volgens verzoeker op geen enkel moment erkend dat zijn rechten als student met betrekking tot de termijnen en een eerlijke beroepsprocedure niet zijn gevolgd.

Derhalve heeft de KU Leuven de regels zoals uiteengezet in het OER 2020-2021 en de Codex Hoger Onderwijs volgens verzoeker niet gevolgd en zijn de rechten van studenten (vooral internationale studenten) niet gewaarborgd. Deze negatieve uitkomst wekt niet alleen

wantrouwen in het Belgische onderwijssysteem, maar heeft ook de academische motivatie van verzoeker voor de toekomst ernstig ondermijnd.

Inzake juridische motivering verwijst verzoeker naar het OER 2020-2021, meer bepaald artikel 88 (bespreking van de resultaten en recht op feedback), artikel 98 (openbaarheid van bestuur) en artikel 104 (beroepen tegen individuele beslissingen) van het OER. Verzoeker verwijst ook naar art. II.283 en art. II.284 van de Codex Hoger Onderwijs.

Op basis van de aangevoerde argumenten wil verzoeker de examenresultaten van de cursus “International and European Human Rights Law”, door prof. [L.], ongedaan maken.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker in het extern beroepsschrift dat hij bij de Raad indiende, geen enkele inhoudelijke opmerking geeft op de interne beroepsbeslissing.

Voor zover verwerende partij kan nagaan, is de enige opmerking van zijn kant dat de termijnen voor het verstrekken van feedback en het meedelen van de interne beroepsbeslissing niet gerespecteerd werden.

Verwerende partij kan enkel betreuren dat verzoeker niet onmiddellijk en binnen de in het OER voorziene termijn feedback heeft gekregen. Door het voorzien van de mogelijkheid van een zogenaamd ‘barend beroep’, waarbij de finale argumentatie pas na het feedbackgesprek (en binnen een termijn van vijf kalenderdagen) na het indienen van het barend beroep moet worden doorgegeven, heeft het OER hierop echter geanticipeerd.

Bovendien, toen in de concrete casus bleek dat verzoeker bij het verstrijken van deze termijn voor het barend beroep nog steeds geen feedback gekregen had, heeft de beroepsinstantie contact opgenomen met de docent en werd het gesprek met de interne beroepsinstantie ook zodanig georganiseerd, zodat verzoeker op het moment van het gesprek wel kennis had kunnen nemen van deze feedback. Tijdens het gesprek werd verzoeker dan ook uitdrukkelijk gevraagd om te reageren op de ontvangen feedback en werd op basis van zijn reactie over het – in zijn ogen – te vrijblijvende karakter van de feedback over vraag 2 een bijkomende reactie aan de docent gevraagd. Dit proces heeft dan inderdaad geleid tot enkele dagen vertraging, waardoor de beroepsbeslissing pas op 9 oktober 2020 kon worden doorgestuurd. Op welke

manier verzoeker hiervan nadeel ondervonden heeft bij het indienen van zijn beroep en het formuleren van zijn beroepsargumenten, blijft onduidelijk.

Beoordeling

De datum van mededeling van de interne beroepsbeslissing aan verzoeker

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;

2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag waarop het beroep is ingesteld.”

Volgens vaststaande rechtspraak van de Raad betreft de termijn van 20 kalenderdagen, waarvan sprake in het tweede lid, een termijn van orde. Er staat met andere woorden geen sanctie op het overschrijden van deze termijn.

Verzoeker beweert niet dat de bestreden beslissing is meegedeeld buiten een redelijke termijn, en maakt evenmin duidelijk welk nadeel hij geleden zou hebben doordat de bestreden beslissing buiten de termijn zoals voorzien in artikel II.284, tweede lid Codex Hoger Onderwijs is meegedeeld.

De Raad ziet hierin dan ook geen reden om de bestreden beslissing te vernietigen.

De (on)duidelijkheid van de verleende feedback door de betrokken docent en het gebrek aan inzage in het schriftelijk examen

Verzoeker spreekt zichzelf tegen wanneer hij stelt dat de professor nooit duidelijke feedback heeft gegeven. Immers, blijkens de bewoordingen van de bestreden beslissing verklaarde verzoeker tijdens de hoorzitting op intern beroep dat hij akkoord ging met de feedback en het resultaat met betrekking tot de eerste examenvraag. Enkel de feedback met betrekking tot de tweede examenvraag was volgens verzoeker onduidelijk.

De bestreden beslissing gaat in op dat argument, en verwijst naar de *bijkomende* informatie die de betrokken professor heeft gegeven omtrent verzoekers antwoord op de tweede examenvraag. Verwerende partij vroeg deze bijkomende informatie bij de betrokken professor op, na het horen van verzoeker, en citeert deze letterlijk in de bestreden beslissing. Op basis van deze informatie en de e-mail van 22 september 2020, komt de bestreden beslissing tot de vaststelling:

“Based on the information which we received from prof. [L.], it is clear that he can justify in a sufficient and persuasive manner the shortcomings in your answer to his second question. Based on this information we state that the evaluation [of] this course was done properly, and that the corresponding mark (i.e. 7/20) will remain unchanged.”

Vrije vertaling:

“Op basis van de informatie die wij ontvingen van prof. [L.] is het duidelijk dat hij op een voldoende en overtuigende manier de gebreken in je antwoord op zijn tweede examenvraag verantwoordt. Op basis van deze informatie oordelen wij dat de evaluatie van dit opleidingsonderdeel naar behoren is uitgevoerd en dat het bijhorende resultaat (7/20) ongewijzigd zal blijven.”

Verzoeker bestrijdt voor de Raad op geen enkele manier de bijkomende informatie van de betrokken professor, noch de motieven van de bestreden beslissing die daarop zijn gebaseerd. Met andere woorden ontwikkelt verzoeker geen bezwaar tegen het motief van de bestreden beslissing, die zijn oorspronkelijk argument weerlegt. Het louter herhalen van dit oorspronkelijk argument, zonder daarbij aan te tonen waarom de weerlegging ervan in de interne beroepsbeslissing incorrect zou zijn, vormt geen ontvankelijke grief, nu het voorwerp van de externe beroepsprocedure voor de Raad de interne beroepsbeslissing is. Het staat aan verzoeker om aan te tonen waarom *deze* beslissing vernietigd zou moeten worden.

Voor zover verzoeker zou bedoelen dat de feedback van 22 september 2020 had moeten komen vanwege de professor zelf, en niet van zijn assistente, leest de Raad dergelijke verplichting niet in artikel 88 OER, noch is hem enige andere wettelijke bepaling bekend die dergelijke verplichting zou voorschrijven.

Voor zover verzoeker stelt dat de feedback van 22 september 2020 niet duidelijk was over de “motivering van het beoordelingssysteem”, is het de Raad niet geheel duidelijk wat verzoeker daarmee bedoelt. De e-mail van 22 september 2020 geeft in ieder geval weer welk resultaat verzoeker behaalde op elke vraag van het examen. Nogmaals, verzoeker toont niet aan

waarom deze beoordeling onjuist zou zijn en dus waarom de behaalde resultaten onjuist zouden zijn.

Waar verzoeker vermeldt dat hij geen inzage kreeg in zijn schriftelijk examen, hoewel artikel 88 en 98 OER dit voorschrijven, stelt de Raad vast dat verzoeker niet uitlegt welk nadeel hij hierdoor zou hebben geleden. Op basis van de e-mail van 22 september 2020 was verzoeker op de hoogte van de redenen waarom hij niet geslaagd was voor het examen, en was hij ook op de hoogte van de punten die hij op beide examenvragen behaalde. Het valt niet in te zien wat een inzage in zijn schriftelijke examenkopij had kunnen bijdragen aan de reeds verstrekte informatie. Bovendien wijst de Raad erop dat verwerende partij verzoekers examenkopij heeft bijgevoegd als stuk 6 van het administratief dossier, en dat verzoeker hierop niet heeft gereageerd aangezien hij geen wederantwoordnota heeft ingediend. Met andere woorden maakt verzoeker voor de Raad niet duidelijk welk concreet nadeel hij, in deze concrete omstandigheden, zou hebben geleden door het feit dat hij zijn schriftelijke examenkopij niet heeft kunnen inkijken.

De (on)tijdigheid van de verleende feedback door de betrokken professor

De Raad begrijpt het verzoekschrift zo, dat verzoeker daarin betoogt dat de betrokken professor zijn feedback te laat heeft overgemaakt, gezien artikel 88 OER bepaalt:

“De studenten krijgen tijdens de eerste zeven kalenderdagen na de dag van bekendmaking van de resultaten de mogelijkheid tot feedback. (...)”

Samen met de verwerende partij stelt de Raad vast dat deze termijn inderdaad overschreden is en dat dit een spijtige zaak is. Studenten hebben het recht binnen de vooropgestelde termijn ingelicht te worden over de redenen waarom zij niet geslaagd zijn voor een welbepaald opleidingsonderdeel.

Evenwel is de Raad van oordeel dat, gelet op de concrete omstandigheden van de zaak, verzoeker geen nadeel heeft geleden door de laattijdigheid van de feedback. Verzoeker bekwam namelijk op 22 september 2020 alsnog schriftelijke feedback op zijn examen, op basis waarvan hij op een geïnformeerde en nuttige manier gehoord werd tijdens de hoorzitting van 29 september 2020 in het kader van het intern beroep. Op deze hoorzitting kon hij met andere woorden al zijn argumenten ten aanzien van deze feedback laten gelden, indien hij dat

had gewenst. Verzoeker sloot zich echter aan bij de feedback met betrekking tot de eerste examenvraag en hield het, wat betreft de tweede examenvraag, bij de loutere bewering dat deze feedback te vaag/onduidelijk was. Nadat verwerende partij de betrokken professor hierover nogmaals bevroeg, heeft deze laatste bijkomende informatie gegeven die ook letterlijk terug te vinden is in de bestreden beslissing. Het is dan ook treffend dat verzoeker in zijn verzoekschrift voor de Raad geen enkele kritiek geeft op deze bijkomende informatie. Verzoeker maakt met andere woorden op geen enkele manier duidelijk waarom de feedback onduidelijk zou zijn, laat staan welk concreet nadeel hij heeft geleden doordat hij deze feedback niet heeft ontvangen binnen de voorziene termijn.

Voor zover de Raad het verzoekschrift zo zou moeten lezen, dat verzoeker op basis van artikel 104 OER kritiek uit op het feit dat de interne beroepsinstantie nog bijkomende informatie heeft gevraagd aan de betrokken professor, nádat deze instantie verzoeker al had gehoord, kan de Raad dit standpunt niet volgen.

Uit artikel 104 OER blijkt louter dat de beroepsinstantie de student op zijn verzoek hoort en dat de beroepsinstantie informatie vraagt aan alle betrokken partijen en in elk geval aan de titularis van het betrokken opleidingsonderdeel, indien van toepassing. Noch uit artikel 104, noch uit enig ander artikel van het OER vloeit voort dat de beroepsinstantie tussen de student en de betrokken professor een tegensprekelijk debat moet organiseren, dan wel dat de student op voorhand kennis moet krijgen van de standpunten van andere betrokkenen die de beroepsinstantie hoort. De Raad herhaalt dat verzoeker in de mogelijkheid was om voor de Raad inhoudelijke kritiek te uiten op de uiteindelijke motieven van de bestreden beslissing van de interne beroepsinstantie, en dus ook op de bijkomende feedback die de betrokken professor aanleverde, maar dat hij dit heeft nagelaten.

In deze omstandigheden is het middel ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.159 van 6 januari 2021 in de zaak 2020/710

In zake: Damon GIELEN
 Woonplaats kiezend te 3740 Grote-Spouwen (Bilzen)
 Rode Kruislaan 196

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2020 waarbij verzoeker niet geslaagd werd verklaard voor de opleidingen ‘Schakelprogramma: Master in de bedrijfscommunicatie’ en ‘Master in de bedrijfscommunicatie’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 8 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven voor het ‘Schakelprogramma: Master in de bedrijfscommunicatie’ en voor de ‘Master in de bedrijfscommunicatie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ uit het schakelprogramma bekommt verzoeker een examencijfer van 9/20. Omwille van dit tekort werd verzoeker niet geslaagd verklaard voor de opleiding ‘Schakelprogramma: Master in de bedrijfscommunicatie’ en ‘Master in de bedrijfscommunicatie’.

Verzoeker stelde op datum van 17 september 2020 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 8 oktober 2020 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, in opvolging van het beroep van verzoeker, bijkomende informatie werd opgevraagd over de beslissing van de examencommissie bij de voorzitter, prof. [B.]. Voor haar reactie stemde zij ook af met prof [O.], als docent voor de opleidingsonderdelen ‘Sociolinguïstiek’ en ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’ en met de ombudsverantwoordelijke, mevr. [H.]

Bij het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ wordt van studenten verwacht dat ze (a) een sociolinguïstisch begrippenkader kunnen hanteren en (b) sociolinguïstische feiten kunnen vaststellen, beschrijven en analyseren. In het examen voor dit vak worden de verwachte vaardigheden in (a) getest in een reeks van expliciete kennisvragen (deel I), in een subvraag van een uitgebreide inzichtsvraag (deel II), en in een subvraag bij de beschrijving van een zelfgekozen sociolinguïstisch feit (deel III). De vaardigheden in (b) worden getest in de hoofdvraag van deel II en deel III.

In het examen voor dit opleidingsonderdeel kon verzoeker bepaalde (en dus zeker niet alle) begrippen benoemen, maar toonde hij onvoldoende aan dat hij deze begrippen kon uitleggen en toepassen (bv. bij begrippen als diglossie, exoglossie, sociale betekenis, pre-normatief, variabele context). Zijn antwoorden waren soms fout of naast de kwestie, maar vaker ook onvolledig (waarbij hij weinig van de voorziene antwoordruimte benutte) en vaag. Bij de inzichtsvraag (deel II) toonde verzoeker een te beperkt inzicht in de werking van methodes voor sociolinguïstisch onderzoek en kon hij geen grondige vergelijking maken tussen de resultaten van twee studies die in de les aan bod kwamen. Bij de vragen rond het zelfgekozen sociolinguïstisch feit (deel III) antwoordde hij erg oppervlakkig en kort. Dit betekent dat hij

globaal genomen nipt geslaagd zou zijn voor de leerdoelen van dit vak als het gaat om het hanteren van het in de les aangereikte sociolinguïstisch begrippenkader, maar dat hij onvoldoende kennis en diepgang toonde bij de beschrijving en analyse van sociolinguïstische fenomenen en methodes. Als gevolg van deze vaststelling was verzoeker dan ook niet geslaagd voor het opleidingsonderdeel als geheel.

Het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’ vertrekt vanuit een socio-cognitief begrippenkader. In die zin is het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ een relevante voorbereiding voor ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’. De basisopvatting, vanuit het perspectief van betekenisleer, dat vorm en betekenis dynamisch zijn en onderhandeld worden tussen communicatiepartners, is aanwezig in beide vakken, maar dat betekent geenszins dat beide vakken sterk vergelijkbare leerdoelen en/of vakinhoud hebben.

Wat onder andere niet aanwezig is in het vak ‘Sociolinguïstiek’, is:

- een focus op cognitieve processen van betekenisvorming (o.a. processen die te maken hebben met aandacht, perceptie, opbouw en structuur van betekenis)
- een toepassing van talige processen in een organisatiecontext. Voorbeelden daarvan zijn:
 - o de rol van humor in professionele communicatie
 - o de rol van beleefdheid in professionele communicatie
 - o interculturele (of universele) fenomenen in professionele communicatie
- een overzicht van onderzoeksmethodes om attitudes t.o.v. merken, diensten of producten te meten
- inzichten en methodes uit verwante maar verschillende wetenschappelijke domeinen, waaronder corpuslinguïstiek, psycholinguïstiek en cognitive science.

Omgekeerd, wat onder andere niet aanwezig is in het vak ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’, maar wel in het vak ‘Sociolinguïstiek’, is:

- de ontwikkeling en historische evolutie in sociolinguïstiek als subdiscipline van de taalkunde
- een overzicht van regionale en sociale variabelen die variatie in taal kunnen verklaren
- een uitgebreid overzicht van methodes voor het meten van taalvariatie

- een uitgebreid overzicht van methodes voor het meten van taalattitudes.

Zowel de veelheid aan domeinen waarbinnen concepten en begrippen verwerkt moeten worden (naast sociolinguïstische dus ook cognitieve en culturele domeinen), de gerichtheid op professionele communicatie en de concrete talige processen waarvan de werking en het effect worden besproken, maken van ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’ een opleidingsonderdeel dat qua leerdoelen en vakinhoud niet gelijk valt te stellen met het vak ‘Sociolinguïstiek’. Daar waar ‘Sociolinguïstiek’ een overzicht in de diepte wil bieden van het onderzoeksveld en van de belangrijkste resultaten en begrippen binnen het subdomein van de sociolinguïstiek, wil het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’ vooral in de breedte een interdisciplinaire waaier aan benaderingen van talige processen bieden, specifiek toegepast in een professionele organisatiecontext. De verschillen in scope, inhoud, methodes en leerdoelen maken dat slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’ niet impliceert dat ook voldaan zou zijn aan de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’.

Er waren de examencommissie op het moment van de beraadslaging bovendien geen bijzondere individuele omstandigheden bekend waarmee zij diende rekening te houden. Aangezien verzoeker omwille van het ontbreken van voldoende resterend tolerantiekrediet niet voldaan had aan de algemene voorwaarden tot slagen, besliste de examencommissie om hem niet geslaagd te verklaren voor het schakelprogramma in de Bedrijfscommunicatie.

Bij haar beoordeling van het beroep wilde de interne beroepsinstantie in de eerste plaats verduidelijken dat art. II.198 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat (in het geval van verzoeker) het met succes voltooid hebben van het schakelprogramma een expliciete voorwaarde is om ook geslaagd te kunnen worden verklaard voor het aansluitende masterprogramma. In die zin kon de examencommissie van de masteropleiding Bedrijfscommunicatie niet oordelen of hij al dan niet geslaagd was voor de masteropleiding, zolang hij niet voldaan had aan deze voorwaarde m.b.t. het slagen voor het schakelprogramma. Het is dan ook perfect normaal dat enkel de examencommissie van het schakelprogramma geoordeeld heeft over de situatie van verzoeker. Het feit dat hij ondertussen geslaagd was voor alle opleidingsonderdelen uit zijn masteropleiding, alsook de

resultaten die hij hierbij behaalde, waren op zich dan ook geen argumenten op basis waarvan verzoeker toch geslaagd zou moeten worden verklaard voor zijn schakelprogramma.

De Codex Hoger Onderwijs definieert een schakelprogramma als een programma dat beoogt om de algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen die deel uitmaakt van het overeenkomstige academisch bachelorprogramma. De doelstelling van het schakelprogramma Master Bedrijfscommunicatie, zoals beschreven in de programmagids van de KU Leuven, verwijst – naast de methodologische vaardigheden - naar het bijbrengen van een academische basis, zowel wat betreft het taalkundige als het communicatiewetenschappelijke aspect van bedrijfscommunicatie. Gezien het belang hierbij van kennis van en inzicht in sociolinguïstische begrippen en het kunnen vaststellen, beschrijven en analyseren van sociolinguïstische feiten, maakt ‘Sociolinguïstiek’ als verplicht opleidingsonderdeel deel uit van dit schakelprogramma.

Voor dit opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ behaalde verzoeker tijdens de afgelopen twee academiejaren achtereenvolgens 8/20, 8/20, 9/20 en 8/20, hetgeen dan ook wijst op een duidelijk en systematisch tekort.

Aangezien geen enkel ander opleidingsonderdeel uit dit schakelprogramma betrekking heeft op ditzelfde studiedomein, biedt het feit dat hij niet geslaagd is voor dit opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ reeds een eerste indicatie dat niet voldaan is aan alle leerdoelstellingen van het schakelprogramma.

Bovendien moet worden vastgesteld dat het tekort voor ‘Sociolinguïstiek’ niet het enige tekort is dat voorkomt in zijn curriculum. Reeds eerder zette verzoeker immers tolerantie in voor het onvoldoende resultaat (i.c. 8/20) dat hij behaalde voor ‘Persuasieve communicatie’. Het aantal studiepunten waarvoor hij op die manier niet slaagde (i.c. 10 over de in totaal 62 studiepunten van zijn schakelprogramma) biedt dan ook een bijkomende aanwijzing dat niet ten volle voldaan is aan de doelstellingen van dit schakelprogramma.

In het kader van een beroep dient de interne beroepsinstantie dan wel na te gaan in welke mate deze sociolinguïstische doelstellingen van het schakelprogramma niet in voldoende mate in andere opleidingsonderdelen van het masterprogramma aan bod zouden gekomen zijn.

Meer concreet verwees verzoeker in zijn beroep naar het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ waarvoor hij in de masteropleiding een credit behaalde. De interne beroepsinstantie stelde echter vast dat, niettegenstaande dit opleidingsonderdeel ook vertrekt vanuit een socio-cognitief begrippenkader, uit de motivering die prof. [B.] doorstuurde toch een duidelijk verschil qua scope, inhoud, methodes en leerdoelen blijkt. Het feit dat verzoeker geslaagd is voor het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ impliceert dan niet dat zou voldaan zijn aan de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ en dus evenmin aan de (sociolinguïstische) doelstellingen van het schakelprogramma.

Zoals verzoeker vermeldde, heeft hij de bijzondere omstandigheden die te maken hebben met zijn gezondheidstoestand niet gemeld aan zijn faculteit. Het is dan ook evident dat de examencommissie in de eerdere beslissing hiermee geen rekening kon houden. Aangezien verzoeker deze omstandigheden wel vermeldde in zijn beroep, dient de interne beroepsinstantie hiermee wel rekening te houden bij het beoordelen van zijn beroep.

De interne beroepsinstantie kan hierbij uiteraard begrip en sympathie opbrengen voor deze omstandigheden en kan hierbij ook begrijpen dat deze omstandigheden, zeker in coronatijden, bijkomende zorgen met zich mee gebracht hebben. Het blijft echter ook een feit dat, indien verzoeker meende dat het afleggen van examens op de campus voor hem omwille van deze externe corona-omstandigheden een extra bijkomend risico inhield, hij dit vóór het examen aan de ombud had kunnen melden, zodat er had kunnen gezocht worden naar veilige alternatieve examenvormen. De beroepsinstantie begrijpt dat het de persoonlijke keuze van verzoeker was om dit niet te doen, en zij wil deze keuze zeker respecteren. Het kan dan echter niet de bedoeling zijn om deze omstandigheden achteraf, na het examen, toch in te brengen om geslaagd te worden verklaard.

Bovendien moet de interne beroepsinstantie, zoals verzoeker blijkbaar ook reeds verwachtte, vaststellen dat deze omstandigheden geen verklaring bieden voor het specifieke tekort voor ‘Sociolinguïstiek’. Ondanks deze omstandigheden slaagde verzoeker immers wel voor andere opleidingsonderdelen uit zijn schakel- en masterprogramma. In zijn beroep anticipeerde verzoeker reeds op deze opmerking door te verwijzen naar het on-campus karakter van het examen ‘Sociolinguïstiek’. Voor zover de beroepsinstantie kon nagaan, was dit echter ook het geval voor het examen ‘Engelse bedrijfscommunicatie’ (examen on campus in een PC-lokaal

– resultaat 11/20) en ‘Sociologie van media en ICT’ (examen on campus – resultaat 13/20) in de tweede examenperiode en voor het examen ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’ (examen on campus – resultaat 11/20) tijdens de derde examenperiode. In die zin bieden deze omstandigheden onvoldoende indicatie dat toch zou voldaan zijn aan alle doelstellingen van dit schakelprogramma.

Op basis van deze informatie kan de beroepsinstantie de eerdere beslissing van de examencommissie om verzoeker niet geslaagd te verklaren, niet als incorrect of onredelijk beschouwen. De beroepsinstantie stelt dan ook vast dat verzoeker, omwille van het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’, niet voldaan heeft aan de doelstellingen van het schakelprogramma Bedrijfscommunicatie. Bijgevolg kan hij in de derde examenperiode 2019-2020 evenmin het masterdiploma in de Bedrijfscommunicatie behalen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 8 oktober 2020 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 15 oktober 2020 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de initiële studievoortgangsbepaling (eerste bestreden beslissing) als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij (hierna: ‘OER’) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de eerste bestreden beslissing heeft genomen. In dat geval verdwijnt deze

beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoeker zich in een eerste middel beroept op een schending van de zorgvuldigheidsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, in samenhang met een schending van artikel 58, 71 tot 76 en 81, § 4 van het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: “OER”).

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt in zijn *verzoekschrift* dat hij in zijn intern beroep aanhaalde dat de beraadslaging door de examencommissie uiterst onzorgvuldig heeft plaatsgevonden, of zelfs afwezig was. Verzoeker heeft van de ombudsdienst van zijn faculteit, nadat hij hier zelf om had gevraagd, via e-mail een verslag ontvangen waarin enkel een lijst van aanwezigheden terug te vinden is. Onder de sectie ‘Afstuderenden Schakelprogramma Bedrijfscommunicatie’ ziet verzoeker zijn naam, alsook de reden om hem het getuigschrift van het schakelprogramma wegens één onvoldoende te ontszeggen, niet. Er valt enkel ‘geen opmerkingen’ te lezen. Als argumentatie daarvoor krijgt verzoeker dat hij in het vorige academiejaar al tolerantiekrediet voor het vak ‘Persuasion’ heeft ingezet, waardoor de onvoldoende van ‘Sociolinguïstiek’ als een tweede onvoldoende wordt beschouwd. Nochtans is dit volgens verzoeker een foute denkwijze en interpretatie van art. 81 §4 van het OER van verwerende partij. De onvoldoende voor het vak ‘Sociolinguïstiek’ (9/20) is de aanleiding voor het ontszeggen van een getuigschrift en bijgevolg ook de graad van Master in de

Bedrijfscommunicatie. Hierover had de examencommissie volgens verzoeker tijdens de deliberaties een uitspraak moeten doen, niet in de wandelgangen en pas nadat verzoeker hierom vroeg – zoals men kan afleiden op p. 2 bovenaan de interne beroepsbeslissing.

De naderhand pas overeengekomen beslissing gebeurde volgens verzoeker bovendien in samenspraak met personen die hier in feite niet voor bevoegd zijn. Zo had de docent van het desbetreffende opleidingsonderdeel een hand in deze beslissing. Zijn oordeel betwist verzoeker niet, gezien hij erkent dat hij net niet voldoende presteerde op het examen wegens externe onvoorziene factoren. Verzoeker betwist wel de globale weigering. Daarnaast werd ook om de mening van de ombudspersoon gevraagd, hoewel haar functie in de examencommissie slechts beperkt is tot haar loutere aanwezigheid. Hierdoor stelt verzoeker vast dat art. 58 en art. 71 tot 76 van het OER niet werden nageleefd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker in zijn extern verzoekschrift stelt dat de beraadslaging door de examencommissie “uiterst onzorgvuldig” en “in de wandelgangen” zou hebben plaatsgevonden. Verwerende partij dient hierbij vooreerst vast te stellen dat dit een andere opmerking is dan deze die verzoeker in het intern beroep maakte. Als zodanig is deze opmerking dan ook niet aan bod gekomen in de interne beroepsprocedure. In het intern beroep verwees verzoeker immers enkel naar het feit dat hij enkel het beraadslagingsverslag van de examencommissie van het schakelprogramma had ontvangen en dat – naar zijn aanvoelen – hiermee niet gemotiveerd werd waarom hij niet voldaan had aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding. De interne beroepsinstantie reageerde reeds op deze opmerking van verzoeker door te verwijzen naar de bepalingen van art. II.198 van de Codex Hoger Onderwijs. Aangezien dit artikel bepaalt dat het met succes voltooid hebben van het schakelprogramma (in het geval van verzoeker) een expliciete voorwaarde is om ook geslaagd te kunnen worden verklaard voor het aansluitende masterprogramma, kon de examencommissie van de masteropleiding Bedrijfscommunicatie niet oordelen over het al dan niet geslaagd verklaren van verzoeker, zolang hij niet voldaan had aan deze voorwaarde m.b.t. het slagen voor het schakelprogramma.

Verzoeker verwijst naar art. 81 §4 van het OER. Dit artikel verwijst echter uitdrukkelijk naar de situatie waarbij een student *met één onvoldoende* niet slaagt voor de opleiding. In zijn verzoekschrift verwijst verzoeker zelf naar de motivering die hij reeds gekregen heeft en waarbij hem gemeld werd dat, aangezien hij eerder tolerantie had ingezet voor het

opleidingsonderdeel ‘Persuasieve communicatie’, hij niet kon worden beschouwd als een student met slechts één tekort. In die zin moest de examencommissie de beslissing om verzoeker niet geslaagd te verklaren voor het schakelprogramma dan ook niet op een bijzondere manier motiveren. Het feit dat dit blijkbaar toch “in de wandelgangen” gebeurd is, wijst er dan ook op dat verzoeker, ondanks het ontbreken van deze verplichting, toch feedback heeft gekregen over deze beslissing.

Wat verzoeker meent te kunnen afleiden uit pagina 2 bovenaan de beroepsbeslissing, blijft onduidelijk. In zoverre hij hiermee wil betwisten dat in het kader van de beroepsprocedure ook advies werd gevraagd aan de ombud, moet worden vastgesteld dat de beslissing om verzoeker niet geslaagd te verklaren een collegiale beslissing is, die genomen werd door de examencommissie van dit schakelprogramma. Art. 69 van het OER bepaalt dat de ombud – zij het zonder stemrecht – deelneemt aan de beraadslagingen van deze commissie. Zeker in het informeren van de andere leden van de examencommissie over eventuele bijzondere omstandigheden die mee in rekening moeten worden gebracht bij het nemen van de beslissing over het al dan niet slagen, speelt de ombud een cruciale rol. Bovendien moet worden vastgesteld dat deze opmerkingen van verzoeker betrekking hebben op de verduidelijking in de interne beroepsbeslissing over de manier waarop de eerdere beslissing van de examencommissie tot stand gekomen is, en niet op de interne beroepsbeslissing zelf. Gezien de devolutieve werking van deze beroepsprocedure is echter niet langer de beslissing van de examencommissie, maar wel de interne beroepsbeslissing het voorwerp van de externe procedure bij de Raad.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij uit de interne beroepsbeslissing kan afleiden dat de beslissing van de examencommissie niet op collegiaal niveau heeft plaatsgevonden. Men spreekt immers over ‘bijkomende informatie’, waarmee geïmpliceerd wordt dat er nog informatiestukken bestaan. Nochtans heeft verzoeker deze stukken tot op heden nog altijd niet mogen ontvangen, niet toen hij dit vroeg in zijn correspondentie met de ombudsvrouw en niet in het kader van het intern beroep. Vervolgens geeft verwerende partij in de antwoordnota aan dat verzoeker op één of andere manier toch feedback heeft gekregen over deze beslissing. Dit is volgens verzoeker een foute interpretatie. Uit de passage van de interne beroepsbeslissing en het beraadslagingsverslag leidt verzoeker af dat er weinig belang gehecht werd aan de unieke situatie waarin hij zich bevindt. Mede door het feit dat in het beraadslagingsverslag ‘geen opmerkingen’ te lezen valt, kan verzoeker afleiden dat de beslissing niet op collegiaal

niveau heeft plaatsgevonden maar eerder informeel, nadat de punten al bekendgemaakt werden, hetgeen ook impliceert dat de examencommissie al heeft moeten samenzitten. Verzoeker stelt dat hij nog steeds geen schriftelijk informatiestuk heeft mogen ontvangen waaruit blijkt dat de examencommissie in haar beraadslaging op de daarvoor voorziene data (8, 9 of 10 september 2020) een collegiale uitspraak gedaan heeft over zijn situatie.

Beoordeling

Artikel 81, § 4 OER bepaalt:

“In alle gevallen waarin zij voor studenten met één onvoldoende voor een opleiding tot niet-slagen beslist, moet de examencommissie in het beraadslagingsverslag motiveren waarom de betrokken studenten niet aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding voldoen.”

Verzoeker beweert ten onrechte dat artikel 81, § 4 OER op zijn situatie van toepassing zou zijn. Uit de tekst van dit artikel blijkt duidelijk dat het enkel van toepassing is op studenten die slechts één onvoldoende hebben behaald.

In casu behaalde verzoeker evenwel twee onvoldoendes in het schakelprogramma: een 8/20 op het opleidingsonderdeel ‘Persuasion’ en een 9/20 op het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’.

Verzoeker geeft aan dat slechts zijn onvoldoende op ‘Sociolinguïstiek’ de reden is voor zijn niet-geslaagd zijn voor het schakelprogramma. Dit is niet volledig correct. Verzoeker zette zijn tolerantiekrediet in voor het vak ‘Persuasion’. Zijn tekort voor ‘Sociolinguïstiek’ vormt in dat kader dan een niet-tolereerbaar tekort, aangezien verzoeker zijn tolerantiekrediet al volledig heeft opgebruikt voor het tekort bij ‘Persuasion’. Daardoor diende verwerende partij zich inderdaad te buigen over de vraag of verzoeker gedelibereerd kon worden conform de regels van artikel 81, § 5 OER.

Het bovenstaande doet echter geen afbreuk aan de vaststelling dat verzoeker wel degelijk twee onvoldoendes behaalde. Het feit dat verzoeker tolerantiekrediet heeft ingezet voor het opleidingsonderdeel ‘Persuasion’, doet niets af aan het feit dat de 8/20 die hij voor dat opleidingsonderdeel behaalde een onvoldoende is. Tekorten blijven namelijk tekorten, ook al zet de student hiervoor tolerantiekrediet in. Dit is meteen de reden waarom een student niet in

aanmerking komt voor een creditbewijs voor een opleidingsonderdeel waarop hij een onvoldoende haalde, ook al werd hij gedelibereerd.

Artikel 81, § 4 OER is niet van toepassing op verzoeker, zodat de bestreden beslissing niet verweten kan worden voorbij te zijn gegaan aan deze bepaling.

Voor zover verzoeker nog lijkt te stellen dat de bestreden beslissing tot stand is gekomen in samenspraak met personen die hier in feite niet voor bevoegd zijn, met name de betrokken docent van het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ en de ombudsvrouw, verwijst de Raad in de eerste plaats naar artikel 104, tiende lid OER, dat stipuleert:

“Bij een ontvankelijk beroep (d.i. tijdig ingediend en gericht tegen een beslissing waartegen beroep mogelijk is) hoort de beroepsinstantie of de academisch beheerder (of zijn/haar vervanger) de studenten op hun verzoek en vraagt informatie aan alle betrokken partijen en in elk geval aan de titularis van het betrokken opleidingsonderdeel, indien van toepassing. De individuele studenten voeren persoonlijk het gesprek met de beroepsinstantie.”

Het opvragen van informatie aan de betrokken docent is een verplichting conform dit artikel. Er kan de interne beroepsinstantie dan ook niet verweten worden aan deze verplichting te hebben voldaan.

De Raad verwijst vervolgens naar de bestreden beslissing, die stelt:

“In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende informatie opgevraagd over de beslissing van de examencommissie bij de voorzitter, prof. [A. B.]. Voor haar reactie stemde zij ook af met prof. [B.O.], als docent voor de opleidingsonderdelen ‘Sociolinguïstiek’ en ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ en met de ombudsverantwoordelijke, mevr. [K.H.].”

Het lijkt de evidentie zelve dat, wanneer verzoeker in zijn intern beroepsschrift aanvoert dat het beraadslagingsverslag van de examencommissie werd ontvangen via e-mail van de ombud en hij bovendien verwijst naar ander e-mailverkeer met de ombud, de interne beroepsinstantie dan ook informatie opvraagt aan deze ombud. In dat kader kan de interne beroepsinstantie niets verweten worden.

Voor zover verzoeker zou bedoelen dat de ombud zou hebben meegestemd in de oorspronkelijke examencommissie: hiervan ziet de Raad geen enkel concreet bewijs, noch in het administratief dossier, noch in de stukkenbundel van verzoeker.

Samen met verwerende partij wijst de Raad bovendien op de devolutieve werking van het intern beroep, waardoor de bestreden beslissing ten gevolge van een nieuwe, eigen beoordeling van de zaak in de plaats is gekomen van de initiële studievoortgangsbepaling van de examencommissie. Op geen enkele manier maakt verzoeker duidelijk hoe de beweerd onregelmatigheden die zouden kleven aan de beslissing van de examencommissie een invloed hebben gehad op de regelmatigheid van de bestreden beroepsbepaling.

Verzoeker toont niet aan dat de bestreden beslissing genomen is via een procedure die in strijd is met het OER, dan wel enig ander voorschrift.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoeker zich op een schending van het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht, in samenhang met een schending van artikel 81, § 5 OER.

Standpunt van de partijen

In zijn *verzoekschrift* voert verzoeker aan dat art. 81 §5 van het OER (inzake bijzondere omstandigheden) niet werd nageleefd. Verzoeker stelt dat hij aan de onderwijsinstelling in zijn intern beroep heeft aangetoond dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft en dat hij in bijzondere omstandigheden verkeert. Ten eerste voldoet verzoeker, ondanks de onvoldoende en het getolereerde vak, aan de globaal genomen doelstellingen, doordat zijn gewogen gemiddelde van alle vakken uit het schakelprogramma 55,08% bedraagt. Dit cijfer wordt volgens verzoeker ook volstrekt genegeerd door de onderwijsinstelling in het intern beroep.

Verder is er volgens verzoeker nergens in het onderwijsaanbod op de website van de onderwijsinstelling een indicatie terug te vinden of ‘Sociolinguïstiek’ een kernopleidingsonderdeel of een centraal plichtvak is, waardoor de ernst van het niet-slagen voor dit vak moeilijk kan worden ingeschat. Het enige criterium op basis waarvan dit kan worden beoordeeld, is het aantal studiepunten dat werd toegewezen aan het vak – zijnde 4, het laagste dat in de opleiding terug te vinden is. Hierdoor kan het gewicht van dit vak betwist worden. Het klopt dat dit vak verplicht moet worden gevolgd in het schakelprogramma, maar of dit een doorslaggevend vak is, is nergens terug te vinden.

Daarnaast is ‘Sociolinguïstiek’ volgens de onderwijsinstelling geen begincompetentie voor enig vak uit de Master. De interne beroepsinstantie argumenteert dat men uit de doelstellingen van de opleiding in de programmagids van het schakelprogramma automatisch kan afleiden dat de doelstellingen van het vak erg relevant zijn. Deze argumentatie is volgens verzoeker zeer kort door de bocht en verklaart geen verbanden. Er wordt louter nogmaals beschikbare informatie meegegeven, zonder enige duiding.

Daarnaast wordt ook de doelstelling van het schakelprogramma aangehaald uit art. II.141, 3° Codex Hoger Onderwijs. Hoewel dit relevant is, staat dit volgens verzoeker allesbehalve het argument van de onderwijsinstelling. Verzoeker herhaalt dat zijn gewogen gemiddelde voor het schakelprogramma 55,08% bedraagt, waardoor hij van oordeel is dat de doelstellingen bereikt zijn, ondanks de onvoldoende.

Verzoeker stelt dat dit argument ook niet kan standhouden. Als ‘Sociolinguïstiek’ een dermate belangrijke rol speelt in de voorbereiding op het masterprogramma, zelfs zo sterk dat een tekort van 1/20 voldoende is om een student zijn diploma te ontfemen, dan kan men de goede cijfers van verzoeker in de vervolgopleiding niet verklaren. Verzoeker vraagt dat er rekening zou worden gehouden met het totaal van zijn resultaten, zowel van de vooropleiding als van de masteropleiding, meer bepaald met zijn cijfers voor ‘Bedrijfscommunicatie in de praktijk’ (14/20), ‘Stage bedrijfscommunicatie’ (14/20) en ‘Masterproef’ (15/20), allen projecten of eindwerken waarbij de kerncompetenties van de opleiding in zijn geheel stevig op de proef worden gesteld.

Het zou volgens verzoeker niet de eerste keer zijn dat het belang van een specifiek opleidingsonderdeel in het kader van dit schakelprogramma zwaar wordt onder- of overschat.

Zo is er het opleidingsonderdeel ‘Mediacultuur’, dat verplicht was toen verzoeker zich voor het eerst in het schakelprogramma inschreef. Sinds het academiejaar 2019-2020 werd dit opleidingsonderdeel echter geschrapt en vervangen door ‘Communicatiemanagement’. In februari 2020 nam verzoeker deel aan het COBRA-gesprek, een instantie die de kwaliteit van het onderwijs moet bewaken. Hier heerste de algemene consensus dat men er nog steeds niet uit is welke positie de opleiding wil innemen binnen het onderwijsaanbod, alsook of de schakel- en voorbereidingsprogramma’s studenten adequaat en relevant voorbereiden op de masteropleiding.

Daarnaast zijn er wegens de pandemie bijzondere omstandigheden, niet alleen voor gezonde personen, maar vooral voor een student zoals verzoeker met verschillende chronische aandoeningen zoals eczeem, astma en rhino-conjunctivitis (bewijs hiervan werd voor het intern beroep afgeleverd aan de onderwijsinstelling), waardoor een besmetting met het coronavirus door de laatste twee aandoeningen ernstige tot dodelijke gevolgen kan hebben. Hierdoor speelde angst een grote rol bij de prestatie van verzoeker op het examen, dat on-campus en schriftelijk plaatsvond in de tweede zitting. Dit had dus een invloed op het resultaat van het betrokken vak.

Als tegenargument haalt de onderwijsinstelling aan dat er nog andere vakken waren die op dezelfde manier hebben plaatsgevonden en waarvoor verzoeker wél goede cijfers behaalde, waardoor angst volgens hen geen rol speelde. Verzoeker kan dit echter ontkrachten, gezien hierin een patroon terug te vinden is. ‘Sociologie van media en ICT’ werd tijdens de juni-zitting georganiseerd in de Brabantthal, waarbij een volledige zaal voorzien werd voor de studenten van één vak, waardoor er tussen elke student overvloedig ruimte was (meer dan twee meter ruimte rondom elke werkplek). ‘Engelse bedrijfscommunicatie’ vond plaats in een pc-lokaal, waarbij ook meer dan twee meter ruimte tussen elke student werd gelaten en studenten in verschillende tijdvakken werden ingedeeld om contact te minimaliseren.

Verzoeker veronderstelde dus dat de onderwijsinstelling in de tweede zitting dezelfde zorgvuldigheid zou hanteren. Hij merkte echter op dat de onderwijsinstelling lakser werd in de organisatie van het examen in verhouding tot de pandemie. Zo werd het examen ‘Sociolinguïstiek’ in een kleinere aula afgelegd en werden studenten uit meerdere opleidingen in dezelfde ruimte geplaatst. Hierbij werden links en rechts wel stoelen vrij gelaten, maar niet voor en achter, waardoor de 1,5 meter-regel niet werd gerespecteerd. Hiervan nam verzoeker

pas kennis toen hij de ruimte binnentrad en bijgevolg had hij ook geen kans om dit te melden aan de ombudspersoon. Ook bij het vak ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ was diezelfde laksheid merkbaar. Hier werden studenten in rijen achter elkaar gezet. Daardoor was er ook hier 1,5 meter links en rechts vrij, maar niet voor en achter. Het was alsof men meer belang hechtte aan het ontnemen van de mogelijkheid om te spieken, dan aan de gezondheid en de veiligheid. Bijzondere omstandigheden en overmacht zijn dus in het geval van verzoeker zeker toepasselijk.

Tevens wil verzoeker graag enkele precedents en eerdere uitspraken aanhalen waarbij een student zich in een soortgelijke situatie bevond, overigens in een objectief gunstigere situatie zonder pandemie, waarbij de uitspraak steeds ten voordele van de student was. Vooreerst verwijst verzoeker naar het arrest nr. 3.273 in de zaak 2016/425, waarbij de beslissing om een student met een tekort van 9/20 niet te laten slagen voor de masteropleiding nietig werd verklaard. Deze student bevond zich *niet* in bijzondere omstandigheden, alsook betrof het een tekort uit zijn masteropleiding. Vervolgens zijn er de arresten met rolnummer 2011/161 en 2011/163, waarbij beide studentes hun diploma ontzegd werden wegens een onvoldoende in het schakelprogramma. Beide studentes verkeerden in gunstigere situaties dan verzoeker: zij hadden niet te maken met een pandemie of met medische aandoeningen. Ook hun cijfers voor het betrokken doorslaggevend opleidingsonderdeel waren lager (8/20 versus 9/20). De studievoortgangsbepalingen en de interne beroepsbeslissingen werden nietig verklaard. Deze zaken verschenen zelfs voor de Raad van State, waarbij het beroep van de onderwijsinstelling onontvankelijk werd verklaard en de studenten bijgevolg hun diploma ontvingen.

In de *antwoordnota* repliceert verwerende partij als volgt. Verzoeker stelt dat in de beroepsbeslissing geen rekening werd gehouden met het globaal percentage van 55,08% dat hij voor zijn schakelprogramma behaalde. Noch in de Codex Hoger Onderwijs, noch in het OER wordt echter bepaald dat een student zou slagen indien hij minstens 50% als globaal percentage behaalt. Art. II.229 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt het criterium voor het al dan niet geslaagd verklaren van een student in termen van het al dan niet voldaan hebben aan de opleidingsspecifieke leerresultaten, terwijl art. II.198 bepaalt dat het geslaagd zijn (o.a.) voor het schakelprogramma een voorwaarde is om een student geslaagd te kunnen verklaren voor de aansluitende masteropleiding. De algemene voorwaarden tot slagen in een schakelprogramma worden bovendien verder geconcretiseerd in art. 81 §1 van het OER, i.c.:

- a) ofwel voor alle opleidingsonderdelen van de opleiding binnen het diplomacontract of het diploma-examencontract vrijgesteld of geslaagd zijn, dat wil zeggen ten minste 10/20 of de beoordeling 'geslaagd' behalen;
- b) ofwel voldoen aan de beide volgende voorwaarden:
 - o voor de opleiding als geheel ten minste 50% als gewogen percentage behalen;
 - o geen niet-tolereerbare onvoldoendes en maximaal 10% tolereerbare onvoldoendes behalen.

Aangezien verzoeker ingeschreven was voor een schakelprogramma van in totaal 62 studiepunten, bedraagt zijn zogenaamd 'tolerantiekrediet' (à 10% van het totaal aantal studiepunten) 6 studiepunten. Verzoeker heeft dit tolerantiekrediet echter reeds ingezet voor het onvoldoende resultaat (8/20) dat hij in de eerste examenperiode 2018-2019 behaalde voor het opleidingsonderdeel 'Persuasieve communicatie'. Bijgevolg kan hij geen tolerantie meer inzetten voor het resultaat van 9/20 dat hij behaalde voor 'Sociolinguïstiek' in de eerste examenperiode 2019-2020.

Verzoeker stelt verder dat hij geen indicatie terugvindt over het belang van het opleidingsonderdeel 'Sociolinguïstiek'. De Master Bedrijfscommunicatie is echter een interfacultair programma dat gezamenlijk door de Faculteit Letteren en Sociale wetenschappen wordt georganiseerd, waarin zowel de talige als de communicatiewetenschappelijke inzichten en vaardigheden centraal staan. Studenten met (o.a.) een professioneel bachelordiploma Bedrijfscommunicatie kunnen instromen in deze masteropleiding na het slagen voor een schakelprogramma. Zoals vermeld in de doelstelling is dit schakelprogramma essentieel bedoeld om de studenten (naast methodologische vaardigheden) de nodige kennis bij te brengen zowel m.b.t. de taalkundige als de communicatiewetenschappelijke aspecten van bedrijfscommunicatie. De sociolinguïstiek, als studie van het verband tussen de taal en de sociale groep, bevindt zich hierbij net op het snijvlak van deze taalkundige en communicatiewetenschappelijke benadering. Het opleidingsonderdeel 'Sociolinguïstiek' maakt dan ook verplicht deel uit van dit schakelprogramma.

Verzoeker was bovendien ook reeds in 2018-2019 voor dit schakelprogramma en voor het opleidingsonderdeel 'Sociolinguïstiek' ingeschreven. Indien hij meende dat "het belang van dit opleidingsonderdeel zwaar werd overschat", had hij toen reeds, of eventueel nog bij de

start van het academiejaar 2019-2020, beroep kunnen aantekenen tegen de samenstelling van zijn schakelprogramma. Hij heeft dit echter niet gedaan.

Verzoeker wijst opnieuw op de bijzondere gevolgen van de Covid19-pandemie, omwille van zijn gezondheidstoestand. Ook hier moet verwerende partij echter vaststelt dat de opmerking zoals verzoeker die hier formuleert, niet aan bod kwam in het eerdere intern beroep. In het intern beroep vermeldde verzoeker immers enkel dat het examen ‘Sociolinguïstiek’, in tegenstelling tot andere examens, als een schriftelijk examen georganiseerd werd. De interne beroepsbeslissing wees er hierbij op dat verzoeker, ondanks dezelfde medische omstandigheden en vergelijkbare corona-omstandigheden, zowel in de tweede als in de derde examenperiode wél slaagde voor andere schriftelijke examens.

In huidig extern beroep stelt verzoeker dat het examen ‘Sociolinguïstiek’ in de derde examenperiode 2019-2020 op een “laksere” manier, zonder respect voor de afstandsregels en in een kleinere aula georganiseerd zou zijn. Verwerende partij moet hierbij in de eerste plaats vaststellen dat de omstandigheden waarnaar verzoeker verwijst, betrekking hebben op het examen in de derde examenperiode. Hij behaalde echter voor het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ een resultaat van 9/20 in de tweede examenperiode in juni en een resultaat van 8/20 in de derde examenperiode. Als beste jaarresultaat werd dan ook het resultaat van de tweede examenperiode weerhouden. Dit cijfer van 9/20 is dan ook het cijfer waarop de eerdere beslissing van de examencommissie en de latere beslissing van de interne beroepsinstantie om verzoeker niet geslaagd te verklaren, gebaseerd zijn. Als zodanig zijn de omstandigheden van het examen in de derde examenperiode dan ook niet relevant in het kader van de huidige betwisting.

Voor de volledigheid reageert verwerende partij toch op de opmerkingen van verzoeker. Het examen ‘Sociolinguïstiek’ ging op 17 augustus door in lokaal MSI03.0018 (de zogenaamde ‘Parthenonzaal’), dat een lokaal is dat in principe bestemd is voor 418 studenten (zie bijlage 7A – lokalenfiche) en dus niet als een kleinere aula kan worden beschouwd. Via de link op deze lokalenfiche werden de studenten ook geïnformeerd over de voorzorgsmaatregelen in het kader van de Covid19-pandemie en de toegankelijkheid van het specifieke examenlokaal (zie bijlage 7B). In het kader van de coronamaatregelen werd minder dan 1/6 van de volledige capaciteit gebruikt (max. 68 studenten – zie bijlage 7C). De cirkels op dit plan geven de zitplaatsen van de studenten aan. Zoals vermeld werd zowel links als rechts als tussen de rijen

door de nodige afstand voorzien. De zitplaatsen die als afstandsbuffer tussen de studenten dienden, werden bovendien afgeplakt. Bovendien werd het gebruik van mondkmaskers verplicht tijdens de volledige duur van het examen voor alle studenten. Voor studenten die geen eigen mondkmasker bij hadden, werden de nodige maskers voorzien. Daarnaast werden ook verdeelpunten met ontsmettingsalcohol voorzien en werd via de signalisatie aandacht besteed aan de social distancing-maatregelen. Tijdens het examen ‘Sociolinguïstiek’ werd door de drie surveillanten strikt toegezien op de naleving van deze maatregelen. Op welke manier dit zou kunnen wijzen op een “lakse” organisatie, blijft onduidelijk. Zoals blijkt uit het bezettingsplan is het in elk geval niet zo dat, zoals verzoeker beweert, er geen ruimte zou zijn gelaten voor en achter tussen de rijen. Het bezettingsplan voor alle lokalen voor schriftelijke examens in de derde examenperiode 2019-2020 werd bovendien op basis van uniforme criteria opgesteld. Ter informatie geeft verwerende partij ook het bezettingsplan van het lokaal DV1.02.0054 weer, waar het andere examen waarnaar verzoeker verwees (i.c. ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’) eveneens als het schriftelijk examen op 25 augustus doorging (zie bijlage 8). De omstandigheden van dit examen ‘Sociolinguïstiek’ waren dan ook minstens vergelijkbaar met die van het examen ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ en bieden als zodanig geen verklaring voor het onvoldoende resultaat. Bovendien had verzoeker via zijn examenrooster ook toegang tot de lokalenfiche. Indien hij dus meende dat een schriftelijk examen in dit lokaal voor hem een bijzonder risico inhield, had hij perfect vooraf met de ombud contact kunnen opnemen om te overleggen over een alternatieve examenvorm.

Tot slot verwijst verzoeker ook naar een aantal eerdere uitspraken van de Raad. Ook hier gaat hij echter voorbij aan de essentie van de vaststelling in het intern beroep, i.c. dat hij niet voldoet aan de voorwaarden tot slagen die voorzien worden in de Codex Hoger Onderwijs. Arrest nr. 3.273 heeft immers geen betrekking op de situatie wanneer men niet geslaagd is voor het schakelprogramma (of bachelor- of voorbereidingsprogramma) dat toegang geeft tot de Master. De arresten met rolnummer 2020/161 en 163 hebben bovendien betrekking op de periode voor de wijziging van de Codex Hoger Onderwijs op 17 juni 2016.

Concluderend moet verwerende partij dan ook vaststellen dat verzoeker op extern beroep geen argumenten aandraagt die de eerdere interne beroepsbeslissing in twijfel trekken. Gezien het resultaat dat verzoeker behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’, slaagde hij immers niet voor alle opleidingsonderdelen uit zijn schakelprogramma Master

Bedrijfscommunicatie. Aangezien hij eerder reeds tolerantie had ingezet voor een ander opleidingsonderdeel, beschikte hij bovendien niet meer over ‘tolerantiekrediet’ en kon hij dit onvoldoende resultaat dus evenmin tolereren. Op die manier voldeed hij in elk geval niet aan de algemene voorwaarden tot slagen voor dit schakelprogramma. Gezien het tekort voor twee opleidingsonderdelen en dus voor een substantieel deel van het aantal studiepunten van dit schakelprogramma, was – in elk geval op het moment van de beraadslaging door de examencommissie – een bijzondere motivering van deze beslissing tot niet-slagen in termen van de niet-behaalde leerdoelstellingen, niet aan de orde. In het intern beroep werd bovendien vastgesteld dat verzoeker, door het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’, niet voldaan had aan de doelstelling van het schakelprogramma m.b.t. de vooropgestelde taalkundige en communicatiewetenschappelijke kennis. Het feit dat verzoeker wel geslaagd was voor het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ in de masteropleiding, is – gezien de duidelijke verschillen qua scope, inhoud, methodes en leerdoelen – bovendien niet van die aard dat zou kunnen worden verondersteld dat verzoeker de vooropgestelde leerdoelen op het vlak van het verband tussen taal en de sociale groep wél gerealiseerd zou hebben. Ook de bijzondere omstandigheden die verzoeker inriep en die verband hielden met zijn gezondheidssituatie, bieden op dit vlak geen voldoende garantie. Aangezien verzoeker op die manier niet geslaagd was voor zijn schakelprogramma kon hij, gezien de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs, evenmin slagen voor zijn masteropleiding in de Bedrijfscommunicatie.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker nog het volgende. Hij wijst erop dat verwerende partij aangeeft geen rekening te moeten houden met het globale resultaat van 55,08%. Volgens art. II.229 Codex Hoger Onderwijs is dit echter wel een geldig argument. Met dit globaal resultaat toont verzoeker aan dat hij de globaal genomen resultaten behaald heeft en in een bijzondere toestand verkeerde. Een motivatie van de examencommissie ontbreekt, gezien zij een tegengestelde motivatie gaf.

Verder geeft verwerende partij aan dat ‘Sociolinguïstiek’ een erg belangrijk opleidingsonderdeel is voor het schakelprogramma. Verzoeker stelt dat er geen twijfel is over het feit dat dit vak de nodige kennis bijbrengt zowel m.b.t. de taalkundige als de communicatiewetenschappelijke aspecten, maar wel over de relevantie voor bedrijfscommunicatie. In dit vak wordt er vooral gefocust op taal in een sociale context, meer specifiek in een informele context. Er worden zeer weinig voorbeelden aangehaald waarin de

bedrijfscontext doorschijnt. Het argument dat verzoeker dat dan maar had moeten betwisten als student, is absurd. Als student die een opleiding aanvat, verwacht men dat de instelling het programma naar behoren en relevant samenstelt. Het feit dat dit betwistbaar is, behoorde daarnaast ook niet tot de kennis van verzoeker.

Vervolgens haalt verwerende partij allerlei argumenten aan om geen rekening te moeten houden met de gezondheidstoestand van verzoeker en de omliggende omstandigheden. Volgens verzoeker kan een redelijk persoon een stijgende trend opmerken in zijn cijfers voor ‘Sociolinguïstiek’. Zo zou het laatste cijfer deze stijgende lijn voortzetten, had dit examen niet schriftelijk plaatsgevonden.

Wat betreft de organisatie van dit schriftelijk examen, stelt verwerende partij dat de examens tijdens de derde examenperiode helemaal niet lakser werden georganiseerd. Verzoeker vraagt zich echter af wat voor de onderwijsinstelling de reden was om te kiezen voor schriftelijke examens, en waarom de examens niet online konden plaatsvinden. Verzoeker vraagt om ook de bezettingsplannen van o.a. het examen ‘Sociologie van media en ICT’ te verschaffen, met de bijhorende protocollen. Volgens verzoeker zou dit de laksheid illustreren. Toen verzoeker aan het wachten was om het lokaal binnen te mogen voor het examen ‘Sociolinguïstiek’, heeft hij zich een gang verderop moeten plaatsen, omdat maar weinig studenten zich aan de afstandsregels hielden. Op dat moment begon bij verzoeker de angst al om het hart te slaan. Ook binnen werden studenten niet geplaatst volgens het aangeleverde bezettingsplan. Om het examen af te geven, moest men bovendien eerst voorbij een andere student en zat er niets anders op dan de 1,5 meter-regel te schenden, zeker wanneer men aan de binnenste zitplaatsen van de rijen zat, zoals verzoeker. Daarentegen, het examen ‘Sociologie van media en ICT’ werd georganiseerd in de Brabanthal, waar men bij de inkom barricades had gezet om studenten één per één, met behoud van 1,5 meter afstand binnen te laten. De zaal van de Brabanthal waar verzoeker toen examen had, heeft een oppervlakte van 4258 m², terwijl de Parthenonzaal van het examen ‘Sociolinguïstiek’ slechts 316 m² groot is. Dit aanzienlijk verschil veroorzaakte angst bij verzoeker. Ook het feit dat de mondelinge verdediging voor de masterproeven werd afgeschaft, terwijl er toch nog schriftelijke examens werden georganiseerd hoewel deze makkelijk online konden plaatsvinden, roept bij verzoeker vragen op.

Tot slot stelt verzoeker dat het feit dat de student uit het arrest nr. 3.273 niet slaagde voor een masteropleidingsonderdeel, dit net relevanter maakt. Volgens verzoeker zou dit objectief gezien zwaarder moeten doorwegen dan zijn situatie, waarbij hij niet slaagt op een onderdeel van het schakelprogramma en net wel voor alle opleidingsonderdelen uit de masteropleiding. De andere twee arresten mogen dan wel uitgesproken zijn voor de wijziging van de Codex in 2016, het blijven volgens verzoeker interessante uitspraken om in ogenschouw te nemen in het kader van deze betwisting.

Het feit dat verzoeker geen argumenten zou aanhalen op extern beroep, vindt hij volstrekt absurd. Er valt duidelijk te lezen dat hij het niet eens is met de uitspraken. Helaas is verzoeker niets met ‘sympathie en begrip’ van de beroepsinstantie gelet op zijn medische situatie en de omstandigheden, gezien hiermee toch geen rekening werd gehouden, zelfs nadat hij voldoende bewijsstukken verstrekke.

Beoordeling

Artikel 81, § 1 OER bepaalt de voorwaarden waarin studenten geslaagd verklaard worden, behalve als het gaat om een masteropleiding of specifieke lerarenopleiding. Voor deze laatste twee opleidingen bepaalt § 2 van datzelfde artikel de voorwaarden om een student geslaagd te verklaren.

Artikel 81, § 5 OER luidt daarna als volgt:

“In bijzondere individuele omstandigheden of bij overmacht (zie ook artikel 71) kan de examencommissie studenten waarvan zij oordeelt dat zij de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding hebben behaald, toch geslaagd verklaren, ook al voldoen zij niet aan de in §1 of §2 van dit art. bepaalde voorwaarden. Daarbij moeten de betreffende studenten kunnen aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat zij de doelstellingen globaal genomen behaald hebben.”

Dit artikel integreert artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in het OER van verwerende partij. Dat artikel luidt als volgt:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.”

Deze bepaling is in zijn huidige redactie ingevoerd met artikel VI.14 van het Decreet van 16 juni 2017 betreffende het Onderwijs XXVII. In de memorie van toelichting bij de totstandkoming van dit decreet heeft de steller van het ontwerp de volgende verduidelijking gegeven (*Parl. St.* VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146/1, 39-40):

“Artikel II.228 van de Codex Hoger Onderwijs voorziet in situaties waarbij er sprake is van een “automatische deliberatie” voor studenten die aan de (tolerantie)voorwaarden voldoen en waarvoor de examencommissies dus zelfs niet meer moeten samenkomen. Examencommissies moeten dus in principe enkel nog samengeroepen worden mits er bijzondere omstandigheden zijn op grond waarvan een student globaal als geslaagd kan worden beschouwd. Artikel II.229 verwijst naar deze discretionaire bevoegdheid van de examencommissie en stelt dat “de student door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard wordt als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn”. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen (Raad) vraagt in dit verband dat de onderwijsinstellingen een grondig onderzoek uitvoeren ingeval een dergelijk deliberatieverzoek aan hen wordt voorgelegd en dus om elk dossier waarin bijzondere omstandigheden worden aangebracht op eigen merites te onderzoeken. Van de instelling mag een gedegen onderzoek verwacht worden van de aan een dossier gerelateerde bijzondere omstandigheden. Het is echter aan de student om zijn verzoek tot uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen met een goed inhoudelijk geargumenteerde dossier met de nodige stavingstukken. Vanuit de bezorgdheid om te vermijden dat een student al te lichtzinnig een dossier zou opstarten zonder zijn ingeroepen bijzondere omstandigheden te onderbouwen en de onderwijsinstellingen tevergeefs heel wat onderzoekswerk moeten verrichten, wordt geëxpliciteerd dat de bewijslast voor de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in eerste instantie bij de student wordt gelegd.

Het artikel geeft de kans aan de studenten om, in een intern beroep, argumenten aan te voeren die zouden kunnen aantonen waarom hij of zij wel geslaagd had moeten verklaard worden. In dat geval is de beroepsinstantie ermee belast deze argumenten te bekijken en er ofwel rekening mee te houden, ofwel uit te leggen waarom ze deze argumenten niet overtuigend vindt.”

Uit het voorgaande leidt de Raad af dat deze bepalingen verplichtingen met zich brengen voor zowel de student als de onderwijsinstelling. Op een student die van oordeel is dat hij toch geslaagd moet worden verklaard, ook al voldoet hij niet aan de voorwaarden van artikel 81, § 1 en § 2 van het OER, rust een stelplicht: hij moet concrete argumenten aanreiken op basis

waarvan hij aantoont dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij de globale opleidingsdoelstellingen heeft bereikt. De onderwijsonderstelling heeft vervolgens de verplichting om een nauwkeurig en individueel onderzoek van het dossier door te voeren, op basis van de door de student aangereikte argumenten.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. De Raad onderzoekt hierna, binnen deze contouren, de concrete grieven van verzoeker aan de hand van de motivering van de bestreden beslissing.

a) Bijzondere omstandigheden

a.1) Argumenten op intern beroep en motivering bestreden beslissing

Doorheen het intern beroepschrift wees verzoeker op verschillende elementen die van belang kunnen zijn bij de beoordeling van de vraag of er sprake is van zogenaamde bijzondere omstandigheden, in de zin van artikel 81, § 5 OER. Zo voerde verzoeker aan:

- Dat hij als astmapatiënt als risicopatiënt wordt beschouwd voor Covid-19, dat hij hierdoor erg angstig was bij het afleggen van het herexamen voor het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’;
- Dat hij slechts een onvoldoende van 9/20 behaalde op Sociolinguïstiek;
- Dat hij sterk heeft gepresteerd in de masteropleiding en daarbij 1,58% verwijderd is van een onderscheiding in de master.

De bestreden beslissing stelt in antwoord hierop:

“Zoals u zelf vermeldde heeft u de bijzondere omstandigheden die te maken hebben met uw gezondheidstoestand niet gemeld aan uw faculteit. Het is dan ook evident dat de examencommissie in de eerdere beslissing hiermee geen rekening kon houden. Aangezien u deze omstandigheden wel vermeldde in uw beroep, dien ik hiermee wel rekening te houden bij het beoordelen van uw beroep.

Ik kan hierbij uiteraard begrip en sympathie opbrengen voor deze omstandigheden en kan hierbij ook begrijpen dat deze omstandigheden, zeker in coronatijden, voor u bijkomende zorgen met zich mee gebracht hebben. Het blijft echter ook een feit dat, indien u meende dat het afleggen van examens op de campus voor u, omwille van de externe corona-omstandigheden, een bijkomend risico inhield, u dit vóór het examen

aan de ombud had kunnen melden, zodat er had kunnen gezocht worden naar veilige alternatieve examenvormen. Ik begrijp dat het uw persoonlijke keuze was om dit niet te doen, en ik wil deze keuze zeker respecteren. Het kan dan echter niet de bedoeling zijn om deze omstandigheden achteraf, na het examen, toch in te brengen om geslaagd te worden verklaard.

Bovendien moet ik, zoals u blijkbaar ook reeds verwachtte, vaststellen dat deze omstandigheden geen verklaring bieden voor het specifieke tekort voor ‘Sociolinguïstiek’. Ondanks deze omstandigheden slaagde u immers wel voor andere opleidingsonderdelen uit uw schakel- en masterprogramma. In uw beroep anticipeerde u reeds op deze opmerking door te verwijzen naar het on-campus karakter van het examen ‘Sociolinguïstiek’. Voor zover ik kon nagaan was dit echter ook het geval voor het examen ‘Engelse bedrijfscommunicatie’ (examen on campus in een PC-lokaal – resultaat 11/20) en ‘Sociologie van media en ICT’ (examen on campus – resultaat 13/20) in de tweede examenperiode en het examen ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en –strategieën’ (examen on campus – resultaat 11/20) tijdens de derde examenperiode. In die zin bieden deze omstandigheden onvoldoende indicatie dat toch zou voldaan zijn aan alle doelstellingen van dit schakelprogramma.”

a.2) Motivering inzake Covid19-gerelateerde omstandigheden

De bestreden beslissing biedt een antwoord op het argument op intern beroep van verzoeker. Met name maakt de bestreden beslissing duidelijk waarom het feit dat het herexamen Sociolinguïstiek “on campus” werd georganiseerd (dus in de derde examenperiode), alsmede de angst die dit gegeven opwekte bij verzoeker, geen bijzondere omstandigheid vormt in de zin van artikel 81 § 5 OER. Immers is verzoeker wel geslaagd op andere opleidingsonderdelen, die ook werden geëvalueerd met een “on campus” examen, in de tweede en derde examenperiode.

Blijkens het verzoekschrift, is verzoeker echter van mening dat dit motief onredelijk is. Voor het eerst in de procedure voert verzoeker in zijn verzoekschrift aan dat het “on campus” examen van Sociolinguïstiek in de derde examenperiode niet volgens de corona-maatregelen werd georganiseerd: tussen de studenten zouden er links en rechts wel stoelen zijn vrijgelaten, maar niet voor en achter zodat de 1,5m-regel niet zou zijn gerespecteerd. Dezelfde situatie zou zich hebben voorgedaan bij het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’. Voor dit laatste opleidingsonderdeel is verzoeker echter wel geslaagd.

Hiermee geeft verzoeker een nieuwe invulling aan zijn argument, ten aanzien van zijn intern beroepschrift. Verzoeker had de kans om de specifieke en volgens hem onregelmatige omstandigheden van het herexamen Sociolinguïstiek aan te kaarten op intern beroep, maar heeft dit niet gedaan. Toen beperkte hij zich ertoe aan te voeren dat het herexamen “on campus” is doorgegaan hetgeen voor hem angst veroorzaakte, zonder meer. Verzoeker sprak niet van een schending van de corona-maatregelen op dit examen.

De nieuwe invulling van deze grief heeft geen betrekking op de manier waarop de interne beroepsprocedure is verlopen, is niet gebaseerd op elementen waarvan verzoeker pas kennis kon nemen na inzage van het administratief dossier en raakt niet aan de openbare orde. De grief van verzoeker dat het “on campus” examen is doorgegaan in strijd met de corona-maatregelen is bijgevolg onontvankelijk, conform artikel II.294, §2, *in fine* Codex Hoger Onderwijs.

a.3) Motivering inzake beperkt niet-tolereerbaar tekort en prestaties in de masteropleiding

De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing met betrekking tot de bijzondere omstandigheden in hoofde van verzoeker, niet alle argumenten van verzoeker in de besluitvorming betreft. Immers bespreekt de bestreden beslissing enkel het argument inzake de angst van verzoeker om in corona-omstandigheden een “on campus” examen af te leggen.

In de bestreden beslissing leest de Raad nergens of, en zo ja op welke manier, de interne beroepsinstantie rekening heeft gehouden met het feit dat verzoeker slechts een beperkt niet-tolereerbaar tekort heeft behaald. In de overwegingen omtrent het al dan niet bereiken van de globale opleidingsdoelstellingen leest de Raad wel dat de interne beroepsinstantie belang hecht aan het feit dat verzoeker in totaal twee onvoldoendes heeft behaald (één voor het opleidingsonderdeel ‘Persuasion’ en één voor het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’). Echter, de Raad stelt vast dat de eerste onvoldoende tolereerbaar is op basis van het tolerantiekrediet waarover verzoeker beschikt. De 9/20 is het enige niet-tolereerbare tekort van verzoeker in zijn gehele studietraject, zoals hij meermaals aanhaalt in zijn intern beroepschrift. Uit de bestreden beslissing blijkt echter niet of de beroepsinstantie dit gegeven heeft betrokken in haar besluitvorming, noch wat het resultaat daarvan dan is op de

uiteindelijke beslissing. Nochtans zou een beperkt niet-delibereerbaar tekort in heel het studietraject in de ogen van de Raad een uitzonderlijke studiegerelateerde omstandigheid kunnen uitmaken in de zin van artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs en artikel 81, § 5 OER, afhankelijk van de concrete elementen van de zaak. Het is de Raad evenwel onduidelijk of de interne beroepsinstantie dit element mee in overweging heeft genomen en zo ja, waarom zij dit element niet heeft laten doorwegen in de eindbeslissing.

Evenmin kan de Raad in de bestreden beslissing terugvinden in welke mate de bestreden beslissing rekening heeft gehouden met het feit dat verzoeker voor elk opleidingsonderdeel in de master een credit heeft behaald en daarbij 66% heeft behaald, zoals hij op intern beroep aanvoerde. Dit element is namelijk van belang om het niet-delibereerbaar tekort van verzoeker in het geheel van zijn studietraject te kunnen kaderen. Bij de beoordeling van de bijzondere omstandigheden betreft de interne beroepsinstantie, blijkens de bewoordingen van de bestreden beslissing, de resultaten van verzoeker in de master hoegenaamd niet.

De bestreden beslissing bespreekt de masteropleiding van verzoeker enkel kort, daar waar de beslissing ingaat op het argument van verzoeker dat de examencommissie niet zorgvuldig zou hebben gehandeld (zie eerste middel):

“Bij de beoordeling van uw beroep wil ik op de eerste plaats verduidelijken dat art. II.198 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat (in uw geval) het met succes voltooid hebben van het schakelprogramma een expliciete voorwaarde is om ook geslaagd te kunnen verklaard worden voor het aansluitende masterprogramma. In die zin kon de examencommissie van de masteropleiding Bedrijfscommunicatie niet oordelen of u al dan niet geslaagd was voor de masteropleiding, zolang niet voldaan was aan deze voorwaarde m.b.t. het slagen voor het schakelprogramma. Het is dan ook perfect normaal dat enkel de examencommissie van het schakelprogramma geoordeeld heeft over uw situatie. Het feit dat u ondertussen geslaagd bent voor alle opleidingsonderdelen uit uw masteropleiding, alsook de resultaten die u hierbij behaalde, zijn op zich dan ook geen argumenten op basis waarvan u toch zou moeten geslaagd verklaard worden voor uw schakelprogramma.”

Bij de beoordeling van de vraag of verzoeker bijzondere omstandigheden kan aanhalen (en of hij de globale opleidingsdoelstelling heeft behaald), ontbreekt elke link met de studieresultaten van verzoeker in de masteropleiding.

Gewis kan, zoals de bestreden beslissing terecht stelt, de examencommissie van het schakelprogramma zich enkel uitspreken over het al dan niet geslaagd zijn van een student in

dat schakelprogramma (niet: masterprogramma). Dit betekent echter niet dat deze examencommissie, en daarna de interne beroepsinstantie, geen oog moet hebben voor de resultaten van de student in de masteropleiding, wanneer zij een oordeel velt over de vraag of deze student gedelibereerd moet worden in het schakelprogramma. Dergelijke resultaten kunnen namelijk een invloed hebben op de vraag of een welbepaald beperkt niet-tolereerbaar tekort een bijzondere studiegerelateerde omstandigheid uitmaakt, in het licht van de andere concrete omstandigheden van de zaak. Verwerende partij moet oog hebben voor het verloop van het gehele studietraject dat de student doorloopt, te meer indien de student in het intern beroepschrift expliciet wijst op zijn resultaten in dat studietraject.

De bestreden beslissing maakt echter abstractie van de resultaten van verzoeker in de masteropleiding en houdt deze als zodanig dus buiten de besluitvorming bij de vraag of verzoeker conform artikel 81 § 5 OER gedelibereerd moet worden in het schakelprogramma. Door te overwegen als volgt: *“Het feit dat u ondertussen geslaagd bent voor alle opleidingsonderdelen uit uw masteropleiding, alsook de resultaten die u hierbij behaalde, zijn op zich geen argumenten op basis waarvan u toch zou moeten worden geslaagd verklaard worden voor uw schakelprogramma”*, sluit verwerende partij ten onrechte een element uit de besluitvorming dat een wezenlijke invloed zou kunnen hebben op haar eindbeslissing, met name de vraag of verzoeker geslaagd moet worden verklaard voor het schakelprogramma.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie klaarblijkelijk de argumenten van verzoeker aangaande zijn beperkt niet-tolereerbaar tekort en zijn resultaten in de masteropleiding, niet heeft betrokken in de besluitvorming. Hierdoor is de beslissing op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen, en faalt de motivering van de bestreden beslissing.

b) Globale opleidingsdoelstellingen

b.1) Argumenten op intern beroep en motivering van de bestreden beslissing

Doorheen het intern beroepschrift wees verzoeker op verschillende elementen die van belang kunnen zijn bij de beoordeling van de vraag of hij de globale opleidingsdoelstellingen, in de zin van artikel 81, § 5 OER, heeft behaald. Zo voerde verzoeker onder meer aan:

- Dat hij 55,08% behaalde in het schakelprogramma, en dat hij zijn minimaal gebrek aan kennis ter waarde van een 1 op 20 bij een opleidingsonderdeel goedmaakt door op andere opleidingsonderdelen bovengemiddeld tot goed te presteren;

- Dat hij in de masteropleiding net geen onderscheiding behaalde en aangezien het schakelprogramma een vereiste is voor de masteropleiding, hij hiermee aantoont dat hij globaal gezien de doelstellingen voor beide opleidingen meer dan bereikt heeft, ondanks een verwaarloosbare onvoldoende van 9/20;
- Dat hij geslaagd is voor het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ uit de master. Hoewel het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ daarvoor geen begincompetentie is, komen er toch aardig wat begrippen uit het vak Sociolinguïstiek terug in Taalkundige aspecten, waardoor het een goede indicator is voor het behalen van de algemene opleidingsdoelstellingen.

De bestreden beslissing stelt in antwoord hierop:

“De Codex Hoger Onderwijs definieert een schakelprogramma als een programma dat beoogt om de algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen die deel uitmaakt van het overeenkomstige academisch bachelorprogramma. De doelstelling van dit schakelprogramma Master Bedrijfscommunicatie, zoals beschreven in de programmagids van de KU Leuven, verwijst - naast de methodologische vaardigheden - naar het bijbrengen van een academische basis, zowel wat betreft het taalkundige als het communicatiewetenschappelijke aspect van bedrijfscommunicatie. Gezien het belang hierbij van kennis van en inzicht in sociolinguïstische begrippen en het kunnen vaststellen, beschrijven en analyseren van sociolinguïstische feiten, maakt een opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ als verplicht opleidingsonderdeel deel uit van dit schakelprogramma.

Voor dit opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ behaalde u tijdens de afgelopen twee academiejaren achtereenvolgens 8/20, 8/20, 9/20 en 8/20, hetgeen dan ook wijst op een duidelijk en systematisch tekort.

Aangezien geen enkel ander opleidingsonderdeel uit dit schakelprogramma betrekking heeft op ditzelfde studiedomein, biedt het feit dat u niet geslaagd bent voor dit opleidingsonderdeel “Sociolinguïstiek” reeds een eerste indicatie dat niet voldaan is aan alle leerdoelstellingen van het schakelprogramma.

Bovendien moet worden vastgesteld dat het tekort voor “Sociolinguïstiek” niet het enige tekort is dat voorkomt in uw curriculum. Reeds eerder zette u immers tolerantie is voor het onvoldoende resultaat (i.c. 8/20) dat u behaalde voor “Persuasieve communicatie”. Het aantal studiepunten waarvoor u op die manier niet slaagde (i.c. 10 studiepunten over de in totaal 62 studiepunten van uw schakelprogramma) biedt dan ook een bijkomende aanwijzing dat niet ten volle voldaan is aan de doelstellingen van dit schakelprogramma.

In het kader van een beroep dien ik dan wel na te gaan in welke mate deze sociolinguïstische doelstellingen van het schakelprogramma niet in voldoende mate aan bod zijn gekomen in andere opleidingsonderdelen van het masterprogramma. Meer concreet verwees u in uw beroep naar het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ waarvoor u in uw masteropleiding een credit behaalde. Niettegenstaande dit opleidingsonderdeel ook vertrekt vanuit een socio-cognitief begrippenkader, blijkt uit de motivering die prof. [B.] me doorstuurde toch een duidelijk verschil qua scope, inhoud, methodes en leerdoelen. Het feit dat u geslaagd bent voor het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ impliceert dan niet dat zou zijn voldaan aan de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ en dus evenmin aan de (sociolinguïstische) doelstellingen van het schakelprogramma.”

b.2) Link tussen opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ en globale opleidingsdoelstellingen

In de bestreden beslissing vindt de Raad een uitgebreide motivering terug omtrent de doelstellingen van het vak Sociolinguïstiek en de redenen waarom verwerende partij meent dat deze doelstellingen niet overeenkomen met die van het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’.

De Raad kan uit de bestreden beslissing evenwel niet afleiden hoe het feit dat verzoeker onvoldoende de doelstellingen van het opleidingsonderdeel “Sociolinguïstiek” heeft bereikt, ertoe leidt dat verzoeker *in casu* de globale opleidingsdoelstellingen van het schakelprogramma niet haalt.

De bestreden beslissing stelt in essentie dat “*kennis van en inzicht in sociolinguïstische begrippen en het kunnen vaststellen, beschrijven en analyseren van sociolinguïstische feiten*”, hetgeen aan bod komt in het opleidingsonderdeel Sociolinguïstiek, van belang is bij de globale opleidingsdoelstelling van het schakelprogramma, met name “*algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bij te brengen die deel uitmaakt van het overeenkomstige academisch bachelorprogramma*” en “*bijbrengen van een academische basis, zowel wat betreft het taalkundige als het communicatiewetenschappelijke aspect van bedrijfscommunicatie.*”

Dergelijke motivering blijft vaag en uiterst summier. Hiermee geeft verwerende partij niet duidelijk en concreet aan waarom het tekort op Sociolinguïstiek betekent dat niet alle competenties binnen het schakelprogramma werden behaald, in het licht van de argumenten

van verzoeker, zoals het feit dat hij een credit behaalde voor alle opleidingsonderdelen van de master en daar bijna een onderscheiding behaalde.

De bestreden beslissing linkt met andere woorden onvoldoende de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ aan de globale opleidingsdoelstellingen.

De vermelding in de bestreden beslissing dat Sociolinguïstiek een verplicht opleidingsonderdeel in het schakelprogramma is, is niet voldoende om vast te stellen dat een tekort op dit opleidingsonderdeel leidt tot het niet behalen van de globale opleidingsdoelstellingen. Het verplicht karakter van het opleidingsonderdeel is immers geen automatisch beletsel voor het bereiken van de globale opleidingsdoelstellingen. Aannemen dat zulks wel een automatisch beletsel inhoudt, zou betekenen dat een hoger onderwijsinstelling artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs voor een groot stuk zou kunnen omzeilen, nu veel opleidingen enkel zijn samengesteld uit verplichte opleidingsonderdelen.

Ook geeft de interne beroepsinstantie aan dat geen enkel ander opleidingsonderdeel uit het schakelprogramma betrekking heeft op hetzelfde studiedomein als het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’. Het is de Raad niet duidelijk in hoeverre deze vaststelling eraan in de weg staat, in het licht van de eerder aangehaalde elementen die verzoeker in het verzoekschrift houdende intern beroep uitdrukte, dat de opleidingsdoelstellingen globaal zijn verwezenlijkt.

b.3) Resultaten masteropleiding

Verzoeker voerde voor de interne beroepsinstantie uitdrukkelijk zijn goede studieresultaten in de masteropleiding aan. Zoals de Raad hoger aanstipte, heeft verwerende partij dit element echter ten onrechte niet mee betrokken in de besluitvorming omtrent de vraag of verzoeker de globale opleidingsdoelstellingen heeft behaald. Van het gegeven dat verzoeker credits behaalde voor alle vakken in de masteropleiding wordt gewoonweg abstractie gemaakt. Dit getuigt niet van zorgvuldige besluitvorming. Bovendien valt op het eerste gezicht moeilijk te begrijpen hoe een student die alle credits van de masteropleiding heeft behaald, *de facto* de opleidingsdoelstellingen van het schakelprogramma niet heeft bereikt. Minstens dient verwerende partij deze denkoefening te veruitwendigen in de bestreden beslissing.

De Raad merkt op dat verzoeker voor de Raad niet langer aanvoert dat het feit dat hij een credit behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën’ impliceert dat hij ook de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Sociolinguïstiek’ heeft behaald. Dit doet volgens de Raad geen afbreuk aan het bovenstaande: zelfs indien vaststaat dat er geen (voldoende) overlap bestaat tussen deze twee opleidingsonderdelen, dan nog staat het aan verwerende partij om aan te tonen waarom het tekort op Sociolinguïstiek ertoe leidt dat verzoeker de globale opleidingsdoelstellingen van het schakelprogramma niet heeft behaald. Het feit dat verzoeker een credit behaalde voor alle vakken van de masteropleiding en hierbij een eerder hoge score van 66% behaalde, moet op zijn minst betrokken worden in die denkoefening.

Het tweede middel is in de hierboven aangegeven mate gegrond.

C. Derde middel

Verzoeker beroept zich in een derde middel op een schending van artikel 82 OER. Aangezien dit middel niet kan leiden tot een ruimere vernietiging, gaat de Raad er verder niet op in.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 8 oktober 2020 waarbij deze het intern beroep van verzoeker ongegrond verklaarde en zij bijgevolg de studievoortgangsbepaling van 11 september 2020 waarbij verzoeker niet geslaagd werd verklaard voor de opleidingen ‘Schakelprogramma: Master in de bedrijfscommunicatie’ en ‘Master in de bedrijfscommunicatie’, bevestigde.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 22 januari 2021 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 januari 2021, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke, kamervoorzitter

Sigrid Pauwels

bestuursrechter – bijzitter

Piet Versweyvelt

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.141 van 9 december 2020 in de zaak 2020/730

In zake: Margaux SANTENS
 Woonplaats kiezend te 9700 Oudenaarde
 Tivolistraat 133

Tegen: UC LEUVEN vzw
 Woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
 Geldenaaksebaan 335

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 12 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, maar niet gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘PBA Voedings- en dieetkunde’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’ bekommt verzoekende partij een examencijfer van 6/20. Ten gevolge hiervan wordt verzoekende partij in het academiejaar 2020-2021 niet toegelaten om de opleidingsonderdelen klinische stage, keuzestage en diëtistisch consult op te nemen.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 12 oktober 2020 werd het intern beroep ontvankelijk, maar niet gegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de studente aanhaalt dat de motivering van de opleiding niet pertinent is. Het feit dat zij niet geslaagd is voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’ uit de tweede fase, impliceert niet dat zij onvoldoende basiskennis zou hebben om een stage te lopen. Bovendien is er een herkansing voor dit opleidingsonderdeel in januari 2021, zodat zij – indien zij dan zou slagen voor dit opleidingsonderdeel – over alle nodige basiskennis zal beschikken om haar stage tot een goed einde te brengen.

Wat betreft de samenstelling van het curriculum moeten de opleidingen principieel geen verantwoording afleggen aan hun studenten, aangezien dit onder hun autonome onderwijsbevoegdheid ressorteert. Bovendien laat de Codex Hoger Onderwijs een hoger onderwijsinstelling de nodige vrijheid inzake de concrete inhoud (bijvoorbeeld qua omvang) van het studieprogramma. De verhouding tussen de student en de hogeschool van zijn of haar keuze, is in beginsel een contractuele verhouding. Voor discussies omtrent de inhoud van het jaarprogramma lijkt artikel II.200, §1 Codex Hoger Onderwijs deze contractuele verhouding te benadrukken. De bepaling stelt uitdrukkelijk: in het kader van het studiecontract “(...) wordt overeenstemming bereikt over het studietraject (...)”.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente de opleiding heeft aangevat, waaruit in hoofde van de studente de aanvaarding van het studieprogramma moge blijken. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat, conform de ECTS-fiches inzake de stages, opleidingsfase 1 en 2 afgerond moeten zijn. Zoals de studente aangeeft, is zij niet geslaagd voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’ (opleidingsfase 2). Van de opleiding ontvangt de interne beroepsinstantie bovendien nog volgende toelichting:

“(...) We verlenen geen uitzondering om de redenen aangehaald in (de hierboven ingevoegde en door de interne beroepscommissie gelezen mail aan de studente). Ter verduidelijking, tijdens de stage krijgen de studenten eveneens opdrachten uit het werkveld waarbij evidence based handelen centraal staat; om de recente literatuur goed te raadplegen en te begrijpen is

statistiek onontbeerlijk. Bijkomend is statistiek een vereiste volgens het KB97 (...).” De interne beroepsinstantie verwijst ook naar de tekst van het KB97.

Voortvloeiend uit de autonomie van de hoger onderwijsinstelling, is er *in casu* de voorwaarde dat opleidingsfase 1 en 2 afgerond moeten zijn. Het bestaan van deze voorwaarde werd duidelijk aan de studente gecommuniceerd via de ECTS-fiche. De interne beroepsinstantie wijst bovendien op het gegeven dat de eigen onderwijskundige inzichten van de studente geen impact hebben op de rechtmatigheid van de beslissing, daar deze inzichten zonder relevantie zijn. Het persoonlijk aanvoelen van de studente dat zij voldoende basiskennis zou hebben, levert bijgevolg geen gegrond argument op. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat *in casu* sprake is van een motivering die op deugdelijke en redelijke grondslagen berust. De voorwaarden bestaan immers teneinde te verzekeren dat een student de nodige basiscompetenties bezit om het opleidingsonderdeel redelijkerwijs met succes te kunnen afleggen. De interne beroepsinstantie stelt bovendien vast dat de opleiding oog heeft gehad voor de studiegerelateerde omstandigheden, door de studente een uitzondering te geven voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk Klinisch’. De studente kan dit opleidingsonderdeel opnemen in het academiejaar 2020-2021, wat mogelijk maakt dat zij potentieel kan afstuderen in januari 2022. De organisatie van een eventuele “(...) *herkansing voor dit vak in januari 2021 (...)*” doet volgens de interne beroepsinstantie geen afbreuk aan het gegeven dat de studente nog steeds moet aantonen dat zij over de juiste vaardigheden, competenties en kennis beschikt en biedt bijgevolg geen garantie dat de studente zal slagen. De interne beroepsinstantie volgt in dat opzicht, en gelet op het hiervoor reeds vastgestelde, de visie en het deskundig oordeel van de opleiding dat de toegang tot een opleidingsonderdeel belet kan worden zolang de studente de nodige basiscompetenties, dewelke overigens samen met het werkveld worden vastgesteld, nog niet bezit.

De grief is ongegrond.

De studente stelt verder dat, indien de interne beroepsinstantie de beslissing van de opleiding niet zou herzien, dit een zoveelste blokkering van haar opleiding zal betekenen: zij zag reeds haar stage in de tweede fase verplaatst worden van maart naar september ingevolge de maatregelen n.a.v. Covid-19. Ook Erasmus werd geannuleerd. De weigering heeft in feite tot gevolg dat zij een volledig academiejaar dreigt te verliezen.

De gevolgen van de beslissing tasten de rechtmatigheid van deze beslissing niet aan en moeten dus ook niet mee in rekening genomen worden bij de beoordeling van de redelijkheid ervan.

De grief is ongegrond.

De interne beroepsinstantie besluit dat het beroep van de studente ontvankelijk, maar niet gegrond is, en bevestigt de beslissing van de opleiding.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 oktober 2020 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij geeft aan dat zij ingeschreven is in de derde fase voedings- en dieetkunde. Spijtig genoeg is zij voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’ (3 studiepunten) uit de tweede fase niet geslaagd; hiervoor behaalde zij 6/20.

Verzoekende partij heeft gevraagd om toch toegelaten te worden om de bachelorproef aan te vatten, met name de opleidingsonderdelen klinische stage, keuzestage, het afstudeerwerk en

diëtistisch consult. De voorwaarde om dit opleidingsonderdeel aan te vangen, is het afgerond hebben van opleidingsfase 1 en 2.

De interne beroepsinstantie heeft de aanvraag van verzoekende partij ongegrond verklaard. Verzoekende partij wil er wel op wijzen dat het examen statistiek, omwille van de coronamaatregelen, niet op een correcte manier kon worden afgenomen. Het was geen examen, maar een taak die werd gegeven. Over de taak heerste heel veel onduidelijkheid bij de studenten (zie gezamenlijk e-mail van de studenten). Verzoekende partij was de eerste studente die deze taak online moest uitleggen aan de examinerator. Er zijn tal van ICT-zaken misgelopen, waarvoor verzoekende partij als student geen verantwoordelijkheid treft. Dit veroorzaakte heel veel onzekerheid, stress en miscommunicatie. De verdediging van verzoekende partij is uiteindelijk niet online kunnen doorgaan, maar telefonisch (zie bijgevoegde e-mail). Er was door de verkeerd gelopen zaken een tijdsachterstand en hierdoor heeft de (telefonische) verdediging van verzoekende partij nog geen vijf minuten in beslag genomen. Verzoekende partij heeft een onvoldoende gekregen, maar ze stelt dat zij haar taak niet op een correcte manier heeft kunnen maken en verdedigen. Zij begrijpt dat de examinerator niet de volledige schuld kan toegewezen krijgen, maar vindt dat zij als student toch ook niet kan boeten voor deze ongewone coronaprocedure.

In haar *antwoordnota* gaat verwerende partij in op deze grief. Het valt verwerende partij vooreerst op dat verzoekende partij deze concrete grief niet naar voren heeft gebracht in het kader van het intern beroep (art. II.294 §2 Codex Hoger Onderwijs).

UC Leuven-Limburg heeft verschillende maatregelen genomen om de organisatorische impact van de Covid-19 pandemie op onderwijs- en evaluatieactiviteiten te regelen. Van een zorgvuldige hoger onderwijsinstelling mag verwacht worden dat zij, in de mate van het mogelijke en haalbare, faciliteiten voorziet opdat haar studenten alsnog aan de lessen, opdrachten, stages en examens kunnen deelnemen. Verwerende partij verwijst ter zake ook naar het Nooddecreet n.a.v. de coronacrisis en het algemene principe van overmacht. Het is aan verzoekende partij, die stelt “(...) *dat het examen statistiek omwille van de coronamaatregelen niet op een correcte manier is kunnen afgenomen worden (...)*”, om dan in de interne beroepsprocedure aan te tonen hoe de ingeroepen omstandigheden een concrete impact hebben gehad op de eindbeoordeling. Van de interne beroepsinstantie kan echter niet verwacht worden hierover uitspraak te doen, wanneer verzoekende partij deze

omstandigheden niet weet in te roepen in het kader van het intern beroep. Zelfs uit een welwillende lezing van het schrijven van verzoekende partij ten aanzien van de interne beroepsinstantie, blijkt volgens verwerende partij niet dat verzoekende partij het thans voorliggende bezwaar heeft aangevoerd in het kader van het intern beroep (zie stuk 1 en stuk 2).

De grief is volgens verwerende partij derhalve niet ontvankelijk, minstens ongegrond.

Beoordeling

Vooreerst stelt de Raad vast dat verzoekende partij in haar beroepsschrift op intern beroep en in het eerste middel van haar extern verzoekschrift meermaals stelt dat zij het opleidingsonderdeel “Afstudeerwerk” niet mag aanvatten. Nochtans blijkt uit de bestreden beslissing duidelijk dat de opleidingsverantwoordelijke op 28 september 2020 aan verzoekende partij heeft meegedeeld dat zij per uitzondering dit opleidingsonderdeel wél mag aanvatten in academiejaar 2020-2021. Verzoekende partij lijkt dit trouwens te bevestigen in haar tweede middel.

Vervolgens wijst de Raad op artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, dat luidt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Ofschoon dit voorschrift zich niet uitdrukkelijk uitspreekt over het aanwenden van nieuwe overtuigingsstukken, is de Raad van oordeel dat eenzelfde redenering zich opdringt.

In casu betoogt verzoekende partij voor het eerst in haar extern verzoekschrift over problemen die zich zouden hebben voorgedaan tijdens het examen van het opleidingsonderdeel MBD73X Statistiek. Verzoekende partij was in de mogelijkheid dit argument reeds naar voren te schuiven in de interne beroepsprocedure, maar heeft dit niet gedaan. Verwerende partij stelt dan ook terecht dat verzoekende partij de interne beroepsinstantie niet kan verwijten geen rekening te hebben gehouden met dit argument.

Nu het argument betreffende zogenaamde problemen tijdens het examen evenmin de openbare orde raakt, noch betrekking heeft op de manier waarop het intern beroep is behandeld, is het nieuw en bijgevolg onontvankelijk conform artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs.

Het eerste middel is onontvankelijk.

B. Tweede middel

In een tweede middel voert verzoekende partij in essentie een schending aan van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van de partijen

Verzoekende partij betoogt in haar *verzoekschrift* dat zij haar examen opnieuw moet afleggen in januari, maar als zij hiervoor slaagt, dan mag zij toch geen stage diëtistisch consult volgen in februari, waardoor zij haar opleiding pas ten vroegste in januari 2022 kan afronden. Hierdoor kan zij zich in het academiejaar 2021-2022 voor geen enkele andere richting meer inschrijven in het tweede semester. Hierdoor verliest verzoekende partij een volledig academiejaar en bovendien heeft zij op 17 oktober van verwerende partij een e-mail gekregen dat haar inschrijvingsgeld dit academiejaar wijzigt door de verandering van het aantal opgenomen studiepunten. Verzoekende partij betaalt een bedrag van 761,60 euro (20 euro meer dan vorig jaar), maar zij kan in het tweede semester niets opnemen behalve haar afstudeerwerk.

Verzoekende partij vraagt in haar *verzoekschrift*, omwille van de uitzonderlijke examen- en corona-omstandigheden, om toch de stage diëtistisch consult te kunnen aanvatten in februari 2021, indien blijkt dat zij geslaagd zou zijn voor het vak ‘Statistiek’ in januari 2021. Verzoekende partij is van mening dat zij zich als stagiaire in een ziekenhuis of woonzorgcentrum in deze tijden veel nuttiger kan maken in de huidige samenleving dan thuis af het volgend academiejaar af te wachten. Ongewone omstandigheden vragen nu eenmaal ook soms om ongewone maatregelen.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat opleidingen wat betreft de samenstelling van het curriculum en het opleggen van welbepaalde voorwaarden, principieel geen verantwoording moeten afleggen aan hun studenten, aangezien dit onder hun autonome onderwijsbevoegdheid ressorteert. Bovendien laat de Codex Hoger Onderwijs een hoger onderwijsinstelling de nodige vrijheid inzake de concrete inhoud (bijvoorbeeld qua omvang) van het studieprogramma. De verhouding tussen de student en de hogeschool van zijn of haar keuze is in beginsel een contractuele verhouding. Voor discussies omtrent de inhoud van het jaarprogramma lijkt artikel II.200, §1 Codex Hoger Onderwijs deze contractuele verhouding te benadrukken. De bepaling stelt uitdrukkelijk: in het kader van het studiecontract “(...) *wordt overeenstemming bereikt over het studietraject (...)*”. Verwerende partij wijst op het gegeven dat verzoekende partij de opleiding heeft aangevat, waaruit haar aanvaarding van het studieprogramma blijkt.

De interne beroepsinstantie van verwerende partij heeft kunnen vaststellen dat, conform de ECTS-fiches, opleidingsfase 1 en 2 afgerond moeten zijn (zie stuk 3). Zoals verzoekende partij heeft aangegeven, is zij niet geslaagd voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’ (opleidingsfase 2). Wat betreft de beoordeling van de beginvoorwaarden door haar interne beroepsinstantie, verwijst verwerende partij graag naar stuk 3. De inhoud van de ECTS-fiches staat *in casu* niet ter discussie. Verzoekende partij stelt deze namelijk als zodanig niet in vraag, maar vraagt een uitzondering op het daarin bepaalde. ECTS-fiches binden echter zowel docent als student. Er kan dus in principe niet van afgeweken worden.

Verwerende partij is van oordeel dat *in casu* geen schending van het redelijkheidsbeginsel voorligt, daar haar interne beroepsinstantie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding oog heeft gehad voor de studiegerelateerde omstandigheden, door verzoekende partij een uitzondering te geven voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk Klinisch’. Verwerende partij verwijst ter zake ook nog graag naar stuk 3. Verwerende partij wil bovendien wijzen op het gegeven dat de beginvoorwaarden, dewelke overigens samen met het werkveld werden vastgesteld (zie in dit verband ook de e-mail d.d. 28 september 2020 van de opleidingsverantwoordelijke, integraal opgenomen in stuk 3), bestaan teneinde te verzekeren dat een student de nodige basiscompetenties bezit om het opleidingsonderdeel redelijkerwijs met succes te kunnen afleggen.

De grief is, aldus verwerende partij, minstens ongegrond.

Beoordeling

De Raad brengt in herinnering dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet de bevoegdheid heeft om zijn eigen appreciatie over de waarde van de student in de plaats te stellen van deze van de organen van de hoger onderwijsinstelling. De Raad is met andere woorden geen tweede beroepscommissie die met volheid van bevoegdheid en discretionaire afweging kan oordelen welke beslissing meer of minder opportuun is.

De bevoegdheid van de Raad is er, overeenkomstig het eerste lid van het voormelde artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs, integendeel toe beperkt om na te gaan of de hem voorgelegde studievoortgangsbepalingen in overeenstemming zijn met enerzijds de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement en anderzijds de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Deze bevoegdheidsbepalende voorschriften, die raken aan de openbare orde, leiden ertoe dat de Raad geen bescherming kan bieden tegen een strenge beslissing, maar enkel tegen een beslissing waarvan de verzoekende partij aantoonbaar dat zij dermate streng is dat zij onredelijk wordt, wat op zijn beurt inhoudt dat geen enkele normaal en voorzichtig handelende hoger onderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Het is het in licht van deze principes en zijn eigen beperkte bevoegdheid, dat de Raad zich hierna dan ook buigt over de grieven van verzoekende partij .

Inschrijvingsgeld

De Raad merkt op weliswaar te kunnen begrijpen dat de betwiste beslissing door de verzoekende partij als een financiële domper kan worden ervaren. Evenwel mag de Raad hiermee bij het onderzoek of de aangevochten beslissing stand kan houden, geen rekening houden. De Raad onderzoekt daarentegen of de beoordeling in overeenstemming met de toepasselijke regelgeving heeft plaatsgevonden en niet als onredelijk kan worden aangemerkt, in de zin van artikel II.291 Codex Hoger Onderwijs.

In dat opzicht wijst de Raad er wel op dat verwerende partij begrip heeft getoond voor de studiegerelateerde omstandigheden door verzoekende partij een uitzondering te geven voor het OPO Afstudeerwerk Klinisch (MBD53X), dat zij per uitzondering mag opnemen in het tweede semester van huidig academiejaar.

Herkansing voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’

Verzoekende partij lijkt in de bestreden beslissing ten onrechte te lezen dat verwerende partij weigert om, in het geval zij geslaagd zou zijn voor de herkansing ‘Statistiek’ in januari, haar toe te laten de stage aan te vatten in het tweede semester.

Dat is echter niet wat de bestreden beslissing stelt: verwerende partij weigert in de bestreden beslissing het opnemen van de stage in academiejaar 2020-2021, omdat verzoekende partij op dat moment (nog) niet geslaagd was voor (de herkansing van) ‘Statistiek’ en verzoekende partij bovendien niet aantoonde dat zij de nodige basiskennis zou hebben om een stage te lopen. De bestreden beslissing doet helemaal geen uitspraak over de vraag of verzoekende partij al dan niet toegelaten kan worden de stage op te nemen in het tweede semester van academiejaar 2020-2021, in de hypothese dat zij geslaagd zou zijn voor ‘Statistiek’ in januari. De beslissing stelt louter vast dat verzoekende partij op 28 september 2020 niet geslaagd was, en dat zij dus op dat ogenblik de stage niet mocht opnemen. De Raad verwijst naar de motivering van de bestreden beslissing:

“De organisatie van een eventuele “(...)herkansing voor dit vak in januari 2021 (...)” doet volgens de Interne Beroepscommissie geen afbreuk aan het gegeven dat de studente nog steeds moet aantonen dat zij over de juiste vaardigheden, competenties en kennis beschikt (R.Stvb. 24 augustus, nr. 2016/216) en biedt bijgevolg geen garantie dat de studente zal slagen. De Interne Beroepscommissie volgt in dat opzicht, en gelet op het hiervoor reeds vastgesteld, de visie en het deskundig oordeel van de opleiding dat de toegang tot een opleidingsonderdeel belet kan worden zolang de studente de nodige basiscompetenties, dewelke overigens samen met het werkveld werden vastgesteld, nog niet bezit.” (eigen onderlijning)

Nu verzoekende partij op het ogenblik van de bestreden beslissing niet geslaagd was voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’, kan een eventueel achteraf behaald resultaat dat als gevolg zou hebben dat alsnog voldaan is aan de volgtijdelijkheidsvereiste, de regelmatigheid van de bestreden beslissing niet beïnvloeden.

Niets belet verzoekende partij echter om een nieuw verzoek in te dienen bij verwerende partij om in te schrijven voor de stage, eens zij geslaagd zou zijn voor de herkansing van ‘Statistiek’. De Raad leest in de bestreden beslissing daarvan ook een bevestiging in de zinsnede:

“(…) dat de toegang tot een opleidingsonderdeel belet kan worden zolang de studente de nodige basiscompetenties, dewelke overigens samen met het werkveld werden vastgesteld, nog niet bezit.”

Mocht verzoekende partij slagen voor een herkansing voor ‘Statistiek’, en mocht zij een nieuw verzoek indienen om de stage op te nemen in het tweede semester van academiejaar 2020-2021, dan zal verwerende partij, in het licht van de omstandigheden op dat ogenblik, moeten beoordelen of zij dit verzoek toestaat. Daarbij zal verwerende partij enerzijds rekening moeten houden met wat de ECTS-fiche daaromtrent bepaalt. Anderzijds zal verwerende partij rekening moeten houden met de eventuele individuele en uitzonderlijke omstandigheden die verzoekende partij zou aanvoeren om uitzonderlijk af te wijken van de ECTS-fiche.

Verlies van een academiejaar

De bestreden beslissing weigert het opnemen van de stage, omdat verzoekende partij op dat ogenblik niet geslaagd is voor fase 2 van de opleiding (m.n. het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’) en er evenmin een garantie bestaat dat zij zal slagen op de herkansing van ‘Statistiek’ in januari 2021. Daarbij gaat de motivering van de bestreden beslissing ook in op de reden waarom ‘Statistiek’ onontbeerlijk is voor het aanvangen van de stage:

“(…) Ter verduidelijking, tijdens de stage krijgen de studenten eveneens opdrachten uit het werkveld waarbij Evidence based handelen centraal staat; om de recente literatuur goed te raadplegen en te begrijpen is statistiek onontbeerlijk. Bijkomend is statistiek een vereiste volgens het KB97 (…)”

Bovendien stipt de bestreden beslissing aan dat de opleiding begrip heeft getoond voor de studiegerelateerde omstandigheden door verzoekende partij een uitzondering te geven voor het OPO Afstudeerwerk Klinisch (MBD53X).

Het is in deze context dat verwerende partij oordeelt over het argument van verzoekende partij dat zij door de weigering een volledig academiejaar verliest:

“De gevolgen van de beslissing tasten de rechtmatigheid van deze beslissing niet aan en moeten dus ook niet mee in rekening worden genomen bij de beoordeling van de redelijkheid ervan.”

De Raad vindt het bewonderenswaardig dat verzoekende partij de stage zo snel mogelijk wilt aanvatten. Daar waar zij (weliswaar voor het eerst in haar verzoekschrift op extern beroep) stelt van mening te zijn dat zij zich als stagiaire in een ziekenhuis of woonzorgcentrum in deze tijden veel nuttiger kan maken in de huidige samenleving dan thuis, in afwachting van volgend academiejaar, kan de Raad enkel maar vaststellen dat verzoekende partij over de juiste attitude beschikt om in het beroepsleven te stappen.

Evenwel is het in de ogen van de Raad, spijs de houding van verzoekende partij, niet onredelijk dat verwerende partij enkel studenten die blijk hebben gegeven van de noodzakelijke competenties, wil toelaten tot de stage en dus het werkveld. Dit is des te meer het geval nu, zoals verwerende partij aangeeft, de beginvoorwaarden van de stage zijn vastgesteld in samenspraak met het werkveld en het werkveld dus bijkomend bevestigd heeft dat de vereiste competenties inderdaad onontbeerlijk zijn voor het aanvatten van de stage. Verzoekende partij betwist voor de Raad ook niet dat het verwerven van de competenties met betrekking tot het opleidingsonderdeel ‘Statistiek’ onontbeerlijk is om de stage te kunnen aanvatten, noch legt zij uit hoe zij de stage succesvol zou kunnen doorlopen en voltooien zonder deze competenties.

In deze omstandigheden is de bestreden beslissing niet in strijd met het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Het tweede middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke,	kamervoorzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter

Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 18 november 2020

Arrest nr. 6.072 van 18 november 2020 in de zaak 2020/696

In zake: Catherine del Rosario MABANSAG
woonplaats kiezend te 1180 Ukkel
Kasteel de Wanzinlaan 4

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van onbekende datum waarbij aan verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Master thesis European and International Governance’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in Political Science: European and International’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Master thesis European and International Governance’ wordt aan verzoekster een examencijfer van 9/20 toegekend.

Op 16 september 2020 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

Daar verzoekster binnen de termijn van artikel II.294, §1, derde lid geen beslissing van de interne beroepscommissie ontvangt, tekent zij op 14 oktober 2020 bij de Raad beroep aan tegen de initiële beslissing van de examencommissie.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

In haar wederantwoordnota deelt verzoekende partij mee dat zij ondertussen een beslissing op intern beroep heeft ontvangen en dat huidig beroep zonder voorwerp is.

De Raad begrijpt dit als een afstand.

Aangezien de verwerende partij in de antwoordnota eveneens opwerpt dat het beroep om die reden niet ontvankelijk is, neemt de Raad aan dat verzoekende partij zich niet tegen de afstand verzet.

De Raad ziet daartoe evenmin enige aanleiding.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand van het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.073 van 18 november 2020 in de zaak 2020/708

In zake: Sarah BENALI
woonplaats kiezend 1082 Brussel
Sextantstraat 20

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van (i) de beslissing van de examencommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van 10 september 2020 waarbij verzoekster de herinschrijving in de opleiding ‘Master of science in de Toegepaste Economische Wetenschappen’ wordt geweigerd en van (ii) de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 6 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

In het academiejaar 2018-2019 is verzoekster ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in de Toegepaste Economische Wetenschappen’.

Op het einde van dat academiejaar wordt aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat zij bij een volgende inschrijving in die opleiding voor 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

In het academiejaar 2019-2020 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor de opleiding ‘Master of Science in de Toegepaste Economische Wetenschappen’.

Omdat zij niet voldoet aan de voormelde bindende voorwaarde, wordt verzoekster de verdere inschrijving voor deze opleiding geweigerd. Deze beslissing wordt meegedeeld samen met de proclamatie van de examenresultaten op 10 september 2020.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 17 september 2020 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in. Verzoekster stelt daarin het volgende:

“(…)

Ik ben het niet eens met deze beslissing omdat:

- Ik was ziek tijdens mijn tweede zittijd (en ik ben nog steeds ziek). Toen ik terugkwam, na een week vakantie in Spanje – om van omgeving te veranderen omdat ik overstuur was door de pandemie – voelde ik me niet lekker. Ik had alle symptomen van COVID-19. Voor de zekerheid heb ik de test afgelegd en ben ik in quarantaine gebleven. De test was negatief maar na een week was ik helemaal niet beter. Hoe meer dagen voorbij gingen hoe slechter en zwakker ik me fysiek voelde. Het is vandaag nog de situatie.
I lost track of time en heb mijn thesis niet op tijd kunnen indienen. Fysiek voel ik me niet beter maar ik word door mijn dokter gevolgd.
Op de dag van het examen voor [] International Corporate Finance had ik weer wat koorts en heeft mijn dokter mij als advies gegeven om te vragen of ik het examen online zou kunnen inhalen. Dit was niet mogelijk.
- Fysiek niet mijn examen ‘International Corporate Finance’ kon afleggen.
- Ik heb nog twee vakken om af te studeren. Als alles goed verloopt studeer ik in [januari] af.”

De voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School verklaart het intern beroep van verzoekster op 6 oktober 2020 onontvankelijk omdat het, in strijd met wat artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement voorschrijft, niet per aangetekend schrijven is ingediend.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, Georganiseerde administratieve beroepen, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor

een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar verzoekschrift beperkt verzoekster zich ertoe, wat de tweede bestreden beslissing betreft, te stellen dat zij haar intern beroep niet per aangetekende post kon verzenden omdat zij nog steeds niet was genezen.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat verzoekster geen enkel stuk voorlegt waaruit enige overmacht blijkt, en dat integendeel uit een medisch attest volgt dat verzoekster vanaf 7 september 2020 opnieuw 100% geschikt is.

In haar wederantwoordnota herneemt verzoekster de argumenten die zij eerder reeds opwierp.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van verwerende partij luidt als volgt:

“§1. Tegen een studievoortgangsbeslissing, waarvan de student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft, meent dat deze is aangetast door een schending van het

recht, kan hij beroep aantekenen. Het beroep moet worden ingesteld binnen een vervalt termijn van zeven kalenderdagen. Bij beroepen tegen examenbeslissingen gaat deze vervalt termijn in op de dag na de elektronische mededeling van de examenresultaten overeenkomstig artikel 145. Bij de andere beroepen gaat deze vervalt termijn in op de dag na de kennisgeving van de beslissing.

Indien de inzage in de kopij later gepland is dan de vijf kalenderdagen zoals voorzien in artikel 114, §3, moet het beroep eveneens binnen de vervalt termijn ingesteld worden. De student vermeldt dit uitdrukkelijk in het verzoekschrift en dient binnen de zeven kalenderdagen na de vervalt termijn zijn klacht feitelijk te onderbouwen. Doet hij dit niet, dan wordt zijn beroep automatisch als onontvankelijk beschouwd, voor zover er geen andere grieven zijn en voor zover er nog geen feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren opgenomen was.

Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. (...)"

De Raad is van oordeel dat de verplichting om een intern beroep bij aangetekende zending in te dienen op zich geen onredelijke of onevenredige vormplicht inhoudt. Een ter post aangetekende zending verleent immers aan dat intern beroep een vaste datum, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervalt termijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Deze vormplicht is evenwel niet absoluut, maar doelgebonden. Indien een intern beroep op een andere wijze een vaste datum krijgt – bijvoorbeeld doordat de interne beroepsinstantie een datum van ontvangst bevestigt die binnen de beroepstermijn ligt – dan kan het gemis aan aangetekende zending op zich niet leiden tot de onontvankelijkheid van dat intern beroep.

De vraag is derhalve of er *in casu* een dergelijke vaste datum kan worden bepaald.

De initiële studievoortgangsbepaling is aan verzoekster meegedeeld met de proclamatie op 10 september 2020. Daargelaten dat een weigering tot inschrijving geen examenbeslissing is in de zin van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs en de termijn voor het instellen van het intern beroep dus niet ingaat de dag na deze van de proclamatie, maar de dag na de kennisgeving, en eveneens daargelaten dat er geen datum van individuele kennisgeving voorligt, kan de termijn voor het instellen van een intern beroep ten vroegste verstrijken op 17 september 2020.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij “dat het intern beroep van verzoekende partij [] was ingediend per e-mail”.

Uit het administratief dossier blijkt dat vanop het e-mailadres van de faculteit op 17 september 2020 een e-mail aan verzoekster is verzonden met de mededeling dat de “e-mail goed ontvangen” is. Mede gelet op de daarop aansluitende e-mailcorrespondentie waarin verzoekster op 6 oktober 2020 informeert naar een beslissing van de interne beroepsinstantie en waarin op 7 oktober 2020 de bestreden beslissing wordt meegedeeld, is de Raad van oordeel dat uit deze e-mails moet worden afgeleid dat verwerende partij het intern beroep van verzoekster op 17 september 2020 – zijnde binnen de beroepstermijn – heeft ontvangen.

De voorzitter van de interne beroepscommissie kon aan de hand van deze stukken van het dossier vaststellen dat verzoeksters intern beroep binnen de beroepstermijn van zeven kalenderdagen was ontvangen, en bijgevolg noodzakelijkerwijze ook binnen de vervaltermijn was ingesteld.

Het intern beroep is ten onrechte onontvankelijk verklaard.

Het beroep is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 6 oktober 2020.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 27 november 2020.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.074 van 18 november 2020 in de zaak 2020/713

In zake: Ozan DAYE
woonplaats kiezend te 3582 Beringen
Stationsstraat 65

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 13 oktober 2020 waarbij verzoekers intern beroep ongegrond wordt verklaard en de beslissing om verzoeker niet-geslaagd te verklaren voor de opleiding ‘bachelor in de ingenieurswetenschappen: architectuur’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

In het academiejaar 2019-2020 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘bachelor in de ingenieurswetenschappen: architectuur’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Toegepaste mechanica 1’. Verzoeker behaalt voor dat opleidingsonderdeel in dit academiejaar een examencijfer van 5/20; overeenkomstig de voorschriften van verwerende partij kan verzoeker aanspraak maken op behoud van het hoogste examencijfer dat hij ooit behaalde, in dit geval 9/20.

Verzoeker wordt voor de bacheloropleiding niet geslaagd verklaard.

Op 18 september 2020 dient verzoeker tegen deze beslissing het volgende intern beroep in:

“Gedurende mijn hele bacheloropleiding heb ik een heel brede waaier aan vaardigheden en inzichten verworven zowel op vlak van ingenieurswetenschappen als architectuur. Een onvoldoende op een opleidingsonderdeel betekent niet direct dat je het niet beheerst, maar is wel een werkpunt waar je een extra steentje moet bijdragen. Ik ben ook erg gedreven en gemotiveerd om dit in de realiteit waar te maken.

In de bouwtechnische opleidingsonderdelen (o.a. bouwfysica, bouwmechanica, constructie van gebouwen) en de architectuurwetenschappelijke (architectuurtheorie, architectuurgeschiedenis,...) disciplines evenals de exacte basiswetenschappen vind ik me zelf zeer sterk. De onderwerpen waar ik me niet goed bij voel, onderzoek ik altijd. Als ik voor iets sta, laat ik het niet gemakkelijk los. Ik vind dat je zeer goed je best moet doen om tot een succesvol resultaat te komen. Met dit gezegd te hebben wil ik ook benadrukken dat ik enorm leergierig en nieuwsgierig [ben]. Mijn studies (en later mijn werk) staan boven alles. Deze spirit geef ik dan ook door aan de mensen die jonger of ouder zijn dan [ik]. Ik help een aantal leerlingen met het vak wiskunde in het secundair onderwijs. Ik doe dit vrijwillig en met heel veel plezier.

Ik heb ook bewezen dat ik in staat ben om de vakken waar de meeste studenten moeilijkheden [mee hebben] zoals bouwfysica, sterkteleer 3/bouwmechanica, wiskundige analyse deel 2, sterkteleer 2 gemakkelijk af te ronden.

De (ontwerp-) deadlines zijn momenten waar je onder druk moet presteren. Ik heb tot nu toe geen enkele deadline gemist. Ik hecht er enorm veel belang aan. Ik plan dan ook alles zo dat ik alles op voorhand afkrijg. Ik ben erg plichtsbewust.

Tot slot wil ik nog iets meedelen. Ik ben van mening dat iedereen een taak heeft gekregen die hij/zij gedurende de levensduur moet volbrengen. Deze studierichting is mijn plicht, mijn droom, mijn carrière, ... Kortom mijn alles. Ik zou het ontzettend spijtig vinden, moest dit van mij wordt afgenomen.

Ik blik vooruit met opgeheven hoofd en gehoorzaam de beslissing wat het ook mag zijn!”

Op 30 september 2020 voegt verzoeker daar nog een aantal argumenten aan toe:

“Met deze brief wil ik mijn argumentatie verder verduidelijken. De basisconcepten/basiswetten van het vak toegepaste mechanica, deel 1 zijn gezien geweest bij de volgende opleidingsonderdelen waaronder; natuurkunde 1, natuurkunde 2, sterkteleer 1, sterkteleer 2, sterkteleer 3, wiskundige analyse deel 1 en wiskundige analyse deel 2. Zo bestaat het vak toegepaste mechanica deel 1 uit vier hoofdstukken: statica, kinematica, dynamica en virtuele arbeid. De concepten van statica en virtuele arbeid zijn duidelijk gezien en getoetst geweest bij de vakken sterkteleer 1, 2 en 3 waarin ik dan wel geslaagd ben. Hier zijn we dan verder ingegaan met het maken van vrijlichaamdiagrammen en het bepalen van externe krachten en later dan ook de inwendige krachten. Tot slot is de stelling van de virtuele arbeid op kaart gebracht dat een uitbreiding was ten [opzichte] van het vak toegepaste mechanica. Deze stelling hielp ons bij het bepalen van vervormingen van structuren. Het onderdeel kinematica hebben we gezien bij wiskundige analyse deel 1 en wiskundige analyse deel 2. De kinematische concepten als verplaatsingen, snelheden, versnellingen zijn ook aanbod gekomen. Het onderdeel dynamica is ook gezien geweest bij de vakken natuurkunde 1 en natuurkunde 2. Hierbij hebben we ook een uitbreiding gehad van thermodynamica. Ook hebben we de concepten van dynamica toegepast op vloeistoffen met verschillende aannames van behoud van massa, behoud van Impuls en behoud van energie. Deze heb ik dan ook onder de knie.”

De vicerector studentenbeleid hoort verzoeker op 8 oktober 2020, en komt vervolgens op 13 oktober 2020 tot de volgende beslissing:

“(…)

Uw argumenten

U geeft aan niet geslaagd te zijn op het opleidingsonderdeel [Mechanica], deel 1 (6 sp). Hieronder vat ik uw argumenten uit uw brieven, gesprek en aanvullende e-mail samen:

Als eerste geeft u aan een brede waaier aan vaardigheden en inzichten verworven op vlak van ingenieurswetenschappen en architectuur. U licht toe dat één tekort hieraan geen afbreuk doet, en dat u erg gemotiveerd bent om een vaardig architect te worden.

U geeft aan dat de onderwerpen uit Mechanica, deel 1 ook aanbod kwamen in onderstaande opleidingsonderdelen:

- De basisconcepten/basiswetten van het vak toegepaste mechanica, deel 1 zijn gezien geweest bij de volgende opleidingsonderdelen waaronder natuurkunde 1, natuurkunde 2, sterkteleer 1, sterkteleer 2, sterkteleer 3, wiskundige analyse deel 1 en wiskundige analyse deel 2. Zo bestaat het vak toegepaste mechanica deel 1 uit vier hoofdstukken: statica, kinematica, dynamica en virtuele arbeid.

- De concepten van statica en virtuele arbeid zijn duidelijk gezien en getoetst geweest bij de vakken sterkteleer 1, 2 en 3 waarin ik dan wel geslaagd ben. Hier zijn we dan verder ingegaan met het maken van vrijlichaamdiagrammen en het bepalen van externe krachten en later dan ook de Inwendige krachten. Tot slot is de stelling van de virtuele arbeid op kaart gebracht dat een uitbreiding was ten opzichte van het vak toegepaste mechanica. Deze stelling hielp ons bij het bepalen van vervormingen van structuren. Het onderdeel kinematica hebben we gezien bij wiskundige analyse deel 1 en wiskundige analyse deel 2. De kinematische concepten als verplaatsingen, snelheden, versnellingen zijn ook aanbod gekomen. Het onderdeel dynamica is ook gezien geweest bij de vakken natuurkunde 1 en natuurkunde 2. Hierbij hebben we ook een uitbreiding gehad van thermodynamica. Ook hebben we de concepten van dynamica toegepast op vloeistoffen met verschillende aannames van behoud van massa, behoud van impuls en behoud van energie. Deze heb ik dan ook onder de knie.

Uw thuissituatie is niet steeds eenvoudig door de mentale problemen van uw vader. U doet uw best zich op de studies te focussen, bijvoorbeeld door naar de bibliotheek te gaan. Dit was niet mogelijk tijdens de lockdown-periode, maar in de herexamens wel opnieuw. U maakte in aanloop van de herexamens geen gebruik van dit aanbod.

U geeft ook aan uw passie voor uw opleiding door te geven door vrijwillig bijlessen te geven aan leerlingen in het secundair onderwijs. U geeft aan erg plichtsbewust te zijn en alle deadlines gehaald te hebben door sterk in te zetten op een goede planning. U besluit met dat deze studierichting uw plicht, droom en carrière is, en dat u deze daarom graag succesvol wil afronden.

Motivering door uw faculteit

In verband met de opleiding als geheel en het traject van de student:

- De student heeft zijn tolerantiekrediet reeds aangesproken voor drie andere opleidingsonderdelen van de groep ‘exacte basiswetenschappen’. Hierdoor kan het behalen van onderstaande leerdoelstellingen niet gegarandeerd worden:
 - Competent in één of meerdere wetenschappelijke disciplinesDe afgestudeerde heeft een basis aan vaardigheden en inzichten in:
 - De exacte basiswetenschappen (wiskunde, fysica en chemie) en in de algemene ingenieurswetenschappen (mechanica, informatica en materiaalkunde) die de basis vormen van de ingenieursopleiding;
[...]
 - De afgestudeerde beheerst de basisvaardigheden om de bovenstaande kennis en inzichten te integreren in de verschillende leerdomeinen.
- Student Ozan Daye heeft het opleidingsonderdeel ‘toegepaste mechanica’ in academiejaar 2019-2020 voor de vierde keer opgenomen (dit was mogelijk zonder speciale toelating doordat het opleidingsonderdeel van vakcode veranderde). De student heeft dus reeds 8 examenkansen gehad, waarbij zijn resultaten in stijgende lijn zijn, doch nog steeds onvoldoende. Dit geeft aan dat hij de doelstellingen van het opleidingsonderdeel niet beheerst en zijn resultaat geen momentopname is.

In verband met de leerdoelstellingen van het opleidingsonderdeel:

- De leerdoelen van het vak Toegepaste Mechanica deel 1 zijn:
 - o de student kent de basisbegrippen van de statica, de kinematica en de dynamica van starre lichamen in de driedimensionale ruimte
 - o de student begrijpt de verbanden tussen de basisgrootheden in statica, kinematica en dynamica van starre lichamen in de driedimensionale ruimte, en kan deze verbanden wiskundig vertalen in scalaire en vectorvergelijkingen
 - o de student kan de basiswetten van de statica toepassen voor starre lichamen in een driedimensionale ruimte
 - o de student kan de basiswetten van de kinematica en dynamica toepassen voor starre lichamen in een vlakke beweging
 - o de student legt het verband tussen de fysische begrippen (kracht, moment, verplaatsing, snelheid, versnelling) en de wiskundige vorm en eigenschappen van de vergelijkingen
 - o de student kan voor een eenvoudige concrete technische realisatie een analyse maken van het evenwicht en/of van de beweging
 - o de student maakt kennis met de grootteorden van mechanische grootheden

Het zal duidelijk zijn dat dit vak niet alleen van de student verwacht dat hij basisbegrippen van de mechanica kent, maar – meer nog – dat de student deze begrippen kan toepassen om mechanische problemen om te lossen. Dit veronderstelt een vertaling van een mechanisch probleem naar een wiskundig formalisme en het oplossen van deze wiskundige modelvorming. Dit is een essentiële competentie, nodig voor het behalen van het bachelordiploma burgerlijk ingenieur of burgerlijk ingenieur-architect.

- De score maakt duidelijk dat de student deze leerdoelen niet behaalt.

In verband met de door de student aangehaalde opleidingsonderdelen licht de examencommissie toe dat de opleidingsonderdelen niet de volledige inhoud van Toegepaste Mechanica, deel 1 afdekken:

- o De vakken analyse deel 1 en 2 behandelen de begrippen van posities, snelheden en versnellingen louter als een illustratie van de wiskundige concepten. Analyse behandelt op geen enkele wijze de mechanische aspecten van verplaatsing, snelheid en versnelling op realistische mechanische structuren.
- o De aspecten van dynamica die behandeld worden bij natuurkunde deel 1 en natuurkunde deel 2 zijn niet gericht op mechanica. De dynamica van mechanische constructies komt enkel aan bod in het vak Toegepaste Mechanica, deel 1.

De examencommissie verklaart om deze redenen we de student niet geslaagd voor de opleiding Bachelor in de Ingenieurswetenschappen: architectuur.

Mijn beslissing

Als ik de beslissing van de examencommissie nalees, kan ik niet anders dan besluiten dat zij de beslissing weloverwogen gemaakt hebben. In uw studievoortgangsdossier kan ik zien dat u verschillende eerdere tekorten getolereerd heeft met betrekking tot informatica en materiaalkunde. Uit uw herhaald niet-geslaagd resultaat voor Toegepaste Mechanica, en uit de argumentering van de faculteit leid ik af dat deze doelstellingen niet behaald werden, ook niet door andere opleidingsonderdelen. Ik concludeer dan ook dat u in het derde domein van de algemene ingenieurswetenschappen de leerdoelen niet bereikt heeft. Op basis hiervan kan ik u enkel niet-geslaagd verklaren voor de opleiding bachelor in de ingenieurswetenschappen: architectuur.

In uw studievoortgangsdossier kan ik zien dat uw start in het hoger onderwijs niet vlekkeloos verlopen is, maar dat u in de masteropleiding zeer mooie resultaten behaald hebt. Uit ons gesprek bleek dat u ook zeer gemotiveerd bent. Ik wens u dan ook alle succes toe bij het opnieuw studeren van dit opleidingsonderdeel. Het is wel belangrijk om in het academiejaar 2020-2021 de focus op dit bacheloropleidingsonderdeel te leggen, aangezien het behalen van het bachelordiploma een voorwaarde is om te kunnen afstuderen in de master. Ik raad u dan ook aan om een afspraak met de studieloopbaanbegeleider van uw faculteit te maken om een aanpak voor academiejaar 2020-2021 te bespreken. Ook uw ombuds staat steeds open voor een vertrouwelijk gesprek mocht u hier nood aan krijgen, bijvoorbeeld in verband met uw thuissituatie.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Er zijn voor de Raad ook geen ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

In zijn verzoekschrift zet verzoeker zijn middel als volgt uiteen:

“Ik zit op het punt om mijn bacheloropleiding af te ronden op één tekort na. Ik werd als niet geslaagd geproclameerd voor mijn bacheloropleiding ingenieurswetenschappen: architectuur omwille van één tekort (9/20 voor OPO Toegepaste mechanica, deel 1). Ik vertoonde steeds een stijgende lijn voor dit vak, maar het is me niet gelukt om net die tien te behalen en dit wordt dan verwaarloosd. Ik was ook gestart met mijn masteropleiding (32 SP opgenomen en geslaagd voor alles) waar ik heel goed presteerde. De examencommissie beweert dat ik de leerdoelstellingen niet heb behaald. Ik heb ze wel degelijk behaald aangezien ik het zo ver heb kunnen schoppen. We spreken dan ook over één tekort. Ik zou het erg spijtig vinden moest ik mijn studies niet meer kunnen voortzetten omwille van één onvoldoende.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“We stellen vast dat de student niet reageert op de vaststelling in het interne beroep dat in elk geval niet voldaan is aan de doelstelling m.b.t. de kennis van en het kunnen integreren van de kennis van exacte basiswetenschappen en de algemene ingenieurswetenschappen.

De student herhaalt zijn opmerking dat hij slechts één tekort zou hebben. Zoals vermeld in de interne beroepsbeslissing en ook blijkt uit zijn studievoortgangsdossier (zie tabblad ‘tolerantie’ – bijlage 1) heeft de student, naast het tekort voor ‘Toegepaste mechanica’, ook reeds voor 5 andere onvoldoende resultaten tolerantie ingezet. Het feit dat drie van deze tekorten (i.c. het tekort voor ‘Inleiding tot de materiaalkunde’, ‘Informatica, deel 1’ en ‘Informatica, deel 2’ zich in dezelfde groep ‘exacte wetenschappen’ situeren wijst er in elk geval op dat de student niet voldaan heeft aan de vooropgestelde doelstellingen op het vlak van de kennis van de exacte basiswetenschappen en de algemene ingenieurswetenschappen en het kunnen integreren van deze kennis.

Niettegenstaande ook de interne beroepsbeslissing niet ontkent dat er in de resultaten die de student behaalde een positieve trend kan worden vastgesteld (gaande van 4/20 bij de eerste examenkans tot een 9/20 bij de voorlaatste examenkans) wijzen de resultaten over de 8 voorbije examenperiodes toch op een duidelijk tekort in zijn kennis op dit vlak van Toegepaste mechanica. Het systematisch karakter van deze onvoldoende resultaten wijst er bovendien op dat deze resultaten niet als een momentopname kunnen worden beschouwd die enkel het resultaat zou zijn van de externe omstandigheden waarnaar de student verwijst.

Art. II.198 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt bovendien dat bezit van een diploma van de bacheloropleiding een wettelijke voorwaarde is om het diploma van de aansluitende masteropleiding te kunnen behalen. Het feit op zich dat de student reeds geslaagd is voor 32 studiepunten uit zijn masteropleiding is dan ook geen argument om toch het bachelordiploma toe te kennen. Bovendien geeft de student ook in dit externe verzoekschrift geen enkele aanwijzing waaruit zou kunnen blijken dat de doelstellingen die verband houden met de kennis van de basisbegrippen van de mechanica en het kunnen toepassen van deze begrippen om mechanische problemen op te lossen in

dezelfde mate in andere opleidingsonderdelen in zijn masterprogramma aan bod zouden gekomen zijn.

We kunnen dan ook enkel vaststellen dat dit externe verzoekschrift op geen enkele manier de eerdere interne beroepsbeslissing tegenspreekt. De examencijfers die de student voor dit opleidingsonderdeel ‘Toegepaste mechanica’ behaalde gedurende de 8 afgelopen examenperiodes wijzen op een duidelijk en systematisch tekort op het vlak van kennis van de basisbegrippen van de mechanica en het kunnen toepassen van deze begrippen om mechanische problemen op te lossen. De tekorten van een aantal andere opleidingsonderdelen waarvoor de student eerder tolerantie inzette, situeren zich bovendien in eenzelfde kennisdomein. Dergelijke kennis is een essentieel onderdeel van de verwachte kennis op het vlak van basiswetenschappen en de algemene ingenieurswetenschappen en als zodanig essentieel in de vorming van een Burgerlijk ingenieur: Architectuur. Op basis hiervan is dan ook duidelijk dat de student niet voldaan heeft op de opleidingsspecifieke leerresultaten van deze opleiding en bijgevolg voor deze opleiding niet kan geslaagd verklaard worden.”

In zijn wederantwoordnota beklemtoont verzoeker een stijgende lijn voor het betrokken opleidingsonderdeel, en hij is van oordeel dat het ene punt verschil tussen slagen en niet slagen niet zo sterk in zijn nadeel zou mogen werken. Hij stipt ook aan dat de slaagpercentages voor het opleidingsonderdeel door tijdsdruk erg laag liggen.

Beoordeling

In de bestreden beslissing is omstandig uiteengezet waarom verzoeker voor de bacheloropleiding niet geslaagd wordt verklaard.

De Raad verwijst naar de hierboven aangehaalde beslissing, in het bijzonder naar de motieven inzake de reeds ingezette toleranties voor andere opleidingsonderdelen – waarvoor dus geen credit werd behaald – en naar de analyse inzake de leerresultaten die volgens de betrokken faculteit en de vicerector niet als globaal behaald kunnen worden beschouwd. In de bestreden beslissing is ook rekening gehouden met een stijgende lijn in de resultaten van verzoeker.

Tegen deze motieven voert verzoeker geen concrete kritiek aan. De loutere bewering van verzoeker dat hij de leerdoelstellingen wél heeft bereikt, volstaat niet om aan de regelmatigheid van de bestreden beslissing te twijfelen, en ook de resultaten die in een deel van de masteropleiding werden behaald, hebben *in casu* niet tot gevolg dat de leerdoelstellingen van de bacheloropleiding per definitie als verwezenlijkt moeten worden beschouwd.

Het argument dat de slaagpercentages voor het betrokken opleidingsonderdeel laag liggen voor een gemiddelde student burgerlijk ingenieur-architect, omwille de tijdsdruk op het examen, is een nieuw en bijgevolg onontvankelijk middel.

Voor zover verzoeker in de bestreden beslissing een schending van het evenredigheidsbeginsel ziet omdat hij zijn studies niet meer zou kunnen voortzetten, vergist verzoeker zich in de draagwijdte van die beslissing.

Er ligt immers geen weigering tot inschrijving voor. Integendeel vestigt de interne beroepsinstantie verzoekers aandacht erop dat het zaak is om nu eerst werk te maken van het afronden van de bacheloropleiding – onder meer omdat zonder het bachelordiploma ook geen masterdiploma kan worden uitgereikt – en attendeert zij verzoeker op het nut van een gesprek met de studieloopbaanbegeleider.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.075 van 18 november 2020 in de zaak 2020/714

In zake: Sounia AGOURRAM
woonplaats kiezend 2060 Antwerpen
Geelhandplaats 25/04

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 6 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

In toepassing van artikel 2 van de Beschikking 2020/008 van de Voorzitter van de Raad van 19 oktober 2020 zijn de partijen door de voorzitter van de I^{ste} Kamer te zijnen huize bijeengeroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams.

III. Feiten

In het academiejaar 2019-2020 is verzoekster ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Politieke Wetenschappen’.

Op het einde van dat academiejaar heeft verzoekster voor alle opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding een credit behaald, met uitzondering van ‘Multivariate data-analyse voor de sociale wetenschappen’, dat 6 studiepunten vertegenwoordigt en waarvoor verzoekster een examencijfer van 7/20 behaalt.

De proclamatie heeft plaats op 10 september 2020: aan verzoekster wordt meegedeeld dat zij niet-geslaagd wordt verklaard.

Op 17 september 2020 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

Bij beslissing van 6 oktober 2020 – aan verzoekster meegedeeld per e-mail van 8 oktober 2020 – verklaart de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel dat intern beroep onontvankelijk omdat het niet door verzoekster is ondertekend.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad

(Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster doet gelden dat zij “in onwetendheid” is dat haar verzoekschrift niet ondertekend zou zijn geweest, maar dat uit artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij moet worden afgeleid dat de ontvankelijkheidssanctie enkel betrekking heeft op de wijze van indienen van het intern beroep – met name: per aangetekend schrijven –, minstens dat er wat de sanctie op de niet-ondertekening onduidelijkheid bestaat.

Ondergeschikt stelt verzoekster dat er geen belangenschade is aangetoond die de onontvankelijkheid van het intern beroep rechtvaardigt, en dat minstens naar analogie van artikel 863 van het Gerechtelijk Wetboek het vormgebrek had kunnen worden hersteld.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat de ontvankelijkheidsvoorwaarde van artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement zich wel degelijk ook uitstrekt tot de ondertekening van het intern beroep, en dat het een substantiële vormvereiste betreft die bij miskennis ervan leidt tot de onregelmatigheid van het verzoekschrift.

Verder is verwerende partij van oordeel dat zij geen belangenschade moet aantonen en evenmin de mogelijkheid moet bieden om het vastgestelde vormgebrek te herstellen.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster nog *a contrario* dat de sanctie van de onontvankelijkheid bij gebrek aan ondertekening wél duidelijk blijkt uit artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs, in tegenstelling tot het voorschrift van artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement.

Zij herhaalt verder dat naar haar oordeel moet worden gehandeld overeenkomstig artikel 863 van het Gerechtelijk Wetboek, ook al is de interne beroepsprocedure een administratieve procedure die “te onderscheiden” is van deze bedoeld in het Gerechtelijk Wetboek. De procedure binnen de organen van verwerende partij kan volgens verzoekster worden aangevuld of geïnterpreteerd aan de hand van die wettelijke voorschriften.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“§1. Tegen een studievoortgangsbepaling, waarvan de student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft, meent dat deze is aangetast door een schending van het recht, kan hij beroep aantekenen. Het beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen. Bij beroepen tegen examenbeslissingen gaat deze vervaltermijn in op de dag na de elektronische mededeling van de examenresultaten overeenkomstig artikel 145. Bij de andere beroepen gaat deze vervaltermijn in op de dag na de kennisgeving van de beslissing.

[...]

Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.
(...)”

De Raad is van oordeel dat dit voorschrift duidelijk is, en dat de vermelde sanctie van onontvankelijkheid onmiskenbaar betrekking heeft op beide vormvoorschriften – ondertekening en aangetekende zending.

Daar de ondertekening een voorwaarde is die de decreetgever in artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zelf heeft ingeschreven als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad, kan een dergelijke voorwaarde niet als onwettig of onredelijk worden beschouwd – wat verzoekster ten andere ook niet beweert.

Het onderwijs- en examenreglement maakt deel uit van de contractuele relatie die tussen de hogeronderwijsinstelling en de student tot stand komt. Een student kan derhalve niet onwetend zijn – of voorhouden te zijn – omtrent de bepalingen, met inbegrip van de procedurevoorschriften, die in dat reglement zijn opgenomen.

Voor zover uit de door verzoekster aangevoerde ‘onwetendheid’ moet worden begrepen dat zij stelt niet op de hoogte te zijn geweest van het voorschrift inzake de ondertekening van een intern beroep (wat niet geheel duidelijk is: verzoeksters standpunt kan ook aldus worden begrepen dat zij niet weet of zij haar intern beroep al dan niet heeft ondertekend), kan dit derhalve niet als overmacht worden beschouwd.

Of, en in welke mate, de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing zijn op andere rechtscolleges dan de rechtbanken en hoven van de rechterlijke macht, is een kwestie die *in casu* geen uitspraak behoeft.

Vast staat immers dat de interne beroepsprocedure met betrekking tot een studievoortgangsbepaling binnen een hogeronderwijsinstelling, geen ‘rechtspleging’ is zoals bedoeld in artikel 2 van het Gerechtelijk Wetboek, zodat dit artikel op de interne beroepsprocedure niet van toepassing is, ook niet in aanvullende zin.

Verzoekster heeft nagelaten haar intern beroep te ondertekenen. In het licht van artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 besliste de voorzitter van de beroepscommissie terecht tot de onontvankelijkheid ervan.

De beroepscommissie, of verwerende partij in de huidige stand van de procedure, dient daarbij geen belangenschade aan te tonen.

Daar de interne beroepsprocedure niet op regelmatige wijze werd uitgeput, is ook het beroep bij de Raad niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.076 van 18 november 2020 in de zaak 2020/715

In zake: Sevda KAYA
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Göhkan Kurtulus
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Victor Frisstraat 36

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van (i) de beslissing van de examencommissie van de faculteit Psychologie & Educatiewetenschappen 16 september 2020 waarbij verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef psychologie’ een examencijfer van 8/20 wordt toegekend en van (ii) de beslissing van de beroepscommissie van de opleiding psychologie van de Vrije Universiteit Brussel van 28 september 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster deels gegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding Psychologie: tot het academiejaar 2018-2019 in de bacheloropleiding, vervolgens in een combinatie van de bachelor- en de masteropleiding en vanaf het academiejaar 2019-2020 in de masteropleiding.

Tot verzoeksters curriculum behoort dat jaar het opleidingsonderdeel ‘Masterproef psychologie’. Verzoekster behaalt daarvoor een examencijfer van 8/20.

Samen met de proclamatie, die plaatsheeft op 16 september 2020, wordt aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd. Daar zij in het voorbije academiejaar voor minder dan 60% van de opgenomen studiepunten een credit heeft behaald, dient verzoekster zich in te schrijven en te slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder daarvoor een credit te behalen, én dient zij bij een volgende inschrijving een studierendement van minstens 75% te behalen, bij gebreke waaraan de verdere inschrijving in de opleiding zal worden geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 22 september 2020 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

De interne beroepscommissie van de opleiding Psychologie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt dit beroep in zitting van 28 september 2020. Na verzoekster, bijgestaan door haar raadsman, en prof. N.D. te hebben gehoord, beslist de beroepscommissie om het intern beroep ongegrond te verklaren.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

Met een e-mail van 9 november 2020 deelt de raadsman van verzoekster mee dat verzoekster afstand doet van de procedure.

De Raad ziet geen redenen die zich daartegen verzetten.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand van het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.077 van 18 november 2020 in de zaak 2020/716

In zake: Matthias VAN GOETHEM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 19 oktober 2020 waarbij verzoekers intern beroep ongegrond wordt verklaard en de beslissing om verzoeker niet-geslaagd te verklaren voor de opleiding ‘Master in de Industriële Wetenschappen: Elektromechanica’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

In het academiejaar 2019-2020 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Industriële Wetenschappen: Elektromechanica’.

Op het einde van dat academiejaar heeft verzoeker voor alle opleidingsonderdelen in de masteropleiding een credit behaald, met uitzondering van ‘Embedded Control Systems, dat zes studiepunten vertegenwoordigt en waarvoor verzoeker een examencijfer van 7/20 behaalt.

De proclamatie heeft plaats op 10 september 2020; verzoeker wordt niet-geslaagd verklaard.

Op 16 september 2020 tekent verzoeker tegen die beslissing het volgend intern beroep aan:

“Motivatie:

Om twee redenen meen ik dat één onvoldoende (7/20) het behalen van mijn diploma niet in de weg hoeft te staan en hoop ik dat de examencommissie mijn geval opnieuw wil bekijken. Ten eerste zijn er bijzondere individuele omstandigheden en ten tweede is het vak waarvoor ik een onvoldoende behaalde (Embedded Control Systems), een vak van de optie die ik volgde en is bijgevolg niet essentieel voor een ingenieur elektromechanica.

De bijzondere individuele omstandigheden waarover ik spreek, was de jarenlange gameverslaving waarmee ik kampte tot twee jaar geleden. Het gevolg van deze verslaving was dat ik in september 2018 vijf van de zes resterende mastervakken al twee keer had opgenomen en één vak zelfs drie keer, waardoor ik niet meer verder mocht studeren. Mede dankzij de schok van deze weigering heb ik gedurende het daaropvolgende academiejaar mijn leven weer op de rails gekregen en ik heb dan ook van december 2018 tot september 2019 gewerkt, waarvan de laatste zes maanden in een ingenieursfunctie. Omdat ik mijn studie wou afronden, heb ik een aanvraag ingediend bij de directeur onderwijsprocessen, welke is goedgekeurd, waarna ik mijn ontslag heb gegeven.

Ik kan niet zeggen dat dit academiejaar alles van een leien dakje gegaan is, aangezien ik door mijn verslaving nooit écht heb geleerd om te studeren en te plannen. Daarbovenop heb ik, als gevolg van de verslaving en het jarenlange falen op examens, een ongezonde dosis faalangst gekregen, waarvoor ik onlangs in begeleiding ben moeten gaan. Het uitbreken van het coronavirus, en de daarmee gepaard gaande ‘vrijheid’, hebben alles nog een graad moeilijker gemaakt, zeker voor een vak dat voor mij zo moeilijk blijkt te zijn als Embedded Control Systems. Afgezien van dat ene vak, denk ik dat mijn resultaten toch getuigen van een duidelijke, sterke vooruitgang ten opzichte van de voorgaande jaren en, hopelijk, van mijn bekwaamheid als ingenieur.

Door mijn verslaving ben ik jaren verloren. Ondertussen ben ik 27 jaar en sta ik te popelen om aan het volgende deel van mijn leven te beginnen en eindelijk mijn studie en de herinnering aan mijn verslaving achter mij te laten. Het enige wat mij tegenhoudt, is één onvoldoende op een vak waarvoor ik geen aanleg heb en waarin ik bijgevolg ook niet verder zal gaan in mijn carrière. Ik hoop dan ook dat ik u met deze motivatie voldoende reden heb gegeven om mijn situatie te herbekijken en mij mijn diploma uit te reiken.”

Per kerende e-mail wordt aan verzoeker meegedeeld dat het onderwijs- en examenreglement inderdaad in de mogelijkheid voorziet dat de examencommissie een student die niet aan de voorwaarden van artikel 81, §2 van dat reglement voldoet, toch geslaagd kan verklaren, indien wordt vastgesteld dat deze student – ondanks de tekorten – de leerresultaten voor het geheel van de opleiding toch heeft behaald. Essentieel in een eventueel beroep tegen een dergelijke beslissing van de examencommissie, zo wordt aan verzoeker gemeld, is dat zijn argumenten zouden worden ontvangen op basis waarvan hij meent dat hij toch aan deze opleidingsspecifieke leerresultaten heeft voldaan. Verzoeker wordt uitgenodigd daaromtrent standpunt in te nemen.

Met een e-mail van 20 september 2020 legt verzoeker zijn bijkomende argumentatie voor aan de interne beroepsinstantie.

“Met mijn vorige e-mail tekende ik beroep aan tegen de beslissing om mijn diploma niet uit te reiken omwille van één onvoldoende. Ik argumenteerde dat mijn bijzondere individuele omstandigheden (mijn gameverslaving van het verleden) hebben geleid tot het herhaaldelijk niet slagen [voor] dat ene vak. U vroeg daarop om mijn argumentatie op basis waarvan ik meen toch aan de opleidingsspecifieke leerresultaten te hebben voldaan. Met deze e-mail wil ik dat dan ook doen.

Ter referentie heb ik een pdf- bestand van de webpagina van het onderwijsaanbod bijgevoegd, waarin deze opleidingsspecifieke leerresultaten opgegeven zijn.

De opleiding voor Industrieel Ingenieur Elektromechanica rust volgens dit document op 3 pijlers:

- Automatisering
- Energieconversie
- Mechanisch ontwerp

Doorheen het document zijn het ook deze pijlers waarnaar steeds weer verwezen wordt.

Mijn grootste sterkte als ingenieur is altijd al mijn mechanisch inzicht geweest en dit is ook duidelijk tot uiting gekomen in mijn examenresultaten. In onderstaande tabel heb ik alle vakken opgelijst die met mechanisch ontwerp (de derde pijler) te maken hebben. Zoals u kan zien, zijn dit goede tot zeer goede resultaten, met uitzondering van twee

zwakkere – een 10 en een 9 – die stammen uit de periode waarin mijn gameverslaving op [haar] ergst was.

[...]

Ik wil nu verwijzen naar de opleidingsspecifieke leerresultaten die te vinden zijn onder de paragraaf ‘Doelstellingen’ van bijgevoegd document.

In mijn ogen is MK1 het enige punt waarop ik niet volledig heb voldaan, door niet te slagen op Embedded Control Systems.

Mijn belangrijkste argument waarom ik de leerresultaten wél heb bereikt, is te vinden in MK2: Diepgang verwerven in *minstens één* van de volgende elektromechanische principes:

- Aandrijftechnieken
- Automatisering
- Energieconversie
- Productietechnieken en -beheer
- *Mechanisch ontwerp met inbegrip van de materiaalkeuze*
- Voertuigtechnieken

De voorbeelden die ik ga aanhalen en de punten die ik behaald heb op de relevante vakken bewijzen dat ik de gevraagde diepgang in mechanisch ontwerp verworven heb. Deze voorbeelden zijn ten eerste mijn thesis en ten tweede het werk dat ik heb uitgevoerd bij Multronic – het bedrijf waar ik zes maanden gewerkt heb. In deze voorbeelden blijkt ook duidelijk dat ik de genoemde vaardigheden (MI, MP, MG) verworven heb.

Thesis:

Mijn thesis – “Herontwerp en modularisatie van een anaerobe waterzuiveringsreactor” – was een mechanisch ontwerp in opdracht van Waterleau Group nv. Mijn thesispartner en ik moesten hiervoor een manier bedenken om het dak van de reactor, dat heel wat noodzakelijke onderdelen bevat, op te delen in identieke modules om zodoende de grootste problemen – lange installatietijd, betonrot en corrosie – te omzeilen.

- MI1 : Problemen analyseren en oplossen
De grote moeilijkheden die we tegenkwamen, hadden te maken met het verschil in thermische expansie tussen de gekozen materialen, de verbinding tussen de onderdelen, de produceerbaarheid van de modules en de mogelijkheid om afzonderlijke modules te vervangen. Al deze problemen hebben we overwogen en elegant opgelost.
- MI2: Ontwerpen en/of ontwikkelen
We hebben een aantal concepten bedacht, gebruik makende van verschillende configuraties en materialen. De uiteindelijke selectie is gemaakt door te kijken naar kostprijs, eenvoud en robuustheid. Het gekozen concept hebben we verder uitgewerkt en we hebben een gedetailleerd 3D-model gemaakt, waarop we uitgebreide sterkteberekeningen hebben gemaakt.
- MI3: toepassingsgericht onderzoeken en MG1: informatie verwerven en verwerken.

Om tot een module te komen hebben we onderzocht hoe hun reactor en die van de concurrenten werken en welke componenten essentieel zijn. We hebben alternatieve materialen bestudeerd en hebben bekeken hoe transport van een module zou kunnen verlopen en welke toevoegingen aan de module daarvoor nodig waren.

- **MI4: Ethisch handelen**
Ten eerste is het bedrijf waarvoor we onze thesis deden een bedrijf dat volledig toegespitst is op milieutechnologie, alsook de toepassing waaraan wij werken, namelijk een waterzuiveringsreactor. Ten tweede hebben we gekozen voor bewezen materialen die geen nabewerking met schadelijke chemicaliën vereisen, zodat de gezondheid van de arbeiders niet in het gedrang komt.
- **MI5: Ondernemen**
Om een beter beeld te krijgen over de werking van de reactor, hebben we een reactor bezocht die open was gemaakt voor onderhoud (bij AB Inbev in Leuven).
- **MP1: Operationaliseren**
De thesis was een theoretische studie, dus binnen de thesis was dit niet van toepassing. Wel is dit zeer vaak aan bod gekomen tijdens mijn job bij Multronic (zie verder in dit document).
- **MG2: Communiceren met vakgenoten en niet-vakgenoten**
We hielden regelmatig vergaderingen met onze copromotor en andere mensen van Waterleau om het project in de juiste richting te blijven sturen. We hadden ook contact met leveranciers die ons hielpen bepalen welke materialen op welke manier gebruikt konden worden. Door contact met de arbeiders die de reactoren installeren, hadden we een duidelijker beeld van de mogelijkheden en de huidige problemen.
- **MG3: Kritisch reflecteren**
Na afloop van de ontwerpfasen hebben we uitgebreid aandacht besteed aan een kostenanalyse. Door gebrek aan operationele data van het bestaande systeem was enkel de pure materiaal- en productiekost goed te kwantificeren. Deze analyse was in het nadeel van onze modules. Daarom probeerden we een idee te krijgen welke factoren de kostprijs nog konden reduceren en verder bestudeerd moesten worden, zoals: kostenreductie door het vermijden van de problemen door betonrot en corrosie, sterk gereduceerde kost door de mogelijkheid tot serieproductie etc.
- **MG4: Samenwerken in team in verschillende rollen**
Ik werkte in team met mijn thesispartner. Hiervoor moesten we naar elkaar luisteren, ideeën aanbrengen en uitwerken en respectvol met elkaar omgaan. We moesten ook samenwerken met onze copromotor en andere leden van Waterleau. De rollen stonden hier wel vast. Bij mijn job (zie verder in dit document) varieerden de rollen wel naargelang de situatie.
- **MG5: Professionaliteit**
Mijn thesispartner en ik gingen elke week één dag werken in Waterleau zelf. Hierdoor garandeerden we dat we ongestoord konden werken en konden we ook vaak vergaderen met de copromotor. Omdat de thesis onder embargo staat, heb ik ook nooit specifieke informatie erover gedeeld.

Job:

Ook mijn job bestond voornamelijk uit mechanisch ontwerp. Ik stond in voor het ontwerp van onder andere:

- Nieuwe onderdelen voor serieproductie
- Klantspecifieke onderdelen
- Grotere, afgewerkte producten
- Grote assemblages

De grootste opdracht die ik heb voltooid was het ontwerp van een cabinet waar een pompgroep, filters, elektrische cabinet, leidingen en priming pump in ondergebracht moesten worden. Dit pompcabinet stond in voor de toevoer van adBlue aan een site met 10 generatoren voor energieproductie voor het elektriciteitsnet in het Verenigd Koninkrijk. In het begin van 2020 heb ik van een oud-collega te horen gekregen dat de klant ook voor hun andere sites deze cabinets besteld heeft, een feit waar ik trots op ben.

Tijdens dit ontwerp heb ik veel aandacht besteed aan gebruiksgemak (door positionering van de onderdelen op een ergonomische manier, toevoegen van een lekbak, gebruik van een doorzichtige deur voor snelle visuele controle,...), robuustheid, weerbestendigheid, vermijden van trillingen enzovoort.

Niet enkel heb ik deze cabinet ontworpen, ik heb het ook grotendeels zelf geproduceerd. Wat ik heb gedaan voor de realisatie van dit product:

- Ontwerp in 3D-software (Inventor)
- Intensieve communicatie met de klant zodat hun pipefitters de site goed konden voorbereiden op de montage van onze cabinet in hun systeem
- Opdracht geven aan purchasing om de onderdelen te bestellen (cabinet, profielen, koppelingen,...)
- Monteren van de pompgroep en de andere onderdelen in de cabinet
- Aansturen van de pipefitter
- Aansluiten van de elektrische cabinet op de pompgroep
- Uitbreiden van de elektrische cabinet zodat de priming pump eenvoudig bediend kon worden
- ...

Dit project toont nog eens duidelijk aan dat ik mij volgende vaardigheden eigen heb gemaakt: MI2: Ontwerpen en/of ontwikkelen, MP1: Operationaliseren, MG2: Communiseren met vakgenoten en niet-vakgenoten.

Mijn officiële titel bij Multronic was 'Technical Designer' en voor 80% van de tijd hield ik mij daar dan ook mee bezig. De overige 20% bestond uit een verscheidenheid aan taken, afhankelijk [van] de noden van het bedrijf (Multronic is een KMO, met als gevolg dat ik regelmatig eens moesten bijspringen indien nodig). Een aantal taken die ik heb uitgevoerd:

- Helpen bij het bedraden van elektrische cabinets
- Testen van cabinets
- Helpen bij het herstellen van systemen aan boord van schepen
- Helpen bij het opleveren van systemen
- Zelfstandig kleine herstellingen uitvoeren op schepen
- Testen van mijn eigen nieuwe onderdelen
- ...

Dit zijn dan weer voorbeelden van MG4: Samenwerken in team in verschillende rollen en MI5: Ondernemen

Conclusie:

Het behalen van één onvoldoende heeft mij er niet van weerhouden om aan alle opleidingsspecifieke leerresultaten te voldoen. Ik heb doorheen mijn studie een sterke diepgang bereikt op Mechanisch Ontwerp, één van de drie pijlers van de richting Industrieel Ingenieur in de Elektromechanica, en heb mij alle benodigde vaardigheden eigen gemaakt.

Daarom ben ik dan ook van mening dat mijn beroep gegrond is.”

Na verzoeker te hebben gehoord, neemt de vicerector Studentenbeleid op 9 oktober 2020 de volgende beslissing:

“(…)

Motivering door uw faculteit

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering opgevraagd over deze beslissing bij de voorzitter van de examencommissie, prof. [K.E.].

De examencommissie stelde vast dat u in uw masteropleiding één tekort behaalde, nl. een 7/20 voor het OPO ‘Embedded Control Systems’ (T42ECS) en een totaalpercentage van 60,67%. In die zin voldeed u niet aan de algemene voorwaarden tot slagen die vermeld worden in het onderwijs- en examenreglement.

Het opleidingsonderdeel ‘Embedded Control Systems’ handelt over geavanceerde regeltechniek en speelt daarom een sleutelrol in de optie ‘Intelligent Mechanics’ van de ‘Master in de industriële wetenschappen: elektromechanica’. Op basis van de toelichting door de docent van het opleidingsonderdeel ‘Embedded Control Systems’ blijkt dat u door het niet-slagen voor dit opleidingsonderdeel niet voldaan heeft aan volgende leerdoelstellingen van het opleidingsonderdeel:

- De student is niet in staat om een continue PI of discrete regelaar te selecteren en/of toe te passen
- De student is niet in staat om de keuze van een observer te motiveren of verdedigen
- De student is niet in staat om een discrete regelaar te selecteren en/of toe te passen
- De student is niet in staat om een observer te selecteren en/of toe te passen

Zoals vermeld in de ECTS-fiche ([...]) staan deze doelstellingen van het opleidingsonderdeel in rechtstreeks verband met volgende opleidingsspecifieke leerresultaten

- The students are able to select and apply the appropriate control and observer strategy (continuous, discrete, state space). [MG1, MG3, MI1, MI2, MI3, MKI]
- The students are able to defend and motivate their control and observer design choices [MG2, MG3]

Verder werden er noch door de ombuds, noch door leden van de examencommissie overmacht of andere bijzondere individuele omstandigheden gemeld die erop zouden kunnen wijzen dat u ondanks dit tekort toch zou voldaan hebben aan deze opleidingsspecifieke leerresultaten.

Mijn beslissing

Bij de beoordeling van uw beroep wil ik er in eerste instantie op wijzen dat een beslissing om een student al dan niet geslaagd te verklaren betrekking heeft op de beoordeling of de student, ondanks een eventueel tekort voor een opleidingsonderdeel, toch volledig aan de vooropgestelde doelstellingen voor de opleiding zou voldaan hebben. In uw beroep zegt u zelf dat u meent dat u de meeste van deze doelstellingen bereikt heeft en geeft u zelf reeds toe dat dit niet het geval is voor wat betreft MK1 'Wetenschappelijk-disciplinaire kennis en inzicht bezitten in het domein van de industriële ingenieurswetenschappen'. Bovendien geeft u nergens enige aanwijzing op welke manier u de doelstelling MG1 zou bereikt hebben. In die zin zie ik hierin reeds een aanwijzing dat uzelf beseft dat u deze doelstellingen niet ten volle bereikt heeft.

U verwees ook naar uw professionele ervaring als argument waarom u toch zou moeten geslaagd verklaard worden. In het kader van uw beroep tegen deze beslissing van de examencommissie, kan ik echter enkel rekening met de kennis en vaardigheden die u in uw opleidingsprogramma verworven heeft. Indien u meent dat u ook op andere manieren competenties verworven heeft die relevant zijn bij de beslissing om u het diploma al dan niet toe te kennen, kan u deze competenties laten erkennen en valideren via de zg. EVC-procedure ([...]) Het eventueel mee in rekening nemen van deze competenties vereist echter wel dat deze procedure eerst doorlopen werd.

U verwijst ook naar het feit dat het opleidingsonderdeel 'Embedded Control Systems' deel uitmaakt van één van de afstudeerrichtingen van uw programma en als zodanig niet door alle studenten van de masteropleiding 'Industriële wetenschappen: Elektromechanica' moet worden gevolgd. Door uw keuze voor de optie 'Intelligent Machines', waar dit opleidingsonderdeel een verplicht en essentieel deel van uitmaakt, heeft u er zelf voor gekozen om de doelstellingen van de 'Master Industriële wetenschappen: Elektromechanica' te verbijzonderen op het vlak van robotica en intelligente systemen.

Uit de motivering van prof. [E.] blijkt duidelijk de doelstellingen waaraan niet voldaan is omwille van het niet-slagen voor dit opleidingsonderdeel 'Embedded Control Systems', i.c.:

- The students are able to select and apply the appropriate control and observer strategy (continuous, discrete, state space) [MG1, MG3, MI1, MI2, MI3, MK1]
- The students are able to defend and motivate their control and observer design choices [MG2, MG3]

Via de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel 'Embedded Control Systems' [kende] u reeds de onderwijsspecifieke leerresultaten waar dit opleidingsonderdeel toe bijdroeg. In uw beroep vermeldt u dan wel dat zelf ervan overtuigd bent dat u heel wat van deze doelstellingen reeds bereikt hebt en verwijst u o.a. naar uw masterproef. In de lijst met activiteiten en werkzaamheden die u vermeldde te hebben uitgevoerd in het kader van dit thesisonderzoek lees ik echter geen enkele verwijzing naar de hierboven vermelde leerdoelstellingen.

Als bijzondere omstandigheid verwees u ook naar u vroegere gameverslaving. Hoewel dit feit wellicht een verklaring kan bieden voor bepaalde resultaten uit het verleden, zie

ik hierin in elk geval geen aanwijzing dat u ondanks het tekort voor ‘Embedded Control Systems’ toch aan de opleidingsdoelstellingen zou hebben voldaan. Aangezien u niet voldaan heeft aan de doelstellingen van de opleiding beslis ik dan ook om u niet geslaagd te verklaren voor de ‘Master in de Industriële wetenschappen: elektromechanica’.

Ik besef dat, zeker aangezien u op basis van dit opleidingsonderdeel ook een studievoortgangsmaatregel werd opgelegd waardoor u zich momenteel niet kan herinschrijven, u op een andere beslissing gehoopt had. Ik hoop u via deze brief toch overtuigd te hebben van de correctheid van deze beslissing in functie van de vooropgestelde en wettelijk bepaalde criteria die nu eenmaal voor een dergelijke beslissing gelden. Ik hoop in elk geval dat u de raad die ik u tijdens ons gesprek gaf om in elk geval een aanvraag voor een afwijking op deze weigering in te dienen, ondertussen heeft opgevolgd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin enig bezwaar.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op de materiële motiveringsplicht.

Het past om dit middel eerst te onderzoeken.

Standpunt van partijen

Verzoeker is van oordeel dat de materiële motiveringsplicht is geschonden doordat de bestreden beslissing ten onrechte overweegt dat verzoeker in zijn intern beroep niet verwijst naar de competenties MG1, MG3, MI1, MI3, MK1 en MG2.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoekers middel steunt op een selectieve lezing van de bestreden beslissing. Die beslissing verwijst volgens verwerende partij immers naar de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Embedded Control Systems’, waarin is aangeduid aan welke opleidingsspecifieke leerresultaten dit opleidingsonderdeel bijdraagt. Verwerende partij lijst deze op als volgt:

“Learning [outcomes]:

- MK1: Scientific-disciplinary knowledge and comprehension in the field of Engineering Technology.
- MI1: Problem analysis and solving
- MI2: Design and / or development
- MI3: Application-oriented research
- MG1: Information gathering and processing
- MG2: Communication with engineers and non-engineers - MG3: Critical thinking

Learning target:

- The students are able to select and apply the appropriate control and observer strategy (continuous, discrete, state space). [MG1, MG3, MI1, MI2, MI3, MK1]
- The students understand the working principles behind common control and observer techniques in the field of modern, continuous and discrete control. [MK1]
- The students are able to defend and motivate their control and observer design choices. [MG2, MG3]”

Verder stelt verwerende partij dat in de bestreden beslissing uitdrukkelijk is aangegeven dat verzoeker door zijn keuze voor de optie ‘Intelligent Machines’ – waarvan het opleidingsonderdeel ‘Embedded Control Systems’ verplicht deel uitmaakt – ervoor heeft gekozen om deze algemene doelstellingen ook te verbijzonderen op het vlak van robotica en intelligente systemen. In de bestreden beslissing, zo vervolgt verwerende partij, is aangegeven dat de activiteiten waar verzoeker naar verwijst in het raam van zijn eindwerk, niet op een inhoudelijke wijze aantonen hoe verzoeker daardoor de leerdoelstellingen zou hebben gerealiseerd. Bovendien koppelt verzoeker een en ander op geen enkele manier aan de verbijzondering op het vlak van robotica en intelligente systemen die van hem verwacht, gezien zijn keuze voor de afstudeerrichting ‘Intelligent Machines’.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn standpunt.

Beoordeling

Wat de vicerector níet heeft gesteld – in tegenstelling tot wat verzoeker voorhoudt – is dat verzoeker nergens in zijn intern beroep een verwijzing zou maken naar de competenties ‘MG1’, ‘MG3’, ‘MI2’, ‘MI3’, ‘MK1’ en ‘MG2’.

Een dergelijke bewering is in de bestreden beslissing niet te lezen.

In dat opzicht toont verzoeker geen schending van de materiëlemotiveringsplicht aan en is het middel dus niet gegrond.

In de bestreden beslissing overweegt de vicerector wél enerzijds dat verzoeker zelf aangeeft dat hij de doelstellingen van ‘MK1’ (‘wetenschappelijk-disciplinaire kennis en inzicht bezitten in het domein van de industriële ingenieurswetenschappen’) niet heeft bereikt, en anderzijds dat verzoeker nergens enige aanwijzing geeft hoe de doelstelling ‘MG1’ (‘informatie verwerven en verwerken’) zou zijn bereikt.

Wat de eerste overweging betreft, stelt de Raad vast dat verzoeker in zijn intern beroep het volgende uiteenzet:

“In mijn ogen is MK1 het enige punt waarop ik niet volledig heb voldaan, door niet te slagen op Embedded Control Systems.”

In het licht daarvan kan bezwaarlijk worden gesteld dat dit motief uit de bestreden beslissing de materiëlemotiveringsplicht zou schenden.

Anders overigens dan verzoeker in zijn derde middel stelt:

“Enkel m.b.t. MK1 (MK1 wetenschappelijk-disciplinaire kennis en inzicht bezitten in het domein van de industriële ingenieurswetenschappen) heeft verzoeker zelf aangegeven dat hij dit voor het bewuste vak niet zal hebben behaald.”

heeft verzoeker in zijn intern beroep – zoals aangehaald – wel degelijk aangegeven dat hij deze leerdoelstelling op het niveau van de gehele opleiding niet heeft gehaald, precies met name door voor het opleidingsonderdeel ‘Embedded Control Systems’ niet te slagen.

Wat de tweede overweging betreft, moet erop worden gewezen dat verzoeker daaromtrent, anders dan de vicerector stelt, wel degelijk een standpunt heeft ingenomen. Verzoeker heeft de doelstelling ‘MG1’ immers samen met doelstelling ‘MI3’ (‘toepassingsgericht onderzoeken’) vermeld en toegelicht als volgt:

“Om tot een module te komen hebben we onderzocht hoe hun reactor en die van de concurrenten werken en welke componenten essentieel zijn. We hebben alternatieve materialen bestudeerd en hebben gekeken hoe transport van een module zou kunnen verlopen en welke toevoegingen aan de module daarvoor nodig waren.”

Aangezien evenwel enerzijds de vicerector zich elders in de bestreden beslissing aansluit bij het standpunt van de betrokken docent en de voorzitter van de examencommissie, dat ertoe strekt dat de doelstelling ‘MG1’ niet werd bereikt door het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Embedded Control Systems’, en anderzijds het om een overtollig motief gaat vermits – zoals hierboven gezien – de doelstelling MK1 niet werd behaald, kan deze vaststelling naar oordeel van de Raad niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

In dat opzicht is de Raad van oordeel dat, ofschoon de bestreden beslissing zorgvuldiger had kunnen worden geredigeerd, de materiële motiveringsplicht niet werd geschonden.

Het tweede middel is ongegrond.

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op de formelemotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker doet gelden dat hij in zijn intern beroep duidelijk heeft uiteengezet dat enerzijds er sprake is van bijzondere omstandigheden en anderzijds is aangetoond dat hij de noodzakelijke competenties heeft verworven. Verzoeker is van oordeel dat wat het eerste aspect betreft, de interne beroepsinstantie dit onbesproken laat, terwijl dat de repliek inzake de behaalde competenties dan weer onjuist is.

Wat de formelemotiveringsplicht betreft, stelt verzoeker dat zijn gameverslaving, maar vooral ook zijn faalangst, niet worden beantwoord. Daardoor is volgens verzoeker ook het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een student die niet geslaagd is voor alle opleidingsonderdelen van het masterprogramma, enkel geslaagd kan worden verklaard indien wordt vastgesteld dat deze student, ondanks het tekort, toch globaal de doelstellingen van de opleiding heeft verwezenlijkt. Dit betekent volgens verwerende partij dan ook dat eventuele bijzondere omstandigheden enkel relevant kunnen zijn indien deze omstandigheden aantonen dat deze doelstellingen toch gerealiseerd zijn. Zij stelt verder dat voormeld artikel de bewijslast voor het aantonen van het bereikt hebben van deze doelstellingen bij de betrokken student legt.

Toegepast op dit dossier stipt verwerende partij aan dat verzoeker in het eerste deel van zijn intern beroep (op 16 september 2020) inderdaad vermeldt dat hij “een ongezonde dosis faalangst gekregen heeft”, maar evenzeer dat hij geen aanleg en geen verdere interesse heeft voor het opleidingsonderdeel ‘Embedded Control Systems’. Op geen enkele manier, zo stelt verwerende partij, duidt verzoeker aan op welke manier deze feiten erop zouden kunnen wijzen dat hij, ondanks het tekort voor ‘Embedded Control Systems’, toch aan de vooropgestelde leerdoelen van de masteropleiding in de Industriële wetenschappen: Elektromechanica zou voldaan hebben. Nadat verzoeker er vervolgens op werd gewezen dat hij enkel geslaagd kan worden verklaard indien hij aantoont dat hij ondanks het tekort aan de opleidingsspecifieke leerresultaten heeft voldaan, wijst verwerende partij erop dat verzoeker in het tweede deel van zijn intern beroep (20 september 2020) inzake de bijzondere individuele omstandigheden enkel verwijst naar “mijn gameverslaving van het verleden”.

Daarop is in de bestreden beslissing volgens verwerende partij geantwoord dat gelet op het ‘vroegere’ karakter van deze verslaving, dit argument geen verklaring kan bieden voor het niet behaald hebben van de opleiding specifieke doelstellingen in het academiejaar 2019-2020. De gameverslaving wordt volgens verwerende partij ook niet gekaderd als een aanwijzing dat deze doelstellingen toch werden gerealiseerd. Het feit, zo benadrukt verwerende partij, dat verzoeker zelf de gameverslaving in 2019-2020 als een afgesloten hoofdstuk beschouwt, blijkt bovendien uit de aanvraag die hij bij de start van het

academiejaar doorstuurde naar de directeur van de dienst Onderwijsprocessen en op basis waarvan hij voor het academiejaar 2019-2020 een afwijking op de opgelegde weigering kreeg. Ook in die aanvraag overigens, zo stipt verwerende partij aan, verwijst verzoeker niet naar een eventuele faalangstproblematiek en zegt hij integendeel dat hij ervan overtuigd is dat hij “zonder enig probleem” zal kunnen slagen voor de examens.

Ook in het beroep bij de Raad ten slotte, leest verwerende partij geen enkele argumentatie hoe deze gameverslaving of “de ongezonde dosis faalangst” zou kunnen gezien worden als een aanwijzing dat verzoeker student toch heeft voldaan aan de leerdoelstellingen. In tegenstelling tot de voorbije academiejaren heeft verzoeker in het academiejaar 2019-2020 weliswaar deelgenomen aan het examen voor het opleidingsonderdeel, maar zonder een credit te behalen: het resultaat dat verzoeker behaalde (i.c. 7/20 in de tweede examenperiode en 7/20 in de derde examenperiode) wijst naar oordeel van verwerende partij op een systematisch en fundamenteel tekort.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn standpunt.

Beoordeling

De decreetgever heeft gewild dat de mogelijkheid bestaat om een student die niet voor alle opleidingsonderdelen een credit heeft behaald, op grond van een globale beoordeling van de doelstellingen van de opleiding toch geslaagd te verklaren. Ter zake luidt artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.

Artikel 81, §5 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 luidt in uitvoering daarvan:

“In bijzondere individuele omstandigheden of bij overmacht (zie ook art. 71) kan de examencommissie studenten waarvan zij oordeelt dat zij de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding hebben behaald, toch geslaagd

verklaren, ook al voldoen zij niet aan de in §1 of §2 van dit art. bepaalde voorwaarden. Daarbij moeten de betreffende studenten kunnen aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat zij de doelstellingen globaal genomen behaald hebben.”

Er is in beide voorschriften sprake van twee cumulatieve bepalingen: er moeten uitzonderlijke omstandigheden worden aangetoond én de student moet aantonen dat de doelstellingen globaal genomen werden behaald.

Zoals hierboven is vastgesteld, en door verzoeker ook is erkend, heeft verzoeker de doelstelling MK1 niet behaald. De tweede van beide cumulatieve voorwaarden is bijgevolg niet vervuld, wat betekent dat verzoeker om die reden alleen al geen aanspraak kan maken op een gunstige beslissing in toepassing van artikel 81, §5 van het onderwijs- en examenreglement.

De betwisting of er al dan niet sprake is van aangetoonde uitzonderlijke omstandigheden, en of de bestreden beslissing ter zake afdoende is gemotiveerd, is derhalve zonder belang.

Het middel is niet ontvankelijk.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat op grond van de voorgaande middelen, tevens moet worden besloten tot het onredelijk karakter van de bestreden beslissing.

Verzoeker voert het volgende aan:

“Het moge echter duidelijk zijn dat alle andere opleidingsonderdelen van deze opleiding deze generieke competentie vermelden in de ECTS-fiche zodat niet kan worden ingezien waarom het niet slagen op één opleidingsonderdeel globaal zou aantonen dat MK1 over het geheel van de opleiding niet zou bereikt zijn.

Op geen enkele wijze wordt door verweerster aannemelijk gemaakt dat deze ene competentie binnen dit ene opleidingsonderdeel opweegt tegen alle andere behaalde competenties en verzoeker in de onmogelijkheid zou stellen zijn diploma te behalen.

Ook op basis hiervan kan de bestreden beslissing geen stand houden.

De argumentatie voor het niet-toekennen van het diploma wordt beperkt tot dat ene vak terwijl het er net over gaat om na te gaan of “de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding werden behaald”.

Verweerster reduceert de beslissing tot de 7/20 (m.a.w. men blijft gewoon bij de deliberatieregels per vak i.p.v. het geheel te evalueren) en men houdt op geen enkele manier rekening met de argumentatie die punt per punt werd uitgewerkt in het intern beroep. De afweging m.b.t. het wel of niet behalen van MK1 werd dus beperkt tot het betreffende vak i.p.v. “de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding”.

MG1 wordt in de bestreden beslissing ook aangehaald als niet bewezen, maar MG1 staat wel degelijk vermeld in het intern beroep - bij de Thesis. Ook dit wijst andermaal op onzorgvuldigheid.

De bijzondere omstandigheden worden dan weer eenvoudigweg niet in rekening genomen. Faalangst wordt zelfs niet vermeld.

Deze faalangst is nog steeds actueel en net voor het bewuste vak was de faalangst het grootst omdat het voor dit vak al verschillende malen fout was gelopen (tem niet opdagen op het examen uit faalangst) en bij zijn laatste jaar was het besef bij de student i.v.m. de laatste kans zeker een negatief element.

Verzoeker volgt hiervoor begeleiding bij een psycholoog.

Hij heeft na de gameverslaving geprobeerd zich te herpakken: hij heeft tussentijds gewerkt om terug op een normaal levensritme te komen, hij is daarna gestopt met werken om zijn studie af te maken en zijn verhaakeld curriculum toch nog in schoonheid af te ronden.

Dat is gelukt op het ene vak na waarbij de faalangst vanwege de laatste kans serieus parten heeft gespeeld.

Door het diploma niet toe te kennen, zet de KUL weer de neerwaartse spiraal van faalangst in gang i.p.v. hem een beloning te geven voor alle inspanningen om alsnog zijn diploma te halen. Mensen motiveren en kansen geven horen thuis bij ethisch verantwoord gedrag.

Ook dit impliceert kennelijke onredelijkheid: de schade is enorm voor verzoeker.

Er dient dan ook te worden besloten dat deze motivering van verweerster (en het ontbreken ervan) de grenzen van de redelijkheid kennelijk te buiten gaat en dat de bestreden beslissing geen deugdelijk of zorgvuldig onderzoek als basis heeft.

Geen enkele andere redelijk oordelende onderwijsinstelling, zou in deze situatie dezelfde motivering voorleggen of de flagrante inconsistenties zomaar negeren,

De bestreden beslissing kan dan ook geen stand houden en dient vernietigd te worden.”

Beoordeling

Voor zover verzoeker een schending van het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel bewezen ziet door de gegrondheid van het eerste en tweede middel, blijkt uit de verwerping van die middelen dat verzoeker van een verkeerde veronderstelling uitgaat.

Verder herhaalt de Raad dat zo een student spijs tekorten toch geslaagd wil worden verklaard voor de opleiding, die student op grond van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs én artikel 81, §5 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij, zelf het bewijs dient te leveren dat hij de leerdoelstellingen van de opleiding globaal heeft bereikt.

Voor het opleidingsspecifieke leerresultaat MK1 heeft verzoeker, zoals reeds is uiteengezet, in zijn intern beroep zelf aangegeven dat hij dit op het niveau van de opleiding niet heeft behaald. Verzoeker voert thans in zijn derde middel weliswaar aan dat alle andere opleidingsonderdelen deze competentie evenzeer vermelden – waarmee verzoeker lijkt aan te voeren dat hij het leerresultaat MK1 alsnog heeft behaald door te slagen voor andere opleidingsonderdelen, maar dit argument stoot op twee bezwaren.

Enerzijds immers, heeft verzoeker in zijn intern beroep niét opgeworpen, laat staan aangetoond, dat hij het leerresultaat MK1 alsnog via andere opleidingsonderdelen dan ‘Embedded Control Systems’ heeft behaald, zodat het om een nieuw, en in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs onontvankelijk middel.

Anderzijds levert verzoeker dat bewijs, voor zover nog mogelijk, ook niet in zijn beroep bij de Raad.

Het derde middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.078 van 18 november 2020 in de zaak 2020/720

In zake: xxx

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring (i) van de beslissing van de examencommissie van de masteropleiding Rechten van de Katholieke Universiteit Leuven van 11 september 2020 en (ii) van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 9 oktober 2020 waarbij verzoeksters intern beroep ongegrond wordt verklaard en waarbij de beslissing om verzoekster voor de opleiding ‘Master in de Rechten’ niet geslaagd te verklaren wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

In toepassing van artikel 2 van de Beschikking 2020/008 van de Voorzitter van de Raad van 19 oktober 2020 zijn de partijen door de voorzitter van de I^{ste} Kamer te zijnen huize bijeengeroepen voor een virtuele terechtzitting via Teams.

Verzoekster en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

In het academiejaar 2019-2020 is verzoekster ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Rechten’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’. Voor dat opleidingsonderdeel behaalt verzoekster een examencijfer van 8/20. Het is het enige opleidingsonderdeel waarvoor verzoekster geen credit behaalt. De examencommissie verklaart verzoekster niet-geslaagd voor de masteropleiding.

De proclamatie heeft plaats op 11 september 2020.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 17 september 2020 stelt verzoekster een intern beroep in tegen de beslissing van de examencommissie, in zoverre die ertoe strekt dat verzoekster voor de masteropleiding niet geslaagd wordt verklaard, en een bewarend beroep voor zover het examencijfer van 8/20 wordt toegekend:

“Als student van de Faculteit Rechtsgeleerdheid, heb ik in het eerste semester het vak Kinder- en jeugdpsychiatrie (4 studiepunten) gevolgd. Dit was voor mij de gelegenheid om mij open te stellen voor een vak uit een andere faculteit. In januari behaalde ik hiervoor een 7/20. In de tweede zit was dit mijn enige herexamen. Ik behaalde een 8/20. Dit was een schriftelijk examen on-campus. Deze keer had ik ook al het mogelijke gedaan om te slagen. Hierdoor stortte mijn wereld eventjes in elkaar omdat het namelijk de tweede keer is dat dit vak, dat geen rechtenvak is, mij in moeilijkheden brengt. Nu onthoudt dit me zelfs van het behalen van mijn diploma Master in de Rechten en mijn vastgelegde toekomstplannen.

In deze brief wil ik de redenen voor mijn beroep tegen het examenresultaat verdedigen, maar ook tegen het besluit van de examencommissie om mij mijn masterdiploma in de Rechten niet toe te kennen.

Door mijn masterdiploma in de Rechten niet toe te kennen houdt de examencommissie geen rekening met het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel. Deze algemene beginselen vereisen voornamelijk dat de examencommissie bij de deliberatie alle belangen in aanmerking moet nemen en tegen elkaar moet afwegen. Omwille van het feit dat ik één punt miste om getolereerd te worden voor een non-juridisch vak van 4 studiepunten besloot de examencommissie om mijn diploma Master in de rechten niet toe te kennen. Zodoende werden al mijn toekomstplannen, zowel op professioneel als op persoonlijk vlak, op korte en lange termijn, verstoord. Gelet op het feit dat ik alle

essentiële doelstellingen van een Master in de Rechten heb bereikt, is dit kennelijk onredelijk.

[Hierop volgend] toon ik graag aan dat ik alle competenties in het kader van de opleiding tot jurist heb verworven. Gedurende mijn gehele opleiding heb ik een constante inzet getoond. In plaats van de makkelijke weg te kiezen, heb ik de voorkeur gegeven aan studiekeuzes die me hebben verrijkt met een multidisciplinaire en taalkundige openheid. Ik begon mijn Bacheloropleiding aan de Universit   Saint-Louis in een drietalig traject (Frans-Nederlands-Engels). Ik besloot mijn kennis van het Nederlands uit te breiden met een masterdiploma aan de KU Leuven, ook al is Nederlands noch mijn moedertaal, noch mijn dagelijkse communicatietaal.

Dankzij deze taalkundige openheid en een onderzoekswerk in het kader van het vak milieurecht kon ik een stageplaats als advocaat aan de Brusselse balie behalen, in het departement vastgoed en milieurecht. U kunt zich derhalve mijn teleurstelling inbeelden toen ik de resultaten van de tweede zit ontdekte. Aangezien het masterdiploma in de Rechten een noodzakelijke voorwaarde is om als advocaat-stagiair te werken, kan ik mij bijgevolg niet inschrijven aan de balie om begin oktober, zoals gepland, mijn eed af te leggen.

Ik heb het keuzevak Kinder- en jeugdpsychiatrie van de Faculteit Psychologie gekozen omdat ik ervan overtuigd was dat dit vak rechtenstudenten als mensen enorm kan verrijken. Dit vak is echter geenszins een voorwaarde om een goede jurist te zijn. Temeer dat ik me wil specialiseren in vastgoed en milieurecht. Het feit dat ik twee punten mis voor een niet-juridisch keuzevak doet meer fundamenteel niets af aan de juridische vaardigheden die ik tijdens mijn masteropleiding effectief heb verworven, aangezien ik voor alle rechtenvakken geslaagd ben.

Mijn vraag naar u toe is om mijn gehele academische achtergrond in overweging te nemen, en niet slechts één cijfer. Volgens artikel II. 229 van de Codex Hoger onderwijs wordt de student door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma verwezenlijkt zijn. Als u mijn academisch parcours bekijkt, voldoe ik aan de onderwijsdoelstellingen van een Master in de Rechten. Mijn werk en mijn betrokkenheid gedurende mijn academische parcours tonen aan dat ik de nodige en voldoende vaardigheden heb om mijn Masterdiploma in de Rechten te halen. (zie [...])

- In termen van juridische kennis ben ik elk jaar geslaagd voor mijn examens, zonder dat er nog studiepunten overbleven voor het volgende jaar (zowel tijdens mijn Bachelor als tijdens mijn Master). Alle verplichte vakken, maar ook klemtoonvakken van mijn major (publiekrecht) en mijn minor (privaatrecht) en de juridische keuzevakken, zijn met succes voltooid (Bijlage 1).
- In termen van juridische vaardigheden, heb ik aangetoond, via de onderzoekswerken dat ik heb gedaan, dat ik in staat ben om zelfstandig een juridische analyse van complexe juridische en maatschappelijke vraagstukken te maken en te schrijven, ondanks het feit dat Nederlands niet mijn moedertaal is. Door gebruik te maken van een systematische en wetenschappelijke methode, heb ik juridische onderzoeken gevoerd in allerlei rechtsdomeinen (Bijlage 2). De

kwaliteit van deze onderzoekswerken wordt gereflecteerd in de resultaten die ik hiervoor steeds heb behaald:

- Tijdens mijn tweede master, heb ik een onderzoek gevoerd voor het vak Energie- en milieurecht waarvoor ik 18/20 haalde. De kwaliteit van dit werk over de interpretatie van de Habitatrichtlijn door het Hof van Justitie wordt beloond en zal binnenkort het onderwerp uitmaken van een publicatie op de Leuven Public Law blog.
 - De werkcolleges [die] ik heb vorige jaar gevolgd in Europees recht en in Rechten van de Mens, waar ik respectievelijk 15/20 en 16/20 haalde, bewijzen dat ik concreet kan werken op allerlei juridische problemen en hiervoor oplossingen kan vinden. Door het werkcollege Europees recht te volgen, bewijs ik ook dat ik niet alleen Belgische bronnen kan behandelen maar ook Europese bronnen. Met het werkcollege Rechten in de Mens, heb ik ook aangetoond dat ik de vaardigheden hebt om een standpunt te nemen, dit standpunt te pleiten en om conclusies op te stellen. Het pleidooi dat ik in dit kader moest voorbereiden kreeg trouwens een score van 18/20.
 - Voor mijn onderzoekswerk voor het seminarie van Gerechtelijk privaatrecht, heb ik 14/20 behaald. Met dit seminarie heb ik onder andere aangetoond dat ik een juridisch probleem kan identificeren op basis van een arrest en deze problematiek in een onderzoeksvraag kan vertalen. Ik heb bijgevolg ook geleerd een specifiek onderwerp in gerechtelijk privaatrecht uit te diepen.
 - Voor mijn masterproef in Staatsrecht heb ik 13/20 behaald in eerste zit. Dit werk – dat afgewerkt werd in de moeilijke omstandigheden in verband met de Coronacrisis (waar toegang tot de bibliotheek beperkt was) – heeft aangetoond dat ik niet enkel een juridisch onderzoek van grote omvang kan doorvoeren, maar ook dat ik zoektechnologieën beheers en allerlei soorten bronnen kan behandelen en correct analyseren.
- Ik heb ook aangetoond dat ik in staat ben om om te gaan met nieuwe rechtsdomeinen:
 - In het eerste semester van dit jaar volgde ik onder meer het vak Behavioural sciences and the law. De twee onderzoekswerken [die] ik moest doen voor dit vak werden beloond met een 15/20. Door deze cursus succesvol afronden heb ik bewezen dat ik kan omgaan met allerlei wetenschappelijke vakgebieden en de verschillende bestudeerde perspectieven kan gebruiken om een efficiënt beleid te analyseren of te ontwikkelen.
 - Voor het verplichte vak Global law, [dat] als doel heeft het recht in een globale benadering te begrijpen en inzicht van buitenlandse rechtsstelsels en transnationale rechtsordes te verschaffen, heb ik 17/20 behaald. Dit betrof bovendien een onderzoekswerk [dat] in het Engels moest worden geschreven.

Zelfs [al] was ik klaar om het herexamen van Kinder- en jeugdpsychiatrie af te leggen en de inhoud van de cursus kende, werd alle aandacht die ik aan het examen wilde besteden, enigszins verstoord door bijzondere individuele omstandigheden.

Zoals u dat waarschijnlijk weet, is het om een stage aan de balie te halen, noodzakelijk om er een jaar tevoren in te investeren. Om organisatorische redenen was het voor het advocatenkantoor imperatief dat ik vanaf 1 september op kantoor aanwezig ben om de eerste opleidingen te kunnen volgen. Het was ook belangrijk voor mij dat ik mijn engagementen respecteerde. Helaas, toen ik het examenrooster zag, viel het herexamen op 2 september, een dag waar ik aanwezig moest zijn op het advocatenkantoor. Dit betekende dat ik op de dag van het herexamen naar mijn werk moest gaan en net op tijd voor het examen moest vertrekken. [Om] organisatorische kwesties was het moeilijk om [me] op mijn examen [] te concentreren. Om deze situatie te vermijden, had ik geprobeerd proactief te zijn door de mogelijkheid te vragen van een andere datum voor het herexamen. De ombudsdienst heeft mijn verzoek echter afgewezen. Deze beslissing trek ik niet in twijfel. De tweede examenkans loopt inderdaad officieel tot 5 september maar ik moest dus op de dag van het examen en de dag ervoor verschillende situaties beheren die stressvol en doorslaggevend waren voor mijn toekomst. Ik was fysiek uitgeput en gestresst voordat ik het examen aflegde. Ik vraag u om rekening te willen houden met de bovenvermelde persoonlijke omstandigheden en condities waar[mee] ik buiten mijn wil geconfronteerd werd.

Betreffende de cursus en het examen van Kinder- en jeugdpsychiatrie, brengen verschillende elementen me ertoe te geloven dat het examenresultaat onterecht is. Zoals eerder werd aangehaald is het vak Kinder- en jeugdpsychiatrie geen rechtenvak. Interfacultaire vakken worden echter wel aangeboden door de rechtenfaculteit om de geesten van zijn rechtenstudenten open te stellen voor vakken uit een andere faculteit. Voor studenten die privaatrecht volgen, wordt er in de narratieve gids (zie [...]) aangeraden om te overwegen het vak Kinder- en jeugdpsychiatrie op te nemen als keuzevak. Er wordt nergens meegedeeld in het onderwijsaanbod dat hiervoor enige voorkennis is vereist. Uit het volgen van de lessen blijkt dit echter wel noodzakelijk te zijn om de leerstof goed te kunnen begrijpen en alle wetenschappelijke termen te kunnen hanteren. Een rechtenstudent beschikt echter niet over deze voorkennis door zijn/haar opleiding. Toen ik in januari aan het inzagemoment van het examen heb deelgenomen, was de docent ([M.D.]) voor dezelfde redenen verbaasd dat ik dit vak had opgenomen als rechtenstudent.

Toen ik dit vak had gekozen was ik er me echter van bewust dat dit vak meer tijd van mij ging vergen als rechtenstudent dan van de gemiddelde student psychologie. Temeer daar ik Franstalig ben en het gebruik van het Nederlands voor mij niet vanzelfsprekend is – en nog minder het gebruik van een wetenschappelijke woordenschat die specifiek is aan de psychologische wetenschappen. Ik kon echter niet veronderstellen dat dit vak voorkennis zou vereisen in termen van noties en redeneringsmechanismen die specifiek zijn voor het vakgebied van de psychologie, aangezien het deel uitmaakte van de vakken die door de Faculteit Rechtsgeleerdheid werden aangeboden.

Ik maakte er ook een punt van om elke les bij te wonen om mijn slaagkansen voor een vak uit de Faculteit Psychologie te maximaliseren. Na een 7/20 te hebben behaald in januari, heb ik ook deelgenomen aan de feedbacksessie. Vervolgens heb ik op 1 juli 2020 een e-mail gestuurd naar de docent. Bij deze vroeg ik enerzijds of de professor een

idee had van wanneer het herexamen zou kunnen vallen. Anderzijds verzocht ik haar om eventuele tips bij het studeren van het vak door duidelijk te vermelden dat ik een rechtenstudent was. Ik had gehoopt dat de professor gevoelig zou zijn voor mijn verzoek een studiemethode kon aanraden die beter past bij een vak van de faculteit psychologie en die mogelijks een gebrek in voorkennis kon compenseren. Als antwoord op de eerste vraag verwees de professor naar de faculteit psychologie. De tweede vraag liet de professor onbeantwoord.

Het slagen voor dit examen was des te belangrijker voor mij omdat september de aanvang betekende van mijn baliestage bij het advocatenkantoor [L.]. Om deze reden was ik nog meer gemotiveerd om dit vak volledig beheersen. Gezien het soort vragen die in januari werd gesteld en gezien het feit dat de examenmodaliteiten van het herexamen dezelfde waren als in januari, had ik een andere studiemethode gehanteerd en had ik er de hele zomer voor gestudeerd. Na het herexamen had ik er een goed gevoel bij. Ik heb aan deze indruk niet getwijfeld omdat ik mezelf tijdens mijn academisch parcours altijd goed heb kunnen beoordelen. Ondanks de energie [en] de tijd [die] ik bij het studeren van dit vak heb besteed, heeft het opnieuw afleggen van mijn examen me slechts één punt doen bijverdienen. Ik weet bovendien dat ik niet de enige rechtenstudent ben die met dergelijke situatie wordt geconfronteerd.

Om te begrijpen wat misgelopen is tijdens het examen en/of tijdens de verbetering van het examen wilde ik natuurlijk deelnemen aan het feedback moment na het herexamen. Daarom heb ik onmiddellijk na de bekendmaking van de resultaten (11 september 2020) een mail gestuurd naar de docent ([M.D.]) en naar de beheerder van het vak ([K.G.]) om mijn situatie duidelijk te beschrijven en de datum van het inzagemoment te kennen. Van de docent heb ik geen antwoord gekregen. Van de beheerder van het vak, heb ik een zeer beknopt antwoord gekregen op 14 september 2020. Ze liet me weten dat dit slechts op donderdag 24 september 2020 zal plaatsvinden, wat in strijd is met het onderwijs- en examenreglement. Artikel 88 van dit reglement bepaalt namelijk dat het feedback moment tijdens de eerste zeven kalenderdagen na de dag van de bekendmaking van de resultaten moet plaatsvinden. Door het reglement te miskennen schendt de docent manifest de motiveringsplicht en mijn recht om mijn resultaten te bespreken. Ik kan bijgevolg ook niet bevestigen dat er geen materiële vergissingen zijn in de verbetering van mijn examen. Ik heb op 14 september 2020 opnieuw een mail gestuurd naar mevrouw [K.G.], om de feedback eerder te krijgen. Ik heb vandaag, op donderdag 17 september 2020, een antwoord gekregen dat zegt *“Er is spijtig genoeg geen vroeger moment mogelijk om het feedbackmoment in te plannen in prof. [D.] haar agenda”*.

Daarom zou mijn beroep tegen het examenresultaat in de huidige staat van zaken kunnen worden beschouwd als een bewarend beroep. Maar omdat het feedback moment zo laat is ingepland, zal ik niet in staat zijn om u binnen de vijf dagen na het indienen van het bewarend beroep een uitgebreidere motivering van mijn argumenten door te sturen, zoals vereist in geval van een bewarend beroep. Ik dank u om daarmee rekening te houden. Ik verzoek u van harte om op basis van bovenvermelde argumenten het examenresultaat en de beslissing tot weigering van het toekennen van mijn diploma Master in de Rechten te heroverwegen. Voor enige vragen of verklaringen sta ik uiteraard tot uw beschikking. Ik heb er alle vertrouwen in dat u tot een eerlijke, billijke en rechtvaardige beslissing zal komen.”

Op 24 september 2020 bevestigt verzoekster haar intern beroep wat het examencijfer betreft:

“Bij deze wens ik mijn beroep tegen het examenresultaat van het vak « Kinder- en jeugdpsychiatrie » te bevestigen. Na deelname aan de feedback die deze ochtend, op 24 september 2020, heeft plaatsgevonden, zie ik namelijk dat de wijze van verbetering niet eerlijk en ook niet redelijk is gebeurd. Ik stel vast dat het examenresultaat substantieel in veel opzichten kan worden aangevochten.

Eerst en vooral heeft de docent ([M.D.]) mij tijdens ons gesprek bevestigd dat de rechtenfaculteit haar nooit heeft geraadpleegd om dit vak aan te bieden aan rechtenstudenten. Door het ontbreken van een dergelijke (cruciale) uitwisseling tussen de twee faculteiten zijn het vak en het examen in feite ongeschikt voor rechtenstudenten. In de verbeteringsmodaliteiten was de professor ook niet in staat om zijn eisen aan te passen aan studenten van andere faculteiten. Zij verwees vooral naar de mogelijkheid om, bijvoorbeeld, indien een dergelijke uitwisseling had plaatsgevonden, extra punten te geven aan rechtenstudenten die het examen afleggen. Hieruit kan worden afgeleid dat indien zo’n uitwisseling tussen de twee faculteiten had plaatsgevonden, het vak meer aangepast zou zijn voor rechtenstudenten of dat de Faculteit Rechtsgeleerdheid het vak niet aan rechtenstudenten had aangeraden.

Ten tweede, en zoals vermeld in mijn eerste brief, vereisen de gestelde vragen en het door de professor verwachte antwoord op het examen voorkennis die alleen een student met een bachelorsdiploma in psychologie bezit. Het is volstrekt onredelijk om van een rechtenstudent te verwachten dat hij of zij over deze bagage beschikt om dit keuzevak te kunnen volgen en vooral om alle subtiliteiten van de cursus te kunnen begrijpen en hiervoor dan ook te slagen.

In feite heb ik bij het doornemen van het examen met de professor tijdens de feedback kunnen vaststellen dat de "fouten" die ik gemaakt heb niets te maken hebben met enig studieprobleem. De punten die ik op het examen heb verloren, hebben vooral te maken met een discrepantie tussen de manier waarop een rechtenstudent een vraag begrijpt en het antwoord dat een docent psychologie verwacht. Als voorbeeld kan ik twee examenvragen toelichten die deze vaststelling heel expliciet bevestigen.

- Een van de examenvragen betrof de argumenten m.b.t. de neurobiologische verantwoording van ADHD (*Attention deficit hyperactivity disorder*). Ik heb de term "neurobiologie" op een restrictieve manier geïnterpreteerd. Ik heb enkel neurobiologische verantwoordingen toegelicht terwijl de docent eigenlijk een brede interpretatie van de term “neurobiologisch” vereiste. In dit verband moest ik ook neuroanatomische, neurofysiologische verantwoordingen enz. in mijn antwoord toevoegen. Ondanks mijn goede wil kon ik dit niet raden. Dit heeft mij dan ook veel punten gekost. Ik kreeg een 9/20 op deze vraag terwijl de strikte neurobiologische elementen in mijn antwoord aanwezig waren.
- In een andere vraag moest de student kiezen welk soort tic van toepassing was in een casus "*een jongetje van 9 jaar duwt telkens op zijn oogbal om een lichtinval te brengen*". Met deze vraag de docent een strikte interpretatie van de soort tic. Het was inderdaad geen “complexe tic” (zoals ik heb aangeduid) maar wel een “sensorische tic” omdat wij deze keer het antwoord zo eng mogelijk moesten interpreteren (dit wordt echter op het examen niet expliciet meegedeeld). Ik kon dat ook niet raden, gezien aan de voorwaarden van een complexe tic, zoals gezien in de les, waren voldaan.

Ten derde, en ter verdere ondersteuning van mijn betoog, hebben slechts twee studenten deelgenomen aan het feedbackmoment, met name een andere rechtenstudent en ikzelf. Deze laatste heeft ook 7/20 behaald in januari en 8/20 in september, terwijl deze student ook een goed gevoel had na het examen. Net als ik was dit het enige herexamen van deze student, waarvoor deze ook niet is geslaagd. We waren allebei nogal verbaasd over het resultaat en de antwoorden die door de docent verwacht werden. De docent heeft ons duidelijke uitleg gegeven, maar bij elk antwoord voegde de docent toe "Ja, aangezien jullie geen opleiding in psychologie hebben, kunnen jullie dat inderdaad niet weten".

Met deze uitgebreide motivering hoop ik dat de beroepsinstantie zal begrijpen dat mijn examenresultaat (8/20) op een niet-juridisch vak niets te maken heeft met een slecht begrip van het vak of een gebrek aan motivatie. Wel draag ik de gevolgen van een gebrek aan de noodzakelijke redeneringsmechanismen die nodig zijn voor het slagen van dit examen en waarover ik, door mijn rechtenopleiding en buiten mijn wil om, niet beschik. Deze noodzakelijke voorkennis werd inderdaad niet door de Faculteit Rechtsgeleerdheid in aanmerking genomen bij het aanraden van dit vak aan rechtenstudenten. Dit gebrek aan voorkennis werd daarnaast ook niet door de docent van het vak "kinder- en jeugdpsychiatrie" in aanmerking genomen."

Na verzoekster op 28 september 2020 te hebben gehoord, komt de vicerector Studentenbeleid tot de volgende beslissing:

“(…)

Motivering door de docent en de examencommissie

Naar aanleiding van uw vraag hebben we een motivering opgevraagd bij de docent van 'POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie', en bij de examencommissie van de Master in de rechten.

Betwisting van het examenresultaat voor 'POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie'

Prof. [D.] – als docent van 'POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie' – benadrukte dat alle studenten die het opleidingsonderdeel opnemend vanzelfsprekend hetzelfde examen krijgen. Indien studenten tijdens de lessen met onbekende termen worden geconfronteerd, dan horen zij zelf op zoek te gaan naar de betekenis hiervan.

Wat betreft de eerste examenvraag die u aanhaalde, legde prof. [D.] uit dat op de slides zelf het woord 'neurobiologie' niet voorkomt, en dat u deze term dus niet verkeerdelijk kan hebben geïnterpreteerd als vragend naar één specifieke slide. Het woord 'biologie' hoort een gekend woord voor elke masterstudent te zijn, ongeacht de studierichting, net als het prefix 'neuro'. In die zin had u, net als alle andere studenten, in staat moeten zijn om de betreffende vraag te interpreteren als "Noem alles wat biologisch is en het zenuwstelsel betreft". Bovendien luidt de vraag: "Geef zo veel mogelijk (juiste)

argumenten om ADHD een neurobiologische stoornis te noemen". Hiermee worden studenten uitgenodigd om een zo breed mogelijk antwoord te geven.

Bij de tweede door u betwiste vraag werd een beschrijving gegeven van een tic, waarbij een jongen met de "vinger tegen zijn oogbal (duwt) om zo een bepaalde lichtinval te bekomen". Op een slide staat bij de definitie van een 'sensorische tic' dat het een tic is waarbij onwillekeurig een bepaalde zintuiglijke sensatie wordt opgezocht. Bij de 'complexe tic', die u koos als antwoord, staat onder meer dat het om een complexe lichaamsbeweging gaat. Voor de omschreven tic is 'sensorische tic' de correcte omschrijving.

Betwisting van de beslissing van de examencommissie om u niet-geslaagd te verklaren voor de opleiding Master in de rechten

Prof. [V.] – als voorzitter van de examencommissie – bezorgde me het deliberatieverslag, waarin het volgende stond genoteerd m.b.t. de beslissing om u niet geslaagd te verklaren:

"De commissie beschouwt een tekort van 8/20 of een lager cijfer als een ernstig tekort en niet – in tegenstelling tot een 9/20 – als een beperkt tekort.

De volgende studenten voldoen niet aan de criteria van artikel 81 van het OER en voerden geen persoonlijke bijzondere omstandigheden aan.

De globale opleidingsdoelen van de masteropleiding veronderstellen o.m. dat de student

- een grondige, geïntegreerde kennis heeft van het nationale, Europese en internationaal recht van de rechtsdomeinen privaatrecht, publiekrecht, strafrecht, sociaal recht, economisch recht, fiscaal recht, internationaal en Europees recht en een duidelijk inzicht heeft in de wisselwerking van deze drie rechtsordes, waarbij de kennis van het positieve recht samengaat met inzicht in de grondslagen en beginselen van het recht;*
- zowel gespecialiseerde kennis en inzicht heeft van voornoemde rechtsdomeinen als een diepgaande kennis in transversale rechtsdomeinen die uitdrukking geven aan de samenhang en/of wisselwerking tussen de basisrechtsgebieden dan wel aan vernieuwing en dynamiek in het recht;*
- juridische argumenten en redeneringen kan kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waarde-georiënteerde context, dankzij een kritische en reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij.*

Het gegeven dat bepaalde vormingsdoelen bij een vak eventueel ook (deels) aan bod komen bij andere vakken heeft niet ipso facto voor gevolg dat een student daardoor de globale leerdoelstellingen heeft behaald.

(...)

De commissie is van oordeel dat een ernstig tekort op het vak Kinder- en jeugdpsychiatrie betekent dat in hoofde van student x onvoldoende consistentie bestaat in het uitslagenpatroon om te besluiten dat zou voldaan zijn aan voormelde globale leerdoelstellingen. Wanneer de student een dergelijke ernstige onvoldoende behaalt op

een door hem zelf geselecteerd keuzevak Kinder- en jeugdpsychiatrie dat zij beschouwde als een noodzakelijke aanvulling op de zelf gekozen major/minor, blijkt niet dat de student heeft voldaan aan de vereiste vakinhouden en leerdoelstellingen die in geen ander vak aan bod komen.

De commissie is aldus van oordeel dat de ernst van het tekort van die aard is dat onvoldoende aangetoond is dat op de vereiste momenten deze studenten een voldoende kennis en/of vaardigheid kan aan de dag leggen welke beantwoordt aan de globale leerdoelstellingen van de masteropleiding.”

Verder lichtte prof. [V.] toe dat de examencommissie of de ombudsdienst niet op de hoogte was van bijzondere individuele omstandigheden waarmee zij rekening diende te houden in uw geval.

Mijn beslissing

Betwisting van het examenresultaat voor ‘POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’

Uit de examenstatistieken voor ‘POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ in het afgelopen academiejaar blijkt dat negen studenten uit de opleiding Master in de rechten hiervoor examen aflegden, en dat zeven van deze studenten konden slagen. Zij behaalden een gemiddeld resultaat van 12,11/20. Dit is weliswaar lager dan het algemene gemiddelde van 13,20, maar geeft wel duidelijk aan dat het opleidingsonderdeel zeker niet onhaalbaar was voor rechtenstudenten. Op basis van deze informatie kunnen we u niet volgen in uw claim dat het examen enkel succesvol kan worden afgelegd door studenten die eerder een bachelordiploma in psychologie hebben behaald, aangezien dit manifest niet het geval blijkt te zijn.

Zoals tijdens het gesprek ook al ter sprake kwam is het bovendien niet zo dat studenten niet werden gewezen op de relevantie van voorkennis. In de ECTS-fiche staat onder ‘Begintermen’ het volgende aangegeven: “Er wordt een basale kennis van genetica en neurologie aangeraden.”

Uit de motivering die we van prof. [D.] ontvingen m.b.t. de twee examenvragen die u aanhaalde, blijkt dat de beoordeling van uw antwoorden op een correcte en objectieve wijze plaatsvond. We zien evenmin redenen waarom uw disciplinaire achtergrond het moeilijker, laat staat onmogelijk, zou hebben gemaakt om de vragen correct te interpreteren. Het is namelijk eigen aan de term ‘neurobiologie’ dat deze ook anatomische en fysiologische elementen omvat, en wat betreft de vraag over het soort tic is het eveneens duidelijk dat deze kon worden beantwoord op basis van de leerstof die werd behandeld tijdens de lessen.

We willen ook benadrukken dat bij de beoordeling van de kwaliteit van examenantwoorden, docenten geen rekening horen te houden met de studieachtergrond van de respectievelijke studenten. Elke student die is ingeschreven in het betreffende opleidingsonderdeel – en dus voldoet aan de toelatingsvoorwaarden – dient volgens dezelfde criteria te worden beoordeeld. Uiteraard kunnen studenten met een bepaalde disciplinaire achtergrond in sommige gevallen een voordeel hebben bij het verwerken van de leerstof, maar uit de resultaten behaald door andere rechtenstudenten blijkt dat het zeker ook voor u mogelijk was om aan de leerdoelstellingen van ‘POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ te voldoen.

Op basis van deze informatie is duidelijk dat de evaluatie van het examen correct plaatsvond, en dat uw eindresultaat '8/20' voor 'POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie' op correcte en objectieve wijze werd vastgesteld. We beslissen bijgevolg dat uw resultaat voor dit opleidingsonderdeel ongewijzigd blijft.

Betwisting van de beslissing van de examencommissie om u niet-geslaagd te verklaren voor de opleiding Master in de rechten

We stellen vast dat binnen de door u gekozen afstudeerrichting rechten studenten de mogelijkheid krijgen om één of meer juridische keuzevakken te vervangen, ten belope van ten hoogste 6 studiepunten, door interfacultaire opleidingsonderdelen of vakken uit het masterprogramma van andere academische opleidingen aan de KU Leuven. Op deze manier biedt de faculteit studenten de kans om zich naast hun juridische vorming ook te verdiepen in disciplines en domeinen die aansluiten bij de individuele academische interesses van een student, voor zover deze relevant zijn in de context van een masteropleiding in de rechten. Via de narratieve gids die op de facultaire website te vinden is, "geven de klemtonen (de afdelingen die instaan voor het onderwijs van de majors/minors van de master in de rechten) aanbevelingen via welke (keuze)vakken het curriculum idealiter aangevuld wordt. Het betreft (keuze)vakken, mogelijks uit andere opleidingen, die nauw aansluiten bij het voorwerp van studie in de klemtoonvakken". Voor de klemtoon 'Privaatrecht' – door u gekozen als minor – is 'POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie' één van deze opleidingsonderdelen.

Zoals u ook aangaf tijdens het gesprek, hebt u ervoor gekozen om 'POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie' op te nemen in uw studieprogramma vanuit een interesse in deze thematiek, die ook aansluit bij uw ambities als jurist. Door dit niet-juridische keuzeopleidingsonderdeel op te nemen hebt u de kans gekregen om zich breder te oriënteren dan louter aan de hand van de juridisch opleidingsonderdelen die aan uw faculteit worden aangeboden, en kreeg u de opportuniteit zich te verdiepen in de wetenschappelijke kennis in verband met kinder- en jeugdpsychiatrische problemen. De narratieve gids bood u een richtinggevend advies, maar zoals hierboven reeds aangehaald ligt de verantwoordelijkheid voor deze keuze – rekening houdend met de informatie in de ECTS-fiche over de begintermen – finaal bij de student.

Door de opname van 'POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie' in uw studieprogramma hebt u duidelijk een essentiële plaats gegeven aan het verwerven van enerzijds gespecialiseerde kennis en inzicht in de problematiek van kinder- en jeugdpsychiatrie, en anderzijds aan een verdere uitdieping van het globale leerresultaat dat een afgestudeerde Master in de rechten juridische argumenten en redeneringen kan kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waarde-georiënteerde context, dankzij een kritische en reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij. Door niet te slagen voor dit opleidingsonderdeel – met een ernstige onvoldoende van 8/20 – hebt u bijgevolg niet voldaan aan dit globale leerresultaat van de opleiding Master in de rechten, dat door uzelf werd geconcretiseerd met een focus op het domein van kinder- en jeugdpsychiatrie.

Uiteraard verdient u onze lof om reeds in september een stage te hebben aangevat in een advocatenkantoor, en we begrijpen dat de combinatie hiervan met uw herexamen voor bijkomende stress kan hebben gezorgd. Deze is echter het gevolg van uw persoonlijke

keuzes, en kunnen we niet beschouwen als een bijzondere individuele omstandigheid die in rekening kan worden gebracht bij de beslissing om u al dan niet kan slagen voor uw masteropleiding. Hetzelfde geldt voor het gegeven dat deze beslissing een onwenselijke impact kan hebben m.b.t. uw toekomstplannen.

Op basis van al deze elementen beslissen we dat de beslissing van de examencommissie om u niet laten slagen voor de Master in de rechten op correcte wijze werd genomen en geenszins onredelijk is.

We beseffen dat u bij het indienen van dit beroep op een ander resultaat gehoopt had, en we hopen dat de informatie in deze brief u begrip kan bieden in de totstandkoming van deze beslissing. We wensen u veel succes bij uw verdere studies aan KU Leuven, en hebben er alle vertrouwen in dat u in het nieuwe academiejaar uw masterdiploma zal behalen.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Daar de ontvankelijkheid raakt aan de openbare orde, onderzoekt de Raad deze desnoods ambtshalve.

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de initiële studievoortgangsbepaling als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van de verwerende partij dat de vicerector Studentenbeleid als interne beroepsinstantie een beslissing neemt hetzij leidt tot hetzij een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid, hetzij een nieuwe beslissing. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats

treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Ambtshalve moet derhalve de onontvankelijkheid van het beroep worden opgeworpen in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Het beroep is, wat het voorwerp betreft, enkel – ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Voorwerp van het beroep

In haar intern beroep heeft verzoekster zich gericht tegen twee beslissingen: enerzijds het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ en anderzijds de beslissing om haar niet geslaagd te verklaren voor de masteropleiding.

De vicerector heeft in de bestreden beslissing over beide beroepen uitspraak gedaan.

In haar verzoekschrift bij de Raad duidt verzoekster niet expliciet of zij haar beroep al dan niet tot één van beide aspecten van de bestreden beslissing beperkt.

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat uit de argumentatie van verzoeksters beroep moet worden afgeleid dat dit beroep enkel gericht is tegen de beslissing om verzoekster niet geslaagd te verklaren voor de masteropleiding Rechten.

Verzoekster spreekt die lezing in haar wederantwoordnota niet tegen. Zij preciseert integendeel in extern beroep heeft ingediend tegen “de interne beroepsbeslissing genomen op 9 oktober 2020 om [haar] niet-geslaagd te verklaren voor de opleiding Master in de Rechten”.

De Raad beschouwt de niet-geslaagd verklaring voor de masteropleiding dan ook als het enige voorwerp van het beroep.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op de formelemotiveringsplicht, de materiëlemotiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de vicerector niet alle elementen in rekening heeft gebracht, en tot een andere beslissing had kunnen komen indien haar studietraject en het tekort voor het niet-juridisch en niet-verplicht opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ in aanmerkingen waren genomen. Verzoekster verwijt aan de bestreden beslissing dat ten onrechte wordt aangenomen dat het vermelde opleidingsonderdeel een unieke band heeft met de globale doelstellingen van de masteropleiding.

Vooreerst is verzoekster van oordeel dat het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ niet verhindert dat zij de globale doelstellingen van de masteropleiding Rechten heeft behaald. Verzoekster erkent dat het opleidingsonderdeel weliswaar specifieke kennis gerelateerd aan de kinder- en jeugdpsychiatrie vereist, maar moest het verwerven deze kennis dermate belangrijk zijn voor het behalen van een master in de Rechten, dan zou volgens verzoekster het verwerven van deze kennis in de globale onderwijsdoelstellingen aan bod komen, wat *in casu* niet het geval is. Verzoekster besluit dat er bijgevolg geen unieke band bestaat tussen het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ en de globale doelstellingen van de masteropleiding. Zij wijst er ter zake ook op dat het niet-juridisch opleidingsonderdeel door de Faculteit Rechtsgeleerdheid niet als een verplicht vak wordt beschouwd, waardoor het volgens verzoekster in termen van kennis en competenties in zijn geheel vervangbaar is door een ander vak. Verzoekster vestigt de aandacht erop dat in het academiejaar 2019-2020 slechts negen rechtenstudenten dit vak hebben gevolgd.

In de bestreden beslissing wordt, zo betoogt verzoekster, weliswaar overwogen dat zij aan de doelstellingen van het opleidingsonderdeel een duidelijke en essentiële plaats heeft gegeven door ervoor te kiezen het vak op te nemen, maar volgens verzoekster wordt daardoor niet gemotiveerd op welke manier dit opleidingsonderdeel cruciaal is in de opleiding van master in de Rechten.

Ten tweede bekritiseert verzoekster het motief dat zij, wegens een ernstig tekort voor een niet-juridisch vak, de globale opleidingsdoelstellingen niet heeft behaald. Ook aan de hand van het

examencijfer van 8/20 wordt volgens verzoekster niet gemotiveerd waarom zij niet voldoet aan het globale leerresultaat van de opleiding master in de Rechten. Verzoekster is van oordeel dat zij via de andere opleidingsonderdelen, waarvoor zij wel slaagde, de opleidingsdoelstellingen heeft verworven. Zij stipt aan dat zij voor alle overige opleidingsonderdelen een credit heeft verworven en een gemiddelde van 64,53% behaalde. Zij overloopt de doelstellingen van die opleidingsonderdelen – die 74 van de 120 studiepunten van de masteropleiding vertegenwoordigen – om aan te tonen dat zij wel degelijk juridische argumenten en redeneringen kan kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waardegeoriënteerde context, dankzij een kritische en reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij.

Verzoekster besluit dat de bestreden beslissing de materiële motiveringsplicht schendt door te stellen dat de globale doelstellingen van de masteropleiding niet werden bereikt.

Daarnaast is de bestreden beslissing voor verzoekster ook onredelijk, omdat zij duidelijk heeft benadrukt dat het behalen van het masterdiploma voor haar heel belangrijk was, onder meer in het licht van de stageplaats die zij aan de balie heeft opgenomen.

In de mate dat de bestreden beslissing tot gevolg heeft dat verzoekster zich opnieuw voor een academiejaar moet inschrijven om haar masterdiploma te behalen, stelt zij dat dit kennelijk onredelijk is. Gelet op het tekort voor een niet-verplicht en niet-juridisch opleidingsonderdeel van 4 studiepunten, stelt verzoekster dat de interne beroepsinstantie de betrokken belangen onvoldoende heeft afgewogen en wordt ook artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs geschonden.

Ten slotte betoogt verzoekster dat het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ als een bijzondere omstandigheid moet worden beschouwd.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij het volgende:

“Zoals kan blijken uit de interne beroepsbeslissing heeft de interne beroepsinstantie wel degelijk aangegeven waarom de student niet heeft voldaan aan de leerdoelstellingen van de opleiding, en op welke wijze ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ hierin een unieke positie inneemt. De interne beroepsinstantie stelde namelijk vast dat, binnen de door de student gekozen afstudeerrichting rechten, studenten voor minstens 9

studiepunten aan keuzeopleidingsonderdelen moeten opnemen, en dat zij de mogelijkheid krijgen om één of meer juridische keuzevakken te vervangen, ten belope van ten hoogste 6 studiepunten, door interfacultaire opleidingsonderdelen of vakken uit het masterprogramma van andere academische opleidingen aan de KU Leuven (zie bijlage 9 – opleidingsprogramma Master in de rechten, p. 3). Studenten worden hierbij aangeraden om kennis te nemen van de suggesties wat betreft bij hun major of minor passende niet-juridische opleidingsonderdelen. Deze suggesties worden gedaan via de vermelde “narratieve gidsen” die op de website van de Faculteit Rechtsgeleerdheid zijn te vinden. Op de betreffende webpagina worden voor het domein Privaatrecht – door de student als minor gekozen – een aantal suggesties gedaan, waaronder ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’.

Doordat de student ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ opnam als niet-juridisch keuzeopleidingsonderdeel (zoals zij in de context van de interne beroepsprocedure aangaf, uit interesse in deze discipline, en aansluitend bij haar persoonlijke ambities als jurist), greep zij de door de faculteit aangeboden kans om zich breder te oriënteren binnen haar juridische opleiding. De interne beroepsinstantie stelde daarom vast dat, door de opname van ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ in het studieprogramma van de student, zij een essentiële plaats heeft gegeven aan de leerdoelstellingen verbonden aan dit opleidingsonderdeel, meer concreet: het begrijpen van wetenschappelijke kennis in verband met kinder- en jeugdpsychiatrische problemen, het kunnen hanteren van de wetenschappelijke terminologie, het kunnen onderscheiden van evidence based feitenmateriaal van veronderstellingen of common-sense, en het kunnen bevorderen van multidisciplinaire samenwerking omtrent de behandelde problemen (zie bijlage 5 – ECTS-fiche).

Het is duidelijk dat ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ – als door de student gekozen niet-juridisch keuzeopleidingsonderdeel – een unieke inhoud heeft en een unieke plaats inneemt binnen het onderwijsaanbod van de opleiding Master in de rechten, en dat geen enkel ander opleidingsonderdeel in het curriculum dezelfde competenties afdekt. Zoals aangehaald bieden de doelstellingen van de opleiding studenten de mogelijkheid om zelf te bepalen in welk domein zij zich wensen te verdiepen in het geheel van hun brede vorming, en dat zij op deze wijze zelf vorm kunnen geven aan de leerdoelstellingen van hun opleiding. De student heeft dat *in casu* ook gedaan, door Privaatrecht als minor te kiezen voor haar masteropleiding. Binnen de afstudeerrichting rechten van de opleiding Master in de rechten dienen studenten bovendien een keuze te maken uit de groep Keuzevakken, en ook hier koos de student ervoor om een niet-juridisch opleidingsonderdeel – in casu ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ – te selecteren dat verband houdt met de minor Privaatrecht die zij reeds gekozen had. Door zelf uitdrukkelijk te kiezen voor dit opleidingsonderdeel gaf de student duidelijk een essentiële plaats aan gespecialiseerde kennis en inzicht in de problematiek van kinder- en jeugdpsychiatrie in de specificering van de leerdoelstellingen van haar opleiding. De keuze voor ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ impliceert dat op die manier de volgende leerdoelstelling verder geconcretiseerd wordt:

De student kan juridische argumenten en redeneringen kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waardegeoriënteerde context, dankzij een kritische en reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij.

[...]

Het is hierbij zo dat meerdere opleidingsonderdelen kunnen bijdragen tot eenzelfde opleidingsdoelstelling, maar niet noodzakelijk in dezelfde mate of op dezelfde wijze. Dit impliceert dan ook dat het eerder met succes gevolgd hebben van één of meerdere andere opleidingsonderdelen die met deze leerdoelstelling in verband worden gebracht geen voldoende garantie biedt dat voldaan is aan de leerdoelstelling in kwestie. Door de opname van ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ in het programma van de student heeft zij duidelijk een essentiële plaats gegeven aan het verwerven van gespecialiseerde kennis en inzicht in de problematiek van kinder- en jeugdpsychiatrie, als expliciet gekozen verbijzondering van het bovenvermelde globale leerresultaat. De interne beroepsinstantie tilde dan ook zwaar aan het feit dat de onvoldoende zich situeert in een domein/minor waar de student zelf de klemtoon op legde. De unieke inhoud van ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ en de daarmee verbonden privaatrechtelijke concretisering van de globale leerresultaten wordt bovendien niet afgedekt door de overige privaatrechtelijke (of andere) opleidingsonderdelen die de student opnam, zodat de student uiteindelijk niet geslaagd werd verklaard voor haar master.

Aangezien zij in haar interne beslissing expliciet aangaf op welke wijze de leerdoelstellingen voor ‘P0M88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ gelden als een verdere uitdieping van het globale leerresultaat dat een afgestudeerde Master in de rechten juridische argumenten en redeneringen kan kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waardegeoriënteerde context, dankzij een kritische en reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij, en dat om die reden werd geoordeeld dat de student niet heeft voldaan aan de globale leerresultaten van de opleiding Master in de rechten, kan geenszins worden gesteld dat de interne beroepsinstantie de motiveringsplicht zou hebben geschonden in haar beslissing.

Naast een vermeende schending van de motiveringsplicht, verwijst de student ook naar het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel. De student haalt hierbij concreet aan dat het behalen van haar masterdiploma voor haar zeer belangrijk is – want noodzakelijk om als advocaat-stagiair te kunnen werken en de eed te kunnen afleggen voor de balie – en noemt de gevolgen van de huidige beslissingen daarom kennelijk onredelijk.

Zoals aangehaald in de interne beroepsbeslissing werd het feit dat de student reeds een stageplaats had verworven niet weerhouden als een bijzondere omstandigheid van persoonlijke aard in het licht van de beoordeling of de student al dan niet aan de globale leerresultaten van de opleiding zou hebben voldaan. Het gegeven dat dergelijk element geen persoonlijke bijzondere omstandigheid uitmaakt werd eerder ook reeds bevestigd in rechtspraak van de Raad (bv. R.Stvb. 26 november 2015, nr. 2015/494, R.Stvb. 26 november 2015, nr. 2015/514, R.Stvb. 6 februari 2017, nr. 2016/683).

Ondanks het feit dat bovenvermeld element door de interne beroepsinstantie niet werd gekwalificeerd als een bijzondere omstandigheid van persoonlijke aard, heeft zij wel degelijk het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel zeer ter harte genomen bij het beoordelen van het interne beroep van de student. Bij het toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs dient een dubbele oefening te worden uitgevoerd. In de eerste plaats moet worden nagegaan of er sprake is van uitzonderlijke

omstandigheden, van een persoonlijke of studiegerelateerde aard, en in tweede instantie moet de vraag worden gesteld of de student de globale opleidingsdoelstellingen heeft behaald.

Zoals hierboven aangegeven werden de door de student in de context van het interne beroep aangehaalde elementen (bijkomende stress a.g.v. het reeds aanvatten van de stage, en de onwenselijke impact van het niet-slagen op de toekomstplannen van de student) niet weerhouden als bijzondere omstandigheden van persoonlijke aard. De interne beroepsinstantie zag evenmin overtuigende elementen om te kunnen spreken van bijzondere omstandigheden van studiegerelateerde aard. Hoewel het door de student behaalde resultaat van 8/20 voor ‘POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’ het enige tekort was binnen haar studieprogramma voor de opleiding Master in de rechten, werd deze reeds door de examencommissie gekwalificeerd als een ernstig tekort. Gecombineerd met het gegeven dat de student een gemiddeld percentage van slechts 64,53% behaalde, is zij nog betrekkelijk ver verwijderd van de in OER art. 81 §2 omschreven criteria voor het slagen voor een masteropleiding:

“Studenten slagen voor een masteropleiding of een specifieke lerarenopleiding als zij:

a) ofwel voor alle opleidingsonderdelen van de opleiding binnen het diplomacontract of het diplomaexamencontract vrijgesteld of geslaagd zijn, dat wil zeggen ten minste 10/20 of de beoordeling 'geslaagd' behalen;

b) ofwel voldoen aan de beide volgende voorwaarden:

voor de opleiding als geheel ten minste 68% als gewogen percentage behalen; in het academiejaar van afstuderen slechts één onvoldoende van 9/20 behalen op een opleidingsonderdeel dat niet de stage of de masterproef is.”

Desondanks is de interne beroepsinstantie duidelijk alsnog ingegaan op de vraag of de student de globale opleidingsdoelstellingen heeft behaald. Zoals uiteengezet in de interne beroepsbeslissing – en hierboven als antwoord op de stelling van de student dat bij deze beslissing niet zou zijn voldaan aan de motiveringsplicht – werd dit kwalitatieve onderzoek besloten met het gemotiveerde oordeel dat de student het globale leerresultaat dat studenten juridische argumenten en redeneringen kunnen kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waardegeoriënteerde context, dankzij een kritische en reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij, niet heeft behaald.

Het is dus geenszins zo dat de interne beroepsinstantie geen oog heeft gehad voor het geheel van de door de student behaalde studieresultaten. Zij is wel degelijk op zorgvuldige wijze nagegaan of de student – in het licht artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs – geslaagd kon worden verklaard op basis van kwalitatieve argumenten. Door een ernstig tekort te hebben behaald voor ‘POM88A Kinder- en jeugdpsychiatrie’, en rekening houdend met het door de student behaalde eindpercentage van 64,53 %, kan in geen geval worden gesteld dat de resultaten van de student dermate goed waren dat het als onredelijk kan worden beschouwd om te stellen dat de student niet aan de vermelde leerdoelstelling heeft voldaan en dat een uitzondering op het kwantitatieve slaagcriterium (68% in geval van een 9/20) bijgevolg niet aan de orde is. De stelling dat de interne beroepsinstantie het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel heeft geschonden is bijgevolg ongegrond.”

In haar wederantwoordnota betwist verzoekster de argumenten van verwerende partij.

Verzoekster betwist dat zij ooit heeft gesteld dat het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ aansluit bij haar persoonlijke ambities als jurist. Integendeel, zo stelt verzoekster, heeft zij benadrukt dat dit vak interessant kon zijn voor haar als mens, maar dat het geen voorwaarde is om jurist te worden. En zelfs indien de lezing van verwerende partij zou worden bijgevalen, dan nog kan de persoonlijke keuze van een student volgens verzoekster niet verantwoorden dat de globale doelstellingen van de masteropleiding niet zijn behaald. Zij stelt dat het betrokken opleidingsonderdeel niet alleen niet cruciaal is in de rechtenopleiding, maar dat het zelfs in het academiejaar 2020-2021 niet meer wordt aangeboden.

Ook de argumentatie inzake de keuze binnen de minor Privaatrecht overtuigt verzoekster niet. Het niet-verplicht karakter van het keuzevak geldt immers voor elke rechtenstudent, ook voor deze die als minor Privaatrecht kiezen. Indien het opleidingsonderdeel cruciaal was voor de studenten die Privaatrecht als minor kiezen, dan had de faculteit dit volgens verzoekster moeten vermelden in de officiële einddoelstellingen en moest dit vak dan verplicht zijn voor studenten die Privaatrecht als optie kiezen. Thans blijkt evenwel, nog steeds volgens verzoekster, dat uit die officiële einddoelstellingen niet blijkt dat het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ doorslaggevend is voor het behalen van de globale doelstellingen.

Ten tweede herhaalt verzoekster dat uit het niet slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ met een examenresultaat van 8/20 niet kan worden afgeleid dat zij de globale doelstellingen van de opleiding niet heeft behaald. Zij noemt de bestreden beslissing op dat vlak zonder inhoudelijke draagkracht, zonder enige individualisering of specifieke elementen die op haar persoonlijk geval worden toegespitst. Het betoog in de antwoordnota dat meerdere opleidingsonderdelen kunnen bijdragen tot eenzelfde opleidingsdoelstelling, maar niet noodzakelijk in dezelfde mate of op dezelfde wijze, brengt verzoekster ertoe te stellen dat dit precies de reden is waarom men een student voor het behalen of niet van zijn diploma evalueert in termen van globale doelstellingen. Een unieke band tussen het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ en de globale doelstellingen van de masteropleiding Rechten is volgens verzoekster nog steeds niet aangetoond.

Ten slotte repliceert verzoekster dat indien zij niet aan de voorwaarden van artikel 81, §2 van het onderwijs- en examenreglement voldoet, de interne beroepsinstantie wel een onderzoek moet instellen overeenkomstig artikel II.229 van de Codex Hoger onderwijs. Waar er is geoordeeld dat er geen buitengewone omstandigheden van studie-gerelateerde aard zijn, wijst verzoekster erop dat zij nooit een tekort heeft moeten tolereren en dat de omstandigheden ten gevolge van Covid-19 zeer uitzonderlijk waren.

Beoordeling

Artikel 81 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“Artikel 81. Criteria voor het slagen voor een opleiding

§1. Behalve als het om een masteropleiding of een specifieke lerarenopleiding gaat, slagen studenten voor een opleiding als zij:
[...]

§2. Studenten slagen voor een masteropleiding of een specifieke lerarenopleiding als zij:
a) ofwel voor alle opleidingsonderdelen van de opleiding binnen het diplomacontract of het diplomaexamencontract vrijgesteld of geslaagd zijn, dat wil zeggen ten minste 10/20 of de beoordeling ‘geslaagd’ behalen;
b) ofwel voldoen aan de beide volgende voorwaarden:
voor de opleiding als geheel ten minste 68% als gewogen percentage behalen;
in het academiejaar van afstuderen slechts één onvoldoende van 9/20 behalen op een opleidingsonderdeel dat niet de stage of de masterproef is.

§3. [...]

§4. In alle gevallen waarin zij voor studenten met één onvoldoende voor een opleiding tot niet-slagen beslist, moet de examencommissie in het beraadslagingsverslag motiveren waarom de betrokken studenten niet aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding voldoen.

§5. In bijzondere individuele omstandigheden of bij overmacht (zie ook art. 71) kan de examencommissie studenten waarvan zij oordeelt dat zij de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding hebben behaald, toch geslaagd verklaren, ook al voldoen zij niet aan de in §1 of §2 van dit art. bepaalde voorwaarden. Daarbij moeten de betreffende studenten kunnen aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat zij de doelstellingen globaal genomen behaald hebben.”

Aangezien verzoekster binnen de masteropleiding voor één opleidingsonderdeel geen credit heeft behaald en een globaal resultaat van 64,53% behaalde, valt zij onder de voorschriften van de §§4 en 5 van dit artikel 81.

De Raad stipt daarbij aan dat enkel §5 kan worden gezien als een vertaling van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs; §4 bevat slechts een verzwaarde motiveringsplicht in hoofde van de tot delibereren bevoegde organen van verwerende partij, en noopt niet tot het aantonen van overmacht, noch tot een actieve bewijsvoering in hoofde van de student.

Het bovenstaande betekent vooreerst dat de examencommissie, en vervolgens in voorkomend geval de interne beroepsinstantie, in toepassing van §4 uitdrukkelijk moet motiveren waarom de leerresultaten voor het geheel van de opleiding niet zijn behaald. Daarnaast kan verzoekster, zo zij meent dat er bijzondere omstandigheden of overmacht kunnen worden aangetoond, beroep doen op §5.

De concrete en op verzoekster toegespitste motieven van het deliberatieverslag van de examencommissie, zoals geciteerd in de bestreden beslissing, zijn de volgende:

“De commissie is van oordeel dat een ernstig tekort op het vak Kinder- en jeugdpsychiatrie betekent dat in hoofde van student x onvoldoende consistentie bestaat in het uitslagenpatroon om te besluiten dat zou voldaan zijn aan voormelde globale leerdoelstellingen. Wanneer de student een dergelijke ernstige onvoldoende behaalt op een door hem zelf geselecteerd keuzevak Kinder- en jeugdpsychiatrie dat zij beschouwde als een noodzakelijke aanvulling op de zelf gekozen major/minor, blijkt niet dat de student heeft voldaan aan de vereiste vakinhouden en leerdoelstellingen die in geen ander vak aan bod komen.

De commissie is aldus van oordeel dat de ernst van het tekort van die aard is dat onvoldoende aangetoond is dat op de vereiste momenten deze studenten een voldoende kennis en/of vaardigheid kan aan de dag leggen welke beantwoordt aan de globale leerdoelstellingen van de masteropleiding.”

De overweging dat er ‘onvoldoende consistentie’ bestaat in het ‘uitslagenpatroon’ van verzoekster is nietszeggend en houdt op geen enkele wijze verband met de inhoud van de globale leerdoelstellingen van de masteropleiding Rechten, laat staan dat dit blijk zou geven van een onderzoek naar welke van die leerdoelstellingen *in concreto* niet zouden zijn bereikt.

Voor zover uit de aangehaalde motieven moet worden afgeleid dat een student *ipso facto* niet aan de leerresultaten van een opleiding kan voldoen wanneer het tekort zich situeert binnen een keuzevak, voegt de examencommissie een voorwaarde toe die niet in artikel 81, §4 van het onderwijs- en examenreglement is opgenomen.

Zelfs wanneer uit de motieven geen dergelijk bindend rechtsgevolg moet worden begrepen, is de Raad niet overtuigd van de principiële juistheid van het uitgangspunt dat een keuzevak – dat dus geen deel uitmaakt van de opleidingsonderdelen die verplicht moeten worden gevolgd – naast het aantal te behalen studiepunten ook vanuit inhoudelijk oogpunt een ‘noodzakelijke aanvulling’ is op het curriculum van de student. Integendeel volgt uit de hoedanigheid van keuzevak dat het eerder inwisselbaar is met een ander keuzevak.

De conclusie waartoe de examencommissie komt, met name dat de ernst van het tekort van die aard is dat onvoldoende is aangetoond dat verzoekster voldoende kennis en/of vaardigheden aan de dag kan leggen om te beantwoorden aan de globale leerdoelstellingen van de masteropleiding, is – bij gebreke aan enige concrete aftoetsing aan die leerdoelstellingen – even nietszeggend en derhalve ontoereikend wat de beoordeling op grond van artikel 81, §4 van het onderwijs- en examenreglement betreft.

Lezing van de motieven die de interne beroepsinstantie hieraan toevoegt, leidt niet tot een andere conclusie.

In de overweging dat verzoekster de mogelijkheid had om één of meer juridische keuzevakken te vervangen door interfacultaire opleidingsonderdelen, om zich aldus “naast de juridische vorming” te verdiepen in disciplines en domeinen die aansluiten bij de individuele academische interesses van de student – voor zover zij relevant zijn in de context van de masteropleiding Rechten – ziet de Raad met name eerder de bevestiging dat die interfacultaire keuzevakken zich, zoals de vicerector stelt, ‘naast’ de juridische vorming situeren en binnen de masteropleiding Rechten ‘relevant’ zijn. Van niet-juridische keuzevakken die als ‘relevant’ worden omschreven, kan niet voetstoots worden aangenomen dat zij op doorslaggevende en unieke wijze bijdragen aan het bereiken van de globale leerdoelstellingen van de masteropleiding. Evenmin derhalve kan, zonder een concrete aftoetsing aan de globale leerdoelstellingen van die specifieke masteropleiding, op grond van het loutere tekort voor ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ worden aangenomen dat verzoekster die globale doelstellingen niet of onvoldoende heeft bereikt.

Dat de opleiding het keuzevak ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ koppelt aan de door verzoekster gekozen minor ‘Privaatrecht’ doet daaraan geen afbreuk, al is het maar omdat niet de leerdoelstellingen van de minor, maar deze van de gehele masteropleiding moeten worden beoordeeld. De koppeling van de keuze voor dit opleidingsonderdeel aan de persoonlijke ambities van verzoekster als jurist is in die beoordeling evenmin relevant, en wordt overigens door verzoekster betwist.

Daarmee wil niet gezegd zijn dat een keuzevak – al dan niet aansluitend bij de kern van de gevolgde opleiding (juridisch voor de rechtenopleiding, economisch voor de economische wetenschappen, enz.) – per definitie vreemd is aan de globale leerdoelstellingen van die opleiding en dus bijgevolg een diplomering voor die opleiding nooit in de weg kan staan. Het betekent wel dat de in artikel 81, §4 van het onderwijs- en examenreglement opgenomen beoordelingsplicht zich voor dergelijke vakken in het bijzonder laat gelden.

De interne beroepsinstantie motiveert dat verzoekster door het niet behalen van een credit voor het opleidingsonderdeel ‘Kinder- en jeugdpsychiatrie’ ook het globale leerresultaat ‘juridische argumenten en redeneringen kunnen kaderen in een maatschappelijke, historische en/of waarde-georiënteerde context, dankzij een kritische en reflexieve grondhouding ten aanzien van recht, mens en maatschappij’ onvoldoende heeft bereikt.

Dit leerresultaat valt binnen de globale leerdoelstellingen onder de titel ‘Kennis en inzicht’ en concretiseert zich volgens deze doelstellingen als volgt:

“De student...

- kan de wisselwerking tussen recht, mens maatschappij en de daarmee verband houdende normen en waarden, identificeren en operationaliseren in een juridische context
- kan de dynamiek van het recht aan de hand de historische ontwikkeling van dat recht, identificeren en operationaliseren in een juridische context
- kan een aan mens en maatschappij gerelateerd referentiekader ontwikkelen en er kritisch afstand van nemen”

Aangezien dit motief voor het eerst wordt gehanteerd in de beslissing van de interne beroepsinstantie en niet voorkomt in de overwegingen van de examencommissie, vermocht verzoekster dit motief ook voor het eerst te bekritisieren in haar beroep bij de Raad.

Ter zake voert verzoekster aan dat de door de vicerector geduide leerdoelstelling ook – vaak letterlijk – ter sprake komt in de doelstellingen van individuele opleidingsonderdelen – zestien in getale – waarvoor zij wél een credit behaalde.

De argumenten van verzoekster schieten *prima facie* niet dermate in overtuigingskracht tekort opdat de Raad ze binnen zijn marginaal toetsingsrecht onjuist zou kunnen bevinden, te meer nu in de bestreden beslissing geen concreet onderzoek lijkt te zijn gevoerd naar waarom de genoemde doelstelling *in concreto* niet werd behaald.

Op die kritiek van verzoekster heeft de interne beroepsinstantie nog niet kunnen antwoorden, en het komt in de eerste plaats haar toe om ter zake een gemotiveerd standpunt in te nemen.

In dat opzicht is het middel gegrond.

Wat de toepassing van artikel 81, §5 van het onderwijs- en examenreglement betreft, is de Raad van oordeel dat verzoeksters inschrijving voor een stage aan de balie geen uitzonderlijke omstandigheid vormt.

Vooreerst wijst de Raad erop dat professionele aspiraties van de student ná de studies in principe vreemd zijn aan de vraag naar de regelmatigheid van een studievoortgangsbepaling. Het gegeven dat verzoekster zich bij gebreke aan een masterdiploma Rechten vooralsnog niet kan inschrijven kan advocaat-stagiair, is derhalve niet van aard om de bestreden beslissing onjuist, onredelijk of onevenredig te maken.

Daarnaast stipt de Raad aan dat een stage aan de balie doorgaans aanvangt op 1 oktober, en dat dit blijkens verzoeksters uiteenzetting in de interne beroepsprocedure ook in haar geval zo is. Dat verzoekster heeft gekozen voor een advocatenkantoor waar haar aanwezigheid reeds in september werd verwacht – wat dan een invloed heeft gehad op de voorbereiding van de tweede examenkans – is een element dat zich binnen de vrije keuze van verzoekster voltrekt en dat niet aan verwerende partij kan worden verweten.

In dat opzicht is het beroep ongegrond.

VII. Anonimisering

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven van 9 oktober 2020.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 27 november 2020.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.079 van 18 november 2020 in de zaak 2020/721

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van de faculteit Recht en Criminologie van de Vrije Universiteit Brussel van 16 september 2020 waarbij aan verzoekster de herinschrijving in de opleiding ‘Bachelor in de Rechten’ wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de Rechten’.

Na het academiejaar 2018-2019 wordt aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat zij bij een volgende inschrijving voor 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen, bij gebreke waaraan haar de verdere inschrijving in de betrokken opleiding zou worden geweigerd.

In het academiejaar 2019-2020 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor de bacheloropleiding Rechten. Zij komt na de tweede examenkans evenwel niet aan de voormelde bindende voorwaarde tegemoet.

Samen met de proclamatie van de examenresultaten op 16 september 2020, wordt aan verzoekster meegedeeld dat de verdere inschrijving in de betrokken opleiding haar wordt geweigerd.

Dat is de bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 18 september 2020 een intern beroep in.

Daar verzoekster op dat intern beroep op 19 oktober 2020 nog geen antwoord heeft ontvangen, dient zij die dag een beroep in bij de Raad, gericht tegen de beslissing van 16 september 2020.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota een exceptie van onontvankelijkheid op.

Zij stelt dat de interne beroepscommissie ondertussen op 12 oktober 2020 een beslissing heeft genomen in antwoord op verzoeksters intern beroep – beslissing die blijkbaar op 20 oktober 2020 aan verzoeker is meegedeeld – zodat die beslissing de eindbeslissing is die in rechte moet worden aangevochten.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster dat zij de beslissing op 20 oktober 2020 heeft ontvangen en dat zij het eens is met de her-evaluatie van het opleidingsonderdeel

‘Gerechtelijk recht’, maar dat enerzijds deze beslissing te laat is genomen en dat anderzijds verzoekster de handhaving van de opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking blijft bewisten.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest. De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

Na het instellen van het beroep bij de Raad is op 20 oktober 2020 aan verzoekster kennisgegeven van de beslissing van de interne beroepscommissie die op 12 oktober 2020 werd genomen. Het huidig beroep is niet gericht tegen een beslissing die een eindoordeel inhoudt zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs.

Dat het laattijdig tussenkomen van een beslissing van de beroepscommissie onredelijk zou zijn, zoals verzoekster in haar wederantwoordnota aanvoert, doet daaraan geen afbreuk.

Verzoekster dient in voorkomend geval een beroep in te stellen tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Dat geldt ook voor het deel van de betwisting dat na tussenkomst van de beslissing van de beroepscommissie blijkaar is blijven bestaan, met name de maatregel van studievoortgangsbewaking die aan verzoekster is opgelegd. Ook daarover immers, heeft de beroepscommissie zich eigener gezag uitgesproken.

Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonimisering

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs – en niet op grond van het door verzoekster ingeroepen artikel 2 van het Koninklijk besluit van 7 juli 1997 ‘betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State’, dat op de Raad niet van toepassing is – kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.080 van 18 november 2020 in de zaak 2020/731

In zake: Frédérique MICHIELS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Frederique Moors
 kantoor houdend te 3960 Bree
 Nieuwstadpoort 15

tegen:

UNIVERSITEIT HASSELT
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring (i) van de beslissing van de examencommissie van de ‘Educatieve master in de Gezondheidswetenschappen (verkort traject)’ waarbij aan verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’ een examencijfer van 8/20 wordt toegekend en (ii) van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt van 8 oktober 2020 waarbij verzoekers intern beroep ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

In het academiejaar 2019-2020 is verzoekster ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve master in de Gezondheidswetenschappen – verkort traject’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’ (8 studiepunten). Voor dit opleidingsonderdeel behaalt verzoekster na de tweede examenkans een examencijfer van 8/20.

De proclamatie heeft plaats op 4 september 2020.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 10 september 2020 (volgens de beroepscommissie aangetekend verzonden op 11 september 2020) stelt verzoekster tegen die beslissing het volgend intern beroep in:

“(…)

Met dit verzoekschrift stelt cliënte hoger beroep in bij de interne beroepscommissie tegen het examenresultaat van 8/20 op het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’. (stuk 6 cliënte)

Voor het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’ werd aan cliënte op 04.09.2020 meegedeeld dat zij een 8/20 had behaald in tweede zit; in eerste zit had cliënte slechts een 5120 behaald terwijl zij voor dit opleidingsonderdeel reeds 12u van de 22u had gepresteerd in de Provinciale School Diepenbeek.

Aan de Provinciale School Diepenbeek werd cliënte begeleid door mevrouw [L.L.], mevrouw [J.V.] en mevrouw [E.H.]. De stage werd echter afgebroken omwille van de corona pandemie. Als alternatieve opdracht werd er gevraagd om een lessenpakket te maken om de uren aan te vullen tot 75% van het totaal aantal uren, in dit geval 16u. Maar indien de lesvoorbereidingsformulieren reeds gemaakt waren, mochten deze meetellen en moest er geen lessenpakket gemaakt worden. Dit werd echter meegedeeld 1 week nadat de scholen gesloten werden (13 maart 2020).

Cliënte had reeds haar lesvoorbereidingsformulieren voltooid maar na de berichtgeving had cliënte deze aangepast naar een online les. Er was een mogelijkheid om feedback te krijgen op het lessenpakket, waarvan cliënte dan ook gebruik gemaakt heeft, maar enkel de lesvoorbereidingen van het opleidingsonderdeel ‘Profilering in de praktijk’ waren verbeterd.

Cliënte ging er dan ook vanuit dat de lesvoorbereidingen voor ‘Verdieping in de praktijk’ voldoende waren. Dit berustte evenwel op een miscommunicatie.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’ had cliënte reeds 12 uren van de 22 uren in de klas gestaan onder begeleiding van haar vakmentoren aan de Provinciale School Diepenbeek. Doordat er geen coach was komen observeren, moest cliënte echter nog een examenles uitvoeren waarbij cliënte een les diende te geven voor haar medestudenten onder toezicht van mevrouw [A.H.] en mevrouw [H.B.]. Uiteindelijk kreeg cliënte een onvoldoende o.a. omdat het onderwerp van haar examenles niet in het desbetreffende leerplan stond voor het bewuste studiejaar, dit terwijl [] het onderwerp aan cliënte werd toegewezen door haar vakmentor van de school! Beg[r]ijpe wie begrijpen kan!

Cliënte heeft toen besloten om alsnog haar herexamen voor beide opleidingsonderdelen (Verdieping én Profileren in de praktijk) mee te doen. Voor ‘Verdieping in de praktijk’ moest cliënte 3 lesvoorbereidingen maken waarvan één lesvoorbereiding bestond uit 100min in plaats van 50min. Eén lesvoorbereiding ging over translatie, een les die cliënte reeds gegeven had in haar stageschool, voor de andere lesvoorbereiding koos cliënte voor het onderwerp wiegendood. De derde les ging over aerobe celademhaling, waarvan cliënte reeds de eerste 2 lessen had gegeven in de stageschool.

Op 19 augustus 2020 vond het examen plaats en 4 september werd aan cliënte meegedeeld dat zij wel geslaagd was voor ‘Profileren in de praktijk’, maar nog niet voor ‘Verdieping in de praktijk’. Cliënte kan zich niet akkoord verklaren met deze ongegrond[e] beslissing, reden waarom zij hiertegen hoger beroep aantekent.

Cliënte is op haar hele jaar geslaagd met maar liefst 63% maar omwille van een 8 op ‘Verdieping in de praktijk’ kan cliënte haar diploma niet in ontvangst nemen. Hieronder worden alle relevante bewijsstukken in een opsomming uiteengezet, welke [terdege] aantonen dat het examenresultaat van 8/20 onterecht is en niet strookt met de realiteit en de competenties van cliënte en het examenresultaat behept is met diverse onregelmatigheden:

1. Cliënte heeft reeds 12 uren van de 22 uren gepresteerd in een stageschool waarbij cliënte steeds een lesbeoordeling ontving van haar vakmentoren op Provinciale School Diepenbeek. Op deze lesbeoordelingsformulieren stond zowel positieve feedback als enkele werkpunten die cliënte steeds verbeterde naar de volgende lessen toe (stuk 1 cliënte). De verhouding tussen de behaalde scores en gunstige beoordelingen tijdens haar effectieve stage met het door cliënte behaalde resultaat klopt niet en is volstrekt disproportioneel.
2. In het begin van het schooljaar 2019-2020 heeft cliënte drie coaches toegewezen gekregen: mevrouw [M.R.], mevrouw [A.H.] en mevrouw [A.B.]. Cliënte heeft echter mevrouw [M.R.] nooit gezien of gehoord. Mevrouw [H.B.] heeft cliënte echter beoordeeld voor ‘Verdieping in de praktijk’ en ‘Profileren in de praktijk’ als coach; dit werd aan cliënte echter pas gemeld ná het openzetten van mijn examenresultaten in eerste zit (Stuk 2 cliënte).
3. De examenlessen in zowel eerste als tweede zit vonden plaats in een niet-realistische setting aangezien cliënte les gaf aan medestudenten zonder voorkennis. In tweede zit was er maar één medestudent aanwezig die het vakdidactiek ‘Chemie’ deed en niet het vakdidactiek ‘Biologie’ waardoor cliënte geen of weinig beroep kon doen op enige realistische voorkennis.

4. De eindcompetenties die opgesomd staan onder ‘Verdieping in de praktijk’ heeft cliënte wel degelijk behaald. Cliënte toont dit aan aan de hand van haar resultaten van andere opleidingsonderdelen waaronder ook de andere stageonderdelen waar cliënte wel op geslaagd is (Stuk 3 cliënte).
5. Er is een groot verschil in evaluatie tussen individuele leerlingen terwijl een evaluatie hetzelfde dient te gebeuren tussen verschillende leerlingen aangezien [ze] afstuderen met hetzelfde diploma. Cliënte brengt ter illustratie een eigen lesvoorbereidingsformulier bij en dat van een medestudent van hetzelfde jaar dewelke wel geslaagd is voor het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’. Een eenvoudig vergelijk van deze lesvoorbereidingsformulieren leert reed[s] dat het lesvoorbereidingsformulier van cliënte veel uitgebreider en minutieuzer uitgewerkt is, dit terwijl dit van haar medestudent welke wel geslaagd is slechts zeer beknopt is. Vastgesteld dient [] te worden dat de evaluatie van de individuele leerlingen niet op dezelfde wijze gebeur[t]. De indruk bestaat dan ook dat de beoordeling bijzonder subjectief is. (Stukken 4 en 5 cliënte).
6. Cliënte heeft haar lesvoorbereidingen opgebouwd met de tools die er beschikbaar waren. Zo was de licentie voor Bookwidgets verlopen waardoor cliënte hier geen gebruik meer van kon maken. Desondanks [heeft] cliënte getracht om alsnog variatie in haar lessen op te nemen en de leerlingen voldoende structuur te geven.
7. Er is een groot verschil in mijn opbouw van de lesvoorbereidingsformulieren van cliënte in haar eerste zit en de tweede zit waaruit blijkt dat cliënte haar best heeft gedaan om de feedback van de coaches en mentoren te implementeren en te groeien in de didactische wereld. Daarnaast heeft cliënte ook beroep gedaan op leerkrachten (dhr. [R.T.] en mevr. [A.D.]) om zichzelf en haar lessen te verbeteren.
8. Cliënte heeft een opmerking gekregen op haar vakinhoudelijke kennis in verband met translatie op basis van het leerplan. Er werd verteld dat dit leerstof was voor het 5de jaar secundair onderwijs terwijl dit onderwerp haar werd toegewezen door haar vakmentor op de Provinciale School Diepenbeek. Cliënte haar beoordeling werd op een negatieve manier beïnvloed door een beslissing van haar vakmentor, beslissing welke uiteraard niet toerekenbaar is aan cliënte en in casu derhalve ten onrechte een negatieve invloed heeft gehad op het examenresultaat van cliënte. Cliënte heeft deze les gegeven voor de klas en de leerlingen hadden geen voorkennis over dit onderwerp, uitgezonderd hoe een eiwit gevormd wordt vanaf zijn bouwstenen, de aminozuren.

Doordat cliënte een onvoldoende heeft gekregen voor het onderdeel ‘Verdieping in de praktijk’ heeft cliënte het oordeel gekregen dat zij ongeschikt is om voor een klas te staan terwijl dit echter niet aangetoond kan worden vermits er geen coach is komen kijken tijdens de 12 uren dat cliënte voor de klas stond en de overige beoordeling gebaseerd is op een niet-realistische setting van een examenles.

Cliënte merkt nog op dat de examenles welke zij gegeven heeft, opgenomen werd en desgevallend kan herbekeken worden door de interne beroepscommissie. Dat de beoordeling van cliënte werd beïnvloed door een beslissing van een stagementor is

allerm minst correct. Bovendien blijkt uit de bijgebrachte stukken ook duidelijk dat de beoordelingen van diverse medestudenten niet op dezelfde manier gebeur[en].

Hoe dan ook dient vastgesteld te worden dat er volstrekt geen rekening is gehouden met de ongewone situatie veroorzaakt door de corona pandemie.

De talrijke grieven welke door cliënte hierboven heeft aangehaald nopen evenwel tot een herziening van het examenresultaat van cliënte en dienen te leiden tot het oordeel dat cliënte wel degelijk geslaagd is op het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’.”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoekster in zitting van 8 oktober 2020. Na verzoekster, bijgestaan door haar raadsman, te hebben gehoord, alsook een lid van de examencommissie en stagebegeleider A.H., komt de beroepscommissie tot de volgende beslissing:

“(…)

A. Grieven van de student

[...]

B. Beoordeling door de commissie

De commissie dient na te gaan of de examenbeslissing regelmatig tot stand kwam en redelijk is.

Gegeven de COVID-pandemie en de lockdown die leidde tot een sluiting van de scholen/waarbij scholen geen derden (zoals stagiairs) toegang konden verlenen, heeft de opleiding conform het onderwijsnooddecreet de evaluatiemethode voor het opleidingsonderdeel ‘verdieping in de praktijk’ aangepast om zo studenten de kans te geven om, zonder vertraging, hun diploma te behalen. Bij de aanpassing van de evaluatie werd getracht zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke evaluatie te blijven door middel van een vervangende examenles voor medestudenten naast het maken van verschillende lesvoorbereidingen. De fysieke stagelessen in de klassen werden vervangen door online lespakketten en eventueel online ondersteuning van leerlingen. Stagebezoeken werden vervangen door examenlessen waarvoor oefenmomenten georganiseerd werden. Beide alternatieven stellen studenten in staat om hun vakinhoudelijke en vakdidactische expertise in de praktijk te tonen en in te oefenen. De commissie stelt vast dat de student over alle noodzakelijke evaluatie-informatie beschikte via het elektronisch leerplatform en wist hoe de evaluatie in COVID-tijden zou verlopen. De student betwist dit ook niet in haar verzoekschrift.

Waar de student aangeeft nadeel te hebben ondervonden van de herziene evaluatievorm in tijden van COVID omdat de examenlessetting geen echte klassetting was en de medestudenten geen/te weinig voorkennis hadden om hun rol als leerling te kunnen spelen, kan de commissie dit argument niet bijtreden. Dit gegeven speelde immers voor

elke student en elk van deze studenten heeft intussen het secundair onderwijsdiploma en minstens een universitair bachelordiploma behaald. De medestudenten hadden dus genoeg inzicht om een leerling uit de derde graad SO te zijn. Ook de coaches/stagebegeleiders stelden kritische vragen zoals ook leerlingen dat zouden doen. Bovendien moet de commissie opmerken, maar komt hierop verder terug, dat de geformuleerde tekortkomingen zich vooral manifesteren in de evaluatiecriteria die betrekking hebben op ‘krachtig leren’ – de inhoudelijke expertise van de leraar in wording –. De tekortkomingen op dit punt, naast andere, zouden ongeacht de setting en de voorkennis van leerlingen/medestudenten tot uiting zijn gekomen en kunnen niet aan de COVID-evaluatie-omstandigheden worden gelinkt. De commissie is er derhalve niet van overtuigd dat de COVIDevaluatie een negatieve impact heeft gehad op het examenresultaat van de student.

De commissie neemt vervolgens kennis van het stagebeoordelingsformulier dat werd opgemaakt naar aanleiding van de tweede examenkans voor het opleidingsonderdeel. Dit formulier geeft op zeer omstandige wijze de opdracht weer, de lesonderwerpen, de actiepunten alsook de instructies voor de examenes.

Het formulier bevat verder voor elk van de evaluatiecriteria een uitgebreide beoordeling enerzijds op een schaal van ‘ontoereikend’ tot ‘zeer goed’ en anderzijds in woordelijke feedback die het examenresultaat van de student kwalitatief toelicht. De commissie stelt vast, in tegenstelling tot wat de student voorhoudt, dat deze stagebeoordeling in de tweede zittijd gebeurde door 2 vakdidactische coaches (A.H. en H.B.) in samenspraak met 4 andere personen uit het onderwijsteam die optraden als juryleden om zo tot een objectieve beoordeling van de stage te komen (examenles + beoordeling lespakketten). In de eerste zittijd gebeurde de beoordeling ook nog eens in samenspraak met de vakmentoren van de stageschool. De commissie leest in de studiegidsfiche dat ‘Een team van stagebegeleiders’ de student evalueert... Uit de stagebeoordeling, laatste pagina blijkt hieraan te zijn voldaan. De studiegids vermeldt ook dat een vakdidacticus of een praktijkassistent één stagebezoek brengen. Ook hieraan werd voldaan doordat de stageles werd bijgewoond door 2 vakdidactici. De commissie leest in het verzoekschrift overigens ook niet welk argument de student wenst te maken of welk nadeel zij zou hebben ondervonden doordat zij mevrouw M.R. nooit heeft gezien of gehoord als coach of van het feit dat mevrouw H.B. de rol als coach op zich nam voor de student in het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’.

Waar de student verwijst naar de lesbeoordelingen zoals opgemaakt door de stage mentoren in de stageschool in de weken voor de COVID lockdown, acht de commissie deze verwijzing weinig relevant gezien deze lesbeoordelingen werden meegenomen voor de bepaling van het examencijfer in de eerste zittijd, niet in de bepaling van het examencijfer in de tweede zittijd. Het examencijfer voor de tweede zittijd werd, zoals de opdracht ook duidt, bepaald door de ingediende lesvoorbereidingen voor 3 lessen en een examenles in augustus. Evenwel heeft de interne beroepscommissie deze lesbeoordelingen uit de eerste zittijd doorgenomen samen met het stageverslag uit de eerste zittijd, en stelt zij vast dat er heel wat werkpunten werden meegegeven aan de student. Ook in de 12 uren die zij presteerde voor de lockdown. Uiteraard bevat een evaluatiefiche ook positieve feedback, maar waar de student voorhoudt dat de verkregen positieve feedback de bovenhand nam in deze lesbeoordelingen, kan de commissie dit niet bijtreden. Een aantal lesvoorbereidingen geven tekortkomingen aan op het vlak van inhoudelijke expertise,

het gericht vragen stellen aan lerenden, het stellen van lesdoelen (en het bereiken daarvan binnen de lestijd), het gebruiken van activerende werkvormen, het geven van constructieve feedback... Een les werd ook als 'saai voor de lln' of niet aangepast aan de klasgroep omschreven. De commissie is van oordeel dat het geheel in ogenschouwing nemend, dus bezwaarlijk kan gesproken worden van positieve lesbeoordelingen die disproportioneel in verhouding zouden staan ten opzichte van de gegeven quoterings in de eerste zitting. De commissie kan deze perceptie van de student niet bijtreden. Bovendien moet de commissie vaststellen dat de lesbeoordelingen zoals bezorgd aan de commissie onvolledig zijn. Verschillende formulieren verwijzen naar 'een extra blad met feedback'. Deze werden niet bezorgd aan de commissie. Hieruit kan de commissie afleiden, zonder evenwel de stagebeoordeling uit de eerste examenkans te willen heropenen, dat de student heel wat werkpunten meekreeg, naast diegene die al vermeld zijn in de lesbeoordelingen, in de eerste 12 volbrachte stage-uren.

Wanneer de commissie de stagebeoordeling van de tweede examenkans doorneemt, dan kan de commissie niet anders dan vaststellen dat de coaches en jury fundamentele tekortkomingen vaststelden die een eindresultaat van 8/20 verantwoorden en redelijk maken. De student weerlegt ook geen enkele van de geformuleerde bevindingen in haar verzoekschrift voor de interne beroepscommissie. De commissie merkt ook op dat heel wat geformuleerde feedback reeds werd gegeven na de eerste examenkans, maar dat deze feedback niet of minstens onvoldoende werd verwerkt in de tweede examenkans. Zo wordt o.m. opnieuw opgemerkt dat de student er onvoldoende in slaagt boeiende lessen uit te werken, dat ze de instructietekst niet verwijderde uit het LVF 'slapen en rust' en ook geen duidelijke titel voorziet bij alle lessen (de hoeveelste les is de les over 'wiegendoed' in de lessenreeks 'slapen en rust'?). De commissie stelt ook vast dat de beoordelaars de inhoudelijke expertise opnieuw als ontoereikend beoordelen. Waar de student voorhoudt dat deze beoordeling vooral een gevolg is van het aan haar toegewezen onderwerp door de vakmentor van de stageschool (en derhalve niet kan leiden tot iets wat de examenscore negatief beïnvloedt aangezien de student hier geen impact op kon hebben), lijkt de student niet voldoende te begrijpen wat de feedback van de beoordelaars op dit punt betekent. De commissie maakt uit de toelichting die zij ontving en ook uit de toelichting in de stagebeoordeling, op dat de student onvoldoende het inhoudelijke onderscheid tussen gentranslatie en genexpressie kan duiden.

Volgens het leerplan is de translatie (B13 eiwitsynthese) leerstof voor 5TW (eerste leerjaar van de derde graad) en niet 6TW. Het leerplan geeft inderdaad ook duidelijk aan dat de leerplandoelstelling 'B68 het begrip genexpressie omschrijven en illustreren' leerstof is voor 6TW, maar hieronder kan onmogelijk transcriptie en translatie vallen. Hieruit kan worden afgeleid dat de student niet ten volle begrijpt wat de begrippen genexpressie en eiwitsynthese inhouden. Als de leerkracht van de school (om welke reden dan ook) beslist om deze leerstof in te plannen in het jaarplan van het zesde leerjaar dan moet een student EDUCMA nog steeds in staat zijn om er de juiste leerplandoelstellingen en voorkennis aan te koppelen. Dit wil zeggen dat de juiste leerplandoelstelling B13 is en dat de eiwitsynthese net transcriptie en translatie omvat en dus geen voorkennis is.

De student spreekt volgens de beoordelaars van 'transductie' en 'translatie' i.p.v. 'transcriptie' en 'translatie'. De definities van beide begrippen geven reeds prijs dat translatie valt onder eiwitsynthese en niet genexpressie. Bij twijfel had de student

kunnen kijken naar de wenken in het leerplan, dan was het duidelijk geweest dat er een andere lesinhoud verwacht werd m.b.t. de leerplandoelstelling B68.

Daarnaast werden er nog inhoudelijke fouten gemaakt tijdens de examenles, onder andere:

- de student kent het symbool voor het element fosfor niet, op de slides staat overal P in plaats van Pi, ... Er was ook verwarring waarom in de slides 'x 10' stond en online '12'. Hierover moest de student zelf heel lang nadenken alvorens zij haar redenering kon maken.
- De presentaties van de student zijn te weinig opbouwend (geleidingsprincipe), waardoor de leerlingen te weinig meegenomen worden in het denkproces van de leraar. Belangrijke begrippen en mechanismen worden te weinig uitgelegd en worden eerder overlopen. Figuren worden onvoldoende verduidelijkt. Hoe moet de leerlingen een figuur lezen? Wat is het belang van de pijlen, cijfers, ...? De student kreeg deze opmerking ook als feedback mee na de eerste zit maar deed er niets mee.
- Er was te weinig aandacht voor de actuele/online situatie (afstandsonderwijs) waarin we ons tot op heden bevinden. De presentaties van de student spreken onvoldoende voor zichzelf.

De gehele stagebeoordeling in ogenschouw nemend, stelt de commissie vast dat de beoordelaars de tweede examenkans van de student op volgende punten/evaluatiecriteria, die omstandig gemotiveerd werden, als ontoereikend of onvoldoende [beoordelen]:

- slaagt erin om een motiverende en boeiende les uit te werken.
- beschikt over de vereiste inhoudelijke expertise en verbreedt, verdiept en actualiseert zijn/haar inhoudelijke expertise in functie van de les.
- vertaalt de inhoud van de les correct naar de lerenden en maakt hierbij gebruik van inzichten uit wetenschappelijk (vak)didactisch onderzoek
- slaagt erin om leerlingen te engageren in actieve denkprocessen (bv. probleemoplossend denken, kritisch denken, creatief, ...).
- analyseert de beginsituatie van de lerenden correct en formuleert op basis van de eindtermen, leerplandoelstellingen en het pedagogisch project concrete, evalueerbare lesdoelen die aansluiten bij de beginsituatie.
- selecteert op basis van de geformuleerde lesdoelen leerinhouden en vertaalt deze naar concrete, relevante leeractiviteiten die aansluiten bij de leefwereld en de interesses van de lerenden.
- selecteert passende, activerende en uitdagende werkvormen, groeperingsvormen, leermiddelen en media. Ontwikkelt didactisch materiaal en evalueert didactisch materiaal kritisch. Stimuleert de lerenden om hun leerproces in eigen handen te nemen.
- benut de lestijd efficiënt, bewaakt de lestijd, zorgt voor een vlotte overgang tussen de verschillende lesfasen en past de lestijd aan indien dit nodig is.
- gebruikt correct Standaardnederlands, zet de stem en lichaam(gelaat) passend in en maakt efficiënt gebruik van de ruimte. Communiceert vanuit een gepast register met directie, stagementor, collega's, stagebegeleider, medestudenten en leerlingen.

Voor de meeste overige evaluatiecriteria scoort de student ‘voldoende’, slechts voor drie criteria wordt een beoordeling ‘goed’ gegeven. De commissie ziet dan ook niet in hoe de student kan stellen dat zij de eindcompetenties voor het opleidingsonderdeel bereikt zou hebben.

De commissie wijst er de student graag op dat een student niet geslaagd kan worden verklaard voor het opleidingsonderdeel ‘verdieping in de praktijk’ op basis van haar nipte voldoendes voor de andere (stage-)opleidingsonderdelen uit de opleiding en hier ook geen argumenten uit kan putten. Het is immers vaste rechtspraak dat voor elk opleidingsonderdeel afzonderlijk dient te worden beoordeeld of de -combinatie van de-vooropgestelde eindcompetenties waaraan het opleidingsonderdeel werkt binnen de opleiding, bereikt werden of niet. De beschrijving van de module inhoud in de ECTS-fiche geeft in de eerste zin overigens al weer dat de studenten in dit opleidingsonderdeel hun functioneren als leraar in het secundair onderwijs dienen te ‘verfijnen’. Hiermee alleen al wordt aangegeven dat er op een andere manier naar het werk van de student zal worden gekeken (er wordt dan ‘meer’ verwacht van de student; alles verloopt vlotter, beter geïntegreerd). Bovendien is dit het laatste van 4 stage-opleidingsonderdelen in de opbouw van de opleiding en ook het zwaarste. Het vertegenwoordigt de meeste stage-uren van de 4 stage-opo’s en staat ook op de meeste studiepunten. Op basis van de geformuleerde tekortkomingen in de stagebeoordeling, is de commissie overigens van oordeel dat de student de verschillende beoogde eindcompetenties niet bereikt in het kader van het opleidingsonderdeel ‘verdieping in de praktijk’. Minstens zijn er tekortkomingen voor de EC ‘de Educatieve master beschikt over pedagogisch-didactische, vakdidactische en domeininhoudelijke expertise in de gezondheidswetenschappen....’ en ‘de Educatieve master zet de verworven expertises geïntegreerd in om krachtige leeromgevingen te creëren waarvan alle didactische componenten aansluiten bij de beginsituatie en het leerproces van elke lerende’.

Wat betreft het argument van de student als zou zij anders beoordeeld zijn dan haar medestudenten, hetgeen de student staft met een lesvoorbereiding van een medestudente die veel minder omvattend is dan één van haar eigen lesvoorbereidingen en die wel geslaagd zou zijn voor het opleidingsonderdeel, ziet de commissie niet hoe dit moet overtuigen. Het is immers niet de kwantiteit van een lesvoorbereiding die telt, maar de kwaliteit. Een meer gevatte lesvoorbereiding kan even goed zijn of beter dan een langere, gedetailleerde, van bijlage voorziene lesvoorbereiding. Bovendien is het maar één lesvoorbereiding uit een geheel pakket dat beoordeeld wordt, samen met de examenles. De commissie ziet dan ook geen bewijs voorliggen die een ongelijke of minstens subjectieve behandeling van de student staven.

De commissie ziet ook niet in op welke wijze het argument met betrekking tot het verlopen van de licentie voor Bookwidgets relevant is ter beoordeling van het voorliggend beroep. Mogelijk maakte dit het de student moeilijker (omdat ze een nieuwe tool moest verkennen) maar zeker niet onmogelijk om te slagen voor het opleidingsonderdeel.

De commissie twijfelt er niet aan dat de student hard gewerkt heeft en aan de slag ging met de verkregen feedback tussen de eerste en tweede zitting. De beoordelaars stellen ook vast dat de student al een groei doormaakte tussen eerste en tweede zitting. Dit uit zich ook in een score die van 5/20 naar 8/20 stijgt. Evenwel zijn de tekortkomingen nog

te groot om de student geslaagd te kunnen verklaren voor het opleidingsonderdeel op dit ogenblik.

Dit alles in overweging nemende, is de commissie van oordeel dat de examenbeslissing op een regelmatige wijze tot stand kwam, afdoende gemotiveerd werd en redelijk is.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Daar de ontvankelijkheid raakt aan de openbare orde, onderzoekt de Raad deze desnoods ambtshalve.

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de initiële examenbeslissing als tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 1.4 van de rechtspositieregeling in het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de interne beroepsprocedure leidt tot hetzij een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid, hetzij een nieuwe studievoortgangsbepaling door de beroepsinstantie. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Ambtshalve moet derhalve de onontvankelijkheid van het beroep worden opgeworpen in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Het beroep is, wat het voorwerp betreft, enkel – ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

B. Ratione temporis

Verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid op.

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat zij in de bestreden beslissing weliswaar verkeerde beroepsmodaliteiten heeft meegedeeld – met name dat de beroepstermijn bij de Raad ingaat bij de ‘kennisname’ van de beslissing van de beroepscommissie, terwijl dit de ‘kennisgeving’ moet zijn – maar dat enerzijds verzoekster en haar raadsman de webpagina van de Raad consulteerden waarop wél de juiste aanvangsdatum is vermeld en anderzijds verzoekster (blijkens e-mailverkeer) reeds op 12 oktober 2020 van de bestreden beslissing kennis heeft genomen.

Verzoekster repliceert dat de e-mail van 12 oktober 2020 met mededeling van de bestreden beslissing slechts kort voor middernacht is verzonden, en dat bovendien sms-verkeer tussen verzoekster en haar raadsman wordt voorgelegd waaruit blijkt dat pas op 13 oktober 2020 van de bestreden beslissing kennis werd genomen.

Het beroep is volgens verzoekster dan ook tijdig.

Beoordeling

Artikel II.284, §1 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat de beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de bestreden beslissing.

Het bepalen van de beroepstermijn in een dossier vereist dat hetzij de kennisgeving, hetzij de kennisname van de bestreden beslissing een vaste datum heeft gekregen.

De toezendingen van een beslissing op intern beroep via e-mail verleent aan die kennisgeving geen vaste datum, tenzij de bestemming een leesbevestiging of ontvangstbevestiging verzendt, in welke geval de datum van die bevestiging geldt als datum van de kennisgeving.

Uit de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, blijkt niet dat de e-mail van 12 oktober 2020 waarmee de bestreden beslissing aan verzoekster is overgemaakt, van een dergelijke lees- of ontvangstbevestiging werd voorzien. Deze e-mail doet derhalve de beroepstermijn niet ingaan.

Uit stuk 8 van verzoekster blijkt dat zijzelf en haar raadsman op 13 oktober 2020 kennis hebben genomen van de bestreden beslissing. Dit is de enige datum op basis waarvan de beroepstermijn kan worden berekend. In dit geval is de beroepstermijn ingegaan op 14 oktober 2020, om te verstrijken op 20 oktober 2020.

Het beroep bij de Raad, ingesteld op 20 oktober 2020, is tijdig en derhalve ontvankelijk *ratione temporis*.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroept verzoekster zich op een schending van de materiële motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

In haar verzoekschrift zet verzoekster het volgende uiteen:

“(…)

Voor het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’ werd aan cliënte op 04.09.2020 meegedeeld dat zij een 8/20 had behaald in tweede zit; in eerste zit had cliënte slechts een 5/20 behaald terwijl zij voor dit opleidingsonderdeel reeds 12u van de 22u had gepresteerd in de Provinciale School Diepenbeek.

Aan de Provinciale School Diepenbeek werd cliënte begeleid door mevrouw [L.L.], mevrouw [J.V.] en mevrouw [E.H.]. De stage werd echter afgebroken omwille van de corona pandemie. Als alternatieve opdracht werd er gevraagd om een lessenpakket te maken om de uren aan te vullen tot 75% van het totaal aantal uren, in dit geval 16u. Maar indien de lesvoorbereidingsformulieren reeds gemaakt waren, mochten deze meetellen en moest er geen lessenpakket gemaakt worden. Dit werd echter meegedeeld 1 week nadat de scholen gesloten werden (13 maart 2020).

Cliënte had reeds haar lesvoorbereidingsformulieren voltooid maar na de berichtgeving had cliënte deze aangepast naar een online les. Er was een mogelijkheid om feedback te krijgen op het lessenpakket, waarvan cliënte dan ook gebruik gemaakt heeft, maar enkel de lesvoorbereidingen van het opleidingsonderdeel 'Profilering in de praktijk' waren verbeterd.

Cliënte ging er dan ook vanuit dat de lesvoorbereidingen voor 'Verdieping in de praktijk' voldoende waren. Dit berustte evenwel op een miscommunicatie.

Voor het opleidingsonderdeel 'Verdieping in de praktijk' had cliënte reeds 12 uren van de 22 uren in de klas gestaan onder begeleiding van haar vakmentoren aan de Provinciale School Diepenbeek. Doordat er geen coach was komen observeren, moest cliënte echter nog een examenles uitvoeren waarbij cliënte een les diende te geven voor haar medestudenten onder toezicht van mevrouw [A.H.] en mevrouw [H.B.]. Uiteindelijk kreeg cliënte een onvoldoende o.a. omdat het onderwerp van haar examenles niet in het desbetreffende leerplan stond voor het bewuste studiejaar, dit terwijl [] het onderwerp aan cliënte werd toegewezen door haar vakmentor van de school! Beg[r]rijpe wie begrijpen kan!

Cliënte heeft toen besloten om alsnog haar herexamen voor beide opleidingsonderdelen (Verdieping én Profilering in de praktijk) mee te doen. Voor 'Verdieping in de praktijk' moest cliënte 3 lesvoorbereidingen maken waarvan één lesvoorbereiding bestond uit 100min in plaats van 50min. Eén lesvoorbereiding ging over translatie, een les die cliënte reeds gegeven had in haar stageschool, voor de andere lesvoorbereiding koos cliënte voor het onderwerp wiegendood. De derde les ging over aerobe celademhaling, waarvan cliënte reeds de eerste 2 lessen had gegeven in de stageschool.

Op 19 augustus 2020 vond het examen plaats en 4 september werd aan cliënte meegedeeld dat zij wel geslaagd was voor 'Profilering in de praktijk', maar nog niet voor 'Verdieping in de praktijk'. Cliënte kan zich niet akkoord verklaren met deze ongegrond[e] beslissing, reden waarom zij hiertegen hoger beroep aantekent.

Cliënte is op haar hele jaar geslaagd met maar liefst 63% maar omwille van een 8 op 'Verdieping in de praktijk' kan cliënte haar diploma niet in ontvangst nemen. Hieronder worden alle relevante bewijsstukken in een opsomming uiteengezet, welke [terdege] aantonen dat het examenresultaat van 8/20 onterecht is en niet strookt met de realiteit en de competenties van cliënte en het examenresultaat behept is met diverse onregelmatigheden:

- Cliënte had reeds 12u van de 22u van het opleidingsonderdeel 'Verdieping in de praktijk' voltooi[d] in haar stageschool (Provinciale School Diepenbeek). Op de lesbeoordelingsformulieren die ze hier ontving stonden zowel positieve als

opbouwende feedback die de cliënte steeds meenam naar haar volgende les om deze beter te maken (Stuk 1). Geen enkele van de toegewezen coaches is destijds komen observeren. De coaches hebben zich uitsluitend gebaseerd op de examenles terwijl deze niet overeenkwam met de klassituatie. De interne beroepscommissie hekelt dat enkele feedbackformulieren niet gevoegd zouden zijn. Deze worden thans ook gevoegd (stuk

- De examenles vond plaats in een onrealistische setting van een klaslokaal en/of een online les met effectieve leerlingen (omwille van corona). In de examenles van de tweede zit was er enkel één leerling aanwezig met de vakdidactiek 'Chemie' en niet het vakdidactiek 'Biologie' waardoor de cliënte geen beroep kon doen op de nodige voorkennis die er vereist was voor de les die gegeven werd.
- Cliënte kan aantonen dat ze de eindcompetenties omtrent het opleidingsonderdeel behaald heeft aan de hand van de examenresultaten van de andere vakken. Ze is op al haar andere vakken geslaagd, inclusief de drie andere stage onderdelen, met een totaal van 63% (Stuk 6 cliënte).
- Cliënte werd onvoldoende geschikt geacht om les te geven maar ze slaagde echter wel op het opleidingsonderdeel 'Profilering in de praktijk'. Dit is redelijk tegenstrijdig. Ze wordt op één stage gebuisd, maar slaagt op een andere stage.
- Dat cliënte werd 'beschuldigd' dat ze geen vakinhoudelijke kennis heeft omwille van een leerplandoelstelling die ze gebruikt heeft in een lesvoorbereiding voor een klas in het zesde secundair. Volgens een coach behoorde het lesonderwerp niet tot de desbetreffende leerplandoelstelling terwijl dit onderwerp haar werd toegewezen door de leerkracht van haar stageschool. Ze had diezelfde les gegeven voor de klas en ondervond daar dat de leerlingen geen voorkennis hadden van het onderwerp terwijl haar coach beweerde dat dit onderwerp reeds in het vijfde secundair wordt gegeven.
Daarnaast is ze echter wel geslaagd op het vakdidactiek 'Biologie' (Stuk 6 cliënte).
- Cliënte heeft geprobeerd om haar lesvoorbereidingen op te bouwen met de tools die er beschikbaar waren. Eerst maakte ze gebruik van 'Bookwidgets', 'Kahoot!' en dergelijke. Maar de licentie voor Bookwidgets was afgelopen waardoor enkele mogelijkheden, zoals flashcards (i.p.v. een eenvoudige begrippenlijst) niet meer beschikbaar waren.
- Cliënte heeft zich steeds proberen te verbeteren aan de hand van de feedback die ze kreeg en implementeerde dan ook de feedback waar nodig. Daarnaast heeft ze ook feedback gevraagd van twee andere leerkrachten (dhr. [R.T.] (stuk 9) en mevr. [A.D.]) om zo veel mogelijk van hun te leren en zichzelf en haar lessen te verbeteren. Corona was echter voor iedereen een moeilijke situatie waarbij veel leerkrachten zich moesten aanpassen aan online lesgeven. [] Cliënte heeft dan ook haar uiterste best gedaan om dit te doen. Ze had echter het idee dat de coaches

verwachtten dat ze dit perfect kon en geen rekening hielden met het nieuwe van de hele situatie.

- Cliënte heeft een 8 ontvangen, als het opleidingsonderdeel geen stage was, zou ze dit opleidingsonderdeel hebben kunnen tolereren.
- De interne beroepscommissie is van mening dat de COVID-evaluatie geen negatieve impact heeft gehad op het examenresultaat van de student omdat de tekortkomingen zich vooral manifesteren in de evaluatiecriteria die betrekking hebben op 'krachtig leren – de inhoudelijke expertise van de leraar in wording'. Mijn cliënte kan echter aantonen dat ze hier wel voldoende op scoort aan de hand van eerdere resultaten in het academiejaar doordat ze wél geslaagd is op het vak 'Krachtig leren', haar vakdidactiek 'Biologie' en haar andere 3 stageonderdelen (stuk 6 cliënte).
- De interne beroepscommissie haalt ook aan dat cliënte niet ten volle begrijpt wat de begrippen genexpressie en eiwitsynthese inhouden waardoor ze de foute leerplandoelstelling heeft gebruikt. Mijn cliënte heeft echter haar lesvoorbereiding destijds doorgestuurd naar haar vakmentor van het desbetreffende vak en heeft hier geen enkele feedback of verbetering over gekregen, dus melding dat het niet leerplandoelstelling B68 was maar B13. Hiernaast weet cliënte wel degelijk wat de begrippen genexpressie en eiwitsynthese inhouden. Eiwitsynthese is de opbouw van een eiwit vanaf de bouwstenen terwijl er bij genexpressie wordt verduidelijkt hoe een gen wordt getranscribeerd en vertaald zodat die aminozuren 'weten' in welke volgorde ze moeten staan. Beide begrippen, transcriptie en translatie, staan in het hoofdstuk van genexpressie in het handboek van de leerlingen. Transcriptie betekent dat ook dat DNA wordt omgezet naar RNA wat nodig is voor de translatie waarbij RNA 'vertaald' wordt naar een polypeptide. Bij de eiwitsynthese wordt er enkel verteld dat de aminozuren aan elkaar gekoppeld worden tot een polypeptide en welke processen hierna gebeuren om een functioneel eiwit te krijgen. Met andere woorden, eiwitsynthese wordt in het vijfde jaar secundair gegeven maar de processen daarvoor (transcriptie en translatie) wordt gegeven in het zesde secundair door deze leerkracht, hetgeen mijn cliënte dus gevolgd heeft.
- Mijn cliënte heeft haar fouten steeds verbeterd als erop werd gewezen. Iedereen kan fouten maken, ook leerkrachten. Het is dan ook belangrijk dat deze fouten in dezelfde les of in de volgende les verbeterd worden. Dit heeft mijn cliënte ook meteen gedaan. Het feit dat er wordt gezegd 'de studente moest hier zelf heel lang over nadenken' is dan ook niet gegrond en wordt ten onrechte als negatief naar voren gebracht. Er kan beter langer over iets nagedacht worden dan dat er snel en niet doordacht en misschien alsdan foutief beantwoord wordt. Door beredeneerd na te denken kon cliënte de leerlingen ook meenemen in haar denkwijze.
- Mijn cliënte had in de eerste zit al haar Powerpoints ingesproken zodat leerlingen die niet aanwezig waren in de les alsnog de les konden volgen op een later moment. Dit moest echter niet meer in de tweede zit. Daarom had ze in haar

Powerpoints al haar slides uitgelegd in ‘notities’. De leerlingen konden dan ook haar redenering en uitleg hier lezen, moesten ze niet aanwezig kunnen zijn in de les.

- Mijn cliënte had voldoende vragen voorbereid en gesteld in haar examenles (en in al haar andere lessen die ze heeft gemaakt). Dit kan gezien worden in haar lesvoorbereidingen en in haar PowerPoint. Op deze manier wou ze de leerlingen activeren om actief over de leerstof na te denken. Bijvoorbeeld: in haar voorbereidingen had ze geschreven dat de leerlingen de tijd kregen om een bepaald stukje leerstof zelfstandig te lezen waarna er aan de hand van vragen de leerstof klassikaal besproken werd. Met andere woorden, mijn cliënte heeft getracht om de leerlingen te activeren en te motiveren om mee te werken en mee te denken in de les ondanks de omstandigheden van een online les waarbij de mogelijkheden soms beperkt zijn aangezien samenwerken (Think-Pair-Share, bijvoorbeeld) moeilijk uit te voeren is via google meet.
- Mijn cliënte kan ook aantonen dat ze de beginsituatie (die hypothetisch is aangezien er geen leerlingen waren om te analyseren) analyseert aan de hand van haar voorbereidingen waar ze op heeft geschreven wat de leerlingen reeds gezien hebben en waarop verder wordt gebouwd (voorkennis)
- Lichaam passend inzetten is moeilijk aangezien de leerlingen enkel haar hoofd zagen.

Doordat cliënte een onvoldoende heeft gekregen voor het onderdeel ‘Verdieping in de praktijk’ heeft cliënte het oordeel gekregen dat zij ongeschikt is om voor een klas te staan terwijl dit echter niet aangetoond kan worden vermits er geen coach is komen kijken tijdens de 12 uren dat cliënte voor de klas stond en de overige beoordeling gebaseerd is op een niet-realistische setting van een examenles.

Cliënte merkt nog op dat de examenles welke zij gegeven heeft, opgenomen werd en desgevallend kan herbekeken worden door de raad voor studievoortgangsbetwistingen. Dat de beoordeling van cliënte werd beïnvloed door een beslissing van een stagementor is allerm minst correct. Bovendien blijkt uit de bijgebrachte stukken ook duidelijk dat de beoordelingen van diverse medestudenten niet op dezelfde manier gebeurt.

Hoe dan ook dient vastgesteld te worden dat er volstrekt geen rekening is gehouden met de ongewone situatie veroorzaakt door de corona pandemie.

De talrijke grieven welke door cliënte hierboven [zijn] aangehaald nopen evenwel tot een herziening van het examenresultaat van cliënte en dienen te leiden tot het oordeel dat cliënte wel degelijk geslaagd is op het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’.”

Verwerende partij betwist de argumenten van verzoekster. In haar antwoordnota repliceert zij als volgt:

“De onderwijsinstelling kan de student niet bijtreden in de stelling dat de examenbeslissing in de tweede examenkans voor het stageopleidingsonderdeel ‘verdieping in de praktijk’ behept zou zijn met onregelmatigheden waardoor het resultaat niet zou stroken met de werkelijke competenties van de student.

A. De stage-evaluatie in eerste en tweede zittijd in COVID-tijden

Vooreerst wijst de Onderwijsinstelling er op dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de beoordeling zoals gebeurd in de eerste zittijd (die niet werd aangevochten – en nu ook niet meer kan worden aangevochten wegens laattijdig) en de beoordeling zoals gemaakt in de tweede zittijd die nu wel het voorwerp van discussie is voor uw Raad.

Voor wat betreft de eerste zittijd: [...]

Uitzonderlijk werd er immers een tweede zittijd ingericht voor de stageopleidingsonderdelen omdat het digitale verloop van de eerste zittijd een herexamen toeliet. De student ontving onmiddellijk na de bekendmaking van de examencijfers haar herexamenopdracht voor het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’. Deze kan worden geconsulteerd op p. 1 en 2 van het stagebeoordelingsform[u]lier. (Bijlage XXX) De lesbeoordelingen en de stagelessen die voor de lockdown plaatsvonden, telden hier niet meer voor mee. De onderwijsinstelling is van oordeel dat dit in de gegeven omstandigheden een representatieve opdracht is die nauw aansluit bij de realiteit van lesgeven vandaag de dag in corona-tijden. De opdracht werd ook voldoende helder en tijdig aan de studenten gecommuniceerd. De student betwist dit ook niet.

B. Met betrekking tot de vermeende onrealistische (examen)setting

Waar de student aangeeft nadeel te hebben ondervonden van de herziene evaluatievorm in tijden van COVID omdat de examenlessetting geen echte klas-setting was en de medestudenten geen/te weinig voorkennis hadden om hun rol als leerling te kunnen spelen, kan de onderwijsinstelling dit argument niet bijtreden. Dit gegeven speelde immers voor elke student (in de eerste en tweede examenkans). Bovendien heeft elk van de medestudenten die ‘leerlingen speelden’ het secundair onderwijsdiploma en minstens een universitair bachelordiploma behaald. De medestudenten hadden dus genoeg inzicht om een leerling uit de derde graad SO te zijn. Ook de coaches/stagebegeleiders stelden (kritische) vragen tijdens de examenles zoals ook leerlingen dat zouden doen. De nagebootste klas-setting was dus voldoende reëel om een oordeel te kunnen vellen over de competenties van de student.

Bovendien moet de onderwijsinstelling opmerken dat de geformuleerde tekortkomingen in de [tweede] examenkans zich vooral manifesteren in de evaluatiecriteria die betrekking hebben op ‘krachtig leren’ – de inhoudelijke expertise van de leraar in wording –. De tekortkomingen op dit punt (zie punt C. van deze antwoordnota), naast andere, zouden ongeacht de setting en de voorkennis van leerlingen/medestudenten tot uiting zijn gekomen en kunnen volgens de onderwijsinstelling niet aan de virtuele COVID-evaluatie-omstandigheden worden gelinkt.

C. Er werd een stagebeoordelingsformulier opgemaakt dat op afdoende gemotiveerde wijze aangeeft hoe het examencijfer van 8/20 tot stand kwam

In bijlage XXX kan uw Raad kennis nemen van het stage-evaluatieformulier zoals opgemaakt door de stagebegeleiders/coaches en zoals besproken met de juryleden. Deze beoordelingsfiche werd ook samen met de student overlopen in een feedbackgesprek.

Het formulier bevat voor elk van de evaluatiecriteria een beoordeling, enerzijds op een schaal van 'ontoereikend' tot 'zeer goed' en anderzijds in woordelijke feedback die de score van de student kwalitatief toelicht.

De student lijkt het vooral oneens te zijn met de bevindingen in het stagebeoordelingsformulier, dat de student onvoldoende scoort voor evaluatiecriterium '1. Krachtig leren.' Dit criterium omvat inderdaad in belangrijke mate een beoordeling van de vakinhoudelijke kennis van de leraar in opleiding. Thans geeft het beoordelingsformulier zeer omstandig aan waarom zij hierop met onvoldoende wordt beoordeeld.

Volgens het leerplan is de translatie (B13 eiwitsynthese) leerstof voor 5TW (eerste leerjaar van de derde graad) en niet 6TW. Het leerplan geeft inderdaad ook duidelijk aan dat de leerplandoelstelling 'B68 het begrip genexpressie omschrijven en illustreren' leerstof is voor 6TW, maar hieronder kan onmogelijk transcriptie en translatie vallen. Hieruit kan worden afgeleid dat de student niet ten volle begrijpt wat de begrippen genexpressie en eiwitsynthese inhouden. Dat zij deze toelichting nu wel in haar verzoekschrift aanreikt, kan uiteraard dit tekort zoals het zich manifesteerde in de examenles niet verhelpen. Als de leerkracht van de school (om welke reden dan ook) beslist om deze leerstof in te plannen in het jaarplan van het zesde leerjaar dan moet een student EDUCMA nog steeds in staat zijn om er de juiste leerplandoelstellingen en voorkennis aan te koppelen. Dit wil zeggen dat de juiste leerplandoelstelling B13 is en dat de eiwitsynthese net transcriptie en translatie omvat en dus geen voorkennis is.

De student sprak volgens de beoordelaars van 'transductie' en 'translatie' i.p.v. 'transcriptie' en 'translatie'. De definities van beide begrippen geven reeds prijs dat translatie valt onder eiwitsynthese en niet genexpressie. Bij twijfel had de student kunnen kijken naar de wenken in het leerplan, dan was het duidelijk geweest dat er een andere lesinhoud verwacht werd m.b.t. de leerplandoelstelling B68.

Daarnaast werden er nog inhoudelijke fouten gemaakt tijdens de examenles, onder andere:

- de student kent het symbool voor het element fosfor niet, op de slides staat overal P in plaats van P_i , ... Er was ook verwarring waarom in de slides 'x 10' stond en online '12'. Hierover moest de student zelf heel lang nadenken alvorens zij haar redenering kon maken.
- De presentaties van de student zijn te weinig opbouwend (geleidelijkheidsprincipe), waardoor de leerlingen te weinig meegenomen worden in het denkproces van de leraar. Belangrijke begrippen en mechanismen worden te weinig uitgelegd en worden eerder overlopen. Figuren worden onvoldoende verduidelijkt. Hoe moet de leerlingen een figuur lezen? Wat is het belang van de pijlen, cijfers, ...? De student kreeg deze opmerking ook als feedback mee na de eerste zit maar deed er niets mee.
- Er was te weinig aandacht voor de actuele/online situatie (afstandsonderwijs) waarin we ons tot op heden bevinden. De presentaties van de student spreken onvoldoende voor zichzelf.

De gehele stagebeoordeling in ogenschouw nemend, stelt de onderwijsinstelling vast dat de beoordelaars de tweede examenkans van de student op volgende punten/evaluatiecriteria, die omstandig gemotiveerd werden, als ontoereikend of onvoldoende beoordeelt:

- slaagt erin om een motiverende en boeiende les uit te werken.
- beschikt over de vereiste inhoudelijke expertise en verbreedt, verdiept en actualiseert zijn/haar inhoudelijke expertise in functie van de les.
- vertaalt de inhoud van de les correct naar de lerenden en maakt hierbij gebruik van inzichten uit wetenschappelijk (vak)didactisch onderzoek.
- slaagt erin om leerlingen te engageren in actieve denkprocessen (bv. probleemoplossend denken, kritisch denken, creatief, ...).
- analyseert de beginsituatie van de lerenden correct en formuleert op basis van de eindtermen, leerplandoelstellingen en het pedagogisch project concrete, evalueerbare lesdoelen die aansluiten bij de beginsituatie.
- selecteert op basis van de geformuleerde lesdoelen leerinhouden en vertaalt deze naar concrete, relevante leeractiviteiten die aansluiten bij de leefwereld en de interesses van de lerenden.
- selecteert passende, activerende en uitdagende werkvormen, groeperingsvormen, leermiddelen en media. Ontwikkelt didactisch materiaal en evalueert didactisch materiaal kritisch. Stimuleert de lerenden om hun leerproces in eigen handen te nemen.
- benut de lestijd efficiënt, bewaakt de lestijd, zorgt voor een vlotte overgang tussen de verschillende lesfasen en past de lestijd aan indien dit nodig is.
- gebruikt correct Standaard Nederlands. zet de stem en lichaam(gelaat) passend in en maakt efficiënt gebruik van de ruimte. Communiceert vanuit een gepast register met directie, stagementor, collega's, stagebegeleider, medestudenten en leerlingen.

Voor de meeste overige evaluatiecriteria scoort de student 'voldoende', slechts voor drie criteria wordt een beoordeling 'goed' gegeven. De onderwijsinstelling ziet dan ook niet in hoe de student kan stellen dat zij de eindcompetenties voor het opleidingsonderdeel bereikt zou hebben.

De onderwijsinstelling twijfelt er niet aan dat de student hard gewerkt heeft, hulp en extra feedback gezocht heeft bij externen en aan de slag ging met de verkregen feedback tussen de eerste en tweede zittijd. De beoordelaars stellen ook vast dat de student al een groei doormaakte tussen eerste en tweede zittijd. Dit uit zich ook in een score die van 5/20 naar 8/20 stijgt. Evenwel zijn de tekortkomingen nog te groot om de student geslaagd te kunnen verklaren voor het opleidingsonderdeel op dit ogenblik.

D. De student kan geen rechten putten uit het feit dat ze wel slaagde voor andere (stage-)opleidingsonderdelen

De Onderwijsinstelling kan de student niet bijtreden in haar redenering als zou zij, omdat zij slaagt op andere opleidingsonderdelen zoals het opleidingsonderdeel 'vakdidactiek biologie' of het stageopleidingsonderdeel 'profilering in de praktijk', de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel 'verdieping in de praktijk' hebben bereikt. Het is immers vaste rechtspraak dat voor elk opleidingsonderdeel afzonderlijk dient te worden beoordeeld of de – combinatie van de – vooropgestelde eindcompetenties waaraan het opleidingsonderdeel werkt binnen de opleiding, bereikt werden of niet. Het opleidingsonderdeel 'verdieping in de praktijk' zet ook op een andere pijler in dan andere stageopleidingsonderdelen. Zoals de ECTS-fiche aangeeft,

wordt in dit opleidingsonderdeel specifiek ingezet op de pijler ‘innovatie en ontwikkeling’, waar bijvoorbeeld in het stageopleidingsonderdeel waarnaar student verwijst (profilering in de praktijk) wordt ingezet op ‘co-creatie en samenwerking’.

Op basis van de geformuleerde tekortkomingen in de stagebeoordeling, is de onderwijsinstelling van oordeel dat de student de verschillende beoogde eindcompetenties niet bereikt in het kader van het opleidingsonderdeel ‘verdieping in de praktijk’. Minstens zijn er tekortkomingen voor de EC ‘de Educatieve master beschikt over pedagogisch-didactische, vakdidactische en domeininhoudelijke 9 expertise in de gezondheidswetenschappen....’ en ‘de Educatieve master zet de verworven expertises geïntegreerd in om krachtige leeromgevingen te creëren waarvan alle didactische componenten aansluiten bij de beginsituatie en het leerproces van elke lerende’.

Verder geeft de beschrijving van de module inhoud in de ECTS-fiche in de eerste zin overigens al weer dat de studenten in dit opleidingsonderdeel hun functioneren als leraar in het secundair onderwijs dienen te ‘verfijnen’. Hiermee alleen al wordt aangegeven dat er op een andere manier naar het werk van de student zal worden gekeken (er wordt dan ‘meer’ verwacht van de student; alles verloopt vlotter, beter geïntegreerd) dan in andere stageopleidingsonderdelen. ‘Verdieping in de praktijk’ is immers het zwaarste van 4 stage-opleidingsonderdelen in de opbouw van de opleiding. Het vertegenwoordigt de meeste stage-uren van de 4 stage-opo’s en staat ook op de meeste studiepunten (8 sp tegenover 4 sp per ander stageopleidingsonderdeel).

De onderwijsinstelling merkt hier ook op dat de student op de overige drie stageopleidingsonderdelen steeds slechts met 10/20 wist te slagen. Voor het opleidingsonderdeel ‘profilering in de praktijk’ was ook een tweede examenkans nodig om een credit voor het opleidingsonderdeel te behalen. Deze scores tonen aan de student moeite heeft met het omzetten van de onderwijstheorie in de praktijk. De onderwijsinstelling is dan ook van oordeel dat zij terecht heeft geoordeeld dat de student nog niet het gewenste resultaat heeft behaald tijdens de tweede examenkans om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel Verdieping in de praktijk. Dat zij het gewenste resultaat voor profilering in de praktijk, een ander stageopleidingsonderdeel, wel behaalde in deze zittijd, doet hier niet ter zake. De examenles had een andere inhoud, maar ook voor deze examenles werd het evaluatiecriterium ‘krachtig leren’ slechts met nipt voldoende beoordeeld.

E. De onderwijsinstelling heeft de student beoordeeld zoals elke andere student. Er is geen schending van het gelijkheidsbeginsel

Wat betreft het argument van de student als zou zij anders beoordeeld zijn dan haar medestudenten, hetgeen de student staft met een lesvoorbereiding van een medestudente die veel minder omvattend is dan één van haar eigen lesvoorbereidingen en die wel geslaagd zou zijn voor het opleidingsonderdeel, ziet de onderwijsinstelling niet hoe dit moet overtuigen. Het is immers niet de kwantiteit van een lesvoorbereiding die telt, maar de kwaliteit. Een meer gevatte lesvoorbereiding kan even goed zijn of beter dan een langere, gedetailleerde, van bijlage voorziene lesvoorbereiding. Bovendien is het maar één lesvoorbereiding uit een geheel pakket dat beoordeeld wordt, samen met de examenles. De onderwijsinstelling ziet dan ook geen bewijs voorliggen dat een ongelijke of subjectieve behandeling van de student t.a.v. andere studenten staft.

F. De student kan niet geslaagd worden verklaard voor de opleiding met een tekort van 8/20 voor verdieping in de praktijk

In lijn met de OER, art 4.7 examenregeling, werd het opleidingsonderdeel ‘Verdieping in de praktijk’, net zoals de andere stage-opleidingsonderdelen in de opleiding, uitgesloten van tolerantie. Dit wordt ook zo vermeld in de studiegids. De student was hier van op de hoogte. Zij kon dan ook, conform de bepalingen in art. 4.4 examenregeling niet geslaagd worden verklaard voor de educatieve masteropleiding gezondheidswetenschappen in het academiejaar 2019-2020.

Samengevat is de onderwijsinstelling van mening dat het examenresultaat voor de tweede examenkans van het opleidingsonderdeel ‘verdieping in de praktijk’ regelmatig tot stand kwam, afdoende werd gemotiveerd en redelijk is gegeven de opgesomde tekortkomingen in de stagebeoordeling.

De onderwijsinstelling leest in het verzoekschrift van de student voor uw Raad geen argumenten om deze beslissing te herroepen.”

In haar wederantwoordnota verwijst verzoekster naar haar argumenten zoals vermeld in het beroepsschrift.

Beoordeling

Verzoekster zij er vooreerst aan herinnerd dat de bevoegdheid van de Raad krachtens artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs beperkt is tot het vernietigen van een bestreden beslissing, in voorkomend geval met oplegging van voorwaarden bij het nemen van een nieuwe beslissing.

Naar luid van artikel II.291 van diezelfde Codex vermag de Raad niet zijn appreciatie omtrent de verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de organen van de verwerende partij. De Raad is dan ook geen examencommissie of beroepsinstantie die eigener gezag de beoordeling van de student kan overdoen om vervolgens tot een eigen studievoortgangsbepaling te komen.

Bovendien is te dezen, zoals hierboven is komen vast te staan, de beslissing van de beroepscommissie het enige voorwerp van huidig annulatieberoep.

Van een verzoekende partij wordt in die omstandigheden dan ook verwacht dat zij voldoende duidelijk en concreet aangeeft wat zij aan de beslissing van die beroepscommissie verwijt. Zo

zij aanvoert dat de beroepsinstantie bepaalde middelen onbeantwoord heeft gelaten, dan kan de Raad aannemen dat een loutere herneming van de middelen uit het intern beroep kan volstaan als kritiek op de initiële studievoortgangsbepaling. Anders is het wanneer de beroepsinstantie de haar voorgelegde grieven heeft beantwoord en derhalve aan het formele motiveringsaspect van de formele motiveringsplicht heeft voldaan – a fortiori wanneer de verzoekende partij het tegendeel niet aanvoert.

Te dezen heeft de interne beroepscommissie een omstandig antwoord geformuleerd op verzoeksters intern beroep, en wordt door verzoekster geen schending van de formele motiveringsplicht opgeworpen. In die omstandigheden zijn de grieven die verzoekster – al dan niet geparafraseerd – slechts overneemt uit haar intern beroep, zonder wettigheidskritiek te formuleren ten aanzien van de bestreden beslissing, niet ontvankelijk. Deze vaststelling treft de feitelijke uiteenzetting (die met inbegrip van de beschrijvingen een kopie is uit het intern beroep, inclusief de aanduiding van de examenbeslissing van 4 september 2020 als voorwerp van het beroep), en wat de middelen betreft het eerste, tweede, derde, vierde, vijfde, zesde en zevende ‘bullet point’ uit het verzoekschrift.

Wat betreft de vaststelling van de beroepscommissie dat verzoekster heeft nagelaten alle feedbackformulieren te voegen, stelt verzoekster dat zij deze thans voorlegt (eerste bullet point).

Ter zake wijst de Raad op de bepaling van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, naar luid waarvan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Het is de vaste rechtspraak van de Raad dat dit voorschrift, onverminderd de bepaling van artikel II.295, §1 van diezelfde Codex, in beginsel ook slaat op de overtuigingsstukken van de verzoekende partij. Aan de beslissing van een interne beroepsinstantie kan immers bezwaarlijk een schending van de formele motiveringsplicht of een onbehoorlijke beoordeling worden verweten, wanneer de stukken waarop die grief steunt, niet ter beoordeling aan die beroepsinstantie zijn voorgelegd. Het ligt derhalve op de weg van een verzoekende partij om

de stukken waarover zij beschikt of kan beschikken, en die voorzienbaar dienstig zijn voor de adstructie van haar intern beroep, aan de interne beroepsinstantie voor te leggen.

De feedbackformulieren die verzoekster, ter aanvulling van haar stukken op intern beroep, thans voor het eerst voorlegt, beantwoorden niet aan het bovenstaande en kunnen derhalve niet op ontvankelijke wijze in het debat worden betrokken.

De grief dat verzoekster met een examencijfer van 8/20 gedelibereerd zou kunnen worden zo het geen stage had betroffen (achtste bullet point) werd in het intern beroep niet voorgelegd.

Aangezien het bijgevolg om een nieuw middel gaat, is het in toepassing van het voormelde artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs niet ontvankelijk.

Wat de tekortkomingen inzake ‘krachtig leren’ betreft (negende bullet point), blijkt uit het stagebeoordelingsformulier ‘Verdieping in de praktijk’ van de tweede examenkans (stuk H administratief dossier), dat verzoekster voor de vier competenties (op een schaal van ontoereikend – onvoldoende – voldoende – goed -zeer goed) éénmaal ‘ontoereikend’ (‘inhoudelijke expertise’), tweemaal ‘onvoldoende’ (‘vertaalt de inhouden’ en ‘actieve denkprocessen’) en éénmaal ‘goed’ (‘stelt heldere, gerichte vragen’) scoort. Deze beoordelingen zijn voorzien van een ruime tekstuele feedback en verzoekster had van dit alles kennis toen zij haar intern beroep instelde.

Dat verzoekster haar lesvoorbereiding aan de vakmentor had overgemaakt en geen opmerkingen heeft ontvangen, is een middel dat aansluit bij een beweerd gebrek aan begeleiding in de loop van het academiejaar. Die grief heeft verzoekster in het intern beroep evenwel niet opgeworpen; hij is thans niet ontvankelijk.

Voor zover verzoekster doet gelden dat zij hiervoor wél voldoende moet scoren en verwijst naar andere resultaten in het academiejaar, overweegt de interne beroepscommissie naar oordeel van de Raad terecht dat zelfs wanneer het om gelijkaardige (deel)competenties gaat, de beoordeling per opleidingsonderdeel dient te gebeuren en bijgevolg resultaten voor eerdere *c.q.* andere opleidingsonderdelen met (beweerdelijk) gelijkaardige of vergelijkbare (deel)competenties in beginsel niet kunnen worden ingeroepen als bewijs van een onjuiste beoordeling.

Dat verzoekster aan een en ander inzake eiwitsynthese in haar verzoekschrift mogelijk een juiste uitleg geeft, betekent niet dat de beoordeling van de interne beroepscommissie omtrent de prestaties tijdens het opleidingsonderdeel onjuist zou zijn.

Verzoekster zet verder uiteen dat zij uit haar fouten heeft geleerd en deze tijdens de les of in een volgende les heeft rechtgezet.

Ook dat argument overtuigt niet. De interne beroepscommissie verwijt aan verzoekster vooreerst feitelijke onjuistheden (het symbool voor fosfor niet kennen, een verkeerde notering, enz.) Dat wordt door verzoekster ook niet tegengesproken.

Het is verder niet onredelijk om het gegeven dat verzoekster lang moest nadenken om een en ander recht te zetten, in aanmerking te nemen bij de beoordeling. Voor zover verzoekster de feitelijke toedracht daarvan betwist, wijst de Raad erop dat wordt uitgegaan van de deskundigheid en objectiviteit van de beoordeelaren, en dat een verzoekende partij dat vermoeden slechts aan het wankelen kan brengen aan de hand van een concreet (begin van) bewijs van het tegendeel. Een loutere bewering, zoals verzoekster hier naar voor brengt, volstaat in dat opzicht niet.

Hoe en waarom de argumentatie inzake de powerpoints tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing moet leiden (twaalfde bullet point), blijft voor de Raad onduidelijk.

Verzoekster zet dit niet nader uiteen, terwijl deze powerpoints in de bestreden beslissing niet ter sprake komen. Dit laatste lijkt dan weer te kunnen worden verklaard door het gegeven dat verzoekster ze in haar intern beroep evenmin heeft vermeld.

Wat de opmerking inzake het ‘passend inzetten van het lichaam’ betreft, wil verzoekster het doen voorkomen dat die kritiek weinig ernstig is aangezien de leerlingen enkel verzoeksters hoofd zagen.

Eenvoudige lezing van de bestreden beslissing leert evenwel dat de bedenkingen van de beroepscommissie wel degelijk precies daarop betrekking hadden:

“gebruikt correct Standaardnederlands, zet de stem en lichaam(gelaat) passend in en maakt efficiënt gebruik van de ruimte. Communiceert vanuit een gepast register met directie, stagementor, collega’s, stagebegeleider, medestudenten en leerlingen.”

Ook in dat opzicht overtuigt met middel derhalve niet.

Ten slotte is de Raad van oordeel dat verzoekster, in het licht van de concrete overwegingen van de beroepscommissie, niet aantoonde hoe of waarom er “volstrekt geen rekening is gehouden met de ongewone situatie veroorzaakt door de coronapandemie”.

Wat het gelijkheidsbeginsel betreft, zij erop gewezen dat studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar staan en dat derhalve in principe op het gelijkheidsbeginsel geen beroep kan worden gedaan om een betere beoordeling te krijgen. Dit principe lijdt enkel uitzondering wanneer een aperte en onverklaarbare ongelijke behandeling tussen de studenten wordt aangetoond. Dat bewijs levert verzoekster niet; de Raad valt de gemotiveerde beoordeling van de beroepscommissie op dat punt bij.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterindexeerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 6.081 van 18 november 2020 in de zaak 2020/732

In zake: Lesley VERMEIR
woonplaats kiezend te 9230 Wetteren
Vennestraat 105

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2020, strekt tot nietigverklaring van (i) de beslissing van de Arteveldehogeschool van 29 september 2020 waarbij verzoeksters vraag tot rechtstreekse diplomering wordt afgewezen en van (ii) de beslissing van de interne beroepscommissie van de Arteveldehogeschool van 16 oktober 2020 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2020.

Aangezien de openbare zittingen tijdelijk zijn opgeschort, werd aan beide partijen gevraagd of zij akkoord konden gaan met een schriftelijke procedure. Zowel verzoekende partij als verwerende partij heeft ingestemd met een schriftelijke procedure.

III. Feiten

Verzoekster is houder van een aantal bekwaamheidsbewijzen, op grond waarvan zij aan de Arteveldehogeschool een verzoek tot rechtstreekse diplomering richt, met het oog op het bekomen van de graad van educatieve bachelor.

Op 28 september 2020 antwoordt de teamleider trajecten van verwerende partij dat een rechtstreekse diplomering niet mogelijk is, onder meer op grond van de volgende overwegingen:

“Een graduaatsdiploma behaald aan een cvo (VKS niveau 5) is geen bachelordiploma (VKS niveau 6). Een lerarenopleiding erbij maakte niet dat dat ineens een bachelordiploma wordt, want zo’n SLO diploma is niet ingeschaald daarin. Het gunstig advies gaat dus enkel over vakbekwaamheden die toegewezen worden waarin je met je lerarenopleiding mag lesgeven.”

Nadat aan verzoekster verdere informatie wordt gevraagd omtrent de gevolgde vakdidactiek, en verzoekster nader uiteenzet waarom zij meent wel voor rechtstreekse diplomering in aanmerking te komen, deelt de teamleider trajecten op 29 september 2020 aan verzoekster mee dat zij op basis van de eerder verworven kwalificaties (EVK) nog een curriculum van 108 studiepunten moet opnemen, en dat zij binnen dat traject eventueel nog vrijstellingen kan aanvragen op grond van eerder verworven competenties (EVC).

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 1 oktober 2020 stelt verzoekster tegen die beslissing het volgend intern beroep in:

“Ik ben het niet eens met deze beslissingen omdat:

1. *Ik bezit bekwaamheid en eerder verworven kwalificaties, maar mocht ondanks dit gegeven geen bijzondere motivering ontvangen voor de weigering op mijn verzoek tot rechtstreekse diplomering.*

Het besluit van de Vlaamse Regering tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs art. II 245 stelt dat indien een instellingsbestuur op grond van 1 of meer bewijzen van bekwaamheid of van eerder verworven kwalificaties vaststelt dat een persoon, die nog niet in het bezit is van de kwalificatie van de opleiding in kwestie, zich de domeinspecifieke leerresultaten van een opleiding, zoals bedoeld in afdeling III van hoofdstuk IV van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, eigen heeft gemaakt, aan deze persoon het diploma van de betrokken opleiding uitreikt. Indien het instellingsbestuur niet overgaat tot het uitreiken van het betrokken diploma doch het volgen van bijkomende opleidingsonderdelen, of

delen ervan, voorschrijft, geldt een bijzondere motiveringsplicht. Het instellingsbestuur dient in dat geval een substantieel verschil aan te tonen tussen de door de bewijzen van bekwaamheid gevalideerde competenties en de leerresultaten die blijken uit de eerder verworven kwalificaties en de domeinspecifieke leerresultaten van de opleiding.

Kan u volgens het motiveringsbeginsel het verschil aantonen tussen:

- Enerzijds de door mij bekomen:
 - o Kwalificaties: diploma leraar + graduaat Boekhouden (totaal 180 studiepunten);
 - o Competenties: door de onderwijsinspectie erkend voor de vakken Boekhouding, Dactylografie, Handel, Kantoortechnieken, Verkoop, Informatica, Economie, Dameskappen, Herenkappen, Haartooi.
- Anderzijds de domeinspecifieke leerresultaten van de educatieve bachelors secundair onderwijs binnen het vakgebied Bedrijfsorganisatie, Economie, Informatica en Haartooi. Hierbij dient rekening gehouden te worden met het gegeven dat bij afronding van de opleiding bekwaamheid wordt bekomen voor de vakken waarvoor ik reeds bekwaamheid bezit.
Hierbij vul ik aan dat het decreet op de kwalificatiestructuur domeinspecifieke leerresultaten gelijkenschakelt met competenties.

2. Een bewijs van bekwaamheid richt zich niet enkel tot een bepaalde graad, maar ook naar competenties eigen aan een welomschreven opleiding.

Het besluit van de Vlaamse Regering tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs geeft onder de algemene bepaling aan dat het bewijs van bekwaamheid aantoont dat een student competenties heeft verworven die eigen zijn aan het niveau van graduaat, bachelor, master of eigen zijn aan een welomschreven opleiding. Op dit moment bevind ik mij op basis van mijn onderwijskwalificatie op niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur.

Mijn bekwaamheid situeert zich in realiteit op het niveau van bachelor (vakgebied Bedrijfsorganisatie, Economie, Informatica – Haartooi valt zowel onder graduaat als bachelor), en niet op het niveau van graduaat dat bedoeld is voor praktijkleerkrachten bouw, lassen, sanitair, etc. Ik kan dan ook stellen dat ik bekwaamheid bezit voor de bedoelde vakgebieden binnen de educatieve bachelor.

Daarbovenop heb ik, net zoals een bachelor, 180 studiepunten doorlopen bestaande uit vakkennis (120 studiepunten) aangevuld met pedagogische en didactische kennis (60 studiepunten). Indien hier nog eens 108 studiepunten bijkomen, kom ik uit op 288 studiepunten voor de graad van bachelor (de toekomstige studenten met gelijkaardige studieambities als deze van mij, zullen door de hervormingen uitkomen op 318 studiepunten!). Dit is een schending van het gelijkheidsbeginsel en redelijkheidsbeginsel, zeker in vergelijking met een student die na het secundair onderwijs en praktijkervaring voor het educatief graduaat opteert. Na 90 studiepunten behaalt deze student niveau 5, tel hier nog eens 108 studiepunten bij en dan behaalt de student na 198 studiepunten de graad van bachelor (18 studiepunten meer dan na een standaard bacheloropleiding – in mijn geval 108 studiepunten meer – voor toekomstige studenten in mijn situatie zijn dit 138 studiepunten meer). Bovendien zal de bedoelde student geen dubbele bekwaamheid generen aangezien de vakgebieden op het niveau

van bachelor en graduaat verschillend zijn. Eigenlijk bevinden de vakgebieden van de langlopende graduaat van 120 studiepunten zich op het niveau van bachelor. Daarnaast wil ik er op wijzen dat de huidige graduaatsopleiding niet vergelijkbaar zijn met de graduaatsopleiding die ik destijds heb doorlopen. Ik genoot een volledig theoretische opleiding, terwijl een graduaatsopleiding op dit moment bestaat uit 1/3de werkplekleren.

3. *Voor de EVK-procedure werd enkel mijn diploma van leraar in rekening gebracht.*

Vakbekwaamheid is het resultaat van een diploma dat vakkennis bewijst aangevuld met een pedagogisch diploma. Er dient dus tevens rekening gehouden te worden met mijn vakkennis en niet enkel met mijn pedagogische en didactische kennis.

Bovendien bepaalt het decreet betreffende de kwalificatiestructuur dat een ‘kwalificatie’ een afgerond en ingeschaald geheel is van competenties of domeinspecifieke leerresultaten. Een erkende kwalificatie kan zowel uit een onderwijs- of een beroepskwalificatie bestaan waarvan de Vlaamse Regering beslist dat ze aan inhoudelijke en vormelijke kwaliteitseisen voldoet en waarvoor een bewijs kan worden uitgereikt. Zo wordt ‘Cel Word Leerkracht’ opgenomen als EVC-aanbieder door de Vlaamse Overheid met als doel het erkennen van nuttige ervaring als bekwaamheidsonderdeel voor leerkrachten (<http://www.erkennenvancompetenties.be/evc-aanbieders/>). Ik heb bijgevolg reeds een EVC-procedure doorlopen waarvoor ik een gunstig advies heb gekregen door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Overheid.

Hoewel een instellingsbestuur autonomie krijgt door de Overheid, dient er toch hiërarchie gerespecteerd te worden en kunnen beslissingen van een hogere instantie niet verworpen worden. Hierdoor meen ik in het bezit te zijn van bewijsstukken die onder de noemer ‘beroepskwalificatie’ mee dienen opgenomen te worden tijdens uw onderzoek. Overeenkomstig de Codex Hoger Onderwijs art. II 219 kan er bovendien geen bijdrage worden gevraagd voor een onderzoek EVK dat verloopt op stukken.

- Hieronder een overzicht van de door mij behaalde onderwijskwalificaties:
 - o Diploma secundair onderwijs
 - o Hoger onderwijs voor 180 studiepunten:
 - Graduaat boekhouden
 - Diploma van leraar – vakdidactiek Economie
- Overzicht erkende beroepskwalificatie onder nuttige ervaring:
 - o Boekhouding,
 - o Dactylografie,
 - o Handel,
 - o Kantoortechnieken,
 - o Verkoop,
 - o Informatica,
 - o Economie,
 - o Dameskappen,
 - o Herenkappen,
 - o Haartooi.

4. *Het bekwaamheidsbewijs binnen het onderwijs bestaat uit een basisdiploma, aangevuld met een bewijs van pedagogische bekwaamheid en eventueel aangevuld met erkende nuttige ervaring.*

In het antwoord dat ik mocht ontvangen werd aangegeven dat er geen rekening gehouden zal worden met mijn reeds verworven bekwaamheid binnen het secundair onderwijs. Nochtans stelt art. 7 van het besluit van de Vlaamse regering betreffende nuttige ervaring uitdrukkelijk dat een gunstig advies geldt als bekwaamheidsbewijs. In een aantal gevallen bestaat het bekwaamheidsbewijs zelfs enkel uit erkende nuttige ervaring.

Daarbovenop verwijs ik nogmaals naar punt 3 waarin ik aangeef dat nuttige ervaring vervat zit in een procedure tot erkennen van competenties.

5. *Sedert 2012 oefen ik een beroep uit op kwalificatieniveau 6.*

In dit laatste punt verwijs ik naar de beroepskwalificatie van een hoofdboekhouder. Sedert 2012 ben ik verschillende jaren tewerkgesteld geweest als hoofdboekhouder. De laatste jaren is dit verder uitgebreid naar jobs binnen het onderwijs.

In bijlage zal u de beroepskwalificatiefiche vinden van hoofdboekhouder waarin mijn competenties opgenomen zijn, evenals een verwijzing naar kwalificatieniveau 6. Bovendien heb ik steeds het loon genoten van een bachelor.

Binnen het onderwijs wordt er ook geen onderscheid gemaakt tussen bachelors en graduatens. Bij het Departement Onderwijs zagen ze zelf ook weinig nut in het doorlopen van een nieuwe opleiding van meer dan 100 studiepunten terwijl ik vakbekwaamheid bezit en mijn loon identiek zou blijven. De inspanning zou niet opwegen tegenover de directe return. Hetgeen ik vooral wil bereiken met deze graad is de mogelijkheid om mij verder te professionaliseren.

Als afsluiting op de aangehaalde argumentatie kan ik stellen dat ik beschik over bekwaamheid (vakinhoudelijk op het niveau van bachelor) die eveneens wordt verworven binnen de eerder bedoelde vakgebieden van de educatieve bachelor. Daaruit besluit ik dat ik voldoe aan de voorwaarden die gesteld worden in art. II 245 van de Codex Hoger Onderwijs tot rechtstreekse diplomering naar een educatieve bachelor.

Ik bezit namelijk eerder verworven bekwaamheid en kwalificaties die gelijkaardig zijn aan de educatieve bachelor, alleen ben ik nog niet in het bezit van het diploma. Een vereiste tot het behalen van dubbele bekwaamheid is bovendien tegenstrijdig met de flexibilisering van het hoger onderwijs zoals opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs, een schending van het redelijkheidsbeginsel en een schending van het gelijkheidsbeginsel.”

De interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool behandelt dit beroep in zitting van 16 oktober 2020 en komt tot het volgende besluit:

“(…)

Verweer opleiding legt haar werkwijze als volgt uit:

De opleiding beschouwt het verzoek van mevrouw Vermeir als een vrijstellingsaanvraag, die indien alle voorwaarden vervuld zijn, tot een diplomering kunnen leiden. Hiervoor bestaan 2 procedures die ook uitgelegd worden op de Arteveldehogeschool website en waarnaar verwezen werd in het mailverkeer (zie bijlage 2 Mailverkeer):

De EVK procedure waarbij er op basis van eerder verworven studiebewijzen vrijstellingen toegekend kunnen worden in de opleiding die de student wil starten.

EVK – ‘Eerder verworven kwalificaties’ zijn creditbewijzen, getuigschriften of alle binnen- of buitenlandse studiebewijzen die aangeven dat een formeel leertraject met goed gevolg werd doorlopen.

De EVC procedure waarbij praktijkervaring kan resulteren in een vrijstelling.

De relevante niet-schoolse kennis of ‘eerder verworven competenties’ kunnen in het Vlaamse hoger onderwijs worden erkend. Hiervoor dient de student een procedure te starten om je ‘Eerder verworven competenties (EVC)’ te bewijzen. (Zie bijlage 5 2020-AUGent-EVC-Gids-Aanvragers)

Verwerende partij stelt verder wat het eerste punt betreft:

Een rechtstreekse diplomering was enkel mogelijk na het doorlopen van een EVC procedure waarin eerder verworven competenties kunnen worden erkend. Deze procedure werd niet opgestart. Vandaar dat er ook geen ‘formele motivering’ was (zie bijlage 5- 2020-AUGent-EVC-Gids-Aanvragers).

In het mailverkeer (zie bijlage 2 Mailverkeer) gaf [L.R.] wel aan welke competenties er volgens haar op basis van het aangereikte materiaal niet bewezen zouden kunnen worden. In die zin werd er dus wel een toelichting/motivering gegeven.

De kandidaat-studente denkt alle competenties te hebben bewezen aan de hand van de studiebewijzen, maar hierbij is het kwalificatieniveau van belang.

In de educatieve bachelor secundair onderwijs zijn de domeinspecifieke leerresultaten ‘DLR’s’ (en daaruit volgende OLR’s, opleidingsspecifieke leerresultaten) opgesteld op kwalificatieniveau 6 (bijlage 4: VKS 6- OLR en OLD).

Met het graduaatsdiploma kunnen enkel doelen op niveau 5 bewezen worden (Bijlage 3: VKS 5 — OLR en OLD). Deze doelen zijn op een ander niveau uitgeschreven.

Het gunstig advies (zie bijlage 6: Gunstig advies AGODI) gaat voornamelijk over nuttige ervaring buiten het onderwijs die mee kan tellen voor de berekeningen van de geldelijke anciënniteit. Het is geen erkenning van een kwalificatieniveau. Dit is niet haar bevoegdheid.

Verwerende partij stelt wat het tweede punt betreft:

De kandidaat-studente geeft aan de bekwaamheid te bezitten op bachelorniveau, maar dit zou dan bewezen moeten worden in een EVC-procedure, die niet werd doorlopen.

De kandidaat-studente toont aan dat ze in totaal 180 studiepunten studie heeft doorlopen, maar het aantal studiepunten op zich is niet relevant. Een student die een professioneel bachelordiploma behaalde en wil schakelen naar een master moet ook verplicht een schakelprogramma volgen en zal in totaal ook meer studiepunten moeten behalen om finaal een masterdiploma te behalen.

Verwerende partij stelt wat het derde punt betreft:

Het behaalde diploma van leraar (specifieke lerarenopleiding SLO) werd tot vorige academiejaar niet ingeschaald in een kwalificatieniveau.

Elk diploma van leraar geeft daarom automatisch vrijstelling van de ondersteunende vorming binnen de educatieve bachelor secundair onderwijs en maakt dat de student een verkort traject kan volgen (traject extra onderwijsbevoegdheid).

Studenten die een diploma van leraar én een bachelordiploma kan voorleggen kunnen het traject extra onderwijsbevoegdheid – één onderwijsvak volgen. Wie alleen een diploma van leraar heeft kan het verkort traject extra onderwijsbevoegdheid – twee onderwijsvakken volgen en moet ook nog een bachelorproef maken. Info is beschikbaar op de website [...]

Zoals eerder vermeld erkent AGODI nuttige ervaring buiten het onderwijs die mee kan tellen voor de berekeningen van de geldelijke anciënniteit. Het is geen erkenning van een kwalificatieniveau, waarvoor de AUGent voor onze associatie bevoegd is.

Verwerende partij verwijst wat het vierde punt betreft: ‘het bekwaamheidsbewijs binnen het onderwijs bestaat uit een basisdiploma, aangevuld met een bewijs van pedagogische bekwaamheid en eventueel aangevuld met erkende nuttige ervaring’ naar hetgeen in dit verweer werd opgenomen onder de punten 1 en 3.

Verwerende partij stelt wat het vijfde punt betreft:

Binnen het onderwijsvak economie/ bedrijfsorganisatie bestaat de kans dat via de EVC procedure nog extra vrijstellingen behaald kunnen worden, maar deze procedure werd niet doorlopen.

Na het doorlopen van de EVC procedure zouden dus zeker nog competenties bewezen kunnen worden waardoor het nog op te nemen traject minder zou zijn dat de 108 studiepunten.

Bepaalde inhouden/competenties zullen echter niet bewezen kunnen worden op basis van de documenten die werden bezorgd. Een rechtstreekse diplomering zal daarom niet mogelijk zijn.

Dit werd ook toegelicht via mail (zie bijlage 2: Mailverkeer). Niet exclusief hieronder een aantal voorbeelden:

Voor het onderwijsvak economie – competenties binnen het algemeen vak economie zoals micro- en macro-economie niet aangetoond (zie bijlage 8 – ECTS-fiche economie vakstudie 5).

Voor het onderwijsvak bedrijfsorganisatie – competenties rond inhouden logistiek niet aangetoond (zie bijlage 9 – ECTS-fiche bedrijfsorganisatie vakstudie 1).

Voor het vak haartooi werd bij AGODI slechts één jaar nuttige ervaring aangetoond van 10 jaar geleden. Binnen dit vakgebied kan de kandidaat-studente ook geen vakdidactiek aantonen aangezien de opleiding tot leraar (SLO) binnen de vakdidactiek economie opgenomen werd (zie bijlage 10 – ECTS-fiche haartooi vakdidactiek).

Beoordeling door de commissie

1. Met betrekking tot het eerste punt van verzoekster waar ze stelt over eerder verworven kwalificaties te bezitten.

De beroepscommissie stelt met verwerende partij vast dat er enkel met de specifieke lerarenopleiding kan rekening gehouden worden als eerder verworven kwalificatie. Alle andere ingebrachte diploma's, getuigschriften en attesten zijn geen kwalificaties op

bachelorniveau. Verder verduidelijkt verzoekster zelf dat haar vraag tot rechtstreekse diplomering bewezen wordt via kwalificaties enerzijds en competenties anderzijds.

De interne beroepscommissie merkt met verwerende partij op dat de doelen op een ander niveau zijn uitgeschreven. Verwerende partij legt de competenties neer die van een gegradueerde verwacht worden (niveau 5), naast die van de bacheloropleiding (niveau 6).

Het is niet uitgesloten dat verwerende partij een hoger niveau bereikt dan hetgeen ze zich als gegradueerde diende eigen te maken, maar daarvoor dient verzoekster een EVC-procedure op te starten, wat ze tot op heden naliel te doen.

Dit argument van verzoeker is dan ook ongegrond.

2. Met betrekking tot de verwijzing naar competenties en studiepunten

De beroepscommissie stelt vast dat verzoekster verwijst naar het aantal behaalde studiepunten, maar begrijpt de optelsom niet die vervolgens gemaakt wordt. Terecht verwijst verwerende partij naar het gegeven dat een afgestudeerde bachelor eerst met vrucht een schakelprogramma moet volgen alvorens de master kan aangevat worden.

Ook hier stellen we vast dat verzoekster de mening is toegedaan dat ze een hogere competentieg[r]aad bezit. Ze startte evenwel geen EVC-procedure op, zodat dit niet kan worden geverifieerd.

Het argument kan niet worden gevolgd.

3. Met betrekking tot het derde punt: voor de EVK-procedure werd enkel mijn diploma van leraar in rekening gebracht

Verwerende partij legt uit dat tot vorig jaar het diploma van leraar niet ingeschaald was en dus automatisch meetelt als eerder verworven kwalificaties. Hierdoor komt verzoekster in aanmerking voor een verkort traject: ze dient twee onderwijsvakken te volgen. De erkenning van de nuttige ervaring door AGODI houdt (enkel) een erkenning in voor de berekening van de geldelijke anciënniteit. Voor de interne beroepscommissie is de uitleg van verwerende partij helder. Ze sluit zich hier dan ook bij aan.

Dit argument van verzoeker is dan ook ongegrond.

4. Met betrekking tot het vierde punt: het bekwaamheidsbewijs binnen het onderwijs bestaat uit een basisdiploma, aangevuld met een bewijs van pedagogische bekwaamheid en eventueel aangevuld met erkende nuttige ervaring

De interne beroepscommissie is van oordeel dat dit argument reeds vervat ligt in voorgaande argumenten die ze reeds als ongegrond kwalificeerde. Het is duidelijk dat verzoekster de begrippen geldelijke anciënniteit die ze toegekend kreeg, verward heeft met het daadwerkelijk erkend krijgen van een educatieve bachelordiploma onderwijs. Dit is niet haar bevoegdheid

Het argument kan niet worden gevolgd.

5. Met betrekking tot het vijfde punt: sedert 2012 oefen ik een beroep uit op kwalificatieniveau 6.

Met verwerende partij is de interne beroepscommissie van oordeel dat het best kan zijn dat verzoekster een hoger niveau aankan, maar dat hiervoor de EVC-procedure dient doorlopen te worden. Vooralsnog werd deze procedure niet opgestart zodat hier geen uitspraken over kunnen gedaan worden.

Het argument wordt verworpen.

Het beroep wordt verworpen.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin bezwaren.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

Krachtens artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs kan de verzoekende partij aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken toevoegen die zij nodig acht, en kan zij naderhand slechts bijkomende stukken aan het dossier laten toevoegen voor zover die bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoekende partij bekend waren.

Verzoekende partij heeft bij haar verzoekschrift de overtuigingsstukken gevoegd die zij bij het intern beroep heeft gehanteerd. Met een zending van 26 oktober 2020 en met haar wederantwoordnota legt verzoekster nog verschillende bijkomende, nieuwe stukken neer.

Voor zover deze stukken niet tevens deel uitmaken van het door verwerende partij neergelegde administratief dossier, worden zij op grond van artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs buiten het debat gelaten.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroept verzoekster zich op de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster herneemt in haar beroepsschrift in essentie wat zij in de interne beroepsprocedure heeft uiteengezet.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt:

“Het beroep bij uw Raad komt neer op een loutere herhaling van de feiten en middelen voor de interne beroepscommissie die ze aanvult met bijlagen in een tweede schrijven op 26 oktober.

Ten gronde

Hoewel het beroep nagenoeg neerkomt op een herhaling van dezelfde argumentatie waarop al een motivering werd verkregen, wordt hierna nog eens punt voor punt verzoeksters argumentatie weerlegd.

Wat betreft het eerste middel: ik bezit bekwaamheid en eerder verworven kwalificaties, maar mocht geen bijzondere motivering ontvangen over het verschil tussen de voorgelegde competenties en de einddoelstelling van de opleiding.

Dit middel is onjuist. De opleiding motiveerde wel degelijk waar verzoekster tekort schoot. Nadien werd de zaak behandeld voor de interne beroepscommissie die een besluit van 10 bladzijden nam, gestoffeerd met 10 bijlagen.

Het is niet omdat men het niet eens is met het besluit dat men zomaar kan stellen dat er geen besluit genomen werd.

Daarenboven legde de interne beroepscommissie wat dit punt betreft het standpunt van de opleiding uit, waarna ze die in haar beslissing bijtrad.

Het besluit komt erop neer dat de interne beroepscommissie het niveauverschil tussen niveau 5 en 6 bevestigt.

Verder stelt ze vast dat verzoekster blijkbaar weigert om de geëigende EVC procedure van de Associatie Universiteit Gent te starten.

Het is dan ook onmogelijk om na te gaan of verzoekster al dan niet de nodige eerder verworven competenties bereikte.

Het middel kan niet gevolgd worden.

Wat het tweede middel betreft: een bewijs van bekwaamheid richt zich niet enkel tot een bepaalde graad, maar ook naar competenties eigen aan een welomschreven opleiding

Ook hier moet vastgesteld worden dat verzoekster louter herhaalt wat ze hiertoe voor de interne beroepscommissie aanbracht.

De stelling om studiepunten op te tellen is onjuist. De opleiding en de interne beroepscommissie probeerden op diplomatische wijze aan te halen dat men geen appels met peren moet vergelijken. Wanneer onze afgestudeerde bachelors een master willen halen dienen ze ook een schakelprogramma te volgen waardoor ze ook op veel meer studiepunten zullen uitkomen dan de studenten die onmiddellijk aan hun master begonnen. Dit is geen schending van het redelijkheids-, noch het gelijkheidsbeginsel, aangezien dit de regel is die geldt voor alle gediplomeerde bachelors die nadien een master willen starten.

De verwijzing naar het gewijzigde curriculum is misschien wel mogelijk, maar voor deze discussie niet relevant. De interne beroepscommissie begrijpt daarenboven niet dat een diploma van niveau 5 (boekhouden) zonder meer moet gelijkgeschakeld worden met een niveau 6.

Het middel kan niet gevolgd worden.

Wat het derde middel betreft: Voor de EVC procedure werd enkel mijn diploma van leraar in rekening gebracht.

Opnieuw dient te worden vastgesteld te worden dat het beroep voor de Raad in grote mate overeenkomt met wat gevraagd werd voor de besluit van de interne beroepscommissie, waardoor het voor het in hoge mate volstaat te verwijzen naar het genomen besluit.

De verwijzing naar Cel wordt leerkracht betreft de erkenning voor nuttige ervaring. Voor de erkenning van het diploma verwijst de website <http://www.erkennenvancompetenties.be/evc-aanbieders> overigens uitdrukkelijk zelf naar het hoger onderwijs als bevoegde overheid. Het subsidiariteitsbeginsel wordt bijgevolg niet geschonden, integendeel past de hogeschool toe wat decretaal zo werd voorzien.

De verwijzing naar Haartooi wordt niet begrepen. Hier haalde verzoekster enkel een diploma BSO en geen diploma hoger onderwijs, zodat het al dan niet niveauverschil graduaat/ bachelor zelfs niet aan bod kan komen.

Het kan natuurlijk dat verzoekster haar bekwaamheid bewijst via een EVC procedure, maar die werd niet gestart.

Het middel kan niet worden gevolgd.

Wat het vierde middel betreft: het bekwaamheidsbewijs binnen het onderwijs bestaat uit een basisdiploma, aangevuld met een bewijs van pedagogische bekwaamheid en eventueel aangevuld met erkende nuttige ervaring.

Ook dit middel is een herhaling van hetgeen werd opgeworpen voor de IBC, waarvoor al een motivering gegeven werd. Zoals gezegd miskent verzoekster de bevoegdheid van het hoger onderwijs om competenties te erkennen met het oog op het uitreiken van een diploma.

Het middel kan niet worden gevolgd.

Wat het vijfde middel betreft: sinds 2012 oefen ik een beroep uit op kwalificatieniveau 6 uit

Ook dit punt komt neer op een bevoegdheidskwestie. We vragen de Raad hier standpunt te nemen of onze visie, met name dat het toekennen van een diploma hoger onderwijs op basis van eerder verworven competenties al dan niet de bevoegdheid is van het hoger

onderwijs, in casu de Associatie Universiteit Gent correct is, dan wel dat een erkenning door AGODI volstaat om het diploma uit te reiken.
Ons inziens betreft dit een verschillende finaliteit.

We verzoeken daarom de Raad, het beroep ontvankelijk, maar niet gegrond te verklaren.”

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar grieven. Zij voert daarnaast verschillende nieuwe argumenten en stukken aan.

Beoordeling

Verzoekster zij er vooreerst aan herinnerd dat de bevoegdheid van de Raad krachtens artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs beperkt is tot het vernietigen van een bestreden beslissing, in voorkomend geval met oplegging van voorwaarden bij het nemen van een nieuwe beslissing.

Naar luid van artikel II.291 van diezelfde Codex vermag de Raad niet zijn appreciatie omtrent de verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de organen van de verwerende partij. De Raad is dan ook geen examencommissie of beroepsinstantie die eigener gezag de beoordeling van de student kan overdoen om vervolgens tot een eigen studievoortgangsbepaling te komen.

Van een verzoekende partij wordt dan ook verwacht dat zij voldoende duidelijk en concreet aangeeft wat zij aan de bestreden beslissingen verwijt, in het bijzonder aan de beslissing van de interne beroepscommissie, waarin op gemotiveerde wijze de grieven van het intern beroep zijn behandeld. Zo verzoekster *in concreto* aanvoert dat de beroepscommissie bepaalde middelen geheel onbeantwoord heeft gelaten, dan kan de Raad aannemen dat een loutere herneming van de middelen uit het intern beroep kan volstaan als kritiek op de initiële studievoortgangsbepaling. Anders is het wanneer de beroepscommissie de haar voorgelegde grieven heeft beantwoord en derhalve aan het formele aspect van de formelemotiveringsplicht heeft voldaan – *a fortiori* wanneer de verzoekende partij het tegendeel niet aanvoert.

Te dezen heeft de interne beroepscommissie een omstandig antwoord geformuleerd op verzoeksters intern beroep. In die omstandigheden zijn de grieven die verzoekster – al dan

niet geparafraseerd – slechts overneemt uit haar intern beroep, zonder wettigheidskritiek te formuleren ten aanzien van de bestreden beslissing, niet ontvankelijk.

De Raad gaat onderstaand derhalve, desgevallend het bovenstaande herhalend, enkel in op de grieven die verzoekster concreet tegen de tweede bestreden beslissing ontwikkelt.

Verzoekster stelt vooreerst dat zij bekwaamheid en eerder verworven kwalificatie bezit, maar dat zij geen bijzondere motivering mocht ontvangen over het verschil tussen de voorgelegde competenties en de einddoelstelling van de opleiding.

In haar intern beroep heeft verzoekster gevraagd om ‘volgens het motiveringsbeginsel’ het verschil aan te tonen tussen enerzijds de door haar verworven relevante kwalificaties, aangevuld met aangetoonde competenties en bekwaamheden en anderzijds de domeinspecifieke leerresultaten.

De tweede bestreden beslissing heeft daarop geantwoord. De overwegingen van de interne beroepscommissie zijn naar oordeel van de Raad correct, zowel wat de niveau-indeling als de EVC-procedure betreft. De “EVC-procedure van de onderwijsinspectie” waar verzoekster naar verwijst, is terecht gekwalificeerd als een erkenning die enkel betrekking heeft op de berekening van geldelijke anciënniteit, en niet op academisch valoriseerbare competenties.

Voor zover het advies van de VLOR waar verzoekster naar verwijst al een ander visie zou aankleven – wat volgens de Raad niet het geval is – moet erop worden gewezen dat een advies van de VLOR geen rechtsnorm is waarop een middel kan worden gesteund.

Het arrest nr. 205.337 van de Raad van State waar verzoekster op duidt, kan niet dienstig worden ingeroepen, al is het maar omdat de passage die verzoekster aanhaalt geen overweging is van de Raad van State – die overigens in het arrest geen uitspraak ten gronde doet – maar een citaat.

Ten tweede herneemt verzoekster haar standpunt dat een bewijs van bekwaamheid zich niet enkel richt tot een bepaalde graad, maar ook naar competenties eigen aan een welomschreven opleiding.

Zij herhaalt wat zij in het intern beroep heeft opgeworpen, en betoogt verder dat graduat en bachelors tot op heden door werkgevers als gelijkwaardig werden aangezien. Ter zake dient te worden geantwoord dat voor zover dat al het geval zou zijn, die niet inhoudt dat zij binnen de Vlaamse Kwalificatiestructuur ook gelijkwaardig moeten zijn, wat ten andere niet het geval is.

Voor zover verzoekster zich erover beklagt dat de interne beroepscommissie zich geen oordeel heeft gevormd over verzoeksters competentiegraad, herhaalt de Raad dat naar zijn oordeel terecht werd geoordeeld dat verzoekster voor de eerder verworven competenties een EVC-procedure moet doorlopen, wat zij niet heeft gedaan.

Waar verzoekster met name stelt dat niet alle stukken in de EVK-procedure werden meegenomen – verzoekster verwijst ter zake naar haar diploma van gegradueerde in de boekhouding en het reeds aangehaalde advies van de VLOR – herhaalt de Raad dat het graduaat zich binnen de Vlaamse Kwalificatiestructuur op een ander niveau bevindt (met name: 5) dan een bachelor (niveau 6) en dat een diploma van een lager niveau niet rechtstreeks onderwijsdoelen van een hoger niveau kan aantonen. Daarvoor dient, zoals de beroepscommissie terecht overweegt, (aanvullend) een EVC-procedure te worden doorlopen.

Ten derde betoogt verzoekster dat in de EVK-procedure enkel haar diploma van leraar in rekening werd gebracht.

In de mate dat verzoekster slechts haar grief uit het intern beroep herhaalt, verwijst de Raad naar de bovenstaande bedenking inzake de ontvankelijkheid, en naar de beoordeling in de tweede bestreden beslissing.

Op de relevantie van de “EVC-procedure van de onderwijsinspectie” waar verzoekster naar verwijst, heeft de Raad bovenstaand reeds geantwoord. Idem wat het advies van de VLOR betreft.

Verzoekster doet verder gelden dat voor een EVK-procedure overeenkomstig artikel II.219 van de Codex Hoger Onderwijs geen bijdrage kan worden gevraagd. Dit is correct, maar de Raad ziet niet in wat de relevantie van die verwijzing zou kunnen zijn. Daargelaten het gegeven dat het – ten onrechte – vragen van een financiële bijdrage voor een EVK-procedure

(los van de kosten voor een bekwaamheids*sonderzoek*) niet raakt aan de inhoudelijke regelmatigheid van de EVK-beslissing – en dus ook niet tot de vernietiging ervan kan leiden – voert verzoekster ook niet aan dat haar een financiële bijdrage werd gevraagd.

In de vierde plaats stelt verzoekster dat een bekwaamheidsbewijs binnen het onderwijs bestaat uit een basisdiploma, aangevuld met een bewijs van pedagogische bekwaamheid en eventueel aangevuld met erkende nuttige ervaring.

Zoals verwerende partij terecht opmerkt, komt de grief in essentie overeen met wat in de interne beroepsprocedure is opgeworpen en waarop de beroepscommissie ook heeft geantwoord. Als loutere herneming van een grief op intern beroep, is het middelonderdeel niet ontvankelijk.

Ten vijfde stelt verzoekster dat zij sinds 2012 een beroep uitoefent op kwalificatieniveau 6.

Behoudens een aantal elementen die betrekking hebben op de motivatie van verzoekster, komt het middelonderdeel neer op een herhaling van wat in het intern beroep is uiteengezet. De Raad verwijst naar de beslissing van de interne beroepscommissie ter zake, die juist voorkomt.

Het feit dat verzoekster door een werkgever wordt ingezet voor arbeidsprestaties op bachelorniveau en mogelijks ook op dat niveau wordt vergoed, is een element dat kan worden beoordeeld in een EVC-procedure. Het is, evenals de beroepservaring op zich, geen kwalificatie die in een EVK-procedure kan worden meegenomen.

Verzoekster toont niet aan dat de formelemotiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel of het gelijkheidsbeginsel zijn geschonden.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Pas in de wederantwoordnota gaat verzoekster nader en meer concreet in op een aantal grieven, en voert zij ook nieuwe argumenten aan.

Ter zake moet de Raad wijzen op artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, waarin is voorgeschreven dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad – in vergelijking met het intern beroep – geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

A fortiori kan een verzoekende partij in de wederantwoordnota geen nieuwe middelen aanvoeren, te meer gelet op de rechten van verdediging van de verwerende partij, die in de in essentie schriftelijke procedure immers niet meer kan antwoorden op de wederantwoordnota van een verzoekende partij. De Raad staat in dat stadium van de procedure nieuwe middelen enkel toe wanneer zij van openbare orde zijn of wanneer zij pas dienstig konden worden opgeworpen nadat de verzoekende partij kennis heeft genomen van de antwoordnota en het administratief dossier. Deze bijzondere voorwaarde niet vervuld zijnde, zijn de nieuwe middelen in de wederantwoordnota onontvankelijk.

Het beroep wordt verworpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.